

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

ΠΟΙΗΜΑ ΕΡΩΤΙΚΟΝ

ΣΥΝΤΕΘΕΝ ΠΑΡΑ

ΒΙΚΕΝΤΙΟΥ ΚΟΡΝΑΡΟΥ

ΤΟΥ ΕΚ ΤΗΣ ΣΙΤΙΑΣ, ΧΩΡΑΣ ΕΝ ΤΗ
ΝΗΣΩ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

ΝΕΩΣΤΙ ΚΑΙ ΑΤΘΙΣ ΕΚΔΟΘΕΝ

Libr. Bibl. R. Marc. 26.

ΕΝ ΒΕΝΕΤΙΑ

ΕΚ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝ. ΤΥΠΟΓΡΑΦ. ΤΟΥ ΦΟΙΝΙΚΟΣ

1857

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΑΡΤΗΣΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Π Ρ Ο Σ Ω Π Α

ΤΑ ΟΜΙΛΟΥΝΤΑ ΕΙΣ ΤΟΥΤΟ ΤΟ ΠΟΙΗΜΑ .

- ΗΡΑΚΛΗΣ, Βασιλεὺς τῶν Ἀθηναίων .
ΑΡΤΕΜΗΣ, Βασίλισσα ἢ γυνὴ τοῦ .
ΑΡΕΤΟΥΣΑ, Βασιλόπαις ἢ θυγάτηρ τοῦς .
ΠΕΖΟΣΤΡΑΤΟΣ, Πολιτικὸς Σύμβουλος τοῦ Βασιλέως .
ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ, ὁ υἱὸς τῆς, καὶ ἀγαπητικὸς τῆς Ἀρετούσας .
ΠΟΛΥΔΩΡΟΣ, φίλος πιστὸς τοῦ Ἐρωτοκρίτου .
ΣΟΛΔΑΤΟΙ, τοῦ Βασιλέως .
ΦΡΟΣΤΗΝ, Νένη τῆς Ἀρετούσας .
ΜΑΝΝΑ, τοῦ Ἐρωτοκρίτου .
ΔΗΜΟΦΑΝΗΣ, Ἀφθεντόπουλον τῆς Μυτιλήνης .
ΑΝΔΡΟΜΑΧΟΣ, Ῥηγόπουλον τοῦ Ναυπλίου .
ΦΙΛΑΡΕΤΟΣ, Ἀφθέντης τῆς Μοθώνης .
ΗΡΑΚΛΗΣ, Ἀφθέντης τῆς Εὐρίππου .
ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΟΣ, Ἀφθέντης τῆς Μακεδονίας .
ΔΡΑΚΟΜΑΧΟΣ, Ἀφθέντης τῆς Κορώνης .
ΤΡΙΠΟΛΕΜΟΣ, Ἀφθέντης τῆς Σλαβωνίας .
ΛΙΟΚΑΡΕΤΗΣ, Ἀφθέντης τῆς Ἀξιάς .
ΣΠΗΘΟΔΙΟΝΤΑΣ, Καραμανίτης .
ΠΙΣΤΟΦΟΡΟΣ, υἱὸς τοῦ Ῥηγὸς τοῦ Βυζαντίου .

ΔΡΑΚΟΚΑΡΔΟΣ, Ἀφέντης τῆς Πάτρας.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ, Ἀρχοντόπουλον τῆς Κρήτης.

ΚΥΠΡΙΑΔΗΜΟΣ, Ῥηγόπουλον τῆς Κύπρου.

ΒΛΑΝΤΙΣΤΡΑΤΟΣ, Βασιλεὺς τῆς Βλαχίας.

ΑΡΙΣΤΟΣ, ὁ Ἀνεψιός του.

ΦΡΟΝΙΣΤΑΣ, Πολεμικὸς Σύμβουλος τοῦ Βασιλέως Ἡράκλη·

ΠΙΣΤΕΝΤΗΣ, δούλος πιστὸς τοῦ Ἐρωτοκρίτου.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Μ Ε Ρ Ο Σ Α΄.

Τοῦ κύκλου τὰ γυρίσματα, ποῦ ἀνεβοκατεβαίνουν,
 Καὶ τῆτροχῆ π' ὦραις ψηλά, καὶ ὦραις σαβάθη πηγαίνου.
 Καὶ τοῦ καιροῦ τὰ πράγματα, ποῦ ἀναπαυμὸ δὲν ἔχου,
 Μὰ στὸ καλὸ, κ' εἰς τὸ κακὸ περιπατοῦν, καὶ τρέχου.
 Καὶ τῶν ἀρμάτων ἢ ταραχαῖς, ἔχθηταις καὶ τὰ βάρη,
 Τοῦ ἔρωτος ἢ μπόρεςεις, καὶ τῆς φιλίας ἢ χάρι.
 Αὐτάνα μ' ἐκινήσασι, τὴν σήμερον ἡμέραν,
 Ν' ἀναθηθάλω καὶ νὰ πῶ, τὰ κάμαν καὶ τὰ φέραν.
 Σ' μιὰ κόρη κ' ἕνα ἄγγουρο, ποῦ μπερδευθῆκαν ὁμάδι,
 Σὲ μιὰ φιλιὰν ἀμάλαγη μὲ δίχως ἀσχημάδι.
 Καὶ ὅποιος τοῦ πόθου ἐδούλευσε εἰ σὲ καιρὸν κανένα,
 Ἄς ἔλθῃ γιὰ ν' ἀφοκρασθῆ ὃ, τ' εἶναι ἐδῶ γραμμένα.
 Νὰ πάρῃ ξόμπλι καὶ ἐρμηνειὰ, βαθυὰ τὰ Σεμελιώνη,
 Πάντα σ' ἀμάλαγην φιλιὰν, ὅπου νὰ μὴ κομπώνη.
 Γιατὶ ὅποιος δίχως πιβουλιὰ τοῦ πόθου του ξετρέχει,
 Εἰς μιὰν ἀρχὴν ἀβάστακτον καλὸ τὸ τέλος ἔχει.
 Ἀφοκρασθῆτε τὸ λοιπὸν, καὶ ἄς πιάνῃ ὅπουῦχει γνῶσι,
 Γιὰ νὰ κατέχη καὶ ἀλλουνοῦ ἀπόκρισι νὰ δώσῃ.
 Στοὺς περασμένους τὲς καιροὺς, πᾶ οἱ Ἕλληνες ὠρίζαν,
 Καὶ ὅπου δὲν εἶχε ἢ πίστις των Σεμελιωμένην ρίζαν.

Τότε μιά ἀγάπη μπιστή στον κόσμο φανερώθη,
 Κ' ἐγράφη μέσα στην καρδιά, κ' εἰδέποτε τῆς ἑλυώθη.
 Καί μέ καιρὸν σέ δυὸ κορμιά ὁ πόθος εἶχε μείνει,
 Καί κάμωμα πολλ' ἀκριβὸν ἔτοιους καιροὺς ἐγένη.
 Εἰς τὴν Ἀθῆνα π' ἦτονε τῆς μάθησις ἢ βρωσις,
 Καί τὸ θρονὶ τῆς Ἀφθεντιᾶς, καί ὁ ποταμὸς τῆς γυνῶσις,
 Ρῆγας μεγάλος ὠριζε τὴν ἄξια Χώρα κείνη,
 Μ' ἄλλαις πολλαῖς καὶ θανμασταῖς, καὶ ξακαστὸς ἐγένη.
 Ἡράκλην τὸν ἐλέγασι, ξεχωριστὸν ἀπ' ἄλλους,
 Ἀπὸ πολλοὺς, καὶ φρόνιμους, κ' ἀπ' ὄλους τὸς μεγάλους.
 Ἐτελειωμένος Βασιλεὺς, καὶ ἄξιος σέ κάθε τόπον,
 Ὁ λόγος του ἦτον σχολειὸ, καὶ νόμος τῶν ἀνθρώπων.
 Μικρούλης ὑπανδρεύθηκε, κ' ἐσυντροφιάσθη ὁμάδι,
 Μὲ τέρι, ποῦ ποτὲ κανεῖς δὲν τοὺς βρίσκει ψεγάδι.
 Ἀρτεμνυ τὴν ἐλέγασι τὴν Ῥήγισσα ἐκείνη,
 Ἄλλη καμμιά στή φρόνησι δὲν ἦτον σὰν αὐτήνη.
 Κ' οἱ δύο τους ἦσαν φρόνιμοι, στήν εὐγενιὰν ὁμοιάζαν,
 Στὴν ὄρεξιν εὐρίσκονταν, στὸν πόθον ἑτεριάζαν.
 Ἀγαπημένο ἀνδρόγυνον ἦτονε πλειὰ παρ' ἄλλο,
 Καί μόνον ἓνα λογισμὸν εἶχαν πολλὰ μεγάλο.
 Γιατ' ἦσαν χρόνους ἀντάμα, καὶ τέκνα δὲν ἐκάμα,
 Σ' ἔγνοια μεγάλη καὶ βαρειά τ' ἔβανε τέτοιο πράγμα.
 Καί μόνον εἰς τὰ σωθικά ἐβράζαν νύκτα μέρα,
 Μὴν ἔχοντες κληρονομιάν, σιμώνοντας τὰ γέρα.
 Τὸν ἥλιον, καὶ τὸν οὐρανὸν συχνὰ παρακαλοῦσι,
 Γιατ' ἀ τὸς δώσουν, καὶ νὰ δοῦν παιδὶ ποῦ πυθημῶσι.
 Περνεῦ οἱ χρόνοι, κ' οἱ καιροί, κ' ἡ Ῥήγισσα ἐγγαστρῶθη,
 Καί ὁ Ῥήγας ἀπ' τὸν λογισμὸν, καὶ βάρος ἐλυτρώθη.
 Ἀγάλι ἀγάλι ἐσίμωσε, κ' ἦλθεν ἐκείνη ἡ ὦρα,
 Νὰ γεννηθῆ κληρονομιά, γιὰ νὰ χαρῆ κ' ἡ Χώρα.
 Μιὰν θυγατέρα ἔκαμε, π' ἔφεξε τὸ Παλάτι,
 Αὐτὴν τὴν ὦρα πῶ ἡ μαμμὴ στα χερίά της τὴν κράτει.

Θεράπειο καὶ ἀναγάλλιασι, χαρὰ πολλὰ μεγάλη,
 Ὁ Ῥήγας μὲ τὴν Ῥήγισσαν ἐπήρασι κ' οἱ ἄλλοι.
 Τῆς Χώρας σπήτια καὶ στενά σου φαίνεται ἐγελοῦσαν,
 Κ' ἡ γειτονιαῖς ἐχαίρουνταν, κ' οἱ τύποι ἀναγαλλιῖσαν.
 Ἦρχισε κ' ἐμεγάλωνε τὸ δροσερὸ κλονάρι,
 Κ' ἐπλήθαινε στὴν εὐμορφιά, στὴν γυνῶσι, καὶ στὴν χάρι.
 Ἐγένηκε τόσο γλυκειά, ποῦ πάντοτ' ἐγροικήθη,
 Πῶς γιὰ νὰ τῶχεν θάυμασμα, στὸν κόσμον ἐγεννήθη.
 Καὶ τ' ὄνομά της τὸ λέγαν Ἀρετουῖσα,
 Ἡ εὐμορφιαῖς τζ' ἦτον πολλαῖς τὰ κάλλητζ' ἦσαν πλῆσα.
 Χαριτωμένο θηλυκὸ τοὺς τῶκαμεν ἡ φύσι,
 Καὶ σὰν αὐτὴ δὲν ἦτονε σ' Ἀνατολή καὶ Δύσι.
 Μ' ὄλαις ταῖς χάρες καὶ ἀρεταῖς ἦτονε στολισμένη,
 Εὐγενικὴ καὶ τακτικὴ, πολλὰ χαριτωμένη.
 Κ' ἦτον καὶ Βασιλειοῦ παιδί, καὶ Ῥήγα θυγατέρα,
 Πόθον μεγάλου ἔβανε στὸ γράμμα νύκτα ἡμέρα.
 Ἐκαμαρῶνασιν τῆνε ὁ Κύρις μὲ τὴν Μάννα,
 Κ' ἐπάφασιν οἱ λογισμοί, κ' οἱ πόνοι τοὺς ἐγιάνα.
 Εἶχεν ὁ Βασιλεὺς πολλοὺς μὲ φρόνησιν καὶ πλούτη,
 Συμβουλατῶροί του ἦτανε οἱ μπιστεμένοι τοῦτοι.
 Μ' ἀπ' ὄλους εἶχεν ἀκριβὸ πάντα στὴν συντροφιά του,
 Ἐναν ὅπου Πεζόστρατον ἔκραζαν τ' ὄνομά του.
 Τοῦ Παλατιοῦ ἦτον θάρρετὸς, ξεχωριστὸς παρ' ἄλλο,
 Καὶ δίχωστάς του ὁ Βασιλεὺς δὲν ἔκανε ἓνα ζάλο.
 Εἶχε καὶ αὐτὸς ἓναν υἱὸν πολλὰ κανακισμένον,
 Φρόνιμον, καὶ ἀξαζόμενον, ζαχαροζυμωμένον.
 Ἦ του δεκαοκτῶ χρονῶν μᾶχε γερόντου γυνῶσι,
 Οἱ λόγοι του ἦσανε τροφή, κ' ἡ ἐρμηνεία του βρῶσι.
 Καὶ τ' ὄνομά του τὸ γλυκὺ ΡΗΤΟΚΡΙΤΟΝ ἐλέγα,
 Ἦτονε τζ' ἀρετῆς πηγὴ, καὶ τζ' ἀρχοντιᾶς ἡ φλέδα.
 Καὶ μ' ὄλαις ταῖς χάραις π' ἔρανοι καὶ τ' ἄστρα ἐγεννήσαν,
 Μ' ὄλαις τὸν ἐμοιράνασι, μ' ὄλαις τὸν ἐστολίσαν.

Πάντα μὲ καταστάμενους ἔπρασσε, καὶ ξετρέχει,
 Νὰ μάθῃ ἐκεῖνα ποῦδ' αἰ, κ' ἐκεῖνος δὲν κατέχει.
 Θέλει σ' ἐκεῖνο τὸν καιρὸ τὸ προικοροϊζικό του,
 Καὶ πρᾶγμα ποῦ δὲν ὁμοιαζε, βάνει στὸ λογισμότη.

Κάθε ταχὺ ἐπήγαινε διὰ τὴν Ἀρετοῦσα,
 Μέσα ἢ καρδιά του ἐλάμπανε, τὰ σωθικά ἐκεντοῦσα.
 Ἀγάλε ἀγάλε σ' ἔρωτα καὶ πόθου ἐκινᾶτο,
 Πειράζει του ὁ λογισμὸς, δὲν τρώγει, οὐδ' ἐκοιμᾶτο.

Ἡ γνῶσις του δὲν τοῦ βοηθᾶ, ἢ ὄρεξι τὸν ἐνίκα,
 Πλειὸ δὲν γνωρίζει τὸ καλὸ, μηδὲ πρεπὸν ἀγροῖκα.
 Τὴν Ἀρετοῦσα στὸ κρυφὸ γι' ἀγάπην τὴν ἐθῶρει,
 Μὰ τέτοια πράγματ' ἄπρεπα δὲν εἶχε αὐτὴ ἢ κόρη.

Λίγ' ἀφορμὴ ἦτον στὴν ἀρχὴν, καὶ τὸ πολὺ νὰ κάμη,
 Ἀρχήνισεν ἀπὸ κλαυθμοῦς, σὰν ἢ ρίζαις στὸ καλάμι.
 Μὲ πόνους, κ' ἀναστεναγμοῦς ἐπέρνα ὁ καιρὸς του,
 Κ' ἐμπῆκε μέσα στὴ φωτιά, κ' ἐκέντα μοναχὸς του.

Ἐπάσχισ' ὅσο ἐμπόρεσε τὴν πέδα ν' ἀλαφρώση,
 Καὶ ἀνδριεύετο, κ' ἐλόγιαζε, νὰ τῷ βοηθήσῃ ἢ γνῶσι.
 Καὶ κάθε αὐγὴ καὶ κάθε ἀργὰ στ' ἄλογο καθαλλάρης,
 Καὶ μὲ γεράκια καὶ σκυλλιά σὰν νᾶτον κυνηγάρης.

Ἐβαλε χίλιους λογισμοῦς νὰ φύγῃ ἀπ' τὸ Παλάτι,
 Μᾶσφαλε, δὲν τὸν ἤσωνε καῦμὸς, ποῦ τὸν ἐκράτει.
 Οὐδὲ γεράκια, οὐδὲ σκυλλιά, οὐδ' ἄλογα ἤμποροῦσαν,
 Τὸν πόθο ν' ἀλαφρώσουσι, ποῦχε στὴν Ἀρετοῦσαν.

Μὰ πάντα ὁ νοῦς κ' ἢ δέλτησις ἦτονε μὲ ἐκείνη,
 Λίγο νερὸ ποτὲ φωτιά μεγάλη δὲν τὴν σβύνει.
 Ἀμὴ ἀνάπτει, καὶ κεντᾶ, καὶ βράζει, καὶ πληθαίνει,
 Σὰν κάμη τὴν ἀναλαμπὴν, οὐδὲ νερὸ τὴν σβένει.

Ἐτῆ κ' αὐτὸς, ὅ, τι ἔκαμε τὴν πέδα ν' ἀλαφρύνῃ,
 Καὶ ναῦρη ἀέρα καὶ ὄροσιᾶ, πλειᾶ ἀνάπτει τὸ καμίνι.
 Ὁ ποῦχε δὴ εὐμορφο δευτρὸ μὲ τ' ἄνθη στολισμένο,
 Εἶν' τῆ Ἀρετοῦσας τό κορμὶ τ' εὐμορφοκαμωμένο.

Ὅπουγε δῆ τὰ λούλουδα τὰ κοκκινοβαμμένα,

Ἐλεγ', ἔτζι τὰ χεῖλη της καὶ τζῆ κυρᾶς μου ἔμένα .

Ὅταν ἐγροῖκα τοῦ ἀηδονιοῦ, πῶς κοιλαδῶντας κλαίγει,

Τοῦ ἐφαίνετο πῶς τὸν πονεῖ, καὶ μοιρολόγι λέγει .

Τ' ἄλογο δὲν τὸν ὠφελᾶ, γεράκι δὲν τοῦ ἀρέσει,

Γιατὶ εἶχε ἡ δόλια τς καρδιά τὴν σαῖτια στὴν μέση .

Ἀφήνει τὸ λαγονικό, γιατί τουὲ παιδεύει,

Τζ' αὐγῆς τὴν περιδιάβασι πλειὰ δὲν τὴνὲ γυρεύει .

Τὸ ἄλογο ἀπαρνήθηκε, καὶ τὰ γεράκια ἀφήνει,

Γιατὶ δὲν τοῦ γιαιτρεύουσι τζ' ἀγάπης τὴν οὐδύνη .

Καὶ μόνος καὶ ὀλομόναχος ἐβάλλη νὰ περάση,

Καὶ νὰ μὴ δῆ ξεφάντωσιν, ὥστε ποῦ νὰ γεράση .

Εἶχ' ἓνα φίλον μυστικόν, καὶ φρόνιμον περίσσα,

Καὶ ὀμάδι ἀναθραφήκασιν, ἀπ' ὅταν τζ' ἐγεννηῖσα .

Καὶ τ' ὄνομα τοῦ φίλου του Πολύδωρον ἐλέγαν,

Σὲ μιὰν πνοὴν ἐζούσανε, σὲ μιὰν ἀγάπη ἐπλέγαν .

Καὶ μὴ 'μπορῶντας τὴν κρυφὴν ἀγάπη πλειὰ νὰ χῶνη,

Μιὰ ταχυτὴ τοῦ φίλου του τὴν ἐξεφανερῶνει .

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Λέγει, ἀδελφέ μς, δὲν 'μπορῶ, στὸν κόσμον πλειὸ νὰ ζήσω,

Γιατ' ἔβαλα ἓνα λογισμό, καὶ στέκω ν' ἀφορμίσω .

Στόπο ψηλὸν ἀγάπησα, μακρὰ πολλὰ ξαμῶνω,

Τὸ χέρι κοπιᾶζει εὐκερα, νὰ πιάση τὸ δὲν σῶνω .

Τὴν θυγατέρα τοῦ Ῥηγός, τ' Ἀφθέντη μας τὴν κόρη,

Ὅπου ἄνεμος δὲν τζ' ἔδιδε, οὐδ' Ἥλιος τὴν ἐθῶρει .

Καὶ ὅπου μᾶς πέρνει τὴν ζωὴν, ὅταν μᾶς πιάση μάχη,

Ὁ λογισμὸς ὀπούβαλα, δίχως Σεμέλιο νᾶχη .

Γνωρίζω, πῶς ἡ δύναμις τὸ δέλω δὲν μποροῦσι,

Καὶ ὅ, τι καὶ ἂν κτίσ' ὀλημερῆς, κάθε βραδὺ χαλᾶσι .

Μὰ τυφλωμένος βρίσκομαι, τὸ κάμνω δὲν κατέχω,

Κ' ἔχασα τὸν λογαριασμόν, καὶ πλειό μς νοῦν δὲν ἔχω .

Δός μου βουλήν, παρηγοριάν, σάν φίλος βοήθησέ μου,
Καί τούτα πού μ' εὔρηκασι, δέν τάλπιζα ποτέ μου.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ε'γάθη κ' ὁ Πολύδωρος, τοῦ φίλου του ν' ἀκούσῃ,
Τὸ πρᾶγμα πού δέν ἤλπιζε τὰ χεῖλη του νὰ πούσι.
Καί μὲ βαρὺ ἀναστεναγμὸ, καί μ' ὄψιν ἀλλαγμένην,
Στρέφεται στὸν Ῥωτόκριτον, κ' ἔτzi τοῦ συντυχαίνει.

ΠΟΛΥΔΩΡΟΣ

Α'δέλφι τὰ σοῦ γροίκησα, τὰ μούχεις μιλημένα,
Ποτέ μου δέν τὰ λόγιαζα, μὴδ' ἔλπιζα σέ σένα.
Νὰ βάλῃς τέτοιον λογισμόν, κ' ἔτzi νὰ κινδυνεύῃς,
Καί πράγματ' ἀνημπόρετα, καί ἄμοιαστα νὰ γυρεύῃς.
Γιατί σ' ἐκράτουν γνωστικὸν ἄνθρωπον παιδευμένο,
Μὰ σάν Ἰωρῶ κομπώνουμου, ὡς τῷχῳ γροικημένο.
Καί σάν μου λές πῶς ἔβαλες τὸν λογισμόν αὐτῆνο,
Σήμερον κάνω ἀπόφασι, καί κουζουλὸν σέ κρίνω.
Ἡ Ῥηγοπούλα σάν γροικῶ, ἀγάπην δέν κατέχει,
Οὐδέ λογιάζει το ποτέ, μὴδ' ἔτοιαις ἔγνοιαις ἔχει.
Καί σὺ πῶς ἀποκότησαι, καί πῶς στὸ νοῦ σου ἐμπῆκε,
Νὰ φυτευθῇ τέτοιο δενδρὸ, πῶς στὴν καρδιά σε ἀφῆκε;
Ὅπουχει φύλλα βλαβερά, καρπὸ φαρμακεμένο,
Καί ἀπὸ τὴν ρίζα ὡς τὴν κορφὴν τ' ἀγκάθια γεμισμένο.
Ὁ ἀνθὸς του εἶν' Ἰανατερός, τὸ πωρικὸ του βλάπτει,
Ἄντις ἀέρος καί ὀροσιᾶς σάν τὸ καμίνι ἀνάπτει.
Ἄν ἡ Ἀρετοῦσα ἤθελε βαλθῇ νὰ σ' ἀγαπήσῃ,
Ἐσὺ δέν ὀμοιάζεις ποτέ νὰ μπηῖς εἰς τέτοια κρίσι.
Μὰ μάλιστα τὸν πόθον της νὰ διώξῃς ἀπὸ σένα,
Καί νὰ μακρύνῃς ἀπὸ πᾶ, νὰ περπατῆς στὰ ξένα.
Παρὰ σ' ἀγάπη τέτοιας κυρᾶς νὰ μπηῖς νὰ κινδυνεύῃς,
Καί τὸ κακό σου μοναχὸς νὰ θῆς νὰ τὸ γυρεύῃς.

Εἰ σὲ παλάτια Βασιλειῶν τὰ μάτια ὅταν στραφοῦσι,
 Πρέπει νὰ τὰ δοξάζουσι, καὶ νὰ τὰ προσκυνοῦσι.
 Γιατὶ ἡ αὐλαῖς τῶν Ἀφθεντῶν ἔχουν αὐτιά καὶ ἀκοῦσι,
 Καὶ τὰ τειχιὰ τοῦ παλατιοῦ μάτι καὶ συντηροῦσι.
 Καὶ σὺ πῶς ἀποκότησες, κ' ἐμβῆκες σ' ἔτοια πάθη;
 Ἡ Ῥηγοπούλα ἦντα θὰ πῆ Ῥωτόκριτε, ἂν τὸ μάθη;
 Ἄν τὸ νοήσῃ κ' ἔβαλε πόθον σ' αὐτήνῃ ὁ νοῦς σου,
 Κακὰ ἀποδώματα θωρῶ ἐσὲ καὶ τοῦ κυροῦ σου.
 Νὰ σᾶς ἔξορίσουν ἀπὸ πᾶ, πτωχοὺς καὶ νὰ σᾶς κάμου,
 Ἐτοῦτα καὶ ἄλλα πλεῖ ἄσχημαθὲ νᾶν προικιά τῆ γάμῃ.
 Μετάστρεψε τὸν λογισμόν, τοῦτον ὅπου σὲ κρίνει,
 Μὴν πᾶ καὶ ἀνάψῃς μιὰν φωτιάν, ὅπου ποτὲ δὲν σβύνει.
 Πούρε τ' ἀνθρώπου δόθηκε, κ' εἶναι τὸ φυσικό του,
 Νὰ διαμετρᾷ τὰ πράγματα μὲ τὸ λογαριασμό του.
 Καὶ σὺ ἦντα μέτρος ἔκαμες, σὲ τούτα ποῦ μοῦ λέγεις;
 Θωρῶ κ' ἀφήνεις τὸ καλὸ, καὶ τὸ κακὸ διαλέγεις.
 Ὅσᾶν γνωρίσῃ ὁ ἄνθρωπος, κ' ἐλπίζει νὰ κερδέσῃ,
 Ἐκεῖνο τὸ πρᾶγμα π' ἀγαπᾷ, καὶ ὅπου πολλὰ τ' ἀρέσει,
 Ὁ νοῦς παραλαφρώνεται, κ' ἡ ἐλπίδα του πληθαίνει,
 Καὶ ἀπάνω στοῦ λογαριασμό εἶναι θμελιωμένη.
 Σὰν τὸ μετρήσῃ μιὰ καὶ δυὸ, κ' εὕρισκει το πῶς μοιάζει,
 Ξετρέχειτο μὲ προθυμίᾳ, καὶ ὅσο ἔμπορεῖ σπουδάζει.
 Καὶ σὺ μὲ ποιὸν λογαριασμόν ἔχεις σὲ τούτο ἐλπίδα;
 Ἀδελφί μου, τέτοιον κουζουλὸν ὡσὰν ἐσὲ δὲν εἶδα.
 Κ' ἐπάσχισε τὸ ροιζικό, κ' ἡ μοῖρα νὰ σὲ βάλῃ,
 Καὶ ἀγάπησες τέτοιας λογῆς μιὰν μας κυρὰν μεγάλην.
 Ὁνειρον εἶν πολλὰ ζαβὸ, καὶ κουζουλὸ περίσσα,
 Καὶ γιὰ ἀφορμάρης τοὺς κρατοῦν ὅσοι ἔτζι ἀγαπήσα.
 Πολλὰναι δύσκολη δουλειὰ, καὶ μπερδευμένη ἔτούτη,
 Νὰ θὲ νὰ μπηῖς σὲ Βασιλειοῦς, σ' Ῥηγάτα, καὶ σὲ πλῆτη.
 Ὁποῦναι διαφορὰ πολλή στὸν ἕνα ἀπὸ τὸν ἄλλον,
 Ἐσεῖνα λέγουσι μικρὸν, τὸν Ῥήγα λέν' μεγάλον.

Τὰ χόρτα π' ἀγκυλώνουσι, τ' ἀγκάθια ποῦ κεντούσι,
 Γιά πελελοῦς τὲς κρᾶζουσι, ὅσες καὶ ἂν τὰ κρατῶσι.
 Ποτὲ τὸ χέρι στὴ φωτιά μὴ γκίξης, γιατί καίγει,
 Μέσ' στοῦ πηγᾶδι κάρβουνα, κάνεις μὴν πᾶ γυρεύγη.
 Ο' Ρήγας ἔχει τὴν ἔξάν, εἰς ὃ, τι καὶ ἂν ὀρίση,
 Καὶ ὡς θέλει, καὶ ὡς τοῦ φαίνεται, κάνει δικήτου κρίσι.
 Εἰς τὴν βουλή του βρίσκεται καλό μας, καὶ κακό μας,
 Καὶ μέσ' στοῦ χέρι του κρατεῖ ζωὴν, καὶ θάνατό μας.
 Ο' Βασιλεὺς εἶν' σπλαγχνικός, γλυκὺς μὲ κάθε ἕνα,
 Μὴ κομπωθῆς πῶς ἀγαπᾷ τὸν κύρι σου, καὶ σένα.
 Καὶ ὁ Ἀφθέντης ὅσον πλεῖ ἀγαπᾷ τὸν δούλον ἄνεῖν καὶ σφάλη,
 Τόσον ἢ ἔχθρητα πολλή, γίνεται καὶ μεγάλη.
 Καὶ τόσο πλεῖά στὰ σφάλματα, πᾶ στὴν τιμὴ ξαμώνουν,
 Καὶ τὴν καρδιάν ἐγγίζουσι, καὶ μέσ' εὖν ξαπλώνουν.
 Διῶξε αὐτοὺς τοὺς λογισμοὺς, μηδὲν κακαποδώσης,
 Γομάρι, ὅπου δὲν δύνεσαι, μὴ θέλης νὰ σηκώσης.
 Μὲ τὸ ἴδιό σου τὸ φύσημα μὴ βουληθῆς νὰ χάψης,
 Φωτιά, ὅπου δὲν σδύνεται, καὶ τὸ κορμί σου κάψης.
 Εἰς τὸ παλάτι τοῦ Ρηγός, ἀδελφι, πλεῖο μὴν πηαίνης,
 Γιατί σὰν σὲ θωροῦν συγγνα' ν' ἀνεβοκατεβαίνης,
 Ο' κόσμος εἶναι πανηρός, καὶ ὁ πόθος σὲ τυφλώνει,
 Καὶ ὡς καὶ νὰ τὸ κρατῆς κρυφὸ, γοργὸ τὸ φανερώνει.
 Καὶ ἂν εἶν' καὶ τοῦτο γροικηθῆ, πᾶ ἢ τύχη μὴ τ' ὀρίση,
 Λόγιασε, βάλετο στοῦ νοῦ τὰ θε' νὰ κάμ' ἢ κρίσι.
 Ο' Ρήγας ἔχει τὴν ἔξάν, κ' εἶναι ἢ δουλιὰ δική του,
 Καὶ μ' ἀπονιὰ γδικιώνεται, σὰ θέλει ἢ ὀρεξίς του.
 Καὶ τούτη τὴν ἀποκοτιὰν, ὅπου βάλεν ὁ νοῦς σου,
 Ἐσένα φέρνει θάνατο καὶ πάθη τοῦ κυροῦ σου.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐστεικεν ὁ Ῥωτόκριτος, τοῦ φίλου του ἀφουκράτο,
 Ὡσὰν τυφλὸς καὶ ὡσὰν βεδός, καὶ δὲν τ' ἀπηλογάτο.

Καὶ μὲ τὴν ὥρα τὴν πολλὴν σ' ἀπόκρισι κινήθη,
 Μὲ κλαῦμα καὶ ἀναστεναγμὸ τοῦ φίλου πηλογήθη.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Ἀδελφί μου, γνωρίζω το, θωρῶ τὸν κόπον χάνω,
 Καὶ τὸ ζυγώνω ἔτζι μακρὰ, ποτέ μου δὲν τὸ φθάνω.
 Κατέχω, καὶ ἄν μαθητευθῆ ἐκεῖνο ποῦ ξετρέχω,
 Ἐσίμωσε τὸ τέλος μου, καὶ πλειὸ ζωὴν δὲν ἔχω.
 Μὰ πιάσθηκα, ἔμπερδεύθηκα, ξεμπερδευμὸ δὲν ἔχω,
 Μ' ὄλο ποῦ βλέπω τὸ κακὸ, τὸ βλάψιμο κατέχω.
 Λογιάζω το, γνωρίζω το, πῶς πρέπει νὰ τ' ἀφήσω,
 Καὶ μὲ νερὸ τὰ κάρβουνα γρήγωρα νὰ τὰ σθύσω.
 Μὴ κάμουσιν ἀναλαμπὴν, ὅπου τὴν λάμψιν δίδει,
 Καὶ φανερώσῃ τὸ κρυφὸ, ὅπου ναι στὸ σκοτίδι.
 Καὶ ὅ,τι καὶ ἄν χώνω στὰ βαθυὰ, τόσαις φοραῖς καὶ τόσαις,
 Ἐμπη σὲ χίλια στόματα, ἔμπη σὲ χίλιαις γλώσσαις.
 Μὰ ἦντα μ' ἀξίζει νὰ γροικῶ, καὶ τὰ πρεπὰ νὰ γνῶθω,
 Ἐδὰ ποῦ σκλάβος βρίσκομαι, καὶ δοῦλος εἰς τὸν πόθο;
 Ἦντα μ' ἀξίζει νὰ γροικῶ, τί με φεῶ νὰ ξεύρω,
 Ἄπο τὸν δρόμον ἔσφαλα, δὲν βλέπω νὰ τὸν εὔρω.
 Πλειὸ μπόρεσι ὁ λογαριασμὸς δὲν ἔχει νὰ βοηθήσῃ,
 Ἐκεῖ ποῦ ὀρίζει ἡ ἐπιθυμιὰ, καὶ τ' ἔρωτιᾶς ἡ κρίσι.
 Καὶ λογισμοὶ εἰν' σαῖτιαῖς, καρδιά μου εἰν' τὸ σημάδι,
 Καὶ μάχυνται, καὶ ποιὸς μπορεῖ νὰ τὰ συδᾶσ' ὁμάδι;
 Ὁ πόθος ὅταν βουλευθῆ, καὶ θέλῃ νὰ νικήσῃ,
 Γνωσῖς δὲν εἰν' οὐ δύναμις νὰ τότε πολεμήσῃ.
 Πολλὰ μεγάλην ἀφθεντιὰν, πολλὰ μεγάλην χάρι,
 Ἐχει τ' ὀλόγυμνο παιδί, ποῦ παίζει τὸ δοξάρι.
 Βαστᾶ κρυφὰ φιλή μαγνιά, τὰ μάτιά μας κουκλώνει,
 Καὶ τὸ κακὸ ποῦ μελετᾶ, δὲν μᾶς τὸ φανερώνει.
 Τὴν ἴσα στρατά δὲν πατεῖ, μὰ τὴν στραθὴν γυρεύει,
 Φαρμακεμέναις μαχερειαῖς πάντα μᾶς μαγερεύει.

Ἄλλοι ἄξιοι φρονιμώτατοι πούχαν καιροῦ Σεμέλιο,
 Τοῦ ἔρωτος φανήκασι, παιγνίδι του, καὶ γέλιοιο.
 Εὐκόλα καὶ τὰ κάρβουνα, κ' ἢ σπιδ' ἀναλαμβάνει,
 Τ' ἄχερα, τὰ λιανόξυλα, πούρε καὶ νὰ τὰ φθάνη.
 Εὐβάλθηκά το ἀπὸ καιρὸ, κ' ἠθέλησα ν' ἀρχίσω,
 Νὰ λιγοπηγαίνω στὸ Ῥηγὸς, γιὰ νὰ τὴν λησμονήσω.
 Ναῦρω βοτάνι δροσερὸ, καὶ τὴν πληγὴν νὰ γιάνω,
 Καὶ πλεῖο τὰ ξύλα στὴ φωτιά νὰ μὴ τὰ βάνω πάνω.
 Καὶ σ' ἄλλα πράγματ' ἐνοιωσα τὸν νῦν μὲ νὰ ὑπερδέυσω,
 Καὶ τὸ κρατῶ ἀνημπόρετο, νὰ δῶ νὰ τὸ μπορέσω.
 Καὶ ὡς τὸ λογιᾶσω μοῦρχεται, μεγάλη λιγομάρα,
 Τὰ μέλη ἀποκρυγαίνουσι, καὶ μ' ἔρχεται τρομάρα.
 Θαμπώνονται τὰ μάτια μου, κ' ἢ ὄφεις ἀπονεκρώνει,
 Ἴδρω τοῦ ψυχομαχημοῦ τὸ πρόσωπόν μου ὀρώνει.
 Κ' ὀπίσω ἂν δέλω νὰ συρθῶ, ἢ πιθυμιὰ μ' ἀμπῶθει,
 Σέ κείν' ὅπου ὁ λογαριασμὸς κ' ἢ γνωῖσι πλεῖο δὲ γνωῖθει.
 Λόγιασε σ' ἦντα βρίσκομαι, καὶ ξαναδέτο πάλι,
 Πέ μου, πῶς Δὲς νὰ βοηθηθῶ σ' ἔτοια ὀσλειὰ μεγάλη.
 Ἀρχ' ἦτονε πολλὰ μικρὰ, καὶ ἄφαντη δίχως ἄλλο,
 Μὰ τὸ μικρὸ μὲ τὸν καιρὸν ἐγίνηκε μεγάλο.
 Εὐλόγιασα, νὰ τὴν Σωρῶ, καὶ ὡς τὴν Σωριά νὰ σώσω,
 Καὶ μετ' ἐκείνην νὰ περνῶ, καὶ νὰ μὴ δὲ ξαπλώσω.
 Καὶ ἀγάλια ἀγάλια ἢ πιθυμιὰ μ' ἔβανεν εἰς τὰ πάθη,
 Κ' ἔκαμε ρίζαις καὶ κλαδία, κλώνες καὶ φύλλα κ' ἄνθη.
 Κ' ἐπλήθυνε τὴν πιθυμιὰ τὸ κουζουλόμου μάτι,
 Καὶ ἄρχιζε, κ' ἐστρατάριζε, κ' ἐσιγανοπερπάτει.
 Τὸ σιγανὸ μὲ τὸν καιρὸ προθυμερὸν ἐγίνη,
 Κ' ἔβανεν ὁ ἔρωτας κρυφὰ τὰ ξύλα στὸ καμίνι.
 Καὶ ὡσαν ἀπὸ μικρὸν αὐγὸ, πουλὶ μικρὸν εὐγαίνει,
 Τρεμουλιασμένον κ' ἄφαντο, καὶ μὲ καιρὸ πληθαίνει,
 Κάμνει κορμί, κάμνει πτερὰ, καὶ δ' ὦρα μεγαλώνει,
 Καὶ περπατεῖ, χαμοπετᾷ, πτερούγια τ' ἐξαπλώνει.

Καὶ ἀπ' ἄφαντο, καὶ ἀπὸ μικρὸ, πούτον ὅταν ἐφάνη,
 Κορμί πτερὰ, καὶ δύναμιν, καὶ μεγαλότη κάμνει.
 Τὸ ἴδι' ἐγένη κ' εἰς ἐμέ στήν ἄπραγῇ μου νεότη,
 Ἀρχὴ μικρὴ καὶ ἀψήφιστη ἦτον ἀπὸ τὴν πρώτη.
 Μὰ ἐδάχει τόση δύναμι, κ' ἔτζει μεγάλ' ἐγένη,
 Ὅπου μ' ἐπῆρε τὴν ἕξάν, καὶ δίχως νοῦν μ' ἀφήνει.
 Κ' ἡ ἀγάπη, ποῦ στὰ βάσανα, ἀνδριεύει καὶ πληθαίνει,
 Καὶ ὅπῃ μὲ τζ' ἀναστεναγμὸς τρέφεται, καὶ πλαταίνει.
 Θαύμασμα ποῦρε τὸ κρατοῦν ὅλοι μικροὶ μεγάλοι,
 Πῶς στήν ἀρχὴν τζη ἀνήμερη γεννᾶται στήν ἀθάλη.
 Σπίθα μικρὴ καὶ ἀψήφιστη, δὲν λάμπει μηδὲ βράζει,
 Καὶ πῶς νὰ κάμη ἀναλαμπή, κανεὶς δὲ τὸ λογιᾶζει.
 Κ' ἀγάλι' ἀγάλια τρέφεται, σὰν τὸ καμίνι ἀνάπτει,
 Κεντᾶ, καὶ καίει δυνατὰ, καὶ τὸ κορμί μας βλάπτει.
 Προτιτέρ' ἔταν τ' ἄκουα, νὰ μοῦ τὰ λέσιν ἄλλοι,
 Σ' ἔτοιαις δουλειαῖς ὁ λογισμὸς ἤλπιζα νὰ μὴ σφάλῃ.
 Μὰ ξάφνου ὁ κακοροῖζικος ἐπιάσθηκα στὸ βρόχι,
 Ποῦ στ' εὐμορφότης πρόσωπο πάντα στεμμένο τόχει.
 Ἐμὲ κανεὶς δὲν μοῦφτεξε, μηδὲ παραπονοῦμαι,
 Τινὸς ἄλλου στὰ βάσανα, καὶ στὸς καῦμὸς, ὀποῦμαι.
 Μιὰ κάποια λίγη πθυμιὰ ἐσήκωσε τὸν νοῦν μου,
 Καὶ δυὸ πτεροῦγες ἔκαμε μέσα τοῦ λογισμοῦ μου.
 Τούταις στήν ἐπιθυμιὰν πετοῦν, στὸν οὐρανὸν τὴν πᾶσι,
 Καὶ ὅσο σιμώνουν τὴν φωτιά, ταῖς καίει ἐκεῖν' ἡ βράσι.
 Καὶ πάραυτα γκρεμνίζομαι, ὡσὰν πτερὰ δὲν ἔχω,
 Γιατ' ἄφηκα τὰ χαμηλὰ, καὶ τὰ ψηλὰ ξετριχω.
 Καὶ πάλιν κείνη ἡ ἐπιθυμιὰ δὲν δίνει νὰ μοῦ λείψῃ,
 Πάραυτα κάμνω ἄλλα πτερὰ, πάλι πετῶ στὰ ὕψη.
 Καὶ πάλιν βρίσκω τὴν φωτιά, πάλιν ξανακεντᾶ με,
 Καὶ ἀπ' τὰ ψηλὰ ποῦ βρίσκομαι, μὲ ξαναρρήπτει χάμαι.
 Καὶ ὅσαις φοραῖς εἰς τὰ ψηλὰ σώσω, φωτιαῖς εὐρίσκω,
 Καὶ καίονται ἡ πτεροῦγες μου, καὶ πίπτω καὶ βαρίσκω.

Καὶ τούτη ἢ ἐπιθυμίᾳ ἢ λωλή πετώνας μὲ πειράζει,
 Καὶ πάγει τζήπτερῶγές τζη εἰς τὴν φωτιά ὅταν βράζει.
 Καὶ ὡστ' ὅπου νᾶμαι ζωντανός, πέθαν ἔχω μεγάλη,
 Μαγάρι νὰ μ' ὀλοκαίγῃ, νὰ μ' ἔκανεν ἀθάλη.

ΠΟΛΥΔΩΡΟΣ

Λέγει τ' ὁ φίλος, τὰ πτερὰ, ποῦ σήκωσεν ὁ νῆς σε,
 Καὶ βάνει τ' ἀνημπόρετα μέσα τοῦ λογισμοῦ σου.
 Ἀδελφε βλέπε, ὅσο μπορείς, εὐγα ἀπ' αὐτὴν τὴν ζάλην,
 Στὸ πέτασμα ποῦ πέταξες, μὴ δὲν πετάξῃς πάλιν.
 Καὶ ἂν τὰ πτερὰ πετοῦν ψηλά, καὶ τὴν φωτιὰν εὐρίσκεις,
 Κόψετα, ῥῆψέ τα ἀπὸ κεῖ ζημιὰ, νὰ μὴν βαρίσκῃς.
 Ἡ βάλῃ τα, καὶ βρέξῃ τα εἰς τὸ νερόν τῆς γνῶσις,
 Ζημιὸ νὰ μὴν πετᾶς ψηλά, ζημιὸ νὰ χαμηλώσῃς.
 Θωρῶ τὸ πῶς σὲ πολεμοῦν δυό σου ἐχθροὶ μεγάλοι,
 Ἡ ἀγάπη μὲ τὴν ἐπιθυμίαν, κ' ἡ μιὰ λέγω, κ' ἡ ἄλλη.
 Μποροῦσι, ὡστε νὰ δῆς ἐσὺ, μὰ κάμῃ νὰ τ' ἀφήσῃς,
 Τ' ἄμοιαστα, τ' ἀνημπόρετα, ζημιὸ νὰ τοὺς νικήσῃς.
 Παντᾶναι στὰ ψηλά φωτιά, καὶ ταῖς πτεροῦγες καίγει,
 Κεῖνον, πᾶ τ' ἀνημπόρετα, καὶ τ' ἄμοιαστα γυρεύει.
 Διώξῃ αὐτοὺς τοὺς λογισμοὺς, μὴ σὲ κακομοιριάσου,
 Πήγαινε στὰ γεράκια σου, χαίρου μὲ τὰ σκυλλιά σου.
 Ἀησμόνησε τοῦ Παλατιοῦ, λησμόνησε τῆς κόρης,
 Τάξῃ πῶς ἦτον ὁ θάνατος, ἐκεῖ ὅπου τὴν ἐθώρεις.
 Ποῦρε δὲν εἶσαι πελελός, μὰ τὰ πρεπὰ κατέχεις,
 Θωρεῖς το, καὶ γνωρίζεις το σὰν ἦντ' ἐλπίδα ἔχεις.
 Εἰς τέτοιο πρᾶγμα δύσκολο, σ' ἔτοιᾳ δουλειᾷ μεγάλη,
 Ὅπου στὰ βάθητα τῆς γῆς βούλεται νὰ σὲ βάλῃ.
 Φαρμάκι ἔχει ἢ μαγερεῖᾶ τούτη ποῦ μαγερεύεις,
 Κ' ἐντροπιασμένον θάνατον μὲ προθυμίᾳ γυρεύεις.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τοῦ φίλου τὰ διατάγματα μέσ' ἦν καρδιάν ἐμπαίνουν,
 Τῷ Ῥωτόκριτε καὶ τὴν πληγὴν θαμάκιον ἐλαφραίνου.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Καὶ λέγει, ὃ, τι μ' ὠμίλησες ἐτούτην τὴν ἡμέρα,
 Σὲ λογισμὸ καλήτερο, καὶ πλεῖα ἔλαφρὸ μὲ φέρα.
 Κ' ἐβάλλθηκα ν' ἀπαρνηθῶ τοῦ παλατιοῦ τὴν στράτα,
 Καὶ νὰ μακρύνω ἀπὸ τὴν καρδιάν, τῷ ἀγάπης τὰ μαντάτα.
 Νὰ δυσκολέψω τῷ ἀφορμαῖς, ὅπου μὲ τυραννοῦσι,
 Κ' ἂν ἠμπορῶ τὰ ματιά μου, πλεόν νὰ μὴν τὴν δῶσι.
 Κ' ἂν δὲν μπορῶ νὰ τὸ βαστῶ, καθ' ὥρα ἄς πεθαίνω,
 Μὲ τιμημένο θάνατο, παρὰ μ' ἐντροπιασμένο.
 Κάλλια νεκρὸ ἄς μὲ θάψουσιν ὁ κύρις μὲ τὴν μάννα,
 Παρὰ νὰ πῶν πῶς μ' ἐντροπήν, ἀπὸ τὴν φλακὴ μ' εὐγάνα.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Καὶ ἀρχήνισεν ἀπολιγοῦ νὰ πράσση στὸ παλάτι,
 Τὴν ἐρμηνεῖα τῷ φίλου τῷ, καὶ τὴ βουλή του ἐκράτει.
 Μ' ἄσφαλεν εἰς τὰ ἐλόγιαζε, καὶ στᾶνασσε νὰ κάμη,
 Καὶ τὸ κορμί του ἐσούρωνε, κ' ἔτρεμε σὰν καλάμι.
 Κι ὅταν ἡ νύκτα ὀροσερὴ καθ' ἄνθρωπο ἀναπεύει,
 Καὶ κάθε ζωὴ νὰ κοιμηθῆ τόπον νὰ βρῆ γυρευεῖ,
 Ἐπῆρνε τὸ λαγοῦτό του, κ' ἐσιγανοπερπάτει,
 Κ' ἐκτύπατο γλυκὰ γλυκὰ ἀγνάτια στὸ παλάτι.
 Ἦτον ἡ χέρα ζάχαρη, φωνὴ εἶχε σὰν τ' ἀηδόνι,
 Κάθε καρδιά νὰ γροικᾷ, κλαίει κ' ἀναδακρυώνει.
 Ἐλεγε, καὶ ἀνεθίβανε τῆς ἐρωτιᾶς τὰ πάθη,
 Καὶ πῶς σ' ἀγάπη ἐμπερδευσε, κ' ἐψύγη, κ' ἐμαράθη.
 Κάθε καρδιά ἀνελάμπανε, ἂν ἦτο σὰν τὸ χιόνι,
 Εἰς τέτοια γλυκύτατη φωνὴ κοντὰ νὰ τῆς σιμώνη.
 Erotocrito. 2

Ημέρωνε ὅλα τ' ἄγρια, τὰ δυνατὰ ἀπαλαίναν,
 Στὸν νῦν τῆ ἀνθρώπου ὃ, τ' ἔλεγε, μὲ λύπην ἀπομέναν.
 Ἐμίλει παραπόνῃσες, ποῦ ταῖς καρδιαῖς ἐσφάζαν,
 Τὸ μάρμαρον ἐσπάνανε, τὸ κρούσταλλον ἐβράζαν,
 Ὄμνυγε καὶ τοῦ φίλου του, διὰ νὰ τοῦ πιστεῦη,
 Πῶς μὲ τ' αὐτὰ θεὸ νὰ περνᾷ, κί ἄλλο νὰ μὴ γυρεύη.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Λέγει του, φίλε, βάλθηκα, τραγοῦδι, καὶ λαγοῦτο,
 Γλίγωρα νὰ μὲ γιάνουσι στὸν λογισμὸν ἐτοῦτο.
 Σὰν τραγουδήσω, καὶ σὰν πῶ τὸν πόνο, ποῦ μὲ κρίνει,
 Μὲ φαίνεται πῶς εἶν' νερό, καὶ τὴν φωτιά μου σβύνει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐλόγιασε ὁ Πιολύδωρος, πῶς τοῦτο ν' ἀληθέψη,
 Καὶ νὰ περνᾷ μὲ τῆς σκοπῆς, κί ἄλλο νὰ μὴ γυρέψη.
 Καὶ πάλι τρόπο καρτερεῖ, ὡς γιὰ νὰ τὸν διατάσῃ,
 Ν' ἀπαρνηθῆ καὶ τῆς σκοπῆς, κί ἄλλη δελεῖα νὰ πιάσῃ.
 Εἰς τούτῃ τὴν καλὴν καρδιά δὲν τὸν ἐδυσκολεῖ,
 Σὰν φρόνιμος στὸ διατάγμα πάντα καιρὸ γυρεύει.
 Κ' ἦτονε μετὰ λόγου του, δὲν θεὸ νὰ τὸν ἀφήσῃ,
 Νὰ πηαίνῃ μοναχὸς ἐκεῖ, ὥστε νὰ λησμονήσῃ,
 Ἐκεῖνα ποῦ τὸν τυραννοῦν, κί ὀπόχην κάμη ρίζαν,
 Ὡστε νὰ τῆ βρωμήσουσιν ὃ, τι κί ἂν τοῦ μυρίζαν.
 Καὶ τὴν αὐγήν, πρὶν ἄλλος τῆς δῆ, σὸ σπῆτι ἐξαναγέρναν,
 Κί ὁ Ῥήγας μὲ τὴν Ῥήγισσαν πολλὴν χαρὰν ἐπέρναν.
 Νὰ τὸν γροικῶν νὰ τραγηθῆ, κ' ἔττι γλυκὰ νὰ λέγῃ,
 Τῆ ἔρωτος ταῖς πονηριαῖς, καὶ πρᾶξις εἰς τῆ νὰ φέγῃ.
 Μ' ἀπ' ὅλης κί ὅλαις πλειὰ γλυκὰ ἦσαν στὴν Ἀρετῆσα,
 Καὶ τὰ τραγοῦδια ξυπνητὴ συχνὰ τὴν ἐκρατοῦσα.
 Κί ὀλονυκτὶς ἀνάπαυσι δὲν εἶχε νὰ λογιάζῃ,
 Ποιὸς εἶναι αὐτὸς πῆ τραγοῦδι, καὶ βαρυναστενάζει.

Καὶ μέρα νύκτα ἢ πιθυμιὰ πληθαίνει νὰ τ' ἀκούῃ,
 Μὴ γνῶθοντας, κί ὁ ἔρωτας ὄτε γελᾷ μᾶς κρούει.
 Εὐρίσκετο ταχυὰ κί ἀργὰ πάντα στή συντροφιά της,
 Κείνης ποῦ τὴν ἐβύζασε, Φροσύνη τ' ὄνομά της.
 Ἐτούτη χρόνους καὶ καιροὺς ἦτονε σὸ παλάτι,
 Τὴν Ῥηγοπούλα ἐβύζασε, κί ὡς μάννα τὴν ἐκράτει.
 Στὴν βλέψησιν ἐτούτηνῆς, τὴν εἶχασι δοσμένη,
 Γιατ' ἦτονε ἄξια, φρόνιμη, περίσσα τιμημένη.
 Καὶ μέ τῇ Νέννα της συχνὰ ὠμίλει τοῦτο, κείνα,
 Πάντα γιὰ τὸν τραγουδηστὴν ἀμφιβολαῖς ἐκίνα.
 Κί ὀληνυκτὶς ποῦ τραγουδεῖ, τόσα πολλὰ ἤρεσέ της,
 Ποῦ ὕπνος εἰς τὰ μάτιά της δὲν ἦτονε ποτέ της.
 Ἐπερνε τὰ τραγουδιὰ του, συχνὰ τὰ ξαναλέγει,
 Κί ἀρχήνισεν ἀπὸ μακρὰν ὁ πόθος νὰ τοξεύῃ.
 Καὶ δίχως νὰ τὸνε θωρῆ, μέ τὰ τραγουδιὰ κείνα,
 Σ' ἀγάπην ἐμπεροδεύετο, κ' εἰς πιθυμιὰν ἐκίνα.
 Κ' ἐξύπνα καὶ τῇ Νέννα της, κ' ἐμίλει μετὰ κείνη,
 Κρυφὰ κλεφτάτα πάτησε τοῦ ἔρωτα ἢ ὀδύνη.
 Ὅποιον τραγουδι τζ' ἤρεσε, ἐπιανε κ' ἐγραφέ το,
 Ἐθώρει, ἐξαναθώρειέ το, ξεστίχου ἐμάθαινε το.
 Τὸ σύνθεμα τῆ τραγουδιῆ καὶ τῆ σκοπῆ ἢ γλυκότη,
 Ἐσκλάβωνε συργουλιστὰ τῆς Κορασιᾶς τὴν νειότη.
 Ταχυὰ ταχυὰ σηκῶνετο, πρὶ νὰ ξυπνήσουν ἄλλοι,
 Κί ὁ λογισμὸς της εὐρίσκετο σὲ πέδομῃ μεγάλη.
 Τοῦ ὕπνου ταῖς ἀνάπαυσε, τὴν ὀρδινιὰ ποῦ κράτει,
 Ποῦ ὕστερη νὰ σηκωθῆ ἦτον ἀπὸ κρεββάτι,
 Ἄφηκε, δὲν ταῖς θέλει πλειό, εἰς ἄλλαις ἐγνοιαῖς μπαίνει.
 Καὶ φαίνεται της ἡ ἀγρυπνιὰ τὴν θρέφει, τὴν παχαίνει.
 Ἡ Νέννα δὲν ἐλόγιαζε, πῶς νὰμπη εἰς πόθου ὀδύνη
 Καὶ τούτην τὴν καλὴν καρδιά νὰ πέρνη τὴν ἀφήνει,
 Ἐτζί κί αὐτὴ σὰν κοπελιά ὠρέγουντο ν' ἀκούσῃ,
 Δὲν ἐγνωθε, κί ὁ ἔρωτας πῶς θέλει τὴν ἐκρούσει.

Κί ἄν δὲν τὴν εὖρη ξύλητὴ νὰ τοῦ τὸ πῆ νὰ πηαίνη,
 Στὸ δεῦτερο κατάκρουσμα ἀνοίγει τς, καὶ μπαίνει .
 Μ' ἀγκούσαις μ' ἀναστεναγμούς ἐπέρινα νύκτα, μέρα,
 Καὶ δὲν ἐθώρειε πούτον ἐνὸς Ῥῆγα Συγατέρα.
 Νὰ μὴν ἀφήσῃ ὁ λογισμὸς ἐκεῖνος νὰ ριζώσῃ,
 Νὰ τὸν ἐδιώξῃ νὰ διαβῆ, νὰ μὴ τὴν ἐπροδώσῃ.
 Ἀμ' ἄφηκε, καὶ πλήθυνεν ἡ λαῦρα στὸ καμίνι,
 Καὶ ἀπὸ μιά σπῖθα ὀλόμικρη φωτιὰ μεγάλη ἐγένη.
 Ο' Ῥῆγας μιά ἀπὸ ταῖς πολλαῖς ἠθέλησε νὰ μάθῃ,
 Ποιὸς εἶναι αὐτὸς πῶ τραγουδεῖ τῆς ἐρωτιᾶς τὰ πάθη,
 Ἐτῆι γλυκὰ καὶ νόστιμα, πού τέρι ἄλλο δὲν ἔχει,
 Κ' ἐβάλλθηκε νὰ τὸν ἰδῆ, καὶ νὰ τὸν ἐκατέχῃ.
 Καὶ μιά ἡμέρα κάλεσμα ἔκαμε στὸ Παλάτι,
 Ξεφάντωσι ἀπὸ ταχὺ ὡς τὸ βραδὺ ἐκράτει .
 Κ' ἐλόγιασε μὲ τοὺς πολλοὺς, πούτανε καλεσμένοι,
 Πῶς νάλθῃ κί ὁ τραγῶδησις, ἐκεῖνος πῶ ἀναμένει .
 Ο' πού τὴν νύκτα ἔτῆι γλυκὰ τὰ βάσανά του λέγει,
 Ὅπου τὸν ἄνθρωπον κινᾷ μὲ τὸν σκοπὸν νὰ κλαίγῃ .
 Ἀμ' ἔσφαλεν ὁ λογισμὸς ἐτότε καὶ κομπώθη,
 Κί οὐδὲν σ' ἐκεῖνα π' ἄρχισεν ὄφελος δὲν ἐδόθη .
 Γιατὶ ποτὲ ὁ Ῥωτόκριτος, δὲν δὲ νὰ τραγουδήσῃ,
 Στὸ φανερὸ νὰ τὸν ἰδοῦν, κανεὶς νὰ τὸν γροικῆσῃ .
 Καὶ δυσκολέψῃ ἡ μοῖρά του μὲ τοὺς σκοποὺς ὀμάδι,
 Καὶ χάσῃ τὴν παρηγοριάν, ὅπουχε κάθε βραδὺ .
 Κ' ἐπῆγε μὲ τὸν φίλον του, παράμεσα καθίζει,
 Δὲν εἶχε πῶς νὰ στρέφεται, μηδὲ ν' ἀναντρανίζῃ .
 Τὰ μάτια του κάμμιὰ φορὰ στανιότου ἐσυντηροῦσα,
 Στὸν τόπου ὅπ' εὐρίσκουντο, κ' ἦτον ἡ Ἀρετοῦσα .
 Καὶ ὅσο τῆς φεύγει τῆς φωτιᾶς, πλειὰ τόσο τῆς σιμώνει,
 Κί ὦραις ζεστός ἐπέμενε, κί ὦραις ὡσάν τὸ χιόνι .
 Ἀρχήμισε ἡ ξεφάντωσις, ἦλθαν οἱ καλεσμένοι,
 Κ' ἡ Ἀρετοῦσα μὲ χαρὰ στέκεται κί ἀναμένει .

Ν' ἀκούσῃ τοῦ τραγουδησῆ τῆς νύκτας, νὰ γνωρίσῃ,
 Ποιὸς εἶναι ποῦ τὴν τυραννᾶ κί ὀποῦ τῆς δίδει κρίσι.
 Ἀρχίσασι νὰ τραγουδοῦν, κί ὁ Ῥῆγας τοὺς ἐγροίκα,
 Μέσα του λέγει, ὡσάν Ἰωρῶ, ὀπίσω τὸν ἀφῆκα.
 Τῆς νύκτας τὸν τραγουδησῆ, ποῦθελα νὰ κατέχω,
 Καί ποῦθελα νὰ ξεγνοιασθῶ ἔτζι πλειάν ἐγνοϊαν ἔχω.
 Εἴθῳρει τους, ἐγροίκα τους, ἐκεῖ ποῦ τραγουδοῦσαν,
 Ἀπὸ τῆς νύκτας τὸν σκοπὸν μακρὰ πολλὰ κρατοῦσαν.
 Η' Ἀρετοῦσα ἐκάθετο στοῦ πλάγι τοῦ Κυροῦ της,
 Κί ὅσον ἐγροίκα, τόσο πλειὰ ἔδανε μέσ' στοῦ νοῦ της,
 Τῆς νύκτας τὸν τραγουδησῆ, γιατί κανεῖς δὲν σώνει,
 Ὡσάν ἐκεῖνο νὰ τὸ πῆ, οὐδὲ νὰ τοῦ σιμῶνῃ.
 Μεγάλη καλοθέλησι στοῦ λογισμὸ ἐκινᾶτο,
 Κ' ἐκείνου τοῦ τραγουδησῆ τῆς νύκτας ἐθυμᾶτο.
 Εἴπαφεν ἡ ξεφάντωσις, ἐβράδιασεν ἡ ὥρα,
 Καί καθὲ εἰς στοῦ σπῆτί του ἐπήγαινε στή Χῶρα.
 Ο' Ῥῆγας βάνει λογισμὸν, πολλὰ βαθυὰ τὸ βάνει,
 Ἦντάναι κί ὁ τραγουδησῆ τῆς νύκτας δὲν ἐφάνῃ.
 Καί μ' ἄλλον τρόπο βάλθηκε, ποιὸς εἶναι νὰ κατέχῃ,
 Κί ὡστε νὰ μάθῃ, καί νὰ δῆ, μεγάλην ἐγνοϊαν ἔχει.
 Καί κράζει μιὰν ἀργατινὴ δέκα ἀπὸ τὴν Αὐλή του,
 Ὅπου τζ' ἐπλήρωνε καλὰ νὰ βλέπουν τὸ κορμί του.
 Λέγει τους, πιάστε τ' ἄρματα χωστὰ, καί μὴ μιλήτε,
 Καί ἀμέτε σὲ παραχωστὸ, κρυφὰ καί φυλαχθῆτε,
 Καί ὡς ἔλθῃ ὁ τραγουδησῆς, καί παίξῃ τὸ λαγοῦτο,
 Γλίγωρα φέρετέ τονε εἰς τὸ Παλάτι τοῦτο.
 Κινοῦν, καί πᾶσι τὸ ζημιό κ' οἱ δέκα ἀρματωμένοι,
 Καθένας τὸν τραγουδησῆν ἔστοχε κί ἀναμένει.
 Εἰς ὥραν ὀλιγούτζικη, ὀποῦσανε χωσμένοι,
 Ἰωρῶν τον με τὴν συντροφίαν ἐξάφνου καί προβαίνει.
 Ἀρχίζει πάλι τὸν σκοπὸν τὸν γλυκοζαχαρένιο,
 Κ' ἐκτύπα τὸ λαγοῦτό του, σάν τῶχε μαθημένο.

Η' γλῶσσά του παρὰ ποτὲ ἐγίνηκεν ἀηδόνι,
 Καὶ τὸ μεσάνυχτο περὶ αἶ, τὸ φῶς τζ' αὐγῆς σιμώνει.
 Τότες ἀπὸ τὸ χάλασμα εὐγαίνουσι οἱ ἀνδρειωμένοι,
 Κί ὡς τζ' εἶδεν ὁ Ῥωτόκριτος, σκολάζει καὶ σωπαίνει.
 Καὶ τὸ λαγοῦτ' ἐσκόρπισεν εἰς ἑκατὸ κομματία,
 Νὰ μὴ τὸν ἐγνωρίσουνε κείνα τὰ ξένα μάτια.
 Καὶ λέγει καὶ τοῦ φίλου του, ἀπόψε κάνει χρεία,
 Νὰ δείξωμεν τὴν δύναμιν ὅλην μας τὴν ἀνδρεία.
 Η' ὄρεξις σου ἂν σὲ βαστᾷ, νὰ μὴ μᾶς ἐγνωρίσου,
 Ἀπόψε κάμε τὸ πριπὸ καὶ σὺ μὲ τὸ σπαθί σου.
 Κ' ἐγὼ κάλλιῶχω θάνατο, παρὰ νὰ γνωρισθοῦμεν,
 Καὶ πρὶν μᾶς πᾶσι εἶ Ῥηγός, θέλω νὰ σκοτωθῶμεν.
 Εἴ τοῦτοι, ὅπου ἔπτο χάλασμα ἐστέκαν κί ἀναμένα,
 Ὁ Βασιλεὺς τοὺς ἐπεμψε νὰ πιάσουν ἐμένα.
 Κ' ἐγὼ δὲν θέλω νὰ πιασθῶ, κάλλιῶχω ν' ἀποθάνω,
 Καὶ νὰ μὲ πάγουσι νεκρὸν εἰς τὸ Παλάτι πάνω.
 Τὸ κάλεσμα, ποῦ γίνηκε τὴν περασμένη σχόλη,
 Γιὰ μένα ἦτον ἀφορμὴ κ' ἐμαζωχθῆκαν ὅλοι.
 Στέκε κατὰ μου, βοήθα μου, κί ἄς πολεμοῦμε ὁμάδι,
 Κ' ἐλπίζω ἀπόψε ἀκρίκτοι δὲν πᾶμεν εἰς τὸν ἄδη.
 Γροικῆσετε τοῦ ἔρωτος θανμάσματα τί κάνει,
 Εἰσὲ θανάτους ἑκατὸν ὅσ' ἀγαποῦν τοὺς βάνει.
 Πληθαίνει τες τὴν ὄρεξι, καὶ δύναμι τοὺς δίδει,
 Μαυθάνει τους νὰ πολεμοῦν στῆς νύκτας τὸ σκοτίδι.
 Κάνει τὸν ἀκριδὸ φθηνὸ, τὸν ἄσχημο ἐρωτάρη,
 Κάνει καὶ τὸν ἀνήμερον, ἄνδρα καὶ παλικᾶρι.
 Τὸν φοδιτζάρη ἀφοδο, πρόθυμον τὸν ὀκνιάρη,
 Κάνει καὶ τὸν ἀκάτεχον νὰ ξεύρη κάθε χᾶρι.
 Η' ἀγάπη τὸν Ῥωτόκριτον κάνει νὰ πολεμήσῃ
 Μὲ δέκα, κί ὡς στὸ ὕστερον ἐλπίζει νὰ νικήσῃ.
 Σιμόνουσι ὅλοι τακτικά, καὶ χαιρετοῦν τοὺς δύο τους,
 Λέγοντες πῶς ὠρέγονταν περίσσα τὸ σκοπό τους.

Νὰ συνοδέψουν ὄλοι τους, κ' ἔτζι συντροφιασμένοι,
 Νὰ πᾶσιν εἰς τοῦ Βασιλαιοῦ, ὅπου τοὺς ἀναμένει.
 Νὰ τραγηθῆσιν τοῦ Ῥηγός, ταῖς χάρες τους νὰ δείξουν,
 Μὴ περπατοῦσι μοναχοί, μὰ κι ὄλοι τους νὰ σμιῶσιν.
 Καὶ τότε ὁ Ῥωτόκριτος ἀρχοντικὰ μιλεῖ τους,
 Καὶ γνωστικὰ ἐγνώρισε κ' εἶδε τὴν ὄρεξί τους.
 Λέγει τους, φίλοι κ' ἀδελφοί, ἡ ὄρα δὲν τὸ δίδει,
 Νὰ πᾶμε τώρα στοῦ Ῥηγός στῆς νύκτας τὸ σκοτίδι.
 Κ' οἱ Ἀφέντες ὅπου ὀρίζουσιν, οἱ δοῦλοι προσκυνοῦσι,
 Ὅχι μὲ κτύπους καὶ φωναῖς νὰ θέ' νὰ τοὺς ξυπνοῦσι.
 Ἐγὼ δὲν θέ' νὰ καρτερῶ, κ' ἡ ὄρα μὲ σπουδάζει,
 Ἐκεῖνο ὅπου λέτε σεῖς, δὲν πρέπει, καὶ δὲν μοιάζει.
 Σὰν τοὺς ἀποχαιρέτησαν, κ' ἐμίσειαν, θωροῦσι,
 Κί ἀφήνοσι νε τὰ καλὰ, καὶ στὰ κακὰ θὰ μποῦσι.
 Ἀφῆκασι τῶ ἀθιβολαῖς, στ' ἄρματα βάνουν χέρα,
 Σπαθίζην, λάμπην τὰ σπαθιά, κ' ἡ νύκτα ἐγίνη μέρα.
 Στουῦτα τ' ἀνακατώματα, δυὸ ἐπέσαν κί ἀποθάναν,
 Κ' οἱ δέκα, ὀκτὼ ἐγενήκασι κί ἀρχίζασι κ' ἐχάναν.
 Καὶ πάλι τοῦτοι οἱ ὀκτὼ ἦσανε λαθωμένοι,
 Κί ἄγγικτος ὁ τραγουδιότης, κί ὁ φίλος τὸ ἀπομένει.
 Ἐχάσασιν οἱ πλειότεροι, πῶλπιζαν νὰ νικήσουν,
 Κ' οἱ δυὸ τοὺς ἐντροπιάσασι, δίχως νὰ τὸς γνωρίσιν.
 Γιατὶ εἶχαν εἰς τὸ πρόσωπο γενειάδαις καμωμέναις,
 Καὶ κάθε ἀργὰ τὸς βάνασι μακραις ξεχουρδισμέναις.
 Καὶ δὲν ἐμπόρειεν ἄνθρωπος ποτὲ νὰ τοὺς γνωρίση,
 Πολλαῖς φοραῖς ἡ μασπορεία ἐνίκησε τὴν φύσι.
 Ἦσανε νέοι δροσεροὶ στὸν φόρον ὀλημέρα,
 Καὶ κάθε ἀργὰ στολίζονταν ψωματινὰ τὰ γέρα.
 Ἐτοῦτα τὰ κομπώματα ἐκάνασι τὰ γένεια,
 Ποῦ βάναν εἰς τὸ πρόσωπον κ' οἱ δυὸ τὰ ψωματένια.
 Τὴν δύναμί τους οἱ ὀκτὼ γροικοῦσι πῶς ἐχάθη,
 Μισεῦουν, φεύγην ἀποκεῖ μὴ τῶ εὔρην κί ἄλλα πάθη.

Καὶ τότε ὁ Ῥωτόκριτος τοῦ φίλου συντυχαίνει,
 "Ανε γροικᾶ λαβωματια, πῶς βρίσκεται, πῶς πηαίνει .

ΠΟΛΥΔΩΡΟΣ

Λέγει του, δὲν μ' ἐγγίξασι εἰσὲ κανένα τόπο,
 Μᾶχῳ μεγάλη κούρασι, γροικῶ μεγάλο κόπο .
 Κί ᾶς περπατοῦμε γλίγωρα, νὰ πᾶμεν εἰς τὴν κλίνη,
 Καὶ τὸ καλό μας ροιζικό ἔκαμεν ὁ, τι ἐγίνη .
 Μὰ ἐγὼ ποτὲ δὲν ἤλπιζα κεῖνο· ποῦ βλέπω τώρα,
 Σὰν ξημερώση θὲς γροικᾶ ἦντα μιλοῦν στὴ Χώρα .
 Καὶ μὲ τὰ ζάλα σιγανά στὸ σπῆτί τους γιαγέρνουν ,
 Καὶ τὸ ταχὺ ἄλλοι τοῦ Ῥηγὸς κακὰ μαντάτα φέρουν .
 Λέσιν του, οἱ δέκα ποῦπεμφες, ἐκαταλαβωθῆκαν,
 Καὶ σκοτωμένους δυὸ ἀπ' αὐτὰς πολλ' ἄσχημους εὐρῆκαν .
 Ο' Ῥῆγας θέλει τὸ ζημιὸ νὰ μάθη κάθε πράγμα,
 Καὶ πῶς ἐπῆγεν ἡ μαλιὰ τῆ νύκτα, κ' ἦντα κάμα .
 Δυὸ ἐπῆγαν κ' εἶπασιν τοῦτο ἀπὸ τοὺς πονεμένους,
 Καὶ ἐθώριετους ὁ Βασιλεῖὸς ἄσχημα λαβωμένους .

ΣΟΛΔΑΤΟΙ

Λέσιν του Ἀφέντη, κάτεχε, σὸ, τι εἶδαμεν ἀπόψε,
 "Αν μᾶσε πέψης πλοτοῦ ἐκεῖ τὴν κεφαλὴ μας κόψε .
 Γι' αὐτόνος ὁ τραγουδηστής, κί αὐτὸς ὁ λαγουτάρης,
 Εἶναι μεγάλης δύναμης εἶναι μεγάλης χάρης .
 Κί ὁ, τι γλυκύτης κί εὐμορφιά εἰς τὸ τραγοῦδι δείχνει,
 Τόσο φαρμάκι, καὶ φωτιά μὲ τὸ σπαθί του ρίχνει .
 Ζάχαρ' εἶν' τὸ τραγοῦδί του, καὶ τὸ σπαθί του χάρος,
 Τ' ἔ' ἀλήθειαις φανερώνομε, καὶ μὴ τὸ πάρης βάρους .
 Ὡσὰν αἰετὸς ἐπίτετο, καὶ τὸ σπαθί του ἐκράτει,
 Βροντῆ ἦτονε τὸ χέρι του, κί ὡς ἀστραπὴ τὸ μάτι .
 Εἴβαρισκε στὴ μιὰ μεριά, κ' ἐπλήγωνε στὴν ἄλλη,
 Κί ἀπομακρᾶς τῆ φαίνονταν τῆς ἀνδρείας τὰ κάλλη .

Δεκάμεσθεν, κ' ἐκαῖνοι δυό, (ἀνάθεμα τὴν ὥρα),
 Ὅλοι γεβεντεσθήκαμε σταῖς γειττοιαῖς, στὴν Χώρα.
 Ποιοὶ εἶν τοῦτοι δὲν κατέχομε, δὲν ξεύρομεν μηδένα,
 Κανίσκια μᾶς ἐδώκασι πικρὰ φαρμακευμένα.
 Πολὺ σκοτίδι ἦτονε, καὶ μόνο τῶν σπαθιῶν τους,
 Τὴν λαμπυράδα βλέπαμε, κ' ὄχι τὸ πρόσωπόν τους.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἡ Ἀρετοῦσα τ' ἄκουε τοῦτ' ὅλα, ὅπου, μιλοῦσαν,
 Κίωσάνδενδρα ἐφυτεύονταν μὲς εἰς τὴν καρδιά, κ' ἀνθῆσαν.
 Κ' ἐπεριπλέκαν οἱ βλαστοί, τὰ σωθικά της πιάναν,
 Κ' εἰς ἔγνωια μεγαλήτερη, καὶ πέδα τὴν ἐδάναν.
 Νὰ μάθῃ τὸν τραγουδηστή, ποῖος εἶναι νὰ κατέχη,
 Ὅπ' ἔτοιαις χάρες, κ' ἀρεταῖς, κ' ἔτοιαν γλυκύτην ἔχει.
 Ἐπλήθυνεν ἡ πέδα της, κ' ἡ πείραξις ἡ τόση,
 Κ' ἔπασχε ὅσο τὸ μπορεῖ τὴν πέδα ν' ἀλαφρώσῃ.
 Νὰ συνεφέρῃ ὁ λογισμὸς, ὅπου τὴν ἐπειράζει,
 Νὰ τῆς ὀρεσέψῃ τὴν καρδιά, ποῦ σὰν καμίνι βράζει.
 Κι ὦραις φιλόττες ξομπλιῶν ἐγάζωνεν ἡ Κόρη,
 Καὶ ὦραις βιβλία τῶν φρόνιμων ἐδιάδαζε κ' ἐθώρει.
 Κ' ἔπασχεν ὅσο τὸ μπορεῖ νὰ τῆς βοηθήσῃ ἡ γνῶσι,
 Νὰ πάψῃ ὁ πόνος τῆς καρδιάς, κ' ὄνῃς της νὰ μερώσῃ.
 Μὰ οὐδὲ τὰ ξόμπλια τ' ἀκριβὰ, μηδὲ φιλότης γραῖμμα,
 Ἐλάφρηνεν εἰς τὸ κακὸν ὅπουχε δὲν τῆς ἔκαμα.
 Τὸ διάβασμα ἐσκόλασε, τὸ ξόμπλι δὲν τῆς ἀρέσει,
 Στὴν πέδα της δὲν εὔρισκε πρᾶγμα νὰ τῆς φελέσῃ.
 Πάντα ὁ νῆς της στὰ βαθυὰ, πάντα στὰ μπερδεμένα,
 Καὶ πάντα στὰ βολὰ, καὶ στ' ἀνακατωμένα.
 Τὸν λαγουτάρη ἀναζητᾷ τοῦ τραγουδιοῦ θυμάται,
 Καὶ τὸ βιβλίον σφάλισε, τὸ ξόμπλι τῆς ἀπαρνᾷται.
 Κράζει τὴν Νέννα της χωστὰ μέσα στὴν κάμερά της,
 Μὲ σιγανάδα, κ' ἐντροπὴν τῆς λέγει τὰ κρυφὰ της.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Νέννα, μεγάλη πείραξιν ἔχω στὸν νοῦν μου μέσα,
 Καὶ τὰ τραγούδια, κ' οἱ σκοποὶ ἐξάφνου μ' ἐπλανέσα.
 Καὶ πιθυμῶ, καὶ ῥαθυμῶ, νὰ μάθω νὰ κατέχω,
 Ποιὸς εἶν' αὐτὸς πῶς τραγουδεῖ, κ' ἔγνοια μεγάλην ἔχω.
 Καὶ τούτη ἢ τόση πιθυμιά μου φέρνει σὰ λακτάρια,
 Κί ὡς Συμηθῶ πῶς τραγουδεῖ, μούρχεται λιγομάρα.
 Μὴ δὲ Δαρρῆς σ' πρᾶγμα ἄπρεπον ἢ πιθυμιά κινᾶ με,
 Καὶ κάλλιο νὰ πεσα νεκρὴ τούτην τὴν ὥρα χάμαι.
 Μὰ ὡς βέγουμου νὰ τὸν γροικῶ, ἤθελα νὰ τὸ ἔμπορου,
 Ποιὸς εἶναι νὰ τὸ ἐκάτεγα, νὰ τὸν ἐσυχνοθώρου,
 Γιατί ἀπ' τὰ τραγούδια τς, κί ἀπτῆς ἀνδρείας τῆ χάρι,
 Αὐτὸς Δὲ νᾶναι ἀπαρθητὰ φιλοῦ δένδρου κλονάρι.
 Γιατί σ' ἀνθρώπους χαμηλοὺς χάρες δὲν κατοικοῦσι,
 Πάντα στοὺς μεγαλήτους γυρεύουσι νὰμποῦσι.
 Μέσα μου λέγει ὁ λογισμὸς, πῶς τοῦτος ὁ ἀνδριωμένος,
 Εἰσὲ φωλείαν ἀργοντική Δὲ νᾶναι ἀναβρεμμένος.
 Καὶ τὸ δένδρον ὁπούκαμεν ἀνθὸ ἔτζι μυρισμένο,
 Σὲ τόπον ἄξιο κί ὠμορφο τόχουσι φυτευμένο.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τὸ νὰ γροικήση ἢ Νέννατης τᾶλεγε ἢ Ἀρετούσα,
 Φαρμακευμέναις σαίτιαῖς στὸ στήθός της κτυπούσα.
 Κ' ἐθώριε μιὰ κακὴν ἀρχή, ποῦχε νὰ φέρη πόνους,
 Ποῦχε νὰ δώση βάσανα μὲ μῆνες καὶ μὲ χρόνους.
 Κ' ἔπασχεν ὅσο τὸ μπορεῖ νὰ τῆνε δυσκολέψη,
 Νὰ τῆς ξεράνη τὸ δένδρὸ, πρὶν παρὰ νὰ φυτέψη.

ΦΡΟΣΥΝΗ

Καὶ λέγει της παιδάκι μου, ἦντάναι τὰ διγάσαι,
 Δὲν εἶσαι ἢ Ἀρετούσα πλειὸ, ἄλλη λογιάζω νᾶσαι.

Καὶ ποῦν' ἢ φρονιμάδα σου, ποῦ σέ θαυμάζαν ὄλοι,
 Κ' ἦσνε βρῦση τζ' εὐγενειᾶς, καὶ τῆς τιμῆς περδῶλι;
 Καὶ πῶς τὰ λέγεις τ' ἄμοιασα; σὸν νῆ σε πῶς τὰ βάνεις;
 Ποῦ ταῦρες τοῦτα τ' ἄνοστα, ὅπου μοῦ ἀναθιθάνεις;
 Ἐνας γιὰτι ξεσπάθωσε, κ' ἐλάδωσε τὸν ἄλλο,
 Καὶ τραγουδεῖ καὶ νόστιμα, τοῦ ἐ κρατεῖς μεγάλο;
 Ποιὸς εἶναι σὰν τὸν Κύριου, καὶ σὰν ἐσέ Ἄρετοῦσα,
 Καὶ ποιά παλάτια βρίσκονται σὰν τὰ δικάσας πλῆσα;
 Ἐπὰ δὲν εἶν' Ῥηγόπουλοι, οὐδ' Ἀφεντόπουλοι ἄλλοι,
 Κυρά μου, ἐπὰ δὲν βρίσκονται ὡσὰν ἐσᾶς μεγάλοι.
 Ἐπὰ ὅσοι κατοικοῦσιν εἰς τὰ περίγυρα ὄλοι,
 Σκλάβοι εἶναι τῷ Ἀφεντάκη σε, κ' ἐσέ Κυρά με δᾶλοι.
 Καὶ τοῦτοι ποῦ γυρίζουσι, καὶ νυκτοπροπατοῦσι,
 Καὶ σέκνυ εἰς ταῖς γειτονεῖαις, καὶ παρατραγῆδῶσι,
 Ἀμέριμνοι καὶ ἀνέγνωιαστοὶ εἶν' τοῦτοι, θυγατέρα,
 Γιαῦτως δὲν ἔχουν ἀνάπαψι, εἰδὲ νύκτα μηδὲ μέρα.
 Κι' ἄλλος κανεῖς δὲν τὴς ψηφᾶ καὶ τοῦ κακοῦ λογιῦνται,
 Καὶ πελελαῖς ταῖς κράζουσιν ὅσαις τὴς ἀφῆκροῦνται.
 Καὶ μὴ λογιᾶσης καὶ κανεῖς, ὅπουχει ἀνθρώπου χρῆσι,
 Εὐγαίνει ἀπὸ τὸ σπῆτί του νὰ νυκτοπαρωρήση.
 Μὰ κείνοι, ποῦ δὲν ἔχουνε πράγματα μηδὲ γνῶσι,
 Γυρίζουν, νὰ βρεθῆ κανεῖς νὰ τοὺς κακοπωδῶση.
 Κυρά μου, στοῦτα ποῦ μιλῶ, κάτεχε κ' ἔχω πράξι,
 Καὶ οὐδὲ τὸν ἔρωτα ἄφηκα ποτὲ νὰ μὲ πατάξη.
 Στὰ νειάτα μου κάμμιὰ φορὰν ἂν ἤθελε προβάλη,
 Μὲ μάνιτα τὸν ἐδιωχνα, κ' ἐπήγαινεν εἰς ἄλλη.
 Κ' ἐγιάτρευσα μὲ προθυμιᾶ, μὲ διχωστάς ν' ἀρνήσω,
 Τζ' ἀγάπης τὰ πλανέματα πριχοῦ νὰ τὴν ἀρχίσω.
 Τοῦτόναι σὰν τὴν καῖλα, ποῦ καίγει ὅταν ἀργίση,
 Κ' εἶν' χρεῖα γιαμιὰ ὁ ἄρρώστος νὰ τὴν φλεβοτομήση,
 Νὰ μὴν ἀφήση τὸ κακὸ ταῖς φλέβες του νὰ πιάνη,
 Τὸ αἷμα ν' ἀνακατωθῆ, νὰ πῆση ν' ἀποθάνη.

Κάθε κακὸν εἰς τὴν ἀρχὴν θελεῖ γιαντὸ Ἀρετοῦσα,
Κάθε φωτιά θελεῖ νερό, νὰ πάψη τὴν ἀφοῦσα.
Ἄλλο δὲν εἶν' τὸ γιαντρικὸ τοῦ πόθου, ὅταν ἀρχίσῃ,
Παρά ζημιὸ νὰ βρῆ ἀφορμὴ νὰ τὸ ξελησημονήσῃ.
Νὰ βάνῃ μέσ' στοῦ λογισμὸ χίλιαῖς φοραῖς τὴν ὥρα,
Ποιᾶν τῆς τιμῆς τὰ κέρδητα, καὶ τῶ εὐγενειᾶς τὰ δῶρα.
Μὴ δὲν θυμάσαι τραγουδιῶ, τὴν παιδομὴν σου πάψε,
Μέσα τῆς γνῶσις τὴν πυρὰν, ὅ, τι κί ἄ μούπες, κάψε.
Τούτῃ ἢ ἀρχὴ γιὰ σκιά μικρὴ ἐμένα δὲ μ' ἀρέσει,
Γιαντ' εἶδαμε ἀπὸ γῆν ὡς γῆν τὸν ἄνθρωπον νὰ πῆσῃ.
Καὶ νὰ βαρῆ, καὶ νὰ βλαδῆ, στῶστερο ν' ἀποθάνῃ,
Κί ἄλλος νὰ πῆσῃ ἀπὸ γκρεμνὸ, νὰ σηκωθῆ νὰ γιάνῃ.
Γιὰ τοῦτο πρέπει εἰς ταῖς ἀρχαῖς νὰ βλέπῃ ὅποῦχει γνῶσι,
Νὰ μὴν ἀφήσῃ τὸ κακὸ μέσα του νὰ ριζώσῃ.
Ἐτούταις ἢ κακαῖς ἀρχαῖς, ποῦ πῆβουλα προδίδουν,
Εἰς τὸ κορμὶ μὲ τὸν καιρὸν πῆχραις καὶ πάθη δίδουν.
Ἐτοῦτα ὅποῦ μού μίλησες, πλειὸ ἂν σοῦ τὰ γροικῆσω,
Πιάνω μαχαῖρι νὰ σφαγῶ, νὰ κακοθανατήσω.
Ἐγὼ κατέχω, Ἀφέντρα μου, ἐτοῦτα ποῦ ξαμῶνουν,
Καὶ πόσο βλάψιμο βαστοῦν, πόσο φαρμάκι χῶνουν.
Διώξε αὐτοῦς τοῦς λογισμοῦς ξύπνησαι, ξεζαλίσου,
Μὲ συντροφιαῖς ξεφάντωνε, μὴν εἶσαι μοναχὴ σου.
Καὶ δὲν θυρεῖς ταῖς Ἀφεντιαῖς, πῆχρεις καὶ τὰ Ῥηγάτα,
Μὰ μπῆκες σ' ἔτοια δάσητα, καὶ ἐξέσφαλις τὴν φράτα ;
Εὔγα ἀπτὰ δάση σήμερον, γλίγωρα ξεμπερδεύσου,
Καὶ κείνα ποῦ σοῦ γροικῆσα μὴ μᾶ τὰ τῆς ποτέ σου.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τὰ γνωστικὰ διατάγματα, ὅποῦ ἢ Φροσύνη ὠμίλιε,
Τῆς Ἀρετοῦσας, καὶ συχνὰ κλαίγοντας τὴν ἐφίλιε,
Εἶχαν μεγάλη δύναμι, τὸ λογισμὸ ἀλαφρύναν,
Κ' ἐσδύσασι τὰ κάρβουνα, μὰ ἢ σπῖθαις ἀπομείναν.

Ἀπόμεινέ τ' ἢ πεθυμιαῖς τοῦ τραγουδιοῦ ν' ἀκούσῃ,
 Μὰ τὸν τραγουδησθῆ ποτὲ τὰ μάτια τῆς μὴ δοῦσι.
 Καὶ δὲν ἐλόγιαζε νὰ πῆ, τὸ πῶς δὲν ξεχωρίζει,
 Τραγῶδι ἀπτόν τραγουδησθῆ, κ' φύσι ἔτ' ἵ τ' ὀρίζει.
 Κί ὅπ' ἀγαπᾷ καὶ ῥέγεται τοῦ τραγουδιοῦ γλυκότη,
 Ληξέυει τῷ τραγῶδησθῆ στὰ κάλλη, κ' εἰς τὴν νεότη.
 Ἡ πρώτη νύκτα ἐπέρασε, καὶ δὲν γροικᾷ λαγοῦτο,
 Οὐδὲ σκοπὸ τῷ τραγουδιῷ, πίκρα τ' ἵ φέρνει τοῦτο.
 Μπαίνει εἰς μεγάλου λογισμὸν, τῆ δευτέρῃ ἀναμένει,
 Ν' ἀκούσῃ τὸν τραγουδησθῆν, κ' ἀδείπνητη ὑπομένει.
 Ἐπέρασε κ' ἡ δευτέρῃ, κ' ἡ τρίτῃ κατακρούει,
 Κί οὐδὲ λαγοῦτο, οὐδὲ σκοπὸν, ὅδὲ τραγοῦδι ἀκούει.
 Ὅσον ἐπέρνα ὁ καιρὸς, κ' ἡ νύκταις ἐδιαβαίναν,
 Τόσον οἱ λογισμοὶ κρυφὰ τὴν ἐψυχομαραίναν.
 Πολλὴ χαρὰ στὰ σωθικὰ ἐγροικὰ ἢ Φροσύνη,
 Κ' ἐλόγιαζε κ' ἡ Ἀρετὴ τὸν λογισμὸν ἀφήνει,
 Τὸν ἄφαντον ὀποῦβαλε, σὰν δὲν συχνοσπουδάζει,
 Ἐκεῖνος ὁ τραγουδησθῆς τὴν νύκτα νὰ πειράζῃ.
 Μὰ μ' ὄλο πούτον φρόνιμη, ἔσφαλεν εἰς ἐτούτο,
 Κ' ἡ Ἀρετοῦσα ἀφόρμιζε νὰ μὴ γροικᾷ λαγοῦτο.
 Οὐδὲ τραγοῦδι, οὐδὲ σκοπὸ, κ' ἀγκούσευε, κ' ἐπόνει,
 Σὰν τὸ κηρὶ ἀνέλυνε, κ' ἐφύρα σὰν τὸ χιόνι.
 Τούτην ἄς ἀφήσωμεν γιὰ δὰ τὴν ποθοπλαυταμένη,
 Νὰ πῶ γιὰ τὸν Ῥωτόκριτον, πῶ σ' λογισμὸν ἐμπαίνει.
 Σὰν εἶδε πῶς ὁ Βασιλεὺς ἐβάλλθη δίχως ἄλλο,
 Νὰ μάθῃ τὸν τραγουδησθῆν, εἶχε καίμὸ μεγάλο.
 Ἐπαψε τὰ τραγοῦδιὰ του, τὸ νυκτοπάρωρό του,
 Καὶ μόνου ἀγκουσεύετο μέσα στὸ λογισμὸ του,
 Γιὰτὶ μὲ τὸν γλυκὺν σκοπὸν ἐπέρνα ὁ καιρὸς του,
 Καὶ ἀλάφρωσι στὸν πόνον του ἠῦρισκε μοναχὸς του.
 Καὶ πάλι ὁ Ῥήγας κάθε ἀργὰ ἔβανε νὰ βιγλίσου, ὅ
 Πολλὲς, γιὰ νὰ τὸν πιάσουσι, ἢ νὰ τὸν ἐγνωρίσαν.

Καὶ σὰν οἱ δέκα ἐχάσασι, κ' ἐκαταντροπιασθῆκα,
 Κ' ἐπῆρε διὰ λόγου τους κρυφὸν καίμῳ, καὶ πίκρα,
 Τριάντα πέμπει καθ' ἀργὰ, καὶ τάσσει τους καὶ δῶρα,
 Λέγει τους νὰ γυρίζουσιν ὀληνυκτὶς τῆ Χώρα.
 Νὰ βροῦν νὰ τότε πιάσουσι, κ' ὑπομονὴ δὲν ἔχει,
 Καὶ δίχως ἄλλο βάλθηκε, ποῖός εἶναι νὰ κατέχη.
 Μὰ ὁ Ῥωτόκριτος σὰν φρόνιμος δὲν πιάνεται στὸ δίκτυ,
 Καὶ τὰ λαγοῦτα καὶ σκοποὺς παραμερᾶς τὰ ρίκτηι.
 Καὶ ἀπουωρὶς στὴν κλίνητου ἔστεκε κ' ἐκοιμοῦτον,
 Καὶ ὀληνυκτὶς τὰ βάσανα τοῦ πόθου τυραννοῦτον.
 Ἐγλώμισε, ἀδυνάμισε, ταῖς συντροφιαῖς ἀρνήθη,
 Κ' ἡ εὐμορφία του χάθηκε, κ' ἡ νεότης ἐκαταλύθη.
 Εἶχε κ' ὁ κύρις του ὁ πτωχὸς ἔγνωια ὁποῦ τότε κρίνει,
 Γιὰ τὸν υἱὸν του νὰ θωρῆ, ἦντα λογιῆς ἐγίνη.
 Ἀσούσουμος, καὶ ἀνέγνωρος, καὶ κατηγερημένος,
 Καὶ ἀπὸ μεγάλης λογισμοῦς πάντα συνεφιασμένος.
 Καὶ οὐδὲ γεράκια, οὐδὲ σκυλλιά, οὐδ' ἄλογα ἀνεμιάζει,
 Μὰ ἐπαραμίλιε μοναχὸς, καὶ ὡς ἀφορμάρης μοιάζει.

ΠΕΖΟΣΤΡΑΤΟΣ

Κράζειτον τότε σπλαγχνικά, καὶ λέγει, ἦντα λογιάζεις;
 Καὶ πλειὸ δὲν εἶσαι ζωντανὸς μ' ἀποθαμένος μοιάζεις;
 Ἀφῆκες ταῖς ξεφάντωσες, κί οὐδὲ δουλειαῖς γυρευεῖς,
 Τῶν δελευτάδων δὲν μιλεῖς, πλειὸ νὰ τὲς ἐρμηνεύεις;
 Οὐδὲ γεράκια, οὐδὲ σκυλλιά, οὐδ' ἄλογα ἀνεμιάζεις;
 Δὲν εἶσαι νοικοκύρις πλειὸ, σὰ νᾶσεν ξένος μοιάζεις;
 Πάντα τὴν μοναξιά ζητᾶς, τὴν μοναξιά ξετρέχεις,
 Καίσταῖς δεδλειαῖς μας ὡς θωρῶ, ἔγνωια κάμμια δὲν ἔχεις.
 Σὰ γέρος ἀπορρίκτικες, καὶ δὲν ψηφᾶς τὴ νεότης,
 Τὴν σράτα ἐκείνη τὴν καλὴ βλέπω ἄλλαξες τὴν πρώτη.
 Θωρεῖς με ποῦρε καλοῦνι, γέρωντας εἶμαι τῶρα,
 Καὶ νὰ μακρύνω δὲν μπορῶ πλειὸ ἔξω ἀπ' τὴ Χώρα.

Καὶ ἡ δαλειαῖς μας στὰ χωριά καθημερὸ πληθαίνουν,
 Καὶ ὡσὰν δὲν πᾶς ἀκάμωταις παιδάκι μὲ ἀπομένον.
 Ποῦρε δὲν ἔχω ἄλλο παιδί στον κόσμον παρὰ σένα,
 Καὶ σὺ δὲ νὰ τὰ χαίρῃσαι ὅ, τ' ἔχω κοπιασμένα.
 Μὰ δὲν κατέχω ἢ μοῖρά μου, ἂν δὲ νὰ μ' ἐμποδίσῃ,
 Καὶ χάσω ταῖς ἐλπίδες μου, παντέρμον νὰ μ' ἀφήσῃ.
 Τρεῖς μῆνες ἀπεράσασι, τέσσαρες περπατοῦσι,
 Ὅπου ὅσοι σὲ ἐγνωρίζασι κλαῖσι νὰ σὲ δωροῦσι.
 Ἀφῆκὲς τζ' ἐγνοιαῖς τοῦ σπητιοῦ καὶ τὰ νοικοκυράτα,
 Πολλὰ περπάτης εὐμόρφα, μὰ ὁῶ ἄλλαξες τὴ βράτα.
 Τὴν μάννα σου μὲ λογισμοὺς πολλὰ βαροὺς τὴν κρίνεις,
 Θυμῶντάς σε πῶς ἦσουνε, βλέποντάς πῶς ἐγίνης.
 Λυπήσῃς μας, καὶ σκόλασαι τὴν βράταν ποῦ ἐπιάσῃς,
 Σπούδαξέ, κ' εὗρε γλήγωρα τὴν πρώτην ποῦ ἐχάσῃς.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὁ ῥωτόκριτος τὰ τοῦλεγεν ὁ κύρις του λογιάζει,
 Καὶ ὅσον ἐμπόριεν ἀφορμαῖς εὗρισκε, νὰ τὰ σάζῃ.
 Καὶ κείνος τοῦ τὰ πιστεύε, γιατί ἡ ἀγάπη ἢ τόση,
 Ποῦ βίαστα στοῦτον τὸν υἱόν, τοῦ ζάβωνε τὴ γνῶσι.
 Λυπᾶται τοὺς γονεοὺς του, καὶ ὡς γιὰ νὰ τζ' ἐλαφρώσῃ,
 Ἐπῆρε φίλους κ' ἐδικοὺς νὰ πᾶ νὰ ξεφαντώσῃ.
 Πέρνει γεράκια, καὶ σκυλλιά, καὶ συντροφιά μεγάλη,
 Καὶ ὁ κύρις του ἀναγάλλισεν, ὡσὰν τὸν εἶδε πάλι,
 Πῶς μὲ τζ' ἀγαπημένους του ἐπῆγε στὸ κυνήγι,
 Καὶ μὲ τοὺς συνανάθροφους ὡσὰν καὶ πρῶτα σμίγει.
 Μὰ ἀναθεμάτη ἢ χαρά, ποῦδε τὴν ὄρα κείνη,
 Ὁ λογισμὸς ὀπούδαλε ποτὲ δὲν τὸν ἀφίνει.
 Ἐκαμε γιὰ τὸν κύριν του τὸ πρᾶγμα ποῦ ἐμίσα,
 Μὰ ἡ συντροφιαῖς γιὰ λόγῃς τῆς ἔτοιον καιρὸν δὲν ἦσα.
 Γιατί ἡ φιλοξεφάντωσις πολλὰ τονὲ πειράζει,
 Καὶ πὲ μπορεῖ σὰν ἤθελε τὸν πόθο νὰ λογιάζῃ.

Ἄφηκε πάλι τοὺς πολλοὺς, καὶ πλειὸ δὲν τῷ ἀνεμιάζει,
 Τὸ πρᾶγμα ὀποῦναι στανικῶς, ὀγλήγωρα σχολάζει.
 Μόνο μὲ κάποιους γέροντας συχνὰ ἔπρασσε ν' ἀκούη,
 Γιὰ κείνην ὀποῦ στήν καρδιά μὲ τὸ σφυρὶ τοῦ κρούει.
 Κ' ἔπερνε σὰν παρηγοριά, τὸθελε δὴ ἀπ' αὐτῆνους,
 Ἄπ' τὸ Παλάτι ν' ἀρχονται, κ' ἔσμιγε μετὰ κείνους.
 Λόγον ποτὲ δὲν ἔλεγε διὰ τὴν Ἀρετοῦσαν,
 Μὰ δειχνε τὸν ἀκάτεχον, ὅση ὄραν ὠμιλοῦσαν.
 Μ' ἀθιβολαῖς ἀπομακρᾶς ἐσίμωνε κοντάτης,
 Ὅποῦκανε τοὺς γέροντας κ' εἴλεγαν τ' ὄνομά της.
 Μὰ δὲν ἐγνώθασι ποτὲ τὸν λογισμόν ὀπόχει,
 Γιατὶ ἤχωνε μὲ φρόνεςι τῷ ἀναλαμπῆς τὴν λόγχη.
 Ὡς καὶ σκυλί λαγωνικὸ τὸ νάθελε γαυγίση,
 Πούρε γιὰ νὰν τῷ παλατιῷ, τῷ ἀλάφρωνεν ἡ κρίσι.
 Μ' ὄλο πού δὲν ἐσύχναζε νὰ πηγαῖνι στὸ Παλάτι,
 Στὸν ἴδιο κόθο ἐσπούδαζε, κ' εἰς κείνον ἐπερπάτει.
 Καὶ δὲν ἐλάφρωνε ὁ καϊμός, μάλιστα πλειὰ πληθαίνει,
 Τὸ γιατρικὸ πού τοῦδοκεν, ὁ φίλος δὲν τὸν γαίνει.
 Εὐκαιρα τοῦπε ν' ἀρνηθῆ τοῦ Παλατιοῦ τὴ στρατά,
 Γιατὶ ἡ ἀγάπη ἀπομακρᾶς τοῦπεμπε τὰ μαντάτα.
 Ἄς τὸν ἀφήσωμε γιὰ δά καὶ αὐτὸν νὰ κινδυνεύη,
 Καὶ ὁ λογισμὸς ὀποῦβαλε, δίκαια τότε παιδεύει.
 Καὶ ἄς πούμε γιὰ τὴν Ἀρετὴν, πού ὡς εἶδε κ' ἀπερνεῖσαν
 Ἡ νύκτες, καὶ στήν γειτοιά τραγοῦδι δὲν ἀκούσαν,
 Ε' πλῆθαιεν ἡ πιθυμιά, ἀνάπασι δὲ βρίσκει,
 Κρυφὰ βασᾶ τὸν πόνουτης, καὶ ἀγανακτᾶ καὶ πλήσκει.

ΑΡΕΤΟΣΤΑ

Καὶ πρὸς τὴν Νέννατης μιλεῖ ἤντα καὶ δὲν ἐφάνη,
 Νέννα με πλειὸ ὁ τραγῶδηστής, καὶ τὰκανε δὲν κάνει;
 Κάτεχε, ὅσο στερεύομαι τὸ πρᾶγμα, ὀποῦ μου ἀρέσει,
 Ὅσον πλειὰ μέσ' εἰς σωθικά σπίθαις φωτιάς μὲ καῖσι.

Τὴν νύκτα ὅταν ἤκουσα, σκοπὸν ὁποῦ πεθύμου,
 Θεραπείαν, καὶ ἀναγάλλιασιν ἔπαιρνε τὸ κορμί μ.σ.
 Καὶ ἀναπαυμένη βρίσκουμου καὶ παρηγορημένη,
 Καὶ πλεῖα γιὰ τὸν τραγουδησῆ δὲν ἤμην ἐγνοιασμένη.
 Μὰ δὲ πού τὰ στερευομαι, καὶ ὡσὰν πουλιά πετάξαν,
 Τὰ πεθυμιά πληθύνουσι, τὴν ὄρεξιν ἀλλάξαν.
 Καὶ θέλω τὸν τραγουδηστήν νὰ μάθω δίχως ἄλλο,
 Γιὰ λόγου τ' ἔχω πεδομὴ, καὶ λογισμό μεγάλο.
 Θωρῶ ξαναγιαγύρασι, κ' ἦλθαν τὰ περασμένα,
 Καὶ δὲ ν' ἀκίσσω, καὶ νὰ δῶ, πῶς τραγυδεῖ γιὰ μένα.
 Εὔτοῦτος ὁ τραγουδηστής Νέννα πολλὰ κατέχει,
 Καὶ σὰ λογιᾶζω εἰς φρόνησιν τέρι ποτέ δὲν ἔχει.
 Σὰν εἶδε, πῶς ὁ Κύρις μου θέλει νὰ τόνε μάθῃ,
 Ἦπαψε τὴν ξεφάντωσι, κ' ἀφήκῃ με στα πάθη.
 Οὔ ποῦ παίρνευ, ἀναγάλλιασι ὅλη τὴν ὄραν κείνη,
 Ὅπου τραγούδα κ' ἔλεγε, τζ' ἀγάπης τὴν ὀδύνη.
 Νέννα γιὰ μένα ἦσανε τοῦτ' ὅλα δίχως ἄλλο,
 Αὐτὸς δὲ νᾶναι ἓνα κορμί φρόνιμο καὶ μεγάλο.
 Τὰ λόγια του τὰ γνωστικά κάβομαι καὶ λογιᾶζω,
 Γραμμένα τάχω, καὶ συχνὰ κλαίωντας τὰ διαδάζω.
 Καὶ ἀλλοῦ ποτέ δὲν τάκουσα, μηδ' εἶδά τα γραμμένα,
 Κατέχω το γνωρίζω το, πῶς ἦσαν διὰ μένα.
 Καὶ ἀπὸ τὴν πρώτη ἀργατινὴ ποῦ παίξε τὸ λαγοῦτο,
 Ἐλόγιασά το, κ' εἶπά το, γιὰ μένα ἦτον τοῦτο.
 Μὰ ὁ φόβος δὲ νὰ τὸν κρατῆ γιὰ κείνο δὲν τὸ δείχνει,
 Μόνο τὴ νύκτα στὸ σκοπὸ παραπετραῖς μου ρίχνει.
 Τρεῖς μῆνες μ' ἔτοια δάλεψι, μ' ἔτοια ἀρχοντιά καὶ τάξι,
 Ποιὰ νᾶχε στέκη δυνατὴ νὰ μὴ τὴνὲ πατάξῃ;
 Καλὰ καὶ δὲν τὸν εἶδαμε, δὲν ξεύρομεν ποιὸς εἶναι,
 Ἀπὸ τὰ λόγια τ' εὐμορφα κορμί μεγάλου εἶναι.
 Ἀπ' ὅ,τι κάλλη ἔχει ἄνθρωπος, τὰ λόγια ἔχουν τὴ χάρις
 Νὰ κάμουσι κάθε καρδιά παρηγοριά νὰ πάρῃ.

Καὶ ὅπου κατέχει νὰ μιλῇ μὲ γυνῶσιν, καὶ μὲ τρόπον,
 Κάνει καὶ κλαίει καὶ γελᾷ τὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων.
 Αὐτὸς σὲ κίνδυν' ἔβαλε γιὰ 'μένα τὸ κορμί του,
 Προχθὲς ὅταν ἐγλύτωσε μὲ τόσους τὴ ζωὴ του.
 Ὅταν ὁ Κύρις μ' ἔβαλε τοὺς δέκα νὰ τὸν πιάσουν,
 Πρᾶμ' ἔκαμε, πῆ δὲν μποροῦν ἄλλοι νὰ τὸ λογιᾶσουν.
 Καὶ κρατημένη βρίσκομαι εἰς τὰ καμώματά του,
 Γιατὶ ὡς καὶ ἂν εἶμαι κοπελιά, γνωρίζω τὰ κρυφά τς.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἡ Νέννα ξανασφάγηκε, νὰ τὴν γροικήσῃ πάλι,
 Πῶς βρίσκεται στὸν λογισμόν ὅπου λπιζε νὰ βγάλῃ.
 Ἐστηθοδάρθηκεν ἐμπρός, καὶ ἀπέκισ ἀρχηνίζει,
 Κ' ἐμίλιέ τῆς σὰν μάννα τῆς, καὶ ὡσὰν γουῆς μαννίζει.

NENNA

Λέγει τῆς, πάντα λόγιαζα, παντάλπιζα κ' ἐθάρρου,
 'Κεῖνῃ τὴν ἴλιγη πεδομὴ νὰ διώξῃς μονοτάρου.
 Καὶ σὰν ἀρχὴ ἄφαντη πολλὰ καὶ διχωσὰς Σεμέλιο,
 Νὰ τὴν ἀφήσῃς νὰ διαβῇ, καὶ νὰ τὴν ἔχῃς γέλοιο.
 Μὰ ἴγῳ θωρῶ κ' ἐρρίζωσε, καὶ ἀφορμισμένη σ' ἔχει
 Σ' κάψα μεγάλη βρίσκεσαι, καὶ σὺ θάρρεις πῶς βρέχει.
 Πῶς εἶν πεθυμιὰ νὰ 'δῆς ἓνα ποῦ δὲν κατέχεις;
 Κ' ἔτοιον μεγάλον λογισμόν μ' ἔτοια λακτάραν ἔχεις.
 Διὰ τραγούδια ποῦ πασι κοντὰ στή γειτονειὰ σου,
 'Εμπῆκες σ' ἔτοια πεδομὴ, κ' ἔχασες τὴν ἀξιά σου;
 Τοῦτος ὅπου τραγούδησε, καὶ ποιὸς τονὲ κατέχει,
 Εὐμορφος νάναι, ἢ ἄσχημος, σωστὰ μέλη ἂν ἔχῃ;
 Παῦσαι αὐτοὺς τοὺς λογισμοὺς, σκόλασ' αὐτὴ τὴ ζάλη,
 Καὶ τέτοια πράγματ' ἄμοιασα ὁ νῆς σε πλειὸ μὴ βάλῃ.
 Μιὰ γνωστικὴ, καὶ φρόνιμη, ἀξια καὶ παινεμένη,
 Γιὰ σκοποτραγουδίσματα εἶν' ἔτζι ἀποδομένη;

Ὅσαις καὶ ἂν ἦναι ζωνταναῖς, κ' ἡ πλάκα ὄσαις σκεπάζει,
 Κρίνω νὰ μὴν εὐρίσκεται κάμμι ἄλλη νὰ σὲ μοιάζει.
 Εἰς εὐμορφία καὶ φρόνησιν, κ' εἰς ἐπιτηδειοσύνη,
 Κ' ἐδὰ χειροτέρα ὀλουῶν ἢ Ἀρετοῦσα ἐγένη.
 Βλέπ' ὅ, τι καὶ ἂν μοῦ μίλησες, ἄλλος νὰ μὴ γροικήσῃ,
 Καὶ κάμε, αὐτὴ ἢ ἀναλαμπή, ὀπούρχισε, νὰ σβύσῃ.
 Μία Ἀφέντρα, τέκνο ἔτοισ Ῥηγός, καὶ μιὰ κυρὰ μεγάλη,
 Πῶς τόπαθε ἔτοιον λογισμὸν ἀψήφιστον νὰ βάλῃ;
 Ποῦ μόνο νὰ τὸ θυμηθῶ, νὰ τὸ καλόλογιάσω,
 Νεκρώνονται τὰ μέλη μου, καὶ ὅλη σιγοτρομάσω.
 Μετάβαλε τὸν λογισμὸν, τὸν νοῦν σου μὴν παιδεύῃς,
 Καὶ τέτοια πράγματ' ἄφαντα καὶ ἄμοιασα μὴ γυρεύῃς.
 Κ' ἂν εἶχες δ' ἡ τὸν Ἐρωτα σὰ Ῥηγας νὰ προβάλλῃ,
 Καὶ νὰχέ' πῆ πῶς σ' ἀγαπᾷ εἶσινα πλειὰ παρ' ἄλλη,
 Ἐτύχαινε ν' ἀντισταθῆς, κάλλια νὰ πᾶς στὸν ἄδῃ,
 Παρὰ νὰ κάμῃς τῆς τιμῆς βλάψιμο καὶ ἀσχημάδι.
 Καὶ σὺ γιὰ κτύπο λαγστιοῦ, γιὰ τραγουδιοῦ γλυκότη,
 Ἐμπερδευσες, κ' ἐσκλάβωσες ἔτοια λογῆς τῆ νειότη.
 Δίχως νὰ δῆς ποίος τραγουδεῖ, καὶ δίχως νὰ ἠξεύρῃς,
 Ποίος εἶναι, ποίος τὸν ἐπεμψε, νὰ δέλῃς νὰ τὸν εὕρῃς.
 Κ' ἔτοιας λογῆς νὰ σκλαβωθῆς, καὶ νὰ τὸν ἀγαπήσῃς,
 Καὶ νὰ ψυχομαραίνεσαι, ὅσο νὰ τὸν γροικήσῃς.
 Βλέπε, κ' αὐτὸς ὁ λογισμὸς πλείοτερα μὴ ρίζώσῃ,
 Μ' ἀνάσπασαι καὶ ρῆξέ τον, μὴ σὲ κακαποδώσῃ.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἡ Ἀρετοῦσα νὰ γροικᾷ, τὰ τζῆλεγεν ἡ Νέννα,
 Ἀπηλογιά τῆς ἔδωκε μὲ χεῖλη πικραμένα.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Νέννα μου, ὅταν γροικῆσα τραγούδια καὶ λαγούτα,
 Δὲν ἤλπιζα οὐδὲ ἐθάῤῥουν το νάλλθω στὰ μέτρα τῆτα.

Μὰ δὲν κατέχω νὰ σοῦ πῶ, τὸ πῶς καὶ μ' ἦντα τρόπο,
 Τὰ μέλη κομπωθήκασι, κ' ἐμπῆκα στέτοιο κόπο.
 Ἄν ἤθελα γνωρίση πῶς στά πάθη κατακρούω,
 Ἄπο τὴν πρώτην ἔφραζα τ' ἄφτια νὰ μὴν τ' ἀκούω.
 Μὰ λόγιασα νὰ μὴν ψηφῶ, μὴδ' ἄλλους, μηδὲ τοῦτο,
 Καὶ μόνον περιδιάβασι νὰ παίρνω στὸ λαγοῦτο.
 Κ' ὡς ἄγνωστη κομπώθηκα, κ' ἐπιάσθηκα στὸ βρόχι,
 Σὰν ὅτε στένει ὁ κυνηγός, καὶ στὴν ἐλπίδα τ' ὄχει,
 Ναῦρη πουλί ἀκάτιχο, καὶ ἄγνωστο νὰ γελάση,
 Καὶ ὅτε πετᾷ καὶ κοιλαδεῖ, μὲ πλάνο νὰ τὸ πιάση.
 Ἐτῆζε μπερδεύτηκα κ' ἐγὼ καὶ πάσχω καὶ ξετρέχω,
 Ναῦγω ἀπὸ τέτοιο μπερδευμὸ, καὶ λυτρωμὸ δὲν ἔχω.
 Καὶ ὀλημερίς, καὶ ὀληνυκτὶς, ξύπνυς, καὶ ὅτε κοιμοῦμαι,
 Τὸν λαγουτάρη ἀναζητῶ, τοῦ τραγουδιοῦ θυμοῦμαι.
 Πάσχω βοηθῆμαι ὅσο μπορῶ, τὸ σφάλμα μου γνωρίζω,
 Μὰ τὴν ἐξά μου πήρανε, καὶ πλειὸ δὲν τὴν ὀρίζω.
 Μακάρι ἄς ἦτον μπορετὸ, μακάρι νὰ τὸ πόρου,
 Ἔνα ὅπου δὲν γνώρισα, στὸ νοῦ νὰ μὴν ἐθώρου.
 Μ' ὀλημερίς, καὶ ὀληνυκτὶς κλίσιν ἔχω μεγάλη,
 Καὶ ζωγραφίζω τὴν καρδιά ἐνός πῆ δὲν εἶδα κάλλη.
 Καὶ σωθετὴ καὶ ὠρόπλυομη ἐγίνη ἡ ζωγραφιά του,
 Τὴν στόρισι ζωγράφισα ἀπ' τὰ καμώματά του.
 Ταχὺ καὶ ἄργα τινεῖ δωρῶ, πολλ' εὐμορφος ἐγίνη,
 Γροῖκα ἀηδιὰ γροῖκα ἀνοσιὰ, γροῖκα δαιμόνου οὐδύνη.

NENNA

Καὶ δὲν λογιᾶζω, καὶ ποτὲ στὸν κόσμον νᾶτου ἄλλη,
 Νὰ μπῆκε σ' ἔτοια πεδομὴ, ἄφαντη καὶ μεγάλη.
 Καὶ οὐδὲ νὰ βρέθηκε κάμμιὰ ἄνθρωπον ν' ἀγαπήση,
 Δίχως νὰ τὸν ἰδῆ ποτὲ, καὶ νὰ τουὲ γνωρίση.
 Πολλαῖς ἂν τὸ κατέχασιν, ἠθέλωνε τὸ λέγη,
 Γιὰ παραμῦθι, καὶ κανεῖς νὰ μὴ τοὺς τὸ πιστεῦη.

ΑΡΕΤΟΤΣΑ

Νέννα ὅταν ἀνεθρέφουμουν, καὶ κοπελιὰ λογούμου,
 Παιγνίδια καὶ κουτζουνικά παντᾶβανα στὸ νοῦ μου.
 Καὶ μετ' αὐτὰ ξεφάντωνα, κ' ἐπαίρνα ὁ καιρός μου,
 Καὶ ὁποῦχε πῆ νὰ τ' ἀρνηθῶ, ἦτου ἀντίδικός μου.
 Καὶ καθ' ἀργὰ ὡς πρᾶγμ' ἀκριθὸ ἔξς μόνους ἔβανάτα,
 Καὶ στὰ χρυσᾶ καὶ στ' ἀργυρᾶ ἐμοσκοφύλασσάτα.
 Καὶ τὸ ταχὺ πρὶν σηκωθῶ, καὶ πρὶν δυθῶ ἄτυες, Νέννα,
 Στὸ στρῶμα μου τὰ φέρνασι, κ' ἐθῶρουν ἕνα ἕνα.
 Κ' εἶχα μεγάλη πεδομὴ μὲ τὰ κουτζουνικά μου,
 Κεινᾶχα γιὰ παρηγοριὰ, κεινᾶσαν ἡ χαρά μου.
 Καὶ ὡσάν ἀκρομεγάλωσα, τὸ γάζωμα, ἦρεσέ μου,
 Δὲν ἄφηνα τὸ ράψιμο ταχυὰ καὶ ἀργὰ ποτέ μου.
 Μὲ γράψιμο, μὲ γράμματα, καὶ μὲ κοντύλι, Νέννα,
 Σ' ἀγάπαις, καὶ ψηλότητες οἱ λογιμοί μου ἐμπαῖνα.
 Κατέχω το, πόσαις φοραῖς μουλεγες, Θυγατέρα,
 Ἦντα τὸ ἔξς τὸ διάβασμα, τὸ τόσο νύκτα μέρα;
 Ἦντ' εὐμορφα, κ' ἦντα καλὰ βροῖσκεις αὐτοῦ γραμμένα;
 Καὶ δὲν σ' ἀρίσει, μηδὲ ἔξς πρᾶγ' ἄλλο πλειὸ κανένα;
 Κ' ἐγῶχα τόση πιθυμιὰ (ποῦρε μεγάλο πρᾶμα)
 Νὰ βάνω στὸ προσκέφαλο κάθε βραδὺ τὸ γράμμα.
 Κ' ὅταν ξυπνούσα, ἐφώναζα, κάμμιὰ φωτιὰ ἄς μᾶ φέρη,
 Καὶ σὺ πολλὰ βαρύνουσουν, Νέννα, τὸ καλοκαῖρι.
 Συχνά μου παραμάνιζες κ' ἔλεγες πῶς σὲ κάνω,
 Νὰ βάλῃς τὰ βιβλία μου εἰς τὴν φωτιὰν ἐπάνω.
 Πολλὰ μ' ἐκαταδίκαζες στὴν πεδομὴν ὁποῦμουν,
 Καὶ ὦραις μὲ γέλοιο σ' ἄκκα, καὶ ὦραιςσὲ τὰ βαρυσμένν.
 Μὰ δὰ μηδὲ τὸ ράψιμο, κουτζούνα, οὐδὲ κοντύλι,
 Ἔγνοια κάμμιὰ μου δίδουσι, μὰ πικραμένα χεῖλη.
 Ἐδῶ γροικῶ ἄλλη πεδομὴ, ἐδῶ γροικῶ ἄλλη ζάλη,
 Ἐπαύσαν ὄλαις ἡ μικραῖς, κ' ἦρέ με μιὰ μεγάλη.

Τὸ ράψιμο ἔχω ἀντίδικο, τὸ γράμμ' ἔχω ἐχθρό μου,
 Καὶ τὸν σκοπὸν παρηγοριᾶν, καὶ τὴν φωνὴν γιαιτρό μου.
 Καὶ μὴ θαρρόης, καὶ πιθυμῶ πρᾶγμα πᾶ νὰ μὴ μοιάζη,
 Ἦ ἄφαντα κ' ἄσχημα ποτὲ ὁ νοῦς μου νὰ λογιᾶζη.
 Πρὶ παρά πρᾶγμα βουλευθῶ, ὁποῦ κανεῖς τὸ ψέγει,
 Κἄλλια νεκρὴ πολλασχημὴ ἢ Μάννα νὰ μὲ κλαίγη.
 Ἀ'ρῆσει μου, καὶ πιθυμῶ νὰ δῶ τὸν λαγουτάρη,
 Ὅπῳχει τόσην ἀνδρειᾶν, ὁπῳχει τόση χάρι.
 Καὶ ὡς τότε δῶ ἀναπαύεται ἡ πιθυμιᾶ μου τόση,
 Δέν εἶμαι τόσο ἀφορμαρᾶ, μᾶχῳ δαμάκι γνῶσι.
 Μὰ ποῦρ' ἂν εἶν' καὶ μέλλει μου στοῦτα τὰ πάθη νάμαι,
 Ἦλιέ μου δός μου θάνατο, κ' ἐλεημοσύνη κάμει.
 Τὴν πρώτην ὁποῦ ἤκουσα, κ' ἔπαιξε τὸ λαγοῦτο,
 Ποτέ μου δὲ τὸ λόγιαζα νάλλθῳ στὸ μέτρο τοῦτο.
 Μὰ τὰ τραγοῦδια πέλεγε, καὶ ὁποῦ χαρὰ μου φέρνα,
 Ἦσαν προδόταις πίδαλοι, καὶ τὴν ἐξάμην ἐπαίρνα.
 Τὸ περασμένο κάμωμα τῆς ἀνδρειότης πάλι,
 Μοῦ πλήθυνε τὴν πείραξι, μοῦ πλήθυνε τὴν ζαίλη.
 Αὐτὸς δὲ εἶν' μηδὲ στραβὸς, μηδὲ ζουγλὸς, Φροσύνη,
 Καὶ μαρτυρᾶ, καὶ λέγει το τὸ πρᾶγμα ὁποῦ ἐγίνη.
 Ὅπῳχει ἔτοια μπαδίσματα, δέν πολεμᾶ μὲ δέκα,
 Γνωρίζεις το κ' εἶσὺ καλά, καὶ ἄς εἶσαι καὶ γυναῖκα.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τοῦτα τὰ λόγια τρέμοντας τὰ χεῖλη ἀνεθηθάναν,
 Τὰ μάτια ἐτρέχαν καταμὸς, στή γῆ πηλὸν ἐκάναν.
 Ἐσχόλασε τὸ διάταγμα γιὰ τότε ἡ Φροσύνη,
 Δέν ἤθελ' ἄλλο νὰ τῆς πῆ διὰ τὴν ὥρα κείνη.
 Εἶδέ το πῶς τὰ χεῖλη τῆς ἐχάνα ὅ, τι ἐμιλοῦσα,
 Δὲ θέλει ν' ἀποδιαντραπῆ πλειότερα ἢ Ἀρετοῦσα.
 Κ' εἰς ἄλλην ὥρα καὶ καιρὸ βούλεται νὰ μιλήση,
 Καὶ τοῦτα τὰ διατάγματα πάλι νὰ ξαναρχίση.

Ἔχει καμένα σωθικά, χείλη φαρμακεμένα,
 Σ' ὅ, τι ἤκουσε τῆς Ἀρετῆς, δὲν τς ἤρесе κἀνένα.
 Κ' ἦντα δὲν κἀμν' ὁ ἔρωτας σὲ μιὰ καρδιά π' ὀρίζει;
 Σὰν τὴν νικήση, οὐδὲ καλὸ, οὐδὲ πρεπὸ γνωρίζει.
 Κ' ἦντα δὲν κἀμν' ὁ πίβουλας, ὅταν τὸ νίκος ἔχει,
 Καὶ ποῦ τὰ βρίσκει τὰ πολλὰ, τὰ τόσα ποῦ κατέχει;
 Μὲ πόσαις στραταῖς μᾶς γελά, μὲ πόσαις μᾶς πειράζει,
 Πῶς μᾶς τὸ δείχνει δροσερὸν ἐκεῖνο ὁποῦ βράζει.
 Πόσα μᾶς τάσσει ὁ ἀδίκητής, κ' ἀπέκει μᾶς κομπώνει,
 Πόσα μᾶς γράφει σὴν ἀρχή, κ' ὕφερα μᾶς τὰ λυώνει.
 Καὶ ποῖος μπορεῖ ν' ἀντισταθῆ, τὴν ὥρα ὁποῦ θελήσει,
 Κ' ἀρματωθῆ μὲ πονηριαῖς, νὰ μᾶς ἐκπολεμήση.
 Ἐτς νικᾷ τὰ γερατιά, ὡσὰν νικᾷ τὴ νειότη,
 Χαράσον ὅποιος τῆ χωσθῆ, καὶ φύγη ἀπὸ τὴν πρώτη.
 Ὅποιος στραφῆ νὰ τότε δῆ, ἐκεῖνον μόνον σώνει,
 Ζημιὸ τὸ πιάνει τὸ σφυρὶ, ζημιὸ κτυπᾷ στ' ἀμῶνι.
 Μὰ ποῦ τοῦ φεύγη ὡς τὸν ἰδῆ, καὶ φίλον δὲν τὸν ἔχει,
 Μ' ὄλον ὅπῃ βαστᾷ πτερά, σθαινεὶ ὅσο καὶ ἂν κατέχη.
 Μὰ λίγοι εἶναι ὅπῃ φεύγσι, λίγοι εἶναι ὁποῦ γλυτώνουν,
 Λίγοι εἶναι ὁποῦ τονε νικοῦν ὅτε τονε μαλώνουν.
 Τὸ νίκος ἔχει στήν ἀρχή, στὸ τέλος κ' εἰς τὴ μέση,
 Κἀνένα δὲν ἐμάλωσε, νὰ μὴ τονε κερδέση.
 Ἐνίκησε τὴν Ἀρετὴν, ἐσκόρπισε τὸ νοῦ της,
 Καὶ δὲν δελιᾷ τὴν Μάννα της, καὶ ὄργιτα τῆ Κυρῆ της.
 Κάνει της κ' εἶναι ξυπνητὴ ὄλο τὸ μερονύκτι,
 Γιὰ νὰ θυμᾶται τῆς φιλιάς, καὶ εἰς ἀφορμὴ τὴ ρίπτει.
 Κ' ὕπνον ἂν εἶχε κοιμηθῆ, ἦτονε ξιπασμένος,
 Μ' ἀγκέσαις, κ' ἀνασφραγίς, σὰν κάνει ὁ ἀρρώσημένος.
 Ἀφῆνω τὴν στὰ βάσανα, καὶ ὁποῦ τὰ θέλει ἄς τᾶχη,
 Καὶ ἄς πῶ γιὰ τὸν Ῥωτόκριτον, πᾶτον σὴν ἴδια μάχη.
 Ἀσούσουμος καὶ ἀνέγνωρος ἦτον ἀποδομένος,
 Κλιτὸς πολλὰ καὶ ταπεινὸς στεγνὸς καὶ σουρωμένος.

Καὶ μόνος καὶ ὀλομόναχος μὲ λογισμόν περπάτει,
 Καὶ πάντα πάντα βρίσκετο ἀγνάντια στὸ παλάτι.
 Κ' ἐφαίνοντό του τὰ τειχιὰ ἀνάπαψι τοῦ δίδα,
 Καὶ κεῖν' εἶχε παρηγοριά, καὶ στὸν καῖμόν τ' ἐλπίδα.
 Καὶ ὁ πόνος του κ' ἡ πείραξις τοῦ φαίνεται λιγαίνει,
 Θυμῶντας ποῖα νὰ βρίσκεται μέσα κατοικημένη.
 Ὡσάν ζαβὸς καὶ κουζουλὸς παντάστεκε κ' ἐθώρει,
 Τὸν τόπ' ὅπου ἐπορεύετο ἡ πλουμισμένη Κόρη.
 Κ' ἐξόμπλιαζε καθημερνὰ εἰς τὴν καρδιά του μέσα,
 Κεῖναις ταῖς τόσαις εὐμορφιαῖς, ὅπου τὸν ἐπλανέσα.
 Τὰ μάτια δὲν καλοθωροῦν στὸ μακροεμα τοῦ τόπου,
 Μὰ πλειὰ μακρὰ καὶ πλειὰ καλαθωρή καρδιά τ' ἀνθρώπου.
 Ἐκεῖνη βλέπει στὰ μακρὰ, καὶ στὰ κοντὰ γνωρίζει,
 Καὶ σ' ἓνα τόπο βρίσκεται, καὶ σὲ πολλοὺς γυρίζει.
 Τὰ μάτια νᾶναι καὶ ἀνοικτὰ τῆ νύκτα δὲν θωροῦσι,
 Νύκτα καὶ μέρα τῆς καρδιάς τὰ μάτια συντηροῦσι.
 Χίλια ματιᾶχει ὁ λογισμὸς μερόνυχτα βιγλίζου,
 Χίλια ἢ καρδιά καὶ πλειότερα, κί ἑδέποτε σφαλίζου.
 Μακροῦτον ὁ Ῥωτόκριτος ἀπὸ τὴν Ἀρετοῦσα,
 Τὰ μάτια ποῦχε στὴν καρδιά, πάντα τὴν ἐθωροῦσα.
 Ἐθώριε τὴν ποῦ βρίσκετο ταχὺ, νύκτα, ἀποσπέρα,
 Μ' ὅλο ποῦ δὲν τὴν ἔβλεπε μὲ μάτια τὴν ἡμέρα.
 Ὁ φίλος του πόλλ' ἀκριβὸς θωρῶντας πῶς ἐγέννη,
 Καὶ πῶς τὸν πρῶτον λογισμόν ἀκόμη δὲν ἀφήνει,
 Τοῦ λέγει μιὰ ἀπὸ ταῖς πολλαῖς, νὰ πᾶ νὰ ξεφαντώσῃ,
 Τοῦ λογισμοῦ καὶ τοῦ κορμιοῦ παράταξιν νὰ δώσῃ.
 Καὶ νᾶν οἱ δυὸ ὀλομόναχοι, διὰ νὰ μὴ γροικῆσῃ,
 Κανεῖς ἐκεῖνα τὰ μιλοῦν, καὶ ἄλλοῦ τὰ μολογήσῃ.
 Καβαλλικεύουσι, κ' οἱ δυὸ μιὰ ταχυνὴ, μιὰ σκόλι,
 Πᾶσι καμπόσο ἀκρόμακρα εἰς ἓνα περιβόλι.
 Κ' εὐρήκασινε μοναξιά, πεζεύου καὶ καθίζου,
 Καὶ μὲ τοὺς ἀναστεναγμοὺς ἀθιβολαῖς ἀρχίζου.

ΠΟΛΥΔΩΡΟΣ

Καὶ λέγει του ὁ Πολυδώρος, ἀδελφι, θέλω πάλι,
 Νὰ πῶ γι' αὐτὴ τὴν πεδομὴν, ὁποῦχεις καὶ τὴν ζάλη.
 Γιατί, καλὰ καὶ δὲν μιλεῖς, τὰ μάτια ὁμολογοῦσι,
 Ἐκεῖνα ποῦ τὰ χεῖλη σου δὲν θέλουν νὰ μοῦ ποῦσι.
 Για ποὶ ἀφορμὴ σὲ τυραννᾶ πρᾶγμα ὁποῦ κατέχεις,
 Πῶς δὲν κληρονομᾷς ποτέ, καὶ μηδ' ἐλπίδαν ἔχεις;
 Για ποὶ ἀφορμὴ ἔτοιον λογισμὸν ἔχεις γιὰ τὴν Κυρά σου,
 Ποῦ χίλιοι χρόνοι ἂν διαβοῦν καὶ χίλιοι ἂν περάσου,
 Αὐτὴ δὲν εἶν' γιὰ λόγου σου, δὲν εἶν' γιὰ σὲ ἔτοια βρῶσι,
 Σ' ἔτοιο δενδρὸν ἢ χέρα σου ζουγλαίνεται ν' ἀπλώσῃ.
 Ὡσὰν ἀγάπης ἐσὺ, Σαρρῶ στὸν κόσμον ἄλλος,
 Ποτὲ νὰ μὴν ἀγάπησῃ μικρὸς, οὐδὲ μέγας.
 Ἦκουσ' ἐδᾶ, κ' ἐδιάβασα, καὶ μιὰ βουλὴ κρατοῦσι,
 Ἐκεῖνοι π' ἀγαπιούντανε, καὶ κείνοι π' ἀγαποῦσι.
 Τὸ δοῦν μιὰ κόρην εὐμορφη, ἢ πιθυμιᾶναι ἢ πρώτη,
 Νὰ τοὺς κινᾶ νὰ ρέγονται τῆς λιγερῆς τῆ νειότη.
 Καὶ πάντα τούτη ἢ πιθυμιὰ εἶναι μὲ τὴν ἐλπίδα,
 Κ' ἔχουν τὰ μάτια προδοτὴν, σὰν κείνα πᾶ τὴν εἶδα.
 Καὶ μὲ τὴν ἄκρα τοῦ ματιοῦ μαντάτο τῆς μηνουσι,
 Καὶ μετ' αὐτὸ τὸν πόθον τοὺς τῆς λέν κ' ὁμολογοῦσι.
 Κι' ἂν δοῦν πῶς ἔχ' ἀνταμοιβὴ λιγάκι ἢ δουλεψί τους,
 Ἡ πιθυμιὰ τους δρέφεται, πληθαίνει ἢ πεδομὴ τους.
 Ἀνάπτει ἢ βράσις τῆς καρδιᾶς, ἢ ἐλπίδα μεγαλώνει,
 Καὶ κάθε λίγη στὴν ἀρχὴ παρηγοριὰ τοὺς σώνει.
 Τὴν δουλεψι σπουδάζουσιν ὥστε νὰ τήνε φέρου,
 Στὸ θέλουν, καὶ συχναῖουσιν ἀργὰ, καὶ ταχυτέρη.
 Καὶ τὰ βιβλία τζ' ἐρωτιᾶς ἀνοίγουν καὶ δωροῦσι,
 Καὶ ἂν ἔχουν νὰ κερδήσουσιν, εὐκολὰ τὸ γροικοῦσι.
 Μὰ σὰν τὴν λιγερὴν ἰδοῦν, καὶ πάντα ξεγνοιασμένη,
 Εἰς πόρτα, παραθύρι τῆς, τοτέ τζῆ δὲν προβαίνει,

Καὶ ἀνεγνωρισιὰ στοὺς κόπας τοὺς δείχνει μὲ κάθε τρόπο,
 Παίρνονται κάτω τὸ ζημιό, σκολάζουσι τὸν κόπο.
 Καὶ 'κεῖνος ποῦ παιδεύετο, ἢ πιθυμιά του σβύνει,
 Καὶ τὴν δουλειὰν ὅπ' ἄρχισεν, ἀπρακτὴ τὴν ἀφήνει.
 Πλειὸ δὲν κοπιᾷ τὸν λογισμὸν, μηδὲ τὸν νοῦν παιδεύει,
 Μὰ βάνει ἄλλο λογισμὸν, καὶ ἄλλη δουλειὰ γυρεύει.
 Σὰ δὲν συναπαντήσουσι τὰ μάτια νὰ σμιχθοῦσι,
 Εὐκαιρὰ βασανίζονται, ἐκεῖνοι π' ἀγαποῦσι.
 Τοῦτ' ὅν τὸ πρῶτ' ἐρμίνευμα ἐνὸς π' ἀναντρανίζει,
 Μιὰ λιγερή, κ' ἀρέσει του, καὶ δούλεψιν ἀρχίζει.
 Τὸ δὴ μιὰ δυὸ καὶ τρεῖς φοραῖς, κ' ἢ ὄρεξες δὲν σάζεν,
 Οὐδ' ἢ καρδιαῖς συβάζονται, μηδὲ τὰ μάτια μοιάζεν,
 Ἐκεῖνον ὅπ' ὠρέγετο, σ' ἀργητὰ τότε φέρνει,
 Σκολάζει, καὶ ξεγνοιάζεται, πλειὸ δὲ ξαναγιαγέρνει.
 Καὶ δὲν 'μπορεῖ μιὰν ἀσπλαγγυὴν ἀνθρώπος ν' ἀγαπήσῃ,
 Γιατ' ἔτζη τ' ἀπεφάσισε τῆς ἐρωτιᾶς ἢ κρίσι.
 Καὶ σὺ ποῦ λές, κ' ἢ Ἀρετὴ δὲν ξεύρει τὸν καῖμό σου,
 Καὶ οὐδὲ ποτὲ τῆς στρόφηκε νὰ δῆ τὸ πρόσωπόν σου,
 Πῶς ἦτονε κ' ἀγάπησες ἔτοια Κυρὰ μεγάλη;
 Στὸν κόσμον πράγμα ἔδειξες, ποῦ δὲν ἔδειξαν ἄλλοι.
 Ἄν εἶν' κ' εὐρέθηκε τινὰς Κυρὰν του ν' ἀγαπήσῃ,
 Ἐκεῖνη τοῦδ' ἄφορμῆ, κ' ἔμπαινε σ' ἔτοια κρίσι.
 Ὡσὰν τοῦ μίλιε σπλαγγυικὰ, κ' ἐθῶριε παιγνιδάτα,
 Ἐκεῖνη ἦτονε ποῦ τοῦδειχνε τῆς ἐρωτιᾶς τὴ στρατά.
 Σ' ἐσὲ μεγάλο τὸ κρατῶ, πολὺ κακὸ σοῦ μέλλει,
 Ὅπ' ἀγαπᾷς μιὰ σου Κυρὰ, μὰ δίχως νὰ σὲ δεῖλῃ.
 Ἡ' στρατ' αὐτὴ ποῦ περπατεῖς, ἀγκάθια εἶν' γεμάτη,
 Γιατ' ἄγυρε, κ' ἄλλαξέ τ' ἔπαινε, πιάσ' ἄλλο μονομάτι.
 Ἡ' ἄλλαξες ἀπ' ὅ, τι ἦσους, κ' ὅλος ἐξαναπλάσθης,
 Κ' ἀφῆκες τὸ λογαριασμὸ, κ' ἔσφαλες, κ' ἐλανθάσθης.
 Κ' ἐκαταστάθης ἀγνωστος, καὶ σὰν τὸ ζῶ γυρίζεις,
 Καὶ τὸ καλὸ ἀπ' τὸ κακὸ, ποῖο εἶναι δὲν γνωρίζεις.

Μὴ σοῦ φανῆ παραξενον, ἄν εἶν' κ' ὅσα σοῦ λέγω,
 Καὶ ἄν εἶν' κ' ὅ, τι μοῦ μίλησες, κατηγορῶ καὶ φέγω.
 Κάτεξε, πῶς ἐσέ' πολλὰ τὸ ζῶ τοῦ ἀνθρώπου μοιάζει,
 Καὶ ὅπ' ἔχει γυνῶσιν καὶ μυαλόν, τοῦτα ἄς τὰ λογιάζῃ.
 Ὁ' ἀνθρώπος εἶναι δυνατὸς κ' ἔχει ἀνδρεία καὶ χάρι,
 Πλειὰ δύναμιν, καὶ πλειὰ ἀνδρεία νᾶχῃ κ' εἰς τόκοντάρι.
 Καὶ ἄν εἶν' στά πόδια γλήγωρος, καὶ τηλαλεῖ, καὶ τρέχει,
 Τούτῃν τὴν γληγορότητα καὶ πλειὰ τὸ λάφι ἔχει.
 Καὶ ἄν ἡ φωνή του εἶναι γλυκιὰ, μελωδική ἢ λαλιά τς,
 Καὶ παίρνουν ἀναγάλλιασιν ὅσοι σταθοῦν κοντά του,
 εἶναι πολλῶν λογιῶν πουλιά, ποῦ γλυκοχειλαδοῦσι,
 Π' ἀφίνουνε τὸ φαγητὸ, πολλοὶ νὰ τὰ γροικοῦσι.
 Ἐ' τ' ἔη καὶ τ' ἄλλαις χάριτες, πᾶ σ' ἀνθρώπου θωροῦμε,
 Βρίσκονται πάντα κ' εἰς τὰ ζᾶ, πᾶ νὰ τὸ πῶ βαρυνῆμαι.
 Καὶ μόνον ὁ λογαριασμὸς εἶναι ποῦ διαχωρίζει,
 Τὸ ζῶ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου· γιὰ' κείν' ὅλα τ' ὀρίζει.
 Φθάνει τὸ λάφι, κ' ἄν γλακᾶ, καὶ τὰ θεριὰ μερώνει,
 Καὶ τὰ πελιά ἄν πετοῦν ψηλά, στή γῆ τὰ χαμηλώνει.
 Ἐ' κείνος ὁ λογαριασμὸς ὅλα τὰ βασιλεύει,
 Νικᾶ, μερώνει τ' ἄγρια, καὶ τὰ θηριὰ παιδεύει.
 Καὶ ἀπῆτις καὶ τὸ χάρισμα ἐτοῦτο ἀπαρνήθης,
 Τῆ' στόρισι τῆς ἀνθρωπιᾶς ἐξέσχισες κ' ἐγδύθης.
 Καὶ περπατεῖς ὡσάν τὸ ζῶ, λογαριασμὸν δὲν ἔχεις,
 Καὶ δὲν νοᾶς πᾶ βρίσκεσαι, καὶ πᾶσαι δὲν κατέχεις.
 Μετάστρεψε τὸ λογισμὸ, ξύπνησε, ξεζαλίσου,
 Στὸν πόλεμο ποῦ βρίσκεσαι, ἀνδρειέψου, καὶ βοηθήσθ.
 Μὴ δῆς μεγάλα βάρητα, καὶ πάθῃ στὸ κορμί σου,
 Καὶ ὄσταις ταῖς κακαῖς ἀρχαῖς ὅσο ἔμπορεῖς βλεπή σου.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐ' γροίκατα ὁ Ῥωτόκριτος, δὲν τᾶχε παραμύθια,
 Ἐ' γνώριζε, κ' ἐθώριε τα, πῶς ἦσαν ὅλ' ἀλήθεια.

Ἐγνώρισε κ' ἐθώριε τα, κ' ἄμοιαστα, τυραννάτο,
Καί ἀπηλογιά λυπητερά ἔδωκε σ' ἀφουκράτο.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Ἀδελφι, τὰ μοῦ μίλησες, μέσ' στήν καρδιά μου ἐμπήκαν,
Μὰ φύγαν πάλι τὸ ζημιό, καί τόπο δὲν εὐρήκαν.
Τὸ σφάλμα μου γνωρίζω το, πῶς βρίσκομαι κατέχω,
Μὰ δὲ ἔμπορῶ νὰ βοηθηθῶ καί τήν ἀξά δὲν ἔχω.
Ὁ Ἔρωτας ἀνυφαντῆς μὲ πονηριὰν ἐγίνη,
Ἄράχνην ἔστησε ψιλῆ, κ' ἐπίσθηκα σ' ἐκείνη.
Σὰν τὸ μωρὸ κομπώθηκα, ὁποῦ δὲν ἔχει γνῶσι,
Καί βοηθησὸ πλειό πῶ νὰ βρῶ; καί τίς νὰ μὲ γλυτώσῃ;
Ὁ Ἔρωτας μ' ἐμπέρδευσε, καί σκλάβον του κρατεῖ με,
Καί δουλευτῆς τὴ ἐγράφηκα, καί μετὰ κείνον εἶμαι.
Κατέχεις πῶς ἠθέλησα, νὰ φύγω ἀπὸ τὸ βρόχι,
Κ' ἐπάνω, κάτω, ἐπὰ κ' ἐκεῖ, αὐτὸς σταμένο τόχει.
Καί ἂν ξεμπερδεύω σ' μιὰ μεριά σ' ἄλλη καταμπερδαίνω,
Καί πάντα βρίσκω μπερδευμῆς, σ' ὅποιον τόπον πηγαίνω.
Ἀρνήθηκα τοῦ παλατιοῦ τῆ στρατά καί μισῶ τη,
Κ' ἐγὼ χω πλειά τὴν πεδομὴν ἐδὰ παρα τὴν πρώτη.
Κ' ἀπόστα τ' ἀπαρνήθηκα, καί πλειό μου ἐκεῖ δὲν πάγω,
Δὲν ἔμπορῶ νὰ κοιμηθῶ, νὰ πιῶ, μηδὲ νὰ φάγω.
Κ' ἤλπιζα νὰ λησμονηθοῦν οἱ πόνοι ποῦ μὲ κρίνουν,
Κ' ἐγὼ θωρῶ χειρότεροι, καί πλειά βαροὶ ν' ἀπαιμείνουν.
Καὶ ὅσο μακραίνω ἀπ' τὴν φωτιά, θωρῶ πῶς πλειά μὲ καίγει,
Καί ὁ πόθος μὲ χειρότερα ἄρματα μὲ παιδεύγει.
Αὐτὸς λαδῶν ἀπὸ κοντὰ κ' ἀπὸ μακρὰ σκοτώνει,
Καί ὥστε νὰ φεύγω, νὰ γλακῶς μὲ τὰ πτερά μὲ σώνει.
Ὁ λημερὶς τὴν στόρισιν ἐκείνης ποῦ μὲ κρίνει,
Μοῦ βάνει μέσ' στὸν λογισμόν, κ' ἐκεῖ μὲ τὴν ἀφήνει.
Καί ἂν πέσω ν' ἀποκοιμηθῶ, τὰ μάτια μὲ ἂν καπνίσουν,
Μοῦ δείχνει πῶς τὰ χεῖλη της σκύφτην νὰ μὲ φιλήσουν.

Ὁφου κακὸ ποῦ μ' εὗρηκε, καὶ ποὶ ὥρα νᾶναι κείνη,
 Ν' ἀναγαπῶ; μὰ τὸ γυμνὸ κοπέλι δὲ μ' ἀφήνει.
 Ἄν ἐμπορῆς σά φίλος μου, βόθηα, καὶ γιάτρεψέ με,
 Καὶ ὁ λογισμὸς ὀπούδαλα, Ἰωρῶ θανάτωσέ με.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Νὰ τοῦ γροικᾷ ὁ Πολύδωρος, μ' ἦντα καίμὸ τὰ λέγει,
 Καὶ πῶς τὸν ἔχει ἀγκαλιαστὸ, καὶ λακτουκιᾷ, καὶ κλαίγει.
 Ἀρχίζει μὲ παρηγοριαῖς, καὶ ἀρχίζει μὲ γλυκότη,
 Καὶ ἐγιάτρευε συργουλιστὰ τοῦ φίλου του τὴ νειότη.

ΠΟΛΥΔΩΡΟΣ

Λέγει του, ἀδελφι, ὁ λογισμὸς καὶ αὐτὴ ἡ μεγάλη εἰδύνη,
 Ὡστε νὰ βρίσκεσαι κοντὰ τῆς χώρας δὲ σ' ἀφήνει.
 Πάντα σὲ θέλει τυραυνᾷ, χειμῶνα, καλοκαῖρι,
 Ἄν δὲ μακρύνῃς ἀπὸ πᾶ, νὰ πᾶς εἰς ἄλλα μέρη.
 Καὶ ἂν πιθυμᾷς ὁ λογισμὸς αὐτὸς νὰ σὲ ἀφήσῃ,
 Μίσειφε, κ' ἄμε γύρισε Ἀνατολὴ, καὶ Δύσι.
 Τόπους νὰ δῆς πολλαίμορφους, ποῦ δά δὲν τὲς κατέχεις,
 Ἐπᾶσαι μ' ἓνα λογισμὸ πάντα μιὰν ἔγνοια ἔχεις.
 Νὰ δῆς στὰ ξένα στὰ μακρὰ τί κάνουν, πῶς παίρνοῦσι,
 Κῆντα λογιῆς πορεύονται κῆντα λογιῆς μιλοῦσι.
 Καὶ πῶς ἀλλάσσει ἡ φορεσιᾷ, καὶ πῶς ἀλλάσσει ἡ γνώμη,
 Νὰ δῆς ὅ,τι δὲν ἔπραξες, αὐδ' ἤκουσες ἀκόμη.
 Νὰ δῆς τὰ ἦθη τῶν πολλῶν ἦντα λογιῆς ἀλάσσουν,
 Πῶς ζοῦσιν εἰς τὰ νειάτα τους, πῶς κάνουν σὰν γεράσν.
 Βρύσαις νὰ δῆς, καὶ ποταμούς, χώραις χωριά, καὶ δάση,
 Νὰ σοῦ φανῇ παράξενον ὁ κόσμος πῶς ἀλλάσσει.
 Νὰ δῆς κοράσια πλειεύμορφα παρὰ τὴν Ἀρετοῦσα,
 Νὰ ὀροσερέψῃς τὸν καίμὸν, νὰ πάψῃ αὐτὴ ἡ ἀγκῆσα.
 Καὶ τάσσω σου σ' ὀλίγ' καιρὸ θέλεις ξελησημονήσει,
 Αὐτὴν ποῦ ἀνεπέλπιστα σ' ἔβαλε σ' ἔτοια κρίσι.

Καὶ ὡσὰν καρφὶ ποῦ μὲ καρφὶ ἄλλ' ἀπὸ τρύπα βγάνεις,
 Στὸν τόπον τῆς ἀγάπης τῆς ἄλλην ἀγάπην βάνεις.

Γι' τοῦτο εἶναι φυσικό, Ἀδελφοί στὴν ἀγάπη,

Νὰ μὴ μπορῇ νὰ βγῆ ἢ παλιὰ, παρὰ μὲ νειὰν ἀγάπη.

Γιατ' ἓνα τόπον μοναχὰ εἰς τὴν καρδιά μας μέσα,
 Ἐδιάλεξεν ὁ Ἔρωτας, κ' οἱ ἄλλοι δὲν τ' ἀρέσαν.

Κ' ἐκεῖ ἔχει ἓνα ψηλὸ θρονὶ ὅπου συχνὰ καθίζει,

Τὸ ἀπομονάρι μας κορμὶ, ὡς τοῦ φανῆ τ' ὀρίζει.

Καὶ ὡς κινήθῃ ἢ πιθυμιά, καὶ ἀρχίσῃ καὶ νικᾷ μας,
 Ἀφέντης ὅπου κάθεται, καὶ ὀρίζει τὴν ἐξά μας,

Ζημιὸ σ' ἀγάπη βάνει μας, γιατί ἄλλο δὲν κατέχει,
 Μόνον ἀγάπαις κ' ἐρωτιαῖς, καὶ οὐδ' ἄλλαις ἐγνοιαις ἔχει.

Κ' εἴνη, ποῦ ὀρεγομεσθανε, στὸ νοῦ μας τήνε βάνει,

Καὶ δίνει τῆς ζημιὸν ἐξά, καὶ ὡς θέλει μᾶς ἐκάνει.

Καὶ ὁ λογισμὸς κ' ἢ ὀρεξὶ παντᾶναι μὲ ἐκείνη,

Ὅπου μᾶς ἐπρωτόβαλε τζ' ἀγάπης τὴν ὀδύνη.

Σὰ μάτια μοναχᾶ χουσι, σὰ κείνα ποῦ θωροῦνε,

Σύδασιν μὲ τὸν Ἔρωτα, καὶ μιὰ βουλή κρατοῦνε.

Μποροῦν ὅτε τοῦ συδασθοῦν, νὰ βγάλουσι τὴν πρώτην,

Ἀγάπη ἀπὸ τὸν λογισμὸν, νὰ βάλουν ἄλλην νειότην.

Καὶ ὡς δοῦν ἄλλα κάλλη καὶ ῥεκτοῦν, τοῦ Ἐρωτα μηνῶσι,

Καὶ νειὰν ἀγάπη κτίζουνε, καὶ τὴν παλιὰ χαλοῦσι.

Διώχνουν τὴν ἀπ' τὴν καρδιά τὸν πόθον μεταλλάσσουν,

Καὶ τοῦτα φέρουν οἱ καιροί, κ' ἢ μέραις σὰν περάσων.

Λοιπὸν ἂν ἔχῃς ὀρεξὶ, καὶ πιθυμᾶς νὰ γιάνης,

Σύρε καὶ εὔρε γιαιτρικὸ στὸν πόνο σου νὰ βάνης.

Προθύμηθε, καὶ σπούδαξε, καὶ βιάσου μὴν ἀργήσης,

Μίσειφε, μάκρυνε ἀπὸ δῶ νὰ τῆς ξελησμονήσης.

Κ' ἔρχομαι μετὰ λόγου σου, δὲν θέλω μοναχὸς σου,

Νὰ περπατῆς στὴν ξενιτεία, κ' ἔπαρμε συντρόφός σου.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τὰ λόγια τούτα μὲ πολλὰ καὶ ἄλλα π' ἀναθιδάνει,
 Ἦρεσαν τοῦ Ῥωτόκριτου, κ' ἄρχισέ νὰ τὰ πιάνη.
 Κ' ἐβάλθηκε ὅσου ἴμπορεῖ πτήν χώρα νὰ μακρύνη,
 Μὲ σπουδ' ἐμβαίνει σ' ὄρδινιὰ ζημιὸ τήν ὥρα 'κείνη.
 Καὶ παίρνει καὶ τὸν φίλον του, δίχως του δὲν μισεύει,
 Νὰ τοῦ θυμίζῃ τὰ πρεπά, καὶ νὰ τοῦ τ' ἐρμηνεύῃ.
 Τ' ἄρματα τὰ καλλίτερα, καὶ πλεῖ εὐμορφα γυρεύγην,
 Τὰ γληγορώτερ' ἄλογα καὶ δυνατὰ διαλέγουν.
 Ε' πῆγε στοὺς γονεῖους του, καὶ τήν εὐχὴν τους παίρνει,
 Λέγει τους νὰ μὴ γνοιάζονται δι' ὀγλήγωρα γιαγέρνει.
 Καὶ πᾶ νὰ δῆ τὴν Ἐυριππο, γιατί δὲν τὴν κατέχει,
 Κ' ἦκουσε χίλιας εὐμορφιαῖς, παρ' ἄλλην χώραν ἔχει.
 Καλὰ κ' ἐπόνιε στήν καρδιὰν ὁ κύρις μὲ τὴν μάνναν,
 Νὰ τοὺς μισέψῃ τέτοιος υἱός, πάλι στὸν νοῦν ἐβάναν,
 Πῶς δὲλ' ἀλλάξει λογισμόν, σὰν ἀπὸ 'κεῖ μακρύνη,
 Καλοκαρδῆση, καὶ χαρῆ, μορφίση, καὶ παχύνη.
 Ποῦ ἔτοιος λογῆς ἐγένηκε καὶ γνωριμιὰ δὲν ἔχει,
 Καὶ μονάχος του ἦντα κακὸ τὸν κρίνει, δὲν κατέχει.
 Παραχωστὰ τῇ Μάννα του ἠθέλησε νὰ κράξῃ,
 Τῆς κατοικίᾳς του τὰ κλειδιὰ τς' ἔδωκε νὰ φυλάξῃ.
 Λέγει της, Μάννα ἂν μ' ἀγαπᾷς, ἀνθρώπῃς μὴ τὰ δώσης,
 Σ' τόπο κρυφὸ ἄμε βάλε τα, καὶ κάμε νὰ τὰ χώσης.
 Γιατ' ἔχω μέσ' στ' ἄρμαρι μὲ κάποια χαρτιὰ γραμμένα,
 Ὅπου δὲν δέλω νὰ τὰ δῆ ἄλλος δίχως ἐμένα.
 Ἡ Μάννα, ὅπου τὰ μάτιά της ἦτον τὸ παιδί 'κεῖνο,
 Τοῦ λέγει, υἱέ μὲ, τὰ κλειδιὰ ἀνθρώπου δὲν τ' ἀφίνω.
 Καὶ ὁ Κύρις σου κάμμιὰ φορὰν ἂν καὶ μοῦ τὰ ζητήσῃ,
 Δὲν τοῦ τὰ δίδω κάτεχε ποτὲ νὰ πᾶ ν' ἀνοίξῃ.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Μὲ σπλαγγχνος ἀποχαιρετᾶ, μὲ λογισμὸ μισεύει,
 Νὰ βρῆ γιатρὸν νὰ γιатρευθῆ, ξετρούχει καὶ γυρευεῖ .
 Πάντ᾽ ὁ φίλος του κοντὰ, κ' ἀθιβολαῖς τοῦ φέρνει,
 Κ' ἐκεῖνος σ' ὅτι καὶ ἂν γροικᾶ παρηγοριὰ δὲν παίρνει .
 Μ' ἄτις ἐμακρύνασι, κ' εἰς μέρη ἄλλα σιμῶσαν,
 Νεφέλαι μαῦραι σκοτειναὶ τὰ μάτια τς κουκουλῶσαν .
 Κ' ἔκλαιγε, καὶ ἀνεστέναζεν ὅλο τὸ μερουύκτι,
 Κ' ἐμούλωσε τὴν κεφαλὴν, καὶ τὸ κορμὶ ἀπορρήκτει .
 Καθημερνὰ τὰ μέλη του ἐλυῶναν, κ' ἐφυρουῶσαν,
 Μ' ἀφήνω του καὶ ἄς κρίνεται, νάλθω στὴν Ἀρετοῦσα .
 Ἦτονε νειὰ καὶ ὀροσερὴ κ' ἀμάθητη στὰ πάθη,
 Καὶ ὡς ἐμπερδεύθη στὴν φιλιὰν, ἐψήθη, κ' ἐμαράθη .
 Ἐχάθηκεν ὁ ὕπνος τς, ἐκόπη τὸ φαῖτό τς,
 Καὶ μὲ τὴν τύχη ἐμάχετο, καὶ μὲ τὸ ροιζικό τς .
 Ὅπου τὴν ἐτυφλώσανε, κ' ἐθάθη ν' ἀγαπήση,
 Ἐκεῖνον, ὅπου δὲν μπορεῖ, νὰ δῆ οὐδὲ νὰ γνωρίση .
 Ὁ Κύρις νὰ τινεῖ Σωρῆ νᾶν' ἔτξι ἀποδομένη,
 Ἄσουσουμη, καὶ ἀνέγνωρη, χλωμὴ καὶ μαραμμένη .
 Μὴν ἐξεύρωντας τὴν ἀφορμὴν, ἠντᾶναι ὅπου τὴν κρίνει,
 Κ' ἐχάθησαν τὰ κάλλη τς, κ' ἔτοιαις λογῆς ἐγίνη,
 Ἐρώτα τὴν καθημερνὰ ὀμάδι μὲ τὴν Νέννα,
 ἠντᾶναι καὶ τὰ κάλλη τς ἐλυῶσαν, κ' ἐχλωμαίνα ;
 Ἐλεγε τὸ δὲν ἦτονε, καὶ τὴν ἀλήθεια χώνει,
 Ἐδειχνε τὴν πασίχαρην, διὰ νὰ τοὺς κομπώνη .
 Κ' ἠῦρισκε χίλιας ἀφορμαῖς εἰς ὃ, τι καὶ ἂν τῆς λέγαν,
 Κ' εὐμόρφινε τὰ ψεύματα, κ' ἐκεῖνοι τὰ πιστεύαν .
 Κ' ἔστουτας νὰ τὴν ἔχουνε μοναχοθυγατέρα,
 Ὁ Κύρις μὲ σπλαγγχνότητα τῆς λέγει μιὰ ἡμέρα .
 Πῶς γιὰ νὰ δῆ, καὶ νὰ χαρῆ, καὶ νὰ καλοκαρδίση,
 Σ' ὄλαις ταῖς Χώρας, καὶ Νησιὰ πέμπει νὰ διαλαλήση .

Κ' ἔλεγεν ὁ διαλαλημὸς, ὅπ' εἶναι ἀνδρειωμένοι,
 Σταῖς κοσιπέντε τῷ Ἀπριλιῷ ὁ Ῥῆγας τῷ ἀναμένει.
 Εἰς τὴν Ἀθῆνα νὰ βρεθοῦν, στὸ φόρο τῆς νὰ σμίξουν,
 Νὰ κονταροκτυπήσουσι καὶ τὴν ἀνδρεία νὰ δείξουν.
 Καὶ ὅς τις νικῆσῃ ἀπ' τὸ λαὸ νᾶχῃ τιμὴ μεγάλη,
 Κ' ἕνα στεφάνι ὀλόχρυσο νὰ βάνῃ στὸ κεφάλι.
 Ἐνα στεφάνι ὀλόχρυσο καὶ μαργαριταρένιο,
 Ἄπο τῆς θυγατέρας μου τὰ χέρια καμωμένο.
 Ἐπῆγεν ὁ διαλαλημὸς σὲ μιὰ χώρα, κ' εἰς ἄλλη,
 Κ' οἱ ἀνδρειωμένοι ἐπήρασιν ὅλοι χαρὰ μεγάλη.
 Κράζει τὴν θυγατέρα τοῦ ὁ Ῥῆγας καὶ μιλεῖ τῆς,
 Νὰ κάμῃ ντζόγια ὠρόπλουμη, σὰ θέλει μοναχὴ τῆς.
 Γιατ' ἔρχονται γιὰ λόγου τῆς μεγάλοι Καβαλλάροι,
 Νὰ κονταροκτυπήσουσι, καλὴ καρδιά νὰ πάρῃ.
 Καὶ ἄς εἴν' ἡ ντζόγια ὀλόχρυση, καὶ πλούσια πλεῖ ἀπαρ' ἄλλη,
 Σὰν εἴν' καὶ αὐτὴ ξεχωριστὴ, καὶ ἀπ' ὄλαις ταις μεγάλη.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Παρηγοριὰ καὶ ἐλάφρωσιν ἐπῆρε νὰ τ' ἀκούσῃ,
 Μέσα τῆς λέγει, τὰ μάτια μου ἐδάχουσι νὰ δοῦσι.
 Ἐκεῖνον τὸν τραγουδηστὴ τ' ὤμορφο παλικᾶρι,
 Εἰς τ' ἄλογο μὲ τ' ἄρματα, σὰν τῷ ἄλλους καβαλλάρῃ.
 Καὶ ἀπῆτις ἀποκότησε δέκα νὰ πολεμήσῃ,
 Παιγνίδι θέλει τὸ κρατεῖ νὰ κονταροκτυπήσῃ.
 Μέσα ἡ καρδιά μου τὸ γροικᾶ λέγει το ἡ ὄρεξί μου,
 Μιλεῖτο ὁ νοῦς καὶ ὁ λογισμὸς πῶς, ἡ πεδομὴ μῆς,
 Ἐχει νὰ παύσῃ γλήγωρα, γιὰτ' ἔχω νὰ γνωρίσω,
 Ἐκεῖνον ὅπου δὲν ἔμπορῶ νὰ τὸν ξελησμονήσω.
 Μὰ δὲν κατέχω τί λογῆς νὰ ξεδιαλύσω τοῦτο,
 Καὶ ὁ καβαλλάρης δὲν βαστᾶ στὰ χέρια τὴ λαγῆτο,
 Νὰ τὸ κτυπᾷ, νὰ τὸ γροικῶ, καὶ τὸν σκοπὸν νὰ λέγῃ.
 Γιατὶ κοντάρια καὶ ἄρματα τέτοιο καιρὸ γυρεύει.
 Erotocrito. 4

Μὰ ἐλπίζω καὶ ἀπὸ τὴν ἀνδρείαν, ποῦ δὲν εἶναι εἰς ἄλλο,
 Νὰ γνωρισθῆ, καὶ θαύμασμα θὰ τὸ κρατῶ μεγάλο.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Καὶ πάραυτα μὲ προθυμιά, καὶ πόθον ἀρχνίζει,
 Καὶ ντζόγια κάνει ὀλόχρυση, πλουμιά τὴν ἐστολίζει.
 Μέσα σὲ τοῦτο τὸν καιρὸ εἰς ἀρρώστιά μεγάλη,
 Ἔπεσεν ὁ Πεζόστρατος μὲ καίλαις καὶ μὲ ζάλῃ.
 Ἐμπαινοβγαίνουν οἱ γιατροὶ, καὶ ὅλοι τὸν ἐφοβοῦνταν,
 Κ' εἰς τὸ παλάτι τοῦ Ῥηγὸς πολλὰ τὸν ἐλυποῦνταν.
 Γιατ' ἦτον συμβουλάτωρας τ' Ἀφέντη εἰς κάθε τρόπον,
 Πάντα μὲ λόγια φρόνιμα ἐδόθηα τῶν ἀνθρώπων.
 Ἡ χώρα κ'εἰ μαζώνουνταν, καὶ ὅλη τὸν ἐλυπάτο,
 Πέμπουν καὶ τοῦ Ῥωτόκριτου σπουδακτικὸ μαντάτο.
 Ἡθέλησε κ' ἡ Ῥήγισσα νὰ πάγῃ μιὰν ἡμέρα,
 Μ' ἄλλαις πολλαῖς τῆ παλατιῶ, καὶ μὲ τὴ θυγατέρα.
 Καὶ ὀπουωρὴς ἀπόγευμα συντροφιασταῖς κινουσί,
 Στὸν ἀρρώστον ἐπήγασι, πῶς βρίσκεται νὰ δοῦσι.
 Εἶχε καλῆτερη μερὰ, κ' ἐλάφρωσι παρμένη,
 Καὶ ὅλοι οἱ γιατροὶ μὲ μιὰ βουλή ἐλέγασι πῶς γιαίνει.
 Τοῦ Πεζοστράτου ἡ γυνὴ σὰν εἶδε τὴν Κυρά της,
 Καὶ τὴν Ἀφεντοπούλα της, σὰν σκλάβα προσκυνᾶ της,
 Καὶ ἀπ' τὴ χαρά της τὴν πολλὴ παράτροχος κρατεῖ τη,
 Πῶς ἤλθασιν ἡ Ῥήγισσαις στοῦ δουλευτῆ τὸ σπῆτι.
 Δὲν ξεύρει τί παράταξι τῆς Ἀρετῆς νὰ δώσῃ,
 Ποῦ νὰ τὴν πάγῃ γιὰ νὰ δῆ, νὰ πᾶ νὰ ξεφαντώσῃ.
 Εἶχε περβόλι ὀρεκτικὸ μὲ δένδρα μυρισμένα,
 Σὰν κείνο εὐμορφώτερον δὲν ἦτον ἄλλον ἓνα.
 Στὸ περιβόλι πήγασι, τὴν χεῖρα της ἐκράτει,
 Καὶ πιάνει ἀνθούς καὶ ραίνει τὴν ρόδα καὶ περιχάτη.
 Καὶ ὀπούτον εὐμορφο δενδρὸν, ἐστέκα κ' ἐθοροῦσα,
 Ὅλα τὰ μυριωρέγετο, κ' ἐπαίνα ἡ Ἀρετοῦσα.

Ἦσανε μὲ λογαριασμό, καὶ μέτρο συνθεμένα,
 Καὶ μὲ μεγάλη μαστοργιά, καὶ τέχνη φυτευμένα.
 Στὴν τέλειωσι τοῦ περβολιοῦ εὐρίσκετο κτισμένη,
 Μιά κατοικιά μὲ μαστοργιά μεγάλη καμωμένη.
 Τούτ' ἦτον τοῦ Ῥωτόκριτου, καὶ χῶρια τὴν ἐκράτει,
 Μὲ στόλισες βασιλικάς ὡσὰ Ῥηγὸς παλάτι.
 Ἐκεῖ ἔγραφε ἐκεῖ ἐδιάβαζε τὴν νύκτα ἐκεῖ ἐκοιμάτο,
 Ἐκεῖ τὰ πάθη μοναχὸς καὶ πόνους τοῦ ἐδιηγάτο.
 Ἦ μάννα του εἶχε τὸ κλειδί, κεῖχέ του καὶ ὀμοσμένα,
 Νὰ μὴν ἀφήσῃ κεῖ νὰ μῆ ποτ' ἄνθρωπον κἀνένα.
 Μὰ τότε τὸ λησμόνησε, κ' ἠθέλησε ν' ἀνοιξῆ,
 Καὶ τοῦ σπητιοῦ τὴν εὐμορφιά καὶ στόλισι νὰ δείξῃ.
 Ἐμπήκασί νε καὶ δωροῦν τὴν κατοικιάν ἐκείνη,
 Κ' ἐλέγαν, κ' εὐμορφότερη δὲν ἦτον, μηδ' ἐγένη.
 Τὸ στόλισμα, τὸ σῶθεμα, καὶ ὁ, τ' ἦσαν ἐκεῖ μέσα,
 Ὅλα τὰ μυριωρέγουνταν, περίσσα τοὺς ἀρέσα.
 Μ' ἀπ' ὄλαις πλεία τ' ὠρέγουντο τοῦτ' ὄλα ἢ Ἀρετοῦσα,
 Παρηγοριά κ' ἐλάφρωσι τὰ μέλη της γροικοῦσα.
 Καὶ μέσα ποῦ τὰ ξόμπλιαζε, καὶ ὅπου τὰ συχνοθῶρει,
 Μιὰ πορτοπούλα ἀπόχωστην ἐξάνοιξεν ἡ Κόρη.
 Κ' ἕνα κλειδί ἐκρέμετο μ' ἕνα χρυσὸ βαστάγι,
 Ἐκεῖ κοντὰ στὴν ἀνοιξί τῆς πόρτας στῶνα πλάγι.
 Τούτ' ἦτον τοῦ Ῥωτόκριτου ἡ ἀκριδοκάμερά του,
 Πᾶμπαινε μόνος μοναχὸς, κ' ἔγραφε τὰ κρυφά του.
 Εἶχε γραφόριο ὀλάργυρο, καρέγλα χρυσομένη,
 Καλαμαρθήκη πλουμιστή καὶ μαργαριταρένη.
 Αὐτάσαν μέσ' στὴν κάμερα μόνον καὶ τὰ χαρτιά του,
 Ποῦ γράφε, κ' ἐζωγράφιζε τὰ παραδάρματά του.
 Ἦ Ἀρετοῦσα τὸ κλειδί πιάνει ζημιὸ καὶ ἀναίγει,
 Σ' κεῖνο τὸν τόπον ἔκαμε πολλαμόρφο κυνήγι.
 Ἐμπήκε μέσα μοναχῆ, καὶ τοῦ ἀρμαριοῦ σιμώνει,
 Τὴν πρώτην ἀνοιξί δωρεῖ, πιτήδια ἀνασηκώνει.

Κ' ἔλαχεν εἰς τὰ χεῖρά της, πρῶτο χαρτί πού πιάσε
 Πράγμα πού τήν ἐξάλισε, καί ὄλο τόν νοῦ της χάσε.
 Ο', τι τραγούδια καθ' ἀργά ἤκουσε τοῦ ἐρωτάρη,
 Ὅλα γραμμένα ταῦρηκεν, ὡς ἤνοιξε τ' ἀομάρι.
 Σπουδακτικά τὰ διάβασε, καί πάλι 'κεῖ τ' ἀφίνει,
 Βγαίν' ἔξω δείχνει πῶς πονεῖ, καί ἀποκουμπᾷ στήν κλίνη.
 Ἐξήτησε νά κοιμηθῆ λίγο τήν ὠρα κείνη,
 Γιά νά περάση ὁ πόνος της, μήν πᾶ νά τῆς πληθύνη.
 Ὅλαις ἀπέξω τζήγαλε, καί τήν Φροσύνη μόνου,
 Μεσᾷθελε γιά συντροφιά, νά τζή βοηθᾷ στόν πόνου.
 Δείχνει της κ' ἐμαντάλωσε, καί ἀπέκει τήνε κράζει,
 Λέγει της πῶς οὐδὲ κακὸ, οὐδὲ πόνος τήν πειράζει,
 Μ' ἄς τζ' ἀκλουθᾷ, καί θέλει δ' ἡ πρᾶγμα πᾶ δὲν τ' ὀλπίζει,
 Καί μὲ Σεμέλιο σήμερον ὁ πόθος της ἀρχίζει.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Ἀκλούθα, Νέννα, σιγανά, καί μίλιε ἀγάλια ἀγάλια,
 Καί σήμερον αἰκούσθηκα στά τόσα παρακάλια.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Παίρνει την, καί τὸ ζημιὸ στήν κάμεραν ἐμδαίνου,
 Ὅπῃσαν κείνα τὰ χαρτιά τῆ νειοῦ τοῦ δοξεμένου.
 Καί πιάνει καί διαβάζει τα, κ' ἐγροίκα τα ἡ Φροσύνη,
 Καί σαῖτιαν εἰς τήν καρδιά τζ' ἤλθε τήν ὠρα κείνη.
 Μέσα τήν λέγει ὁ λογισμὸς, τήν Κόρη ὅσα ἐπροδῶσαν,
 Εὐρίσκονταν πολλὰ μακρὰ, μὰ δὰ κοντὰ ἐσιμῶσαν.
 Ἐθώριε μιὰ κακὴν ἀρχή, πούχε νά φέρη πόνους,
 Πούχε νά φέρη βάρητα μὲ μῆνες καί μὲ χρόνους.
 Ἡ Ἄρετή ὡς ἐδιάβασε τοῦ πόθου τὰ γραμμένα,
 Τῆς λέγει μ' ἀναστεναγμούς, ἦντα μοῦ λέγεις Νέννα;
 Ἐκείνο ὁπού ἐγύρευα, καί οὐδ' ἠῦρισκα ποτέ μου,
 Αἰφνίδια καί ἀνέλπιστα σήμερον ἔλαχέ μου.

Καὶ τὰ τραγούδια κ' οἱ σκοποὶ, καὶ τῆς ἀνδρείας ἡ χάρι,
 Εἶναι 'κεινοῦ ποῦ μέλλεται γυναῖκα νὰ μὲ πάρῃ.
 Οἱ λογισμοὶ λαφύνασι, κ' ἔπαυσε ἡ πεδομή μου,
 Ὅπου μῆ φαίνοντο ὡς ἐδῶ, πῶς ζωντανὴ δὲν ἦμου.

NENNA

Ἡ Νέννα τότε κλαίουσα λέγει στὴν Ἀρετοῦσα,
 Ἦντάναι τῆτα τ' ἄφαντα, τ' ἀφτιά μου ποῦ σ' ἀκούσα,
 Γιατ' ἡῦρες γραῖμμα καὶ χαρτιά καὶ λόγια τῆς ἀγάπης,
 Ζημιὸ σέ πῆρεν ἡ χαρά, καὶ τόσου παρετράπης;
 Συμπάθειο Δίλω, νὰ σοῦ πῶ, Κυρά καὶ θυγατέρα,
 Πῶς σὰν ἀφορμαρὰ μιλεῖς ἐτούτη τὴν ἡμέρα.
 Ἦντα μεγάλο ἦτονε, ἂν ἡῦρες εἰς τ' ἀρμάρι,
 Τραγούδια, καὶ ὁ Ῥωτόκριτος κατέχει καὶ ριμάρει;
 Ἦ καὶ ποτὲ τὰ γροίκησε καὶ αὐτὸς ὡσὰν κ' ἐσένα,
 Καὶ ἀρέσασίν του καὶ 'κεινῶ, κ' ἔχειτα δῶ γραμμένα;
 Καὶ σὰν τὰ ρέχτηκες καὶ σὺ, τὰ ρέχτηκε κ' ἐτούτος,
 Μ' ἀνάθεμα τὸ διάφορο, τῶν τραγουδιῶν τὸ πλοῦτος.
 Κα' πόσοι κακοροϊζικοὶ, πόσοι πτωχοὶ φειριάροι,
 Τῆ τραγῳδίῃ ἔχου μάθησι, καὶ τοῦ σκοποῦ τὴ χάρι;
 Λογιάζεις καὶ ὁ Ῥωτόκριτος τᾶκαμε διὰ σένα;
 Ὡσὰν θωρῶ πλειὸ δὲν γροικᾶς λογαριασμὸ κἀνένα.
 Καὶ πότε ὁ Ῥωτόκριτος ἦλθε νὰ δῆ τον Ῥῆγα,
 Μόνου ἀργά, καὶ πάρωρα, καὶ νὰ σταθῆ καὶ λίγα;
 Καὶ πότε στράφη νὰ σέ δῆ καὶ νὰ σ' ἀναντρανίσῃ;
 Ἦ πότε ἀποκότησε λόγον νὰ σοῦ μιλήσῃ;
 Ἔνας, παιδί μου, ὅπ' ἀγαπᾶ, ὄλημερνῆς συχναῖζει,
 Καὶ νὰ θωρῆ ταχυὰ κί ἀργά τὴν κόρην δὲν σχολάζει.
 Καὶ τοῦτος μέραις καὶ καιροῦς εἶναι ποῦ δὲν ἐφάνη,
 Ἄλλαις δελεαῖς γυρεύει αὐτὸς, Κυρά μὲ κί ἄλλα κάνει.
 Βάλε 'κεῖ ποῦδρες τὰ χαρτιά, καὶ αὐτὸ τὸ ξένο πρᾶγμα,
 Μὴ θές νὰ δείξῃς κάμωμα, ὅπ' ἄλλαις δὲν ἐκάμα.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Η Ἄρετοῦσα δὲν μιλεῖ, μὰ γύρευε στ' ἄρμαρι,
 Για ναῦρη καὶ ἄλλο τίποτε τζ' ἀγάπης νὰ τὸ πάρη.
 Εἰς τ' ἄρμαριοῦ τὴν ἀνοιξιν τὴν δεύτερην εὐρίσκει,
 Πρᾶγμα ἀκριβὸ ποῦ τζ' ἔπεμψεν ὁ Ἐρωτας κανίσκι.
 Ζωγραφιστὴ βρῆκεν ἐκεῖ κ' εἶδε τὴ στόρισί της,
 Πρᾶγμαῶνε ποῦ ἐπλήθυνε πολλὰ τὴν πεδομή της.
 Ἦτον ἐκεῖν' ἡ ζωγραφία μὲ μαστοργιὰ μεγάλη,
 Ὅπου δὲν ἐξεχωρίζες τὴν μιὰν ἀπὸ τὴν ἄλλη.
 Μὲ τόση πιδαξιότητα τὴν εἶχε καμωμένη,
 Ὅπουτον σὰν τὴν ζωντανὴν ἴδια ζωγραφισμένη.
 Ἐφαίνεται σου καὶ γελαῖ, κ' ἤθελε νὰ μιλήσῃ,
 Κ' ἡ τέχνη σ' ἔτοιο κάμωμα εὐίκτησε τὴν φύσι.
 Κάνεις δὲν τὴν ἐκάτεχε τὴν ζωγραφίαν ἐκείνη,
 Γιατί ἀπ' τοῦ Ῥωτόκριτου τὰ ἴδια χέρια ἐγένη.
 Καὶ οὐδὲ στὸν τόπον πούτونه, ἄνθρωπος δὲν ἐμπῆκε,
 Καὶ οὐδὲ γιὰ νὰ στραφῇ νὰ δῆ, κανένα δὲν ἀφῆκε.
 Σ' ψιλὸ πανὶ ἡ ζωγραφία ἦτονε καμωμένη,
 Στὴν ἀνοιξιν τὴν δεύτερην τὴν εἶχε φυλαγμένη.
 Καὶ ὡς τῷπιασε στὴν χεῖρα της, ζημιὸ τὸ ξετυλίσει,
 Κ' ἐφάνη της καὶ ἔστραψε Ἀνατολὴ καὶ Δύσι.
 Καὶ μὲς στὰ μάτια τζ' ἔδωκε φωτιά καὶ ἀστροπελέκι,
 Καὶ ὄραν βεβῆ, καὶ ὡσάντυφλῆ, καὶ ὡσάντὸνλίθο σέκει.
 Ἐτζί κάμποσο καρτερεῖ, καὶ ἀπέκ' ἀναυτρανίζει,
 Τὴν πρόσωπί της σπλαγχνικὰ στὴν Νέννατῆς γυρίζει.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Λέγει της, Νέννα, ἦντ' ἄλλο πλειὸ σιμάδι θές νὰ δοῦμε;
 Σφαλτὰ περπάτουν καὶ τυφλά, μὰ δὰ κατέχω ποῦμαι.
 Τὰ χώνουντα, τὰ κρύδουντα, σήμερον εὐρεθῆκα,
 Κ' εἰς πέδα μεγαλῆτερη, κ' εἰς ἔγνωια νειὰν ἐμπῆκα.

Τὸ πρᾶγμα βεβαιώθηκε, καλὸν Σεμέλιον ἔχω,
 Ἐκεῖνος ὅπου μ' ἀγαπᾷ, ποιὸς εἶναι τὸν κατέχω.
 Εἰς τὰ τραγούδια μουδρισκες λογαριασμὸ κανένα,
 Μὰ στῆτο πᾶ ὄρωρεῖς ἐδῶ, ἦντα μου βρίσκεις, Νέννα;
 Ἦντ' ἀφορμὴ τὸν ἔφευρεν ἐμὲ νὰ ζωγραφίσῃ,
 Κ' ἦντα κ' ἐφύλαγέ με ἐπὰ, δίχως νὰ μὲ ἀγαπήσῃ;
 Φροσύνη μου, Φροσύνη μου, ἄφες τὰ παραμύθια,
 Σὰν τὴν γνωρίζεις πέτυνε, σήμερο τὴν ἀλήθεια.
 Αὐτόνος δὲ νὰ χάνεται στὸν πόθου διὰ μένα,
 Τὰ εἶδα φανερώνουσι, καὶ τὰχω γροικημένα.
 ὄρωρεῖς μὲ πόση μαστοργιὰ καὶ τέχνην ἔκαμῃ με,
 Πιάσ' ἔξομπλιασε τὴ ζωγραφιὰ, κ' ἀπέκει τράφου ἰδέ με.
 Καὶ δὲν δὲς εὖρεις διαφορὰν ἀπὸ τὴν μιὰ ὡς τὴν ἄλλη,
 Λόγιασε τέχνη καὶ ἀρετὴ καὶ μαστοργιὰ μεγάλη.
 Πέμου, ποῖα χάρι βρίσκεται, ὅπου νὰ μὴ τὴν ἔχη;
 Ποιὸς ἄλλος ἐγεννήθηκε νὰ ξεύρη τὰ κατέχει;

ΠΟΙΗΤΗΣ

Πιάνει φυλάσσει τὸ ζημιὸ τὴν ζωγραφιὰν ἐκεῖνη,
 Καὶ τὰ χαρτιὰ τῶν τραγουδιῶν κλεφτρα τῆ πόθου ἐγίνη.
 Κ' ἐπάφασιν οἱ λογισμοὶ οἱ πρῶτοι, κ' ἦλθαν ἄλλοι,
 Θεμελιωμένοι πλεῖα βαθυὰ, καὶ πλειότερα μεγάλοι.
 Σὰν ὁ τυφλός, ὅπου ποτὲ στράτα καλὴ δὲν βρίσκει,
 Σκοντάφτει, πεδουκλώνεται, καὶ πέφτει καὶ βαρῖσκει.
 Ἀγανακτᾷ στὴν ζῆσίν του, τὸν θάνατόν του κράζει,
 Βαραίνει πρὸς τὸ ροιζικόν, ὅπου τονὲ πειράζει.
 Καὶ πάντ' ἀναζητᾷ τὸ φῶς, βαρυνέται τὸ σκοτίδι,
 Γιατὶ ἢ τυφλάγρα βάσανα, καὶ πείραξες τοῦ δίδει.
 Καὶ ἐξάφνου ὅτε σὲ πλεῖα κακὴ στρατᾶναι μπερδεμένος,
 Πάρουσι φῶς τὰ μάτια του, ξετυφλωθῆ ὁ καῖμένος.
 Πασίχαρος, καλόκαρδος, κ' ἐλεύθερος γυρίζει,
 Τῆ ἦλις τῆ ἀκτῖνες φαρισα, γιατί τὸ φῶς γνωρίζει.

Ἐ΄τζι καὶ αὐτήνη τόπαθε τότε τὴν ὦρα κείνη,
 Τυφλὴ ἦτονε καὶ ὀλότυφλη, καὶ ἐδῶ μὲ φῶς ἐγίνη.
 Τυφλὰ περπάτειε στή φιλιά, τυφλῆτονε στα πάθη,
 Τυφλὰ πασπάτευε νὰ βρῆ, τὸν ἀγαπᾶ νὰ μάθη.
 Τὰ μάτια της ξεφέξασι, τὴν συνεφιά ἐδιώξαν,
 Καὶ τὴν τυφλάδ' ἀφήκασι, τὸ σκότος ἐζυγώσαν.
 Ἐ΄δ' ἠῦρηκε τὸ γύρευε, καὶ πλειὸ δὲν τὸ ξετρέχει,
 Ἐδάναι σ' ἄλλον λογισμὸν, κ' δὰ ἄλλην ἐγνοίαν ἔχει.
 Λέγει τζ' ἡ Νέννα, δὲν μπορῶ νὰ σοῦ συντύχω τώρα,
 Νὰ πᾶμεν εἰς τῆς Ῥήγισσας, μᾶς ἐσπουδαίξει ἡ ὦρα.
 Κ' ἐγῶχω νὰ σοῦ πῶ πολλά, καὶ ἂν θέλω νὰ τ' ἀρχήσω,
 Δὲν ἔχω τόπο, οὐδὲ καιρὸν ἐδῶ νὰ τὰ μιλήσω.
 Οἱ μάδι δὲ νὰ μείνωμεν, καὶ θελεῖς μοῦ γροικήσει,
 Ἦντᾶναι αὐτὸς ὁ λογισμὸς, καὶ θε νὰ σ' ἀφορμίση.
 Τὴν πόρτα ξεμαντάλωσε, καὶ βγαίν' ἡ Ἀρετοῦσα,
 Καὶ τότε γιὰ τὸν πόνου της ὄλαις τὴν ἐρωτοῦσα.
 Λέγει, λιγάκις ἦτονε, καὶ ὡς ἐπαρακοιμήθη,
 Ἐπέρασε κ' ἐσκόρπισε, καὶ πλειὸ δὲν ἐγροικήθη.
 Ἐ΄σμιξε μὲ τὴν Μάννα της, γυρίζει στὸ παλάτι,
 Καὶ ὁ, τ' εὔρηκεν ἐφύλαξε, κρυφὰ πολλά τὰ κράτει.
 Ἐ΄βράδυσεν, ἐνύκτιασε, καὶ πᾶν νὰ κοιμηθοῦσι,
 Κοντὰ κοντὰ σημώνουσι καὶ σιγανὰ μιλοῦσι.
 Πρῶτη εἶν' ἡ Νέννα ποῦρησε, κ' εἶπε, στὴν Ἀρετοῦσα,
 Ὅ, τι εἶδασι τὰ μάτια της, καὶ ὅτι τ' αὐτιά της κοῦσα.

NENNA

Κυρά, καὶ θυγατέρα μου, δέτο, καὶ καλοδέτο,
 Κ' εἰς λογισμὸν πολ' ἄφαντο, ἐμπῆκες κάτεχέ το.
 Εὐκόλου εἶναι τὸ κακὸ, καὶ ὅποιος βαλθῆ, τὸ κάνει,
 Καὶ ὅποια πληγώθη σὴν τιμῆ, δὲν εἶδαμεν νὰ γιάνη.
 Ὡσαν τὸ πρῶτο μπερδεθῆ, τὸ δεύτερο ἀκλουθᾶ του,
 Τὸ τρίτο, καὶ τὸ τέταρτο ξεσφαίνει, καὶ τζουρλᾶ του.

Ποσῶς δὲν ἀναπεύεται, ὥστε νὰ πῆσῃ κάτω,

Καὶ κάνει ἀρχὴν εἰς τὴν κορυφήν, καὶ τέλος εἰς τὸν πάτο.

Καὶ ὅστις δὲν σώσει γλήγωρα, σπῖθα φωτιᾶς νὰ σβύσῃ,

Δύναται χῶραις, καὶ χωριᾶ, καὶ δάση νὰ κεντήσῃ.

Γιαύτως τυχαίνει στὴν ἀρχὴν ἐκεῖνοι πῶχουν γινῶσι,

Νὰ μὴν ἀφήσουν τὸ κακὸ νὰ περισσοξαπλώσῃ,

Γιατὶ τὴν φύσιν τὸ κακὸ πολλὰ κακὴν τὴν ἔχει,

Μ' ἓνα ποδᾶναι ὅταν κινᾶ, καὶ μὲ τὰ χίλια τρέχει.

Καὶ πράγματα πῶ φαίνονται εὐκόλα σὴν ἀρχή τους,

Εἶναι βαριὰ καὶ δύσκολα πολλὰ σὴν τέλειωσί τους.

Καὶ ὅποιος τὰ ρέγεται ἀκλεθᾶ, καὶ ὅ,τι τ' ἀρέσει κάνει,

Κομπώνεται, καὶ βλάβεται, καὶ μ' ἐντροπὴ τὰ χάνει.

Καὶ σ' ἄμοιαστα καμῶματα, ποῦ τῷ ὄρεξις ἀρέσουν,

Χάνουσι, καὶ ζημιώνουσι ἀμ' ὄχι νὰ κερδέσουν.

Στὸν πόθον ὁποῦ βρίσκεσαι, σὰ γέλοιον ἐκινήθῃ,

Κ' ἐδῶ ξαμῶνει κίνδυνα, καὶ γκρεμισμοὺς σὰ βύθῃ.

Καὶ λόγιασε σὰ φρόνιμη, Κυρά μου νὰ σχολάσῃς,

Ἐτούτῃ τὴν κακὴν ἀρχὴν, καὶ τᾶσφαλες νὰ σάσῃς.

Ἦνταν' ἡ τόσαις σου χαραῖς ὅλο τὸ μερονύκτι,

Γιατ' εὐρηκες τὴ ζωγραφιὰ στοῦ δουλευτῆ τὸ σπῆτι;

Γιατ' ἤρες εἰχες τραγυδιῶν γραμμένους μίς' ἑ' ἀρμάρι,

Διὰ τοῦτο ὁ Ῥωτόκριτος εἶν' ἄξιός νὰ σὲ πάρῃ;

Εἰς ποῦτρεμεν, ὡς τ' εἶχε δῆ, σὰν τρέμει τὸ καλάμι,

Πῶς μελετᾶς, καὶ πῶς τὸ λῆς τέρι του νὰ σὲ κάμῃ;

Ἄλλαξ' αὐτὸν τὸν λογισμόν, μὴ δὲν κακαποδώσῃς,

Μὴ δέλῃς μὲ τὰ πάθη σαξ ἑόμπλι ἄλλωνῶν νὰ δώσῃς.

Δὲν δὲ νὰ φάγω, οὐδὲ νὰ πιῶ, ὥστε νὰ παραδώσω,

Καὶ τοῦ κορμιοῦ μου θάνατον ἐβάλλθηκα νὰ δώσω.

Νὰ μὴ θωροῦν τὰ μάτιά μου νύκτα, ἀλλ' οὐδὲ μέρα,

Τὸ πῶς ἐκακαπόδωκε ἕως Ῥήγα θυγατέρα.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Η' Ἀρετοῦσα ὅ, τ' ἔλεγεν ἡ Νέννα τῆς τὰ γροίκα,
 Κ' ἐγνώριζε τὸ σφάλμα τῆς μ' ὁ πόθος τὴν ἐνίκα.
 Ὡσάν παιδί τῆς σπλαγχνικὰ ὄχι ὡς Κυρά μιλεῖ τῆς,
 Σιμώνει, καὶ τὸ μάγουλο βάνει στὴν κεφαλὴ τῆς.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Λέγει τῆς, Νέννα, βλέπω το, γνωρίζω τ' ἀπατή μου,
 Πῶς εὐκόλα σκλαβώθηκα, δὲν εἶμαι πλειὸ σάν ἡμου.
 Μακάρι τοῦτα στὴν ἀρχὴ νὰ τάθειλα κατέχη,
 Πῶς ἡ ἀγάπη βάσανα, καὶ ὁ πόθος πίκραις ἔχει.
 Μακάρι νὰ το βολετὸ, μακάρι νὰ τὸ μπόρουν,
 Νὰ μὴ τὸν εἶχα στὴν καρδιά, συχνὰ νὰ τὸν ἐθώρουν.
 Μὰ πιάσθηκα σάν τὸ πουλί, πλειὸ δὲν μπορῶ νὰ φύγω,
 Καὶ ὡς κ' ἔδεκά ποῦ σοῦ λαλῶ, ἐκεῖνον, ἐξανοίγω.
 Καὶ ἂν πρῶτα τὸν ἀγάπησα, δίχως νὰ τὸν κατέχω,
 Ἐδὰ διπλά καὶ τρίδιπλα μὲς' στὴν καρδιά τὸν ἔχω.
 Καὶ πῶς εἶν' μπορετὸ νὰ ὑγῶ ἀπὸ τὰ πάθη ποῦμαι,
 Ἄν εἶναι πάντα μετὰ μέ, ξυπνὴ καὶ ὅταν κοιμᾶμαι;
 Ἐσένα φαίνοντ' εὐκόλα, γιατί δὲν εἶσαι στοῦτα,
 Καὶ δὲν ψηφᾶς ταῖς εὐμορφιαῖς, τραγῆδια, σὲ δὲ λαγῆτα.
 Μ' ὅπῃσαι μὲσα στὴν φωτιάν, κατέχει ἠντᾶναι ἡ βρασι,
 Καὶ σὲ δὲ κάμμιὰ ἄλλη τὸ γροικᾶ, ἂν δὲν τὸ δοκιμάση.
 Παιγνίδιου μᾶς φαίνεται, σάν δεῦμε φουσκωμένη,
 Ἄπο μακρὰ τὴν θάλασσα, καὶ ἄγρια, καὶ θυμωμένη.
 Μὲ κύματ' ἄσπρα καὶ θολὰ βρυγιά ἀνακατωμένα,
 Καὶ τὰ χαράκια ὅταν κτυποῦν, καὶ ἀφρίζουν ἕνα ἕνα.
 Καὶ κείνος τζ' ἀνακατωμῆς, καὶ ταραχαῖς γροικοῦμεν,
 Καὶ δίχως φόβο ἀπὸ μακρὰ γελῶντας τοὺς θωροῦμεν.
 Μὰ κείνος, ποῦ στὰ βάθη τῆς εἶναι, καὶ κινδυνεύει,
 Καὶ νὰ γλυτώσῃ ἀπ' τὰ σκληρὰ, ξετρέχει καὶ γυρεύει,

Αὐτὸς κατέχει νὰ σοῦ πῆ, καὶ ἀπόκρισι νὰ δώσῃ,
 Ἦντᾶναι ὁ φόβος τοῦ γιालοῦ, ἂν εἶναι καὶ γλυτώσῃ.
 Καὶ τῶν κυμάτ' ὁ πόλεμος, καὶ τῶν ἀνέμ' ἡ μάχη,
 Καὶ δὲ γνωρίζει τὸ κακὸ, κάνεις ἂν δὲν τοῦ λάχῃ.
 Σὰν πῶς θάρρῆεις καὶ βρίσκομαι, καὶ σῆντα πέδαν εἶμαι,
 Κ' ἦντα θηριὸ σὸ στόμα τε, μ' ἔβαλε καὶ κρατεῖ με ;
 Σὲ δυὸ πράγματ' ἀντίδικα στέκω καὶ κινδυνεύω,
 Νὰ τὰ συβάσω καὶ τὰ δυὸ, ξετρέχω καὶ γυρεύω .
 Καὶ βάνω κόπο, μὰ θωρῶ καὶ μπορετὸ δὲν εἶναι,
 Τὸνα μὲ τ' ἄλλο μάχεται, κ' ἐχθρὸς μεγάλος εἶναι .
 Ἀπὸ τὴν μιᾶχω τοῦ Κυροῦ τὸν φόβο ποῦ μὲ κρίνει,
 Καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλην τῆς φιλιᾶς, ἀγάπης τὴν ὀδύνη.
 Φοβοῦμαί του τὸν Κύρι μου, τὸ πρᾶγμ' ἐντρέπομαί το,
 Κ' ἂν θέλω ὀπίσω νὰ συρθῶ, Νέννα μου, κάτεχέ το,
 Ὁ Ἔρωσ στέκ' ἀντίκρου μου, καὶ τ' ἄρματα μοῦ δείχνει,
 Βασᾶ φωτιά καὶ ἀναλαμπή, κ' ἐπάνω μου τὴν ρίχνει.
 Καὶ δὲν κατέχω ἦντα νὰ πῶ, κῆντα ν' ἀποφασίσω,
 Τίνος νὰ κάμω θέλημα, καὶ πάλιν ποιοῦ ν' ἀφήσω.
 Φόβος καὶ πόθος πολεμᾶ, κ' ἐγῶμαι τὸ σημάδι,
 Καὶ δὲ ἔμπορῶ τοῦτα τὰ δυὸ νὰ τὰ συβάσω ὁμάδι .
 Κριτὴν μὲ βάλλαν καὶ τὰ δυὸ, καὶ ἀπόφασι γυρεύουν,
 Πολλὰ μὲ βασανίζουσι, πολλὰ μὲ κινδυνεύουν .
 Ὡς βουλευθῶ τοῦ Κύρι μου τὸ δίκαιο νὰ μιλήσω,
 Ὁ Ἔρωτας μαυίζει μου, πῶς θὲ νὰ τὸν ἀφήσω .
 Καὶ ὅσο καὶ ἂν εἶναι δυνατὸ νὰ κάμω, δὲ μ' ἀφίνει,
 Τὴν σημερινὴν ἀπόφασι, στὸν Κύρι δικαιοσύνη .
 Καὶ μ' ὄλο ποῦ τὸ δίκαιό του καθάρια τὸ γνωρίζω,
 Χάνει ὁ γονὴς μὲ σὰ θωρῶ, θανικῶς μὲ ἀποφασίζω .
 Ἡ ἀγάπη στέκει ἀντίκρου μου, καὶ ἄδικα τυραννᾶ με,
 Μ' ἄρματα φοβερίζει με, καὶ μὲ φωτιά κεντᾶ με .
 Μὲ τὸ ξιφάρι μοῦ μιλεῖ, μὲ τὴν σαῖτα λέγει,
 Τὸ δίκαιό της μ' ἀναλαμπή, κ' ἡ φλόγα τὸ γυρεύγει .

Καὶ ἂν δὲν τῆς κάμω δέλημα, μὲ τὴν φωτιά μὲ καίγει,
Καὶ πλειὰ παρά τὸν Κύρι μου, βαρῖσκει καὶ τοξεύγει.
Καὶ ὡς βουλευθῶ στὸν πόλεμον ὀπούμαι νὰ νικήσω,
Τέσσαρα ζάλα κἀνω ἐμπρός, καὶ ὀκτῶ γιαγέρνω ὀπίσω.
Καὶ ἄς εἶσαι, Νέννα, Δαρρέτη, καὶ μ' ὄλο ποῦ ἡ ἀγάπη,
Μ' ἔβαλε σὲ βαθυὰ νερά, καὶ ὁ νοῦς μου παρετραπη,
Ποτὲ δὲν θέλεις μὲ ἰδῆ σὲ πρᾶγμ' ἄπρεπο κἀνένα,
Καὶ ἄς καίγονται τὰ μέλη μῃ, καὶ ἄς εἶν' τυραννισμένα.
Καὶ σκιάς εἰς τὸ δακτύλι μου αὐτὸς δὲν θέλει ἀπλώσει,
Καὶ ἄς τυραννᾶται τὸ κορμί, ὡς ν' ἀποτελειώση.
Καὶ οὐδὲ ποτὲ 'πὸ λόγου μου δὲν θέλ' ἰδῆ κανίσκι,
Μ' ὄλον π' ὁ πόθος πολεμᾶ, μ' ὄλον ποῦ μοῦ βαρῖσκει.
Μὴδ' ἄλλο πρᾶγμα ὁμοιαστο παρά μιλιᾶς ὀλίγο,
Στ' ἀπομονάρια τῆς φιλιᾶς ἐλπίζω νὰ τοῦ φύγω.
Καὶ ἂν ἀγαπᾶ καὶ ἂν ἀγαπῶ, ὁ κύκλος σὰ γυρίσει,
Κ' ἡ Μάιννα μῃ τὸ συβασθῆ, καὶ ὁ Κύρις μῃ τ' ὀρίση,
Νᾶν ἄνδρας μου ὁ Ῥωτόκριτος, τότε κ' ἐγὼ νὰ κάμω,
Κάθε πρεπὸ, κάθε μοιαστὸ στὸν ἐδικό μου γάμο.
Καὶ δίδε μου παρηγοριαῖς, τὰ πάθη ν' ἀλαφρώσου,
Μὴ δὲν πληθύνη ὁ πόνος μῃ, καὶ ξεψυχῆσω 'μπρός σε.
Πλειὸ μὴ μῃ δείχνης δοσκολιαῖς, κ' εὗρες τὸ γιατρικό μῃ,
Κ' ἐγροίκησες τὴν γνώμην μῃ, κ' εἶδες τὸν λογισμό μῃ.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Οἴληνυκτὶς πειράζονται, δίχως νὰ κοιμηθοῦσι,
"Όταν τὰ ξημερώματα, καὶ φῶς τῆς ἀύγης ζωροῦσι.
Ἡλθεν ἡμέρα ἡ λαμπρά, σηκώνονται καθίζου,
Στὴν χεῖρά τῃς τὸ μάγλο κ' ἡ δύο τῃς τ' ἀκρμπίζου,
Κὶ ὡσάν βῆθαῖς κ' ὡσάν κῆφαῖς, κ' ὡσάν τυφλαῖς ὁμοιάζαν,
Καὶ πράγματα πολλῶν λογιῶν ἐσέκαν κ' ἐλογιαζαν.
Ἡ Νέννα τῃς σὰ φρόνιμη ἔβανεν εἰς τὸν νοῦ τῃς,
Διὰ τὸ κακὸ ποῦ μελετᾶ ἡ Κόρη τοῦ κορμιοῦ τῃς.

Καὶ τῶν γονιῶν τὴν ἐντροπὴν ποῦ θεὸς νὰ κάμη ἐθώρει,
Κάμμιά βοήθεια ἔτοιον καιρὸν νὰ δώσῃ δὲν ἐμπόρει.

NENNA

Λέγ', ἂν τὸ πῶ τοῦ Βασιλείου, καὶ τὴν ἐμαντατέψω,
Σκοτῶνει τὴν, καὶ δὲ ἔμπορῶ ὕστερα νὰ γιατρέψω.
Καὶ πάλι ἂν τὸ κρατῶ κρυφὸ, καὶ δὲν τὸ μολογήσω,
Καὶ περπατῆ τὸ πρᾶγμ' ἐμπρὸς, κ' ἔτοιμας λογιῆς τ' ἀφήσω,
Τουτῶχε νὰ μαθητευθῆ ὁ, τι καιρὸς γυρίσει,
Καὶ ὁ Κύρις ὡσὰν πίβουλη βάνει νὰ μὲ φουρκίσῃ.
Καὶ θέλει πῆ καὶ μιὰ βουλή ἤμουνε μετὰ κείνη,
Καὶ πλειὸ μιὰν ὥρα ζωντανὴ εὖν κόσμου δὲν μ' ἀφίνει.
Ποῦρ ὁ καιρὸς ἄς περπατῆ, ἄς πηαίνῃ, καὶ ἄς περάσῃ,
Μήπως καὶ ξελησμονηθῆ, ὁ πόθος σὰν γηράσῃ.
Καὶ τὸ μακρὸν πολλαῖς φοραῖς εἶδα καλὸ νὰ φέρῃ,
Κ' ἡμέρα ἀλλοιωῶς νᾶν τὸ ταχὺ, κ' ἀλλοιωῶς τὸ μεσημέρι.
Ἀκόμα κ' ὁ Ῥωτόκριτος στήν ξενιτεῖα γυρίζει,
Καὶ τίς κατέχει ἂν ἤλαχε, ὁ τόπον ποῦ δὲν ἐλπίζει;
Ἡ σκλάβον τὸν ἐπιάσασι, καὶ θάνατον τοῦ δῶκαν,
Ἡ καὶ ἄλλα κάλλη λιγερῆς πάλι τὸν ἐπροδῶκαν;
Καὶ ὅταν τόσον εὐκόλα πιάνεται καὶ μπερδεύει,
Τίς ξεύρει ἂν ἀγάπησεν ἄλλην κοπέλα ξένη;
Καὶ ἀπαρνηθῆ τὸν κύριον του, τὴ μάνα λησμονήσῃ,
Καὶ τῆς Ἀρετοῦσας τὴ φιλία, καὶ τὴν ἀγάπ' ἀφήσῃ.
Κ' ἔστοντας καὶ ἀπὸ λόγου της νὰ μὴν ἰδῆ σημάδι
Τοῦ πόθου, καὶ νὰ μὴ θάρρῃ νὰ σμιξουσιν ὀμάδι.
Ἄν ἔχη ἀγάπη μέσα του, γλήγωρα λησμονᾶται,
Πρᾶγμα, ποῦ δὲν ἀφέντεψεν, ἂν χάσῃ, δὲν λυπάται.
Κ' ἡ Ἀρετὴ τὸ σφάλμα της δῆτο, καὶ καλοδῆτο,
Καὶ διώξῃ καὶ ζυγώσῃ τὸ κείνο ποῦ ἐδά ποθεῖτο.
Καὶ σιγανὰ μὲ φρόνησιν ὅλα τὰ θέλει σάσει,
Καὶ ἄνοστος κατασταίνεται ὁ πόθος σὰν γηράσῃ.

Πάλι κ' ἐγὼ καθημερινὸ θεῶν τὴν διατάσσει,
Καὶ ὅλα τὰ πράγματα ὁ καιρὸς χαλᾷ, καὶ μεταλλάσσει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τῶτα λογιᾶζει ἡ Νένη τῆς καὶ ἄλλα λογιᾶζει ἐκείνη,
Καὶ ἄλλα ξομπλιάζει ἡ Ἀρετὴ, καὶ ἄλλα θωρεῖ ἡ Φροσύνη.
Τῆς Ἀρετῆς ἡ πιθυμιά ἐπλήθαινε ν' ἀκούσῃ,
Ποῦ βρίσκειται ὁ Ῥωτόκριτος μαντάτα νὰ τῆς ποῦσι.
Κ' ἐμάνθανε καθημερινὸ, ποῦ ῥχονταν στὸ Παλάτι
Ξένοι κ' ἐλέγαν τοῦ Ῥηγός, ποιούς τόπους ἐπερπάτει.
Κ' ἐπερνε σὰν παρηγοριᾶν, πῶς εἶν' καλὰ ν' ἀκούσῃ,
Μὰ δὲν ἐρώτησε ποτὲ ἐκείνους νὰ τῆς ποῦσι.
Μὲ φρόνησι λαχταρίζε, μὲ γνῶσι τυραννατοῦ,
Μέσα τῆς ἐφλογίζετο, κ' ἔξω δὲν ἐγροικᾶτο.
Ἄς λαχταρίζῃ, ἄς καίεται, ἄς εἶναι μαραμμένη,
Καὶ ἄς πῶ γιὰ τὸν Ῥωτόκριτον πῶς θρίσκειται, πῶς πηαίνει.
Ὅσον ἐξενιτεύετο μακρὰν ἀπ' τὴν Ἀθήνα,
Καὶ τόσο πλείον οἱ λογισμοὶ τῆς ἀγάπης τὸν ἐκρίνα.
Ἐμάργωνεν εἰς τὴν φωτιά, κ' ἔβραζε στὸν ἀέρα,
Εἶχε τὸν ἥλιο σκοτεινὸ, καὶ μαύρη τὴν ἡμέρα.
Καὶ τὸ βοτάνι ὁ ποῦ θρίκεν, ὁ φίλος πλεία βαραίνει,
Καὶ τὴν πληγὴν τῆς κακῆς γᾶς, ἀμ' ὄχι νὰ τὴν γιαινεῖ.
Κ' ἡ ἐρμηνιά ποῦ τοῦ δῶκε, ἔσφαλε, δὲν ἔσασε,
Μὰ πλεία βαραίνει τὸ κακὸ, πλεία μέσα τὸν ἔπιασε.
Κ' ἐγύρισε εἰς χειρότερο, καὶ πλείο ἐχθρὸς τοῦ ἐγίνῃ,
Κ' ὅσο μακραίνει τῆς φωτιᾶς πλεία νάφτει τὸ καμῖνι.
Τὰ μάτια του ὅπ' ἐστρέφονταν, καὶ ὅπου ἂν ἐθωροῦσαν,
Δὲν εἶδαν εὐμορφότερη ἀπὸ τὴν Ἀρετοῦσαν.
Καὶ τόσο πλεία τὰ κάλλη τῆς τὸν ἐψυχομαραίναν,
Καὶ ὅνδ' δὲν ἐλαφρύνουντον, ἐδ' ἡ πληγαῖς ὑγιαίναν.
Δὲν ξεύρει πλεία ὁ Πολύδωρος ἦντα βουλή νὰ δώσῃ
Ὁ Ἔρως ἔχει μάθησι πλείο παρ' αὐτὸν καὶ γνῶσι.

Γιατ' εἶναι σέ θρονὶ ψηλὸ καὶ πλούσιον καὶ μεγάλο,
 Καὶ πλειὸ κατέχει, πλειὸ μπορεῖ παρὰ κανέναν ἄλλο.
 Μέσα σέ τοῦτον τὸν καιρὸν ὁ στρατηλάτης φθάνει,
 Κ' ἔμαθε γιὰ τὸν κύριον, πῶς στέκει ν' ἀποθάνῃ.
 Ἐμίσησε σπουδαχτικὰ νὰ πάγῃ στήν Ἀθήνα,
 Γιατὶ μὲ λόγια σπλαγχνικὰ ἢ μάννα τοῦ ἐμήνα.
 Εἶπέν το καὶ τοῦ φίλου του τὸ πῶς τοὺς βιάζει ἢ ὦρα,
 Γλήγωρα νὰ γυρίσωσι στήν ἐδική τους χώρα.
 Δὲν ἦτον γιὰ τὸν κύριον τοῦτοτα ὁποῦ σπουδάζει,
 Μ' ὁ λογισμὸς τῆς Ἀρετῆς εἶναι ποῦ τὸν βιάζει.
 Καὶ τὸν καιρὸν ὁποῦλειπεν ἔτζι μακρὰ ἀπὸ κείνη,
 Ἐπλήθυνεν ὁ πόνος του, καὶ ἀμέτρητος ἐγένη.
 Σπουδαστικὰ γιὰ γέρουσι, τῆ στρατὰ γληγωροῦσι,
 Σώνουν στήν χώραν βιασικὰ, τὸν ἀρρῶσο νὰ δοῦσι.
 Ἐλάφρωσ' ὁ Ῥωτόκριτος ἠγορίκησε στά πάθη,
 Π' ἀποθαμμένος ἦτονε, κ' ἔζησε, καὶ ἀνεστάθη.
 Τὸν κύριον του καλῆτερα κῆρε καὶ δίχως βάρος,
 Γιατ' οὐκ ἐφοδοῦντονε, νὰ τόνε πάρῃ ὁ χάρος.
 Ἐπῆραν ὅλοι τους χαρὰ, μὰ πλειὸ ἢ καίμηνη μάννα,
 Καὶ ὡσάν τὸν εἶδεν ἢ πληγαῖς τῆ λογισμῶ τ' ἐμίαννα.
 Πᾶν τὰ μαντάνα ἔδω καὶ κεί, καὶ ἀνεβοκατεβαίνα,
 Πῶς ἦλθεν ὁ Ῥωτόκριτος, ὁποῦτον εἰς τὰ ξένα.
 Καὶ φέρν' ὁ ἀέρας τὴν λαλιὰ τούτη στήν Ἀρετοῦσα,
 Χαράν μεγάλην ἔδειξε, τ' αὐτιάτ' ὅταν τ' ἀκοῦσα.
 Καὶ ἀέρας μέσ' στά σωθικά, καὶ δροσεράδα μπῆκε,
 Κρυφὰ κρυφὰ χαρούμενη περίσσα τὴν ἀφῆκε.
 Κ' ἐξάφν' ὅτε τὸ γροίκησε, πῶς ἔφθασε στήν χώρα,
 Ἐχλώμιανε, κοκκίνισε, χίλιαις φοραῖς τὴν ὦρα.
 Καὶ γιὰ νὰ μὴ γνωρίσωσιν οἱ ἄλλοι τὴν χαρά της,
 Μὲ σιγανάδα σύρθηκε μέσα στήν κάμερά της.
 Ἐκ' ἦτονε κ' ἢ Νέννα της, καὶ δυὸ καρδιαῖς βασιῶσι,
 Κεῖνα ὅπῃ γιάνουσι τὴν μίαν, τὴν ἄλλην ἀρρῶσοσι.

Ε'βάλθηκεν ἡ λιγερὴ σὰ φρόνιμη νὰ χώση
 Τζ'ἀγάπαίς της, κ' ἔτζι εὐκολὰ νὰ μὴ ταῖς φανερώση.
 Νὰ μὴ μπορῆ ὁ Ῥωτόκριτος ποτὲ νὰ τὴν γνωρίση,
 Πῶς ἔχει βάσανα ἐρωτιᾶς, πῶς ἔχει πόθου κρίσι.
 Καὶ ἀγάλια ἀγάλια μὲ καιρὸ νὰ τοῦ τὸ φανερώση,
 Ζάλο καὶ ζάλο νὰ κινᾷ, καὶ ὁ πόθος νὰ ξαπλώση.
 Στολίζεται, ἀποφτιάνεται κ' εἰς τοῦ Κυροῦ της πιαίνει,
 Καὶ μὲ μεγάλη πιθυμιὰ νὰ τόνε δῆ ἀναμένει.
 Ε'κείνος ὡς ἐπέζευσε, πρώτη δουλειὰ ποῦ κάνει,
 Κράζει κρυφὰ τὴ μάννα τς, καὶ τὰ κλειδιά τς πιαίνει.
 Νὰ γράψη πάλι βάσανα καὶ πέδα ποῦ τὸν κρίνει,
 Νὰ βάλῃ ξύλα στὴ φωτιά, κάρθουνα στὸ καμῖνι.
 Ἀνοίγει τ' ἀρμαράκι του νὰ βρῆ τὴν ζωγραφιά του,
 Νὰ κανακίση στὸ πανὶ μὲ σπλάγχχνος τὴν Κυρά του.
 Ὡς ἦνοιξε, καὶ δὲν ἴωρεῖ τὴ στόρισιν ἐκείνη,
 Σ' ἀφόρμισι τὸν ἔρριξε, καὶ ἄλλος ἐξαναγίνη.
 Ε'πάνω, κάτω γύρευε, μὲ πεδομὴ καὶ ζάλη,
 Καὶ ὡς ὅτε κοιμηθῆ παιδί σῆς μάννας τὴν μασκάλη,
 Πόλλ' ἀκριθὸ, καὶ μοναχὸ, πολλὰ κανακεμένο,
 Καὶ ὡς δὰ τοῦ δώση τὸ βυζὶ τὸ βροῖσ' ἀποθαμένο,
 Σηκώνει ξεφορμίζει ὁ νοῦς στὸ ξαφνικὸ μαντάτο,
 Νὰ δῆ νεκρὸ στὰ χερίά της παιδί ὁποῦ κοιμᾶτο.
 Συρθῆ τὸ αἷμα στὴν καρδιάν, κ' ἡ ὄψις ἀπομείνη
 Ἄσπρη, χλωμὴ σὰν τοῦ νεκροῦ, τέτοιᾶς λογῆς ἐγίνη.
 Ἀποκρυγιάναυ τὸν ζημιὸ τῆς νειότης του τὰ μέλη,
 Ὡς εἶδε πῶς δὲν εὔρηκεν ἐκεῖνο ὁποῦ θίλει.
 Τὰ μάτια κάνει ὡσὰν νεκρά, κ' ἡ ὄψις τ' ἀπομένει,
 Μὲ δίχως αἷμα ζωντανόν, ὡσὰν ἀποθαμένη.
 Καὶ ζαλισμάρα τοῦδωκε, παράτρομος μεγάλος,
 Καὶ δὲν ἐκάτεχε νὰ πῆ, ἐκεῖνος εἶν ἡ ἄλλος.
 Σὰν ὄνειρου τοῦ φαίνεται, καὶ πῶς κοιματ' ἐθάῖρει,
 Καὶ νὰ ξυπνήσῃ ἀνέμενε νὰ ταῦρη μὲς σ' ἀρμαρί.

Σάν ἐπαρασυνήφερον ὁ λογισμὸς του μέσα,
 Ἄρχισε νὰ καλοθωρῇ, ποῖ νᾶναι ποῦ τοῦ φταῖσα.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Τίς νὰ τὰ πῆρεν ἀπὸ κεῖ, καὶ τίνος νὰ τὰ πῆγαν,
 Λέγει, δὲν ἦτανε πουλιά τὰ γράμματα καὶ φύγαν.
 Καὶ οὐδ' εἶναι μπορετὸ κ' ἐπὰ κλέφτης νὰ μπῆκε μέσα,
 Γιατὶ γυρέψειν ἤθελε ἀσῆμι ἢ τορνέσα.
 Η" καὶ ἄλλο τίποτ' ἀκριβὸ, μὰ τὰ γραμμένα κεῖνα,
 Οἱ κλέφται ἂν τὰ δέλαν βρῇ, στὸν τόπου τες τ' ἀφήνα.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Κράζει τὴν μάννα τὸ ζημιὸ, ῥωτᾷ, ξαναρωτᾷ την,
 Σάν κείνη, ὅπ' ὄλα τὰ κλειδιά στὰ χέρια της ἐκράτει.

ΜΑΝΝΑ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ

Ἐκείνη μ' ὄρκους φοβεροῦς, τοῦ λέγει, τὸ κλειδί σου,
 Υἱέ μου, ἐγὼ τὸ φύλαξα, στὴν ξενιτεία ὅταν ἦσου.
 Καὶ ἀνθρώπου δὲν τὸ δάρρῆψα, οὐδ' ἀφήνα ποτέ μου,
 Νᾶθελε μπῆ ἄλλος δίχως σε, νὰ ζήσης, καλογυιέ μου.
 Μίαν ὄρα μόνο ἢ Ῥήγισσα, ἦλθε κ' ἢ Ἀρετοῦσα,
 Νὰ δοῦσινε τὸν κύρι σου, τὸ βάρος σάν ἀκοῦσα.
 Καὶ στὸ περβόλ' ἠθέλησεν ἐκείνη τὴν ἡμέρα,
 Νὰ πάρη περιδιάβασι, τ' Ἀφέντη ἢ Συγατέρα.
 Καὶ ὠρέγετο νὰ συντηρᾷ τὰ δενδρικά π' ἀνθοῦσα,
 Περίσσα τὰ ξενίζοντα ὅσαις καὶ ἂν τζ' ἀκλουθοῦσα.
 Ὅλα τὰ τριγυρίσασι, στὴν κατοικιά σου ἐσώσαν,
 Καὶ ἀπέξω σάν τὴν εἶδασι, τὴν ἀποκαμαρώσαν.
 Καὶ ἐφάνη μου νᾶναι πρεπὸ, ν' ἀνοίξω νᾶμπουν μέσα,
 Γιατὶ ἐθώρουν τὴν Κυράν ἀπέξω πῶς τζ' ἀρέσα.
 Μὲ τάξιν καὶ μὲ φρόνησιν ἐμπῆκαν κ' ἐθωροῦσαν,
 Ταῖς στόλισες ὠρέγανταν, ταῖς πάστραις ἐπαινεῖσαν.
 Erotocrito. 5

Καὶ δὲν ἀπλώσασι ποτὲ, μόνον ἢ Ῥηγοποῦλα,
 Πούνοιξε, κ' ἔστοχάσθηκε εἰς τὴν καμεροποῦλα.
 Μὰ τίποτε δὲν ἔπιασε, μὰ τὸ ζημιὸν εὐγῆκε,
 Μηδ' ἄπλωσε, μὰ σὰν Κυρά, ὡς ταῦρηκε τ' ἀφῆκε.
 Πρᾶγμα σὲ λείπει, καὶ ζητᾶς, καὶ λησμονᾶς το γυιέ μου,
 Καὶ τὸ κλειδί σου κάνενός δὲν τῶδωκα ποτέ μου.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τόκουσεν ὁ Ῥωτόκριτος τ' ἀναθιδάινει ἢ μάννα,
 Τὰ λόγια της σέ λογισμοὺς μεγάλους τὸν ἐδάνα.
 Μὰ δὲν τὸ ξεφανέρωσε, μέσα κρυφὰ τὸ κράτει,
 Λέγει, ὅ, τι καὶ ἂν ἐκρούφευγα, ξεύρουντο στὸ παλάτι.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Καὶ ἂν τᾶπιασε, κ' ἐδιάβασε καὶ τὰδε ἢ Ἀρετοῦσα,
 Λογιαῖζω πῶς πολλαῖς φοραῖς τ' αὐτιά της μὲ τ' ἀκῆσα.
 Κ' ἢ ζωγραφία ἐβεθαίωσε, κ' ἔκαμε νὰ γνωρίση,
 Πῶς βρίσκομαι γιὰ λόγος της πόθος καὶ ἀγάπης κρίσι.
 Σ' ὅ, τι μιλεῖ ὁ λογαριασμός πολλα ἤθελε μανίση,
 Εἰς δουλευτής τοῦ παλατιοῦ τόσον ν' ἀποκοτήση.
 Νὰ ζωγραφίσῃ μιὰν Κυρά, νὰ τὴν κρατῆ χωσμένη,
 Καὶ κάθε ἀργὰ νὰ τραγουδῆ, ἀγάπη πῶς μαραίνει.
 Καὶ τοῦ Κυροῦ της τᾶδειξε, καὶ δὲν μοῦ λείπουν πάθη,
 Κ' ἐδαῦρε τὸν τραγουδηστήν, ποῦ γύρευε νὰ μάθῃ.
 Καὶ τοῦτο ὁ λογαριασμός εὐκολα μοῦ τὸ δείκτει,
 Τὴν ζωγραφίαν καὶ τὰ χαρτιὰ κρατεῖτα, δὲν τὰ ρίκτει.
 Γιὰ χαλασμόν μου τᾶπιασε κεῖν' ὅλα ἀπὸ τ' ἀρμάρι,
 "Ὅχι νὰ βῆ νὰ τὰ βωρῆ, νὰ μάθῃ νὰ ριμάρῃ.
 Τᾶχωνα ἐξεχωσθήκανε, τὰ κρούφευγα φανῆκαν,
 Καὶ τὰ μοῦ δίδασι χαρὰν, ἐχθροὶ μου δὰ γενῆκαν.
 Ἀνάθεμα τὸ ροιζικὸ, ἀνάθεμα τὴν ὥρα,
 Π' ὁ φίλος μ' ἔδωκε βουλὴ νὰ πάγω σᾶλλη χώρα.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Στέκει, λογιάζεται και θωρεῖ, ἦντα μπορεῖ νὰ κάμη,
 Νὰ βοηθηθῆ σέτοια δουλειά, καὶ τρέμει σὰν καλάμι.
 Καὶ ἂν τότε κράξη ὁ Βασιλεὺς νὰ τὸν ἀναρωτήξῃ,
 Μ' ἦντα λογιῆς λογαριασμό τὸ μαυρὸ ἄσπρο νὰ δείξῃ.
 Καὶ μὲ μεγαλὸν λογισμόν θωρεῖ, ξαναθωρεῖτο,
 Γιατ' ἔβλεπε τὸ κάμωμα πολλὰ καθάριον ἦτο.
 Ζερβὰ δεξὰ τὸ γύριζε, πάντ' εὗρισκε πῶς φταίγει,
 Γιατὶ τὸ φῶς τ' ὀλόλαμπρον νύκτα κάνεις δὲν λέγει.
 Ο' γιὰ λιγώτερο κακὸ δὲ νὰ σταθῆ στὸ σπῆτι,
 Καὶ εἰς ἄλλης τέτην τὴν δελεϊὰν πολλὰ κρυφῆ κρατεῖται.
 Μόνον εἰς τὸν Πολύδωρον ὅλα τὰ φανερώνει,
 Καὶ κάποια πῶς τῆ κρέφουγεν, ἐδὰ δὲν τοῦ τὰ χώνει.
 Εἶπέ τς γιὰ τὴν ζωγραφίαν, πούτου, καὶ πῶς ἐχάθη,
 Καὶ ὡς τὰκουσεν ὁ φίλος του, ἀσάλευτος ἐστάθη.
 Καὶ δὲν κατέχ' ἦντα νὰ πῆ, κ' ἦντα βουλήν νὰ δώσῃ,
 Εἰς τέτοια πράγματα ψηλὰ κομπώνεται κ' ἡ γνῶσι.
 Ε'κράτειεντο γι' ἀπαρθητὸ, πῶς στοῦ Ῥηγὸς τὴν χέρα,
 Βρίσκονται κεῖνα τὰ χαρτιά ἀπὸ τὴν πρώτη μέρα.
 Πουρ' ἔδωκε καὶ αὐτὸς βουλήν, στὸ σπῆτι ν' ἀπομείνῃ
 Ὁ Ῥωτόκριτος, ὡσεὶ νὰ δῶν γιὰ τὴν δελεϊὰν ἐκείνη.
 Καταχωστὰ μὲ πονηριὰ καὶ γνῶσι νὰ ξανοίξουν,
 Καὶ ἂν ἐμπορέσεν τὸ κακὸ καὶ βάρη ἄλλῃ νὰ ρίξεν.
 Καὶ ναῦρουν φίλους καὶ δικούς, κρυφὰ νὰ τὸ μιλήσουν,
 Νὰ ψευδαμαρτυρήσουσι, γιὰ νὰ τοῦ βοηθήσουν.
 Νὰ ποῦν, πῶς ἄλλος τὰδωκε Ῥωτόκριτου στὴν χέρα,
 Νὰ σώσουσι τὰ λόγιατους στὴν ὥρα, στὴν ἡμέρα.
 Καὶ γιὰ κανέναν ἄνθρωπον, ποῦ νὰναι ποθαμένος,
 Νὰ πῶν, πῶς κεῖνος τὰδωκε, νὰ βοηθηθῆ ὁ φταιμένος.
 Τούτ' ἡ βουλή, ποῦ τοῦδωκεν ὁ φίλος δὲν τ' ἀρέσει,
 Δὲν ἔχει πόδια νὰ σταθῆ, ἐκείνος ὁποῦ φταίσει.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Καὶ λέγει, φίλε, ἂν μ' ἀγαπᾷς, καὶ θεὸς νὰ μὲ βοηθήσῃς,
 Εἰς τὸ παλάτι πῆγαινε, νὰ δῆς καὶ νὰ ξανοίξῃς.
 Στοῦ Βασιλείου τὸ πρόσωπον, ἂν εἶναι μανισμένος,
 Ἦ πούρι καὶ χαρούμενος, καὶ καλοκαρδισμένος.
 Καὶ ἂν σοῦ μιλήσῃ σπλαγγνικὰ, γιὰ λόγου μὲ ρωτήξῃ,
 Ἦ ἀνάβλεμμα ἄγριο καὶ θολό, καὶ γροινιασμένο δείξῃ,
 Νᾶλθῃς ζημιὸ νὰ μοῦ τὸ πῆς, νὰ μάθω τὰ μαντάτα,
 Νὰ ξορισθῶ, νὰ περπατῶ εἰς ξενιτειᾶς τὴν στράτα.
 Καὶ ἀγάλια ἀγάλια νὰ φυρῶ, κ' ἐλπίδες νὰ χαθοῦσι,
 Καὶ τὸ μαντάτο γλίγωρα νὰ λθοῦν νὰ σᾶς εἰποῦσι,
 Πῶς γιὰ τὸν πόθου ἐκείνης, π' ἀγάπησα στανιῶς της,
 Ἄποθانا κ' ἐτέλειωσα, κ' ἐχάθηκα ἀπ' ὀμπρὸς της.
 Νὰ τὸ γροικῆς, νὰ χαρῆ, καὶ ὅ, τι ἔσφαλα γιὰ κείνη,
 Νὰ μὴν ἀναθιβολευθῆ καὶ ἀνέγνοια ν' ἀπομείνῃ.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὁ φίλος τ' ἀνεδάκρυσε στὰ λόγια ποῦ τοῦ ἀκούει,
 Κ' ἡ πίκρα τὴ καὶ ὁ πόνος τὴ μίση καρδιὰν τῆ κρέει.

ΠΟΛΥΔΩΡΟΣ

Λέγει τὴ, μὴν πικραίνεσαι, τέτη τὴν ἔγνοιαν δὸς μὲ,
 Καὶ νὰ ξανοίξῃς ὅ, τι μπορῶ, σὲ τάσσω μοναχὸς μου.
 Καὶ ὅ, τι σημάδια θεῖλω δῆ, νὰ σοῦ τὰ πῶ κ' ἐσένα,
 Νὰ συμβουλέψωμε κ' οἱ δύο εἰς τᾶχεις καμωμένα.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐτοῦτος ἔπρασε συχνὰ στοῦ Ῥήγα τὸ παλάτι,
 Μ' ἀγάπαις δὲν ἐγύρευεν, οὐδὲ φιλιαῖς ἐκράτει.
 Κ' ἐκίνησε σὰ δουλευτὴς νὰ πᾶ νὰ χαιρετήσῃ,
 Διὰ νὰ δῆ τὸ πρόσωπο τ' Ἀφέντη νὰ γνωρίσῃ.

Εὐκόλα κείνοι ποῦ μποροῦν, κ' οἱ Ἀφέντες ὅπ' ὀρίζουν,
 Σ' ἔτοιμα μεγάλα σφάλματα γροικοῦσι καὶ μανίζουν.
 Εἴπηγε μ' ἔτοιμον λογισμόν, καὶ χαιρετᾷ τὸν Ῥῆγα,
 Καὶ αὐτὸς πασίχαρος ῥωτᾷ, καὶ λέγει, πῶς ἐπῆγα.
 Στὰ ξένα, ποῦ γυρίζασι, κῆντα μαντάτα φέρα,
 Καὶ δίδει του, κ' ἐφίλησε τὴν σπλαχνικὴν του χέρα.
 Καὶ μὲ τὸ γέλοιο τοῦ μιλεῖ, χαρὰν πολλὴν τοῦ κάνει,
 Ῥωτᾷ γιὰ τὸν Ῥωτόκριτον, ποῦναι, καὶ δὲν ἐφάνη;
 Ἦτον ἐκεῖ κ' ἡ Ἀρετὴ, τὰ λέγασιν ἐγροίκα,
 Καὶ τὰ κρυφά της φύλαξε, καὶ ἔξω δὲν ἐφανῆκα.
 Ποῦρι δὲν ἦτον μπορετὸν, ὅλους νὰ τοὺς κομπῶνει,
 Κ' ἐγνώρισε ὁ Πολύδωρος κείνο ὅπου τῷ ἄλλους χώνει.
 Εἶδέν τηνε χαρούμενην, εἶδέν τηνε ξεγνοιασμένην,
 Ἦντα σημάδια θελεῖ πλεῖο νὰ στέκη ν' ἀναμένη;
 Σὰν εὔρηκε καλαῖς καρδιαῖς, ζημιὸ παρηγορήθη,
 Καὶ μὲ γλυκύτη τοῦ Ῥηγὸς στὰ τούπε πηλογήθη.

ΠΟΛΥΔΩΡΟΣ

Λέγει, ὁ Ῥωτόκριτος κακὰ βρίσκεται γιὰ τὴν ὥρα,
 Κ' εἰς τὸ κλινάρι κείται ὡς ἦλθεν εἰς τὴν Χώρα.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἦ Ἀρετοῦσα ὡς τ' ἄκουσεν, ἐχλώμιανε, κ' ἐφάνη,
 Τὸ πῶς ἐτέτη ἡ ἀρρώστια μὲς ἕτην καρδιά τὴν πιάνει.
 Σφαίνει, πῆ πῆ, κ' οἱ λογισμοὶ τ' ἀνθρώπου δὲν γροικῶνται,
 Γιατὶ μὲ δίχως ὀμιλία στὸ πρόσωπον ἴωροῦνται.
 Ἄς πάσχη ποῦρι ὅσον μπορεῖ ἀνθρώπος νὰ τὰ χώνη,
 Τὰ μάτια καὶ τὸ πρόσωπον ὅλα τὰ φανερώνει.
 Μπορεῖ λίγη ὥρα, ὅπου γροικᾷ κἀνενα νὰ κομπῶση,
 Μὰ γλίγωρα γνωρίζεται κείνο ποῦ θε νὰ χώση.
 Εἴγνωρις ὁ Πολύδωρος, κατέχωντας καὶ τ' ἄλλα,
 Πῶς ἡ γραφαῖς, κ' ἡ ζωγραφία σὲ πόθο τὴν ἐβάλα.

Καὶ ὁποῦχε τὴν παρηγοριάν, τὸ πῶς δὲν τὰ κατέχει,
 Ὁ Ῥῆγας κείνα τὰ κρυφά, καὶ εἰς ἔτοιαν ἔγνοιαν ἔχει.
 Πικραίνεται, κ' εἰς τὰ θωρεῖ, σὰν φρόνιμος λογιάζεται,
 Τὸ πῶς δὲν ἔσβυσε ἠφωτιά, μὰ εἰς δυὸ κεντὰ καὶ βράζει.
 Δειλιᾶ τέτοια κακὴν ἀρχὴν, τὸ τέλος τῆς φοβᾶται,
 Καὶ ὄχι τὸν ἕνα μοναχά, μὰ καὶ τοὺς δυὸ λυπᾶται.
 Μισεύει, καὶ ἀποχαιρετᾶ, στοῦ φίλου του γιαγέρνει,
 Καὶ τὰ μαντάτα ὡς φρόνιμος συγκεραστὰ τὰ φέρνει.

ΠΟΛΥΔΩΡΟΣ

Λέγει του, ἀδελφι, κάτεχε, καὶ ὁ Ῥῆγας δὲν τὸ ξεύρει,
 Ἀκόμη κείνο τὸ κακὸ, ποῦ μέλλεται νὰ σ' εὔρη.
 Καὶ ὀλόχαρος ἐρώτησεν, ὡς μ' εἶδεν, γιὰ ἰσένα,
 Καὶ πῶς τὰ πήγαμεν κ' οἱ δυὸ, πᾶ λειπάμεν σὰ ξένα.
 Μὰ τζ' Ἀρετῆς τὸ πρόσωπο καθάρια φανερώνει,
 Πῶς ἔχει μάνιτα πολλή, μὰ ὡς φρόνιμη τὴν χώνει.
 Μὰ τ' ὄνομά σου ὡς τ' ἄκουσε, στόση ἔχθησαν ἐμπήκε,
 Φαρμάκι ἀπ' τὰ ρουθούνια τῆς μὲ τὸν καπνὸν εὐγῆκε.
 Καὶ σιγανὰ τὰ χεῖλη τῆς ἀνεβοκατεβῆκα,
 Καὶ μίς' εἰς τὸ στόμα μίλησεν, ποῦ ἄλλος δὲν ἐγροίκα.
 Καὶ ἀπ' τῆς σομάτῃ τὸν καπνὸ, καὶ ἀπ' τὰ σημάδια τζ' ὄλα,
 Μὲ μάνιτα εἶδα καὶ νὰ πῆ, ὁ κλέφτης ἦλθε κιόλα ;
 Τὰ χεῖλη τὰ ξαμώνασι, δίχως νὰ τὰ μιλοῦσα,
 Τὰ μάτια μὲ γροικήσασι, τ' αὐτιά ὅ, τι δὲν ἀκούσα.
 Καὶ λέγω σε νὰ βλέπῃσαι, καὶ τὴν φωτιάν νὰ σβύσης,
 Καὶ στὸ παλάτι τῆς Ῥηγὸς πλειό σου νὰ μὴ πατήσης.
 Τὴν μάννα, καὶ τὸν κύρι σου ἢ Ἀρετὴ λυπᾶται,
 Γιαύτως τὸ σφάλμα ὁπᾶκαμες, γιὰ δὰ δὲν μολογᾶται.
 Γιατὶ κατέχει, καὶ ἂν τὸ πῆ, ὁ Ῥῆγας δὲν ἀφίνει,
 Ἀγδίκητος σ' ἔτοια δουλειά μεγάλη ν' ἀπομείνη.
 Μ' ἂν εἴν' καὶ ἡ δὴ ἀπὸ λόγου σου ξόμπλι κάνένα ἄλλο,
 Τὸ φανερώνει τοῦ Κυροῦ, κάτεχε γιὰ μεγάλο.

Καὶ ἂν εἶναι καὶ φανερωθῆν, καὶ ὁ Ῥῆγας νὰ τὸ μάθῃ,
 Κακομοιριαῖς τὸ σπῆτί σας ἔχει πολλαῖς νὰ πάθῃ.
 Για τοῦτο ξώφευγε ἀπεκεῖ, δεῖχνε πῶς δὲν κατέχεις,
 Καὶ πῶς σ' ὄτοιον λογισμὸν, σ' ὄτοιαν ἔγνοιαν ἔχεις.
 Για νὰ λογιᾶσῃ πῶς ποτέ, ταῦρες, κ' ἐλάχασί σου,
 Καὶ ἄκακα δίχως πόνηριάν τάχες στήν φύλαξί σου.
 Καὶ μὴ ζητᾶς κάμμιά φορά νὰ μάθῃς τίς τὰ πιάσε,
 Καὶ φρόνιμος παρὰ ποτέ ἐδῶ τυχαίνει νᾶσαι.
 Νᾶλθη νὰ ξελησμονηθῇ τὸ πρᾶγμα νὰ περάσῃ,
 Μὰ δὰ ποῦ βράζει, βλέπεις το, καὶ καίγει πῶς τὸ πιάσῃ.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ε' στεκεν ὁ Ῥωτόκριτος μὲ λογισμὸν, κ' ἐγροῖκα,
 Λίγην τὴν εἶχε τὴν χαρὰν, μεγάλ' ἦτον ἡ πίκρα.
 Πῶς δὲν κατέχει ὁ Βασιλεῖος, τοῦτο πολλὰ τ' ἀρέσει,
 Μὰ ἡ μάνιταις τῆς Ἀρετῆς βράζεν πολλὰ καὶ καῖσι.
 Στὸ σπῆτι βάλθη νὰ σταθῇ, μέραις νὰ μὴν τὸν δοῦσι,
 Καὶ ὅταν ρωτήσῃ ὁ Βασιλεῖος, πῶς εἶν' κακὰ νὰ ποῦσι.
 Τὸν ἀρρώστάρην ἔκαμε, καὶ ὁ κύρις τὸ πιστεύει,
 Καὶ γιατρικὰ πολλῶν λογιῶν πέμπει νὰ τοῦ γυρεύῃ.
 Η' Ἀρετὴ μὲ λογισμὸν τὴν ἀρρώστιάν του γροῖκα,
 Μὲς' εἴην καρδιά εἶχε τὸν καῖμον, εὐσθητικὰ τὴν πίκρα.
 Ο' Κύρις τῆς καθημερνῆς ἔπεμπε νὰ μαθαίνῃ,
 Χαρὰν μεγάλην ἔπερνε, τὸ θέλαν πῆ πῶς γιαινέι.
 Γιατὶ τὸν κύριν του ἀκριδὸν τὸν εἶχε στὸ παλάτι,
 Ἔτζε καὶ αὐτόνο τὸ παιδί σὰν τέκνον τὸ ἐκράτει.
 Μίσα σὲ τοῦτον τὸν καιρὸν, κ' ἡμέραις ποῦ περνοῦσα,
 Τέσσαρα μῆλα διάφορα ἠῦρεν ἡ Ἀρετοῦσα.
 Πέμπει, καὶ κανισκεύετα εἰς τ' ἀρρώστου τὴν μάννα,
 Κεῖνα γενήκασι γιανοὶ, κ' ἐκεῖνα τὸν ἐγιάννα.
 Σὰν τὰ εἶδε, καὶ σὰν τοῦπασε, πῶς εἶν' ἀπ' τὸ παλάτι,
 Καὶ εἶπασε ποῖα τοῦ τᾶπεμψε, καὶ ποῖα χέρα τὰ κράτει,

Ὀληνυκτὶς ἐλόγιαζε, καθόλου δὲν κοιμᾶται,
Καὶ μ' ἔτοια ξόμπλια φανερά, ἀνδρεύει ξεφοβᾶται.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Λέγει, πῶς εἶναι μπορετὸ, πῶς μοιάζει τοῦτο νᾶχη,
Ἡ Ἀρετοῦσα μετὰ μέ, τόσῃν κακιᾶν καὶ μάχη;
Ἄν εἶν' καὶ κατὰ πῶς θωρῶ, καὶ ὀπόχω γνωρισμένα,
Τὴν μάννα μου ἐκανίσκεψε ξαρρώστικὸ γιὰ μένα;
Δὲν θέλω πλειὸ, γιὰ ἔτοια δουλειά, τὸ φίλου νὰ μιλήσω,
Τὴν γνώμην του κατέχω τὴν, πάντα μὲ σύρνει ὀπίσω.
Καὶ ἐμπόδισμα, καὶ δυσκολιαῖς, καὶ μπερδεμα μὲ βάνει,
Καὶ χώνει μου τὸ γιατρικόν, ὀπόχει νὰ μὲ γιάνη.
Εἰς τὰ γροικῶ, κ' εἰς τὰ θωρῶ, κ' εἰς ὅ,τι μ' ἐρμηνεύει,
Ὁ Ἔρωτας, ἢ Ἀρετὴ νὰ βλάψῃ δὲν γυρεύει.
Κάνένα γιὰ τὴν ζωγραφίαν, μηδὲ γιὰ τὰ γραμμένα,
Οὐδ' ὄρεξιν κάμμιαν κακὴν, δὲν ἔχει μετὰ μένα.
Καὶ ἂν εἶχεν ἦσται ἀπαρθητά, καὶ τόσα νὰ μανίσῃ,
Ἦθελε στραφῆι ὡς ἐδῶ, νὰ βρέξῃ, νὰ χιονίσῃ.
Μὰ ἐγὼ θωρῶ καλοκαιριά, μέρα σιγανεμένη,
Καὶ νέφαλο στὸν οὐρανὸν θολὸ δὲν ἀπομένει.
Πάντ' ἢ γυναῖκα ἀνερωτᾶ, καὶ πιθυμᾶ ν' ἀκούσῃ,
Πῶς ὅλοι τὴν ὀρέγουται, καὶ ὅλοι τὴν ἀγαποῦσι.
Καὶ οὐδὲ μανίζει, οὐδὲ γροινιᾶ, ἀμὴ πολλὰ τζ' ἀρέσει,
Ὅλοι μεγάλοι καὶ μικροί, εὐμορφὴν νὰ τὴν λείσι.
Κ' ἂν ἦρε τὰ τραγῆδια μὲ, τὸ σκιάσμα τζ' εὐμορφιάς της,
Δὲν ἐκακοσυγέφτηκε μᾶχειτο γιὰ χαρά της.
Λογιάζει, πῶς σαν δουλευτής, ὀπούμαι στὸ παλάτι,
Ἐπίασα καὶ ἐξωγράφισα τὸ σκιάσμα ὀπού κράτει.
Δὲν θέλει πῆ πῶς ἀγαπῶ, μὰ σὲ καλὸ τὸ βάνει,
Κ' ἔτοια γλυκύτη κ' εὐμορφιά ποτὲ κακὸ δὲν κάνει.
Γλίγωρα θὰ νὰ σηκωθῶ, νὰ πῶ τὸ πῶς ἐγιάνα,
Κ' ἐπέρασέ μου τὸ κακὸ, κ' οἱ πόνοι, ποῦ μὲ πιάνει.

Κ' εἰς τὸ παλάτι μοναχὸς δά πάγω μιᾶν ἡμέρα,
 Καὶ νὰ φιλήσ' ὡς δουλευτῆς τ' Ἀφέντη με τὴν χέρα.
 Γιὰ νὰ γνωρίσω, καὶ νὰ δῶ εἰς ἦντα στρατὰν εἶμαι,
 Καὶ ὁ λογισμός, ὀπῆβαλα, ἦ γιαίνει, ἦ ἀρρώστει με.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἡ καίλα ἡ ψωματικὴ ἐπέρασε κ' ἐδιάβη,
 Νερὸ γυρεύει στήν φωτιά, πρὶν νὰ τὸν ἀναλάβη.
 Ντύνεται, καὶ σηκώνεται, καὶ ἀπῆτις ἐσηκώθη,
 Δυὸ μέραις ἦτον σφαλιστός, κ' ἀπέκει φανερώθη.
 Θωρῶντων φίλοι κ' ἐδικοί, πέρνου χαρὰ μεγάλη,
 Ποῦ πρῶτα ἐκεῖ δὲν ἄφηνε κανένα νὰ προσάλη.
 Ἡλθε καὶ ὁ φίλος καὶ δωρεῖ τὸν φίλου σ' ἄλλα φύλλα,
 Κ' ἐκάμαν νεκρανάστασιν τῆς Ἀρετῆς τὰ μῆλα.
 Γροικᾶ του κ' ἐλογάριαζε νὰ πάγη στὸ παλάτι,
 Καὶ τὰ διατάγματ' ἐδίωξε, καὶ ἄλλην βσιλὴν ἐκράτει.
 Ἐλόγιαζ' ὁ Πολύδωρος, τὸ πῶς κρυφὸ δά νάσαι,
 Μαντάτο ἀπ' τὴν Ἀρετὴν, γιὰ κείνο τὸν ἐγιάει.
 Λέγει, ὅ, τι καὶ ἂν ἐκόπιασα, δωρῶ νεκρά πομείνα,
 Καὶ χορτασμὸν δὲν εὔρηκαν, ἕνα ποῦ τόσο πείνα.
 Γιὰ τότε πλεῖο δὲν τοῦ μιλεῖ, κ' ἐλόγιαζε πῶς ἔχει,
 Κρυφὸ μαντάτο τῆς Ἀρετῆς, ὥστε νὰ τὸ κατεχῆ.
 Στολιζέτ' ὁ Ῥωτόκριτος, νὰ πάγη στὸ παλάτι,
 Μὲ ταπεινότη κίνησε, καὶ μ' ἐγνοίαν ἐπερπάτει.
 Ἐβανε χίλιους λογισμοὺς, ἦντα ν' ἀποφασίση,
 Κ' ἦντα νὰ κάμη πρὸς αὐτὸν τῆς Ἀρετῆς ἡ κρίσι.
 Δὲν θέλει παρὰ μιὰ φορὰ, νὰ τὴν ἀναντρανίσῃ,
 Καὶ ἂν ἔχη μάχην πρὸς αὐτὸν, νὰ δῆ νὰ τὴν γνωρίσῃ.
 Καὶ ἀπέκει πλεῖο νὰ μὴ στραφῆ, σὸν τόπον ποῦναι κείνη,
 Νὰ καίγεται ὀλομόναχος τῆς ἀγάπης τὸ καρῖνι.
 Ἐσίμωσε τοῦ Παλατιοῦ, ἀνέβηκε τὴν σκάλα,
 Κείνη, ποῦ τὸν ἐπότιζεν τὸ μέλι καὶ τὸ γάλα.

Ἐμπαίνει μέσα χαιρετᾶ, σὰν δουλευτῆς τὸν Ῥῆγα,
 Πρὸς τὴν μερὰν τῆς Ἀρετῆς ἐστράφηκεν ὀλίγα.
 Κ' ἐκείνη μὲ τὴν πονηριὰν δὲν ἤθελε γιὰ πρώτη,
 Νὰ δῆ τὸ πῶς ὠρέχτηκε Ῥωτόκριτου τὴν νειότη.
 Ἐγλώμιανε, κ' ἐκρύγιανε τὴν ἴδιαν ὥρα πάλι,
 Ἐξάψα, ἐξεκοκκίνισαν τὰ πλουμισμένα κάλλη.
 Ἀνοίγαν, κ' ἐσφαλίζασι τὰ φύλλα τῆς καρδιάς της,
 Καί μὲ τὴν πίκραν ἤτονε συγκεραστή ἡ χαρά της.
 Στοῦ πόθου τὰ μπερδέματα εἶχε χαρὰ μεγάλη,
 Νὰ βλέπῃ ἓνα π' ἀγαπᾶ, μ' ἔτοια μορφιά καὶ κάλλη.
 Μ' ὡς εἶχε βάλῃ εἰς τὸν νοῦν, καὶ ὡς ἤθελε λογιᾶση,
 Ποιὰ φράτα μέλλει νὰ κρατῆ, καὶ ποιὰ βελή νὰ πιάση.
 Ναύγη τὸ πρᾶγμα μὲ τιμὴν, ὅπουδ' αὖτε στοῦ νοῦ της,
 Καὶ νὰ γενῆ μὲ τὴν εὐχὴν Μάννας καὶ τῆ Κυρῆ της.
 Χολικιασμένη πόμενε, καὶ πόλεμον μεγάλο,
 Εἶχε τὰ φύλλα τῆς καρδιάς, γιὰ τὸνα καὶ γιὰ τ' ἄλλο.
 Κρυφὰ τὸν ἀναντρανίζε, καὶ οὐδὲ πολυσυχνάζει,
 Ἀκάτεχνι σ' ἔτοια δουλιὰ, καὶ δίχως πόθο μοιάζει.
 Κ' ἐκεῖ ποῦ πάντα σὰν Κυρὰ, ἀνεγνοια τὸν ἐθώρει,
 Ἐδῶ κλιτὰ, κ' ἐντροπιασὰ τὸν ἐβλεπεν ἡ Κόρη.
 Καὶ σ' ἔτοια χρειὰν ἀνδρεύετο νὰ τῆς βοηθήσῃ ἡ γυνῶσι,
 Καὶ τὴν ἀγάπῃ ἐτ' εὐκολὰ νὰ μὴν τοῦ φανερώσῃ.
 Νὰ τότε σύρῃ τὸν καιρὸν ὅπου μπορεῖ νὰ σώσῃ,
 Καὶ τὰ κρυφὰ τῆ' ὁ Ῥωτόκριτος ποτὲ νὰ μὴν τ' ἀνοιώσῃ.
 Μὰ τοῦτο σφαίνει ποῦ τὸ πῆ, ὁ πόθος δὲν κομπώνει,
 Μὰ ὅποια ἀγαπᾶ στὸν ἀγαπᾶ γοργὸ τὸ φανερώνει.
 Ἀρχισεν ὁ Ῥωτόκριτος, τοῦ παλατιοῦ συχνάζει,
 Καὶ οὐδὲ τὰ πίσω συντηρᾶ, μηδὲ τὰ μπρὸς λογιᾶζει.
 Κάμμια φορὰ μὲ φρόνησι τὴν Ἀρετοῦσα ἐθώρει,
 Γιὰ νὰ γνωρίσῃ ἦντα καρδιά, καὶ ὄρεξιν ἔχ' ἡ Κόρη.
 Καὶ ἂν ἔχη μάχην καὶ κακιά, καὶ ἂν εἶναι γροινιασμένη,
 Μὲ τέτοια ἀπόφασ' ἔστεκε μὲ φόβον καὶ ἀναμένει.

Τὴν πρῶτ' ἐστράφη ἀπολιγοῦ, τὴν δευτέρην πληθαίνει,
 Τὴν τρίτην πέρνει ἀποκοτιὰ, πλειὰ παρεμπρὸς ἐμπαίνει.
 Δέτην, καὶ ξαναδέτηνε, ἀρχίνησε κ' ἡ Κόρη,
 Κ' ἐσυχοστρέφετο καὶ αὐτὴ, μὲ σπλάγχνος τὸν ἐθώρει.
 Κεῖ ποῦθελε νὰ κρατηχθῆ, καιρὸς πολὺ νὰ διάβη,
 Ἐρωτας τς' ἤφτε τὴν φωτιάν, κ' ἔστεκε ν' ἀναλάβη.
 Ἐθώρει τὸν Ῥωτόκριτον πῶς ἦτον, κ' ἔλυπάτο,
 Καὶ μὲ τὴν ἄκραν τοῦ ματιοῦ, συανα τ' ἀπηλογάτο.
 Εἰς κάποιον τρόπον εἰς τ' ἄλλοῦ ἔπαιζε μὲ τὸ μάτι,
 Ὡς γνωρίζασιν κ' οἱ δυὸ, πῶς μιὰ φιλιά τς' ἐκράτει.
 Ὅμοιασεν ὁ Ῥωτόκριτος κείνου τοῦ στρατηλάτη,
 Πούλαχ' εἰς ποταμιὰ Σολῆ, κ' εἶναι νερὸ γεμάτη.
 Καὶ ὡς τὴν ἰδῆ φοβάται τὴν, δειλιᾶ νὰ τὴν περάση,
 Μὰ βιάζεται, καὶ ἀποκοτᾶ νάμπῃ νὰ δοκιμάση.
 Καὶ ἀγάλια ἀγάλια περπατεῖ, ζάλο καὶ ζάλο κάνει,
 Νὰ δῆ τὸ βάθος τοῦ νεροῦ, βέργα κρατεῖ, καὶ βάνει.
 Πάντα τῆς βέργας ἀκλουθᾶ, καὶ κείνη σιμωνεύει,
 Τὴν πλειὰν ἀνάβαθη μερὰ, καὶ πλειαῦκολλη γυρεύει.
 Καὶ ἀπῆτις δῆ, καὶ καλοδῆ, πῶς λίγο βάθος ἔχει,
 Περναῖ, ξαναπερναῖ τὴνε, καὶ φόβο πλειὸ δὲν ἔχει.
 Ἐτς' αὐτουνοῦ τὰ μέλητου, ἐτρέμαν κ' ἐδειλιούσαν,
 Τὴν πρῶτην ὅπου στράφηκε, κ' εἶδε τὴν Ἀρετοῦσαν.
 Καὶ ἀγάλια ἀγάλια ἀρχήνισεν ἀποκοτιὰ νὰ πέρνη,
 Νὰ συχοπνηαίνῃ σῆ Ῥηγὸς, καὶ νὰ σπουδογιαγέρνη.
 Καὶ δοκιμάζοντας καὶ αὐτὸς τὸ βάθος τῶν κυμάτων,
 Ἡῦρεν ἀνάβαθα νερά, καὶ πλειὸ δὲν ἐφοβάτου.
 Ἐγνώριζε στὰ μάτια τῆς τὸν πόνον τῆς καρδιάς τῆς,
 Κ' εἰς τὴν γλωμάδα τὴν πολλήν, κ' εἰς τὴν ἀδυναμιὰ τῆς.
 Τὸ πρᾶγμα πλειὸ δὲν εἶν' χωρὸς, σὸν ἕνα κ' εἰς τὸν ἄλλο,
 Γιατὶ γνωρίσασι κ' οἱ δυὸ, πῶς περπατοῦν ἕνα ζάλο.
 Ἡ Ἀρετοῦσ' ὅσον ἔπασχε νὰ τοῦ χώνῃ,
 Μὰ ὁ Ἐρωτας ὁ πίβουλος τὴν ἐξεφανερώνει.

Καὶ ὅσο μὲ γνῶσι πονηριάς νὰ κρυφευθῆ γυρεύει,
 Ὁ πόθος τὰ φανέρωνε, ἡ ἀγάπη μαντατεύει.
 Τᾶχουσι μέσ' στὸν λογισμὸν, κάνεις δὲν τὰ κατέχει,
 Μηδ' ἄλλος τῆς τὰ γροικᾶ, μόν' ὅποιος ἔγνωιαν ἔχει.
 Ἡ Νέννα τῆς τὰ κάτεχε, καὶ ὁ φίλος τοῦ ἐρωτάρη,
 Κ' ἐσφάζονταν καθημερνὸ γιὰ τὰ δικά τους βάρη.
 Πλειὸ ἢ ἐρμηνευσίαις τῆς δὲν μποροῦν ὄφελος νὰ τοὺς κάμου,
 Προξενητάδες μοναχὰ θὰ νᾶν οἱ δυὸ τοῦ γάμου.
 Ἐκρυφθαναντρανίζασι, κ' ἐκρυφθουνητροῦσαν,
 Γέλοιο δὲν δείχνει ὁ εἰς τ' ἄλλῃ, μηδὲ ποτὲ μιλοῦσαν.
 Ἐδ' ἔττι ἐπέρινα ὁ καιρὸς, τὰ μάτια ἦσαν μόνου,
 Που μολογῶσαν τῆς καρδιάς, τὰ πάθη καὶ τὸν πόνον.
 Τ' ἀνάβλεμμα τῆς Ἀρετῆς εἶναι στὸ ναί, κ' εἰς τ' ὄχι,
 Μὲ φρόνησιν τὸ κάρβουνον εἰς τὴν ἀθάλη τῶχει.
 Δὲ θὲ νὰ δείξῃ κ' εὐκόλα ὁ πόθος τὴν ὀρίζει,
 Μέσα εἶχε βράσιον καὶ καῖμὸν, καὶ ἀπέξω δὲν καπνίζει.
 Καὶ μ' ὅλο πού ὁ Ῥωτόκριτος ἐγνώριζε κ' ἐθώρει,
 Πῶς σπλαχνικὰ συχνὰ συχνὰ ἀναντρανίζει ἡ Κόρη,
 Ποτέ του δὲν ἀποκοτᾶ λόγῳ νὰ τῆς μιλήσῃ,
 Γιατ' ἤθελε πλειὰ φανερά τὴν Κόρη νὰ γνωρίσῃ.
 Καὶ ὅλα τ' ἀναντρανίσματα πούδιδε ἡ Ἀρετοῦσα,
 Ἡ τάξι κ' ἡ γλυκύτητα, πάντα τὰ συγκερνούσα.
 Καὶ γιὰ τιμὴν, καὶ γιὰ εὐγενεῖαν, καὶ γιὰ μεγαλωσύνην,
 Νὰ τὴν γνωρίσῃ ἔττι καλὰ ἀκόμη δὲν ἀφήνει.
 Καὶ μ' ὅλον πούχε πιθυμῖαν νὰ τότε κάμη τέρι,
 Θέλει κ' ἐτοῦτο ὁ καιρὸς μὲ γνῶσι νὰ τὸ φέρῃ.
 Ἐθώριετο, ἀναπεύετο, κ' ἐκεῖνο τήνε σώνει,
 Καὶ δίχως σπῆσαν σιγανὰ, νὰ φθάσῃ τὸ ζυγώνει.
 Κ' εὐρίσκετο ὁ Ῥωτόκριτος μέσα στὸ ναί κ' εἰς τ' ὄχι,
 Ὅραιοι σ' ἀέρα ὄροσερὸ, καὶ ὄραιοι σ' φωτιά, κ' εἰς λόχη.
 Ἐτρεμεν, ἐφοδᾶτονε, κ' ἐβλέπουτο μὴ σφάλῃ,
 Νὰ δείξῃ τὸν ἀδιάντροπον σ' ἔτοια Κυρὰ μεγάλη.

Καὶ πάντα μὲ κλιτότητα, καὶ μὲ ταπεινοσύνην,
Ἐθώριε καὶ ἀναντρανίζε τὴν ὠμορφίαν ἐκείνην.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Κ' ἔλεγε μέσ' τοῦ λογισμοῦ, κατέχω, καὶ γνωρίζω,
Καὶ ἄξιος δὲν εἰμ' ἐγὼ ποτέ, τέτοιαν Κυράν ν' ὀρίζω.
Καὶ γὰρ τὴν κάμω τέριμου καὶ τὸ λοιπὸν τυχαίνει,
Ὁ δαδευτὴς σὰν δαδευτὴς εἰς τὴν Κυράν νὰ πηλαίνη.
Τοῦτο μὲ σώνει καὶ ἄς περνῶ, σώνει με, καὶ κατέχω,
Πῶς ῥέγεται νὰ μὲ θωρῆ, κέρδος μεγάλου ἔχω.
Καὶ τίποτ' ἄλλο ἀπ' αὐτὴν δὲν μοιάζει ν' ἀναμένω,
Ἐτοῦτ' ἄς ἔχω γιὰ θωροφὴν, νὰ τρώγω, νὰ χορταίνω,

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὅποι ἀγαποῦσι καρδιακὰ, παρηγοριὰν μεγάλην,
Πέρνευ νὰ βλέπνυ εἰς τ' ἄλλῃ τῶν ὀμματιῶν τὰ κάλλη.
Χαίρονται, ἀναγαλλιούσινε μὲ τὴν θωριὰν ἐκείνην,
Καὶ ἀνθέλνυ νὰ σραφῶν καὶ ἄλλῃ, ἡγάπη δὲν τζ' ἀφίνει.
Ἐτ' ζ' ἦτον στὸν Ἐρωτόκριτον, ἔτζι στὴν Ἀρετοῦσαν,
Μὲ τὴν θωριὰν ἐθρέφονταν, μαστορικὰ περνοῦσαν.
Δασκαλικά πορεύονταν, μ' ὄλον ὀπούτο ἢ πρώτην,
Ποῦ μ' πῆκε σ' ἔτοια βάσανα ἢ ἄπραγῆτους νειότη.
Μὴν τὸ κρατῆτε γιὰ πολὺ, μὴν τὸ θαυμάζετ' ὄλοι,
Τούταις ἢ τέχναις βρίσκονται τῆς φύσις τὸ περδὸλι.
Καὶ εἰς πράμματα πολλῶν λογιῶν, π' ἀνθρωπος δὲν κατέχει,
Καὶ οὐδ' ἐπραξε, μηδ' εἶδεν τα, μάθησ' ἢ φύσις ἔχει.
Σὰν τὸ μωρὸν, ὀποῦ κάνεις, φαητὸ δὲν τὸ ἐρμηνεύει,
Καὶ κείνο ὃ, τι ὄρα γεννηθῆ, ναὺρῆ βυζὶ γυρεύει.
Ἀπ' τὴν κοιλιὰν τῆς μάννας του ἢ φύσις δασκαλεύει,
Καὶ τὸ βυζὶ γιὰ ζῆσί του νὰ τὸ θωρη πασπατεύει.
Καὶ δίχως νᾶχη δάσκαλο, μὲ μάθησιν γεννᾶται,
Κλαίει, γυρεύει τὸ βυζὶ, κ' ἢ μάννα τὸ λυπάται.

Καὶ ἂν εἶναι καὶ γιαμιὰ γιαμὰ, γάλα δὲν τὸ ταγίσῃ,
 Στὸ στόμα τὰ δακτύλια του, βάνει νὰ πιπιλίσῃ.
 Δείχνει τὴν χρειάν του τὸ ζημιό, καὶ ὁμολογῇ τὰ θέλει,
 Μ' ὄλον ὀπούναι ἐτὶ ἄφαντο, καὶ βρέφος, καὶ κοπέλι.
 Ε'τὶ εἶναι καὶ εἰς τὸ ἄγγουρο, καὶ κόρη ὅταν ἀρχίσουν,
 Φιλιὰν νὰ κάμνῃ τὴν ἐρωτιᾶς, κ' ἔμποῦσι ἀγαπήσουν.
 Μ' ὄλον ὀπούναι ἢ πρώτη τους, καὶ μάθησιν δὲν ἔχουν,
 Τὸ κάνει χρειὰ σ' ἐτοιμαῖς δελειαῖς γνωρίζῃν καὶ κατέχῃν.
 Δάσκαλος εἶν' ὁ Ῥώτοριτος, κ' ἡ Ἀρετοῦσα πάλι,
 Χώνει τὸν πόθον φρόνιμα, σὰν νάτου καὶ μεγάλη.
 Καὶ ὡσὰν νὰ θέλασι βρεθῆ, ἄλλη φορὰ καὶ λάχῃ,
 Εἰς τέτοιον πόλεμον γροικῆν, ἦντα ζητᾶ ἔτοια μάχῃ.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

ΜΕΡΟΣ Β΄.

Μέσα σέ τοῦτον τὸν καιρὸν ἦλθεν ἐκεῖν' ἡ ὥρα,
 Νὰ μαζωχθῆν οἱ στρατηγοί, ν' ἀναγαλλιάσῃ ἡ χώρα.
 Νὰ κονταροκτυπήσουσι, τὰ δῶρα νὰ κερδέσουν,
 Νὰ τιμηθοῦσιν οἱ καλοὶ νὰ ντροπιασθοῦν ὅσ' πέσουν.
Ε'κάτεχε ὁ Ῥωτόκριτος 'κεῖνο ποῦ διαλαλήθη,
 Κ' εἰσὲ μεγάλην πιθυμίαν παρ' ἄλλου ἐκινήθη.
 Νὰ δοκιμάσῃ καὶ νὰ δῆ, μ' ἄλογο καὶ κοντάρι,
 "Ἄν εἶν' καλὸς νὰ πολεμᾷ, σὰν καὶ ἄλλο παλικάρι.
 Καὶ λέγει τοῦ Πολύδωρου τότε τὴν ὄρεξίν του,
 Καὶ φανερώνει τ' ἄθελε, ζητῶντας τὴν βουλήν του.
Ο' φίλος του σὰν φρόνιμος, ποῦ πάντα δυσκολεύει,
 Τάχεν ἐτοῦτος ὄρεξιν, καὶ κεῖνα ποῦ γυρεύει.
Ε'πασχε πάντα νὰ σβυσθῇ ὁ λογισμὸς ὅπ' ἔχει,
 Καὶ τὴν ἀγάπην τῆς Ἀρετῆς νὰ μὴν τὴν ἐξετρέχη.
Κατέχωντάς τον δυνατὸν παρ' ἄλλου Καβαλλάρη,
 Ἐλόγιασε πῶς τὴν τιμὴν, ἀπ' ὅλους θελεὶ πάρει.
 Καὶ τὸ στεφάνι τὸ χρυσὸ μὲ νῆκος νὰ κερδέσῃ,
 Κ' ἡ Ἀρετῶσα εἰς πλειάνφιλιάν καὶ ἀγάπην νὰ μπερδέσῃ.
Γιαύτως πολλῶν λογιῶν ἀφορμαῖς, καὶ δυσκολιαῖς τῆ βάνει,
 Γιατὶ δέν τῷ χεν ὄρεξιν, νὰ πάρῃ τὸ στεφάνι.

ΠΟΛΥΔΩΡΟΣ

Λέγει, ἂν θέλῃς τὴν βουλήν τοῦ φίλου τοῦ καλοῦ σου,
 Ἄφες τὸ κονταροκτύπημα, ὅπουθαλεν ὁ νοῦς σου.
 Γιατ' ἂν θελήσῃ ἡ μοῖρά σου, καὶ τὸ στεφάνι πάρῃς,
 Καὶ δείξῃς ἀνδριὰν πολλὴν στ' ἄλογο καβαλλάρῃς,
 Ὁ ῥῆγας εἶναι φρόνιμος, καὶ θέλει τὸ λογιᾶσαι,
 Πῶς ἦσουν ὁ τραγουδηστής, ὅπουθαλε νὰ πιάσῃ.
 Γιατ' ἄλλος εἰς τὴν χώραν μας δὲν εἶναι σὰν ἐσένα
 Εἰς τὴν ἀνδρειὰν, καὶ ὁμολογᾷς, καὶ δείχνεις τὰ χωσμένα.
 Καὶ ἐκεῖνο, ὅπου γιὰ λύπησιν ἡ Ἄρετή κρυφεύγει,
 Καὶ νὰ μποδίσῃ τὸ κακὸ μὲ φρόνησιν γυρεύει,
 Μὲ πελελὴν ἀποκοτιὰν δὲς νὰ τὸ φανερώσῃς,
 Νὰ μὴ μπορῆς νὰ κρυφευθῆς, πλεὶο μὴ δε νὰ τὸ χώσῃς.
 Ἐσ' εἶσαι, ἀδελφοί, δυνατὸς, μᾶσουν χωστὸς ὡς τώρα,
 Δὲν σὲ κατέχω παρὰ γῶ, ἀπ' ὅσοι εἶναι στὴν χώρα.
 Καὶ ὄλ' ἔχουν ἔγνωσαν καὶ ῥωτοῦν, ἀπὸ τὴν ὥρα κείνη,
 Ὅπου στοὺς δέκα θάνατος, καὶ λαβωμὸς ἐγίνη.
 Καὶ τὸ σὲ δοῦν μὲ ἀνδρειὰν κερδίσῃς τὸ στεφάνι,
 Κεῖνοι πᾶ χάσαν τῶν ἐδικῶν, καὶ ὁ πόνος τῶν τῶν πιάνει,
 Θέλουν φωνιάξῃ στοῦ ῥηγῶς, ὅπου τὰ δίκαια κρίνει,
 Γιὰ κείνους ὅπου σκότωσες, νὰ κάμῃ δικαιοσύνη.
 Καὶ θέλεις δὴ καχομοιριαῖς μεγάλαις στὸ κορμίσου,
 Καὶ τὰ τραγῆδια κ' οἱ σκοποὶ, εἰς δάκρυα νὰ γυρίσῃ.
 Πιάσ' τὴν βελὴν μῆ, ἀδελφοί μῆ, δὲ τὴν καλὰ φερῆ τὴν,
 Ἄφες τὸ κονταροκτύπημα γιὰ τὴν φορὰν ἐτούτην.
 Τὸ πρᾶμμα εἶναι σύνωρον, καὶ ἀκόμη οἱ πονεμένοι,
 Εἶναι θλιμμένοι, σκοτεινοὶ, καὶ μαυροφορεμένοι.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὁ ῥώτοκριτος, ποῦ πιθυμιὰν εἶχε νὰ τὸν ἰδοῦσι,
 Τὰ μάτια, πᾶ τῶν δίδασι, θροφήν καὶ ὅπου τὸν ζοῦσι.

Τὸ πῶς ἐκαβαλλίκεψε, κ' ἔπιασε τὸ κοντάρι,
 Γιὰ τὸ στεφάνι ὁποῦκαμεν, ἄλλος νὰ μὴν τὸ πάρῃ.
 Καὶ οὐδὲ νὰ καυχηθῆ κανεὶς, πῶς στήν Ἀθήνα μέσα,
 Τέτοι ἀκριδὰ χαρίσματα οἱ ξένοι τὰ κερδέσα.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Λέγει, Πολύδωρ ἀκριδὲ, τὰ μοῦ μιλεῖς γροικῶτα,
 Θυμοῦμαι τὰ διατάγματα, τᾶστερα καὶ τὰ πρῶτα,
 Καὶ σμίγω κείναις τζ' ἑμιλιαῖς, μὲ τῆστα ποῦ μᾶ λέγεις,
 Κ' εὐρίσκω ποιάναι ἢ ἀφορμῆ, ὅπου μὲ δυσκολεύεις.
 Κ' ἐγὼ στὸ νοῦν μου τῶβαλα νὰ κονταροκτυπήσω,
 Καὶ γιὰ θανάτους ἑκατὸ, πλειὸ δὲ γιαγέρνω ὀπίσω.
 Καὶ ὅ,τι ἂν μᾶπερ σήμερον, πρᾶγμαῖναι, ὅπῃ δὲ μοιάζει,
 Καὶ ὁ Βασιλεὺς, εἰδ' ἄλλος πλειὸ ἐτῆστα δὲν λογιάζει.
 Καὶ ἄφες αὐτὰ ἂν μ' ἀγαπᾶς, φίλε μου, νὰ περάσου,
 Θωρῶ τὴν φρονιμάδα σου, γροικῶ τὴν πονηριά σου.
 Κατέχω τοῦτα ποῦ μοῦ λές, καὶ ὅπου μ' ἀναθιδάνεις,
 Καὶ ἄφες τα νὰ περάσουσι, γιατί τὸν κόπον χάνεις.
 Γιὰ πέμου, ἂν Δέλη ἢ μοῖρά μου, καὶ κάμη νὰ νικήσω,
 Καὶ τὸ στεφάνι τὸ χρυσὸ ἄλλου νὰ μὴν τ' ἀφήσω,
 Ποιὰ μεγαλῆτερη χαρὰ μπορεῖ νὰ δῆ ἢ καρδιά μου,
 Σὰν νάχω ντζόγια ὅπῃκαμε μὲ πόθον ἢ Κυρά μου;
 Νὰ πέρνω σὰν παρηγοριὰν στὰ πάθη νύκτα μέρα,
 Μὲ τὸ στεφάνι, ὁποῦπλεξεν ἢ μαρμαρένια χέρα;
 Νὰ τὸ θωρῶ ταχυὰ, καὶ ἀργὰ, κ' εἰς τὰ προσκέφαλά μῃ
 Νὰ τὸ κρεμνωῶ, καὶ ὀληνυκτὶς νὰ βρῖσκεται κοντά μῃ;
 Καὶ μετὰ κεῖνο νὰ περνῶ, ὥστε νὰ παραδώσω,
 Καὶ ὥστε νὰ φέρουν οἱ καιροὶ τὴν ζῆσιν νὰ τελειώσω.
 Τέρι νὰ κάμω ἔτοιαν Κυράν, ἐμπόρεσιν δὲν ἔχω,
 Τὸ Δέλον ἄλλοι νὰ τὸ ποῦν, γνωρίζω καὶ κατέχω.
 Καὶ ἀπῆτις σ' πράγματα ψηλά δὲν φθάνει ἢ μπόρεσις μῃ,
 Σκιας μὲ τὰ καμωσουδιά της ἄς θρέφω τὸ κορμί μου.

Ὅσες καὶ ἂν δῶ τῆ παλατιῶ, ὡς καὶ μικρὸ ζαγάρι,

Μὲ δίδου ἀναγάλλιασιν γιὰ τὴν δικήντης χάρι.

Κ' ἕνα στεφάνι σὰν αὐτό, ἂν εἶν' καὶ νὰ μού μέλλη,

Ἡ πιθυμιά ἀναπεύεται, πρᾶγμ' ἄλλο πλεῖο δὲν θέλει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Σὰν εἶδεν ὁ Πολύδωρος τὸ πῶς τὸν κόπον χάνει,

Κ' ἄδ' ἔρμηνειᾶν, καὶ διάταγμα ὁ φίλος πλεῖο δὲν πιάνει,

Ἀφίνει τὰ διατάγματα, καὶ τ' ἔρμηνεύματά του,

Τῆς ἀγάπης ἔχουν δύναμιν πλεῖα παρὰ τὰ δικά του.

Καὶ ἀλλάσσει νῦν καὶ λογισμὸν καὶ αὐτὸς τὴν ὄρ' ἐκείνη,

Κ' εἰς ἔτοια λόγια μοναχὰ τὸν φίλον δὲν ἀφίνει.

Λογιάζει γιὰ τὴν φορειαῖν, πῶς νὰ τοῦ τήνε κάμουν,

Γιὰ νὰν' ὁ πλεῖα εὐμορφότερος, ἐκεῖ πᾶ ἴα νὰ δράμην.

Ἄσπρη ἀργυρῆ μὲ τὰ χρυσᾶ ἢ φορεσσάτου γίνη,

Ἄλλη καμμιά μορφήτερη δὲν ἦτον σὰν ἐκείνη.

Κρυφὰ κατασρδινιάζεται, πόθο μεγάλο βάνει,

Καὶ πάσχει ναῦγη νικητῆς, νὰ πάρη τὸ στεφάνι.

Ἦλθεν ἡ ὥρα, καὶ ὁ καιρὸς ἔφθασε, καὶ σιμώνει,

Καὶ κάθε εἰς τὸν φίλον του μὲ πόθου ἀρματώνει.

Ὦρισε ὁ Ῥῆγας νὰ γενῆ ἕνα ψηλὸ πατάρι,

Ἐκεῖ ποῦ ἴα νὰ μαζωκτοῦν, νάλθην οἱ Καβαλλάροι.

Τάβλαις, καὶ τράβαις, καὶ καρφιά, καὶ τέχνητῶν μαστόρων,

Ἐξτελειώσαν ὅ, τ' ἤθελεν ὁ Ἀφέντης εἰς τὸν φόρον.

Καὶ μὲ χρυσᾶ καὶ μ' ἀργυρᾶ τριγύρου τὸ στολίζουν,

Κ' ἐλάμπασινε τὰ θρονιά, κ' οἱ τόποι, ποῦ καθίζουν.

Ἦ ὥρα ἢ πιθυμητῆ ἦλθεν ποῦ ἀναμένα,

Νὰ δείξουν τὰ καμώματα ὅλοι τὰ παινεμένα.

Μὲ βούκινα, ἀπὸ τὴν αὐγὴν στήν χώραν διαλαλοῦσι,

Οἱ ἀνήμεροι καὶ τὰ μωρὰ παιδιὰ νὰ φυλαχθοῦσι.

Καὶ ἂν εἰς τὸν φόρον, ἢ μωρὸ, ἢ ἀνήμερος προβάλη,

Καὶ ἀπὸ κἀνέναυ σκοτωθῆ, φωνιά μὴν τότε βάλῃ.

Βγάνουσι τὰ μποδίσματα, σφαλίζουσι τὰ ργαστήρια,
Γεμοῦν τὰ δόματα λαὸς, ἢ αὐλαῖς, καὶ παραθύρια.

Καὶ ὡς ἐκαλοξημέρωσε, δευτεροδιαλαλοῦσι,
Τοὺς Καβαλλάρους κρᾶζουσι, τὰ βούκινα κτυποῦσι.

Ἦλθαν παραπροτήτερα Ῥηγόπουλοι μεγάλοι,

Μὰ χώνονταν, δὲν ἤθελε κανεῖς τοὺς νὰ προβάλη,
Στὸ φόρο, γιὰ νὰ μὴν τζ' ἰδοῦν, νὰ ξεύρην ποῖ εἶναι τῆτοι,

Μ' ἐξάφνου νὰ φανερωθοῦν, μὲ φορεσαῖς καὶ πλούτη.

Ἦλθεν ὁ Ῥήγας κ' ἐκατῆεν ἐπάνω στὸ πατάρι,

Καὶ ὠρισε τότε τὸ ζημιό, νὰ βγοῦν οἱ Καβαλλάροι.

Ἐκ' ἦτονε κ' ἡ Ῥήγισσα, ἐκεῖ κ' ἡ θυγατέρα,

Πάντα τὴν Νέννα σπλαγγνικὰ ἐκράτει ἀπ' τὴν χέρα.

Καὶ αὐτὴ σὰν γρά καὶ φρόνιμη ὅλα τὰ πίσω θῶρει,

Καὶ νὰ γελάσῃ νὰ χαρῆ, σὲ τοῦτα δὲν ἠμπόρει.

Καὶ τὸ χαρτὶ μὲ γράμματα εἰς τοῦ Ῥηγὸς τὴν χέρα.

Ἔλεγεν, ὅποιος νικητὴς βγῆ τούτην τὴν ἡμέρα,

Κ' εἰς τὸ κονταροκτύπημα εἶναι κάλλια ἀνδρειωμένος,

Νᾶχη τὰ δῶρα τ' ἀκριβὰ, καὶ νᾶν' καὶ παινεμένος.

Κ' κράτει πάλι ἡ Ῥήγισσα, ἀνθὸν περιπλεγμένον,

Ποῦ φαίνεται σου ἀπὸ δένδρὸ τὸν εἶχασιν κομμένον.

Ἦ'τονε πλοῦσος καὶ ἀκριβὸς στὰ φύλλα κ' εἰς τὴν ρίζαν,

Γιατὶ ζαφυρομπάλασα ὅλον τὸν ἐστολίζαν.

Καὶ μὲ μετάξια καὶ χρυσᾶ, τὰ φύλλα καμωμένα,

Ποῦ κόμπωνε θωρῶντάς τον, κ' ἐγέλα κάθε ἕνα,

Λογιάζοντας, καὶ ἀπὸ δένδρον, τὴν ὦρα κείνη ἐπιάσθη,

Καὶ τὸν καθ' ἕνα ἕκαμεν ἐτότε κ' ἐγελάσθη.

Τοῦτος ὁ ἀνθὸς εὐρίσκετο στῆς Ῥήγισσας τὴν χέρα,

Διὰ νὰ τότε δώσῃ ἐνὸς ἐκείνην τὴν ἡμέρα,

Ὅποιος πλειὰ πλῆσσα, κ' ὠμορφα, κ' ἄξια ἤθελε προβάλη,

Καὶ βάλῃ τὸ κοντάρι του μὲ τέχνην στὴν μασκάλη.

Κ' ἔστεκε στὴν Βασίλισσα, νὰ ἰδῆ καὶ νὰ γνωρίσῃ,

Καὶ σ' ὅ,τι τζ' ἤθελε φανῆ, νὰ κάμῃ δικαίαν κρίσι.

Ἐστέκασι μὲ πιθυμιὰν ὄλοι, μικροὶ, μεγάλοι,
 Ν' ἀκίς' ἄρμάτων ταραχὴν, Στρατιώτην νὰ προβάλη.

ΑΦΘΕΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΤΗΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ

Ὁ πρῶτος, ὅπου μ' ἀφεντιαῖς ἦλθε τὴν ὥρα κείνη,
 Ἦτονε τ' Ἀφθεντόπουλον ἀπὸ τὴν Μυτιλήνη.
 Εἰς ἓνα ἄλογο ψαρὶ πιτήδειος Καβαλλάρης,
 Εὐμορφος, ἀξαζούμενος, κ' ἐρωτοδιωματάρης.
 Τὰ ροῦχα, ποῦ σκεπάζασιν ἐπάνω στ' ἄρματά του,
 Μπλάβα μὲ τ' ἄστρα τὰ χρυσᾶ ἦτον ἡ φορεσιά του.
 Κ' εἰς τ' ἄρματα τῆς κεφαλῆς εἶχε ζωγραφισμένο,
 Ψηλὸ βουνὶ, κ' εἰς τὴν κορυφὴν λαφάκι δοξεμμένο.
 Κ' ἐφαίνεται σου, ἐστρέφετο, τὴν σαΐτιάν ἐθώρει,
 Καὶ νὰ τὴν βγάλῃ ἐξάμωνε, κ' ἐκεῖνο δὲν ἐμπόρει.
 Στὸ λάφι ἀποκατωθὶ ἐλέγαν τὰ γραμμένα,
 » Δέτε, καὶ λυπηθῆτέ με εἰς τὰ χω παθημένα.
 » Ἰδῶσα, κ' ἐπαράδειρα, ἔτζη ὑψηλὰ νὰ σώσω,
 » Κί ὡς ἔσωσα, λαβῶθηκα, στέκω νὰ παραδώσω.
 Πάγει ζημιό, καὶ προσκυᾶ, τοῦ Βασιλείου αἰμῶνει,
 Καὶ τ' ὄνομά του γράφουσι, καθὼς τὸ φανερώνει.
 Δημοφάνης ἐκράζετο τ' ἀγένειο παλικάρι,
 Πολλὰ τὸν ἐτρομάσασιν εἰς τζ' ἀνδρείας τὴν χάρι.
 Πολλὰ τονὲ ρεκτήκασι γιὰ τ' ὠμορφά του κάλλη,
 Ἐσύρθηκε στὸν τόπον του, γιὰ ν' ἄρθουσι κ' οἱ ἄλλοι.
 Πάλιν Δωροῦν, κ' ἐπρόβαλε εἰσὲ λιγάκην ὄραν,
 Νεούτζικο Βασιλόπουλον ἀπὸ μεγάλην χώραν.

ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ ΤΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ

Ἦτον τοῦ Ῥήγα τοῦ Ναπλιοῦ ὁ γυιὸς ὁ κανακάρης,
 Καὶ σὰν αἰτὸς ἐπέτετο στ' ἄλογο Καβαλλάρης.
 Μὲ νεραντζάτα καὶ ἀργυρᾶ ροῦχάτουε ντυμένος,
 Νέος εἰκοσιδυὸ χρονῶν εὐμορφοκαμωμένος.

Στολή, καὶ πλοῦτος, καὶ ἀρχοντιά ἦτονε τὸ κορμί του,
 Κ' εἶχε καὶ αὐτὸς τὴν ζωγραφίαν ψηλά σὴν κεφαλὴν τε.
 Καὶ ἀπὸ μακρὰν ἐδείχνασιν ἡ ζωγραφιαῖς ἐκείναις,
 Ἕλιον θαμπὸν καὶ σκοτεινὸν, μὲ δίχως ταῖς ἀκτῖνες.
 Καὶ πρὸς στὸν Ἕλιον κάθετο Κόρη ζωγραφισμένη,
 Σὰν νάχεν ἦσται ζωντανή, τὴν εἶχαν καμωμένη.
 Καὶ ἀπὸ τὰ μαλιά της τὰ χρυσᾶ, καὶ ἀπὸ τὸ πρόσωπόν της,
 Ἀκτῖνες λαμπυρόταταις ἐφέγγασιν ἐμπρὸς της.
 Εἶχε καὶ αὐτοῦνος γράμματα στὸν Ἕλιον ὑποκάτω,
 Τὰ πάθη του φανέρωνε, τὰ πάθη του ἐδήγατο.
 » Ἐκείνη ποῦ μ' ἐλάβωσε, καὶ ὅπου πολλὰ μὲ κρίνει,
 » Ἡεὺμορφιά, κ' ἠλάμψις της, Ἕλιῶ τ' ἀκτῖνες σβύνει.
 Ὡσὰν τὸν πρῶτον, ἔτσι κ' αὐτὸς τοῦ Βασιλείου σιμώνει,
 Καὶ τ' ὄνομά του γράφουσι, καθὼς τὸ φανερώνει.
 Ἀνδρόμαχος ἐκράζετο, κ' ἀνδρείαν μεγάλην ἔχει,
 Τρομάσσει, καὶ φοβάται του, ὅποιος του ἐκατέχει.
 Πάλι ξοπίσω αὐτηνοῦ ἐπρόβαλε κοντάρι,
 Κ' ἄλογον κόκκινον ψηλὸ μ' ὠμορφον Καβαλλάρη.

ΑΦΘΕΝΤΗΣ ΤΗΣ ΜΟΘΩΝΗΣ

Τοῦτ' ἦτον τ' Ἀρχοντόπουλον, π' ὄριζε τὴν Μοθώνη,
 Πάνταχει λογισμοὺς τιμῆς, πάντα ψηλά ξαμώνει.
 Ἦτονε χρυσοκόκκινη, ἡ φορεσὰ ποῦ φέρει,
 Χάρισμα τοῦ τὴν ἔκαμε μιὰ πλουμισμένη Κόρη.
 Στὴν κεφαλὴν του ἡ ζωγραφία, ποῦ δέλησε νὰ βάλῃ,
 Ἐδείχνε πῶς μαραίνεται γιὰ μιᾶς νεραϊδας κάλλη.
 Τὸν ἔρωτάχε μ' ἄρματα, καὶ νὰ βαρῆ ξαμώνει,
 Πυρὴ φωτιά μὲ μιὰ καρδιά, καὶ σιδερὸν ἀμῶνι.
 Μὲ γράμματ' ἀποκατωθιὸ, λέγει ξεκαθαρίζει,
 Ποῦ κάθε εἰς τὰ πάθη του, καὶ πόνον του γνωρίζει.
 » Ὡρεῖτε τούτην τὴν καρδιάν; πυρὴ φωτιά τὴν καίγει,
 » Στ' ἀμῶνι κοπανίζεται, κ' ἔρωτας τὴν τοξεύγει.

Καί τ' ὄνομά του λέγασι Φιλάρητον οἱ ἄλλοι,
 Εἶχεν ἀνδρείαν καὶ δύναμιν καὶ πλεμισμένα κάλλη.

ΑΦΘΕΝΤΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΗΠΟΥ

Μὲ φορεσιά ὀλοπράσινη, μ' αἰτούς χρυσοῦς στήν μέση,
 Ἦλθε καί τ' Ἀρχοντόπουλο, ποῦ Ἡράκλῃ τότε λέσι.
 Ὠρίζε χώραις, καὶ χωριά, στῆς Εὐριπὸς τὰ μέρη,
 Κ' εἰσὲ ἀνδριῶν, καὶ φρόνεψιν δὲν εἶχεν ἄλλο τέρι.
 Τὴν ζωγραφίαν στήν κεφαλὴν, μὲ τέχνην τὴν ἐκάμα,
 Καὶ τὴν λακτάραν τῆς καρδιάς ἔλεγε μὲ τὸ γράμμα.
 Ἦτον μιὰ βρύσι κ' ἔτρεχε νερὸ ἄσπρο κρουσταλλένιο,
 Κ' ἓνα δενδρόν ἀνάδιὰ τῆς ψημμένο μαραμένο.
 Δίγως ἀνθὲς, δίγως βλαστὲς, δίγως καρπούς καὶ μῆλα,
 Κ' ἔδειχνε πῶς ξεραίνονται οἱ κλόνοι καὶ τὰ φύλλα.
 Ἦσαν καὶ γράμματα χρυσᾶ εἰς τοῦ δενδροῦ τὴν μέση,
 Τὴν παραπόνεσιν τοῦ νειοῦ καὶ τὸν καῦμόν του λέσι.
 » Τὴν βρύσιν στέκω καὶ σωρῶ, δὲν δὲ νὰ μὲ ὀροσίση,
 » Καὶ ἀφίνει με νὰ ξεραθῶ, δὲν κάνει δικαία κρίσι.

ΑΦΘΕΝΤΗΣ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Μὲ σπῆδα, καὶ μὲ βίαν πολλὴν ἐπρόδαλε ὡς λεοντάρι,
 Ὁ Ἀφθέντης τῆς Μακεδονίας τ' ὄμορφο παλικάρι.
 Ἦτον εἰκοσιενὸς χρόνου ὄμορφος κοπελιάρης,
 Πολλὰ μεγάλης δύναμις, πολλὰ μεγάλῃς χάρις.
 Τραγουδηστής, ξεφαντωτής, καὶ νυκτογυρισμένος,
 Στοῦ πόθου τὰ στρατηγήματα πολλὰ βασανισμένος.
 Καὶ τ' ὄνομά του τὸ γλυκὸ τὸ λέγαν Νικοκράτη,
 Ἦ φορεσιά του ἦτον χρυσῆ, ὅλο καρδιάς γεμάτη.
 Εἶχε καὶ αὐτὸς στήν κεφαλὴν τῆς ἀγάπης τὸ σημάδι,
 Πολλῶν λογιῶν πουλιά νεκρὰ ἐκοίτουσαν ὁμάδι.
 Κ' ἓνα γεράκι ζωντανὸ στὸ δίκτυ μπερδεμένο,
 Μὲ γράμματα ποῦλέγασι, πῶς εἶναι σκλαβωμένο.

» Πολλά πουλιά κύνήγησα, καὶ λέγουν με Πετροίτη,
 » Μὰ ἐδῶ ἐκομπώθηκα, κ' ἐπιάσθηκα στὸ δίκτυ.
 Δὲν ἦτονε καλὰ σωστὸς, καὶ ἀπὸ μακρὰ γροικουσί,
 Σάλπιγγες μὲ ταῖς νιάκαραις, βέκινα καὶ κτυποῦσι.
 Καὶ ὅλοι σραφῆκαν, καὶ θωρῶν πρὸς τὴν μερὰν ἐκείνη,
 Καὶ πιθυμοῦν νὰ μάθουσιν, ἦντάτο κ' ἦντα γίνη.
 Καὶ ὡσὰν φεγγάρι λαμπυρὸν ἐφαίνετο στὴν μέση,
 Εἰς Καβαλλάρης, κ' ἤρχετο, τὴν ντζόγια νὰ κερδέση.

ΛΦΘΕΝΤΗΣ ΤΗΣ ΚΟΡΩΝΗΣ

Σ' ἓνα φαρὶ μαυρόφαρο ὠμορφο, καὶ μεγάλο,
 Πηδῶντας καὶ χλυμίζοντας, ἔκανε κάθε ζάλο.
 Ἦ' τ' ὄντε δίχως φορεσιά, κ' εὐγῆκε ἀπόνα σπήλιο,
 Ντυμένος ἄρματα χρυσά, ποῦ λάμπαν σὰν τὸν ἥλιο.
 Τοῦτο τὸ σπήλιον ἔκαμε μὲ ταύλαις καὶ μὲ τράδαις,
 Μὲ ζωγραφιαῖς τριωνλογιῶν πράσιναις, μαύραις, μπλάδαις.
 Τὸ μαῦρο δείχνει σκοτεινὸ, τὸ πράσινο σὰν δάση,
 Τὸ μπλάδο, πέτραις γαλαθλο, ποῦ μπόριε νὰ γελάση.
 Ἦ' ζωγραφιὰ καθ' ἄνθρωπον, ὅπου νὰ μὴν κατέχη,
 Καὶ νὰ θαρρῆ κί ἀπαρθηναὶ ὁ τόπος σπήλιον ἔχει.
 Ἦ' τον ἀνίψι ἀκριδὸ τ' Ἀφθέντη ἀπτὴν Κορώνη,
 Καθίνας ποῦ τονέ θωρεῖ, τὸν ἀποκαμαρώνει.
 Καὶ ὀληνυκτὶς μὲ μαστοργιὰ κεῖνο τὸ σπήλιο κάνει,
 Καὶ τὸ ταχὺ στὴν μέσην τους ὡσὰν ἀετὸς ἐφάνη.
 Δρακόμαχος ἐκράζετο, ἔτς' ἦτον τ' ὄνομά του,
 Σπίδαις λεοντάρια σκότωσε μὲ τὴν παλικαριά του.
 Ἦ' ζωγραφιὰ τῆς κεφαλῆς δείχνει τὴν ὄρεξιν του,
 Πῶς χαίρεται στὰ βάσινα, καὶ θρέφει τὴν ζωὴν του.
 Εἶχεν ἐκεῖνο τὸ πουλί, ποῦ στὴν φωτιάν σιμώνει,
 Καίεται, καὶ ἄθος γίνεταί, καὶ πάλιν ξαναειώνει.
 Εἰλέγασιν τὰ γράμματα, σ' ὅποιον καὶ ἂν τὰ διαβάξη,
 » Πῶς ἡ φωτιά πῶ τὸν κεντᾶ, ὀραίζει, καὶ δὲν βράζει.

» Ὅσον σιμώνω σὴν φωτιάν, καὶ βράζει, καὶ κεντᾶ με,
 » Τόσον καὶ ξανανειώνει με, γιатρῦει, καὶ φελᾶ με.

ΛΦΘΕΝΤΗΣ ΤΗΣ ΣΚΛΑΒΟΤΝΙΑΣ

Μὲ μιὰν βροντὴν, καὶ μιὰν ἀσραπὴν μὲ τέχνην καμωμένην,
 Ἄπ' ἓνα νέφαλο Σολὸν εἰς Καβαλλάρης βγαίνει.
 Ἐτοῦτος εἶναι π' ὄριζε τῆς Σκλαβουνιάς τοὺς τόπους,
 Ποτὲ ἢ ἀνδριά τῆ δὲν ψηφᾶ, εἰδὲ Σηριά εἰδ' ἀνθρώπους.
 Στὴν δύναμίν τῆ ἐπαίρνετο, πολλὰτον καυχησάρης,
 Εἶχε χαρὰν νὰ πολεμᾶ, πεζὸς καὶ καβαλλάρης.
 Αὐτὸς δὲν εἶχε φορεσᾶν, καὶ τ' ἄρματα του λάμπου,
 Κ' ἦσαν γεμάτα ἀνθὲς δεινῶν, καὶ λέλσδατῆ κάμπου.
 Πάντ' ἔδειχνε τὸν ἄπονο, πάντα τὸν μανισμένον,
 Μία πιθαμὴ περίσσευε τὸν πλεῖα μακρὸ ἀνδρειωμένον.
 Εἶχε καὶ αὐτὸς στὴν κεφαλὴν νησί ζωγραφισμένο,
 Κ' ἦτον στὴν μέσην τοῦ γιγαλοῦ βαθυὰ Σεμελιωμένο.
 Κ' ἡ θάλασσα, καὶ ὁ ἄνεμος μὲ μάνιτα τὸ ἐδέρνα,
 Τὸ κύμα ἤσκα, καὶ ἄφριζε, καὶ ἀπὸ τὴν κορυφὴν τ' ἐπαίρνα.
 Μᾶδειχνε πῶς δὲν τὴν ψηφᾶ τὴν μάνιταν ἐκείνη,
 Καὶ ἀσάλευτον στὴν ταραχὴν καὶ ἀλύγιστον ἐγίνη.
 Τὸ γράμμα ἦτον εὐκόλον, καὶ κάθε εἰς τὸ γροῖκα,
 Γιὰ ποιά ἀφορμὴν ἡ θάλασσα, καὶ ἄνεμος δὲν τὸ νίκα.
 » Φόβει, προμάραις, μάνιταις, καὶ κύματ' ὡς φεσκώσουν,
 » Δὲν ἔμποροῦν μιὰν μπιστικὴν φιλιάν νὰ ξεριζώσων.
 Τ' ὄνομα ποῦ τοῦ βγάλασι τὴν ὄραν, ποῦ ἐγεννήθη,
 Ὡσὰν ἀκρομεγάλωσε, πάραυτα τ' ἀπαρνήθη.
 Κ' εὔρηκεν ἄλλον ὄνομα, ἔτ' ἤθειλ' ἔτ' ὀρίζει,
 Τριπόλεμος ἐκράζετο, διὰ νὰ φοβερίζη.

ΛΦΘΕΝΤΗΣ ΤΗΣ ΛΕΙΑΣ

Τὴν ὄραν ὅπου φάνηκεν τοῦτος ὁ ἀνδρειωμένος,
 Ἐπρόβαλεν ἀπὸ μακρὰ εἰς νεῖὸς καμαρωμένος.

Σγουρός, ξανθός, πολλαῖμορφος, ποῦ ἴσα του δὲν ἐγίνη,
 Ἄλλος κάνειῖς, καὶ νὰ βαστᾷ τὴν ὠμορפיὰν ἐκείνη.

Τοῦτ' ἦτον τ' Ἀφεντόπουλον ποῦ τὴν Ἀξιὰν ὀρίζει,
 Νύκτα καὶ μέρα πολεμᾷ, ποτέ του δὲν μανίζει.

Μὰ πάντα του ὡς καὶ τὴν μαλιὰν μὲ γέλοιο τήνε κάνη.
 Καλοσυνάτος σὰν αὐτὸν στὸν κόσμον δὲν ἐφάνη.

Νικῶσατος ἐκράζετο, καὶ ὡς ἦλθε ὀπούσαν οἱ ἄλλοι,
 Μὲ σπλάγγνος ἐχαιρέτησε, καὶ μ' ἀρχοντιὰν μεγάλη.

Καὶ ὅλοι τὸν ἀγαπήσασι, καὶ ἂν δὲν τονέ γνωρίζουν,
 Γιατὶ οἱ ἀνθοὶ τῆς Ἀρχοντιᾶς ἀπὸ μακρὰ μυρίζουν.

Τὸν Ῥῆγαν ἐπροσκύνησε, καὶ τ' ὄνομά του γράφει,
 Φαρι ἐκαβαλλίκευε, λεύθερο σὰν τὸ λάφι.

Ἦτον στὸ στῆθος κόκκινο, μαῦρ' ἦτον ἡ κοιλιὰ του,
 Ψαρά τὰ πόδια, καὶ λαιμὸς, καὶ μούρτζινη ἡ τριχιά τς.

Οἴλασπρα τὰ καπούλια του, πολλὰ ὀλωνῶν ἀρέσει,
 Γύρου τριγύρου στέκουσι, καὶ ἔχουντον εἰς τὴν μέση.

Δυκτάτην εἶχε φορεσὰν, καὶ ὄλην χρυσοπλεγμένην,
 Κ' εἰς κάθε μιὰν ἀπ' ταῖς θυλιαῖς καρδιὰ σαῖτεμένην.

Ἀπόταν ἦτονε μικρὸς, ἀγάπησε μιὰν Κόρη,

Καὶ νὰ τὴν βγάλ' ἀπὸ τὸν νῦν ποτέ τς δὲν ἠμπόρει.
 Πάντα τὴν εἶχε στῆς καρδιᾶς τὰ βάθη ρίζωμένη,

Καὶ ὅσον ἐπέρα οὗ καιρὸς, ἡ πέδα του πληθαίνει.
 Κ' ἡ ζωγραφιὰ τῆς κεφαλῆς, καὶ ὁ στίχος, ὅ, τι ἐλάλει,

Ἐδειχνε τὴν ἐμπόρεσιν τῆς ἀγάπης τὴν μεγάλη.
 Εἶχε φεγγάρι λαμπυρὸ τριγύρου ὅλο γεμάτο,

Κ' ἓνα δεινὸ μικρὸ ξερὸ στὸ φέγγος ἀποκάτω.
 Καὶ πάλ' ἀνάδια ἓνα δεινὸ μὲ τ' ἀνθη, μὲ τὰ μῆλα,

Καὶ ὁ ἔρωτας κοιμᾷτόνε στὰ δροσερά του φύλλα.
 Τὸ γράμμα ἐφανέρωνε, κ' ἐκείνο ξεδιαλύνει,

Γιὰ ἦντα τὸνα εἶναι χλωρὸ, τ' ἄλλο ξερὸν ἐγίνη.
 » Στὴν γέμισιν τῆς φεγγαριοῦ ἄλλο δεινὸ δὲν πιάνει,

» Μόνον τῆς ἀγάπης τὸ δεινὸ, ποῦ πάντα ρίζαις κάνει.

Μὲ σπλάχνος ἔχαιρέτησεν ὄλους μικροὺς μεγάλους,
Καὶ ἀπέκει ζόπον, καὶ σ' ἀδειάν ἐσύρθη σὰν τὴς ἄλλης.

ΚΑΡΑΜΑΝΙΤΗΣ

Ἐπρόβαλε καὶ ὡσὰν θηριὸν ἕνας Καραμανίτης,
Ὅπουθεν ἔχθριτα πολλὴν μὲ τὸ νησί τῆς Κρήτης.
Ἦτον Ἀφθέντης δυνατὸς, καὶ πλούσιος, καὶ μέγας,
Σ' κείνα τὰ μέρη σὰν αὐτὸς δὲν ἐγευνήθη ἄλλος.
Δὲν ἐπροσκύνα οὐδ' ἄρανόν, οὐδ' ἄστρα, εἰδὲ Σελήνην,
Τὸν κόσμον ἐφοβέριζε μὲ τὴν θωριάν ἐκείνην.
Εἰς τὸ σπαθί του πιστευεν, ἐκεῖνο ἐπροσκύνα,
Πάντα πολέμους, κ' ἔχθροταῖς, πάντα μαλιαῖς ἐκίνα.
Ἦτονε κακοσύβαστος, καὶ δύσκολος περίσσα,
Εἰς τὴν μαλιαὴν ἔχαιρετο, καὶ τὴν ἀγάπην μίσα.
Σπιθόλιοντας, ἐκράζουνο, καὶ ὡς ἦλθεν εἰς τὸν Ῥῆγα,
Μὲ γροίνυιαις ἔχαιρέτησε, κ' ὠμίλησεν ὀλίγα.
Ποτέ του δὲν ἐγέλασε, μὲ πάντα του λογιάζει,
Κ' εἶναι ἡ λαλιά τς σιγανή, σὰν ἄλλε ὅτε φωνάζει.
Μιλῶντας ἐφοβέριζε, μὰ τὴν θωριά του βλάπτει,
Καὶ μιὰ πλεξοῦδα κρέμετο εἰς τὸνα του ριζάφτι.
Ἐκαβαλλίκευε ἄλογο ἀγριώτατο περίσσα,
Ὅπου τὸ ἐφοβηθήκασι στὸν φόρον ὅσοι καὶ ἂν ἦσα.
Ὁρᾶχε ὡς κατζουλάπαρδος, καὶ πόδια ὡσὰν βουδάλι,
Καὶ μάτια ὡς ἀγριόγατος, κ' ἡ γλῶσσά του μεγάλη.
Ἦτον ἡ τρίχα του ψαρή, μπαλώματα γεμάτη,
Κόκκινα, μαῦρα, μούρτζινα ἐπάνω στὸ δερμάτι.
Ἦτον λιγνὸ, κ' ἐλεύθερο, στὸ γλάκι δὲν τὸ σώνει,
Νᾶν καὶ ἀπὸ χέρα δυνατὴ, σαῖτα οὐδὲ βελτῶνε.
Συχνὰ συχνὰ ἦσερνε φωναῖς, μὰ δὲν χυλιμιντρίζει,
Εἶχε πολλ' ἀγρια τὴν λαλιάν, καὶ ὡσὰν θηριὸ μεγκρίζει.
Ὁσὰν ἐγράφθη στοῦ Ῥηγὸς καὶ τ' ὄνομά του λέγει,
Γιὰ νὰ σταθῆ τόπον πολὺν, μεγάλη ἀδειάν γυρεύγει.

Οἱ κάμποι δὲν τ' ἀρέσασι, καὶ ὁ τόπος δὲν τὸν πέρνει,

Κ' ἐπὰ, κ' ἐκεῖ μὲ τὸ φαρὶ συχοπηταινογιαγέρνει.

Εἶχε κ' ἐπάνω στ' ἄρματα βαλμένο ἓνα δερμάτι,

Νὸς λιονταριοῦ ποῦ σκότωσε, στὰ δάση ποῦ ἐπερπάτει.

Κ' ἐκρέμνυταν τῆς λιονταριοῦ τὰ πόδια ἐμπρὸς τὰ στήθη,

Πολλάχε δυνατὴν καρδιάν, ποῦ δὲν τὸν ἐφοβήθη,

Συχνὰ συχνὰ τοῦ δερματιοῦ τὰ πόδια ἔτς' ἐσαλεύγαν,

Ποῦ φαίνεται σὰν ἄνθρωπον γ' ἀρπάξουν ἐγυρεύγαν.

Μὰ δίχως νὰ στραφῆ νὰ δῆ τς' ἄλλους νὰ χαιρετήση,

Καὶ δίχως νὰ συγκαταβῆ ἀνθρώπου νὰ μιλήση,

Ε'γροῖνια πρὸς τὸν οὐρανὸν, ἐγροῖνια στὸν αἴρα,

Ἡ ὄψις τ' ἐφανερώνε τὰκανε μὲ τὴν χέρα.

Ἡ φορεσάτου, κ' ἡ ζωριά, καὶ τὸ φαρὶ ὁμάδι,

Ἔδειχναν πῶς εἶν' δαίμονας, κ' ἐγγῆκε ἀπ' τὸν Ἄδη.

Στὴν κεφαλὴ εἶχ' ὀλόμαυρον τὸν χάρου μὲ ὄρεπαι,

Καὶ μὲ τὸ αἶμα γράμματα, ὄχι μὲ τὴν μελάνι.

» Κ' ἐλέγαν, Ὅποιος μὲ ζωρεῖ, ἄς τρέμη, καὶ ἄς φοβᾶται,

» Καὶ τὸ σπαθὶ, ὅπου βαστῶ, κανένα δὲν λυπᾶται.

Ο ΤΙΟΣ ΤΟΥ ΡΗΓΑ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ

Μὲ στόλισι βασιλικὴν, καὶ πλούσια πλειὰ παρ' ἄλλην,

Καὶ μ' ἐπαρσες ρήγατικαῖς, καὶ μ' ἀφεντιὰν μεγάλην,

Ε'πρόβαλεν ὡσὰν αἰετὸς στ' ἄλογο καβαλλάρης,

Τῆς Βασιλειῆς τῆς Βυζαντιοῦ ὁ γιοῦς ὁ Κανακάρης.

Μὲ καβαλλάρους εἴκοσι, κ' εἴκοσι πεζολάταις,

Καὶ ἀπὸ μακρὰ πλεμίζανε, κ' ἐλάμπασιν ἡ στραταῖς.

Τοὺς πεζολάτους ἔχει μπρὸς ἄσπρ' ἄρματα φοροῦσαν,

Καὶ τὰ σπαθιά βασιῶν γυμνά, ἐκεῖ ποῦ περπατοῦσαν.

Κ' οἱ καβαλλάροι πίσω τους ὠμορφοστολισμένοι,

Κ' ἐπαραστέκαν τ' Ἀφεντὸς, σὰν ἦσαν κρατημένοι.

Κ' ἐμπρὸς ἀπ' ὄλους ἤρχονταν, πεζοί, ὄχι καβαλλάροι,

Ὅκτῶ νέοι ξαρμάτωτοι τοῦ Βασιλειοῦ λογάρι.

Ἐνὸς κορμιῦ, κ' ἐνὸς καιροῦ, μιὰ φορεσὰ ντυμένοι,
 Σγεροί, ξανθοί, μικροί, λιγνοί, κ' ὠμορφοκαμωμένοι.
 Πεζοὶ μὲ ζάλα μετρητὰ, καὶ διῶμα περπατοῦσαν,
 Κ' ὄλοι τους μυριοχαίρονταν, ἐκεῖ ποῦ τὴς ζωροῦσαν.
 Κ' ἐσύρνασι καὶ ἀπ' τ' ἄλογα, ὅπ' ἄλλα σὰν ἐκεῖνα,
 Στὸ σταῦλου τὸν ῥηγάτικον, δὲν ἦσ' οὐδ' ἀπομείνα.
 Τρία μούρτζινα, τρία κόκκινα, κ' ἓνα ψαρι μεγάλο,
 Κ' ἓνα στήν μέσ' ὀλόμαυρο, ποῦ ἐπήδα σ' κάθε ζάλο.
 Μάμπρὸς ἀπ' ὅλους ἤρχουνταν τέσσαρες Καβαλλάροι,
 Στήν μασοργιὰν τῆς σάλπιγγος εἶχαν μεγάλην χάρι.
 Νὰ ταῖς φουσῶν ἔτξει γλυκὰ, κ' ἐκάναν, κ' ἐλαλοῦσαν,
 Ποῦ ἐφαίνοντο ὡσὰν περλιὰ, ἦσαν κ' ἐκοιλαδοῦσαν.
 Τ' ἄλογο, ποῦ ὁ Ῥηγόπουλος ἦτονε καβαλλάρης,
 Εἶχε μεγάλην δύναμιν, ἦτον μεγάλης χάρις.
 Ἐπήδα μὲ τὰ τέσσαρα ἐπάνω στὸν ἀέρα,
 Πολλὰ θαμάσματ' ἔκαμεν ἐκείνην τὴν ἡμέρα.
 Τόχε πετάξει στὰ ψηλά, στήν γῆν νὰ μὴν ἐγγίξει,
 Ἐτζίνα, καὶ ἀγριεύουντο, κ' ὡσὰν θηριὸν μυγκρίζει.
 Καὶ δίχως νὰ πατῆ στήν γῆν, καθὼς ἀναθιθάνω,
 Ἐρρίχνεν ἑκατὸ τζινιαῖς στὸν ἀνεμον ἐπάνω.
 Ἐτοῦτα ὅλα τᾶκανεν, Ἀφέντης ποῦ τ' ὀρίζει,
 Κ' ὅπῃ τὴν γνώμην τὴ γροικᾶ, ταῖς πρᾶξις τὴ γνωρίζει.
 Πάλ' ἔστεκε στὸ χέρι του, πρᾶγματὸνε μεγάλο,
 Νὰ τὸ μερώνη σὰν ἀρνί, νὰ δείχνη πῶς εἶν' ἄλλο.
 Ἀδειάσασι, ὡς τὸν εἶδασι, κ' ἐκάμασιν του τόπου,
 Κ' ἔλαμπε σὰν αὐγερινὸς στήν μέσην τῶν ἀνθρώπων.
 Ἐφάνηκ' ὡς ἐπρόβαλεν, ἡ Ἀφεντιά τὴν ἔχει,
 Καθ' ἕνας τὸν ἐγνώρισε, καὶ ἄς μὴν τονὲ κατέχη.
 Πῶς εἶν' Ἀφέντης, Βασιλειὸς, ψηλοῦ δενδροῦ κλονάρι,
 Πειδῆ τὸν συντροφεύουσι πεζοὶ καὶ καβαλλάροι.
 Πάγει στοῦ Ῥῆγα τὸ ζημιό, μὲ γνῶσιν χαιρετᾶτον,
 Λίγα σαλεύει τὸ κορμί, λίγα τὸ κλίνει κάτω.

Ἐπέρευετο, κ' ἐρέμπετο στήν Ἀφεντιὰν τὴν τόση,
 Στὴν μεγαλότητα κάνεις δὲν εἶν' νὰ τοῦ σιμώση.
 Πιστόφορος ἐκράζετο, ἐδ' ἔτζι τόνε λέσι,
 Ὅλοι τὸν ὠρεκτῆκασι, πολλὰ ὀλωνῶν ἀρέσει.
 Ἦ'τονε δράκος στήν καρδιά, στήν δύναμιν λεοντάρι,
 Ποτέ δὲν ἐφοδῆθηκε πεζόν, οὐδὲ καβδαλάρη.
 Ἐφόριε κάποιαν φορεσιὰν π' ὅσοι καὶ ἂν τὴν δωροῦσι,
 Ἦντάναι, πῶς νὰ γίνηκε, δὲν ξεύρουσι νὰ ποῦσι.
 Ἐλαμπε τόσο, κ' ἔσραπτε, ποῦ κάθε φῶς θαμπώνει,
 Καὶ ἡ λαμπυράδα ἡ πολλὴ τὴν εὐμορφιάτης χώνει.
 Γιατὶ δὲν ἦτον μπορετὸ κάνεις νὰ τοῦ σιμώση,
 Καὶ ἡ ἀκτίνες τῶν ρουχῶν νὰ μὴ τονέ θαμπώση.
 Σ' κάνένα ἄλλο ὁ Βασιλειὸς τὴν κεφαλὴν δὲν κλίνει,
 Ἄμ' αὐτουνοῦ πολλὴν τιμὴν δίδει τὴν ὄραν ἐκείνη.
 Μὲ πρόσωπον χαρούμενον, μὲ λόγια ζαχαρένια,
 Ἐτοῦτον ἀποδέχθηκεν, ὄχ' ἔτζι πλειὸ κάνένα.
 Καὶ ἀπὸ θρονίου τοῦ χρυσὸ λιγάκ' ἀνεσηκώθη,
 Πολλὴ τιμὴ παρ' ἀλλουνοῦ τούτε τ' Ἀφέντη δόθη.
 Τοῦτος ἀγάπα, κ' ἠλπίζε, μιὰν Κόρτην νὰ νικήση,
 Καὶ μ' ὄλ' ὀποῦχε δυσκολιαῖς, δὲν θεὸ νὰ τὴν ἀφήση.
 Μὰ λόγιαζε χαρούμενον τέλος νὰ ξετελειώση,
 Νὰ κάμη τόχε πιθυμιά, καὶ τ' ἄγρια νὰ μερώση.
 Κ' ἡ ζωγραφιά τῆς κεφαλῆς ἔδειχνε τὴν ἐλπίδα,
 Γιατ' εἶχε κλῆμα ὀροσερὸ μ' εὐμορφην ἀγουρίδα.
 » Κ' ἔλεγ' ὁ στίχος, κ' ἡ γραφὴ, Μὲ τὸν καιρὸν ἐλπίζω
 » Νὰ φάγω τὸ ξυνόγλυκυ, ποῦ δῶ δὲν γεματίζω,
 Ὅλοι τὰ μάτια τῆς σ' αὐτὸν στρέφουν καὶ συντηροῦσι,
 Καὶ δὲν ἀναντρανίζουσι κάνένα πλειὸν νὰ δοῦσι.
 Ἦ' Ἀρετοῦσα μοναχά, ποῦχεν ἄλλοῦ τὸν νοῦ της,
 Ἐλιγοστράφηκε νὰ δῆ, μὰ μίλει τοῦ Κυροῦ της.

ΦΡΟΣΤΗ

Τότ' ἡ Φροσύνη σιγανὰ λέγει στήν Ἀρετουῖσα,
 Κυράμου, δὲν θωρεῖς κ' ἐσὺ τὰ κάλλη του τὰ πλουῖσα.
 Στράφου κ' ἐσὺ, καὶ ξάνοιξε, ὅπου θωροῦσιν ὅλοι,
 Ναὶ δὴς τὴν βρύσιν τζ' εὐμορφιάς, πλεσιότητος περιδόλι.
 Παρακαλῶ τὸ ροιζικό, κ' ἡ μοῖρα, νὰ τὸ θέλη,
 Καὶ τοῦτος ὁ Ῥηγόπουλος, ὄχ' ἄλλος νὰ σοῦ μέλλῃ.
 Νὰ πανδρευθῆς, νὰ τιμηθῆς, σὰν κατὰ πῶς σοῦ πρέπει,
 Καὶ ἀπὸ μακρὰν ὁ Ῥωτόκριτος σὰν δῆλος νὰ σέ βλέπῃ.
 Ν' ἀφήσῃς χόρτα βρωμερὰ, καὶ ἀνθὸ φαρμακευμένο,
 Νὰ πάρῃς ρόδον ὠμορφο, καὶ μοσχομυρισμένο.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐκείνη οὐδὲ πλουσότητα γυρεύει, μηδὲ χάρες,
 Μὰ ὅλαις τῆς φαίνονται χιονιαῖς, καὶ ἀνεμικαῖς, καὶ ἀν-
 Καὶ ἀκόμη δὲν ἐπρόβαλεν ὁ ἥλιος ὅπῃ τὴν βράζει, (τάραις
 Κ' ἐκείνος ποῦ διὰ λόγου τῆς παντοτινὰ λογιᾶζει.

ΑΦΘΕΝΤΗΣ ΤΗΣ ΠΑΤΡΑΣ

Θωροῦσ' ὀπίσω τουτουνοῦ πάλ' ἓνα Καβαλλάρη,
 Ἄσχημον εἰς τὸ πρόσωπον, καὶ ἄγριον σὰν λιουτάρη.
 Δίχως κἀνένα σύντροφον, κ' ἦτον ἀρματωμένος,
 Ἀπὸ τὰ νύχια ὡς τὴν κορφήν, σίδηρα φορτωμένος.
 Ἀρματοσιὰν πολλὰ βαρειὰν, εἶχε καὶ σκουριασμένην,
 Καὶ ὄψιν μαυροπράσινην κ' ἀγριοσυνεφιασμένην.
 Ἄλογο καβαλλίκευε, π' ἀνεμος δὲν τὸ σώνει,
 Δίχως νὰ κρούῃ μ' ἄρματα, ἢ ὄψις του λαβώνει.
 Οὐδὲ κάμμια ἄλλη φορεσὰ γιὰ τότε δὲν ἐφόρει,
 Τοῦτος ἀγάπα ἀπὸ καιρὸν μιὰν πλουμισμένην κόρη.
 Κ' ἐκόπιαζε, κ' ἐξόμπλιζε, πολλὰ νὰ τήνε κάμῃ,
 Νὰ πῆ, καὶ νὰ τὸ συβασθῆ, νὰ σμίξουσιν ἀντάμῃ.

Μ' αὐτήνη δὲν τὸν ἤθελε, καὶ πάντα τὸν ἐμίσα,
 Γιατ' ἦτον ἄσχημος πολλὰ, καὶ ἀγριώτατος περίσσα.
 Κ' ἐκεῖνος πάντα λόγιαζε, πῶς νὰ τὸν ἀγαπήσῃ,
 Καὶ οὐδὲ ποσῶς δὲν ἤθελε, τέτοιαν ὁδὸν ν' ἀφήσῃ.
 Μὰ μ' ὄλο ποῦ τὴν ἔβλεπε σκληρὴν καὶ γροινιασμένην,
 Πάντα μὲ τὴν ὑπομονὴν, τὸ σπλάγγνος τῷ ἀναμένει.
 Στὴν περικεφαλαίαν του τὴν κατασκουριασμένην,
 Μὲ ζωγραφιά εἶχε θάλασσαν ἄγρια θυρωμένη.
 Κ' εἰς τ' ἀκρογιαλίῃ εἰς ψαρῶς πεζόβολον ἐκράτει,
 Μὰ βλέπωντας τὴν θάλασσαν τὰ κύματα γεμάτη.
 Μὲ τὸ δακτύλι ἔδειχνε, τάχ' ὁ καιρὸς δὲν σάξει,
 Νὰ κυνηγήσῃ, νὰ χαρῆ, σὰν καταπῶς λογιαῖζει.
 Καὶ μὲ τὸ γράμμα φανερά, ποῦ κάθε εἰς τὸ γροῖκα,
 "Ἐλεγε, Πῶς ταῖς δυσκολιαῖς ἡ ὑπομονὴ τῷ εὖνικα.
 » Ἄν ἔχω τὴν ὑπομονὴν, καὶ νὰ μηδὲν ὀκνέσω,
 » Σὰν σιγανέφη ὁ καιρὸς, ἐλπίζω νὰ ψαρέσω.
 Ἔρχετ' ἐμπρὸς εἰς τοῦ Ῥηγὸς καθὼς ἐκάμαν κ' ἄλλοι,
 Ἐγράφηκε, καὶ προσκυῶ μ' ἀγριότητα μεγάλη.
 Δρακόκαρδος ἐκράζουnton, δράκου σουσοῦμιν ἔχει,
 Ποτέτου δὲν ἐγέλασε, οὐδὲ χαρὰν κατέχει.
 Ἐτοῦτος δὲν ἐγνώρισε οὐδὲ κύριον, οὐδὲ μάννα,
 Καὶ ὅταν ἦτονε μικρὸς, στὴν κούνιαν ἀποθάνα.
 Εἰς μιᾶς λαλᾶς του μάγισσας στοῦ σπῆτι ἀνεθράφη,
 Γιὰ κείνο γίνῃ κ' ἄγριος, καθὼς ὁ στίχος γράφει.
 Στὴν Πάτραν ἐγεννήθηκε, κ' ἐκείνην ἀφεντεύει,
 Ποτ' ἀνθρώπων δὲν ἀγαπᾷ, μὰ ὄλο μαλιαῖς γυρεύει.
 Σιμώνει τοῦ Σπιθόλιοντα, καὶ ἄλλους δὲν γυρεύει,
 Τὰ φρύδιατου ἀνέσυρνε, τὰ μάτια του ἀγριεύει.
 Καὶ ὁ εἰς τὸν ἄλλον χαιρετᾷ, καὶ ὡσάν θηριὰ μισγκρίζου,
 Καὶ μὲ τὴν ἄγριά τες θωριὰν τὸν κόσμον φοβερίζου.
 Τὴν ὥρα κείνη ἀπὸ μακρὰν πολλὴν λαλιὰν γροικουσί,
 Πολλῶν ἀρμάτων ταραχὴν, Φαριά χυλιμιτροῦσι.

Κ' ἦτονε τὸ Ῥηγόπελο τῆς Κύπρου ὁ Πετριτίης, (ρίτης,

Κ' ἔλαμπ' ὡς λάμπ' ὁ αὐγερινός καὶ ὡς φέγγ' ὁ ἀποσπε-
Καὶ ὡς ἔσωσεν εἰς τοῦ Ῥηγός, ποιός εἶν' ἐκεῖ τὸ λέγει,

Κάνει ζημιὸν καὶ φέρνουν του κοντάρι καὶ διαλέγει.
Πιάνει τὸ πλεῖον βαρύτερο, πετᾶτο στὸν ἀέρα,

Σὰν φύλλο τ' ἀποδέχθηκε στὴν δυνατῆτος χέρα.
Δείχνει ταῖς χάρες τῆς ἀνδρειᾶς, καὶ τῆς κορμιᾶς τὰ κάλλη,

Πολλὰ τὸν ὠρεχθήκασιν, ὅλοι μικροὶ μεγάλοι.
Καὶ Πρόθυμος ἐκράζετο, πολλοὶ τὸν ἐγνωρίζαν,

Ἔθλα του τὰ καμώματα ἀπὸ μακρὰν μυρίζαν.
Καὶ τ' ἄρματα του μὲ μαγνιὰν ἦσαν σκεπασμένα,

Καὶ μὲ χρυσάφι πανωθιὸν δένδρα περιπλεγμένα.
Ἦσαν καὶ βρούσες, καὶ πουλιά, μὲ μαστοργιὰ μεγάλη,

Κ' ἔδειξε τοῦτ' ἡ φορεσὰ εὐμορφὴν πλεῖα παρ' ἄλλη.
Στὴν περικεφαλαίαν του ἦτον ζωγραφισμένον,

Ἄμαξι, κ' ἐκολοσύρνε τὸν ἔρωτα δεμένον.
Κ' εἶχε καὶ γράμματ' ἀργυρᾶ, καὶ κάθε εἰς τὸ γροῖκα,

Πῶς τὸ κοπέλι τὸ τυφλὸ ποτὲ δὲν τὸν ἐνίκα.
» Τὸν νικητὴν τὸν κερδετὴν, στὰ πάνω κ' εἰς τὰ κάτω,

» Δεμένον κολοσύρνω του στ' ἀμάξι του ποκάτω.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Ἦλθε λαὸς ἀρίθμητος, ἐγέμισεν ὁ φόρος,
Στὸ ὕστερ' ὁ Ῥωτόκριτος ἔφθασεν ἀσπροφόρος.

Σ' ἓνα φαρὶ ὀλόμαυρο, τῶνατου πόδι εἶν' ἄσπρο,
Καὶ μέσα σ' ὅλους ἔλαμπεν ὡσὰν τζ' ἡμέρας τ' ἄσπρο.

Ὅλοι σταθῆκαν νὰ δωροῦν ἔτοιον κορμὶ ἀξιωμένο,
Νειὸν καθαλλάρην, ὠμορφον, ἀετὸν ζωγραφισμένο.

Ἄσπρη, φαντὴ, χρυσάργυρη ἦτον ἡ φορεσὰ του,
Καὶ μὲ μεγάλην μαστοργιὰ σκεπάζει τ' ἄρματα του.

Καὶ μ' ἔτοιον τέχνην ἡ φορεσὰ, καὶ μαστοργιὰ ἐγίνη,
Ποῦ φαίνονταν καὶ τ' ἄρματα, κ' ἐφαίνετο κ' ἐκείνη.

Στῆς κεφαλῆς τὴν ζωγραφίαν τούτου τοῦ διωματάρη,
 Ἦτονε μέσα στὴν φωτιὰν καίμένο ἓνα ψυχάρι.
 Κ' εἶχε μὲ γράμματ' ἀργυρᾶ, καὶ παραχρυσωμένα,
 Εἰς τρόπον κατασκεπαστὸν τὰ πάθη του γραμμένα.
 » Τὴν λαμπυράδα τῆς φωτιᾶς ὠρέχθηκα, κ' ἐθώρουν,
 » Κ' εἰσίμωσα, κ' ἐκάηκα, νὰ φύγω δὲν ἤμπόρουν.
 Ε' πῆγεν εἰς τοῦ Βασιλείου, καὶ ὡς ἔσωσε κοντά του,
 Τὸ πρόσωπο φανέρωσε, κ' ἔλαμψ' ἡ εὐμορφιά του.
 Καὶ τ' ὄνομά του ὡς τὸ γράψε, στὴν ἀγαπᾶ ξανοίγει,
 Κ' ἐκείνη γροίκα τὴν καρδιά, τὸ πῶς πετᾶ νὰ φύγη.
 Ε' τρεμ' αὐτὴ στὴ μιὰ μερᾶ, κ' ἐκεῖνος εἰς τὴν ἄλλη,
 Μὰ χώνασι τὸ κάρβουνο κ' οἱ δύο τους στὴν ἀθάλη.
 Καὶ ὡσὰν πουλάκι ὅταν βραχῆ, καὶ χαμοκουκουδίση,
 Καὶ ὁ Ἥλιος εὐγῆ νὰ τὸ βρῆ, νὰ τὸ ζεστοκοπήση.
 Κάτζη ζημιὸ εἰς ψηλὸ δένδρῳ, καὶ γλυκοκοιλαδήση,
 Ἀπλώση τὰ φτεροῦγιά του, τὸ στῆθος πιπιρίση,
 Ζερδᾶ, δεξιᾶ, γῆν καὶ οὐρανὸν χαρούμενο ξανοίξη,
 Σημάδι τῆς παρηγοριᾶς, καὶ τῆς χαρᾶς του δείξη.
 Ε' τζι καὶ αὐτὴν ἡ χάθηκε, μὲ γνῶσιν νὰ λογιᾶση,
 Τότε τὸν Ἥλιο ἀντίκρυ της, ὅπου τῆς δίδει βράσι.
 Καλὰ καὶ μυριοχάριτον τὸν ἔκαμεν ἡ φύσι,
 Κ' ἐφάνηκε ξεχωριστὸς σ' Ἀνατολῆ, καὶ Δύσι.
 Μ' αὐ εἶχεν ἦσται καὶ ἄσχημος, τότε τὴν ὄραν κείνη,
 Σὰν ἔβαλε τὸν πόθου της, πόλλ' εὐμορφος ἐγίνη.
 Καὶ φαίνεται τῆς ἄλλος κάνεις εἰς καλλὴ δὲν τῆ μοιάζει,
 Ἄξιον πολλὰ μέσα στὸν νοῦν πάντα του ἐλογιάζει.
 Ε' κείνου μόνου συντηρᾶ, ἐκείνου ἐξανοίγει,
 Καὶ φαίνεται τῆς καὶ πουλὶ εἶναι, καὶ θεὸ νὰ φύγη.
 Καὶ ὡσὰν ὁ ναύτης εἶναι χιονιά, καὶ εἶναι πολλὴν ἀντάρρα,
 Ὅταν τὴν νύκτα κυβερνᾶ μὲ φόβου καὶ τρομάρα,
 Πάντατου ἐν ἄστρο συντηρᾶ εἶναι στρατὰν τὴν ὁδεύει,
 Μ' ἐκεῖνο σάζει τ' ἄρμενα, μὲ κείνο τιμωνεύει.

Ἐτ̄ζι καὶ αὐτὴ στήν καταχνιὰν ὁποῦχει τὴν μεγάλην,
 Στ̄ς πόθς της τὴν σκότισιν δὲν συντηρᾷ ἄλλα καλλή.

Μόνον ὡς ἄστρον λαμπυρὸν τοῦ Ῥωτόκριτου τὴν νειότη,
 Καὶ μὴδ' ἐβράφη ἄλλῃ νὰ δῆ ζημιὸ ἀπὸ τὴν πρώτη.

Ἐκεῖ βρῖσκειν ἀνάπαυσι, καὶ ὀρόσον τοῦ κορμιοῦ της,
 Κ' εἰς κείνο ποῦ κινδύνευεν, ἄστρο τοῦ βοηθησῆς της.

Εἰς ἓνα τόπο ἰστρέφουντον, κ' ἓνα κορμὶ ἐθώρει,
 Σ' κἀνέναν ἄλλον δὲν ψηφᾷ ν' ἀναντρανίσῃ ἢ κόρη.

Ὅλοι τῆς φαίνυντ' ἄσχημοι, δίχως ἀνδρειὰν, καὶ χάρι,
 Καὶ ὅλοι σὰν νύκτα σκοτεινὴ, καὶ ὁ Ῥωτόκριτος φεγγάρι.

Ἀνάθεμα τὸν Ἐρωτα μὲ τὰ καλὰ τὰ κἀνει,
 Καὶ πῶς πολπώνει, καὶ γελᾷ τὴν φρόνεψιν καὶ σφάνει.

Σπὸς' ἀδίκᾳ, σπὸς' ἄπρεπᾳ, τὸν ἀνθρώπου μπερδαίνει,
 Καὶ ὅπῃ τὸν ἔχει γιὰ κριτὴν, εἰς ἧντα σφάλμα μπαίνει.

Πὸς' Ἀφεντόπουλοι εὐμορφοὶ ἦσαν ἐκεῖ στή μέση,
 Καὶ μόνον ὁ Ῥωτόκριτος τῆς Ἀρετῆς ἀρέσει.

Καὶ δὲν θωρεῖ πλειὸ στα ψηλά, μὰ χαμηλά ξαμώνει,
 Καὶ μὲ μαγνιὰ τὰ μάτια της καὶ ἀράχνη τὰ κσκλώνει.

Καὶ νὰ ξανοίξῃ δὲν μπορεί, εἰς τὸ καλὸ νὰ πάγῃ,
 Μὰ σὸ τὴν βλάφτει προθυμᾷ, γιὰτ' ἡ καρδιά τ' ἐσφάγῃ.

Ὁ Ῥῆγας, καὶ ὅλοι ποῦ θωροῦν, χαρὰ μεγάλην ἔχουν,
 Τὸν πλειότους δυνατώτερον ἀκόμη δὲν κατέχουν.

Θέλουν νὰ μποῦνε σ' ὀρδινιά, γιὰτὶ ἄλλοι δὲν εἰλείπα,
 Ὅταν γροικοῦν ἀπὸ μακρὰ, σὰν βούκινο κ' ἐκτύπα.

Θωροῦσι σκόνην νέφαλο στα ὕψη σηκωμένο,
 Καὶ καβαλλάρην μὲ πολλοὺς ἄλλους, συντροφιασμένο.

Μαῦρο φαρί, μαῦρ' ἄρματα, καὶ μαῦρο τὸ κοντάρι,
 Μαῦρ' ἦτονε κ' ἡ φορεσιὰ τούτου τοῦ καβαλλάρη.

Ἀνδρειωμένος, δυνατὸς, κ' εἰς τ' ἄρματα τεχνίτης,
 Κ' ἐγένῃ καὶ ἀναθράφηκεν εἰς τὸ νησί τῆς Κρήτης.

Τὴν χώραν τὴν ἐξακουστὴν τὴν εὐμόρφην Γορτύνην,
 Ὅριζε, καὶ ἀπεφέντευγεν αὐτὸς τὴν ὄραν κείνην.

Η' ἀφορμὴ ποῦ περπατῆ μαῦρος σκοτινιασμένος,
 Καὶ μὲ πολλὰς, ὅπῃ φοροῦν μαῦρα, συντροφιασμένους,
 Ἐρωτας ἦτον ἢ ἀρχή, τὸ τέλος πάλι ἐγένη,
 Ἀπὸ τὸν χάρον ποῦ ποτὲ χαρὰν δὲν μᾶς ἀφίνει.
 Ἐ'τοῦτος ἐκατέβαινε ἀπὸ Ῥηγάδων αἶμα,
 Κύρι εἶχεν πῶ εἰς τὴν ἀνδρείαν παντῶθεν τὸν ἐτρέμα.
 Καὶ ἀπέθανε, καὶ ἀφῆκέν του τριῶν μερῶν παιδάκι,
 Καὶ ἀνέθρεψέ το ἢ μάννα του δίχως κυροῦ κανάκι.
 Ἀνέθρεψέ το σ' ἀρεταῖς, σ' ἄρματα, κ' εἰς ἐγράμμα,
 Ῥηγόπυλο τὸ κράζασι σαῖς πράξεις, κ' εἰς τὸ πρᾶγμα.
 Ἐ'λέγαν του νὰ πανδρευθῆ, δὲν ἤθελε ποτέ του,
 Καὶ τὴν ζωνὴν τῆς μοναξᾶς, ἀγάπα, κ' ἤρεσέ του.
 Μὰ σὰν ὅπου πολλαῖς φοραῖς αὐτοὶ οἱ περισσάρτοι,
 Κομπώνονται, καὶ πιάνονται στὸ δίκτυ σὰν τὸ ψάρι,
 Περνώντας μιὰ ταχτερινή, ὤρει μιὰν πλουμισμένην,
 Μιὰ ἀγγελοζωγραφιστήν, ῥοδοπεριχυμένην.
 Σὲ παραθύρι ἐκάθουτο, μὲ γινῶσι καὶ μὲ τάξι,
 Πανὶ ἐκράτει κ' ἔκανε, γάζωμα μὲ μετάξι.
 Τὰ χεῖλητ' ἦτανε βερτζί, τὰ μάτια τῆς ζαφύρι,
 Τὸ πρόσωπόν τῆς ἔδιδε λάμψιν στὸ παραθύρι.
 Καὶ τοῦ φανίσθη ὡς τῆνε δῆ, καὶ σαίτιαν τοῦ δῶκα,
 Κ' εἶχε τὸν πόθον στὸ χωνί, τὸν ἔρωτα στὴν κόκα.
 Πάραυτα ἢ γνώμη τὴν ἠλλάξε, καὶ τὴν βελὴν τὴν πρώτην,
 Ἐρρήξε, κ' ἐσκλαδῶθηκεν ἢ τρυφερή του νειότη.
 Δὲν εἶχε κείνον τὸν καιρὸ οὐδὲ κύριν οὐδὲ μάννα,
 Ἄμ' ἦτον ὀλομόναχος, γιατί κ' οἱ δυὸ ἀποθάνα.
 Δὲν ἦτον ποιάς νὰ τοῦ μιλῆ, καὶ νὰ τονέ διατάσῃ,
 Νὰ τῆ λαφρώνῃ ὁ λογισμὸς, καὶ ὁ πόνος νὰ περάσῃ.
 Μὰ ὀλημερυνῆς καὶ ὀληνυκτῆς, ἀναπαυμὸ δὲν ἔχει,
 Κ' ἐκείνην ὅπ' ἀγάπησε, μὲ προθυμιά ξετρέχει.
 Καὶ μ' ὄλο πῶ σὴν ἀρχοντιὰν καὶ πλῆστη δὲν τῆ μοιάζει,
 Ὁ πόθος τοῦτο δὲν ὤρει, ἢ ἀγάπη δὲν λογιαίνει.

Σ' ἔτοιαις δουλειαῖς ὁ Ἔρωτας κατέχει, καὶ σπιδάζει,
 Γίνεται προικανάδοχος, καὶ γλήγωρα τὰ σάζει.
 Ἀγαπηθήκασι κ' οἱ δυὸ, καὶ ὁ εἷς τὸν ἄλλον θέλει,
 Κ' ἔτοῦτα κάνεῖτα συχνὰ τὸ πῖβουλο κοπέλι.
 Ἐκέρδησε τοὺς κόπους του, ἔσμιξε μετὰ κείνη,
 Στὸν κόσμον ἔτοια πιθυμιά, καὶ σμίξι δὲν ἐγίνη.
 Συχνὰ περιδιαβάζασι, καὶ ὦραν ξεφαντώνα,
 Ὠραῖς σὲ δάση, σὲ βενά, καὶ ὦραις σ' γιαιλῶ λιμιῶνα.
 Μὰ πλειὰ συχνὰ παρὰ ποτέ, στήν Ἰδα κατοικοῦσαν,
 Κεῖνον τὸν τόπ' ὠρέγουνταν, ἐκεῖνον ἀγαποῦσαν.
 Ἐκ' ἦσαν κάμποι, καὶ βενά, καὶ δάση, καὶ λαγκάδια,
 Χορτάρια, λιλουδα, φυτὰ, καὶ βρύσες καὶ πηγάδια.
 Δένδρα μ' ἀνθὲς, καὶ μὲ καρπὲς, καὶ ὄροσερὰ λιβάδια,
 Μετόχια μὲ πολὺς βοσκούς, καὶ ἀρίθμητα κειπάδια.
 Καὶ ἀπ' ὄλους κείνους ποῦσανε ἐκεῖ κατοικημένοι,
 Μιὰ βοσκοποῦλα βρίσκουνταν εὐμορφοκαμωμένη.
 Καὶ ἰ κύρις τῆς τὴν ἔπεμπε, κ' ἔβλεπε τὸ κουπάδι,
 Συχνὰ συχν' ἀπαντήχασι μ' αὐτὸν τὸν νεῖον ὀμάδι.
 Ὅστις μὲ τὸ δοξάρι του ἐγύρευε κυνήγι,
 Καὶ ὡς τοῦχε λάχη νὰ τὸ δῆ, δὲν τ' ἄφηνε νὰ φύγη.
 Ἀγρίμια, λάφια καὶ λαγούς ἔφερνε εἰς τὸ σπῆτι,
 Καὶ ὁμοίον του δοξαράτορα δὲν ἔκαμεν ἢ Κρήτη.
 Ποτέ του δὲν ἠθέλησεν, ὅτε καὶ ἂν τ' ἀπαντήξῃ,
 Νὰ τῆς μιλήσ' ὅταν τὴν δῆ, καὶ σπλάχνος νὰ τῆς δεῖξῃ.
 Ἐκεῖνος δὲν ὠρέγετο ἄλλης νεραΐδας κάλλη,
 Γιατ' εἶχε μὲ τὸ τέρι τῶ φιλιὰν πολλὰ μεγάλη.
 Μ' ἀνάθεμά τὴν τὴν ζηλιὰ μὲ τὰ καλά τὰ κάνει,
 Πόσος καυμένους λογισμούς σὸν νῦν τ' ἀνθρώπου βάνει.
 Ἄρχισεν ἢ ἀφόρεισι τὰ μέλη νὰ πληγώνῃ,
 Τὰ λογικὰ νὰ τυραννᾷ, καὶ τὴν καρδιάν νὰ σώνῃ.
 Ἐλόγιαζεν ἢ λιγερῆ, πῶς ν' ἀγαπ' ἄλλην κόρη,
 Τὸ τέρι τῆς γιατί συχνὰ τὴν βοσκοποῦλα θῶρει.

Κ' εἰς ἀφορμὴν τὴν ἔρριπτεν ἐκεῖνο τὸ λογιαίνει,
 Ἐμπῆκε σέ πολλὴν ζηλιᾶν, γιατί τὸ πρᾶγμα μοιάζει.
 Ἐπλήθαινέ τ' ὁ λογισμὸς, ἐπλήθαιν' ἢ ὀδύνη,
 Τὴν βοσκοποῦλα λόγιαζε πῶς φίλενα τοῦ γίνη.
 Κ' ἐβάλθη μὲ τὴν πονηριᾶν, νὰ δῆ καὶ νὰ γνωρίση,
 Ἄν εἶναι ποῦρ' ἀπαρθητὸ, ἢ νὰ τὸ λησμονήση.
 Καὶ μιὰν ἀπογλωσσισμένην εἰς ἓνα κουτζουνάρι,
 Ἐπῆγε καὶ τ' ἀνδρόγυνον, ὕπνον γλυκὺν νὰ πάρη.
 Κ' οἱ φίλοι τοῦ παραμερᾶς, ἐπαίζαν κ' ἐγελοῦσαν,
 Γιατί δὲν ἐσιμῶνασι σ' κείνον τὸν τόπο ποῦσαν.
 Ἐβάστα τὸ δοξάρι του, δὲ θέλει νὰ τ' ἀφήση,
 Μήπως καὶ λάχνη τίποτε, ἄγριο καὶ κυνηγήση.
 Ἐκούμπησ' ὁ Χαρίδημος σ' ἓνα δένδρὸ ποκάτω,
 Τὸν κτύπον τοῦ κουτζουναριοῦ κοιμῶντας ἀφεκρᾶτο.
 Ἐβαλε κ' εἰς τὸ πλάγι τοῦ γεμάτο τὸ δοξάρι,
 Στούτην τὴν τέχνην ἄλλος κανεῖς δὲν εἶχεν ἔτοια χάρι.
 Ο' νόστιμος κειλαδισμὸς, ποῦ τὰ πούλακια κάναν,
 Καὶ τὸ μερμουῖρι τοῦ νερῶ σ' γλυκύτη τὸν ἐβάναν.
 Κ' ὕπνος τὸν ἀπεκοίμισε, κ' ἡ λιγερὴ τῆς φάνη,
 Πῶς εἶν' καιρὸς νὰ τότε δῆ, ξυπνῶντας ἦντα κάνει.
 Γιατί παρέκει τοῦ νεροῦ, σὲ δροσερὸ λαγκαδι,
 Ἡ βοσκοποῦλα μοναχὴ ἔβλεπε τὸ κουπάδι.
 Λίγ' ἄς μακρύνω, καὶ ἄς χωθῶ εἰς τὰ κλαδιὰ, σὰ δάση,
 Καὶ ὡσὰν ξυπνήση θέλω δῆ, τὰ ζάλα του πεῦ πάσι.
 Νάμαι χωσμένη σιγανὰ, μὰ δίχως νὰ μιλήσω,
 Καὶ ὡς σηκωθῆ, νὰ δῶ ἀπὸ κεῖ σημάδι νὰ γνωρίσω.
 Ἐμπῆκε μέσα στὰ κλαδιὰ, τινὰς δὲν τὴν κατέχει,
 Ἐχῶθη, δὲν ἐφαίνοντον, μεγάλην ἔγνωσαν ἔχει.
 Καὶ μὲ τρεμάμενην καρδιᾶν ἔστεκε νὰ γνωρίση,
 Ἄν εἶναι ἀλήθεια τὰ πονεῖ, καὶ τὰ τῆς δίδουν κρίσι.
 Κ' ἐκεῖ ποῦ ἐκοιμάτονε ὁ νεώτερος, τοῦ φάνη,
 Πῶς ἦλθαν πόδια λεονταριῶ, καὶ τὴν καρδιάντες πιάνει,

Καὶ τότε ἐγροικήθη κρυὸς πλειὰ παρὰ τὸ χιόνι,
 Κ' ἐφαίνεται τὴν καρδίαν πῶς τῆ τὴν ξεριζώνει .
 Τρεμάμενος ἐξύπνησε, μὲ φόβον ἐσηκώθη,
 Τὸ τέρι του ἀναζήτησε, στ' ἄρματα παρεδόθη .
 Καὶ τὸ δοξάρι παρευθὺς ἔπιασεν εἰς τὴν χέρα,
 Δειλιᾶ ἦντα νὰ τοῦ μέλλεται ἐκείνην τὴν ἡμέρα .
 Δὲν εὔρηκε τὴν λιγερὴν, καὶ ὄλον σιγοτρομάσσει,
 Μὰ λόγιαζε πῶς νᾶτονε στὸ σπῆτι ὅπου πράσσει .
 Καὶ πρὸς τὰ δάση περπατεῖ, τοπώνει καὶ ξανοίγει,
 Διὰ νὰ βρῆ ἄγριο τίποτε νὰ κάμη τὸ κυνήγι .
 Θωρεῖ, σαλευγαν τὰ κλαδιὰ, τὰ δενδρουλάκια ἐκλίνα,
 Λάφι, ἢ ἀγρίμι λόγιαζε πῶς νᾶτονε σ' ἐκεῖνα .
 Καὶ τὴν σαῖτα κόκιασε ζημιὸ τὴν ὦρα κείνη,
 Ὦφου κακὸν ὀπούκαμε, ὦφου ἀδικιὰ ποῦ γίνη .
 Ἦ'τονε τόσο γλήγωρος νὰ σύρῃ τὸ βελτῶνι,
 Καὶ νὰ τὸ πέμψῃ στὸ κλαδί, ποῦ τέτοια κάλλη χώνει .
 Ὁ ποῦ δὲν εἶχε ἡ λιγερὴ καιρὸ σκιάς νὰ γυρέψῃ,
 Παρέκει τόπον νὰ χωθῆ, καὶ νὰ μετασαλέψῃ .
 Κ' εὐρίσκει τὴν ἡ σαῖτιὰ στὰ μαρμαρένια στήθη,
 Καὶ ἂν ἔσουρε καὶ δαμινὴ, φωνὴ δὲν ἐγροικήθη .
 Καὶ φαίνεται, ξεψύχησε, μὰ δίχως νὰ φωνάξῃ,
 Ἀνάθεμα τὸν λογισμόν, καὶ τῆς ζηλιᾶς τὴν πράξι .
 Ἐγροίκησ' ἀπ' τὸ χέρι του, τὸ πῶς κυνήγι γίνη,
 Καὶ πῶς τὸ κρέας πλήγωσε μὲ τὴν σαῖτα κείνη .
 Κ' ἐγλάκησε μὲ τὴν χαρὰν, κ' ἐμπαίνει μέσ' εἰς δάση,
 Καὶ τὸ κυνήγι γύρεψε, νὰ σώσῃ νὰ τὸ πιάσῃ .
 Ἦυρηκε τὸ δὲν ἠθελεν, εἶδε τὸ δὲν ἐθάῖρει,
 Γιὰ τὸ κυνήγι ὀπούκαμε, θάνατον θὲ νὰ πάρῃ .
 Ἦυρηκε τὴν πολυαγαπᾶ, κρυὰν καὶ ματωμένη,
 Εἶχε πνοὴν, κ' ὠμίλησε, κ' εἶπεν του καὶ ἀποθαίνει .
 Κ' ἐπῆρε τέτοιον θάνατον, γιὰ ν' ἀγαπᾶ περισσα,
 Καὶ ὡς τῶπεν, ἐξεψύχησε, τὰ μάτια τῆς σφαλίσσα .

Νὰ δῆ τέτοιο ἀνέλπιστον, ἐτρόμαξε, κ' ἐχάθη,
 Καὶ μοναχὸς του νὰ σφαγῆ κείνη τὴν ὥρα βάλθη.
 Καὶ τόσα ἠπίκρα καὶ ὁ καῦμός, τὸν κρίνει καὶ παιδεύει,
 Ὅπου νὰ πάρη θάνατον μὲ τ' ἄρματα γυρεύει.
 Καὶ τόσα τόπιασε βαρὺ τὸ πρᾶγμα ὅπου γίνη,
 Που δίχως ἄλλο νὰ σφαγῆ θέλει τὴν ὥρα κείνη.
 Μάλθαν, καὶ τὸν εὐρήκασιν οἱ μπιστικοὶ του φίλοι,
 Πριχοῦ νὰ κάμ' ἡ χέρα του ὅ, τ' εἶπαι τὰ χεῖλη.
 Καὶ ὡς εἶδαν τὸ ἀνεπέλπιστον, ἔκλαψαν λυπηθῆκα,
 Καὶ ἄρχησαν νὰ παρηγορῶν τῆ φίλς της τὴν πίκρα.
 Καὶ ξόμπλια μυριαριθμητὰ πολλαμορφὰ τοῦ λέσι,
 Καταδικάζουσιν του νὰ βλέπεται μὴ φταίση.
 Μὴδὲ θελήση νὰ σφαγῆ, μὴ βουληθῆ ἔτοιο πρᾶγμα,
 Μ' ἄς δείξη σ' ἀνεπέλπιστον, ὡσάν καὶ ἄλλοι ἐκάμα.
 Μὲ ταῖς πολλαῖς παρηγοριαῖς δαμάκι συνηφέρνει,
 Τῆς γνώσις τὸν λογαριασμὸν σάν ἄνθρωπος γιαγέρνει.
 Κ' ἔβαλε μέσ' τὸν λογισμὸν, νὰ ζῆ, νὰ τῆς δουλεύη,
 Καὶ μὲ τὰ δῶρα τῆς ἀνδρείας νὰ τῆνε κανισκεύη.
 Κ' ἐπήγαινε ξετρέχωντας, σὲ μιὰν καὶ σ' ἄλλην χώρα,
 Τὰ κονταροκτυπήματα, κ' ἐκέρδαινε τὰ δῶρα.
 Κ' ἐκεῖνα ποῦ τοῦ δίδασι, πλήρωμα τῆς ἀνδρείας του,
 Ἐπήγαινε, κ' ἐκρέμνατα στὸ μνημα τῆς κυρᾶς του.
 Καὶ μὲ τ' αὐτὰ τὰ κέρδητα ὡσάν θεράπειο βρίσκει,
 Κ' ἐπαιρνε σάν παρηγοριὰν, παίρνοντας τὸ κανίσκι.
 Καὶ ὡς ἤκουσε κ' ἐγίνετο στὴν χώραν τὴν Ἀθήνα,
 Τέτοιο κονταροκτύπημα, ἡ ὄρεξι τὸν κίνα.
 Νὰ πάγη μαῦρος σκοτεινός, νὰ κονταροκτυπήση,
 Γιὰ τὴν κυράντου, ὀπούχασε, κ' ἤλπιζε νὰ νικήση.
 Κ' ἐλόγιαζε, καὶ μελετᾷ, σάν τὸ στεφάνι πιάση,
 Στὸν τάφου της σάν τῶζαρε, νὰ πᾶ νὰ τὸ κρεμάση.
 Ἄργησε γιατί τοῦλαχε μπερδεμα εἰς τὴν στρατά,
 Μ' ἀπὸ τὴν πρώτη κίνησε, ποῦκουσε τὰ μαυτάτα.

Χαρίδημος ἐκράζετο, ἀνδρείαν καὶ χάριν ἔχει,
 Καὶ πάντα κεῖ πᾶ πολεμᾶ, σφράπτει, βροντᾶ καὶ βρέχει.
 Σπίθαις σιδήρων, αἶμα κορμιῶν, εὐγάνει ὅπου μαλώσῃ,
 Καὶ βροντισμοὺς καὶ ταραχαῖς, ἡ δύναμί τῃ ἢ τόσῃ.
 Εἶγε καὶ αὐτὸς στήν κεφαλὴν ἕνα κερὶ σδυμένο,
 Τὸν ἄνεμον ἀνάδια του ἔδειγνε φουσκωμένο.
 Καὶ τὸν καῦμόν τῃ τὸν πολὺν, τὴν λαύραν πᾶ τὸν κρίνει,
 Μὲ γράμματα ποκατωθιό, λέγει καὶ ξεδιαλύνει.
 » Κεῖνη ἡ φωτιά πᾶ μᾶφεγγε, πλεῖο λάμπειν δὲν μᾶ δίδει,
 » Καὶ ἄνεμος μᾶ τὴν ἔσδυσε, κ' ἔδαμαι σὸ σκοτίδι.
 Πολλοὶ τὸν ἐγνωρίζασι, πεξοὶ καὶ καβαλλάροι,
 Φωνάζουν, ἐδῶ πρόβαλε τῆς Κρήτης τὸ λεοντάρι.
 Τοῦτος εἰν' ὁ Χαρίδημος, κ' ἀπὸ τὴν ὄρα κείνη,
 Ὅπουχασε τὸ τέρι του, ὀλόμαυρος ἐγένη.
 Καὶ ἂν ζήσῃ χρόνος ἑκατὸ πλειό του δὲ θεὸς ὕ ἀλλάξῃ,
 Πειδὴ κ' ἡ μοῖρα τ' ἤθελε, ἔττι νὰ τὸν πειράξῃ.
 Ὡς τόκουσ' ὁ Σπιθόλιοντας, μὲ μάνιτ' ἀρχινίζει,
 Ὅλος ὕ ἀνατινάσσεται, ὕ ἀγριεύῃ, νὰ μανίξῃ.
 Τὰ σωθικάτου ὡς τὸ θερμό, βράζεν ἀναχοχλακίζουν,
 Βροντᾶ καὶ τὸ σομάχι τῃ, τὰ χεῖλη του μαυρίζουν.
 Καπνίζουν τὰ ρουθούνια του, σὰν τ' ἄλογ' ὅταν τρέχει,
 Κ' ἐπάνω κατῶ περπατεῖ, καὶ ἀναπαυμὸ δὲν ἔχει.
 Πουρ' ἔστεκε, καὶ ἀνήμενε νὰ τότε δῆ ἦντα κάνει,
 Μέσα του διελογίζετο, πῶς νὰ τὸν ἀποθάνῃ.
 Καὶ ὡσὰν τὸν εἶδε κ' ἔσωσεν, εἰς τῆ Ῥηγὸς κ' ἐγράφθη,
 Ἐκέντησε ὅλο τὸ κορμί, καὶ ὡς τὸ καμῖνι ἀνάφθη.
 Καὶ πλεῖο δὲν ἔχει πομονήν, καὶ σὴν καρδιάν ἐσφάγῃ,
 Μὲ μάνιτα στὸν Βασιλεῖον, ἐκίνησε καὶ πάγει.
 Τὰ μάτια ξαγριέψασι, καρβούνων σπίθαις βγάνουν,
 Τόπου τῆ δῶκαν τὸ ζημιό, καὶ ἄδειαν πολλήν τῆ κάνεν.
 Δίχως νὰ κλίνῃ κεφαλὴν, δίχως νὰ προσκυνήσῃ,
 Δίχως νὰ πάρῃ θέλημα, τοῦ Ῥῆγα νὰ μιλήσῃ,

Δείχνοντας μὲ τὸ χέρι του τὸν Κρητικόν, ἀρχίζει,
 Ἄγρια περίσσα νὰ μιλή, καὶ ν' ἀποφοβερίζη.

ΚΑΡΑΜΑΝΙΤΗΣ

Ἀφέντη, πρᾶγμα ἐγνοιανὸ πολλὰ μ' ἀνακατώνει,
 Κ' ἡ μάνιτάμου τὴν καρδιὰν ἀλύπητα πληγώνει.
 Καὶ θέλω τὴν ἀπόφασιν, τὴν ὥρα ποῦ γροικήσης,
 Τὸ δίκιομς, καὶ ὅτ' ἔβαλα, σὸν νῦν μς νὰ μ' ἀφήσης.
 Νὰ κάμω μὲ τὸ χέρι μου σήμερον τοῦ ἐχθροῦ μου,
 Καὶ ν' ἀντιμέσω τ' ἄδικο, ποῦκαμε τοῦ κυροῦ μου.
 Ρ' ἦγα, γιατί ἐγνώρισα, σπλάγνος καὶ καλωσύνη,
 Ἦλθα κ' ἐγὼ, κ' ἐτίμησα τὸ κάλεσμα ποῦ γίνη.
 Καλὰ κ' εἰς τοῦτο ἡ γνώμη μου, μακρὰν κ' ἡ ὄρεξι μου,
 Γιατ' ἔμαθα στὰ αἵματα νὰ βάψω τὸ σπαθί μου.
 Μὰ ποῦρ' ἐσυγκατέβηκα κ' ἦλθα νὰ σὲ τιμήσω,
 Καὶ δίχως μου ἔτοιο κάλεσμα δὲν ἤθελα ν' ἀφήσω.
 Καὶ οὐδ' ὀλπιζα, εἰς ἐθάρρουντο, ὁ Κρητικὸς νὰ λάχη,
 Ἐπὰ, γιατί ἔχω μετ' αὐτὸν πολλὴν κακίαν καὶ μάχη.
 Κ' ἐτύχαινε, σὰν ἤκουσε, πῶς εἶμαι ἐπὰ νὰ φύγη,
 Ὅχι ν' ἀνακατώνεται, καὶ μετὰ μᾶς νὰ σμίγη.
 Γιατ' ἀπὸ χρόνους καὶ καιροὺς, ὁ πιβουλός τς κύρις,
 Εἰς τὸ σπαθί, ἐποῦ βαστᾶ, ἐγίνη νοικοκύρις.
 Κ' ἔκαμε μιὰ τραϊτοργιὰ μεγάλη τοῦ γονιοῦ μου,
 Τότε ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, ποῦ ἐγὼ κοπέλιον ἦμυ.
 Στὴν Σκλαβενιάν ἐλάχασι, κ' εἰς μιὰ κατάκρυα βρύσι,
 Ἐδιώξε τὸν πατέρα μου, νὰ πάγη νὰ δειπνήση.
 Ἐδείπνησε, κ' ἐκούμπησεν, ὕπνον διὰ νὰ πάρη,
 Καὶ τὸ σπαθί τ' ἐκρέμασε εἰς ἐ δένδρου κλονάρι.
 Καὶ ἀνέγνοιος ἐκοιμούντουε, τὸν δεῖπνον νὰ χωνέψη,
 Καὶ ὁ κύρις τς ἀποκότησε, κ' ἐπῆγε νὰ τὸ κλέψη.
 Καὶ δὲν κατέχω ποῦλαχε, σ' κείνο τὸ μονοπάτι,
 Καὶ εἰς τὸ δένδρον σίμωσε, κ' ἐσιγανοπορπάτει.

Κ' ὡς εἶδε κεῖναι ὁ κύρις μς, στῆ ὕπνου του τὴν ζάλην,
 Ἐπιασε κεῖνο τὸ σπαθὶ μ' ἀποκοτιὰν μεγάλην.

Ἐπῆρέν το, καὶ ἐμίσησε, καὶ πλειό του δὲν ἐφάνη,
 Καὶ τῶρα ὁ γυιός του τὸ βαστᾶ, τὸ παλικάρι κάνει.

Πολλαῖς φοραῖς ἐρώτησεν, ὁ κύρις μου νὰ μάθη,
 Ὅ κλέπτης ποῦ νὰ βρίσκεται, γιὰ νὰ τοῦ δώσῃ πάθη.

Μ' ἐχώνετό του, καὶ ποτὲ δὲν ἤυρε νὰ τὸν πιάσῃ,
 Καὶ ἀπὸ τὸν φόβο πέθανε, πρὶν παρὰ νὰ γεράσῃ.

Λοιπὸν Ῥῆγα ἀποφάσισαι, τὸ δίκιο ὡσὰν τοκάρει,
 Νὰ μοῦ γυρίσῃ τὸ σπαθὶ, ἢ θάνατον νὰ πάρῃ.

Καὶ τὸ κουταροκτύπημα εὐγῆκ' ἀπὸ τὸ νοῦ μου,
 Ὅστε νὰ πάρω τὸ σπαθὶ, ὁπούτου τοῦ κυροῦ μου.

Γνωρίζουντο, πῶς τὸ βαστᾶ, κ' ἔχουντο καὶ πομένα
 Πολλοὶ, πῶς κεῖνο τὸ σπαθὶ εἶναι δικόμου ἐμένα.

Καὶ ἀπόταν ἀνεθράφηκα, ἐρώτουν νύκτα, μέρα,
 Ποῦ νᾶναι; πῆ νὰ βρίσκεται; σῖνος ἀνθρώπου χέρα;

Ἐρώτουν, καὶ καθημερνὸ μοῦ φέρνασι μαντάτο,
 Πῶς τοῦτος τ' ἀποφέντεψε, καὶ ἀπόκοτα βαστάτο.

Μὰ δὲν τὸν ἔλαγα ποτὲ, νὰ τὸν ἐξαρματώσω,
 Καὶ σὴν πολλὴν ἀποκοτιὰν πλήρωμα νὰ τῆ δώσω.

Μὰ δὰ βρεθῆκαμεν ἐπᾶ, θέλω νὰ μοῦ τ' ἀφήσῃ,
 Ἄλλιῶς νὰ κάμῃ ἢ χέρα μου, ὅτι δὲ κάμει ἢ κρίσι.

Τουτᾶλεγε ὁ Σπιθόλιοντας, τὸν Κρητικὸν ἐθώρει,
 Κ' ἐκεῖνος μὲ τὴν φρόνεψι, τ' ἀπόμενε ὅσον μπόρει.

Ἡ Ῥήγισσα κ' ἡ Ἀρετὴ, καὶ ὅλοι οἱ ἀπομονάροι,
 Ἀκούοντάς του τρέμασιν ἐπάνω στὸ πατάρι.

Καὶ μέσα στὸν χοντρὸ λαὸν πολλὴ βαβοῦρα ἐγίνη,
 Κ' ἐφαίνεται τὸς τὸ ζημιό, καὶ ὅλως τοὺς καταπίνει.

Μ' ὁ Κρητικὸς, πρὶν ἄλλο πωθῆ, κουτῆτερα σιμώνει,
 Καὶ μ' ἀρχοντιὰν καὶ φρόνεψι, τὴν μάνιτά του χώνει.

Καὶ μὲ πολλὴν γλυκύτητα, μὲ τάξι, καὶ μὲ γυῶσι,
 Ἐζήτησε τοῦ Βασιλειοῦ, θέλημα νὰ τοῦ δώσῃ.

Στ' ἄκουσε ν' ἀπολογηθῆ, γιατί βαδυὰ τοῦ ἐγγίξει,
 Ἐκεῖνο, ποῦ ὁ Σπιθόλιοντας ψωματινὰ σαλίξει.
 Καί ὡς εἶδε, καί ὡς ἐγνώρισεν ὁ Ἀφέντης πῶς ὀρίζει,
 Νὰ πῆ καί αὐτὸς τὸ δίκιο του, ἔτοιμας λογιῆς ἀρχίζει.

ΚΡΗΤΙΚΟΣ

Καραμανίτη, ὅ, τι μιλεῖς, εἰν' ὄλα παραμύθια,
 Καί σήμερον μὲ πιβουλιὰν ἔχωσες τὴν ἀλήθεια.
 Καί ὅσαις φοραῖς γιὰ τὸ σπαθί, πῆς πῶς εἶναι δικό σου,
 Καί ὁ κύρις μου σᾶς τῶκλεψε, ψεύματα στὸ λαιμό σου.
 Ψεύδεσαι σὺ, καί ὅποιος τὸ πῆ, πῶς σέ καιρόν κανένα,
 Ὁ κύρις μ' ἔκαμε ποτὲ πράγμ' ἄπρεπα σ' ἐσεῖνα.
 Μὰ μὲ μεγάλην ἀνδρεία τ' ἐπῆρε τοῦ κυροῦ σου,
 Καί αὐτάνα τὰ ψωματινὰ βγάλετα ἀπὸ τὸ νοῦ σου.
 Καί ὁ κύρις σου, ἔτξι ὡσάν κ' ἐσὺ, ἐπέιραζε ἕνα ἕνα,
 Κ' ἐλάχαν μὲ τὸν κύριν μου, κ' οἱ δύο τες εἰς τὰ ξένα.
 Καί κάθε μέραν ἀφορμαῖς τοῦ βρισκε νὰ μαλώση,
 Ποῦρ εὔρηκε τὸ ἐγύρευε, καί ὅ, τι ἔπαγε νὰ σώση.
 Καί ὡσάν τὸν ἔσφιγγε πολλά, καί πλειὸ δὲν τὸ ἐμπόρει,
 Εἰς τ' ἄρματα συρθήκασι, πολὺς λαὸς τοὺς θῶρει.
 Καί μοναχὰ μὲ τὸ σπαθί, ὄχ' ἄλλο εἰς τὴν χέρα,
 Ἐκάμασί νε τὴν μαλιὰν ἐκείνην τὴν ἡμέρα.
 Καί κάμποσ' ὦρα εἰς τὴν μαλιὰν ἐκείνην κινδυνεύαν,
 Καί μ' ἀνδρειὰν καί μασοργιὰν τὸ νῆκος ἐγυρεύαν.
 Στὸ ὕστερον ὁ κύρις μου ὡσάν καλὸς τεχνίτης,
 Τοῦδειξε, πῶς μαλώνουσιν εἰς τὸ νησί τῆς Κρήτης.
 Ε'λάθωσέν τον ἄσχημα στὸν πόδα κ' εἰς τὴν χέρα,
 Καί κάνει του πολὺ κακὸ ἐκείνην τὴν ἡμέρα.
 Καί τὴν δεξιὰ του ἐζούγλανε, καί τὸ σπαθί τοῦ πέφτει,
 Κ' ἔχασε μὲ τὸ δίκιο του, ὄχι νὰ ἐζυγανέφτη.
 Μὲ τὸ ἴδιόν του τὸ θελήμα ζημιὸ τὴν ὦραν κείνη
 Ἐμίσεψε, καί τὸ σπαθί τοῦ νικητοῦ τ' ἀφίνει.

Τὸ πρᾶγμα εἶναι φανερό, καὶ ὁ κόσμος τὸ κατέχει,
 Γιατὶ τὸ ψεῦμα νὰ σταθῆ πόδια ποτὲ δὲν ἔχει.
 Κ' ἐσὺ μιλεῖς κομπώματα τὴν σημερινὴν ἡμέρα,
 Π' ὁ κύρις σου τὴν μαρτυριὰν ἐβάστα εἰς τὴν χέρα.
 Καὶ οὐδὲ ποτὲ του βέλησεν ἀπὸ τὴν ὥρα κείνη,
 Ἄρματα νὰ βαστάξῃ πλειό, γιατί ζουγλὸς ἐγένη.
 Κ' εἶναι ἐντροπή σου, κάτεχε, τὰ ψεύματα νὰ λέγῃς,
 Καὶ ἄδικα νὰ καταφρονᾷς τὸς ἄλλους καὶ νὰ φέγῃς.
 Τὸ πρῶτο πρᾶγμα τῆς τιμῆς εἶναι στὸν ἀνδρειωμένον,
 Νὰ μὴν τὸ εὐρουσι ποτὲ εἰς ψεῦμα κομπωμένον.
 Γιατ' ἀπ' τὸν φόβον, λέγουσι, τὸ ψεῦμα πῶς κινᾶται,
 Καὶ πάει, κ' εὐρίσκει ἀποδεκῶ τὸν ἄλλον πᾶ καυχᾶται.
 Μὰ πᾶ μπορεῖ καὶ δύναται, καὶ ἄνδρα νὰ μαλώσῃ,
 Τὸ ψεῦμα μηδ' ἢ καυχῆσι δὲν εἶν' δικήτου βρωσι.
 Μὰ τοῦτο εἶν' τὸ φαγητό, παῦ τρώγει καὶ χορταίνει,
 Ὁ καυχῆσάρης καὶ ὁ δειλὸς, εἰς ὅποιον τόπον πιαίνει.
 Σ' ἐσεῖνα ὀπούσαι ἄνδρας καλὸς, καὶ δύναμις μεγάλης,
 Μεγάλον πρᾶγμα τὸ κρατῶ, ἔτοιμας λογιῆς νὰ σφαλῆς.
 Ἀπὸ πολλοὺς ἐγροίκισα τὴν δύναμιν τὴν ἔχεις,
 Καὶ οὐδ' ἔλπιζα, σὸ' ἐλόγιαζα, ψεύματα νὰ κατέχῃς.
 Σὲ λίγα λόγια, γροίκα μου, ἄκου καλὰ ἦντα λέγω,
 Ἐγὼ δὲν δίδω πείραξιν, οὐδὲ μαλιαῖς γυρευῶ.
 Ἀμ' ὅποιος καὶ ἂν μ' ἐπείραξεν, ἐκεῖνος μὲ κατέχει,
 Μὰ καυχῆσι τὸ σῶμα μου, καὶ ψεύματα δὲν ἔχει.
 Καὶ τιμημένα τὰ βαστῶ ὡς τώρα τ' ἄρματά μου,
 Καὶ ἐλπίζω καὶ ἀπεδῶ ἐμπρὸς ἐντροπή νὰ μὴν μᾶ κάμῃ.
 Ποῦρ' ἂν σ' ἀρέσει τὸ σπαθί, καὶ βέλεις νὰ τὸ πάρῃς,
 Νὰ τὸ νικήσῃς πάλευσαι, πεζὸς ἢ καβαλλάρης.
 Κ' ἐγὼ δὲν ἐφοβήθηκα ποτ' ἄνθρωπον κἀνένα,
 Μ' ὅλον ὀπούμ' ἀνήμερος, καὶ δὲν δειλῶ σὸ' ἐσεῖνα.
 Καὶ ὅταν ὀρίζεις, καὶ ὅταν βῆς, ἅς πᾶμε σ' ἕνα τόπον,
 Μακρὰ, γιατί βαρυῦμαί το τὸ πλῆθος τῶν ἀνθρώπων.

Μ' ἄρματα μόνο κοφτερά, καὶ σιδηροῦν σκουτάρι,
 Νὰ δοῦμεν τοῦτο τὸ σπαθί, ποιὸς μέλλει νὰ τὸ πάρῃ.
 Για νὰ ξεκαθαρίσωμεν κ' ἡ μάχη νὰ τελειώσῃ,
 Ποῦρε ἂν Δέλη ὁ Βασιλεῖος Δέλημα νὰ μᾶς δώσῃ.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Σ' τοῦτα τ' ἀνακατώματα γλακοῦν οἱ ἀνδρειωμένοι,
 Νὰ δοῦν ἠντάχουν διαφοραῖς ἐτούτ' οἱ μαλωμένοι.
 Γροικοῦσι τοῦ Σπιθόλιοντα ἐκεῖνα τὰ ἐπαιναῖτα,
 Ἄκουσι καὶ τοῦ Κρητικοῦ, τὸ πῶς τ' ἀπηλογαῖται.
 Καὶ στέκουν, καὶ ἀναμένουσι τὸν Ῥήγα νὰ μιλήσῃ,
 Καὶ πιθυμοῦν ν' ἀκούσουσι, τὸ Δέ ν' ἀποφασίσῃ.
 Ὁ Βασιλεῖος μὲ φρόνησιν, καὶ σπλάχνος ἀρχηνίζει,
 Καὶ πρῶτα σὺν Σπιθόλιοντα τὸ πρόσωπον γυρίζει.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ

Λέγει του, δὲν ἀνέμενα σήμερον ἀπὸ σένα,
 Νὰ ποῦσίινε τὰ χεῖλη σ, τὰ σοῦχα γροικημένα.
 Καὶ ἂν εἶχες παραπόνεσιν, ἐτύχαινε ν' ἀφήσῃς,
 Τὴν διαφορὰν σου κ' ὕστερα, νὰ μοῦ τῆνε μιλήσῃς.
 Διὰ νὰ μὴ δυσκολευθῇ τὸ κάλεσμα ποῦ γίνῃ,
 Καὶ ὁ φρόνιμος ἔτοις καιρὸς ταῖς διαφοραῖς τ' ἀφίνει.
 Γιατὶ θωρεῖς τὸ μάζωμα ἐτούτο τὸ μεγάλο,
 Ὅπου τιμῶ σ' ὅ, τι μπορῶ τὸν ἕνα, καὶ τὸν ἄλλο.
 Καὶ τὸ παιδί μου ἂν κάνεις μοῦ τῶθελε σκοτώσῃ,
 Ἐτοιον καιρὸν ἀντάμειψιν δὲν ἤθελα τοῦ δώσει.
 Οὐδὲ γυρέψιν ἤθελα νὰ κδικηθῶ ἔτοιαν ὥρα,
 Ὅπουν' τόσοι Ἀφεντόπλοιοι, καὶ ξένοι μὲς εἰν Χώρα.
 Μᾶθελ' ἀφήσῃ νὰ χαροῦν, καὶ νὰ περιδιαβάσῃ,
 Κ' ἐσὲ ποῦ Σεμελιώθηκε σήμερον ἡ μάνιτά σου;
 Για ἕνα σπαθί ποῦ βρέθηκε στοῦ Κρητικοῦ τὴν χέρα,
 Νὰ κάμνῃς ἀνακάτωμα ἐτούτην τὴν ἡμέρα;

Ἀφῆτε ταῖς διαφοραῖς, καὶ παρεμπὸς μὴν πᾶσι,
 Καὶ τὸ κονταροκτύπημα υἱέ μου σὰν σκολιάση.
 Ἐϋχετε μέραις, καὶ καιρὸν, καὶ τόπον νὰ βρεθῆτε,
 Νὰ τὸ ξεκαθαρίσετε, ἀμὴ γιὰ δὰ τ' ἀφῆτε.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὁμίλησε ὁ Βασιλειὸς, μιλοῦσίν του κ' οἱ ἄλλοι,
 Λέσιν του, ἀνακατώματα στήν μέσην τους μὴ βάλῃ.
 Τὸ κάλεσμα τοῦ Βασιλειοῦ μὴ θέλει νὰ ξυλώσῃ,
 Καὶ ἄς σιγανέψῃ ἡ μάνιτα, κ' ἡ ὄργητα ἄς μερώσῃ.
 Γιὰ ἓνα σπαθὶ μὴδὲ γευῆ ἔτοια μεγάλη μάχη,
 Καὶ ἄς κάμῃ τὸ χειρότερον ἄλλου καιρὸ ποῦ λάχῃ.
 Ὅσον τῆ μίλειε ὁ Βασιλειὸς, καὶ ὅσον μιλεῦν κ' οἱ ἄλλοι,
 Τόσον καὶ πλεῖο ἡ ἔχθρητα ἐγίνετο μεγάλη.
 Καὶ μὲ φωνὴ ἀγριώτατη, τρέμοντας τὸ μουστάκι,
 Τοῦ Ῥήγα πληρογήθηκε μὲ λόγια ὅλα φαρμάκι.

ΚΑΡΑΜΑΝΙΤΗΣ

Ἀφέντη, γιὰ νὰ μὴν μοῦ πῆς, τὸ πῶς περίσσα σφάνω,
 Μὰ ἦθανα χέρι εὖ σπαθί, γιὰ νὰ μὲ δῷ ἦντα κάνω.
 Γιατί δὲν θέλω ἔτοιο σπαθὶ νὰ χαίρεται ὁ ἐχθρὸς μου,
 Καὶ δὸς μὲ αὐτὸ τὸ θέλημα, ἢ παίρνω το ἀπατός μου.
 Μ' ἀγριώτατον ἀνάβλεμμα, καὶ βρουχισμοὺς μεγάλους,
 Ἐγύρισε τὰ μάτια του, κ' ἐμίλησε μὲ τῶ ἄλλους.
 Θωρῶ, κ' ἐμαζωκτῆκετε, καὶ βαβουρίζετε ὅλοι,
 Ὡσὰν τὸ κάνου ἡ μέλισσαις τῶ ἄνθους εὖ περιβόλι.
 Καὶ ἀπ' τὴν μερὰν τοῦ Κρητικοῦ γνωρίζω πῶς κρατεῖτε,
 Καὶ βλέπω, ποῦ ξαμώνουσιν ἐκεῖνα ὅπου μιλεῖτε.
 Ἄν εἶναι καὶ ἀπὸ σᾶς κάνεις, καὶ θε νὰ τοῦ βοηθήσῃ,
 Ἄς ἔλθῃ ποῦρε μετ' αὐτόν, ἐπὶ καὶ ἄς πολεμήσῃ.
 Ἐλάτε τρεῖς καὶ τέσσαρες, ὅσοι καὶ ἂν εἴσθε ἐλάτε,
 Πολλοὺς καὶ λίγους τὸ σπαθὶν, ἐτοῦτο δὲν φοβᾶται.

Δέν θέλω πλειό νά'μιλῆ, κάνεις νά μέ πειράζῃ,
 Νά'κδικηθῶ, ν' ἀντιμευθῶ, τό δίκιο μου μέ βιάζει.
 Δῆ θέλω ποιός ἀπό τούς δυό ψεματινά τὰ λέγει,
 Καί ποιός εἶν' κείνος π' ἄδικα, νά βρῆ μαλιαῖς γυρεύγει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ο' Κρητικός δέν θέλει πλειό νά στέκῃ ν' ἀναμένῃ,
 Πολλή ἐντροπή τοῦ φαίνοντον τόσο ν' ἀπομένῃ.
 Καί πάγει ἔμπρός εἰς τοῦ Ῥηγός μέ ταπεινότη ἀρχίζει,
 Νά τοῦ μιλῆ τό δίκιο του, μα δίχως νά μανίζῃ.

ΚΡΗΤΙΚΟΣ

Ῥῆγα, ἐπειδὴ κ' ἐβάλλθηκε τοῦτο τό παλικάρι,
 Ὅσο πλειά γλήγωρα μπορεῖ τ' ἄρματα νά μοῦ πάρῃ.
 Καί ἀπόστα μ' εἶδε κ' ἦλθα ἐπά, ὑπομονή δέν ἔχει,
 Καλεῖ με νά μαλώσωμε, γιά πράγμα, ποῦ κατέχει.
 Τό πῶς ἔχει ἄδικο πολὺ, μ' ἀπῆτις κ' ἔτ' εἰ θέλει,
 Ἄς δοῦμε τοῦτο τό σπαθί σήμερο τίνος μέλλει.
 Καί γιά νά μὴν πειράζωμεν τόσον πολλὰ τὴν Χώρα,
 Μα νά ξεκαθαρίσωμε τάχομεν σ' λίγην ὥρα.
 Νάχουν κ' οἱ Ἀφεντόπουλοι καιρὸν νά ξεφαντώσουν,
 Κ' ἔτοιμο μεγάλο κάλεσμα οἱ δυό νά μὴν ξυλώσεν.
 Μ' ἕνα σκουτάρι σιδερό, κ' ἕνα σπαθί στὴν χέρα,
 Θέλω καί νά γενῆ ἡ μαλιά τὴν σημερινὴν ἡμέρα.
 Μὲ τὰ πολλ' ἄρματ' ἄτυχο τὸν ἀνδρειωμένον κάνει,
 Μα ποῦ μαλώνει ὀλόγυμνος, τρομάρα τότε πιάνει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ο' Ῥῆγας σὰν ἐγνώρισε, πῶς ἕνας, καί ἄλλος θέλει,
 Νά δοῦσι κείνο τό σπαθί εἰς τίνος χέρια μέλλει,
 Καί ὅ, τ' εἶπε τοῦ Σπιθόλιοντα, στὸν ἄνεμον τὰ χάσε,
 Ζημιό τὴν γνώμην τὴν ἠλλαξε, καί ἄλλην βελήν ἐπιάσε.

Καὶ Δέλημα τούς ἔδωκε, νὰ τὸ ξεκαθαρίσουν,
 Καὶ μὲ σκουτάρι καὶ σπαθί, μόνον νὰ πολεμήσουν.
 Τὴν ὥραν ὅπου πήρασι τὸ Δέλημα τοῦ Ῥῆγα,
 Σύρνονται, καὶ μὲ βιαν πολλὴν παράμερας ἐπῆγα.
 Κ' εὐγάνουν ὅλα τ' ἄρματα, καὶ μόνον τὸ σκουτάρι,
 Καὶ τὸ σπαθί ἀπέμεινεν εἰς κάθε παλικάρι.
 Ὅλο τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ τρομάσσει καὶ φοβάται,
 Ἄναδακρῶνει, καὶ πονεῖ, τὸν Κρητικὸν λυπάται.
 Ἡ ἄρεταῖς, κ' ἡ γνῶσι του, καὶ τῆς μιλιᾶς του ἡ χάρι,
 Ἐκαμε, καὶ ἀγαπήσαντον, πεζοὶ καὶ καβαλλάροι.
 Τὸν ἄλλον τὸν σκληρόκαρδον δὲν δύνονται νὰ δοῦσι,
 Ἄμ' ὅλοι τ' ὠργισθήκασι, καὶ ὅλοι τονὲ μισοῦσι.
 Λογιάζουσι, πῶς δὲν μπορεῖ ὁ Κρητικὸς νὰ κάμη,
 Μαλιὰν καλὴν μ' εἶτοιο Σηργιό, κ' ἐτρέμαν σὰν καλάμι.
 Μὰ κεῖνοι, ποῦ κατέχασι τὸν Κρητικὸ ἦντα ξάζει,
 Καὶ ἀκρίγασι, πῶς σ' ἀνδρείαν κάνεις δὲν τῆς τεριάζει,
 Καὶ οὐδὲ φοβήθηκε ποτὲ ἄνδρα Σηργιό ἂν ἐγίνη,
 Καὶ νὰ μασσῆ τὰ σίδηρα, καὶ νὰ τὰ καταπίνη,
 Δὲν ἔχεν φόβο, οὐδὲ δειλιῶν, μὰ στέκουν, καὶ ἀναμένουν,
 Νὰ δοῦσι ταῖς παλικαριαῖς τοῦ μαυροφορεμένου.
 Μ' ἄς ποῦμεν γιὰ τὴν Ἀρετὴν, π' ὡς εἶδε, κ' ἐξυλώθη,
 Ἔτοιο κονταροκτύπημα, εἰς τὴν καρδιὰ πληγώθη.
 Μέσα της ναθεμάτιζε χίλιαις φοραῖς τὴν ὥρα,
 Ὅπουρθεν ὁ Σπιθόλιοντας σὴν ἐδικήν τους Χώρα.
 Καὶ κάνει την, καὶ δὲν μπορεῖ τὸν ἀγαπᾶ νὰ βλέπη,
 Γιατὶ τὸ πρᾶγμα τὸ ἐγνωιανὸ ὅλους τούς παρατρέπει.
 Ε' τοῦτ' ἡ φοβερὴ μαλιὰ π' ἀκόμη δὲν ἐγίνη,
 Τοῦ Ἔρωτος τῶν ἄρμάτων τῶν παράμερα τῶν ἀφήνει.
 Δὲν εἶν' πρεπὸ τοῦ Ῥώκριτου νὰ στέκη νὰ τουιάρη,
 Μὰ μὲ τούς ἄλλους ἔσμιξε μακρὰ ἀπ' τὸ πατάρι.
 Στὸν τόπον ποῦναι ὁ Κρητικὸς, ἀνεβοκατεβαίνου,
 Καὶ ὄλ' ἔρμηνεύεν ὅτι μπορῶν τῆς νειῶ τοῦ παινεμένου.

Καὶ ὁ, τι κατέχει κάθε εἷς, καὶ ξεύρει, τὸ θυμίζει,
 Μ' αὐτὸς ὅλα τὰ κάτεχε, στὰ ξένα ποῦ γυρίζει.
 Ἐχ' εἶναι καὶ ὁ Ῥωτόκριτος, μὲ τέχνην τοῦ ἐρμηνεύει,
 Ποιαῖς κοπανιαῖς νὰ βλέπεται, καὶ ποιαῖς νὰ δυσκολεύη.
 Στὸν ἄλλον τόπον πούτونه τὸ φοβερόν λιουτάρη,
 Ἐπῆγεν ὁ Δρακόκαρδος τ' ἄγριο τὸ παλικάρη.
 Κ' ἔλεγε τοῦ Σπιθόλιοντα στ' ἄρματα ὁ, τι κατέχει,
 Κ' ἐκεῖνος νὰ τοῦ τὰ γροικᾶ, ὑπομονὴν δὲν ἔχει.

ΚΑΡΑΜΑΝΙΤΗΣ

Καὶ λέγει του μὲ μάνιτα, θαυμάζομαι μὲ εἰσένα,
 Τὸ πῶς δειλιάς, κ' ἐγνοιάζεσαι σ' ἔτοια μαλιὰ γιὰ μένα.
 Καὶ λέγεις, καὶ ἐρμηνεύεις με, νὰ βλεπηθῶ μοῦ δείχνεις,
 Πολλ' ἄσχημα εἶν' τὰ λόγια σε, στὸν ἄνεμου τὰ ρίχνεις.
 Ὁ Κρητικὸς καὶ ἄλλοι πολλοὶ νὰ μὲ μαλώσῃ οὐμάδι,
 Ἐτούτ' ἡ χέρα κάνει τους νὰ πᾶν νὰ βροῦν τὸν Ἄδη,
 Κάνεις δὲ δέλω νὰ μιλῆ, καὶ σήμερ' ἄς μ' ἀφήσῃ,
 Στὰ μοῦσφαλεν ὁ Κρητικὸς, νὰ κάμω δίκαια κρίσι.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐπῆγαν εἰς τοῦ Βασιλειοῦ, καὶ δέλημα τοὺς δίδει,
 Διὰ νὰ κάμωσι κ' οἱ δυὸ θανατερό παιγνίδι.
 Ὄρισε νὰ γενῆ ἡ μαλιὰ, μακρὰν ἀπ' τὸ πατᾶρι,
 Κ' ἐκεῖ ἐμαζωχθήκασι, πεζοὶ καὶ καθαλλάροι.
 Καταπλακώνετ' ὁ λαὸς, καὶ ὁ εἷς τὸν ἄλλο ἀμπώθει,
 Ὅταν ἀπὸ τὸν Βασιλειὸ τὸ δέλημα ἐδόθη.
 Τρέχουν, γλακοῦσι νὰ θωροῦν, ὅλοι μικροὶ, μεγάλοι,
 Καὶ ἄνθρωπος δὲν ἀπέμεινε, ὅπου νὰ μὴν προβάλλῃ.
 Καὶ τότε λέγ' ὁ Κρητικὸς ὁ νεῖος ὁ παινεμένος,
 Ὅς τις πεθάνῃ, ἀπ' ὅλους σας ἄς εἶν συγχωρημένος.
 Καὶ μ' ἓνα πῆδημ' ὡς αἰτὸς ἐστάθηκε στὸ ζάλο,
 Καὶ βάνει χέρα στ' ἄρματα, καὶ ἀνέμεινε τὸν ἄλλο.
 Erotocrito.

Κ' ἐκεῖνος πάλ' ἀνάδια του ὀγλίγνωρος σιμώνει,
 Καὶ διχωστάς παραθεσμιὰ σὰν δράκος ξεσπαθώνει.
 Καὶ σμίγουν τὰ γυμνα' σπαθιά, σηκώνουν τὰ σκιστάρια,
 Καὶ ἀρχίζουσι νὲ τὴν μαλιὰν τοῦτα τὰ παλικάρια.
 Μὲ μάνιτα καὶ μ' ἀνδρείαν ἀγριεύουν καὶ φουσκώνουν,
 Ὅπ' ὅσοι καὶ ἀντ' ἐβλέπασι, πονῶν καὶ ἀναδακρυνώνων.
 Σὰν δυὸ λιοντάρια ὅταν βρεθοῦν μὲ πείναν εἰς τὰ δάση,
 Κ' εὐρῶν φαητό, καὶ ἀπάνω τὸ τῶνα καὶ τ' ἄλλο ἀράσει,
 Μουγκρίζων, καὶ ἀγριεύουσι, πεινοῦν, καὶ μὲ τὸ σῶμα,
 Καὶ μὲ τὰ νύχια ἀράσσει, καὶ τρέχουν εἰς τὸ βρῶμα.
 Τῶνα καὶ τ' ἄλλο πολεμᾷ, τὸ βρῶμα νὰ κερδέσῃ,
 Ἐτς' ἔκαμαν καὶ τοῦτοι οἱ δυὸ εἰς τῆ λαοῦ τὴν μέσῃ.
 Τριγυρισμένους τς' ἔχουσι, καὶ στέκουν καὶ σωροῦσι,
 Τὸν πλειᾷ ἀνδριωμένο ἀπὸ τῆς δυὸ δὲν ξεύρῃσι νὰ πῶσι.
 Καὶ μόνο κείνα τὰ σπαθιά ἀνεβοκατεβαίνουν,
 Καὶ ὠραις ζερβάτὰ ζάλατῆς, καὶ ὠραις δεξιὰτὰ πηαίνων.
 Πολλὰ μεγάλην δύναμιν ἔχ' ὁ Καραμανίτης,
 Πλειᾷστῆχνης, καὶ πλειᾷσμασοργιᾶς εἰν' τὸ παιδί τῆς Κρή-
 Καὶ μὲ τὴν τέχνην συντηρᾷ, τὴν ὦραν πῆ μαλώνει, (τῆς.
 Τὴν χέρα τοῦ Σπιθόλιοντα σὲ ποιά μερὰ ξαμώνει.
 Κ' ἐξώφευγε ταῖς κοπανιαῖς, κ' ἔβλεπε τὸ σπαθί του,
 Καὶ ὡσὰν ἀετὸς ἐπὰ κ' ἐκεῖ ἐπέτα τὸ κορμί του.
 Σύρνετ' ὀπίσω, πηαίνει ἐμπρός, ζερβά δεξιὰ γιαγέρνει,
 Καὶ πρίχσ σώσει ἢ κοπανιά, εἰς τὸ σπαθί τὴν πέρνει.
 Καὶ ὅποιο σπαθί εἶχ' ἔτοιαν βαφήν σίδῃρο δὲν τὸ πιάνει,
 Οὐδὲ ποτὲ τζακίζεται, οὐδ' ὀδοντιά δὲν κάνει.
 Πότε καὶ λίγο τοῦ διδε καὶ πάνω στὸ σκουτάρι,
 Στὴν γῆν κομμάτια τῶρρίχνε τὸ φοβερὸ λιοντάρι.
 Ἐστεκεν ὁ Χαρίδημος σὰν ἄνδρας, καὶ ἀναμένει,
 Κ' ἐγύρευε νὰ βρῇ καιρὸν ἢ χέρα ἢ τιμημένην.
 Δὲν θέλει δίχως διάφορον ἢ κοπανιαῖς νὰ πηαίνου,
 Ὅσων ἐπηαίνα τοῦ Σηργίου τ' ἀγρίου τῆ θυμουμένου.

Ὄπου ταῖς δίδει στό σπαθί, τοῦ σκουταριοῦ τὴν χέρα,
 Καὶ ὄλαις ταῖς πλειότεραις φοραῖς λαδώνει τὸν αἶρα.
 Μὰ τοῦτος ἔχει πομονή, καὶ πολεμᾷ μὲ γνῶσι,
 Κ' ἐγύρευγέ τον ἀνοικτὸν, διὰ νὰ τονέ λαδώσῃ.
 Καὶ πάντα μπρὸς στά μάτια του μὲ τὸ σπαθί ξαμώνει,
 Γιὰ νὰ τονέ κρατῆ μακρὰ, νὰ μὴν πολυσιμῶνῃ.
 Μὲ τὸν καιρὸ ὁ Χαρίδημος τὴν χέρα χαμηλώνει,
 Κ' ἤνρέ του τὸ μερὶ ἀνοικτὸ, δαμάκι τὸ λαδώνει.
 Σ' κείνον τὸν τόπον τοῦβγαλε τότε τὸ πρῶτον αἶμα,
 Καὶ ἀρχήσασι κ' ἐχαίρουταν κείνοι οἱ πολλοὶ πᾶ τρέμα.
 Λιγάκι τὸν ἐλάδωσε, πούρε τὸ αἶμα βγῆκε,
 Καὶ τὸ σπαθί του στό μερὶ λαδωματιὰ τ' ἀφῆκε.
 Καὶ ὡσὰν τεχνίτης σ' ἄρματα, πάντα καιρὸ γυρεύγει,
 Μὲ γνῶσι, καὶ μαστοργιὰ, νὰ κρῆσῃ καὶ νὰ φεύγῃ.
 Τὴν δεύτερην λαδωματιὰν στό στῆθος τοῦ τὴν κάνει,
 Κ' ἦτον ἐτούτ' ἀπρόκαλη, αἶμα πολὺ τοῦ βγάνει.
 Ὡς εἶχε ρήξει κοπανιὰ, πάντα του τὸ σκουτάρι,
 Μὲ τὸ σπαθί συντρόφιαζε τ' ἀγένειο παλικάρι.
 Διὰ νὰ βλέπῃ τὸ κορμί, νὰ μὴν τονέ λαδώσῃ,
 Τ' ἄγριο θηργιό, πᾶ κτάσσειτον, θάνατον νὰ τῆ δώσῃ.
 Γιαύτως δὲν εἶχε δύναμιν πολλὴν ἢ κοπανιὰ του,
 Ἐβλέποντον, κ' ἐλάδωνε, κ' ἐσίμωνε κοντά του.
 Γυρεύει τόπον καὶ καιρὸν ἐκείνην τὴν ἡμέρα,
 Νὰ κάμῃ μιὰν μαλιὰν καλὴν ἢ τιμημένῃ χέρα.
 Ὡς εἶδεν ὁ Σπιθόλιοντας τὰ αἵματα καὶ τρέχουν,
 Στό στῆθος τῆ, καὶ εἰς μερὶ, καὶ τὸ κορμί τῆ βρέχουν,
 Ἐμούγκρισ', ἐταράχθηκε, καὶ ὡσὰν λεοντάρ' ἀγριεύγει,
 Καὶ νὰ βαρῆ τοῦ Κρητικοῦ τόπον νὰ βρῆ γυρεύγει.
 Μηδὲ ποτὲ τὸ πέλαγος ἔτοιμας λογιῆς μαυρίζει,
 Στ' ἀνεμικαῖς τῆ Γενναριῆ, ὅταν βροντᾷ, καὶ ἀφρίζει.
 Σ' καιρὸν π' ἀνακατώνεται μὲ ταραχὴ μεγάλη,
 Καὶ ὅταν σκορπᾷ τὰ κύματα ἔξω στό περιγιάλι.

Σάν ἔκαμ' ὁ Σπιθόλιοντας, στὰ αἵματα ποῦ θῶρει,
 Κ' ἔτρεχαν, καὶ νὰ γδικηθῆ ἀκόμη δὲν ἠμπόρει.
 Ἐδάγκανε τὰ χεῖλη του, μέσα ἡ καρδιά του βράζει,
 Δράκοντος, κ' ὄχι ἀνθρωπινὸ τὸ πρόσωπόν τ' ε μοιάζει.
 Κ' ἔσυρε μουγκαλισματιὰν ἔτ' ε πολλὰ μεγάλην.
 Ποῦ τὸ πατᾶρι σείσθηκε ἀπὸ μιὰ μερὰν ὡς ἄλλην.
 Κ' ἐφάνη κ' ἦτονε βροντῆ, ποῦ ἀπ' τὰ ὕψη ἀρχίζει,
 Καὶ κάνει ταραχὴν πολλήν, τὰ νέφαλα ξεσχίζει.
 Καὶ μὲ πολὺ συγαλιασμό στὰ βάθη κατεβαίνει,
 Ἐτ' ε καὶ ἀπ' τὸ σῶμα του ὁ μουγκρισμὸς εὐγαίνει.
 Μανίζει μὲ τὰ χέρια του, καὶ τὸ σπαθὶ του φέγει,
 Κ' εἰς κείναις ταῖς λαβωματιαῖς νὰ γδικηθῆ γυρεύγει.

ΚΑΡΑΜΑΝΙΤΗΣ

Λέγει, θωρῶ δὲν ἔχω πλειὸ, οὐδὲ σπαθὶ οὐδὲ χέρα,
 Μ' ὄλα μ' ἀπαρνηθήκασιν ἐτούτην τὴν ἡμέρα.
 Ἀπῆτις κ' ἕνας Κρητικὸς τὸς ὦρα μὲ μαλώνει,
 Κ' ἡ χέρα μου πιδούλεψε, καὶ δὲν τονὲ σκοτώνει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐμάζωξε σάν τὸ θηριὸ ὄλην τὴν δύναμίν του,
 Καὶ ὅσον ἔμπορεῖ ψηλὰ σηκώνει τὸ σπαθὶ του.
 Καὶ ἀπέκει τρέγει πάνω του μ' ἀγριωμένο χέρι,
 Κ' ἐξάμωσε νὰ τοῦ βαρῆ στῆς κεφαλῆς τὰ μέρη.
 Καὶ ὁ Κρητικὸς ὀγλίγωρος σηκώνει τὸ σκουτᾶρι,
 Βάνειτο μπρὸς στὴν κεφαλῆ, τὴν κοπανιὰν νὰ πάρη.
 Κ' ἐβλέπησε τὴν κεφαλὴν, γιὰτ' ἀπ' ἔμπρὸς τὸ βάνει,
 Καὶ δίδει τ' ε μιὰν κοπανιά, καὶ μέσα εἰς δυὸ τὸ κάνει.
 Καὶ πέφτει κάτω τὸ μισὸ, τ' ἄλλο μισὸ πομένει,
 Κ' εὐρέθη κ' ἡ χέρα του λιγάκι λαβωμένη.
 Τὴν κοπανιά τρομαξασιν ὄλ' οἱ ἀπομονάροι,
 Νὰ ὀδν νὰ κόψη μέσα εἰς δυὸ τὸ σιδηρὸ σκουτᾶρι.

Τότε σὰν εἶδε ὁ Κρητικὸς, καὶ τὸ σκουτάρι χάσε,
 Εἰς ἄλλον τρόπον πολεμᾶ, καὶ ἄλλην βουλήν ἐπιάσει.
 Πλειὰ δυνατὸς ἐγένηκε, καὶ πλειὰ ἄφοδα μαλώνει,
 Ζαλο δὲν κάνει πίσω πλειὸ, μ' ὅσον μπορεῖ σιμώνει.
 Καὶ δὲν τοῦ φαίνεται καιρὸς νὰ στέκη ν' ἀναμένη,
 Πόδας τὸν πόδα ἄμπωθε, καὶ πάντα μέσα μπαίνει.
 Στρέφεται χάμαι, καὶ θωρεῖ, καὶ τὸ κορμὶ μουλώνει,
 Καὶ μὲ μεγάλη μαστοργιὰ στὰ πόδια του ξαμώνει.
 Ἐθάρεψ' ὁ Σπιθόλιοντας, κ' ἐκεῖ θὲ νὰ τοῦ δώση,
 Καὶ χαμηλώνει τ' ἄρματα νὰ μὴν τονὲ λαδῶση.
 Καὶ τότε ὁ Χαρίδημος τοῦ φάνη νᾶναι ἡ ὥρα,
 Νὰ δώση τέλος τῆς μαλιᾶς, νὰ κατατάξῃ ἡ χώρα.
 Κ' ἐσήκωσεν ὡς ἀστραπή τὸ γλίγωρό του χέρι,
 Ὅσᾶν τὸν εἶδεν ἀνοικτὸν, στῆς κεφαλῆς τὰ μέρη.
 Καὶ μπήχνει ὅλο τὸ σπαθὶ εἰς τὸν λαιμὸ ποκάτω,
 Ὑπνο τὸν ἀπεκοίμησε, παντοτινὰ κοιμᾶτο.
 Ἐπесе κάτω τὸ θηριό, τὰ μάτια του γριλλώνει,
 Φαρμάκι φτεῖ μὲ τὲς ἀφροῦς, τὰ μάτια ἀναδακρώνει.
 Κ' ἐμουγκαλίσθη τρεῖς φοραῖς τὸ φοβερό του στόμα,
 Κ' ἐβρόντησεν ὁ οὐρανός, κ' ἐσεῖρθηκε τὸ χῶμα.
 Καὶ μὲ μεγάλην ταραχὴν, καὶ μουγκρισμὸν ὁμάδι,
 Ἐπῆγ' ἡ ἄγρια τοῦ ψυχῆ στὸν μαυρισμένον Ἄδη.
 Κ' ἐκεῖνος, πούτου φοβερός, καὶ ὅπ' ὅλοι τὸν ἐτρέμα,
 Σήμερον ἐκυλίσθηκε στῆς σάρκας του τὸ αἷμα.
 Καὶ σήμερο κείνη ἡ ψυχὴ, π' ἀνθρωπον δὲν ἐδείλια,
 Πάγει νὰ δῆ τοῦ Χάρωνος τὰ μαυρισμένα σπήλια.
 Κ' ἓνα μεγάλο θαύμασμα κείνη τὴν ὥρα φάνη,
 Τ' ἄλογο τοῦ Σπιθόλιοντα ταῖς σάρκες του δαγκάνει.
 Ὅσ' ὥρα κείνος πολεμᾶ, ἀνδριεύγεται νὰ λύση,
 Νὰ πάγῃ στὸν ἀφέντη του, γιὰ νὰ τοῦ βοηθήσῃ.
 Καὶ ὡσὰν ἐμίσεψε ἡ ψυχὴ, κ' ἐπῆγεν εἰς τὸν Ἄδη,
 Πέφτει καὶ αὐτὸ χάμαι, φοφᾶ, τελειώνουσιν ὁμάδι.

Εὐνίκησεν ὁ Κρητικὸς λαβωματιὰ δὲν ἔχει,
 Μόνο μικρὴ μικρὴ πληγὴ, καὶ λίγον αἷμα τρέχει.
 Καὶ οὐδὲ γιατρὸν δὲν ἔχει χρειὰ, νὰ πέμψη νὰ γυρέψη,
 Μὰ πῆγε γιὰ ν' ἀρματωθῆ, καὶ νὰ καθαλλικέψη.
 Μὲ σπᾶδα μπαίνει σ' ὄρδινιὰ νὰ κονταροκτυπήσῃ,
 Μ' ὁ Ῥῆγας δὲν ἠθέλησε γιὰ τότε νὰ τζ' ἀφήσῃ.
 Γιατ' ἔξω ὀπούτου πάρωρα, πολλὰ βαρὺ τοῦ φάνη,
 Σὰν εἶδε τὸν Σπιθόλιοντα, νὰ πείσῃ ν' ἀποθάνῃ.
 Καὶ μ' ὄλο πούχεν ἄδικο, καὶ ὄλοι τοῦ ὠργισθῆκα,
 Ὁ Ῥῆγας τὸν ἐπόνεσε, κ' ἔχει μεγάλην πίκρα.
 Καλὰ καὶ νὰ τὸ δέλασι ὄλοι μικροὶ μεγάλοι,
 Καὶ καθενεὶς τοῦ Κρητικοῦ νῆκος ἐπαρακαλεῖ.
 Εἴ τοῦτο ἡ φύσις τῷδ' ὠκε στήν σάρκα τὴν καυμένη,
 Κάθε κορμὶ νὰ συμπουῆ τ' ἄλλοῦ τὴν πονεμένη.
 Καὶ τὸν ἐχθρόντου νὰ δωρῆ, κάνεις πῶς πᾶν νὰ θάψῃν,
 Δὲν ἤμποροῦν τὰ μάτια του, παρὰ νὰ τότε κλάψουν.
 Ὡς δέλει νὰν' σκληρόκαρδος, τὸ σπλάχνος νὰ τῆ λείπη,
 Εἰς ἔτοιαις χρειαῖς βρίσκεται μὲ πόνον καὶ μὲ λύπη.
 Ποῦρ ὁ λαὸς ἐφώναξε, πολλὴ βαβοῦρα γίνῃ,
 Κ' ἐδείξασι πολλὴν χαρὰν ὄλοι στὴν ὄραν κείνῃ.
 Εἰμήνυσεν ὁ Βασιλεῖος, κ' εἶπε νὰ διαλαλήσουν,
 Γιὰ νᾶρθουσι τὸ δὲ ταχυὰς, νὰ κονταροκτυπήσουν.
 Γιατὶ δὲν ἤθελε γιὰ δὰ νὰ τρέξουσιν ἐκεῖνοι,
 Κ' ἔσωσε, κ' ἐπερίσσεψε τὸ πρᾶγμα ὅπου γίνῃ.
 Καλὰ κ' ἐπόνεσε πολλῶν, ὁ στίχος πῶς ἀλλάσσει,
 Καὶ χίλιοι χρόνοι φαίνονται ἡ νύκτα νὰ περάσῃ.
 Ποῦρε τὸ δέλει ὁ Βασιλεῖος, κ' ἐκεῖνο ποῦ ὀρίσει,
 Οὐδένας δὲν ἀποκοτᾶ τὸνάντιον νὰ μιλήσῃ.
 Εἴ πόνεσεν εἰς τὴν καρδίαν δαμάκι ἡ Ἀρετοῦσα,
 Κ' ἐδώκασί της βάσανο, κείνα ποῦ διαλαλοῦσα.
 Πειδῆ καὶ τότε δὲν μπορεῖ νὰ δῆ τὸν Ἐρωτάρη,
 Νὰ λιγυρθῆ, ν' ἀποφτιασθῆ, νὰ τρέξῃ τὸ κοντάρι.

Πουρ' ἔχωνε σὰν φρόνιμη, τὸν πόνο ποῦ τὴν κρίνει,
 Καί τῃ Κυροῦ της σίμωσε, καὶ σπλαχνικοῦλα γίνη.
 Συργουλιστὰ συργουλιστὰ φιλεῖτον εἰς τὴν χέρα,
 Λέγει, πῶς ἐπικράθηκεν ἐκείνην τὴν ἡμέρα.
 Στὸ πρᾶγμα ὅπου γίνηκεν εἰς τ' ἄγριο παλικάρι,
 Κ' ἐτοῦτα μίλειε κ' ἤρχονταν κάτω ἀπ' τὸ πατάρι.
 Οἰμάδι μὲ τὴν Ῥήγισσαν, κ' ἐπῆγαν στὸ Παλάτι,
 Κ' ἡ συντροφιά ἦτον πολλή, καὶ ἀρίθμητ' ὦρα ἐκράτει.
 Εἴθάφτη ὁ Σπιθόλιοντας, κ' ἐτέλειωσε τοὺς χρόνους,
 Καὶ ἀφῆκεν εἰς τὰς τόπες τριπύκραις πολλαῖς καὶ πόνας.
 Εἴπεσε κεῖνο τὸ θρηγιό ὅπ' ὅλοι τὸ τρομάσαν,
 Κ' ἡ ἀνδρείααῖς, κ' ἡ δύναμις σὰν νεφαλο περάσαν.
 Πονεῖτον ὁ Δρακόκαρδος, μὰ χρειᾶναι ν' ἀπομένη,
 Καὶ ἂν θεὸς νὰ πῆ καὶ τίποτε, γιὰ τότε τὰ σωπαίνει.
 Πᾶσι καὶ ξαρματώνονται ζημιό οἱ ἀνδρειωμένοι,
 Καὶ κάθε εἰς μὲ πιθυμιά τὸ δὲ ταχυὰ ἀναμένει
 Εἴπνευεν ὁ Ῥωτόκριτος, πῶς γιὰ τὴν ὦρα κείνη,
 Νὰ κονταροκτυπήσουσιν ὁ Ῥῆγας δὲν τζ' ἀφίνει.
 Νὰ δείξη πᾶνω στ' ἄλογο τὴν τέχνην καὶ ἀνδρειοσύνη,
 Κ' ἐζήλεψε τοῦ Κρητικοῦ, τὸ πρᾶγμα ὅπου γίνη.
 Ὡς εἶδε τόσον ἔπαινον, καὶ φήμην, ποῦ τοῦ δίδα,
 Πουρ' ἐπαρηγοῦντονε, καὶ πάντα εἶχ' ἐλπίδα.
 Εἰς τὸ κονταροκτύπημα νὰ κάμη νὰ γνωρίσουν,
 Ποιὸν πρέπει νὰ παινέσῃσι, ποιὸν πρέπει νὰ φημίσῃν.
 Καὶ μετ' αὐτὰς τὰς λογισμὰς πάγει καὶ αὐτὸς, κ' εὐγάνει,
 Τ' ἄρματα, καὶ κοντὰ κοντὰ σὴν κλίνην τὰ βάνει.
 Γιὰ νὰ ταῦρη τὴν αὐγήν, ν' ἄρματωθῆ ὡς στρατιώτης,
 Καὶ νᾶναι πρῶτος ὀλονῶν τὸ παίνεμα τῆς νειότης.
 Εἴδραδιασεν, ἐνύκτωσε, καθένας στὸ κλινᾶρι,
 Ἔθεκε, γιὰ ν' ἀναπαυθῆ, κ' ὕπνον γλυκὺν νὰ πάρη.
 Μὰ ἡ Ἀρετοῦσα δὲν μπορεῖ νὰ κοιμηθῆ ὅπου πάγει,
 Ἄμ' ἐστρεφογυρίζουντον, στόνα κ' εἰς τ' ἄλλο πλάγι.

NENNA

Η' Νίννατση άνεστéναζε, καί λέγει τς' ή καϋμένη·
 Είδες τὸ τέλος πῶχουσι, μάννα μου, οἱ άνδρειωμένοι,
 Ο'λ' εἶν' αὐτοὶ τοῦ μακελλίου, στὸν θάνατον γυρίζουν,
 'Αμ' οἱ 'Ρηγάδες κάθονται, καί μοναχὰ ὀρίζουν·
 Γροικᾶς καλ' ἦντα σοῦ μιλῶ, καί για τήν ὦραν τούτην;
 Εἶπα τήν παραφαντασιὰ, κ' ἐσὺ καλά ἀφουκροῦ την·

ΠΟΙΗΤΗΣ

Κείνη δὲν δίδ' ἀπολογίαν, μὰ στέκει καί λογιάζει,
 Νὰ ξημερώση πιθυμᾶ, καί ὁ πόθος τήν βιάζει·
 Τήν ὦραν, π' ὁ Αὐγερινός, πασίχαρος προβαίνει,
 Καί ἀπὸ τῆς γῆς τὸ πρόσωπον ἡ σκοτινάδα βγαίνει,
 Καί τὰ πουλιὰ χαμοπετοῦν, καί ἀναγαλλιούσιν οὐλα,
 Καί πάγνη εἰς φτερούγιατους πάγει ἀπ' τήν δροσῆλα·
 Ποιὸ κάθετ' εἰς γλωρὸ κλαδί, ποιὸ σ' δένδρο, ποιὸ σ' χαράκι,
 Καί τὸν σκοπὸ του κοιλαδεῖ κάθε λογῆς πουλάκι·
 Καί μὲ τήν σιγανὴν λαλιὰν τὸν ἥλιον προσκαλοῦσι,
 Καί πιθυμοῦσι γλίγωρα ναῦγη νὰ τότε δοῦσι·
 Η' Ἀρετὴ σηκώθηκε, τὸ παραθύρ' ἀνοίγει,
 Καί τήν αὐγὴν τήν λαμπυρὴν μὲ τήν χαρὰν ξανοίγει·
 Ντύνεται, καί στολίζεται, καί στέκει καί ἀναμένει,
 Πότε νὰ τῆς μηνύσουσι, νὰ σηκωθῆ νὰ πηαῖνη·
 Η' δέτ' ζι καί ὁ 'Ρωτόκριτος μὲ τήν αὐγὴν σηκώθη,
 Καί δὲν προρεῖ νὰ καρτερῆ, μὰ πάραυτ' ἀρματώθη·
 Καβαλλικεύγει σὰν ἀετὸς, στὸν φόρον κατεβαίνει,
 Καί τς' ἄλλης, ποῦ ἐλείπασιν, ἔστεκε καί ἀναμένει·
 Καί νὰ, κ' ἐκεῖνοι γλίγωρα, πρὶ ὁ ἥλιος νὰ προβάλη,
 'Εκεῖ ἐμαζωχθήκασιν ὄλοι μικροὶ μεγάλοι·
 Μὲ τήν αὐγὴν καί ὁ Βασιλεὺς στὸν φόρον ἐκατέβη,
 Μ' ὄλην τήν ἄξια συντροφιά, κ' εἰς τὸ πατάρ' ἀνέβη·

Ο'ρίζει, κ' ἦρθαι γιὰ μιὰ μπρός του οἱ Καβαλλάροι,
 Για νὰ κατέχη ὁ καθεὶς, ποιῶ τρέχει τὸ κοντάρι.
 Τρεῖς εἶχε, ποῦ δὲ πολέμου, καὶ δέκα ἀντίκρυτάτους,
 Νὰ δείξουσι τὴν τέχνην τους, καὶ τὴν παλικαριάτους.
 Ο' Κυπριώτης εἶν' ὁ εἷς, καὶ ὁ Κρητικὸς ὁ ἄλλος,
 Ὁ τρίτος ὁ Ῥωτόκριτος τῆς ἀνδρείας τὸ κάλλος.
 Καὶ τῆτοι οἱ τρεῖς ἐπέρυσταν τῶ ἄλλους νὰ πολέμησουν,
 Νὰ πάρουσι τὸ χάρισμα, ἂν εἶναι καὶ νικήσουν.
 Καὶ ὁ Ῥήγας μὲ τὸ χέρι του ἔγραφεν ἕνα κ' ἕνα,
 Για νὰ μὴν εἶναι ἀζυγαριὰ καὶ λάθος σὲ κάνενα.
 Ἐλάχαν τοῦ Χαριδῆμου τρεῖς δυνατοὶ ἀνδρειωμένοι,
 Δράκόμαχος, Νικόστρατος νέοι καμαρωμένοι.
 Καὶ ὁ δυνατὸς Τριπόλεμος, ποῦ Σκλαβουνιὰν ὀρίζει,
 Καὶ δὲν ψηφᾷ τὸν θάνατον, καὶ φόβον δὲν γνωρίζει.
 Μὰ τέσσαρες ἐλάχαι τοῦ Ῥήγα πὸ τ' ἀμάξι,
 Κ' ἔχει νὰ κουρασθῆ πολλά, νὰ βαρυναστενάξῃ.
 Ο' Δημοφάνης τὸ θηριὸ ἀπὸ τὴν Μυτιλήνη,
 Καὶ ἀπὸ τ' Ἀνάπλι Ἀνδρόμαχος, λέοντες θηριὰ κ' κείνοι.
 Καὶ ὁ Λιοκαρέτης τῆς Ἀξιᾶς, τὸ φοβερὸ κοντάρι,
 Καὶ ὁ Ἀφέντης τῆς Βυζάντιου, τ' ὄμορφο παλικάρι.
 Καὶ τρεῖς καὶ τοῦ Ῥωτόκριτου ἐλάχαι τ' ἀζάπη,
 Τὴν δύναμίν τε πλήθαινε τῶ ἀφέντρας του ἡ ἀγάπη.
 Ο' Ἡράκλης ἀπ' τὴν Ἐγριππον, ὁ ἕνας καὶ ὁ ἄλλος πάλι,
 Ὁ νέος ὁ Φιλάρετος, τὸ φοβερὸ κεφάλι,
 Πῶ τὴν Μεθώνην ὠρίζε, κ' εἶχε ἀφεντειαῖς, καὶ πλούτη,
 Σπίθας, καὶ λιονταριῶ καρδιά, βαστῆν κ' οἱ δύοτες τῆτοι.
 Ἐλάχε καὶ ὁ Δρακόμαχος τοῦ ἀζάπη τοῦ Ἐρωτάρη,
 Κ' εἶχε μεγάλαις κονταριαῖς, καὶ φοβεραῖς νὰ πάρῃ.
 Τρεῖς ἐλάχανε τῶν δυὸ, τέσσαρες τοῦ Κυπριῶ,

Τὸ ροιζικότου θέλῃσε, καὶ ὁ Ῥήγας τοῦ ταῖς δίδει.
 Καθένας ξεύρει μετὰ ποιὸν δὲ νὰ συναπαντήξῃ,
 Νὰ τρέξῃ τὸ κοντάρι του, καὶ τὴν ἀνδρειὰν νὰ δείξῃ.

Καὶ στίκουν καὶ ἀναμένουσι μὲ πιθυμιά μεγάλη,
 Πότε νὰ δώσῃ θέλημα τοῦ Ῥήγα τὸ κεφάλι.
 Εἴκοσιπέντε σάλπιγγες, καὶ βούκινα κτυπήσαν,
 Καὶ τὸ πατάρι σείσθηκε, καὶ τ' ἄλογα ξυπνήσαν.
 Πρῶτο σιμάδι τῆς ἀρχῆς σ' ἔγνοιαν πολλήν τοὺς βάνει,
 Ποιὸς μέλλει ναύγῃ νικητῆς, νὰ πάρῃ τὸ στεφάνι.
 Δὲν εἶναι πιθυμητικὴ ἔτζι βροντὴ ὅταν στραψῇ,
 Σ' καιρὸν, πῶς ἀνακρέμασιν ὁ ἥλιος τὸν κόσμον κάψῃ.
 Ἀνθούς, χορτάρια, λούλουδα, δένδρη κλαδιὰ ξεράνη,
 Κ' ἔλθῃ βροντὴ μὲ νέφαλο, καὶ τὴν βροχοῦλα κάνῃ.
 Καὶ ἀναγαλλιάσουσιν καὶ χαροῦν, ὅλοι μικροὶ, μεγάλοι,
 Θωρῶντας τᾶσανε νεκρά, πῶς ἀνεζήσαν πάλι.
 Σὰν ἦτον πιθυμητικὸς ὁ Ῥωτόκριτος ν' ἀκούσῃ,
 Νὰ παίξουσιν ἢ σάλπιγγες, τὲς ἄνδρας νὰ καλοῦσι.
 Καὶ ἀνέμενε μὲ προθυμίαν, νὰ δευτεροκτυπήσῃ,
 Νὰ σάσῃ τὸ κοντάρι του, τὸν πόλεμον ν' ἀρχίσῃ.
 Ἄς ποῦμεν καὶ τῆς Ἀρετῆς, κεῖνο ποῦ τὴν παιδεύει,
 Ποῦ γύρισε τὸ πρόσωπον, καὶ τῆς Φροσύνης λέγει.

ΑΡΕΤΟΣΤΑ

Φροσύνη, ποιὸς σοῦ φαίνεται νὰν' κάλλιο παλλικάρι,
 Στὸ σείσμα, καὶ σὸ λίγισμα, καὶ σῆς ἀνδρείας τὴν χάρι;
 Στὸ σείσμα, καὶ σὸ λίγισμα, σὸ ζῶσμα τῶν ἀρμάτων,
 Στ' ἀρχοντικὰ ἀναρρήματα, καὶ σῆς ἀνδρείας τὸ νάτο;
 Καὶ ποιὸς μὲ διῶμα κάθεται, καὶ τὸ κορμὶ δὲν κλίνει;
 Τὴν ὄρεξί σου πέμουτην νὰ ζῆς καὶ σὺ Φροσύνη.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τότε ἢ Νέννα ὡς πονηρὴ, θωρῶντας πῶς ἢ κόρη,
 Τὸν ἀσπροφόρο ζόμπλιαζε, κ' ἐκεῖνον πάντα θώρει,
 Κ' ἐγνώρισε πῶς πλειὰ βαθυὰ, ὁ πόθος τῆς ρίζώνει,
 Καὶ Ῥωτόκριτον θωρεῖ, κ' ἐκεῖνον καμαρώνει.

NENNA

Γιὰ νὰ τῆς πάψη ὁ λογισμὸς, τῆς λέγει, θυγατέρα,
 Κάτεχε, πῶς ὄσους θωρῶ, σ' ἐτούτην τὴν ἡμέρα,
 Κ' ἦλθαι κ' ἐγραφθῆκασιν, ἐμένα δὲν μ' ἀρέσει,
 Μόνον τὸ Βασιλόπουλον, ὁποῦναι κεῖ στήν μέση.
 Καὶ ὁπούλθε μὲ πολλὴ ἀφεντιὰ, κ' εὐτρέπισεν ἡ Χώρα,
 Ἐκεῖνον καμαρώνω γῶ, χίλιας φοραῖς τὴν ὥρα.
 Καὶ ἔξω ἀπὸ κεῖνο ὀρέγομαι, κ' ἔχει μορφιὰ μεγάλη,
 Κεῖνον τὸν χρυσοκόκκινον, τὸν ξανθοσγουρομάλη.
 Κάθεται σὰν ζωγραφιστὸς, καὶ σράφτει μὲσ' εἰς κάλλη,
 Καὶ ὡσὰν ἐτέτης καὶ τῆς δυοῦ, θάρρῶ δὲν εἶναι ἄλλοι.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Τότε τῆς λέγει ἡ Ἀρετὴ, ὀλίγην πράξιν ἔχεις,
 Καὶ τὸ καλὸ ἀπ' τὸ κακὸ ποιῶν εἶναι δὲν κατέχεις.
 Στὲς κόκκινες, εἰς πράσινες, καὶ ὅσες καὶ ἂν γέμη ὁ φό-
 Ποπανωθιότες ὀλονῶν εἶν' κεῖνος ὁ ἀσπροφόρος. (ρος,
 Καὶ ἀπῆτις ἀποκότησε δέκα νὰ πολεμήσῃ,
 Εἰς κάθε πράγμα, σὰν θωρῶ, ἐπέρασε τὴν φύσι.
 Γιὰ πέμ8, ἦντα τῆ λείπεται, καὶ ποιῶν χάριν δὲν ἔχει;
 Ποιὰ τέχνη βρίσκειται ἀρχοντιᾶς, καὶ δὲν τὴν ἐκατέχει;
 Λιοντάρι στήν παλικαριὰν, χρυσὸς αἰτὸς στὸ διῶμα,
 Πολλὰ σκλαβώνει ταῖς καρδιαῖς τὸ ζαχαρένιο στόμα.
 Ἡ κόρδαις τοῦ λαγούτου του, πουλιάν καὶ κηλαδοῦσι,
 Καὶ γιαινὲν τὰ τραγέδιατ8 τζ' ἀρρώστους νὰ τ' ἀκούσι.
 Ὡς καὶ ζωγράφος ἔμαθε δίχως δασκάλου πράξι,
 Ἡ μοῖρα μου τὸ ἔκαμεν, ὄγιά νὰ μὲ πατάξῃ.
 Ἐδῶ μαθαίνει καὶ γιατρὸς, ταῖς πληγωμέναις γιαινει,
 Συχνὰ δροσίζει ταῖς καρδιαῖς, ἐκεῖναις ποῦ μαραίνειν.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Πάλ' ἡ Φροσύνη νὰ θωρῆ, πῶς εἰς τὴν Ἀρετοῦσαν,
 Ἡ σπύλαις πλειὰ παρὰ ποτὲ, ἐβράζαν κ' ἐκέντουσαν.
 Ἐψέγει τοῦ Ῥωτόκριτου, τὴν νειότη καὶ τὰ κάλλη,
 Καὶ ἀνέστισέ της του πολλὰ μὲ πονηριὰ μεγάλη.

NENNA

Λέγει της· θυγατέρα μου γροῖκα τὰ λέγω τώρα,
 Κάτεχε ἡ ντζόγια πῆκαμες, βγαίν' ἐξ ἀπὸ τὴν Χώρα.
 Τίς εἶναι σὰν τὸν Κρητικόν, καὶ σὰν τὸν Κυπριώτη,
 Καὶ τίς σὰν τῷ Πιστόφορῳ τὴν ἀνδρειωμένην νειότη;
 Κ' ἐκεῖνον τὸν Τριπόλεμον τίς νὰ τονέ νικήσῃ;
 Καὶ αὐτὸν τὸν χρυσοκόκκινον, ὅπου περνᾷ τὴν φύσι;

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ξαναφυσοῦν ταῖς σάλπιγγες, κ' ἦτονε τὸ σημάδι,
 Οἱ Καβαλλάροι δυὸ καὶ δυὸ νὰ τρέξουσιν ὁμάδι.
 Τρεῖς ἦσαν σὰν πρωτόγεροι, πούχαν τῆς γνῶσις χάρι,
 Καὶ πράξιν εἴςταις ταῖς δελαιαῖς γιὰ κάθε καβαλλάρη.
 Τότε ἀπὸ τοὺς Γέροντας τὸ θέλημα ἐδόθη,
 Τὸν Ἐρωτα ἀνέκραξε, στὸν πόθο παρεδόθη.
 Λιγοφυχᾷ ὁ Ῥωτόκριτος, καὶ κάνουσί του χάρι,
 Νὰν' πρῶτος γιὰ τὸν κύριν του, νὰ τρέξῃ τὸ κοντάρι.
 Καὶ τὸν Φιλάρητον καλεῖ τ' ὤμορφο παλικάρι,
 Καὶ τὸν ἀνέμενε καὶ αὐτός, κ' ἐκράτει τὸ κοντάρι.
 Τότε ἐστράφ' ἡ Ἀρετὴ στὴν Νέννα της, καὶ λέγει,
 Ὅμάδι εἶν' κεῖνος ποῦ παινᾷ, κ' ἐκεῖνος ὅπου ψέγει.
 Ὅμάδι καλεσθήκασι, κ' εἰδὰ θέλεις γνωρίσει,
 Ποιὸς θέλει τιμηθῆ ἀπ' τῆς δυὸ, καὶ ποιὸς θέλει νικήσει.
 Γύρου τριγύρου εἶν' ὁ λαός, καὶ πιθυμοῦν νὰ δοῦσι,
 Δυὸ παλικάρια σὰν αὐτὰ, πῶς κονταροκτυποῦσι.

Σὰν στὰ λαγκαδία τὰ βαθυὰ τ' ἄγρια τὰ δασωμένα,
 Ὅπουναι μέσα τὰ θηργιά, καὶ ὄρνια κατοικημένα,
 Κ' ἔχσσι δένδρη καὶ κλαδιὰ, σὲ μιὰν μερὰν κ' εἰς ἄλλη,
 Καὶ κατεβῆ ἀπ' τὰ βουνα ἀνεμικὴ μεγάλη.
 Καὶ μὲ βροντὴν, καὶ μ' ἀστραπὴν, μέσα εἰς δάση δώσῃ,
 Κατασκορπίσῃ τὰ κλαδιὰ, τὰ δένδρα ξεριζώσῃ.
 Κ' ἢ σκόνησιν μὲ τὴν παραχὴν φόβου τοῦ κόσμου δώσῃ,
 Φύγῃσιν ὄρνια καὶ θηργιά, νὰ βρῶν ἄδεια νὰ γλυτώσῃ.
 Ἐδίδεξι βρόντισεν ὁ οὐρανὸς, καὶ ἡ γῆ ἀνεσηκώθη,
 Ὅταν ἡ πρώτη κονταριά στὰ στήθη τους ἐδόθη.
 Ἀσάλειτος ἀπέμεινε στὴν κοπανιὰν ἐκείνη,
 Ὁ Ῥώκριτος, κ' εἰς τὸν λαὸν χαρὰ μεγάλη γίνῃ.
 Ἐδειξεν ὁ Φιλάρετος σ' ἄρματα πόσο ξάζει,
 Ποσῶς δὲν τὸν ἐλίγῃσε, σὰν καρφωμένος μοιάζει.
 Πιάνουν κοντάρια πλειὰ βαρυὰ διὰ νὰ δευτερώσῃ,
 Στόπον, πῶς νὰναι βλαβερὸς, πάσῃσιν κ' οἱ δυὸ νὰ δώσῃ.
 Ὁ Ἥλιος δίδει σ' ἄρματα, καὶ φεγγουσι, καὶ λάμπου,
 Σμίγῃσιν, συναπαντήγῃσιν στὴν μιὰν φορὰν τῆ κάμπου.
 Ἐδῶκε τοῦ Ῥωτόκριτου μιὰν κονταριάν στὰ μάτια,
 Καὶ τὸ κοντάρι σκόρπισεν εἰς ἑκατὸ κομμάτια.
 Ἡ κονταριάτουμε βαρυὰ, καὶ δυνατὴ περίσση,
 Λιγάκι τὸν ἐζάλισε, μὰ δὲν τὸν ἐγνωρίσα.
 Ἡ κονταριά τοῦ Ῥώκριτου πλειὰ δυνατὰ πληγώνει,
 Ποῦδῶκε τοῦ Φιλάρετου, ἐκεῖ ποῦ τὸ ξαμώνει.
 Στὸ κούτελο σημάδεψε, καὶ ἠῦρέν το καὶ εἴην μέση,
 Κ' ἐσάλεψε, κ' ἐκούνησε δυὸ τρεῖς φοραῖς νὰ πείσῃ.
 Ζερβά, δεξιὰ ζυγάριζε, κ' ἤγερνε τὸ κορμί του,
 Καὶ εἴην καποῦλα τοῦ φαριοῦ ἡγγίζει τὴν κεφαλὴ του.
 Νὰ παίξῃ δὲν ἠμπόρειε πλειὸ, γιὰτ' ἦτονε γραμμένο,
 Ὅποιος καὶ ἂν γύρη ἀπ' ἄλογο, νὰ τὸν κρατῶν χαϊμένο.
 Ἡ Ἀρετοῦσα ἐπέτουντον, κ' ἦτον χαρὰ γεμάτη,
 Καὶ τὴν Φροσύνην ἔσφιγγεν, ἐκεῖ πῶς τὴν ἐκράτει.

Η' ὅποι' ἄσπεκε μὲ λογιισμό, ἐπόμευε, γυατὸ Δῶρει,
 Πῶς μὲ τὰ ζάλα περπατεῖ στὸν ἐγκρεμνὸν ἠ κόρη.
 Τὴν σάλπιγγα ὁ Ῥωτόκριτος, κάνει καὶ δευτερώνει,
 Κράζ' ἄλλον νᾶλθη ὀγλίγωρα, σὸ κέρδος ἐξαμῶνει.

ΑΦΘΕΝΤΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΙΠΠΟΥ

Ὡσάν λιοντάρη ἀγριεὐθῆκε τζ' Εὐρίππ' ὁ στρατιώτης,
 Καὶ τῆς ἀνδρείας ὁ μάστορας, τὸ παίνεμα τῆς νειότης.
 Πιάνει κοντάρη δυνατὸ, τοῦ Ῥώκριτου σιμῶνει,
 Καὶ λέγει του μὲ μάνιτα, ἀδελφί, δὲν σὲ σώνει.
 Τόκαμες τοῦ Φιλάρητου, ν' ἀκροσταθῆς καμπόσου,
 Νὰ ξεκρᾶσῆς τὸ κορμί, στὸν κόπον σου τὸν τόσου,
 Μὰ κράζεις με, ὡσάν Δωρῶ, λιγοφυχᾶς περίσσα;
 Μὰ κάτεχε καὶ ὀπούλαχα, ποτὲ δὲν μ' ἐνικῆσα.
 Καὶ Δὲς γνωρῖσεις σήμερον, ποίος εἶμαι νὰ κατέχης,
 Γιατὶ τὴν πράξιν μου ἐδῶ ἀκόμη δὲν τὴν ἔχεις.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Δὲν τοῦ μιλεῖ ὁ Ῥωτόκριτος, μὰ δείχνει μὲ τὴν χέρα
 Πῶς Δέλουσι νὰ γνωρισθοῦν ἐκεῖνην τὴν ἡμέρα.
 Πιάνουσι τόπο πομακρὰ οἱ εὐμορφοὶ Καβαλλάροι,
 Στὴν σέλλα σάζου τὸ κορμί, καὶ σφίγγου τὸ κοντάρη.
 Κ' εἰς τ' ἄρματα τῆς κεφαλῆς δυὸ κονταριαῖς κτυποῦσι,
 Ποῦ μέσα σὰ μυαλά κ' οἱ δυὸ πένου πολὺν γροικοῦσι.
 Μ' ἀσάλευτοι πομείνασι, καὶ δευτερώνου ἀλλη,
 Παρὰ τὴν πρώτην πλειὰ βαρυσά, καὶ πλειότερα μεγάλη.
 Ὁ Ἡρακλῆς πτὴν Εὐριππον ἐσάλεψε δαμάκι,
 Γιατὶ παραζαλίσθηκε, κεῖναι νὰ πηῖ φαρμάκι.
 Ἐσπεκεν ὁ Ῥωτόκριτος, καὶ ἀσάλευτος ἐγίνη,
 Κ' ἐφάνη σου ἐνίκησε στὴν κονταριὰν ἐκεῖνη.
 Ποῦρ ὀμιλήσασι κ' οἱ δυὸ, καὶ ὀμάδι συδασθῆκαν,
 Νὰ τρέξου ἀλλήν μιὰν φορὰν, μὰ τότε δὲν τζ' ἀφῆκαν.

Ε'κείν' οἱ τρεῖς πρωτόγεροι, πούχαν ἐξάν παρμένη,
 Εἰς ὃ, τ' ἀποφασίσουσι κατ' ἕνα·ς νὰ σωπαίνῃ.
 Σάν εἶδεν ὁ Ῥωτόκριτος, πῶς ἡ δουλειὰ εἶν' κριμένη,
 Ἐκάλεσέτον τὸν ἐχθρὸν, τὸν ἄλλον π' ἀναμένει.
 Κ' ἡ σάλπιγγα δυὸ τρεῖς φοραῖς παίζει τὸ κάλεσματου.

ΔΡΑΚΟΚΑΡΔΟΣ

Κ' ἐκίνησ' ὁ Δρακόκαρδος, καὶ σάζει τ' ἄρματα του,
 Κ' ἐσκέπασε τὰ μάγουλα τὰ κιτρινοβαμμένα,
 Μὲ σίδηρα πολλὰ βαρῦνὰ, καὶ πολυσκουριασμένα.
 Δύναμιν εἶχε σάν Σηριό, δράκου καρδιὰν ἐφόρει,
 Νὰ κάμῃ θέλει σήμερο, νὰ ἀναδακρῶσῃ ἡ κόρη.
 Σιμῶνει τοῦ Ῥωτόκριτου, λέγει του, ὅπου θελήσει,
 Ὑστερα μὲ τὰ κοφτερά σπαθιά νὰ πολεμήσῃ.
 Τάχα νὰ θελῇ ὁ Βασιλεῖός; πέτο, νὰ τὸ κατέγω,
 Κ' ἀποσάν ὀψὲς γιὰ ἔτοια δευλιὰ μεγάλην ἐγνοίαν ἔχω.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τὸ γροίκησ' ὁ Ῥωτόκριτος, ἐκεῖνο παῦ τοῦ λέγει,
 Ἐγνώρισέν τονε γιαμιὰ ἦντ' ἀναί ποῦ γυρεύει.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Καὶ λέγει του, δὲν ἔχω ἐξάν, γιὰ δὰ νὰ σοῦ μιλήσω,
 Καὶ διχωστάς ἀπηλογιάν τυχαίνει νὰ σ' ἀφήσω.
 Μὰ τὸ κονταροκτύπημα, ἀδελφι, σάν τελειώσῃ,
 Νὰ πᾶμεν εἰς τοῦ Βασιλεῖου, θέλημα νὰ μᾶς δώσῃ.
 Νάχῃς τὸ θέλεις ἀπὸ μέ, καὶ πρᾶγμα εἶν' ὀλίγο,
 Καὶ τάσσω σε, καὶ βρίσκεις με, γιατί δὲν θὰ σὲ φύγω.
 Τοῦτο γιὰ δὰ ἄς τ' ἀφήσωμε, γιατί καιρὸν δὲν ἔχει,
 Ὅπου θωρεῖς, πόσος λαὸς περμαζωμένος τρέχει.
 Καὶ ἂν εἶσαι, ὡς δείχνεις δυνατός, καὶ ἂν εἶσαι παλικᾶρι,
 Δειξέστην τὴν παλικαριάν, κ' ἐδῶ μὲ τὸ κοντάρι.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Δὲν στέκουν νὰ μιλοῦσι πλειό, ἀφήκασι τὰ λόγια,
 Καὶ σύρνονται μὲ μάνιτα εἰς ἀπ' τὸν ἄλλον χώρια.
 Ξαναφυσοῦν ἢ σάλπιγγες, ἐκείναις ποῦ τοὺς κράζουν,
 Ὅγλίγωρα νὰ τρέξουσι, καὶ τὰ κοντάρια σάζουν.
 Μὲ μάνιτα ὁ Ῥωτόκριτος κινᾷ τὴν ὄραν κείνη,
 Σὰν κάρβουνον ἀφτούμενον τὸ πρόσωπὸν του γίνη.
 Ἡ΄ξαψε καὶ ὁ Δρακόκαρδος, ποῦ τοῦδῶκεν ἡ φύσι,
 Τζ' ἀνθρώπους ὅλους νὰ μισᾷ, καὶ ἔδεναν ν' ἀγαπήσῃ.
 Ἐκίνησε μὲ μάνιτα, ἀγριεὺει, καὶ δρυμώνει,
 Ὅσᾶν τὸ κάνει ὁ ποταμὸς, βολὸς ὅταν φουσκώνει.
 Καὶ ἀπὸ χαράκια καὶ δεινδρά, σύρνει, καταβρουλίζει,
 Ἐτοιᾶς λογιᾶς ἀγριεὺεται, κ' ἔτοιᾶς λογιᾶς μανίζει.
 Στὸ πρῶτο συναπάντημα πραγμάτωνε μεγάλο.
 Πῶς τὰ κοντάρια δώκασι στὴν μούρη ἓνα μὲ τ' ἄλλο.
 Κ' ἰδέτζι βρουλισθήκασι, καὶ στὰ κορμιά δὲν γγίζουν,
 Καὶ ἔμπρὸς ὀπίσω τὸ ζημιὸ ὡς ἀστραπή γυρίζουν.
 Μὲ δύναμιν καὶ μὲ ἀνδριὰν ἄλλα κοντάρια πιάνουν,
 Τρέχουν, καὶ εὖν μασκαλῆς τοὺς μὲ μάνιτα τὰ βάνουν.
 Τοῦ γροινιασμένου ἢ κονταριά εἰς τὸν λαιμὸν ποκάτω,
 Εὐρηκε τὸν Ῥωτόκριτον, ποῦ πάντα τὸ θυμᾶτο.
 Τὴν ἀναπνοιάν του στοῦμπωσε, κακὸ πολὺ τοῦ κάνει,
 Καὶ λίγο, λίγον ἔλειψε, νὰ πέσῃ ν' ἀποθάνῃ.
 Τὸ αἶμ' ἀπὸ τὸ στόμα του ἔτρεχεν εἰς τὰ στήθη,
 Τούτην τὴν κονταριά ὁ λαὸς πολλὰ τὴν ἐφοβήθη.
 Ὅλοι φωναίζουν καὶ μιμοῦν, καὶ λέσιν ἐδὰ πέφτει.
 Ποῦρε εὖν σέλλα εἰσθήκε, καὶ ὡς λέωντας ἀνδριεύθη.
 Ἡ' κοπανιὰ δὲν ἔβλαψε τόσα τὸν Ἐρωτάρη,
 Σὰν ἔβλαψε τὴν Ἀρετὴν ἐπάνω στὸ πατᾶρι.
 Ποῦ τὸ κονταροκτύπημα ἐκράτειε γιὰ παιγνίδι,
 Κ' ἐδάχει πόνον εὖν καρδιάν, παράτρομος τῆς δίδει.

Καὶ ὡσάν τὸν εἶδε κ' ἤγερνε, καὶ τόσον αἷμα τρέχει,
 Ἀγκουσεμένη βρίσκαται, καὶ ὑπομονὴν δὲν ἔχει.
 Ἐχλώμιανεν, ἐχάθηκε, καὶ ἄλλης λογῆς ἐγένη,
 Τινὰς δὲν τὴν ἐγνώρισε, μόνον ἢ Εὐφροσύνη.
 Ὅποι ἄλλ' ἀγάπησε ποτέ, μπορεῖ νὰ τὸ λογιᾶση,
 Τὸν πόνου, ὅπου γροίκησε, μὴν πᾶ νὰ τότε χάση.
 Πουρ ἐπαρηγορήθηκε, σὰν εἶδε τὸ κοντάρι,
 Τοῦ Ἐρωτόκριτ' ἠντᾶκαμεν εἰς τ' ἄλλο παλικᾶρι.
 Ἐκτύπησέ του κονταριὰν στὰ μάτια ἔτση μεγάλη,
 Παύλειψε λίγο νὰ χαθοῦν τὰ γρινιασμένα κάλλη.
 Ἐσπασε τὸ κοντάρι του, κ' ἐπῆε ποῦ κομματί,
 Μιὰ φλιντζακίδ' ἀλύπητη ἐμπῆκε πρὸς τ' ὄμματι.
 Στὸ φρύδι ἀποκατωθιὸ, ἔτοιαν πληγὴν τοῦ κάνει,
 Πουστερα τοῦ κακούργησε, κ' ἦτον γιὰ νὰ ποθάνη.
 Βαρυὰ πολλὰ ζαλίσθηκε, καὶ πλειότου νοῦν δὲν ἔχει,
 Καὶ δὲν γροικᾶ λαβωματιὰν, οὐδ' αἷμα ὅπου τρέχει.
 Γέρει τρεῖς τέσσαρες φοραῖς, καὶ ἐμπρὸς, καὶ ὀπίσω πάγει.
 Καὶ στῶστερο ἀπὸ τ' ἄλογον ἐπέσε στόνα πλάγι.
 Χάμαι στὴν γῆν ἐξάπλωσε τῆς Πάτρας τὸ λιοντάρι,
 Ἡ σέλλα πόμειν' εὐκαιρῆ δίχως τὸν καβαλλάρη.
 Πολλὴ βαβοῦρα στὸν λαὸν καὶ τότε ἐγροικίθη,
 Κ' ἡ Ἀρετὴ στὸ κάμωμα τοῦτο παρηγορήθη.
 Μὰ δὲν ἠμπόρει ἔτ' εὐκολὰ νὰ καλοσυνηφῆρη,
 Στὸν φόβου, ὅπου τ' ἔδωκε τοῦ Δράκοντα τὸ χέρι.
 Σηκῶνεται, σφουγγίζεται, νὰ γιαιτρευθῆ γυρευεῖ,
 Μὲ τῆς ἀνδρείας τὴν ἐντροπὴν ἀμίλητα μισεύει.
 Καὶ ἂν εἶχε καὶ ὄρεξι κακὴν, γιὰ τότε δὲν τὴν δείχνει,
 Μὰ μούλωσε τὴν κεφαλὴν, στὰ χαμηλά τὴν μπήχνει.
 Ἀπόμεινε ὁ Ῥωτόκριτος σ' μεγάλο νῆκος τότες,
 Ἐτῆταις ἦσαν ἢ μαλιαῖς, κ' ἡ κονταριαῖς ἢ πρώταις.
 Ἡλθε καὶ τοῦ Κυπρίδημου, ἡ ὥρα π' ἀναμένει,
 Νὰ τότε πολεμήσουσι τέσσαρες ἀνδρειωμένοι.

Μέσα στον φόρον δυὸ φοραῖς ἀνεβοκατεβαίνει,
 Καὶ ἐμπρὸς ἐπαίζαν σάλπιγγες, καὶ ὡς λιώντας ἀναμένει.
 Ποιὸς νᾶλθη ἀπὸ τοὺς τέσσαρες νὰ τόνε δοκιμάση,
 Δὲν ἤθελε πλεῖο ὁ καιρὸς, κ' ἡ ὥρα νὰ περάση.
 Μ' ἔλεν τὸν κόσμον ἐπαίρνετο, ὄγια νὰ πολεμήση,
 Νὰ δείξη πῶς ὁ Ἔρωτας δὲν κάνει δίκαια κρίσι.
 Γιαύτως στ' ἀμάξι μ' ἐντροπὴν δεμένο κολοσύρνει,
 Καὶ πρὸς αὐτόνον ἔκαμε σὰν Ῥῆγας δικαιοσύνη.
 Πολλὰ καλὰ ὀρδινιάζεται, μεγάλην ἔγνοια βάνει,
 Ὅταν ἀνάδια του θωρεῖ νᾶλθη τὸν Δημοφάνη.
 Ἐκεῖνο τ' Ἀρχοντίπουλο ἀπὸ τὴν Μυτιλήνην,
 Σιμῶνει του, καὶ λέγει τς, πῶς δὲν γροικᾶ νὰ κρίνη.
 Γιατὶ στ' ἀμάξι του κρατεῖ τὸν ἔρωτα δεμένον,
 Καὶ νὰ τοῦ δείξη ἄδικα τὸν ἔχει σκλαβωμένον.
 Ἄρχισε τὸ Ῥηγόπουλο τῆς Κύπρου νὰ μανίζη,
 Ἐνὰ βλέμμα του πρὸς αὐτὸν συνεφιαστὸ γυρίζει.
 Λέγει του, ἐγὼ κάμα καλὰ, ἀμ' ὄχι σεῖς οἱ ἄλλοι,
 Βρίσκεσθε εἰς λάθος φανερόν, καὶ σ' ἐντροπὴν μεγάλη.
 Νὰ λῆτε, πῶς ἐσᾶς νικᾶ ἓνα μικρὸ κοπέλι,
 Καὶ πῶς ἔχ' ἀπὸ λόγου σας, ἐκεῖνο ὅπου θέλει.
 Ἐτοῦτος ἐγεννήθηκεν εἰς τὰ δικά μου μέρη,
 Κ' ἐπάσχουσε πολλαῖς φοραῖς σὲ τούτα νὰ μὲ φέρη.
 Μὰ μὲ ποτὲ δὲν μ' ἤρεσε, μ' ὅσα πολλὰ κατέχει,
 Ἡπράξις τς εἶναι βλαβερή, καὶ σφαίνει πᾶ τὴν ἔχει.
 Καὶ πλεῖά μς ἐγγίζει παρὰ σέ, καὶ ἂν ἤθελε μ' ἀρέσει,
 Σὰν καταπῶς τονὲ θωρεῖς δὲν τὸν ἐθέλα δέσει.
 Καὶ νὰ σὲ δείξω σήμερον, πῶς πάντα δίκαια πταίνω,
 Καὶ πάντα μὲ τὴν χέρα μς τζ' ἀκατέχους μαθαίνω.
 Ἀφῆκαν τ' ἀπονέσματα, κ' εἰς ὀρδινιᾶν ἐμπῆκαν,
 Καὶ στὸ κονταροκτύπημα πᾶλλ' ἄγρια καλεσθῆκαν.
 Καὶ ἀπὸ τὴν τόσῃν μάνιτα, καὶ ἀγριότητα ποῦ δείξαν,
 Ἐσφάλασιν ἡ κοπανιαιῖς, καὶ οὐδένα δὲν ἐγγίξαν.

Ὡς ἂν γεράκι ὄταν χυθῆ, καὶ ἀπὸ ψηλὰ ξανοίγῃ,
 Καὶ δὲ νὰ πιάσῃ τὸ πουλί, ἐκεῖνο νὰ τοῦ φύγῃ.
 Ξαναγιαγέρνει τὸ ζημιό, στήν ἄλλην νὰ τὸ πάρῃ,
 Ἔτοιμας λογιῆς ἐκάμασι καὶ τοῦτοι οἱ καβαλλάροι.
 Ὡς ἂν γεράκια ατρίψασι, νὰ ξανατρέξουν πάλι,
 Κ' ἕνας τὸν ἄλλον ἔπασχε, χαμαὶ εἴην γῆν νὰ βάλῃ.
 Εἰς τοῦτο τὸ δευτέρωμα ἢ κοπανιαῖς δὲν σφάλουν,
 Πόνον πολὺν τοὺς δίδουσι, κακὸ πολὺ τοὺς κάνουν.
 Ἐπῆρεν ἔτοιαν κονταριάν ἀπὸ τὸν Δημοφάνη,
 Ὁ Κυπριώτης, πῶ ὁ οὐρανὸς πολλὰ βολὸς τοῦ φάνη.
 Καὶ τ' ἄλογό του ἐπὰ κ' ἐκεῖ, σὰν ζαθωμένο πάγει,
 Κ' ἔδειξε δυὸ καὶ τρεῖς φοραῖς, νὰ πέσῃ σ' ἕνα πλάγει.
 Ζάλην καὶ τὸ Ῥηγόπουλον ἐγροίκεσε μεγάλην,
 Καὶ πόνον εἰς τὴν κεφαλὴν, ἀμ' ἐπληρώθη πάλι.
 Στὸ κούτελο μιὰν κονταριάν δίδει τοῦ Δημοφάνη,
 Σὰν νάχεν ἀποκοιμηθῆ σ' ὕπνον βαρὺν τοῦ φάνη.
 Ἡ ἴσως τοσόν δυνατῆ, τόσ' ἦτοσε μεγάλη,
 Π' ὁ καβαλλάρης ἔγερνε, σὲ μιὰ μερὰ κ' εἰς ἄλλη.
 Καὶ ὡς ἂν τὸ κάνει ἢ ζυγαριά, ποῦ ἀνεβοκατεβαίνει,
 Καὶ κατὰ τὸ γομάρι τῆς, βαραίνει καὶ ἀλαφραίνει,
 Ἐτ' ἔκανε στήν ζάλην του, καὶ μ' ὄλ' ὅπου ἀνδριέφτη,
 Στῶσερο μὴν μπορῶντας πλειό, ἀπὸ τὴν, σέλλαν πέφτει.
 Ἐπέσεν ἀπὸ τ' ἄλογον, μὲ πόνον καὶ πίκραν,
 Καὶ ὅλοι τ' Ἀφεντόπουλον περίσσα λυπηθῆκαν.
 Ἐτρέχεν ἀπ' τὴν μίτην του, αἷμα καὶ ἀπὸ τ' αὐτιάτου,
 Ζάλην μεγάλην καὶ πολλὴν ἐγροίκα στα μυαλά του.

ΑΝΔΡΟΜΑΧΟΣ

Ὡς ἂν τὸν ἐρρήξεν αὐτὸν, στὸν ἄλλον ἐξαμῶνει,
 Καὶ ὡς ἔπαιξεν ἢ σάλπιγγα, Ἀνδρόμαχος σιμῶνει.
 Λέγει του, ὅ, τι ἔχεις ὡς ἐδῶ, ἀδελφι καμωμένα,
 Δὲν ξάζουσι οὐδὲ τίποτε, ἂν δὲν βαρῆς κ' ἐμένα.

Καὶ νὰ δῆ καὶ ὁλος ὁ λαός, καὶ ὁ Ῥῆγας νὰ γνωρίση,
 Τὸ πῶς δὲν βρίσκεται κάνεις ἐδῶ νὰ σὲ νικήση.
 Κάτεχε ἐδὰ παρὰ ποτὲ νὰ σφίγγῃς τὸ κοντάρι,
 Στέκε στή σέλλα δυνατός, ἂν εἶσαι παλικάρι.
 Μὴν παινέσαι σ' ὄ, τ' ἔκαμες Ῥηγόπουλ' ἀνδρειωμένε,
 Καὶ νὰ γνωρίσης σήμερον, Ἀνδρόμαχος ποιὸς εἶναι.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τοῦ Κυπριώτ' ἐφάνηκε περίσσο νὰ γροικήση,
 Πῶς ἦλθεν ἕνας πελελός, νὰ τότε φοβερίση.

ΚΤΗΡΙΑΗΜΟΣ

Λέγει τ', ἂν ἤκουσες ποτὲ, ποιὸς εἶμαι, πῶς μὲ λείσι,
 Καὶ πῶς κατέχω τ' ἄρματα, Σαρῶ νὰ μὴ σ' ἀρέση.
 Ἐμὲ τὰ μέλη μ' ἀδελφεῖ, ὅταν ἐγεννηθῆκαν,
 Εἰς τὴν κοιλιὰν τῆς μάνας με τὸν φόβον τες ἀφῆκαν.
 Καὶ ἄφοβος ἐγεννηθῆκα, κάμε νὰ τὸ κατέχης,
 Κ' ἐσὺ νὰ μὲ ξιππᾶς ἐδὰ, χαϊμένον κόπον ἔχεις.
 Τὰ λόγια, τ' ἀπονέματα ποτὲ δὲν ἔχουν χάρι,
 Δὲν κρᾶγει ἢ γλώσσα δυνατὰ, σὰν κρᾶγει τὸ κοντάρι.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐ' στεκε, κ' ἤκουε ὁ λαός, κεῖνα π' ἀναθηδάναν,
 Κ' εἶδασι, πῶς τὰ μάτιατς σπίθαις φωτιαῖς εὐγάναν.
 Τὸν κάμπον ἐμοιράσασι, καὶ τ' ἄλογα κεντοῦσι,
 Καὶ τὰ κοντάρια σφίγγῃσι, καὶ τ' ἄρματα κτυποῦσι.
 Δυὸ κονταριαῖς εἰς τὰ κορμιά δίδουν τ' ἄρματωμένα,
 Κ' ἐλάχαν τ' ἄρματα καλά, ἀμὴ κ' οἱ δυὸ ποθαίνα.
 Ὅσάν βροντὴ καὶ πλειότερα ἔκαμε ὅταν κτυπῆσαν,
 Καὶ ἀπὸ τὸ σφίγμα τῶν ποδιῶν τ' ἄλογα γονατίσαν.
 Ἡ' ἀπ' τὸ σφίγμα τῶν ποδιῶν, ἢ καὶ ἀπὸ τὸ κοντάρι,
 Τ' ἄλογα γονατίσασι, κ' ἐπάνω οἱ Καβαλλάροι.

Κ' εἰς τὴν κοιλίαν καὶ τῶν δρυῶν ἦτον τὸ φτεριστῆρι,
 Καθένας τους βιάζονται νὰ δευτερογιαγυρή.
 Ὡσὰν πηλιὰ ὅταν βόσκονται, κ' ἐξάφης νὰ γροικήσουν,
 Κτύπον πολὺν στὴν μέσην τῆς, καὶ ν' ἀναφτερακίσαν,
 Καὶ νὰ πετάξουν τὸ ζημιὸ σὰν ξεπεριωρισμένα,
 Ἔτ' εἰ καὶ αὐτάνα ὡς ἀστραπὴ πῆσανε σηκωμένα.
 Γιαγέρνουν τοῦτα τὰ θηριὰ στὸ πρῶτόν τους σημάδι,
 Πιάνουν κοντάρια δυνατὰ, νὰ ξανατρέξουν ὁμάδι.
 Μὲ μάχην ἐκινήσασι, μὲ μάνιταν ἐτρέξαν,
 Τὴν ὄρα ποῦ γροικήσασι ταῖς σάλπιγγες κ' ἐπαῖξαν.
 Κ' ἕνα καιρὸν ὁ εἰς τ' ἄλλου στὸ κούτελο κτυποῦσι,
 Τὰ μάτια θάμπωθήκασι, τ' αὐτιά τους δὲν ἀκούσι.
 Ὀλίγον λίγον ἔλειψε τοῦ δυνατοῦ Κυπρήδη,
 Νὰ πείσῃ μὲ τὴν κονταριά, π' Ἀνδρόμαχος τοῦ δίδει.
 Δυὸ τρεῖς φοραῖς ἐπὰ κ' ἐκεῖ, γέρνα κ' ἐπάνω κάτω,
 Κ' ἐξάπλωσε τὰ χέρια του, διὰ νὰ δώσῃ κάτω.
 Ποῦρ ἀνδρειεύθηκε καλά, ἐστάθηκε, δὲν πέφτει,
 Καὶ ἂν εἶχε πόνον στὴς μυαλὲς, ὕστερον ἐγιατρεύθη.
 Μ' ἀκούσατε τὴν κονταριά, ὁποῦδωκε καὶ τοῦτος,
 Ὁ θησαυρὸς τῆς δύνάμης, καὶ τῆς ἀνδρείας ὁ πλῆτος.
 Εὔρηκε τὸν Ἀνδρόμαχον ἴσα στὸ κούτελό του,
 Καὶ μιὰν ὄργυιὰ τὸν ἔρρηξε μακρὰ ἀπ' τ' ἄλογό του.
 Καὶ ζαλισμένος ἔπεσε, καὶ κείνοι ποῦ θωροῦσαν,
 Ἀποθαμένος καὶ νεκρὸς πῶς ἦτον ἐθαρρῶσαν.
 Πᾶσι πολλοὶ κ' εὐγάνουν του, μὲ βιὰν καὶ πιδεξιότη,
 Τὰ σίδηρα τῆς κεφαλῆς, κ' ἐκλαίγαν ἔτοιαν νειότη.
 Μὰ παρηγορηθήκασι, σὰν ἐγνωρίσαν πάλι,
 Πῶς κείνο, ποῦ τὸν εὔρηκεν, ἦτον ἀπὸ τὴν ζάλη.
 Τὸν ἄλλον δὲν ἠθέλασι, κ' εἶχάν του κακωσύνη,
 Για τὸν καῦμένον ἔρωτα, ἄδικα πῶς τὸν κρίνει.
 Ἐξεζαλίσθ' ὁ Ἀνδρόμαχος, κ' ἐπῆγεν εἰς τὸ σπῆτι,
 Αἷμα ἀπὸ τὸ στόμα του, ἔτρεχε καὶ ἀπ' τὴν μήτη.

Πολλά ἐντράπη, κ' ἤθελε τοῦ Ῥήγα νὰ μηνύσῃ,
 Θέλημα νάχῃ καὶ ἄλλην μιὰν, νὰ κονταροκτυπήσῃ.
 Κ' εὔρισκε χίλιαις ἀφορμαῖς, μ' ἀλήθεια δὲν τῆ ξαΐζουν,
 Γιατὶ τὰ λόγια τ' ἄμοιαστα στὴν ζυγαρὰν δὲν σάζεν.
 Καὶ ὅλον τὸ λέγαν καὶ πρεπὸ δὲν εἶναι νὰ τὸ κάμῃ,
 Γιατὶ ποῦ χάσῃ δὲν μπορεῖ πάλι νὰ ξαναδράμῃ.
 Ὁ Λιοκαρέτης ὁ γλυκὺς τῶμορφο παλικάρι,
 Καβαλλικεύει τὸ ζημιό, καὶ πιάνει τὸ κοντάρι.
 Τοῦ Κυπριώτῃ σίμωσε μ' ὄψι ἀναγαλλιασμένη,
 Καὶ μὲ μιλιὰ, καὶ μὲ λαλιὰ, γλυκειὰ καὶ ζαχαρένη.

ΛΙΟΚΑΡΕΤΗΣ

Λέγει του, Ἀφέντη, ἐγὼ θωρῶ τὸ νικὸς σου ἦντα ξαΐζει,
 Καὶ ὅσ' εἶναι ἐπὰ στὴν ἀνδριάν σ' δέννας δὲν σοῦ μοιάζει.
 Κ' ἀπῆτις κ' εἰς τὸ κάλεσμα ἦλθα κ' ἐγὼ τοῦ Ῥήγα,
 Καλὰ καὶ νάμαι ἀκάτεχος, καὶ νὰ μπορῶ καὶ λίγα.
 Κ' ἐδόθηκέ μου σήμερον, μ' ἔτοιο θῆριό νὰ δράμω,
 Καὶ ἐλπίζω ἂν θέλω νὰ συρθῶ, ντροπ' εἶναι νὰ τὸ κάμω.
 Καὶ κάνει χρεια ν' ἀνδριευθῶ σ' πράγματα τιμημένα,
 Καὶ ἂν πείσω καὶ ἀπὸ τ' ἄλογο, εἶν καὶ ἄλλοι ὡσὰν κ' ἐμένα.
 Μὰ τὸ κονταροκτύπημα τοῦτ' οὔτινος καὶ ἂν λάχῃ,
 Πρεπὸν εἶναι νὰ γίνεταί δίχως κακιά καὶ μάχῃ.
 Καὶ ἂν εἶν καὶ ὅλοι ἦλθαμεν διὰ τιμὴν τοῦ Ῥήγα,
 Δὲν πρέπει νὰ μανίζωμεν, οὐδὲ πολλὰ οὐδὲ λίγα.
 Ἐγὼ κατέχω το καλὰ, πῶς μὲ νικᾷς γιὰ πρώτην,
 Τὴν πεσματιά μῃς καὶ ἀποδὰ μῃς φαίνεται θωρῶτην.
 Τὴν πεσματιά, καὶ τὸν χαῖμόν ἐγὼ σ' καρδιάν δὲν τᾶχω,
 Μὰ πάντα νάσαι Ἀφέντης μῃς, νὰ σέ τιμῶ ὅπῃς λάχω.
 Καὶ βάρει μου ὅπου σοῦ φανῆ, καὶ πάλι ἔγω νὰ κάμω,
 Καλοσυνάτα, εἴ, τι μπορῶ, ἐδῶ ποῦ θε νὰ δράμω.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ν' ἀκούσῃ τὸ Ῥηγόπουλο, μὲ πόση σπλαγχνοσύνη,
 Ὁ Λιοκαρέτης τοῦ μιλεῖ τότε τὴν ὥραν κείνη.
 Σ' μεγάλην καλοθέλησιν γιὰ λόγου του κεινήθη,
 Καὶ μὲ σπλαγχνότητα πολλὴν ὤμορφ' ἀπηλογήθη.

ΚΥΠΡΙΑΔΗΜΟΣ

Α' δέλφι μου, μὲ τοὺς κακοὺς κ' ἐγὼ κακοσυνεύγω,
 Μὰ τὴν ἀγάπην δέλω τὴν, καὶ πάντα τὴν γυρεύγω.
 Κ' ἐκεῖνοι οἱ δυὸ, ποῦ πέσασι, πάλ' ἀποφοδερίζουν,
 Μὰ σὰν γροικῶ, τὰ λόγια σε πόλλ' ἀρχοντιά μυρίζουν.
 Καὶ λέγω σοῦ το σήμερον, ὄγιά νὰ τὸ κατέχης,
 Πῶς φίλον σου παντοτινόν, καὶ δουλευτὴν νὰ μ' ἔχης.
 Μὰ στὸ κονταροκτύπημα ἐτοῦτο κάνει χρεία,
 Νὰ δείξωμεν κ' ἐσὺ κ' ἐγὼ, ὅλην μας τὴν ἀνδρεία.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ε' δέτζει μὲ λυπητερά λόγια ξεχωρισθῆκαν,
 Κ' ἐκεῖ ποῦ δὲ νὰ τρέξουσι, στοὺς τόπους ἐσυρθῆκαν.
 Ως ἀποφτιάσαν τὰ κορμιά τὴν σάλπιγγα κτυπήσαν,
 Καὶ τὰ κοντάρια σφίξασι, καὶ ὡς λέρυτες κινήσαν.
 Κ' οἱ δυὸ ἤλθασι μὲ δύναμιν, ὅπου περνᾷ τὴν φύσι,
 Κ' ἓνα βουνὶ ἠθέλασι σαλέψει καὶ λιγύσει.
 Ἡ' κονταριαῖς ἐδώκασι στὸ σιδηρὸ στομάχι,
 Καὶ μ' ὅλον πῆ ἐτρέξασι, δίχως κακιάν καὶ μάχη,
 Ἡ'σανε τόσον δυναταῖς, π' οἱ ἄλλοι τ'ζ' ἐτρομάξαν,
 Καὶ τοῦτοι ἀπ' τὸν πόνον τοὺς ἐβαρاناστενάξαν.
 Τὰ σωθικά ματώσασι, κ' αἷμα πολὺ ἐφτύσαν,
 Σ' ὅλα τὰ φύλλα τῆς καρδιάς τὸν πόνον ἀγροικῆσαν.
 Ο' Κυπριώτης μέσα του, ἔλεγε ἐδὰ γνωρίζω,
 Ὅτι δὲν εἶδα, οὐδ' ἐπραξα, στοὺς τόπους ποῦ γυρίζω.

Σήμερον ἡδὲ ἓνα κορμὶ στῶν Ἀθηνῶν τὰ μέρη,
 Π' εἰς καλωσύνην, κ' εἰς ἀνδρείαν ποτὲ δὲν ἔχει τέρι.
 Τὴν δύναμιν ἐμάζωξε, παρὰ ποτὲ τὴν Δέλει,
 Δειλιᾶ τὸν Λιοκάρητον, καὶ ἂν εἶν' καὶ πλειὰ κοπέλι.
 Ζητῶν κοντάρια δυνατὰ, καὶ ὁ εἰς καὶ ὁ ἄλλος Δέλει,
 Νὰ δῶν τὴν δεύτερην φορὰν ἢ τζόγια τίνος μέλλει.
 Καὶ κάθε εἰς ὃ, τι μπορεῖ τὴν ὥραν κείνην κάνει,
 Ἐτζί γιὰ νάχη τὸν ἀνθόν, ὡσάν καὶ τὸ στεφάνι.
 Μ' ἀκούσατε τὸ ροιζικὸ, πῶς ἦλθε νὰ μپοδίση,
 Στὸ δεύτερο κοντάρημα δὲν Δέλει νὰ τζ' ἀφήση.
 Σ' ἓνα καιρὸ κινήσασι τὰ μορφα παλικάρια,
 Καὶ σφίγγεν τὴν μασκάλην τῆς τὰ δυνατὰ κοντάρια.
 Μὰ πάνω στὸ μεσόστρατο, ὀποῦτρεγεν ὁ Ἀξιῶτης,
 Τ' ἄλογον ἔκαμ' ἀδικον τῆς εὐμορφῆς του νειότης.
 Ἐκαταπεδοκλώθηκε, πέφτει, κουλουμουντρίζει,
 Τὸν καβαλλάρη πλάκωσε, τὴν χέρα του τζακίζει.
 Κ' ἦτον μεγάλο καὶ πολὺ, ἢ μοῖρα ν' ἀδικέψη,
 Κ' ἔτοιαις λογιῆς ἀλύπητα νὰ τόνε ζυγανέψη.
 Καλὰ καὶ πάλι νάγιανε, σάν πρῶτα νάσαι ἡ χέρα,
 Πουρ' ἔχασεν ὃ τ' ἔπασχεν ἐκείνην τὴν ἡμέρα.
 Ἐτρεξαν ὅλοι, βγάλαντον ἀπ' τ' ἄλογο ποκάτω,
 Καὶ αὐτόνος μὲ γλυκύτητα στ' ἄκουε πηλογαῖτο.

ΛΙΟΚΑΡΕΤΗΣ

Ἐτοῦτο ὀποῦ μουλαχε, δὲν μὲ πολυπικραίνει,
 Καὶ οὐδὲ τὴν χέρα μου γροικῶ νὰν' τόσο τζακισμένη.
 Καὶ ἂν εἶν' γιὰ τὸ καλῆτερον, οὐδὲ σ' κακὸ τὸ βάνω,
 Καὶ ὃ, τι καὶ ἂν φέρην οἱ καιροὶ, πάντα σ' καλὸ τὸ πιάνω.
 Μὲ λιόνταν ἐκαλέσθηκα τὴν σημερινὴν ἡμέρα,
 Καὶ τίς κατέχει ἂν ἡῦρισκεν ἄλλα παρὰ τὴν χέρα;

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ε'κ ἦτον ὁ Ῥηγόπουλος, κ' ἐγροίκα τ' ἦντα λέγει,
 Καὶ ἀναδακρυώνει καὶ πονεῖ, καὶ τὸ κακὸν τὸ κλαίγει.
 Τὴν κεφαλὴν ξαρμάτωσε, καὶ σπλαχνικὰ τοῦ ἐμίλει,
 Κ' ἐσχυφτε, καὶ συχνὰ συχνὰ κλαίγωντας τὸν ἐφίλει.

ΚΥΠΡΙΑΔΗΜΟΣ

Λέγει τ', ἀπῆς τὸ ροιζικὸ τὸ θέλησε κ' ἡ μοῖρα,
 Καὶ μετὰ σένα ἄδικα νῆκος κακὸν ἐπῆρα.
 Καὶ ἂν εἶχε λείπει ἡ πεσματιά, π' ἀδίκεψεν ἐσένα,
 Γνωρίζω, πῶς δὲν ἔφθανεν ἡ δύναμίς μ' ἐμένα.
 Νὰ σέ νικήσω· τὸ λοιπὸν κείνο ποῦ τὸ κοντάρι,
 Δὲν ἔκαμ', ἄς τὸ κάμωμεν μὲ τῆς φιλιᾶς τὴν χάρι.
 Καὶ ὅποιος μὲ σπλάχνος καὶ ἀρχοντιὰ τὸν ἄλλο μας νικήση,
 Νὰ κράζεται πλειὰ δυνατὸς σ' Ἀνατολή, καὶ Δύσι.
 Καὶ ἀγάπα με νὰ σ' ἀγαπῶ, πάντα ὥστε νὰ ζοῦμε,
 Νὰ ρχωμ' ἐκεῖ, πῶς βρῖσκεσαι, καὶ νὰ ρχεσαι κεῖ πῆμαι.
 Εἴπασι καὶ ἄλλα σπλαχνικὰ λόγια κ' οἱ δύο τὸς τοῦτοι.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Πολλὰ κερδαίνει ἡ φρόνησις καὶ τῶν ἀρχοντιᾶς τὰ πλῆτη.
 Ε'κείνοι ποῦ γροικούσανε, στέκοντας μετ' αὐτήνους,
 Πρᾶξι, καὶ μάθημα καλὸ ἐπαίρναν ἀπὸ κείνους.
 Ο' Ῥῆγας ἐπικράθηκε, καὶ ὅλ' οἱ ἀπομονάροι,
 Γιατ' ἦτον τοῦτο τὸ κορμὶ πλούσιο πὸ κάθε χάρι.
 Ε'συντροφιάσαντον πολλοὶ, στὸ σπῆτι τότε πᾶσι,
 Δὲν θέλουν ὦρα νὰ διαβῆ, οὐδ' ὦρα νὰ περάσῃ.
 Κ' ἐφέρασί του τοὺς γιατροὺς ἐκείνην τὴν ἡμέρα,
 Καὶ ὡς εἶδανε τὴν κοπανιάν, ὅπῃχεν εἰς τὴν χέρα.
 Δένουν καλὰ, ὀρδινιάζοντην, καὶ γιατρικὰ τοῦ βάνου,
 Κ' εἴπασι, πῶς ὀγλίγωρα σὰν πρῶτα τοῦ τὴν κάνουν.

Τὴν κεφαλὴν ἀρμάτωσεν ὁ Κυπριώτης πάλι,
 Κάνει, κ' ἡ σάλπιγγα κτυπᾷ, σὸν φόρον καὶ ἀντιλάλει.
 Καὶ τὸ Ῥηγόπουλο καλεῖ, ποῦ τὸ Βυζάντιον ὀρίζει,
 Τὴν δυνάμιν του τὴν πολλὴν ἀκόμη δὲν γνωρίζει.
 Καβαλλικιεύει σὰν ἀετὸς, κ' ἡ σάλπιγγές τε πηαίνου,
 Ἐμπρὸς κ' ἐκοιμαδούσανε τοῦ νειοῦ τοῦ παινεμένου.
 Καὶ συντροφιάζουnton πολλοὶ, πεζοὶ καὶ καβαλλάροι,
 Καὶ τρεῖς φοραῖς ἐπέρασεν ἔμπρὸς ἀπ' τὸ Πατάρι.
 Μ' ἔτοια μεγάλην ἀφεντιὰν, καὶ μ' ἔτοια ἀνδρειὰν καὶ χάρι,
 Ὅπου παρακαλῶν πολλοὶ, τὴν ντζόγιαν νὰ τὴν πάρῃ.
 Σὰν ἔκαμε δυὸ τρεῖς φοραῖς τὸν γύρον, δὲν τ' ἐφάνη.
 Καιρὸς γιὰ ν' ἀναμένῃ πλειό, κ' ἕνα κοντάρι πιάνει.
 Πολλὰ μεγάλο, καὶ βαρὺ, καὶ δυνατὸ περισσα,
 Ὅπου τὸ Σαυμαστήκασι, στὸ φόρ ὅσοι καὶ ἂν ἦσα.
 Καὶ ὡς ἔπαιξεν ἡ σάλπιγγα, πρώτη καὶ ἐγροικήθη,
 Μὲ ταῖς δικαῖς του τὸ ζημιὸ ἐδιπλοπηλογήθη.
 Καὶ ἀπέκει τρέχει τὸ φαρί, ταῖς σκάλλαις ἀντιπάτει,
 Καὶ ποῦ νὰ κάμῃ κοπανιὰ ξομπλιάζει μὲ τὸ μάτι.
 Ἐτούτη ἡ ἴδια πιθυμιά ἦτον καὶ στὸν Κυπρίδῃ,
 Καὶ τὸ κανίσκι ὁ εἶς τ' ἄλλου στὸ κούτελο τὸ δίδει.
 Ἦσαν κ' οἱ δυὸ Ῥηγόπελοι, ἦσαν κ' οἱ δυὸ ἀνδρειωμένοι,
 Δυὸ κονταριαῖς ἐδώκασι, ὅπου στὴν Οἰκουμένη.
 Δὲν εὐρεθῆκαν ἄλλοι δυὸ, ὡσὰν αὐτοὺς νὰ κάμουν,
 Στὴν σέλλα σὲκ' ἀσάλευτοι, καὶ δὲ νὰ τζ' ἀναδράμουν.
 Ἀσάλευτοι πομείνασι, μὲ σκότισι μεγάλη,
 Ἐδώκασιν ἡ κονταριαῖς, τότε ἡ μία κ' ἡ ἄλλη.
 Μιὰ κοπανιὰ μίε' στοὺς μυαλοὺς βαβουῦρα τοὺς ἀφῆκε,
 Καὶ ἀπὸ τ' αὐτιὰ καὶ τῶν θυονῶν αἶμα πολὺ εὐγῆκε.
 Στέκουν οἱ ἄλλοι καὶ θωρῶν, καὶ ἀκόμη δὲν κατέχουν,
 Ποιὸς ἀπομένει νικητῆς, ἀπὸ τοὺς δυὸ ποῦ τρέχουν.
 Κεντοῦσι πάλι τ' ἄλογα, καὶ ὡσὰν πουλιὰ πετοῦσι,
 Εἰς τῷ μιλιέγκου τὴν μεριὰν ἡ κοπανιαῖς κτυποῦσι.

κιά πήγασί νε ζώφαλσαις, καὶ βλάβην δὲν ἐκάμα,
 Χαϊμένη ἐπῆγε ἡ κοπανιά καὶ τῶν δυοῶν ἀντάμα.
 Ἀτζάκιστα πομείνασι τὰ δυνατὰ κουτάρια,
 Γιαγέρνουν νὰ τριτώσουνε τὰ μορφα παλικάρια.
 Ὅσον καὶ δυναμώνουσιν, ὅσον καὶ πλειά δρυμώνουν,
 Τὴν κοπανιὰν στὸ κούτελο κ' οἱ δυὸ τὴνὲ ξαμώνουν.
 Χειλημυτρίζουν τὰ φαριά, καὶ ἀναπαυμὸν δὲν ἔχουν,
 Κ' οἱ καθαλλάροι μάχονται, τὸ κέρδος τες ξετρέχουν.
 Ἡλθασι σὰν τὸν ἀνεμον τ' ἀλόγα νὰ τζ' εὐρούσι,
 Στὸν τόπο, ποῦ ξαμώνουσι, ταῖς κοπανιαῖς κτυποῦσι.
 Δὲν κάνουν ἔτοια ταραχὴ τὰ δένδρα τὰ μεγάλα,
 Ποῦ στά βενὰ φυτρώνουσιν, ἢ στά λαγκαδία τ' ἄλλα.
 Ὅταν ὁ νότος ἢ ὁ βορρᾶς μὲ δύναμιν φουσκώση,
 Καὶ κατακόψη ταῖς κορφαῖς, ταῖς ρίζαις ξεριζώση.
 Ἐτζί ἐκάνα ἡ κουταριαῖς ἡ δυναταῖς ἐκείναις,
 Πῶς πήγαν τὰ κομματία τες, κ' ἦσαν τῶ ἡλιῶ τζ' ἀκτίνες.
 Ἐδῶκεν ὁ Πιστόφορος εἰς τὴν ζερβὴν μασέλλα,
 Τοῦ Κυπριώτη κουταριὰν, κ' ἔγυρεν ἀπ' τὴν σέλλα.
 Τότε τ' ἀλόγου τὸν λαιμὸν ἀγκαλιαστὸν ἐπιάσε,
 Τὸ χαλινάρι ἄφηκε, τὴν μιὰν του σκάλλα χάσε.
 Καὶ δυὸ δόντια τῶ βγήκασι καὶ τ' ἄλλα ξεκουνησαν,
 Τὴν κουταριὰν τὰ μέλη του ὄλα τὴν ἐγροικῆσαν.
 Μὲ τὸν λαιμὸν ὀποῦπιασε τ' ἀλόγου του βοηθήθη,
 Δὲν πέφτει, μὰ μπορεῖ νὰ πῆ, πῶς τότε ἐγεννήθη.
 Ἡ κουταριά, καὶ κοπανιά τοῦ δυνατοῦ Κυπρίδη,
 Ὅποῦ τὸ Βασιλόπουλο τὴν ὦρα κείνη δίδει.
 Ἡ'τονε τόσο φοβερὴ, τόσ' ἦτονε μεγάλη,
 Πῶς τὸν ἐπιάσε καταχνιά, καὶ σκοτισμὸς καὶ ζάλη.
 Δὲν ἔχει πλεῖο του δύμησιν, καὶ δύναμιν νὰ στέκη,
 Καὶ τ' ἄλογο τονὲ βαστᾷ καὶ πάγει τον παρέκει.
 Κ' ἐκεῖνος ἐζυγάριζε, καὶ πλεῖο ἀνδρειὰν δὲν ἔχει,
 Μὰ στέκει πάνω εὐ φαρί, καὶ πούναι δὲν κατέχει.

Στόσπερο, καὶ στ' ὀλόσπερο μέσα σ' λιγάκην ὦρα,
 Ἔπεσε, καὶ πόνον πολὺν ἔδωκεν εἰς τὴν Χώρα.
 Ἀπὸ τὴν πίκρα ὁ Βασιλεὺς ἔτρεμε σὰν καλάμι,
 Γιατ' εἶχε πιθυμιὰν πολλὴν γαμπρὸ νὰ τόνε κάμη.
 Καὶ πέμπει ἀπ' τοὺς φρόνιμους νὰ πᾶν νὰ τόνε δοῦσι,
 Καὶ πῶς σὰν λιόντας ἔκαμε, καὶ δράκος νὰ τῆς ποῦσι.
 Μὰ τ' ἄδικο ποῦ γίνηκε, τοῦ ροιζικοῦ ἦτον χάρι,
 Ὅχι νὰν' ὁ Κυπρίδης καλλιὰ του παλικάρι.
 Ὅλα τοῦτα περάσασι, κ' εἰς ἄλλα πάλιν μπαίνου,
 Νὰ δῶσι καὶ τοῦ Κρητικοῦ τοῦ φοβερὸ ἀνδρειωμένου.
 Πῶς θέλει κάμει μὲ τοὺς τρεῖς, πῶς τοῦδωκεν ἡ μοῖρα,
 Κ' ἦντᾶναι ποῦ τῆς δίδουσι, κ' ἦντᾶναι, ποῦ τοῦ πῆρα.
 Κοντάρια βάστα ξαργητοῦ, βαρυὰ καὶ μαυρισμένα,
 Καὶ μὲ ἐκεῖνα θέλησε, νὰ τρέξη μ' ἕνα ἕνα.
 Ἐλάχε σ' ἐκείνην τὴν μεριάν, ποῦ δὲ νὰ τρέξη τοῦτος,
 Εἰς καβαλλάρης δυνατός, καὶ μὲ μεγάλο πλοῦτος.
 Δρακόμαχος ἐκράζετο καὶ ὠριζε τὴν Κορώνη,
 Καὶ πάντα τὸ μ' ἀγριότητα, καὶ καυχησιὰ μαλώνει.

ΔΡΑΚΟΜΑΧΟΣ

Κ' ἐσίμωσε τοῦ Κρητικοῦ, καὶ λέγει τ' ὄ, τ' ἐγίνη,
 Ὅφες μὲ τὸν Σπιθόλιοντα, δὲν εἶν' ἡ ὦρα κείνη.
 Καὶ βάλετο καλά στὸν νοῦν, τὸ πῶς μὲ τὸ κοντάρι,
 Τυχαίνει νὰ φανερωθῆ, ἂν εἶσαι παλικάρι.
 Ἀπὸ τὰ ψῆς τὸ πιθυμῶ σὲ σένα, καὶ ὄχι σ' ἄλλο,
 Νὰ τρέξω τὸ κοντάρι μου ἐτοῦτο τὸ μεγάλο.
 Καὶ θέλεις μάθῃ σήμερον, πῶς κονταροκτυποῦσι,
 Καὶ ρώτησ' ὅταν σοῦ φανῆ, ποῖός εἶμαι, νὰ σοῦ πῶσι.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τοῦτος ἐμάλωνε καλά, μᾶτον κακὸς στὴν χάρι,
 Ἐχθρευέτο, κ' ἐζήλευε σὲ καθὲ παλικάρι.

Καὶ ὅ, τ' ἔκαμεν ὁ Κρητικὸς στὸ πρᾶγμα ὁποῦ γίνη,
 Περίσσα τὸν ἐχθρεύθηκεν ἀπὸ τὴν ὄρα κείνη.
 Καὶ μὲ τὴν μάχην τοῦ μιλεῖ, ἀγριεύει, καὶ μανίζει,
 Πολλᾶσφαλε τὸν Κρητικὸν νὰ δὲ νὰ φοβερίζη.
 Σὰν ἓνα ξύλο ἀπόξερο, ποῦ στή φωτιάν σιμῶση,
 Πιάση ζημιό, καὶ ἄψη ἡ φωτιά, ἡ βράσις σὰν τῆ δώση.
 Κ' εἰγάλη τὴν ἀναλαμπή, μὰ δίχως νὰ καπνίση,
 Κεντήση καὶ ὤσε νὰ κρατῆ, πλεῖο δὲν μπορεῖ νὰ σβύση.
 Ε'δέτζει καὶ ὁ Χαρίδημος μ' ἀφοῦσαν ἐγροικίθη,
 Στὰ λόγια τοῦ Δρακόμαχου, καὶ πάραυτα κεντήθη.
 Μ' ἀπέξω δὲν τοῦ φαίνουτο, γιατί καπνὸν δὲν πιάνει,
 Καὶ τὴν λαλιά ἀπ' τὸ σῶμα τὴ πολλὰ γλυκά τὴν βγάνει.

ΚΡΗΤΙΚΟΣ

Λέγει, δὲν δέλω καυχῆθῃ, κάμε νὰ τὸ κατέχης,
 Μ' ἀκάτεχον ἐμάλωσα, κ' εἰς τοῦτο δίκαιον ἔχεις.
 Καὶ ὁ ἀκάτεχος τοῦ κάτεχου ποτέ δὲν τ' ἐρμηνεύει,
 Στὸν κατεχάρη ὁ ἀκάτεχος τὸ μάθημα γυρεύει.
 Καὶ ροιζικὸ εἶχα σήμερον, κ' ἦλθες νὰ μ' ἐρμηνέψης,
 Τὰ δὲν κατέχω, νὰ μοῦ πῆς, καὶ νὰ μὲ δασκαλέψης.
 Μὰ βλέπεσαι, καὶ ὁ μαθητὴς πολλαῖς φοραῖς κομπῶνει,
 Καὶ μὲ κλεψιά καὶ πονηριά τὸν δάσκαλον λαβῶνει.
 Δός μου νὰ μάθω γλίγωρα, κ' ἡ ὄρα μᾶς βιάζει,
 Καὶ ὅπῃ σπευδάζει τὴν δαλειά, ἀπονωρῆς σχολάζει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Κεντοῦν, ξυπνῶσι τ' ἄλογα, καὶ τὰ κορμιά μαλώνουν,
 Στὸ σιδηρένιο κούτελο κ' οἱ δύο τους ἀξαμώνουν.
 Ἦ' τονε τόση ἡ μάνιτα τοῦ Κρητικοῦ μεγάλη,
 Ὅπου τὸν ἐξανάκαμε τῆς μάνιτας ἡ ζάλη.
 Κ' ἔτοια λογιῆς μ' ἔτοιαν καρδιάν ἔσφιξε τὸ κοντάρι,
 Πῆ δυὸ κορμάτια τῶκαμε, πρὶν βρῆ τὸν καβαλλάρη.

Μ' ὄλον ὁπούτονε χουτρά, καὶ δυνατὸ περίσσα,
 Τ' ἄρματα μὲ τὴν χέρατς σὸ σφίγμα τὸ τζακίσα.
 Εὐκαιρη πῆγε ἡ κοπανιά, ἀμὴ τοῦ Δρακομάχου,
 Ἡῦρηκε τὸν Χαρίδημον, μ' ἔχθητα καὶ μὲ μάχη.
 Καὶ τὸ κοντάρι σκόρπισε, κ' ἐπῆγε ποῦ καὶ κορμάτι,
 Καὶ ἡ κοπανιά τὸν ἔσωσεν στὸ δεξιόν του μᾶτι.
 Πόνου μεγάλου τοῦδωκε, μὰ δὲν τότε σαλεύει,
 Καὶ μὲ μεγάλην προθυμίαν νὰ γδικιθῆ γυρεύει.
 Μ' ὄλον ὁπούχε ἀπ' τὴν ἀνδρειαν, καὶ δύναμι μὲγάλην,
 Τὸ τζάκισμα τοῦ κονταριοῦ ποκάτω εἶν μασχάλην.
 Εὐτράπηκεν ὁ Κρητικὸς, ἄφτει, ξεκοκκινίζει,
 Πῶς τὰ κοντάρια τὰ χουτρά στὸν ἄνεμον τζακίζει.
 Καὶ ὡσὰν λιοντὰρ ἀγρίεψε, φουσκώνει, καὶ μανίζει,
 Στοῦ Δρακομάχου τὴν μεριάν σὰν ἀετὸς γυρίζει.
 Καὶ ἄλλο κοντάρι πλειὸ βαρὺ ἐπιάσεν εἰς τὴν χέρα,
 Πολλὰ κακοςυνεύθηκεν ἐκείνην τὴν ἡμέρα.
 Καὶ λέγει τοῦ Δρακόμαχου, ἀδελφι, στούτην πάγει,
 Καὶ τὸ κοντάρι ἂν ἔσπασεν, ἡ χέρα δὲν ἐρράγει.
 Σφίγγονται καὶ ἀποφτιάνονται καὶ ἀντιπατῆνταῖς σκάλλαις,
 Μελώνουν τὰ κοντάριατς, σφίγγοντα εἰς ἀμασχάλαις.
 Ἀγριεύουσι καὶ τὰ φαριά, σ' ἓνα καιρὸν κινουσι,
 Ὅλοι τῆς Χώρας στέκουσι, μὲ φόβον καὶ θωροῦσι.
 Σὰν ἀγριεμένα νέφαλα, ποῦ σμιξουν καὶ σφιχθοῦσι,
 Δὲν εἰσάψουσι, καὶ τὴν βροντὴν πλειὰ δυνατὰ κτυποῦσι.
 Καὶ γροικηθῆ σεισμὸς στὴν γῆν· στὴν μάνιταν ἐκείνη,
 Ἐτζί στοῦ συναπάντημα τῶν ἀνδρειωμένων γίνη.
 Ἐβρόντησεν ὁ οὐρανὸς, σειοῦνται τῆς γῆς τὰ βάθη,
 Κ' ἦτον μιὰ βρύσι κεῖ κοντὰ, καὶ τὸ νερὸ θολάθη.
 Πρὸς τοῦ μηλίγκου τὴν μεριάν, ποῦ τοῦ κτελίου ἐγγίζει,
 Ἐξάμωσ' ὁ Δρακόμαχος, καὶ δυνατὰ μανίζει.
 Ὅπου ξαμώνει, ἐκεῖδωκε, κ' ἡ χέρατου δὲν σφάνει,
 Καὶ βροντισμὸν καὶ ταραχὴν ἡ κονταριάτς κάνει.

Πρὸ τοῦ μηλίγκου τὴν μεριὰν ἔδωκε τὸ κοντάρι,
 Ζαίλ' ὑῆρηκε τὸν Κρητικὸν τ' ὄμορφο παλικάρι.
 Ἐμπρὸς στήν σέλλα κούμπισε, καὶ τ' ἄλογο περπάτει,
 Τὸ χάλινάρι δὲν κρατεῖ σταῖς σκάλλαις δὲν ἐπάτει.
 Μεγάλου πόνου τοῦδ' ἔδωκε τὸ πονεμένο χέρι,
 Κεῖνὴν τὴν ὥρα εἶδε στήν γῆν τ' ἄστρα τὸ μεσημέρι.
 Ἀκόμη ἄλλη ἔτοια κοπανιὰ δὲν τοῦλαχε νὰ πάρη,
 Μηδ' ἐκονταροκτύπησε μὲ τέτοιον καβαλλάρη.
 Ἀργησε νὰ ξεζαλισθῆ, κ' ἡ κεφαλὴ τ' ἐπόνει,
 Μ' ἀνδριεύετο, ἐρωτεύετο, καὶ ὅσον μπορεῖ τὸ χώνει.
 Ἡ κονταριαῖς τοῦ Κρητικῆ π' ἀνθρωποῦ δὲν λυποῦνται,
 Καὶ ὁ, τινος καὶ ἀν' ἐδώκασι, πάντα ταῖς ἐνθυμοῦνται,
 Ἐκάμαν σου Δρακόμαχε, πρᾶγμα ποῦ δὲν ἐθάρρεις,
 Καὶ χάμαι σὲ πεζέψασιν, ὀπούσου καβαλλάρη.
 Ἡδρὲν τον εἰς τὸ πρόσωπον ἡ κοπανιὰ ἡ μεγάλη,
 Κ' ἔκαμε τὸ κοντάρι του τὰ μαθημένα πάλι.
 Τὸ σίδερο κατάσπασε, τὰ χεῖλη του σχισθῆκα,
 Μᾶτونه ἡ ζαίλη του πολλή, καὶ πόνον δὲν ἐγροίκα.
 Τὴν σέλλαν ἀπαρνήθηκεν, ὕπνον βαρὺ κοιμάτο,
 Τὰ πόδια πρὸς τὸν ἔρανόν, κ' ἡ κεφαλὴ ἀνωκάτω.
 Ἐπεσεν ἀπὸ τ' ἄλογο μ' ἔτοιο μεγάλο βάρος,
 Ὅπου λαὸς ἐλόγιαζε, πῶς τὸν ἐπῆρε ὁ χάρος.
 Μὲ μουγκρισμὸ ἀνεστάθηκε, μ' ἀγριότην ἐσηκώθη,
 Νὰ τρέξῃ πάλι πιθυμᾶ, μὰ τ' ἀδικό του γνώθει.
 Κ' ἐμίσηψε μὲ μάνιτα, σὰν λιόντας ἐβρυχάτο,
 Τοῦ Κρητικῶ μὲ τὸ σπαθὶ δείχνωντας ἀπονᾶτο.
 Ἐκείνος ὀπού τὴν μαλιά, ποτὲ δὲν ἐφοβήθη,
 Ἀφήνειτον καὶ μάχεται, καὶ δὲν τ' ἀπηλογήθη.
 Κοντάρι πάλ' οἱ δοῦλοί του ἄλλο ἐφέρασίν του,
 Καὶ νὰ πληθαίνῃ ξέτρεχεν ἔπαινον σὲ τιμὴν του.
 Ὁ Νικοστράτης νὰ θωρῆ καὶ νὰ γροικᾶ στὸν φόρο,
 Πῶς δίδουσι πολλὴν τιμὴν κείνον τὸν μαυροφόρο,

Μιά πιθυμιά τὸν νίκησεν ἔτζι πολλὰ μεγάλη,
Ποῦ τὴν τιμὴν του βάλθηκε στὴν ζυγαριὰν νὰ βάλῃ.

ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΟΣ

Σιμώνει τοῦ Χαρίδημου, καὶ λέγει τ' ἀνδρειωμένε,
Ἄλλος ἐπὰ στὴν δύναμιν ὡσὰν ἐσὲ δὲν εἶναι.
Κ' εἰς τοῦτο μὲ τοῦ λόγου σου ἡ ὄρεξις κινᾷ με,
Νὰ παίξω τὸ κοντάρι μῆ, καὶ ἂν εἶν' καὶ πέσω χάμαι.
Ἐγὼ δὲν τῶχω γιὰ ντροπὴν, γιατί Σωρῶ λιοντάρι,
Ἐπᾶνω σ' ἓνα ἄλογο σήμερο καβαλλάρη.
Καὶ μὲ λιοντάρ' πολεμῶ, κέρδος δὲν ἀναμένω,
Μ' ὅ, τι καὶ ἂν χάσω μετὰ σέ δὲν τὸ κρατῶ χαϊμένο.
Θωρεῖτον ὁ Χαρίδημος, μὲ σπλάχνος τοῦ σιμώνει,
Καὶ ἀπὸ τὰ νύχια ὡς τὴν κορφὴν τὸν ἀποκαμαρώνει.

ΚΡΗΤΙΚΟΣ

Λέγει του, ἀπ' τὰ λόγια σε, καὶ ἀπ' τὰ μορφά σου κάλλη,
Ἐσ' ἔχεις ἀνδρείαν πολλήν, καὶ φρόνησιν μεγάλη.
Καὶ ὅ, τ' ἤθελα νὰ πῶ εἰς σέ, εἶπες ἐσύ σέ μίνα,
Κ' εὐχαριστῶ σ' ὅ, τι μπορῶ, θὰ μούχεις μιλημένα.
Ἐσ' εἶσαι Βασιλείου παιδί, ψηλοῦ δενδροῦ κλονόρι,
Σήμερον πιθυμῶ κ' ἐγὼ, νᾶχ' ἀπ' σέ μιὰ χάρι.
Ἄφς τὸ κονταροκτύπημα νὰ ζήσης μετὰ μίνα,
Γιατὶ γροικῶ τὰ μέλη μῆ, πῶς τᾶχεις σκλαβωμένα.
Καὶ τέτοια νειότη σὰν αὐτῇ, ἔτοιαν ἀνδρεία, καὶ χάρι,
Δὲν ἤμπορῶ, οὐδὲ κάνωτο, νὰ βλάψω μὲ κοντάρι.
Καὶ κεῖνα ποῦ μῆ μίλησες, δὲς σ' ἦντα εἶμαι φερμένος,
Δίχως νὰ τρίξης μετὰ μὲ, βρίσκομαι νικημένος.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Γροικῶντας ὁ Νικόστρατος, τῷ Κρητικῷ ἦντα λέγει,
Πῶς τὴν φιλιάν του πιθυμᾷ, καὶ ἀγάπην του γυρεῖ.

ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΟΣ

Τ' ἀπηλογαῖται, δὲν μπορῶ ὀπίσω νὰ γυρίσω,
 Ἡ χρειά μὲ σφίγγει μετὰ σὲ νὰ κονταροκτυπήσω.
 Διατ' εἶναι ἐπὰ τόσος λαός, ποῦ στέκουν, καὶ θωροῦσι,
 Καὶ ἂν γιαγύρω, καὶ ἂν συρθῶ, ἦντα θάρρεις νὰ πᾶσι;
 Δὲν τὸ κατέχεις φυσικὸ στὸν ἄνθρωπον ἦντα γίνη,
 Πάντα νὰ λέγη τὸ κακὸ, καὶ τὸ καλὸ ν' ἀφίνη;
 Δὲν θέλουν πεῖ πῶς σὲ φιλιᾷ, καὶ ἀγάπη περπατοῦμε,
 Μὰ πάντα θέλνυ μαρτυροῦν, πῶς τρέμω, καὶ φοβῶμαι.
 Καὶ βάρει μου, νὰ σοῦ βαρῶ, καὶ ἄς δείξη τὸ κοντάρι,
 Τοῦ κατ' ἐνὸς τὴν δύναμιν, τοῦ κατ' ἐνὸς τὴν χάρι.

ΠΟΙΗΤΗΣ.

Σὰν ἤκουσεν ὁ Κρητικὸς, καὶ γιαγερμὸν δὲν ἔχει,
 Τοῦ λέγ' ὅσ' ὄρα πολεμοῦν, διὰ ἔχθρὸ ἄς τὸν ἔχη.
 Τὰ κονταροκτυπήματα σὰν πάψου καὶ περάσουν,
 Γιὰ φίλον, καὶ γι' ἀφέντην μου νάχω τὴν ἀφεντιά σε.
 Πιάνουν κοντάρια δυνατὰ, βαρυσὰ, πολλὰ μεγάλα,
 Καὶ τὴν φιλιᾷ, π' ἀρχήσασι, παράμερας ἐβάλα.
 Φωναῖς μεγάλαις στὸν λαόν, σεισμὸς στὴν γῆ γροικήθη,
 Ὅταν ταῖς πρώταις κονταριαῖς ἐδῶκαν εἰς τὰ στήθη.
 Ἀσάλευτοι πομείνασι στὴν πρώτη οἱ Καβαλλάροι,
 Γιὰ τότες δὲν γνωρίζουσι τὸ κάλλιο παλικαρι.
 Ἐξανατρέξαν τ' ἄλογα καὶ δευτερώνουν πάλι,
 Κ' ἕνας τὸν ἄλλον ἔπασχε χαμαὶ στὴν γῆν νὰ βάλῃ.
 Εἰς τὸν λαιμὸ ποκατωθιὸ ταῖς κονταριαῖς κτυποῦσι,
 Καὶ μηδὲ τότε διαφορὰν σ' κανένα δὲν θωροῦσι.
 Καλοῦνται νὰ τριτώσουε, καὶ ἀκούσετ' ἦντα γίνη,
 Κ' ἦντα κονταροκτύπημα ἦτον τὴν ὄρα κείνη.
 Σὰν ἐξοπίσω τῆς βροντῆς, π' ἀνεμικὴ μεγάλη
 Ἐλθῆ, καὶ ῥήξη τὰ δενδρά, χαμαὶ στὴν γῆν τὰ βάλῃ,
Erotocrito.

Καὶ τὸν γιालὸν μὲ κύματα, ἀσπρίζει καὶ φουσκώνει,
 Καὶ νέφαλα στὸν οὐρανὸν κάνει τῆς γῆς ἢ σκόνι.
 Γενῆ μεγάλη ταραχὴ, κ' ἡ μέρα σκοτεινιάσῃ,
 Κ' ἐκείνους τῷ ἀνακατωμύς ὁ κόσμος τοὺς δειλιάσῃ.
 Ἐτῆι στὸ συναπάντημα ἐκεῖνο ἐγροικήθη,
 Ἐδείλιασ' ὄλος ὁ λαὸς καὶ γιὰ τοὺς δυὸ φοβήθη.
 Ἐδῶκε τοῦ Ἀφεντόπουλου τοῦ μαύρου στὸ κεφάλι,
 Μιὰ κονταριά ἔτῃ δυνατὴ, κ' ἔτῃ πολλὰ μεγάλη.
 Τὴν περικεφαλαίαν του ζουλίξει, ξεκαρφώνει,
 Καὶ ρίπτει την, κ' ἐφάνηκε τὸ πρόσωπο ποῦ χώνει.
 Λαβωματιὰ δὲν τοῦκαμεν ἢ κοπανιὰ ἢ μεγάλη,
 Μόνου ποῦ τοῦλθε σάν σεισμὸς εἰς τὸν μυαλὸ καὶ ζάλῃ.
 Κ' ἐκούμπησε τὴν κεφαλὴν ἔτῃ γυμνὴν, σάν ἦτο,
 Εἰς τὸν λαιμὸν τ' ἀλόγου του, καὶ δυνατὰ κρατεῖτο.
 Μὰ ἡ κονταριά τοῦ Κρητικοῦ ἔδωκε στὴν μασέλλα,
 Τοῦ Νικοστράτη τοῦ Ξηριοῦ, κ' ἔπεσε' πὸ τὴν σέλλα.
 Μὲ διχωστὰς λαβωματιὰν, μάχε μεγάλῃν ζάλῃ,
 Σάν δράκος ἐσηκώθηκε, νὰ ξανατρέξῃ πάλι.
 Μὰ ἔστουτας καὶ ὄλοι νὰ τῆ πᾶν, πῶς δὲν μπορεῖ νὰ δράμῃ,
 Ἐσώπασε, πρᾶγμ' ἀπρεπον δὲν ἠθελε νὰ κάμῃ.
 Καὶ πρὶν μισεύσῃ ἀπεκεῖ, τοῦ Κρητικοῦ σημώνει,
 Καὶ σπλαχνικὰ τονὲ φιλεῖ, δαμάκι ἀναδακρώνει.

ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΟΣ

Καὶ λέγει του, ὅπῃ καὶ ἂν βρεθῶ, καὶ ὀπῆμαι, ὅπῃ πηαίνω,
 Σ' ἀγάπην ἕναν ἀδελφὸν ἔχεις ἐμπιστευμένο.
 Καὶ πάντα θέλω μαρτυρῶ ταῖς χάρες τοῦ κορμιοῦ σου,
 Καὶ δὲν ἐπαραστράτησες, μὰ μοιάζεις τοῦ κυροῦ σου.
 Ποῦ ὅσοι τὸν γνωρίσασιν, ἀκόμη τοῦ θυμοῦνται,
 Τὴν γνῶσιν, ταῖς παλικαριαῖς, ταῖς χάρες τῆ διγῶνται.
 Θυμοῦμαι, καὶ πολλαῖς φοραῖς ἤκουσα τοῦ κυροῦ μου,
 Λόγια ποῦ δὲν μποροῦσι πλεῖο νὰ βγοῦσι ἀπ' τὸν νῆ μου.

Μ' ἄρχοντας ἐσυντύχαινε, καὶ τὸν γονῆ σου ἐπαίνα,
 Εἰς μιᾶν μαλιὰν ὀπούκαμε, γυρίζοντας στὰ ξένα.
 Μὲ τοῦ Σπιθόλιοντα ἀπαντᾶ τὸν ἀνδρειωμένον κύρι,
 Κ' ἐκ' ἤλαχε ὁ πατέρας μῆ, καὶ ἄλλοι πολλοὶ μαρτύροι·
 Κ' ἔλεγε, σὰν τὸν κύρι σου δὲν εἶδ' ἄλλον κἀνενα,
 Καὶ ὡς πέρυσι, ποῦ πέθανε, πάντα του τὸν ἐπαίνα.
 Μὰ σὺ τὸν ἐπερίσσευσες, σ' ἐκεῖνο ποῦ γνωρίζω,
 Καὶ νᾶν' κἀνεῖς ὡσὰν ἐσὲ στ' ἄρματα δὲν ἐλπίζω.
 Κάτεχε, πῶς δυὸ κέρδητα ἔκαμες μετὰ μένα,
 Τὴν ντζόγιαν τὴν ὀλόχρυσην, καὶ τὴν φιλιὰν μ' ἐμένα·
 Ταῖς χώραις μου, τὰ πλούτη μου ὠρίζε σὰν δικά σου,
 Κ' ἐσκλάβωσές με σήμερον μὲ τὴν παλικαριά σου.
 Καὶ ἂν ἔπες' ἀπὸ τ' ἄλογο, δὲν τῶχω σ' ἐντροπή μου,
 Γιατί σὲ πρᾶξιν, καὶ ἀνδρειὰν ὡσὰν ἐσὲ δὲν ἤμου.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Νὰ τοῦ γροικῆσῃ ὁ Κρητικὸς, τοῦτα ν' ἀναθηδάνη,
 Μὲ σπλάχνος καὶ ταπεινώσιν, ἀγκαλιαστὸν τὸν πιάνει.

ΚΡΗΤΙΚΟΣ

Λέγει του, Ῥῆγα καὶ Ἀμηνᾶ, καὶ δυνατὴ στρατιώτη,
 Ἀκόμη ἔτοι' ἄνδρα σὰν ἐσὲ δὲν ἔκαμεν ἡ νειότη.
 Καὶ οὐδὲ ποτέ μου τὸλπίζα, κ' ἡ μοῖρα νὰ θελήσῃ,
 Ὁ ἀνήμερος τὸν δυνατὸν σήμερον νὰ νικήσῃ.
 Μὰ τοῦτο εἶν' τὸ ροιζικὸ, νὰ δῶ τὸ δὲν ἐλπίζω,
 Μ' ἀφέντην μῆ κ' εἰς τὴν ἀνδρειὰν, κ' εἰς τ' ἄλλα σὲ γνωαί-
 Καὶ ὅπου βρεθῶ ἓνα δουλευτὴν, ἔχεις ἐμπιστεμένο, (ζω.
 Ὅπου σὲ θελεῖ πιθυμᾶ, κορμὶ χαριτωμένο.
 Κ' ἐσκλάβωσέ με ἡ χάρις σου ἐτούτην τὴν ἡμέρα,
 Τὰ κονταροκτυπήματα σ' ἔτοιαν σκλαβιὰν μ' ἐφέρα.
 Μήνα μου δίχως ντήρησιν σ' κάθεσου χρειάν, νὰ ζήσης,
 Ἀγάπα μ' ὥστε ποῦ νὰ ζῶ, καὶ μὴ μου λησομονήσης.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Μὲ τέτοια λόγια σπλαχνικὰ ἀποχαιρετισθῆκα,
 Καὶ ὁ εἷς, καὶ ὁ ἄλλος στὴν καρδίαν πόνον πολὺν ἐγροίκα.
 Τὴν ὥρα κείνην ἔφθασέ, καὶ δυνατὰ μανίζει,
 Ἐκείνος ποῦ τὴν Σκλαβουνιάν, ἀφέντευε, καὶ ὀρίζει.
 Ὁ λιόντας ὁ Τριπόλεμος, ὅπ' ἀνδρὰ δὲν φοβάται,
 Καὶ ἀπὸ μακρὰ τοῦ Κρητικῆ, φωνάζει καὶ ἀπονάται.

ΤΡΙΠΟΛΕΜΟΣ

Καὶ ὡς ἔσωσε, μὲ μάνιτα, καὶ μ' ἔχθριτα μεγάλην,
 Τοῦ λέγει κάμε ἀρμάτωσαι γλήγωρα τὸ κεφάλι,
 Τὰ δύο μου χέρια νὰ ψηγοῦν, γιὰ πρώτη ἀν δὲν σέ ρήξω,
 Πῶς κονταροκτυπούσινε, σήμερον νὰ σοῦ δείξω.
 Κ' ἐκεῖνο τ' Ἀρχοντόπουλον, ὁποῦπερ ἀπ' τὴν σέλλα,
 Ἦτον δειλὸ, καὶ ἀκάτεχο, στ' ἄρματα δὲν ἐφέλα.
 Μαζώνουντ' ὅλος ὁ λαὸς, καὶ στέκουν, καὶ θωροῦσι,
 Κ' ἐκεῖνα τ' ἀπονέματα τὰ φοβερά γροικουσί.
 Ἐκ' ἦτον καὶ ὁ Ῥωτόκριτος, καὶ ὁ Ῥήγας ἀπ' τ' ἀμάξι,
 Νὰ δοῦσι τὸν Χαριόδημον σήμερον πῶς θὰ διαῖξη.
 Τὰ ψεσινὰ καμώματα ποῦκαμε τὸ λιοντάρι,
 Σ' ἔγνοιαν μεγάλην ἔβαλε τ' ἀμάξι καὶ ψυχάρι.
 Ἐτοῦτ' οἱ δύο νικίτασι μ' ἐκείνους ποῦ τζ' ἔβαλα,
 Κ' ἐκάμαν στὴν παλικαριά θανάσματα μεγάλα.
 Ἀπόμειν' ὁ Χαριόδημος ὕστερος ἀπὸ τζ' ἄλλους,
 Μᾶλλον δυνατώτερος, σ' μικροὺς καὶ εἰς μεγάλους.
 Ἐδῶ μὲ τὸν Σκλαβούναρον ἔχει νὰ πολεμήσῃ,
 Κ' ἦλθε μὲ τ' ἀπονέματα νὰ τόνε φοβερίσῃ.
 Ὁ Κρητικὸς, ὁποῦ ποτὲ τὸν φόβον δὲν κατέχει,
 Νὰ τοῦ γροικᾷ νὰ μάχεται, χαρὰν μεγάλην ἔχει.

Μάθειξε, πῶς ἐδείλιασε, γιὰ νὰ τοῦ δώσῃ τρόπον,
 Νὰ σύρῃ πλείοτεραις φωναῖς ἐμπρὸς εἰς τῶν ἀνθρώπων.
 Καὶ λέγει μὲ γλυκύτητα, καὶ μὲ ταπεινοσύνη:

ΚΡΗΤΙΚΟΣ

Ἀδελφι μου, τοῦ ροιζικοῦ εἶν' τοῦτο, ὅπ' ἐγίνη,
 Καὶ τοῦτο τὸ Ῥηγόπουλον ἄνδρα τὸν ἐκατέχω,
 Γιὰ τ' ἄρεταῖς καὶ χάρες του, ἀφέντην μου τὸν ἔχω.
 Ταῖς δυὸ φοραῖς, ποῦ τρέξαμεν ὁμάδι τὸ κοντάρι,
 Νίκος πολὺ δὲν ἤλπιζα μὲ τέτοιο παλικάρι.
 Μὰ δέλησε τὸ ροιζικόν, ὄχι καὶ δὲν ἐφέλα,
 Σ' τριά κονταροκτυπήματα ἔπεσεν ἀπ' τὴν σέλλα.
 Στὸ πρῶτον, κ' εἰς τὸ δεύτερον, ἐλόγιαζα πῶς χάνω,
 Σὰν πύργος ἦτον δυνατὸς εἰς τὸ φαρί ἐπάνω.
 Στὸ ὕστερον ἐσάλεψε, κ' ἔπεσ' ἀπ' τ' ἄλογό του,
 Κ' ἔβαλε καὶ τὸ ροιζικόν, ἐκεῖ τὸ μερτικό του.
 Δὲν ἦτον τὸ κοντάρι μου ἄξιο νὰ τὸν ἐσῆξῃ,
 Καὶ δὲν τὸ δέλω καυχῆθῃ σ' ὅποιον καὶ ἂν μ' ἐρωτήξῃ.
 Καὶ ἄδικον ἔχεις κ' ἐντροπὴν, ἔτοιο Ἀμῆρᾶ νὰ ψέγῃς,
 Καὶ βλέπεσαι κάμμιᾶ φορὰ μὲν εὖρης τὸ γυρεύῃς.
 Ἐτ' ζι κ' ἐμένα σήμερον, μὰ δίχως νὰ σοῦ σφαλῶ,
 Μοῦδωκες μὲ τὰ λόγια σου φόβον πολλὰ μεγάλο.
 Καὶ ἀπῆτις καὶ μ' ἀνήμερο, κοντάρι δὲ νὰ δράμῃς,
 Πρῶτον μιὰν χάριν σὲ ζητῶ, δέλω νὰ μοῦ τὴν κάμῃς.
 Παρακαλῶσε νὰ μοῦ πῆς, νὰ μάθω τ' ὄνομά σου,
 Γιὰ νὰ μπορῶ νὰ σὲ παινῶ εἰς τὴν παλικαριά σου.
 Τοῦτα ὁ Σκλαβῆνος νὰ γροικῇ, πλειά τὴν φωνὴν ἀγριεύει,
 Στρέφεται ἐπά, στρέφετ' ἐκεῖ, νὰ τὸν ἰδοῦν γυρευεῖ.

ΤΡΙΠΟΛΕΜΟΣ

Λέγει τ', ἐγὼ τὴν Σκλαβουναῖαν, ὀρίζω καὶ ἀφεντεύω,
 Νύκτα καὶ μέρα μάχομαι, πάντα βαλῆαις γυρεύω.

Καὶ τ' ὄνομά μου ἂν πιθυμᾶς, καὶ θέλεις νὰ τὸ μάθης,
 Τριπόλεμον μὲ λέγουσι, θῶρει ἦντα θὲ νὰ πάθης.
 Ὡς ἤκουσεν ὁ Κρητικός, ποῖός εἶναι, ποῦ γεννήθη,
 Μὲ φρόνησ' ἐκνογέλασε, μὰ δὲν τ' ἀπηλογήθη.

ΚΡΗΤΙΚΟΣ

Καὶ λέγ' ἐμπρὸς τοῦ δουλευτῆ, βάλε μου στὸ κεφάλι,
 Τὴν περικεφαλαίαν μου κείνην τὴν πλειὰ μεγάλη.
 Σήμερον κατὰ πῶς θωρῶ, ἦλθεν ἐκείνη ἡ ὥρα,
 Νὰ ρήξω τὸν Τριπόλεμον, καὶ νὰ χαρῆ κ' ἡ Χώρα.
 Νὰ λέγει του, Σκλαβούναρε, ἐγῶλεγα ποῖός εἶσαι,
 Δὲν τῶχω γιὰ παράξενο, πάντα Σκλαβοῦνος ζῆσε.
 Ἀκάτεχος στὴν ἀρχοντιάν, καὶ ἀμάθητος στὴν πρᾶξιν,
 Σήμερον ἀπὸ λόγου μου θέλω νὰ πάρης τάξιν.
 Στέκε στὴν σέλλα δυνατός, κ' ἔχεις νὰ παραδείρης,
 Πολλὰ μεγάλου σὲ θωρῶ, φοβοῦμαί σε μὴ γύρης.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἀρμάτωσαν τὴν κεφαλὴν, τὸ τρέξιμον ἀρχῆσαν,
 Σφίγγουσι τὰ κοντάρια τους καὶ τὰ φαριά κινῆσαν.
 Ὡσάν τὸ μαῦρο νέφαλο, π' ἄνεμος τὸ μανίζει,
 Καὶ μὲ βρονταῖς, καὶ μ' ἀστραπαῖς τὸν κόσμον φοβερίζει,
 Φυσαῖτο ἀπ' τὴν Ἀνατολήν, καὶ πάγει το στὴν Δύσι,
 Κάνει το ἢ ἀνακάτωσι, νὰ βρέξη νὰ χιονίση,
 Ἐτῆσι ἀστραποβρόντησε τῆς Κρήτης τὸ λιοντάρι,
 Ὅταν εἰς τὴν μασχάλην του ἔσφιξε τὸ κοντάρι.
 Μ' ἄλλ' ὄρεξιν, καὶ ἄλλην καρδιάν μὲ τὸν Σκλαβῶνον τρέχει,
 Παρὰ μὲ τὸ Ῥηγόπουλο, γιατί κ' ἐχθρὸν τὸν ἔχει.
 Ἐμούγκρισε τῆς Σκλαβουναῖς ὁ δράκος, κ' ἐβρυχᾶτο,
 Λογιαίνει, πρώτη κονταριά νὰ τόνε ρήξη κάτω.
 Συναπανταίνουσι τὰ θηρία, καὶ τὰ κοντάρια πῆγαν,
 Εἰς τὸν αἶρα σάν φτερά, καὶ ὡσάν πουλάκια φύγαν.

Στὸ κούτελο ὁ Τριπόλεμος τὴν κουταριὰν τοῦ δίδει,
 Κ' εὐγαλε σπίθες ἑκατὸν τὸ σιδηρὸν κασίδι.
 Τ' ἄλογον ἐγονάτισε, μὰ χάμαι δὲν ἐστράφη,
 Καὶ τὸ ζημιὸν ἐπήδηξεν ὀλόρθο σὰν τὸ λάφι.
 Ἄλλο κακὸ δὲν ἔκαμεν ἢ κουταριὰ ἢ μεγάλη,
 Γιατὶ μὲ σίδηρα διπλᾶ σκεπάζει τὸ κεφάλι.
 Δίδει καὶ ὁ μαῦρος κοπανιὰν μὲ τὸ βαρὺ κουτάρι,
 Τ' ἄλογο ρίχνει ἀνάσκελα μ' ὄλον τὸν καβαλλάρη.
 Καὶ ὡσὰν ἀπὸ ψηλὸ βουνὶ χοντρὸν χαράκι πέση,
 Καὶ δώση μὲ τὸν βροντισμὸν εἰς τοῦ γιαιλοῦ τὴν μέση,
 Ἀνακατώση τὰ νερά, καὶ κάμ' ἀφρούς κυμάτων,
 Γενῆ μεγάλη ταραχὴ στῆς θάλασσης τὸν πάτον,
 Ἔτοιας λογῆς ἐβρόντησε στὴν πεσματιὰν ἐκείνη,
 Κ' ἔτζει μεγάλη ταραχὴ τὴν ὄρα κείνη γίνη.
 Κατακτυποῦν, καὶ ὁ βροντισμὸς εὐγαίνει τῶν ἀρμάτων,
 Κ' ἐτζίνα, καὶ ἐταράσσουντον στ' ἄλογο ἀποκάτω.
 Εἰτρόμαξ' ὄλος ὁ λαὸς, ἔτοιο θηριὸν νὰ δοῦσι,
 Νὰ πέση μ' ὄλο τ' ἄλογο, γιὰ θάσμα τὸ μιλοῦσι.
 Κτυποῦσι ταῖς παλάμαις τους, γιὰ θάσασμα τὸ λέσι,
 Αἰγύγιατς σ' ἔτοιαις θαλειαῖς, ὅποιος καὶ ἂν κακοπέση.
 Πᾶσι πολλοὶ βοηθοῦσά του καὶ τ' ἄλογο σηκώνουν,
 Κ' ἐκεῖνον ποῦ εὐρίσκουντον, στὸν τάφον ἀναχώνουν.
 Σηκώνετ' ὁ Τριπόλεμος μὲ τζ' ὑτροπῆς τὴν ζάλη,
 Καὶ θέλημα ἐζήτησε, νὰ ξανατρέξη πάλι.
 Ὅλοι, ποῦ βρίσκουνταν ἐκεῖ, ἔτοῦτο νὰ γροϊκῆσουν,
 Ὅλιγο λίγο λείφθηκε νὰ τὸν ἐξαφορμίσουν.
 Κ' ἐκεῖνος ὡς τὸ γροϊκήσε, τὸ πῶς τονέ μισοῦσι,
 Τὰ μάτια του κάνένα πλειὸ δὲν στρέφονται νὰ δοῦσι.
 Μισοῦει μὲ τὴν ἐντροπὴν καὶ πλειὸ του δὲν ἐφάνη,
 Ἐτούτους τζ' ὄμορφους καρπούς ἢ καυχησιὰ τὸς κάνει.
 Ὅσοι καὶ ἂν εἴχασι δουλειαῖς, ἐξελησμονηθῆκα,
 Καὶ ὁποῦχε παῖρ τότε κάνεις, γιὰ τὸν Σκλαθῆνο γροϊκα.

Τίς τὸλεγε μ' εὐλάβειαν καὶ τίς μὲ γέλοιο πάλι,
 Κ' ἐτούτην τὴν ἀθηβολὴν, εἶχαν μικροὶ μεγάλοι.
 Ἡ σάλπιγγες τὰ βούκινα, δίδουν μεγάλην ζάλην,
 Τίς πηλαλεῖ εἴην μιὰν μεριάν καὶ τίς γλακᾶ εἴην ἄλλην.
 Τὰ κονταροκτυπήματα ἐπάψαν κ' ἐτελείωσαν,
 Κ' οἱ φρατηγοὶ τοὺς τὴν ἀνδρείαν, πούχαν, ἐφανερωσαν.
 Σύρονται οἱ τρεῖς στὴν μιὰν μεριάν, ἔτζι ψυχάρ, ἀμάξι,
 Μὲ πιθυμιὰ ἀναμείνασιν ὁ Ῥήγας ποιὸν νὰ κράξη.
 Γιατὶ κ' οἱ τρεῖς τοὺς εἶχασιν τὸ νῆκος ἐπαρμένον, (νου.
 Στέκει εὐν Ῥήγα ποιὸν νὰ πῆ, πλεὶ ἄξιον πλεὶ ἀνδρειωμέ-
 Πολλὴ ἔγνωσαν ἔχει ὁ Ῥώκριτος, μέσ' εἴην καρδιάν τὸν πιά-
 Φοβῶντας, μὴν τοῦ πάρσιν οἱ ἄλλοι τὸ στεφάνι. (νει,
 Γιατ' εἶδε ταῖς παλικαριαῖς, πού κάμασι κ' ἐκεῖνοι,
 Καὶ μέσα τ' ἀνδρας δυνατῆς, καὶ θαυμαστῆς τῆς κρίνει.
 Κ' ἐλέγ', ἄς ἦτον μπορετὸ, καὶ ὁ Ῥήγας νὰ θελήσῃ,
 Σ' ἐκεῖνον ὅπου πιθυμῶ, νὰ γένη δίκαια κρίσι.
 Σήμερον νὰ μᾶς ἔβανεν ἕνα πρὸς ἕνα χῶργια,
 Νὰ γνωριαθῆποιὸς ἀπ' τῆς τρεῖς εἶν ἄξιος γιὰ τὴν ντζόγια.
 Στέκουσι, καὶ ἀναμένουσι μὲ πιθυμιὰν μεγάλην,
 Ποίαν ἀπόφασιν δὰ πῆ τοῦ Ῥήγα τὸ κεφάλι.
 Ἐκραξε τὸν Πιστόφορον ἢ Ῥήγισσα πλεὰ πρῶτα,
 Καὶ τὸν Ἄνθὸ τοῦ χάρισε γιὰ τ' ὄμορφα του νεϊότα.

ΡΗΓΙΣΣΑ

Λέγει του, ἐσ' εἶσαι σήμερον ἀπ' ὅλους διωματάρης,
 Στὸ τρέξιμο τοῦ κονταριοῦ πολλὰ μεγάλης χάρις.
 Μὲ δίκαιο σένα πρέπ' ὁ Ἄνθὸς, γιὰ κείνο τότε παίρνεις,
 Καὶ μὲ τιμὴν θαῖς χώραις σε, καὶ μ' ἔπαινον γιαγέρνεις.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Εὐχαριστᾶ ὁ Ῥηγόπουλος πολλὰ τὴν ὄραν κείνη,
 Καὶ ὅλοι ἐφωνάξαν, κ' εἶπασιν, πῶς δικαιοσύνη γίνη.

Τῆς Ἀρετούσας μοναχὰ ἐτοῦτο δὲν τῷ ἀρέσει.

Καὶ ὠργίσθηκε τέτοις Ἀφεντός, μὲ δίχως νὰ τῆς φταίση.
Ἐκείνη πάντα λόγιαζε, παντάλλιζε, κ' ἐθάύρει.

Πῶς τὸν ἀνθὸν ὁ Ῥώκριτος ἔχει νὰ τόνε πάρῃ.
Καὶ δὲν ἐμέτρησε νὰ πῆ, τὸ πῶς τὴν ὦρα κείνη,

Μὲ φρόνησιν ἢ Μάιννα τῆς ἔκαμε δικαιοσύνη.
Σὰν τὸ γνωρίζασι πολλοί, καὶ ὡσὰν τὸ λέγαν καὶ ἄλλοι,
Μὰ ὁ πόθος τὴν ἐσχότισε, κ' ἐτύφλωσέ τιν πάλι.

Σὰν εἶδε καὶ ὁ Ῥωτόκριτος τὴν Ῥήγισσα ἦντα κάνει,
Ἐντραύπηκε, πικράθηκε, μ' ἀπ' ἔξω δὲν τοῦ φάνη.

Καὶ σύζηλον τὸν ἔπιασε πολὺ τὴν ὦρα κείνη,
Κ' ἐφάνη του κ' ἡ Ἀρετὴ ἄλλου γυναῖκα γίνη.

Κ' ἐκείνη μ' ὄλαις τῷ εὐμορφιαῖς, ὁπούχε, καὶ τὰ κάλλη,
Δὲν τὴν ἐσυντηρούσανε τόσα περίσσα οἱ ἄλλοι.

Γιατὶ σὰν δὲν ἐστράφηκε, νὰ δῆ ποτὲ κανένα,

Τὰ κάλλη τῆς πομείνασιν εἰς τῷ ἄλλους Σαμπωμένα.
Τὰ μάτια τῆς στήν εὐμορφίαν μεγάλην χάριν ἔχουν,

Κ' οἱ διωματάραι νὰ τὰ δῶν, πάσχῃ, καὶ ξετρέχουν.
Καὶ ὅταν σφραῖσι δυὸ καὶ τρεῖς φοραῖς, καὶ δὲν τὰ δῶσι,

Ὅλαις ταῖς ἄλλαις εὐμορφιαῖς ποσῶς δὲν ταῖς ψηφούσι.
Ὅλοι τὴν Ἀρετὴν παινοῦν διὰ τὴν εὐμορφιά τῆς,

Μὰ λογισμὸν δὲν ἔβαλε κανεὶς γιὰ ὄνομά τῆς.
Ὅσὰν δὲν ἀναγδράνισε νὰ δῆ κανένα τούτη,

Ὅλοσβυστα πομείνασι τῆς εὐμορφιάς τὰ πλούτη.
Τὴν ὦρα κείνη οἱ Στρατηγοὶ γροικοῦν φωνὴν μεγάλην,

Ἀπ' τὸ πατᾶρι τοῦ Ῥηγός, κ' ἑτοιας λογιῆς ἐλάλει.
Ῥωτόκριτος, Χαρίδημος, καὶ ὁ Ῥήγας ὁ Κυπριώτης,

Πῆναι καθρέφταις τῆς ἀνδρείας, καὶ παίνεμα τῆς νειότης.
Ἄς ἔλθουσιν εἰς τοῦ Ῥηγός, νὰ προσκυνήσουν πάλι,

Ν' ἀκούσουν τὴν ἀπόφασιν, καὶ στέκουσιν οἱ ἄλλοι.
Ἐπήγασιν εἰς τοῦ Ῥηγός· λέγει τους τὴν ὦρα κείνη,

Πῶς τὸ στεφάνι τὸ χρυσὸ γιὰ ἓνα κορμὶ ἐγίνη.

Καὶ αὐτοὶ οἱ τρεῖς, ἂν πιθυμοῦν, καὶ θεὸς νὰ τὸ νικήσῃν,
 Ἄλλήλως τους ἄς τρέξουσι, νὰ τὸ ξεκαθαρίσουσι.
 Τ' ὀνόματα καὶ τῶν τριῶν σὲ χρυσὸ γαδάθι βάνει,
 Κ' ἕνα κοπέλι ἔκραξε, κ' εἶπεν του νὰ τὰ βγάνῃ.
 Καὶ ἀπέκει μὲ τὴν φρόνησιν κάνει τὴν ὥρα κείνη,
 Δυὸ ὀνόματα νὰ βγοῦν ἐμπρός, κ' ἐκεῖνο π' ἀπομείνῃ,
 Νὰ μὴν μπορῇ μὲ τῶν ἄλλους δυὸ νὰ κονταροκτυπήσῃ,
 Μὰ νὰ μισεύῃ τὸ ζῆμιό μ' ἀπόφασι στὴν κρίσι.
 Μὰ δὲν τοῦ φαίνεταιο πρεπὸς, καὶ ἦτο ἄδικο μεγάλο,
 Ὅποιος νικήσῃ ἀπὸ τοὺς δυὸ, νὰ πολεμᾷ καὶ μ' ἄλλο,
 Μὰ κείνοι ὅπ' εὐγούσιν ἐμπρός, Ἀφέντης ἔτῃ θελεῖ,
 Νὰ τὸ ξεκαθαρίσουσιν, ἢ ντζόγια τίνος μέλλει.
 Καὶ ἄς ἔχη καὶ τὸ ροιζικὸ ἐπὰ τὸ μερτικότου,
 Κάθυνας πρῶτο πιθυμᾷ τ' ὄνομα τὸ δικό του.
 Στέκουν ἐμπρός εἰς τοῦ Ῥηγός, οἱ τρεῖς του καὶ θωροῦσι,
 Καὶ τ' ὄνομά του κάθε εἰς παρακαλεῖ ν' ἀκούσῃ.
 Καὶ ἐμπρός ἐπροσκυνήσασι τὸν ὀρισμὸν τ' Ἀφέντη,
 Κ' ἐκείνην τὴν ἀπόφασιν μὲ γυνῶσιν ἔκαμῆν τη.
 Ἡ Ἀρετοῦσα τρέμοντας, τουτᾶστεκε κ' ἐθώρει,
 Ἐδείλια, κ' ἐφοδάτουε ἢ πληγωμένη κόρη.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Κ' ἔλεγ' ἄς ἦτον μπορετὸ, τὸ πιθυμῶ νὰ γίνῃ,
 Εἰς τὸ γαδάθ' ὃ Ῥωτόκριτος ὕστερον ν' ἀπομείνῃ,
 Καὶ ἄς πάγῃ ἢ ντζόγια φὸ καλὸ καὶ ἄς τὴν ἐπάρῃ ἄλλοι,
 Καὶ λίγον εἶν' τὸ διάφορον σ' ἔτοια δουλειᾷ μεγάλη.
 Κ' ἐκείνη ἢ χέρα ποῦκαμε τ' ὠραιόπλουμο στεφάνι,
 Ἐπάναι δὲν ἐξέμαθε, μὰ πλειῶμορφα τὰ κάνει.
 Παῖλ' ἂν θελήσῃ ἢ μοῖρά μου, ποῦ πάντα μὲ παιδεύγει,
 Καὶ τ' ὄνομα τῆ Ῥωτόκριτου κάμη καὶ πρῶτον εὐγῆ.
 Μὴν ἔλθ' ὀπίσω ὃ Κρητικὸς, γιὰτ' ἔχει πλήσα χάρι,
 Πολλὰ φοβοῦμαι μετ' αὐτὸ πῶς χάνει τὸ ψυχάρι.

Ὁ Κυπριώτης τ' ὄνομα τὸ δεύτερον ἄς ἔχη,
Πειδῆ γι' αὐτὸν ὁ φόβος μου τόσον πολὺς δὲν τρέχει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Βγαίνει τὸ πρῶτον ὄνομα, κ' ἦτον τοῦ πληγωμένου,
Τοῦ Ἐρωτόκριτου, κ' οἱ ἄλλοι δυὸ στέκῃσι καὶ ἀναμένῃσι.
Βγαίνει ὁ Κυπριώτης δεύτερος, καὶ ἀπ' τὴν χαρὰν τὴν τόσην,
Ἐδῶ κ' ἐκεῖ χαρίσματα ἠθέλησε νὰ δώσῃ.
Ἀπέμεινεν ὁ Κρητικὸς στοῦ γαδαθιοῦ τὸν πάτο,
Μιλοῦν τε, καὶ ἀπ' τὴν πίκραν τε πλειὸ δὲν ἀπηλογᾶτο.
Καὶ πρὸς τὴν μοῖρα μάνιζε, καὶ πρὸς τὸ ροιζικό του,
Ποῦκαμε, κῆτον ὕστερα τ' ὄνομα τὸ δικό του.
Δίχως ἀποχαιρετισμὸν, καὶ δίχως νὰ πεζέψῃ,
Δίχως νὰ πάρῃ δέλημα τοῦ Ῥῆγα νὰ μισέψῃ,
Haίρνει τοὺς καβαλλάρους του, καὶ πλειὸ δὲν ἀναμένει,
Καὶ πικραμένος περπατεῖ, καὶ μανισμένος πηαίνει.
Ὅσον πλειὰ τοῦτος στὴν καρδίαν εἶχε μεγάλα βάρη,
Τόσον καὶ πλειὰ ὁ Ῥηγόπελος, καὶ ὁ Ῥώκριτος ἐχάρη.
Ποῦρε καὶ αὐτοὶ κατέχουντο, πῶς ἔχουσι νὰ πᾶσι,
Ἔνας δὲ νᾶναι ὁ νικητὴς, καὶ ὁ ἄλλος δὲ νὰ χάσῃ.
Μὰ κάθε εἰς ἐλόγιαζε, τὸ πῶς τὸ νῆκος παίρνει,
Μὰ ἡ μοῖρα ἄλλῃς ψηλᾶ πετᾶ, καὶ ἄλλῃς εἰς βάθη γέρνει.
Ἐτοῦτοι οἱ δυὸ πομείνασι, καὶ ὅσοι καὶ ἂν τζ' ἀγαπᾶσι,
Πιδέξια τζ' ὀρδινιάζασι τὸ κάνει χρειαῖα δωροῦσι.
Τὰ σελλοσκαλογάλινα δωροῦσιν ἕνα ἕνα,
Καὶ πασπατεύγουν τ' ἄρματα, ἂν εἶναι ραγισμένα,
Τὴν τέχνην καὶ τὴν δύναμιν παρὰ ποτὲ μαζώνουν,
Καὶ ποῦ νὰ κάνουν κοπανιὰν καλῆτερην ξαμώνουν.
Ἐμπρὸς στοῦ στῆθος σφίγγουσι τὰ δυνατὰ κοντάρια,
Πατοῦν ταῖς σκάλλαις δυνατὰ τᾶμορφα παλικάρια.
Πρὶν νὰ κινήσῃ στ' ἄλογον, ὁ Ῥώκριτος γυρίζει,
Καὶ τὴν Κυρά του σταῖ ψηλὰ μὲ πόθο ἀναντρανίζει.

Καλὰ καὶ δὲν ὠμίλησε τότες ὅταν ἐστράφη,
 Τὸν πόνον, τὴν λακτάραν τὸ σ' ἀνάβλεμμαί τὸ γράφει .
 Ἡ Ἀρετοῦσα διάβασε στὰ μάτια του ὅ, τι χώνει,
 Γιατί σὲ τούταις ταῖς δουλειαῖς λίγο σημάδι σώνει .
 Ἐξάψε, κ' ἐκοκκίνισε, κ' ἐχλώμνιανε περίσσα,
 Καὶ σὰν φωτιάς ἀναλαμπαῖς, ἦψαν καὶ πάλι σβύσα .
 Ὡς τῷ εἶδε κ' ἐκινήσασι, ἀσπρίζει, καὶ κρυαίνει,
 Καὶ τὸ κουταροκτύπημα πολλὰ τὴν ἐπικραίνει .
 Κεντῶν, φουσκώνουν τ' ἄλογα, καὶ ὡς ἀστραπὴ χυθῆκαν,
 Καὶ ὡσὰν ἀετοὶ βρεθῆκασι πὸν κάμπον κ' ἐσμιχθῆκαν .
 Τοῦτο τὸ συναπάντημα, ποῦ κάμα οἱ Καβαλλάροι,
 Ἐφάνηκέ σου καὶ σεισμὸς ἔσεισε τὸ Πατάρι .
 Καὶ τὰ κουτάρια σὰν γαλιὰ ἐκαταθρουλισθῆκαν,
 Χίλια κομμάτια πῆγασι, στὰ νέφαλ' ἀνεβῆκαν .
 Ἄλλα κουτάρια δυνατὰ πιάνουν νὰ δευτερώσουν,
 Κ' εἰς τάχουσι νὰ κάμουνσι, τέλος γοργὸ νὰ δώσουν .
 Ἡ Ἀρετοῦσα πρόμασε, τὰ χεῖλη δὲν μιλοῦσι,
 Κ' ἐφαίνοντο ἢ κουταριαῖς στὸ στῆθος, τῆς κτυποῦσι .
 Καὶ ἂν ἤθελε μπορῆ ἢ πτωχὴ, νὰ τὸ ξεφανερῶση,
 Κ' ἐκεῖνο, ποῦτ' ὄνε χωστὸ, μὲ λόγια νὰ ξεχώση,
 Ἐδίδεν ἀπ' τὰ μέλη της, τὴν χάριν νὰ τῆς κάμουν,
 Οἱ Καβαλλάροι νὰ σαθῶν, κουτάρι νὰ μὴ δράμουν .
 Κ' ἔλεγ', ἐδιάβη ἢ χαρὰ, ὀποῦχα, ὅταν εὐγῆκε,
 Ὁ Κυπριώτης, κ' ὕστερον τὸν Κρητικὸν ἀφῆκε .
 Γιατί φοβούμενε πολλὰ τὸν ἀνδρειωμένο κείνο,
 Κ' ἐδάπλειά τρέμω, πλειὰ δειλιῶ, καὶ πλειὰ φοβῶμαι αὐτῆνο .
 Τοῦτον τὸν φόβου τῷ ἔδωκε, κ' εἰς πλῆσαν ἔγνωια μπῆκε,
 Κάποια φωνὴ δὲν ξεύρουσιν, ἀπὸ τὴν στόμα βγῆκε .
 Καὶ τὸν Κυπριδῆ παίνεσε, στὸ τρέξιμον ἐκεῖνο,
 Μὰ τοῦτα γὰρ δὲν τὰ παρῶ, παραμερῶς τ' ἀφίνω .
 Ἡρῆσε νὰ δειλιᾷ ὁ λαὸς, κ' ἤθελε, κ' ἐπεθύμα,
 Ὁ Κυπριώτης τὸ θηριὸ νὰ πέση ἀπ' τὸ κτήμα .

Μόν' ἢ Φροσύνη χαίρετο, κ' ἐκρυφοπαρακαίει,
 Τ' ἀμάξι ναῦγη νικητῆς, χαμαὶ νὰ τόνε βάλῃ.
 Δευτεροτρέχουν τ' ἄλογα, παρά ποτὲ μανίζουν,
 Οἱ Καβαλλάραι μάχονται, καὶ τὰ φαριά μουγκρίζουν.
 Ἐξάμωσ' ὁ Ῥηγόπουλος σταῖ μάτια νὰ τοῦ δώσῃ,
 Μὰ τ' ἄλογόν του σταθήκε, δὲν θέλει νὰ σιμώσῃ.
 Σὰν εἶδεν ὁ Ῥωτόκριτος, κ' ἔσφαλε τ' ἄλογόν του,
 Τὸ χαλιναρί ἔσεισε, σπένει καὶ τὸ δικόν του.
 Καὶ δὲν τοῦ φαίνεται ἀνδρεία, νὰ τρέξῃ τὸ κοντάρι,
 Μ' ἓνα πού καθβαλίκευσεν ἄλογο φοβιτζάρη.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Λέγει τ', Ἀφέντη, τὸ φαρι θεὸ νάχῃ ἀνθρώπου γυῶσι,
 Δὲν θέλει πίκρα, οὐδ' ἐντροπὴ σήμερο νὰ σοῦ δώσῃ.
 Γροικᾶ, πῶς χάνεις μετὰ με, καὶ τὸ ζημιόν ἐστάθη,
 Τὴν δύναμίν σου γροίκησεν ἐπάνω του κ' ἐγάθη.
 Κ' ἀπῆς δωρεὶς καὶ τ' ἄλογο, φρόνιμα καὶ ἄξια κάνει,
 Μὲ θέλημά σου σήμερον ἄφες μου τὸ στεφάνι.
 Ὡς ἤκουσ' ὁ Ῥηγόπουλος τοῦ Ῥωκριτοῦ τὰ λόγια,
 Τῆ λέγει, γλιτῆωρα νὰ δῆς, σ' ποιόν θεὸ νὰ πάγῃ ἡντζόγια.
 Καὶ παρευθὺς ἐπέζεψε, καὶ ἄλλο φαρι γυρεύει,
 Καὶ ὡς τῶδρε, πάει σὰν ἀετός, πετᾶ καθβαλλικεύει.
 Ἀγριομιλεῖ τοῦ Ῥωκριτοῦ μὲ τῆς ἀνδρείας τὸ διῶμα,
 Κ' ἡῦγαν ἀπὸ τὰ μάτια του σπίθες καὶ ἀπὸ τὸ στόμα.

ΚΤΗΡΙΑΔΗΜΟΣ

Τ' ἄλογο ἂν φοβήθηκε, δὲν φταίει ὁ Καβαλλάρης,
 Κ' εἰς τ' ἄνοστα πῆ μίλησες, τὴν πληρωμὴν θεὸ πάρης.
 Περμάζωξαι τὴν ἀνδρείαν καὶ δύναμιν, ἂν ἔχῃς,
 Καὶ νὰ σὲ μάθω νὰ μιλής, γιατί κακὰ κατεχεῖς.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Μικροὶ μεγάλοι στέκασι μὲ φόβον κ' ἐθωροῦσαν,
 Καὶ νὰ κερδήσῃ ὁ Ῥώκριτος, ὅλοι παρακαλοῦσαν.
 Ἐπλήθαινε ἡ μάνιτα, στὸν ἕνα κ' εἰς τὸν ἄλλο,
 Ὅσάν προβάλη νέφαλον ἄγριο πολλὰ μεγάλο.
 Ῥήξῃ χαλάζι μ' ἀστραπὴν, χῶσῃ βαθυὰ τὸν ἥλιον,
 Καὶ τὰ κουκάδια στὰ βουνὰ γυρεύουν ναῦρου σπήλιον.
 Γλακᾶ ὁ ζευγᾶς καὶ χώνεται, τρέχ' ὁ βοσκὸς καὶ φεύγει,
 Καὶ κάθε εἰς νὰ φυλαχθῆ τόπον νὰ βρῆ γυρεύγει.
 Βροντοῦν λαγκάδια, καὶ βουνὰ, σιγοτρομοῦν τὰ δάση,
 Καὶ ὅλοι γυρεύουν φύλαξεν τόπον νὰ βροῦν νὰ πᾶσι.
 Ἐτῆς καὶ ὅταν ἐδώκασι τὴν κουταριά τὴν ἄλλη,
 Σοῦ φάνη καὶ ἀπ' τοὺς οὐρανοὺς ἦλθε βροντὴ μεγάλη.
 Μὰ σὰν χαράκι δυνατὸ, π' ἄνεμον δὲν φοβᾶται,
 Καὶ μὴδὲ σ' ἀστραπὴν δειλιᾶ, μὴδὲ σ' βροντὴν ξεπᾶται,
 Ἐτῆς ἔσταθῆκ' ἀσάλευτοι στὴν κουταριά ἐκείνη,
 Σ' ἕναν ἀπ' ἄλλον διαφορά γιὰ τότε δὲν ἐγίνη.
 Οὐδὲ τὸν πλειὰ καλῆτερον ἀκόμη δὲν γνωρίζουν,
 Κ' ὅσον πλειὰ στέκην δυνατοί, τόσον καὶ πλειὰ μαρίζου.
 Στὴν χεῖρα τους ἀπομένει μιᾶς πιθαμῆς κουτάρι.
 Τ' ἄλογα γονατίσασι, κ' ἐπάνω οἱ καβαλλάροι.
 Ὁ Ῥήγας εἶχε πιθυμιὰν νὰ τοὺς ἐξεχωρίσῃ,
 Καὶ μ' ἄξι ἀποστολάτορα πέμπει νὰ τοὺς μὴνύσῃ,
 Νὰ πάψουσι τὴν μάνιτα γιὰ τὴν ἡμέραν κείνη,
 Κι ὁ εἶς, κι ὁ ἄλλος ὡς ταχυὰ σ' ἀγάπη ν' ἀπομείνῃ.
 Τὴν νύκτα ν' ἀναπάψουσι τὰ κουρασμένα μέλη,
 Καὶ ὡς ξημερώσῃ, νὰ τὸ δοῦν, ἡ ντζόγια τίνος μέλλει.
 Μὰ τοῦτοι ξαγριέψασι, σ' πλειὰ μάνιταν ἐμβαίνουν,
 Καὶ τὸ μαντάτο τοῦ Ῥηγὸς δὲν στέκουν ν' ἀναμένεν.
 Μὲ βιὰν γυρίζουν τ' ἄλογα, τὸ τέλος δὲ νὰ δοῦσι,
 Μικροὶ μεγάλοι στέκουσι, μὲ φόβον καὶ θωροῦσι.

Ὄφου κακὸ στήν Ἀρετὴν τὴν παραπονεμένη,
 Πῶς ἔχει μάτια νὰ δωρᾷ καρδιά καὶ νὰ τὴν μὲνη;
 Ἐναν ὁποῦχει ἔτζ' ἀκριβὸν, καὶ βλέπει μ' ἔγνοια τόση,
 Ὁ ἥλιος νὰ μὴν τὸν ἰδῆ, καὶ ἄνεμος μὴν τοῦ δῶση.
 Ἔτοιο κουταροκτύπημα σήμερον νὰν' γιὰ κείνη,
 Καὶ τὸ στεφάνι ποῦκαμε, στή Χώραν ν' ἀπομείνη.
 Κρυφὰ κρυφὰ παρακαλεῖ, καὶ κρυφαναδακρυώνει,
 Ἀγκούσαις ἔχει, καῦμούς, μὰ δὲν τοὺς φανερώνει.
 Ἦλθαν κ' οἱ δυὸ μὲ μιὰν καρδιά σκύλλινη κ' ἐκτυπήσα,
 Ταῖς κουταριαῖς ταῖς δυναταῖς, καὶ φοβεραῖς περίσσα.
 Τοῦ Κυπριώτη τὸ βαρὺ καὶ δυνατὸ κουτάρι,
 Στὸν ἴδιον τόπον τοῦδωκεν, ὁποῦτον τὸ ψυχάρι.
 Καὶ οὐδὲ ψυχάρι, οὐδὲ κερὶ οὐδὲ φωτιά, οὐδὲ σπάμμα,
 Τ' ἀπόμεινε στήν κεφαλὴν, κ' ἦτον μεγάλο πρᾶγμα.
 Νὰ τὰ ξεσχίση ἡ κουταριά, κί ὅλα νὰ σκορπισθοῦσι,
 Καὶ ἀπ' τὴν φωτιάν τοῦ κουταριοῦ καῦμένα νὰ τὰ βρῶσι.
 Πολλὰ ζαλίσθη ὁ Ῥώκριτος, στήν κουταριὰν ἐκείνη,
 Τ' ἀλόγου πάνω στὸν λαιμὸν τὴν κεφαλὴν του κλίνει.
 Κάμποσιν ὦραν ἦτονε μὲ τὴν μεγάλην ζαλη,
 Κ' ἡ μοῖρά του τοῦ βόηθησεν εἰς ἔτοια χρειά μεγάλη.
 Δυὸ, τρεῖς, καὶ τέσσαραις φοραῖς, δείχνει νὰ πέση κάτω.
 Κ' ἡ Ἀρετὴ ἀνεδάκρυωνε, κρυφὰ τὸν ἐλυπάτο.
 Ποῦρ' ἀνδριεύθηκε καλά, στήν σέλλα σταματίζει,
 Πρὸς τὴν Κυράν τς μὲ καῦμὸν τὰ μάτια ἀναντρανίζει.
 Κ' ἔξαψε ἀπὸ τὴν ἐντροπὴν πλειὰ παρὰ τὸ καμῖνι,
 Κ' ὕστερα πάλι χλωμίανε, κί ὡσάν νεκρὸς ἐμῖνη.
 Γιατὶ τὸν εἶδε ἔτοιᾶς λογιῆς, ἐκείνη ποῦ τὸν κρίνει,
 Εἰς τὸν λαιμὸν τ' ἀλόγου του τὴν κεφαλὴν νὰ κλίνη.
 Μ' ἄς ποῦμεν καὶ τὴν κουταριὰν, ὁποῦδωκε καὶ τῆτος,
 Μὲ τὴν ὁποῖαν κέρδησε τοῦ στεφανιοῦ τὸ πλοῦτος.
 Ἠῦρηκε τὸν Ῥηγόπουλον τ' ἀλύπητο κουτάρι,
 Στὸ κούτελο, κ' ἐπῆρε του τῆς ἀνδρείας τὴν χάρι.

Χάμε: ταῖς σκάλλαις καὶ ταῖς δυό, τὸ χαλινὰρ ἀφῆκε,
 Ἐξέπλωσε τὰ χέρια του, καὶ ἀπὸ τὴν σέλλα βγήκε.
 Καὶ τίς μπορεῖ νὰ διγνηθῆ διὰ τὴν ὥρα κείνη,
 Εἰς τόσους κτύπους καὶ φωναῖς, τὴν ταραχὴν ποῦ γίνη;

Ἡ σάλπιγγα τὸ βούκινο πολλὴν βαβοῦρα δίδει,
 Σημάδι πῶς ἐσχόλασε τῆς ντζόγιας τὸ παιγνίδι.
 Πολλὴν χαρὰν καὶ ἀμέτροπτην ἔκαμε στὸ Πατάρι,
 Ὁ Ῥήγας μὲ τὴν Ῥήγισσαν, καὶ ὅλοι οἱ ἀπομονάροι.

Μ' ἀπ' ὅλους τούτους σήμερον ἡ Ἀρετοῦσα εἶν' κείνη,
 Ὅπου πάλῃ ἀναγάλλιασε, καὶ ὅλη χαρὰς ἐγίνη.
 Ἡμέρωσε, ἐσυνήφερεν, ἔλαμψ' ἡ εὐμορφιά της,
 Κ' ἐπάψαν ἡ τρομάραις της, ποῦ γροίκα ἡ καρδιά της.

Τὰ βούκινα ξαναφυσοῦν, ἡ σάλπιγγες ἐπαῖξαν,
 Καὶ ἀπ' ὅλους τὸν Ῥωτόκριτον στὸ νῆκος ἐδιαλέξαν.
 Ἐπῆγ' ἐμπρὸς εἰς τοῦ Ῥηγός, πεζεῦει, γονατίζει,
 Καὶ τὴν χρυσὴν του κεφαλὴν μὲ τζόγια τὴν στολίζει.

Τὴν τζόγια κείνη πιάνοντας ἡ Ἀρετὴ στὴν χέρα,
 Στολίζει τὸν πολυαγαπᾶ ἐκείνην τὴν ἡμέρα.
 Ὁ Ῥήγας ἔτξε τόθελε, τὰ γράμματα τὸ λέσι,
 Νὰ τήνε δίδῃ ἡ Ἀρετὴ τὴν τζόγια ὅποιου κερδέση.

Τὰ κάλλη της πομείνασιν ὡσάν ἀποθαμμένα,
 Κ' ἐτρέμασι τὰ χέριά της, τὰ λόγιατης μπερδεμένα.
 Ὀλίγο λίγον ἔλειψε νὰ τὴν γνωρίσουν οἱ ἄλλοι,
 Καὶ τὰ κρυφὰ τοῦ λογισμοῦ ἀπέξω νὰ τὰ βγάλῃ.

Καὶ πάλι, τοῦ Ῥωτόκριτου ὡς ἤγγιξε ἡ χέρα,
 Ὅπου δίδει τὴν ὑγείαν, νύκτα καὶ τὴν ἡμέρα,
 Δὲν ἤξευρε ποῦ βρῖσκεται, νέφαλο τὸν πλακώνει,
 Τὸν μυαλόν του ζάβωσε, καὶ τὴν καρδιάν πληγώνει.

Μεγάλῃ κατασκέπασι, τὸν ἤρε καὶ τρομάρα,
 Δυὸ τρεῖς φοραῖς ἐγροίκησε νὰ τοῦλθη λιγομάρα.
 Θάμασμα, πῶς δὲν εἶδασι τὸν πόνον τῆς καρδιάς του,
 Τὴν ὥραν ποῦ τοῦ γγίξασι τὰ χέρια τῆς κυρᾶς του.

Πολλὴν χαρὰν καὶ ἀμέτρητην ἐπῆρεν ὅλ' ἡ χώρα,
 Πῶς τὸ παιδί τοῦ παλατιοῦ ἐκέρδησε τὰ δῶρα.
 Ὁ Κύρις τ' ὁ Πεζόστρατος ὡσάν γονιὸς τ' ἐχάρη,
 Καὶ ἀποκαμάρωνέ τονε στ' ἄλογο καβαλλάρη.
 Καὶ ὡς καθὼς τῶχε πιθυμιά, καὶ ὡς τῷθειλεν, ἐγίνη,
 Πολλὰ κανίσκια ἐδῶ κ' ἐκεῖ δίδει τὴν ὦρα κείνη.
 Ὡσάν τοῦ βάλαν τὸ χρυσὸ στεφάνι στὸ κεφάλι,
 Καὶ δίδ' ὁ Ῥῆγας Δέλημα, καβαλλικεῦει πάλι.
 Νὰ τότε συντροφιᾶσουσιν, εἶναι ὀρδινιά τοῦ Ῥῆγα,
 Καὶ μὲ παιγνίδια καὶ χαραῖς, στὸ σπῆτι τὸν ἐπῆγα.
 Μισεῦουν, καὶ ἀποχαιρετοῦν οἱ ἄλλοι καβαλλάροι,
 Καὶ ὁ Ῥῆγας ἐκατέβηκε κάτω ἀπ' τὸ πατάρι.
 Ὁμάδι μὲ τὴν Ῥήγισσαν, καὶ μὲ τὴν θυγατέρα,
 Καὶ ἀθηβολαῖς ἐφέρνασι γιὰ κείνην τὴν ἡμέρα.
 Λέγην ταῖς τόσαις εὐμορφιαῖς, πᾶχαν οἱ ἀνδρειωμένοι,
 Καὶ ἀπὸ τὴν γλῶσσαν ὀλωνῶν πολλὰ ἤσαν παινεμένοι.
 Μ' ἀπ' ὅλους τὸν Ῥωτόκριτον παρ' ἀνθρώπου παινοῦσι,
 Καὶ τοῦτ' ἐμπρὸς τῆς Ἀρετῆς ἄκακα τὰ μιλοῦσι.
 Κ' ἐκείνη τὰ παινέματα ὡς ὅσον πλειὰ τ' ἀκούει,
 Τόσον ὁ πόθος στὴν καρδιά πλειὰ δυνατὰ τῆς κρούει.
 Οἱ πόνοι τῆς πληθαίνασι, πλειὸ δὲν μπορεῖ νὰ χῶση,
 Τὴν λάβραν, καὶ τῆ Ῥωτόκριτε θεὸ νὰ τὴν φανερώση.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

ΜΕΡΟΣ Γ'.

Μοιάζει ἡ Ἀρετῶσα τ' ἄρρωστου, ὅπῃ πολλὰ τὸν κρίνει,
 Καῦλα βαρῦν, καὶ ὄλο διψᾶ, πάντα ζητᾶ νὰ πίνῃ.
 Καὶ ὅσου τῆ δίδουν τὸ νερὸ, πλεῖα καίγεται, καὶ βράζει,
 Καὶ πλεῖα πληθαίν' ἢ δίψατος, καὶ πλεῖα τὸν πειράζει.
 Καὶ πλεῖα ὁ καῦμός τ' αἰσθητικῶν, τὸν κεντᾶ, κ' ἐξάφτει,
 Καὶ τὸ ζητᾶ γιὰ γιαιτρικὸν, ἐκεῖνο ποῦ τὸν βλάπτει.
 Ὅσ' ὦραν ἔχει τὸ νερὸ στὸ στόμα, δρόσου παίρνει,
 Κ' ὕστερα δυνατώτερη ἢ δίψα τοῦ γιαιγέρνει.
 Ὅσ' ὦρα τὸν Ἐρωτόκριτον ἐθώρει ἡ Ἀρετοῦσα,
 Τὰ σωθικαίτης κ' ἡ καρδιὰ τὸ δρόσος ἐγροικουσα.
 Ὁρέγετο τὰ κάλλη του, παρηγοριὰ τῶν ἐδίδα,
 Ἐχαίρετο, λαφρώνετο στὴν πελελὴν ἐλπίδα.
 Μὰ σὰν ἐμίσειεσ' ἀπεκεῖ, καὶ πλεῖα δὲν τὸν ἐθώρει,
 Καρμιαῖς λογιῆς ἀνάπαυσιν δὲν ἠῦρισκεν ἡ Κόρη.
 Πλειᾶξασε τὴν ἀγάπην του, πλεῖα τὴν φιλιάν τ' ἀπῆκε,
 Καὶ πλεῖα μεγάλην τὴν πληγὴν τ' αἰσθητικῶν ἀφῆκε.
 Συχνὰ ψυχομαραίνετο, συχνὰ εἶχε λιγομαραῖς,
 Συχνὰχε μέσ' εἰς τὸν λογισμὸν τῶν ἀγάπης ταῖς τρομαραῖς.
 Ἀμ' ὅσην ὦραν ἔβλεπεν, ἐκεῖνον ποῦ τὴν κρίνει,
 Οἱ λογισμοὶ κ' οἱ πόνοι τῆς τῶν ἐκάταν καλωσύνη.

Μὰ σὰν τὸν εἶχε στερευθῆ, περίσσα τυραννᾶτο,
 Καὶ ὅλη ξαναμαλάσσετο, καὶ ὅλη ξαναγεννᾶτο.
 Ἐπέρνα μέραις σκοτειναῖς, νύκτες ἀσβολωμέναις,
 Ἄποσπερναῖς λαχταριφαῖς, καὶ αὐγαῖς περιγυρισμέναις.
 Ἡ Μάιννα της, καὶ ὁ Κύρις της πόνον πολὺ γροικοῦσα,
 Καὶ ἀλλήλως τοὺς ἐλέγασιν, ἠντᾶχει ἡ Ἀρετοῦσα;
 Κ' ἐχάθηκεν ὁ ὕπνος της, κ' ἐκόπη τὸ φαῖτό της;
 Σὰν ποιοῦ νᾶναι τὸ βάρος της, καὶ πούχει τὸ κακό της;
 Καθημερνὸ τὴν ἐρώτωῦν, ἦντα καὶ ἀδυναμίζει,
 Καὶ τὸ κακό της δὲν γροικᾶ, γιατρός δὲν τὸ γνωρίζει;
 Κ' ἐκείνη μὲ καλὴ καρδιά, καὶ γέλοιο πηλογάτο,
 Κ' ἔλεγε, πῶς δὲν εἶν' κακὰ, ἀμὴ καλὰ γροικᾶτο.
 Μὲ πονηριὰν τὰ πράγματα ξανάστροφα γυρίζει,
 Καὶ σ' ἦντα εἶσι βρίσκειται, κάνεις δὲν τὴν γνωρίζει.
 Τὰ πάθη της δὲν γνωθουσι, οὐδὲ τὰ κρυφάτ' ἐννοιῶσα,
 Καὶ λέν, πῶς τῶχει φυσικὸ, ν' ἀδυναμίση τόσα.
 Συχνὰ συχνὰ τῆς Νέννας της ἔλεγε τὸν καῦμόν της,
 Καὶ τὰ κρυφάτ' ἐθαύρρευε, καὶ ὅλον τὸν λογισμόν της.
 Κ' ἐκείνη μὲ παρηγοριαῖς πάσχει νὰ τὴν περάση,
 Μήπως καὶ ξελησιμονῆθῃ ὁ πόθος σὰν γεράση.
 Μὰ τοῦτο, ὅπου λόγιαζε, ἔσφαλεν ἡ Φροσύνη,
 Καὶ ὅσον ἐπέρνα ὁ καιρὸς, ἀμέτρητος ἐγίνη.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Λέγει της μιὰ ἀπ'ταῖς πολλαῖς, Νέννα, τὸν κόσμον χάνω,
 Γιατ' ἔβαλα στὸν λογισμόν, νὰ πέσω ν' ἀποθάνω.
 Ἡ πούρι καὶ ὁ Ῥωτόκριτος τὰ πάθη μου ν' ἀκούση,
 Καὶ τακτικὰ τὰ χεῖλη μου μιὰν ὥρα νὰ τὰ πούσι.
 Μὲ γνῶσι εἰς τρόπον φρόνιμον, ὅπου νὰ μὴν γροικῆση,
 Πῶς ἔχ' ἀγάπης βίασα, πῶς ἔχω πόθου κρίσι.
 Θωρεῖς με, πῶς ἀπόδωκα, πάντα γροινιῶ, καὶ κλαίγω,
 Καὶ ὅ, τι μιλήσω, καὶ ὅτι πῶ, πάντα γιὰ κῆνον λέγω.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Η' Νέννα σάν παρηγοριάν εἶχ' ὡς στήν ὄρα κείνη,
 Μὰ ὡς εἶδε πῶς ἀφόρμισε στοῦ πόθου τὴν ὁδύνη,
 Καὶ θε' νὰ καταφρονηθῆ, καὶ θε' ν' ἀποκοτήση,
 Τ' Ἐρωτόκριτε μ' ἀδιαντροπιάν γι' ἀγάπαις νὰ μιλήση,

NENNA

Λέγει της, ἦν τὰπαθες ἐδᾶ, κ' ἦν τ' ἀφορμὴ εἶν' ἐκείνη,
 Ποῦ πλήθυνε τὸν πόθου σου, κ' ἔτοιμας λογῆς ἐγένη;
 Γιατ' εἶδες τὸν Ἐρωτόκριτον σ' ἄλογο καθαλλάρη,
 Κ' ἐσεῖσθη, κ' ἐλιγύσθηκε, κ' ἔτρεξε τὸ κοντάρι;
 Ἦντα μεγάλο θαύμασμα ἐγένη εἰς τὴν χώρα,
 Ἄν ἐκουταροκτύπησε, κ' ἐκέρδισε τὰ δῶρα;
 Ἐτοῦτο εἶν' τοῦ ροιζικοῦ, δὲν εἶν' ἀνδρεία μεγάλη,
 Κ' εἶδαμεν πῶρ ὡσάν καὶ αὐτὸν, καὶ ἐκάμασι κ' οἱ ἄλλοι.
 Θυμῶ, ὄντ' ἀναδακρύωσεις, τρομάρα σ' εἶχε φθάσει,
 Ὅταν τ' ἀλόγου τὸν λαιμὸν ἀγκαλιαστό εἶχε πιάσει,
 Στὴν κονταριάν ποῦ τοῦδωκεν ἐκεῖνος ἀπ' τ' ἀμάξι,
 Κ' εἶδαμεν, κ' ἐφοβήθηκε, κ' εἶδαμεν νὰ τρομάξῃ.
 Καὶ ἂν εἶχε τρέξῃ μετ' αὐτὸν τῆς Κρήτης τὸ λιοντάρι,
 Κάτεχε, δὲν τὸν ἄφηνε τὴν ντζόγιαν νὰ τὴν πάρῃ.
 Μάχε κ' εἰς τοῦτο ροιζικὸ, κατέχεις το ἀπατήσου,
 Καὶ ποῦρι ἀπ' τὸν φόβου σου ἔτρεμε τὸ κορμί σου.
 Μὰ θέλω νάσαι κί ὠμορφος, νάσαι καὶ παλικάρι,
 Για τοῦτ' εἶν' ἄξιος μιάν κυράν γυναϊκάτου νὰ πάρῃ;
 Για θε', καὶ καλολόγιασε, τοῦτ' ἢ δουλειὰ πῶς πάγει,
 Μὴ δώσης ἔτοιου κηπουροῦ τὸ μῆλο νὰ τὸ φάγῃ.
 Καὶ ἄξια δὲν εἶναι ἡ χέρα τς σ' ἔτοιο δεντροῦ ν' ἀπλώσῃ,
 Δὲν μοιάζει ν' ἀναμειδωθῆ τὸ στόμα του ἔτοια βρῶσι.
 Νὰ μὴν τὴν πιάσῃ φανερά, καὶ οὐδὲ νὰ μὴν τὴν κλέψῃ,
 Γιατ' ἂν τὴν φάγῃ δὲν μπορεῖ, ποτὲ νὰ τὴν χωνέψῃ.

Ξερῶ τὴν, δὲν τὴν δέχεται, πρὶν στὴν κοιλιάν τε σῶση,
 Πνίγεται, γιατί ἔτοιος λαιμός δὲν εἶναι γιὰ ἔτοια βρῶσι.
 Πῶς ἔχω γλῶσσα καὶ μιλῶ, μάτια καὶ ἀνανδρανίζω;
 Καλέ, πῶς δὲν σηκώνει ὁ νοῦς, καὶ πῶς δὲν ἀφορμίζω;
 Εἰς τ' ἄμοιαστα, κ' εἰς τ' ἄφαντα, ποῦ μοῦπες θυγατέρα,
 Πῶς στέκω, καὶ δὲν ξεψυχῶ ἐτούτην τὴν ἡμέρα;
 Ε' σ' εἶσαι Βασιλειῶν παιδί, καὶ τὸν λαὸν ὀρίζεις,
 Μπορεῖς νὰ πέρνης τὴν ζωὴν, καὶ νὰ τὴν ἐχαρίζης.
 Μὰ μ' ὄλο ποῦχεις τὴν ἐξάν, νὰ πάρης τὴν ζωή μου,
 Κάτεχε, πῶς σ' ἀνέθρεψα στὸ στῆθος σάν παιδί μου.
 Καὶ ἀπ' τὰ βυζιά μου τὴν τροφήν σ' εἶδα μὲ τὸ γάλα,
 Καὶ τῆταις με ἢ ἀνατροφαῖς μὲς εἴην καρδιάν σ' εἶδα.
 Μεγάλ' ἀγάπη σοῦ βαστῶ, παιδί μου, καὶ κυρά μου,
 Διὰ τὸ γάλα ποῦφαγες τρεῖς χρόνους στὰ βυζιά μου,
 Πολλαῖς φοραῖς ἀγρύπνησα, γιὰ νὰ σ' ἀποκοιμίσω,
 Καὶ νὰ σοῦ δώσω τὸ βυζί, συχνὰ νὰ σὲ ταγίσω.
 Πολλαῖς φοραῖς μ' ἐκάμασι τὰ κοπελιστικά σου,
 Κ' ἐπὶ φαρμάκι καὶ χολαῖς, γιὰ τὰ κουτζούνικά σου.
 Ἦθελος κλαίφει, καὶ νὰ δῶ τὸ δάκρυ νὰ προβάλη,
 Μ' εὔρισκε γιὰ τὸ κλαῦμα σου παρατροπή μεγάλη.
 Τῶχες σκοντάφει νὰ βαρῆς, τὸν πόου δὲν ἐγροίκας,
 Σάν τὸν ἐγροίκου ἐγὼ γιὰ σὲ, τὸν καῦμόν τῆς πίκρας.
 Τῶχες ζητήσῃ τοῦ Κυροῦ χάριν νὰ μὴ στὴν κάμη,
 Ἐχλώμιαίνα, ἀποκρύαινα, κ' ἔτρεμα σάν καλάμι.
 Ε' σ' ἦσυνε τὰ μάτια μου, ἐσ' ἦσυνε τὸ φῶς μου,
 Εἰς κάθ' ἀνάγκην καὶ κακὸν ἐσ' ἦσυνε ὁ γιαιτρός με.
 Ρ' ἠγίσσας τέκνο βύζασα, ἀνάθεμα ἔτοια κρίσι,
 Ζῶντάς μου, καὶ ἀποθαίνωντας, κατάραν θεὸς ἀφήσει.
 Ποτὲ εἰς παλάτια Βασιλειῶν πτωχὴ νὰ μὴν σημώνη,
 Γιατ' ἂν χαρῆ λίγου καιροῦ, ὕστερα μετανοιώνει.
 Ε' γὼ γνωρίζω, ἐγὼ γροικῶ, κ' ἐγὼ θωρῶ ἦντα ζαλιῆ,
 Ἐχ' ὅταν πρᾶσσουν εἰ μικροί, ἐκεῖ ποῦναι μεγάλοι.

Ε'δύζασα καὶ ἀνέθρεψα ἐνὸς Ῥήγα θυγατέρα,
 Κ' εἶχ' ὄλαις ταῖς ἐλπίδες μου σ' ἐκείνη νύκτα μέρα.
 Κ' ἐδὲ Δωρῶ, σφάπτει οὐρανὸς, καὶ συννεφιά, καὶ βρέχει,
 Καὶ μετ' ἐμένα ὁ καιρὸς μεγάλην μάχην ἔχει.
 Κ' ἔπεσαν ἢ ἐλπίδες μου σὰν τοῦ δενδρουῦ τὰ φύλλα,
 Ὅταν τὰ ψήγουν ἢ χιονιαῖς, καὶ κάμνουσιν τα ξύλα.
 Καὶ ἄς ἦτον μόνον εἰς ἐμέ, καὶ ἄς μὲ παιδέψῃ ἢ τύχη,
 Καὶ σὲ, μὴ βρῆ ποτὲ κακὸ, σκιάς τὸ μικρὸς σε νύχι.
 Μὰ γὰρ Δωρῶ πῶς οἱ καιροὶ πλεία ἐχθρεύουν διὰ σένα,
 Ἄν δὲ σχολάσης γλίγωρα τὰ μῶχεις μιλημένα.
 Στὸ χιόνι ἐθεμέλιωσες, καὶ ὅ, τι κοπιάσεις χάνεις,
 Γιατὶ φτερά, καὶ ὅλο βρυγιά στὸ κτίσιμό σε βάνεις.
 Καὶ ὁ ἥλιος τὰ θεμέλιά σου λείτα, καὶ διασκορποῦσι,
 Καὶ ἄνεμος τὰ κτισίματα φουᾶτα, καὶ σκορποῦσι.
 Τοῦτο τὸ πρᾶγμα ποῦ Δωρεῖς σήμερον πῶς σ' ἀρέσει,
 Θεὸς νὰ σὲ βλάψῃ μὲ καιρὸν, ὄχι νὰ σὲ φελέσῃ.
 Πολλὰ μεγάλου ἄδικου μᾶς ἔκαμεν ἢ φύσι,
 Καὶ τὴν ἀλήθεια ὁ ἄνθρωπος δὲν δὲ νὰ τὴν γροικῆσῃ.
 Ὅλ' ἀγαποῦν τὰ ψεῦματα, νὰ λέν νὰ μᾶς γελοῦσι,
 Καὶ τὴν ἀλήθειαν κἀνεῖς δὲν δὲ νὰ τὴν ἀκούσῃ.
 Καὶ ἂν ἔχουν φίλους κ' ἐδικούς, νὰ τοὺς καταδικάσουν,
 Τὰ λόγιάτους σὰν ἄνεμον ἀφίνουν νὰ περάσουν.
 Τὸν φίλον κἀνουσιν ἐχθρόν, τὸν ἐδικὸ ἔχουν ξένον,
 Σὰν τὸς μιλήσῃν τὸ πρεπὸν εἰς πρᾶγμα κομπωμένον.
 Μὰ κείνος, ὅπου δὲν ποιεῖ, ἀφίνει νὰ περάσῃ
 Τὸ σφάλμα, καὶ οὐδὲ βούλεται νὰ τὸ καταδικάσῃ.
 Παινᾶ το, καὶ εὐμορφίζει το, κ' ἐπίβουλα κομπώνει,
 Τὸ ψεῦμα δείχνει ἀπαρθινὸ, καὶ τὴν ἀλήθεια χώνει.
 Κ' εἶναι πολλοὶ, παιδάκι μου, τὴν σήμερον ἡμέρα,
 Κ' ἔχουν στὸ στόμα τὸ γλυκὺ, φαρμάκι εἰς τὴν χέρα.
 Καὶ γὰρ νὰ τζ' ἔχῃν ἀκριβὲς, καὶ γὰρ νὰ τζ' ἀγαποῦσι,
 Πολλὰ μεταμορφίζουσι τὸ ψεῦμ' ὅταν τὸ ποῦσι.

Μὲ πονηριὰν ὅ,τι γροικοῦν, τ' ἀνθρώπου πῶς τ' ἀρέσει,
 Ἄν ἔχη βλάβην καὶ κακὸν, κείνοι καλὸ τὸ λέσι.
 Κ' ἐγὼ ἢ καυμένη ἦντα νὰ πῶ, σὸν κίνδυνον ὀπούμαι,
 Πῶς νὰ παινέσω σήμερον, κείνα ποῦ σ' ἀφουκροῦμαι ;
 Ὄπου' ἢ ἀρχήτους βλαβερή, κ' ἢ μέση κομπωμένη,
 Καὶ δε νὰ κάμουν τέλειωσιν κακὴν κ' ἐντροπιασμένη;
 Ὄιοιμὲ, κ' ἄς ἦτον μπορετὸ, νὰ δῆς εἰς τ' ὄνειρό σου,
 Σ' ἦντα γκρεμνὸ, σ' ἦντα βυθὸν, σὲ πάει τὸ ροιζικό σε .
 Καὶ ἂν τύχη νὰ φοβήθηκες, καὶ ὀπίσω νὰ γυρίσης,
 Καὶ τὴν δουλειάν, ὀποῦρχισες, ἀκάμωτην ν' ἀφήσης.
 Παιδάκι μ', ἄς ἐγνώριζες, ποῦ περπατεῖς, καὶ πηαίνεις,
 Καὶ σ' ἦντα πέλαγος βαθύ, καὶ θυμωμένο μπαίνεις .
 Ν' ἀνδριευθῆς ὅσον μπορεῖς, μόνη σου βοθηήσου,
 Καὶ τὴν φιλιάν τ' Ἐρώκριτου, κυρά μου, ἀπαρνήσου .

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Νέννα μου, λέγ' ἢ Ἀρετὴ, φρόνιμα δασκαλεύεις,
 Μὰ γὼ ἢ φτωχὴ ξελησμονῶ ὅ,τι καὶ ἂν μ' ἐρμηνεύεις .
 Τὸνα μ' αὐτὶ σοῦ τὰ γροικᾶ, καὶ τ' ἄλλο τὰ ζυγώνει,
 Καὶ ὁ λογισμὸς μου γρίεψε, καὶ πλειότου δὲν μερώνει .
 Καὶ ἄνθρωπος σὰν τοῦ βουληθῆ, νὰ κάμη τὸ ξετρέχει,
 Ὅποιος διατάσσει, ὅποιος μιλεῖ, εὐκερον κόπον ἔχει .
 Θωρῶ, πῶς μὲ τὸν Κύριον μὲ σ' μάχην μεγάλη μπαίνω,
 Μὰ γροίκησα τῶν φρόνιμων, καὶ τῶν γραμματισμένων,
 Κ' εἶπασι, καὶ ἐρμηνεύουσι, πῶς σὰν τελειώση ἡ μάχη,
 Ἀγάπη, καὶ γαλήνησι στὸ τέλος της δε νᾶχη .
 Κ' ἡ μάχη φέρνει ἀνάπαυσιν, ἢ ἔχθριτα καλωσύνη,
 Ἐτζί κ' ἡ μάχη τοῦ Κυροῦ μερώνεται καὶ κείνη .

NENNA

Παιδί μου, λέγει ἡ Νέννα της, σφάλουσι τὰ λογιαέζεις,
 Κακὸ δεμέλιον ἔχουσι, τοῦτα ποῦ λογαριαζέεις .

Ἄν τῶπασιν οἱ φρόνιμοι, ἀληθινὰ τὸ λέσι,
 Μὰ βλέπε, αὐτὸς ὁ λογισμὸς μὴν πᾶ νὰ σὲ πλανέσῃ.
 Κεῖνοι εἶπαν γιὰ τὴς Βασιλεῖς εἰς μάχη ὅταν ἐμποῦσι,
 Καὶ ὅπῃ γιὰ χώραις, καὶ χωριὰ μ' ἔχθριτα πολεμοῦσι.
 Ἐ' τούτ' ἡ μάχη μὲ καιρὸν φιλιᾶν καὶ ἀγάπην φέρνει,
 Καὶ ἀπ' ὅ, τι πάρῃ ὁ εἰς τ' ἄλλῃ, κρατίζει, καὶ γιαγέρνει.
 Οἱ σκοτωμοὶ, ποῦ γίνονται, βαριοῦνται τοὺς καὶ κεῖνοι,
 Ταῖς ἐξοδαῖς, ταῖς κούρασεσ, καὶ κάνουν καλωσύνη.
 Μὰ σὺ, κυρά μου, περπατεῖς εἰς μπερδεμένην στρατά,
 Κ' ἔχεις πολέμους καὶ ἔχθριταις τὰ λογικὰ γεμάτα.
 Καὶ δὲ νὰ κάμῃς τοῦ Κυροῦ εἰς τὴν τιμὴ ἀσχημάδι,
 Καὶ δὲν τελειῶν' ἡ μάχη σας, ὥστε νὰ μπῆς στὸν Ἄδῃ.
 Καὶ ἂν ἀποθάνῃς καὶ ταφῆς, μ' ὅλον ἐτοῦτο πάλιν,
 Θὲ ν' ἀχῆς, μὲ τὴν Κύριν σου μάχην πολλὰ μεγάλην.
 Γιατ' εἶναι κάποια σφάλματα, ὅπου ποτὲ δὲν λυώνουν,
 Καθημερνὸ τὴν ἔχθριτα, καὶ ὄργιτα δυναμώνουν.
 Τὸ σφάλμα, ὅπου στὴν τιμὴν ἐγγίζει καὶ πληγώνει,
 Ὁ θάνατος δὲν τὸ σωπᾶ, τὸ μνῆμα δὲν τὸ χώνει.
 Μὴ δὲς νὰ καταφρονηθῆς, νὰ μπῆς εἰς ἔτοιαν μάχην,
 Π' ἀρχὴ καὶ τέλος, κόρη μου, πολλὰ κακὸ δὲ ν' ἀχῆ.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἡ Ἄρετὴ φουκράτῳ νε τὰ τζ' ἔλεγ' ἡ Φροσύνη,
 Καὶ μὲ τοὺς ἀναστεναγμοὺς τζ' ἀπηλογαῖται κείνη.

ΑΡΕΤΟΤΣΑ

Νέννα, λογιάζω νὰ θαρρήῃς, πῶς μὲ τὸ θέλῃμά μου,
 Βάνω τὰ ξύλα σὴν φωτιᾶν, καὶ καίγω τὴν καρδιά μου.
 Ἡ ὄρεξις μου, Νέννα μου, ὁ νοῦς, καὶ οἱ λογισμοί μου,
 Μακρὰν ὁδὸν ἐπιάσασι, δὲν εἶναι πλειὸ δικοί μου.
 Θωρῶ κ' ἐξαναγίνηκα, γνωρίζω τὸ ἀπατή μου,
 Γιατ' ὅλ' ἀλλάξαν εἰς ἐμέ, δὲν εἶμαι πλειὸ σὰν ἡμου.

Πολλοὶ τὸν ἥλιον πιθυμοῦν, τὴν λάμπην του ζητοῦσι,
 Καὶ ἄλλοι πολλοὶ ὅταν τὸν ὄν, τὸ φῶς τες καταλῶσι.
 Ἄλλος τὴν βράσ' ὀρέγεται, ἄλλος κρούν ἀέρα,
 Καὶ ἄλλος τὸ σκότος πιθυμᾷ, καὶ βλάπτει τον ἡμέρα.
 Πολλ' ἀπ' ταῖς μεγαλότητες τούτου του κόσμου φεύγουν,
 Τὴν ταπεινάτ' ὀρέγονται, καὶ τὴν πτωχιά γυρεύγουν.
 Ἄλλοι τὸν πλοῦτον πιθυμοῦν, καὶ τὴν πτωχιάν μισοῦσι,
 Καὶ ἄλλοι ξετρέχουν τὸ κακὸ, σπευδάζουν νὰ τὸ βρῶσι.
 Καὶ ὁ κόσμος ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἐδέτζει Σεμελιώθη,
 Καὶ περπατεῖ καθένας μας, ἐκεῖ πῶς ἡ τύχη ἀμπώθει.
 Ἄν Σελω τὸν Ῥωτόκριτον τέρι νὰ τότε κάμω,
 Καὶ μ' αὐτὸν ἂν ὀρέγωμαι, καὶ Σε νὰ κάμω γάμο,
 Ἐκείνους τοὺς λογαριασμοὺς, τ' αὐτιά μου ποῦ σ' ἀκῶσα,
 Τὴν ὄραν τούτην ἐχάσα τες, δὲν εἶμ' ἡ Ἀρετοῦσα.
 Σὰν πῶς Σαρρεῖς κ' εὐρίσκομαι; πῶς κρίνομαι; πῶς εἶμαι;
 Τιμῆ, καὶ ὁ φόβος τῆ Κυρῆ, σφίγγει με καὶ κρατεῖ με.
 Καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλ' ὁ Ἐρωτας μ' ἔχ' ἔτζει πληγωμένη,
 Ὅπου δὲν ξεύρω ὁ νικητὴς ποιὸς εἶναι π' ἀπομένει.
 Ὅσὰν τὸ φιλοκάλαμο σ' ἀνέμου κακωσύνη,
 Ὅπου κάμμιαν ἀνάπαυσι νὰ πάρη δὲν τ' ἀφίνει.
 Μὰ ὄραις ἐπὰ, καὶ ὄραις ἐκεῖ τ' ἀμπώθην οἱ ἀνέμοι,
 Καὶ ἀνεβοκατεβάζουν το, κ' ἐκεῖνο πάντα τρέμει.
 Ἐδέτζει βρίσκομαι κ' ἐγὼ, ἀνάθεμα ἔτοια ζῆσι,
 Μιὰν ὄρα ἀνέγνοια τὸ κακὸ δὲν Σελεὶ νὰ μ' ἀφήση.
 Ἀρχ' ἦτονε πολλὰ μικρῆ, καὶ ἀψήφιστη τὴν πρώτη,
 Καὶ εἰδ' ἤλπιστα νὰ σκλαβωθῆ ἔτοιας λογιῆς ἡ νειότη.
 Μιὰ κάποια λίγη πιθυμιά θυμοῦμαι κ' ἤρχισέμου,
 Καὶ τὸ τραγοῦδι καὶ ὁ σκοπὸς ἐγροῖκου κ' ἤρεσέμου,
 Κ' ἐλόγιαζα κ' ἡ πιθυμιά σέ λίγο ν' ἀπομείνη,
 Μὰ πλήθαινε με τὸν καιρὸν, πόθος καὶ ἀγάπη γίνη.
 Καὶ δὲν κατέχω νὰ τὸ πῶ, ἦντα λογιῆς μ' ἐφάνη,
 Καὶ πῶς ἐξάπλωσεν ἐδᾶ, καὶ ὅλον τὸν νῦν με πιάνει.

Πράγμ' ἄλλο δὲν ἐλόγιαξα, μὰ πόθο εἶχα μέγαλον,
 Νὰ τὸν γροικῶ νὰ τραγουδῆ ἔτζι γλυκὰ παρ' ἄλλον.
 Καὶ ἀγάλια ἀγάλια ἢ πιθυμιά τὴν ὄρεξιν ἐκίνα,
 Καὶ ὁ Ἔρωτας μὲ πιβουλιά ταῖς προξενιαῖς μ' ἐμήνα.
 Καὶ ἂν μοῦ μιλοῦσι, δὲν γροικῶ, οὐδὲ κατέχω πούμαι,
 Κρίνομαι, βασανίζομαι, ξύπνη, καὶ ὅταν κοιμοῦμαι.
 Κ' εὐγῆκ' ἀπὸ τὰ φωτερὰ, κ' ἐμπῆκα στὸ σκοτίδι,
 Καὶ τ' ἄρρωστου ἢ λιγοθυμιά συχνὰ συχνὰ μὲ δίδει.
 Μπορῶ νὰ πῶ, κ' ἢ ζῆσί μου ἀπὸ τὴν ὥρα κείνη,
 Ὅπουβαλα τὸν λογιισμόν, ἔτοιαις λογιῆς μὲ κρίνει.
 Ὡσὰν καράβι ὅταν βρεθῆ στὸ πέλαγος καὶ πλέγει,
 Μὲ δίχως ναύτας μοναχὸ, καὶ νὰ πνιγῆ γυρεύγει.
 Καὶ ὁ ἄνεμος, κ' ἢ θάλασσα τόχου κακίαν μεγάλην,
 Καὶ τρέχει πάντα σὸν πνιγμόν δίχως βοήθειαν ἄλλην.
 Ἐδέτζι βρίσκομαι κ' ἐγὼ, πλειὸ δὲν μπορῶ νὰ ζήσω,
 Τρέχω, καὶ περπατῶ νὰ βρῶ χαράκι νὰ σκορπίσω.
 Κατέχεις το, πῶς τὴν καρδιάν ὁ Ἔρωτας τοξεύει,
 Καὶ νοικοκύρις γίνεται, τὰ φύλλα της γυρεύει.
 Καὶ δὲν μπορεῖ ν' ἀντισταθῆ, κάνεις καὶ νὰ τοῦ φύγη,
 Καὶ ἑδὲ κοπιᾷ ἀδιαφόρετα, ὡς πάγει στὸ κυνήγι.
 Ὁ Ἑρωτόκριτος εἶν' Ἔρωτας, καὶ ἂν καὶ φτερά δὲν ἔχη,
 Μηδὲ θάρρῆς, κ' ἔχασετα, ποῦ βρίσκονται κατέχει.
 Εἰς τὴν καρδιάν μου τ' ἀπεμπε, κ' ἐκ' εἶναι τὰ πτερά του,
 Γιαύτως πετᾷ, καὶ φεύγει μὲ, κ' εὐρίσκομαι μακρά της.
 Μὰ μ' ὅλον πούναι Ἔρωτας, καὶ ὁπούχει χάριν τόση,
 Τιμῆς σημάδια κ' εὐγενειᾶς πάντα τοῦ θελω δώσει.
 Καὶ τάσσω σου, πῶς νὰ μὲ δῆς σ' τοῦτον ἀνδρειωμένη,
 Μ' ὅλον πᾶ μ' ἔχει τὴν καρδιάν σὴν μέση πληγωμένη.
 Δίχως φεγάδι βούλομαι νὰ πᾶ νὰ βρῶ τὸν Χάρο,
 Ἄν δὲ θελήσ' ὁ Κύρις μου ἄνδρα νὰ τόνε πάρω.
 Ρέγομαι νὰ τόνε θωρῶ, γιὰτ' ὄμορφος ἐγίνη,
 Ἄλλ' ἀσχημάδι εἰς ἐμέ δὲν θέλεις δῆ, Φροσύνη.

Μόν' ἀπὸ λόγου μου θωριάν εὐγενικὴν δὲ νᾶχῃ,
 Καὶ τιμημένην ὀμιλίαν, εἰς τόπο ὅπ' μου λάχῃ.
 Ἀμ' ἄλλο τίποτ' ἀπὸ μέ δὲν θέλεις δ' ἢ πλειὸ, Νέννα,
 Καὶ λογισμὸν μὴ βάνεις πλειὸ, καὶ πίστεφέ μῃς μένα.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Κάθ' ὀμιλιὰ τῆς Ἀρετῆς ἦτον φαρμακεμένη,
 Καὶ σαΐτια μέσ' εἴην καρδιάν τῆς Νέννας τῆς ἐμπαίνει.
 Καὶ δὲν σχολάζει νὰ μιλή, δὲν παύει νὰ διατάσῃ,
 Καὶ τῶ Ἀρετούσας τὰ στραβά ἐγύρευε νὰ σάσῃ.

NENNA

Λέγει, κυχὰ, συνήφερε, λόγιαζε, καλοδέτο,
 Φαρμάκι ἔχει ὅ, τι κρατεῖς, καὶ ῥῆξε, τζάκισέ το.
 Ὡς πούναι σύνωρη ἢ πληγή, μπορεῖς νὰ τὴν γιατρέψῃς,
 Κ' εὐρίσκεις τὸ ἱατρικὸ, ἂν τὸ καλογυρέψῃς.
 Μὴν τὴν ἀφήσῃς νὰ γενῆ ὄλο κακοσαρκίδα,
 Διωξέ την ἀπὸ λόγου σου τὴν ἄφαντην ἐλπίδα.
 Ε'δ' ἂν τὸ ξύλο ὄροσερό, καὶ σάξεις τ' ἂν θελήσῃς,
 Σὰ ξεραβῆ, δὲν ἠμπορεῖς, παρὰ νὰ τὸ τζακίσῃς.
 Καὶ τὸ κακὸ ὡς καὶ ἂν εἶν' μικρὸ, κ' ἄφαντο εἴην ἀρχήν του,
 Ἄν δὲ σχολάσῃ, γίνεται πολὺ στὴν τελειωσί του.
 Καὶ ἂν δὲν τῶ πάρῃ τὴν θροφήν κάνεις ἀπὸ τὴν πρώτη,
 Καὶ ἀναθραφῆ, βλάπτει πολλὰ τὰ γέρα καὶ τὴν νεότη.
 Φύγε αὐτοὺς τοὺς λογισμοὺς, διώξε ἀπὸ κοντά σου,
 Συνήφερε, καὶ στράφου δέ, σάσε τὰ σφάλματά σου.
 Εἶσαι Βασίλισσας παιδί, καὶ Ῥῆγα θυγατέρα,
 Κ' ἀπ' Ἀφεντάδων προξενιαῖς σὲ φέρνουν κάθε μέρα.
 Βασίλισσ' ἔχεις νὰ γενῆς, Ῥῆγισσα ν' ἀποθάνῃς,
 Διὰ τοῦτο καλολογιάσαι, ἦντ' ἂν αὐτὰ ποῦ κάνεις.
 Τᾶστερα μετανοιώματα δὲν ξάζουν, θυγατέρα,
 Τὸ δὲ νὰ κάμῃς τὸ ταχὺ, δέ το καλὰ ἀπὸ σπέρα.

Καὶ ὅποιος τὰ ὕστερα μετᾶ, πρὸ τῆς νὰ τὰ σιμώσῃ,
 Σ' ὅ, τι καὶ ἂν λάχῃ δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ μετανοιώσῃ.
 Ἀ' μ' ὅποιος δὲ νὰ λαβωθῇ, καὶ οὐδέποτε νὰ γιάνῃ,
 Καὶ πιθυμᾷ νὰ ντροπιασθῇ, τὰ βάνει ὁ νῆς τῆς, ἅς κἀνῃ.
 Μπορεῖ, κυρά μου, ὁ λογισμὸς, ποῦβαλες νὰ σ' ἀφήσῃ,
 Καὶ νὰ γιατρέψῃς τὴν πληγὴν, πρὶν νὰ σὲ κακεργήσῃ.

ΑΡΕΤΟΤΣΑ

Νέννα μου, λέγ' ἡ Ἀρετὴ, ἦντ' αὐτὰ δασκαλεύεις;
 Τὸ πρᾶγμα, ποῦ δὲν ἔχω ἐξά νὰ δώσω μοῦ γυρεύεις;
 Καὶ ποῖός μπορεῖ ἀνῆμπόρητα πράγματα νὰ νικήσῃ,
 Τὸν φύλλον ποῖός εἶδε ποτὲ λιόντα νὰ πολεμήσῃ;
 Ἦντα γιατροὺς καὶ γιατρικὰ μοῦ λέγεις νὰ ξεδράμω,
 Καὶ ναῦρω τὴν λαβωματιὰν βοτάνι νὰ τῆς κάμω;
 Καὶ πῶς μπορῶ νὰ τὴν εὐρῶ; στόπον κρυφὸν τὴν ἔχω,
 Κ' εἶμαι σὲ τοῦτ' ἀμάθητη, καὶ ἔκ' εἶδα, οὐδὲ κατέχω.
 Τοῦτ' ἡ πληγὴ εἰν' εἴν' καρδιάν, στὰ πλεῖα κρυφάτης μέρη,
 Καὶ κἀνῃ χρεῖα στὴν χέρα μὲ νὰ πιάσω τὸ μαχαῖρι,
 Κ' εἰς δύο νὰ σχίσω τὴν καρδιάν, εἴν' μέσην τῆς κατέχω,
 Πῶς βρίσκειτ' ἡ λαβωματιὰ ἐκεῖνη ποῦ ξετρέχω.
 Καὶ ποῖά σὰν σχίσῃ τὴν καρδιάν, πλειότης μπορεῖ νὰ ζήσῃ;
 Τίς νὰ γιατρέψῃ τὴν πληγὴν μιᾶς ὁποῦ ξεψυχήσῃ;
 Δάσκαλοι, ἄνθρωποι φρόνιμοι κομπώνονται, καὶ σφάλουν,
 Σ' ἔτοιαις δαλειαῖς δὲν ξεύρῃσι, τὰ λέσι, καὶ τὰ κἀνουν.
 Κ' ἐγὼ, Φροσύνῃ, πῶς μπορῶ, καὶ λές μὲ καὶ κερδαίνω,
 Νὰ πολεμήσ' ἔτ' ζι γυμνὴ ἕναν ἀρματωμένον;
 Ὅποῦ βαστᾷ στὰ χεῖριά του σαῖταις καὶ δοξάρι,
 Νικᾷ ἔτ' ζι τὸν ἀνῆμπορον, σὰν καὶ τὸ παλικάρι.
 Καὶ πῶς μπορῶ ν' ἀντισταθῶ πῆ ἡ δύναμὲς μ' ἐπέσα,
 Κ' ἐνίκησε, κ' εὐρίσκειται εἰς τὴν καρδιάν μου μέσα;
 Καὶ τοῦτ' οἱ ἀναστεναγμοὶ, ποῦ βλέπεις καὶ συχναῖζον,
 Καλὰ καὶ τ' ἀναστεναγμοῦ σοῦ φαίνεται πῶς μοιᾶζον.

Δὲν εἶν' τοῦτ' ἀναστεναγμοί, ποῦ ἔρχονται σέ μένα,
 Σάν εἶν' ἄλλοι ἀναστεναγμοί, καί πίστεφέ με ἔμένα.
 Ἡ φύσις τῶ ἀναστεναγμοῦς ἔκαμε ὅταν κινουσί,
 Πάντα τὰ φύλλα τῆς καρδιάς, ἔμπρὸς νὰ τῆς γροικῆσι.
 Καί ὡς εὐγενὴ ἀπὸ τὴν καρδιάν, καί μέσ' ὃ σῶμα μποῦσι,
 Μὲ τὸν ἀέρα βγαίνουσι, καί ἀέρα πᾶν νὰ βροῦσι.
 Ὁ πρῶτος ἀναστεναγμὸς σάν πάψη καί τελειώση,
 Ἔττι γιαμιὰ δὲν ἔρχεται ἄλλος νὰ δευτερώση.
 Μὲ τὸν καιρὸν τῆς περπατοῦν τὰ πράγματα καί πᾶσι,
 Τοῦ ἔρωτος ἢ δύναμις συχνὰ τὰ μεταλλάσσει.
 Καί τοῦτοι ποῦ συχνάζουσι σάν τὸ νερὸ στήν βρύσι,
 Δὲν εἶν' καλοὶ ἀναστεναγμοί, ὡσάν τὸ θέλει ἡ φύσι.
 Δὲν εἶν' τοῦτ' ἀναστεναγμοί, Νέννα, σάν εἶν' οἱ ἄλλοι,
 Μὰ ἐγὼ χω μέσα στήν καρδιάν καρβουνιστιὰ μεγάλη.
 Καί ὁ ἔρωσ εἶν' ὁ μάγειρας, συμπαίνει, καί σπιδάζει,
 Καί ταῖς φτεροῦγές του συχνὰ ἀνεβοκατεβάζει.
 Φυσαῖ, καί ξάφτει τὴν φωτιάν, μὴν πάγη νὰ τοῦ σβύση,
 Τὴν μαγεργιὰν ἀκαμωτην δὲν δε νὰ τὴν ἀφήση.
 Κεῖνος ὁ ἀέρας τῶν φτερῶν, ποῦ ξάφτει τὸ καμῖνι,
 Κάνει τὸν ἀναστεναγμὸν, π' ἔττι συχνὰ μὲ κρίνει.
 Καί δὲν εὐρίσκει ἀνάπαψι στοῦ στήθος ἢ καρδιά μου,
 Μὰ πάντα μ' ἀναστεναγμὸν ἔρχετ' ἡ ἀναπνοιά μου.
 Καί ἂν λάχη ξύλον, ἢ κλαδί, ὅταν ἀναστενάζω,
 Βγαίνει ἔτοια φλόγα καί καῦμός, πῆ καίγει τὰ λογιάζω.
 Κ' εἶν' ἡ καρδιά μου στήν πυράν, καί καίγεται στήν λαύρα,
 Σάν κάρβυνο εἶναι κόκκινη, τὰ φύλλα τῶ εἶναι μαῦρα.
 Ἄμποτε καί νὰ καῖκε, νὰ γίνηκεν ἀθάλη,
 Νὰ παύσουσιν οἱ πόνοι τῆς κ' ἡ πέδα ἡ μεγάλη.
 Παρακαλῶ το νὰ γενῆ, μὰ κεῖνος δὲν τὸ θέλει,
 Καί ὀρέγεται τοὺς πόνους μου τὸ πίδουλο κοπέλι.
 Καί πῶς μπορῶ νὰ βοηθηθῶ στοῦ πόθου τὸ κανίσκι;
 Καί ὅπου μ' ἐγγίξει ἡ χέρα σου, Ῥωτόκριτον εὐρίσκει.

Γλίγωρα, Νέννα, βοήθησε, εὔρε νερόν, ἢ χιόνι,
 Νὰ σδύσης τὴν καρβανιστιάν, νὰ παύσασιν οἱ πόνοι.
 Μὰ τὸ δροσίζει καίγειμε, τὸ καίγει μὲ μαργώνει,
 Καὶ τὸ γυρεύω γιατρικόν, βαρίσκει καὶ λαβώνει.
 Ο' νοῦς μὲ τὰ βουνα κρατεῖ, καὶ μέσ' στα δάση μπαίνει,
 Καὶ ὅταν πετᾷ στὸν οὐρανόν, στα βάθη κατεβαίνει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὀμίλει με κλαύματα, ἤλλαξε, ξαναγίνη,
 Ἐσώπασε, δὲν θέλει πλειὸ νὰ τῆς μιλή ἡ Φροσύνη.
 Για τότε, ἀμ' ἀνέμενε πάλιν καιρὸς νὰ λάχη,
 Νὰ τῆς τὰ πῆ, μήπως κ' εὐγῆ ἀπ' τζ' ἐρωτίας τὰ πάθη.
 Ἄν ἔχη ἀγάπη ἢ Ἀρετὴ, καὶ ἄν ἔχη πόθου ὀδύνη,
 Βρίσκεται καὶ ὁ Ῥωτόκριτος σ' πλεία πέδα παρὰ κείνη.
 Ἐνίκησεν, ἐκέρδησεν, ἐπῆρε τὸ στεφάνι,
 Κ' ἐλόγιαζε, πῶς γιατρικόν ἦρε νὰ τότε γιάνη.
 Ταχυά, καὶ ἀργά τὸ ξόμπλιαζε, συχνά τ' ἀνανδρανίζει,
 Θυμῶντας, πῶς τ' ἐγάζωσε, κείνη ποῦ τὸν ὀρίζει.
 Χίλιαις φοραῖς λιγοθυμιά τοῦρχετο τὴν ἡμέρα,
 Θωρῶντας μὲ τὸν λογισμόν τὴν μαρμαρένια χέρα.
 Κεῖ ποῦθελε νὰ γιατρευθῆ, τὸν πόνο ν' ἀλαφρώση,
 Ἡ πέδα τὴ περισσευε, καὶ πλειὸ δὲν εἶχε γυνῶσι.
 Ἐσύχναζε τοῦ παλατιοῦ, τὴν Ἀρετὴν ἐθώρει,
 Καὶ νὰ στοχαίζεται γλυκά ἀρχήνισε κ' ἡ κόρη.
 Τὸ πρᾶγμα πλειὸ δὲν εἶν' χωστὸ σ' ἐκεῖνον κ' εἰς ἐκείνη,
 Καὶ ὁ πόθος τους ἐπλήθυνε, καὶ ἀμέτρητος ἐγίνη.
 Συχνογελοῦσανε κρυφὰ καὶ συχνοσυντηροῦσα,
 Κ' ἤρχισε κ' ἐφανέρωνε τᾶχωνε ἡ Ἀρετοῦσα.
 Τὰ διάτασσεν ὁ φίλος του, καὶ τᾶλεγ' ἡ Φροσύνη,
 "Ὀφελος δὲν ἐκάμασιν εἰς τὴν ἀγάπην κείνη.
 Ἐπλήθαινε καθημερνὸ τὸ βάσανο κ' ἡ κρίσι,
 Κ' ἡ Ἀρετοῦσα γύρευε τόπου νὰ τοῦ μιλήσῃ.

Στὴν κάμεράν της πούτουμε ἓνα ψηλὸν ἀνωγι,
 Εἶχ' ἄλλη κάμερ' εὐμορφῆ εἰς ἐκείνης κατωγι.
 Κ' εἰς τὴν ὀπίσω της μεριά στοῦ κατωγιού τὸ πλάγι,
 Σπῆτ' ἦτονε τοῦ Βασιλείου, σιτάρια νὰ φυλάγη.
 Πολλὰ μεγάλο καὶ πλατὺ, κ' ἔσμιγε μὲ ἐκείνη,
 Τὴν κάμερα τοῦ κατωγιού, μὰ χαμηλὸν ἐγίνη.
 Κ' ἔφθανεν ὡς τὴν μέσην της, κ' ἐκ' εἶχαν καμωμένο,
 Παραθυράκ' ἀπόμικρο μὲ σίδηρα φραγμένο.
 Κ' ἤγγιζε τὸ κατώφυλο στὸ τέλος τοῦ δωμαίου,
 Καὶ ὄλ' ἦτονε μὲ μαστοργιὰ πολλή τὸ κτίσιμά του.
 Τὰ σίδηρα γιὰ βλέψησιν στὸ παραθύρι ἦσα,
 Διπλᾶ διπλᾶ τὰ κάμασι, καὶ δυνατὰ περίσσα.
 Γιατὶ στὸ δῶμ' ὀπούσανε σιτάρια φυλαγμένα,
 Εὐκόλα δίχως πείραξιν, καὶ κόπον ἀνεβαίνα.
 Καὶ γιὰ νὰ μὴν βαλθῆ κανεῖς, νὰ Δέλη νὰ γυρέψη,
 Κ' ἀπὸ τὸ δῶμα τοῦ σπητιοῦ ἄδεια νὰ βρῆ νὰ κλέψη.
 Τ' ὄχασι μὲ τὰ σίδηρα, κ' εἰς κεῖνο τὸ κατωγι,
 Δὲν ἐκοιμάτο ἡ Ἀρετὴ, μηδὲ σ' ἐκεῖνο τρώγει.
 Πότε καὶ λίγο μοναχὰ ἐπήγαινε κ' ἐθῶρει,
 Ῥαφήματα, στολιδιά της, ποῦ φύλαγεν ἡ κόρη.
 Ο' πόθος ἐμαστόρευγε, κ' Ἐρωτας τῆς ἐρμηνεύει,
 Κ' ἐγνώρισεν ἡ Ἀρετὴ, πῶς κῦρε τὸ γυρεύει.
 Τὸν τόπον κεῖνον ξόμπλιαζε, κ' εἶδε, τὸ πῶς ἠμπόρει,
 Νὰ πῆ, νὰ ξομολογηθῆ τάχε σὸν νοῦν τῆς ἡ Κόρη.
 Κ' ἐφάνη της μὲ εὐμορφον τρόπον πριχοῦ μιλήση,
 Νὰ κάμη, καὶ ὁ Ῥωτόκριτος ἐτοῦτο νὰ γροικῆση.
 Νᾶλθη σὸ δῶμα, καὶ ἀπὸ κεῖ ἠμπόρει αὐτὸς καὶ κείνη,
 Νὰ πῆν μὲ τρόπον εὐμορφον τὴν πέδα πῆ τῆς κρίνει.
 Κ' ἔτοιαι λογῆς ἐγνώσασι, κ' οἱ δυὸ ἔτζει τὸ γροικῆσαν,
 Ποῦ βρῆκαν ἄδεια καὶ καιρὸν, ὁμάδι καὶ μιλήσαν.
 Μὰ πρὶν μιλήσουν ἦτον χρειὰ νὰ Δέλη κ' ἡ Φροσύνη,
 Γιατ' ἂν δὲν Δέλη, τίποτε ἄς τάξουν δὲν ἐγίνη.

Κ' ἦτονε χρειά νὰ τῆς τὸ πῆ, νὰ τῆς τὸ φανερώση,
 Γιατὶ ἐκείνης δὲν μπορεῖ ἔτοιο κρυφὸ νὰ χωσῆ.
 Ἔστουτας καὶ νὰ βρίσκονται ὁμάδι νύκτα μέρα,
 Ὅλη ἡ ἀξιά της βρίσκετο στῆς Νέννας της τὴν χέρα.
 Κράζει την, καὶ μὲ συργουλιᾶς, καὶ πονηριαῖς ἀρχίζει,
 Νὰ τῆς μιλή, καὶ σπλαχνικά νὰ τήνε καυακίζη.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Καὶ ἀποφασίζει ἔτοιας λογιῆς, λέγει τζ' ἀγάπη, Νέννα,
 Τὰ μέλη μου γροικῶ πολλά, καὶ εἶναι τυραννισμένα,
 Καὶ ἂν εἶν' καὶ τοῦ Ῥωτόκριτου μιὰν ὄραν δὲν μιλήσω,
 Ἡ σφάζομαι, ἢ πνίγομαι, ἢ ἔχω ν' ἀφορμίσω.
 Σὰν εὐκολον μου φαίνεται, ἀπ' τὸ μεγάλο δῶμα,
 Τάχει ἡ καρδιά μὲ γνωστικά, μπορεῖ νὰ πῆ τὸ σῶμα.
 Ἡ γουν στοῦ δῶμα νὰν αὐτὸς, ἀπέξω ν' ἀφουκράται,
 Κ' ἐγὼ πομέσα νὰ μιλῶ, ὅτ' ὁ λαὸς κοιμάται.
 Καὶ ἀπὸ παραθυρόπουλο τὸ σιδηρὸ μπορούμεν,
 Ἄφρα δίχως ντήρησιν, καὶ φόβον νὰ μιλοῦμεν.
 Καὶ τακτικά, ὄχ' ἀδιάντροπα δέλω τ' ἀναθηθάλει,
 Για ποιά ἀφορμὴν ἐβάλλθηκε εὐὰ πάθη νὰ μὲ βάλῃ.
 Σὰν τοῦ μιλήσω, κάτεχε, Νέννα μου, πῶς ἐλπίζω,
 Ἀγάλια ἀγάλια λευθερη σὰν πρῶτα νὰ γυρίσω.
 Ἐγὼ πομέσα νὰ μιλῶ, καὶ αὐτὸς νὰ στέκ' ἀπόξω,
 Κ' ἐλπίζω πῶς ὀγλίγωρα τὸν πόθου του νὰ διώξω.
 Σὰν μάθω ἀπ' τὰ χεῖλη του γιὰ κείνα ποῦ ρημάρει,
 Καὶ γιὰντα μ' ἐζωγράφισε, κ' εἶχέ με μέσ' στ' ἀρμάρι.
 Δὲν δέλω πλεῖο ἄλλο τίποτε, κ' ἐκείνο μόνο σωνει,
 Κ' εἰς τὰ παράδειρα ὡς ἐθα, εἰς λόγος μὲ πληρώνει.
 Καὶ ἀπὸ μακρὰν τοῦ μιλῶ, καὶ νὰ μηδὲ σιμώνω,
 Νὰ μὴ δωρῆ, μὰ νὰ γροικᾷ τὴν ὁμιλιάν με μόνο.
 Καὶ ἂν δῆς ποτὶ ἄλλο τίποτε, ὁποῦ νὰ μὴν σ' ἀρέσῃ,
 Πιάσε μαχαῖρι μπῆξαι μὲ εἰς τῆς καρδιάς τὴν μεση.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τὴν Νέννα τῆς παρά ποτὲ τούτ' ἢ φορὰ τὴν σφάζει,
 Γιατὶ σὰν φρόνιμη γροικᾶ, καὶ ὡς γνωστικὴ λογιάζει.
 Τῆς Ἀρετῆς τὴν ὄρεξιν, κ' ἠντᾶναι τὰ ξαμῶνει,
 Κατεχει, πῶς ἢ ὀμιλιὰ σ' ἔτοιμας δουλειαῖς δὲν σώνει.
 Ἐκλαψ' ἐδάρθη δυνατὰ, καὶ ἀπέκει ἀρχηνίζει,
 Νὰ τὴν διατάσῃ σ' ἄπρεπα, καὶ ὡσὰν γοῆς μανίζει.

NENNA

Ἦντάτο, ὅπου σ' εὔρηκε, κ' ἢ μοῖρα ποῦ σ' ἀμπώθει,
 Κ' ἦντα κακὰ σὲ μέλλοντα, μὰ ὁ νῦς σε δὲν τὰ γυῶθει;
 Κ' ἦντα φωτιά ἤψε στὴν καρδιάν μιὰ ἀγάπη κομπωμένη,
 Ἄφαντη, καὶ προσωρινή, καὶ καταφρονημένη;
 Θωρῶ, καὶ ὁ νῦς σε στό κακὸ, κ' εἰς τὸ σέ βλάπτει, ράσσει,
 Καὶ ὁ λογισμὸς, ὀπούβαλες, δὲ δὲ νὰ σοῦ περάσῃ.
 Δὲν ἦτον τοῦτ' ἀναλαμπὴ τοῦ πόθου θυγατέρα,
 Μάλθε φωτιά ἀπ' τὴν κόλασιν, ἀπὸ δαιμονοῦ χέρα.
 Κ' ἔρρηξε φλόγα καὶ καῦμόν στα σωθικά σου μεσα,
 Γιὰ κεῖνο ξάφνου ἔτοια μικρὰ, πράγματα σὲ πλανέσα.
 Τοῦ Ῥώκριτου ἦντα ὄφελος κάνει ἢ μιλιὰ νὰ ζήσης,
 Καὶ θελεῖς μὲ τὸν δούλον σου γι' ἀγάπαις νὰ μιλήσης;
 Ἄν σὲ θωρῆ, θώριε καὶ σὺ, τὰ κάλλη τ' ἂν σ' ἀρέσου,
 Ῥέγου τα, μὰ μὴ βουλευθῆς μιλιὰ νὰ πῆς ποτέ σου.
 Ἀπὸ τὰ χεῖλη σου ποτέ, μὴν κάμης νὰ γροικήσῃ,
 Τέτοιαις λογιῆς καμῶματα, καὶ ἄφαντη σὲ γνωρίσῃ.
 Ἄν πιθυμᾶς νὰ σ' ἀγαπᾶ, καὶ νᾶναι στὴν σκλαβιά σὲ,
 Μὴ δείξης πῶς ἐγροίκησεν ἀγάπην ἢ καρδιά σου.
 Καὶ ἄφς τὸν καιρὸν νὰ περπατῇ, καὶ ὁ κύκλος μεταλλάσσει,
 Καὶ ὁ λογισμὸς ὀπούβαλες, μπορεῖ νὰ σοῦ περάσῃ.
 Νὰ πανδρευθῆς μὲ Βασιλειό, καὶ Ῥῆγα ὡς σοῦ πρέπει,
 Καὶ ἀπομαχρὰ ὁ Ῥωτόκριτος μὲ φόβον νὰ σὲ βλέπῃ.

Ἄν εἶν' καὶ λῆς, πῶς χάνεσαι, καὶ στέκεις ν' ἀφορμίσῃς,
 Πῶς νὰ σοῦ δώσω δῆλημα ποτὲ νὰ τοῦ μιλήσῃς;
 Ἄν εἶν' καὶ ἀπομακρὰ κεντᾶς, φυρᾶς, καὶ ἀπολιγαίνεις,
 Ἄν τοῦ σιμώσῃς κάτεχε, πῶς κάρβουνο πομένεις.
 Ἄν εἶν' κ' ἐσὺ τὸ βουλευθῆς, καὶ δὲς νὰ τοῦ μιλήσῃς,
 Καὶ τέτοιου λογισμὸν κακόν, πούβαλες δὲν ἀφήσῃς,
 Ἐγὼ, Ἄρετῇ, δὲν τὸ βαστῶ, μισεῶ νὰ μακρύνω,
 Καὶ πάγω σ' ἄλλην κάμαραν μακρὰν πὸ πὰ νὰ μείνω.
 Καὶ κάμε σὺ ὅ, τι σου φανῆ, καὶ ὅπου τὸ μετανοιώσῃ,
 Καὶ τὸ κακὸ πού πιθυμᾶς, γοργὰ τὸ δέλεις σώσει.
 Τὸν Κύριν σου δὲν τὸν γελάς, γιατί δὲν εἶν' κοπέλι,
 Καὶ ὡς δ' ἀποδώσῃ Ὁ Ῥώκριτος, καὶ ὅπῃ κακὸ μᾶς δέλει.
 Δὲν δέλουν λείψει βάσανα σ' ἐσένα θυγατέρα,
 Ἄν δὲν ἀφήσῃς τὰ μοῦ λῆς ἐτούτην τὴν ἡμέρα.
 Τὸ πρᾶγμα φανερώνεται, τὸ δὲν δωρεῖς δωρεῖσαι,
 Τὸ πρῶτ' ὅπου μιλήσετε, σὰν ἦσουν, πλειὸ δὲν εἶσαι.
 Ἀδιάντροπη δὲ νὰ φανῆς, καὶ ἄγνωστη δίχως τάξι,
 Γνωρίζεις το καὶ μοναχῇ, πρὶν ἄλλος σὲ διατάξι.
 Ὁ Ῥώκριτος εἶν' πονηρὸς, καὶ χίλια νὰ τ' ἀρέσῃς,
 Χάνεις μὲ τέτοια ἀποκοτιὰν, ἀμ' ὄχι νὰ κερδέσῃς.
 Λογιάσει δέλει μέσα του τὴν εὐκολότητά σου,
 Ψέγος σὲ φέρνει στὴν τιμὴν ἢ τὴν ἀδιάντροπιά σου.
 Καὶ μὴ μοῦ λῆς, καὶ ἀπομακρὰ δέλεις νὰ τοῦ μιλήσῃς,
 Καὶ ἀπηλογιά ἀπ' τὸ στόμα του μόνου δὲ νὰ γροικῆσῃς.
 Ὡς τοῦ μιλήσῃς καὶ ὡς τοῦ πῆς γιὰ τίς ἐρωτιᾶς τὰ πάθη,
 Ἡ εὐμορφιά σου ἀσχήμεσε, καὶ ἡ εὐγένεια σ' ἐχάθη.
 Τὰ μάθαινες ἐξέχασες, τάξευρες ἐσφαλές τα,
 Καὶ τὰ Ῥηγάτα εἰς ταῖς κοπραῖς ἐπολυτάρρηξές τα.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὅσον τῆς βρῖσκει δυσκολιαῖς σ' ἔτοια δουλειά ἢ Φροσύνη,
 Τόσον καὶ πλειὰ ξαγριεύγῃ, καὶ ἄλλης λογῆς ἐγένῃ.

ΑΡΕΤΟΤΣΑ

Λέγει της, Νέννα, δὲ εἶν' πλειὸ ξεγκουσεμὸς ὃ ἐμένα,
 Καὶ ὄφελος δὲν μοῦ κάμασι ὃ, τ' ἔχεις μιλημένα.
 Οἱ λογισμοὶ πετάξασι, στὸν οὐρανὸν ἐφθάσα,
 Ἐκεῖ καγῆκαν τὰ φτερά, καὶ τὴν ἐξάμου χάσα.
 Καὶ νὰ πετάξουν δὲν μποροῦν, πλειὸ ν' ἀλθῆν νὰ μ' εὐρῶσι,
 Κ' εἰς τὰ ψηλά πομείνασι, καὶ σκλάβους ταὺς κρατῶσι.
 Ἐκ' εἶν' καὶ ὁ νῆς με στὰ ψηλά, καὶ δίχως νῆν, μ' ἀφῆκε,
 Καὶ εἰς μεγάλαις δυσκολιαῖς, καὶ πείραξες ἐμπῆκε.
 Κ' ἡ πιθυμιά μου πλήθυνεν, ἀμ' ὄχι νὰ λιγάνη,
 Γιατ' ἐκεῖ ποῦ δὲν εἶναι νοῦς, λογαριασμὸς δὲν πιάνει.
 Τζ' ἐξᾶς μου δὲν εἶμαι πλειὸ, δὲν εἶναι πλειὸ δική μου,
 Ὅλη ξαναμαλλάχθηκα, δὲν εἶμαι πλειὸ σὰν ἡμου.
 Καὶ σώπασε τὸ διάταμα, τὰ ξόμπλια ποῦ μοῦ δεῖχνεις,
 Γιατὶ τὰ λόγια ποῦ μιλεῖς, στὸν ἄνεμον τὰ ρίχνεις.
 Καὶ τίς μπορεῖ τὰ κάρβουνα ὡς ἄφτου νὰ τὰ σβύσῃ,
 Παρὰ νὰ πιᾶσῃ κρυὸ νερὸν ἐπάνω τους νὰ χύσῃ;
 Καρδουνιστιὰ ἔχω στὴν καρδιάν, νερὸ δὲ νὰ τὴν σβύσω,
 Καὶ τὸ νερὸ στὰ χεῖλη του βρῖσκω, σὰν τοῦ μιλήσω.
 Καὶ μόνον με τὴν ὀμιλιὰν, με δίχως νὰ τ' ἀπλώνω,
 Μοῦ φαίνεται σβῦν ὁ καῦμὸς, ὁ τόσος ὅπου χώνω.
 Δὲν θέλω τίποτ' ἀπ' αὐτὸν, νὰ τοῦ μιλήσω μόνο,
 Μὲ σώνει, καὶ τὸν πόνον μου εὐθύς τὸν ἡμερόνω.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ξαναδιατάσσ' ἡ Νέννα της, καὶ τρίμ' ἀπὸ τὴν πίκρα,
 Μὰ κείνη παραλόγησε, κί οὐδ' ἔβλεπ' οὐδ' ἐγροῖκα.
 Καὶ ὅσο ἡ Φροσύνη τζ' ἔλεγε, τὸ μίλημα ν' ἀφήσῃ,
 Τόσο τὴν ἐξαγριεύε, κ' ἔστεχε ν' ἀφορμίση.
 Ἡ Νέννα της νὰ τὴν θωρῆ ἐδέτζ' ἀποδομένη,
 Φοβῶντας τὰ περισσότερα, τὸ διάταγμα σωπαίνει.

Φούσκωσιν μεγαλήτερη δὲν θέλει νὰ τῆς δώσει,
 Γιατὶ φοβήθηκέ πολλά, ὁ νοῦς της μὴ σηκώσει.
 Πολλὰ στανιότης σύγκλινε, κ' ἐβελημάτεψέν της,
 Νὰ τοῦ μιλήσ' ἀπὸ μακρὰ, τόπου κ' ἐξά' ἔδωκέν της.
 Λογιάζοντας, πῶς ὁ καιρὸς νὰ τήνε κατατάξῃ,
 Νὰ καλοδῆ τὸ σφάλμα της καὶ ὁ λογισμὸς ν' ἀλλάξῃ.
 Τοῦτος ὁ τόπος ἦτονε στοῦ κατωγιουῦ τὸ πλάγι,
 Κ' ἠθέλησ' ὁ Ῥωτόκριτος μεσάνυχτα νὰ πάγῃ.
 Ἐβράδιασε, σκοτίνιασε, κοιμούνται στὸ παλάτι,
 Καὶ μ' ἔγνοιαν ἦτο ἡ Ἀρετὴ, καὶ λογισμοὺς γεμάτη.
 Πῶς νὰ μιλήσ' ἦντα νὰ πῆ, στὴν πέδα ποῦ τήν κρίνει,
 Ξετρουμισμένη βρίσκετο πολλὰ τὴν ὥρα κείνη.
 Ὅλοι καταπλαγιάσασι, κ' ἐκεῖν' ἔτξι ντυμένη,
 Εἰς τὸ κατῶγι κάθετο, τὴν ὥραν καὶ ἀναμένει.
 Ὅ'πῶθελε ὁ Ῥωτόκριτος, νὰ πᾶ νὰ τῆς μιλήσῃ,
 Κ' εἶχε μεγάλην πιθυμίαν, πότε νὰ τοῦ γροικῆσῃ.
 Εἶχε μεγάλην πιθυμίαν, μὰ τῷ ἐντροπῆς ἡ ζάλῃ,
 Ἴνῃ ἔκανε κ' εὐρίσκετο σ' ἔγνοια πολλὰ μεγάλη.
 Ἀνδρειεύγεται ὅσον μπορεῖ, τὸν δειλιασμὸν σχολάζει,
 Κ' ἦντα νὰ πῆ τοῦ Ῥώκριτου, κάθεται καὶ λογιάζει.
 Τὸ παραθύρι σίδηρα εἶχε, μὰ κείνη μπόρει,
 Τὰ βάσανά της νὰ μιλήῃ ἢ πληγωμένη κόρη.
 Κ' οἱ δυὸ μπορούσαν νὰ μιλοῦν, ὁ εἰς ἀπὸ τὸ δῶμα,
 Κ' ἡ ἄλλη ἀπ' τὸ κατῶγι της νὰ λέσι μὲ τὸ στόμα.
 Ἦντάτου τὸ ἀνέλπιστο, ποῦ γίνῃ ἔτξ' αἰφνῆδια,
 Καὶ νὰ τὰ λέμε κλαύματα, ὄχι φιλιᾶς παιγνίδια.
 Φροσύνη κακοροζικῃ, μ' ἦντα καρδιά ἀναμένεις,
 Τὸν ἄνθρωπον ὅπου μισᾶς, κ' ἦντ' ἄχεις καὶ σωπαίνεις;
 Για νὰ μὴ δοῦν τὰ μάτια σου πράγματα πλειὰ μεγάλα,
 Ἐτοῦτα τὰ μικρότερα ἀρχὴ κακῆ σου βάλῃ.
 Ἐσώπαινε, δὲν ἠθελε πλειό στοῦτα νὰ μιλήσῃ,
 Πολλὰ τὴν ἐλυπᾶτόνε, μὴν πᾶ νὰ ξαφορμίσῃ.

Η'λθεν ἡ ὥρα καὶ ὁ καιρὸς, νὰ μιληθοῦν τὰ πάθη,
 Καὶ ὁ εἰς τοῦ ἄλλου τὰ κρυφά, ν' ἀκούσῃ καὶ νὰ μάθῃ.
 Στὸ παραθύρι ἡ Ἀρετὴ ἔστεκε καὶ ἀναμένει,
 Τὸ σκότος κῆνο δὲν δειλιᾷ, ὕπνος δὲν τὴν βαραίνει.
 Δίγως φωτιὰ ἦτον ἐκεῖ φοβῶντας μὴ περάσῃ,
 Κάνεις καὶ δὴ ἀντιλάρισμα, καὶ τὸ κακὸ λογιᾷσῃ.
 Στὴν σκοτινάγρα κάθητο, κ' ἡ Νέυνα τὴν ἀφίνει,
 Ποῦ τότε δὲν ἠθέλησε νὰ στέκῃ μετὰ κείνη.
 Ἐσωσεν ὁ Ῥωτόκριτος στοῦ σιταριοῦ τὸ σπῆτι,
 Καὶ ποιά μεριά εἶν' πλειὰ χαμηλὴ, γνωρίζει, καὶ θωρεῖται.
 Καὶ μ' ὄλ' ὀπούτου δύσκολη σ' ἀνέβασμα, ἀνδριέφτη,
 Πολλὰ πιδέξια ἀνέβηκε, χαλίκι σκιάς δὲν πέφτει.
 Ἐτοῦτο εἶναι φυσικὸ, κεινῶν, ὅπ' ἀγαποῦσι,
 Εἰς ἔτοιμας χρειαῖς σὰν λάχσαι, πηλιῶν φτερά βαστοῦσι.
 Ἐσίμωσ' ὁ Ῥωτόκριτος, στὸ παραθύρ' ἀπλώνει,
 Καὶ ἀγάλια ἀγάλια σιγαυὰ, ποῖός εἶναι φανερώνει.
 Μὲ ταπεινότη' ἡ Ἀρετὴ τρέμοντας πληροῦσται,
 Μὲ μιὰ φωνὴ πολλὰ μικρὴ, ποῦ δὲν καλογοικᾶται.
 Ἐφανερώσαντο κ' οἱ δυὸ, πῶς εἶναι καὶ σωσμένοι,
 Καὶ ἀπέκει στέκην σὰν βεβοῖ, κ' ἡ γλωσσάτης σωπαίνει.
 Ἐτρεμ' ἐκείνη σ' ἐμιά, κ' ἐκεῖνος εἰς τὴν ἄλλη,
 Καὶ ὁ εἰς τὸν ἄλλο ἀνέμενε τὴν ὀμιλίαν νὰ βγάλλῃ.
 Μιὰν ὥρα στέκαν ἀμίλητοι, καὶ τὰ πολλὰ ποῦ χῶναν,
 Ἐχάνουνταν σοῦ φαίνεται, τὴν ὥρα ποῦ σιμῶναν.
 Δὲν εἶχαν τὴν ἀποκοτιὰν θέλοντες νὰ μιλήσουν,
 Δὲν ξεύρουσαν ἀπὸ ποιά μεριά τὰ πάθη τους ν' ἀρχίσαν.
 Ὡσὰν λαῖνι ποῦ γενῆ πολλὰ πλατὺ στὸν πάτο,
 Κ' εἰς τὸν λαιμὸν πολλὰ στενὸ, κ' εἶναι νερὸ γεμάτο,
 Καὶ ὅποιος θέλῃσῃ καὶ βαῆ ἔξω νερὸ νὰ χύσῃ,
 Καὶ τὸ λαῖνι μὲ τὴν βιὰν πρὸς χάμαι νὰ γυρίσῃ,
 Μέσα κρατίζει τὸ νερὸ, καὶ ἀπέξω δ' ἐν τὸ βγάνει,
 Καὶ ὅσον τὸ γέρνει πόσον πλειὰ, μόνον τὸν κόπον χάνει.

Ε'δέτ' ὁμοιάσασι καὶ αὐτοί, κ' ἦτον γεμάτοι πάθη,
 Ἡ ἀποκοτιά τους νὰ τὰ πῆ, ὡς ἐσιμῶσαν, χάθη.
 Καὶ θέλונτες νὰ ποῦν πολλά, τὰ λίγα δὲνμποροῦσι,
 Τὸ στόμα τους ἐσώπαινε, μὲ τὴν καρδιάν μιλοῦσι.
 Ἦ'τονε πρῶτ' ἢ Ἀρετὴ, π' ἀρχήνισε νὰ λέγη,
 Καὶ τρόπον πλειὰ μορφήτερον καὶ τακτικὸν γυρεύγει.
 Καὶ ἀρχίζει νὰ τὸν ἐρωτᾷ, κ' ἡ ὁμιλία τ'ς ἢ πρώτη,
 Τοῦ λέγ' γιατί ζωγράφισες τὴν ἄσχημὴν μου νειότη;
 Κ' ἐκράτησες τὴν φυλακὴν εἰς τ' ἄρμαράκι μέσα,
 Μὲ τὰ τραγούδια, ποῦλεγες, καὶ ὅπου πολλά μ' ἀρέσα;
 Ἦ'ντ' ἀφορμὴ ξεκίνησε τὴν ὄρεξίν σου εἰς τοῦτα,
 Ἀπὸ τὴν πρώτην π' ἀρχισες, τραγούδια καὶ λαγοῦτα;
 Καὶ σ' ἦντα σπράτα περπατεῖς; κ' ἦντ' αὐταὶ τὰ γυρεύεις;
 Κ' ἦντ' αὐχέεις μὲ τοῦ λόγου μου, καὶ θές νὰ μὲ παιδεύης;
 Ε'τοῦτα λέγει μοναχὰ γιὰ τὴν φορὰν ἐκείνη,
 Καὶ γιὰ τὴν πρώτην ὡς ἐκεῖ ἐβάλθη ν' ἀπομείνη.
 Πλειὰ ἀπόκοτα ὁ Ῥωτόκριτος τὰ πάθη του διγᾶται,
 Κάνει τὴν καὶ ἀνεθάρκωσε, κρυφὰ καὶ τὸν λυπᾶται.
 Τάλεγε τ' ἀνεθήσανε, καθένας, ποῦ διαβάζει,
 Καὶ ὅπουκουσε, καὶ ὅπουκάμε, μπορεῖ νὰ τὰ λογιᾶζη.
 Δὲν θὲ νὰ χάνω τὸν καιρὸν, καὶ ἄγνωστον νὰ μὲ πῆτε,
 Νὰ λέγω κείνο π' ὅλοι σας μὲ τὴν καρδιάν θωρεῖτε.
 Ὡς τὴν ἀυγὴ τοῦς πόνους του ὁ Ῥώκριτος ὠμίλει,
 Τὸ παραθύρι σπλαγχνικὰ ἀντὶς ἐκεῖν' ἐφίλει.
 Μὰ ἢ Ἀρετοῦσα σπλαγχνικὰ τὰ τ'ς ἤλεγ' ἀφουκρᾶτο,
 Καὶ μόνου ἀνεστέναζε, μὰ δὲν τ' ἀπηλογᾶτο.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Ἦ'τονε πρῶτ' ἢ Ἀρετὴ, ποῦ λέγει, ξημερώνει,
 Καὶ μίσειφε ἀπὸ ἐδῶ, τοῦτο γιὰ δὰ σὲ σώνει.
 Παλ' αὔριο ἀργὰ ἀναμένωσε στοῦτου τὸν ἴδιον τόπον,
 Κρυφὰ νὰ μὴν μᾶς ὄσιν ποτὲ μάτια ἀλλωνῶν ἀνθρώπων

Καὶ μόνον μὲ τὴν ὀμιλίαν νὰ λέγω, νὰ μοῦ λέγῃς,
 Ἄμ' ἄλλο τίποτ' ἀπὸ μὲ, κάμε νὰ μὴ γυρεύῃς.
 Ἀποχαιρετισθήκασι κ' οἱ δυὸ τὴν ὥρα κείνη,
 Καὶ μὲ τοὺς ἀναστεναγμοὺς, κλαῦμα κρυφὸν ἐγένη.
 Ἐμίσεψ' ὁ Ῥωτόκριτος, κ' ἡ Ἀρετὴ ἀνεβαίνει,
 Στὴν κάμερά της, κ' ἠῦρηκε τὴν Νέννα πικραμένη.
 Τυφλὴ, βουβὴ, καὶ ὀλόκουφη, σοῦ φαίνεταιο πῶς ἦτο,
 Καὶ τζ' Ἀρετούσας δὲν μιλεῖ, τὸ τέλος της θωρεῖ το.
 Μόνου κινεῖ τὴν κεφαλὴν, κλαίει καὶ ἀναστενάζει,
 Σὰν φρόνιμη, καὶ τῶν δυνουῶν τέλος κακὸ λογιάζει.
 Ἦθελε γιὰ νὰ κοιμηθῆ δαμάκι ἡ Ἀρετούσα,
 Κ' ἐφαίνετό της τ' ἄκουσε πῶς τζ' ἐξαναμιλοῦσα.
 Λόγιασε, ξαναλόγιασε, δέτα, καὶ καλοδέτα,
 Τὰ τζ' εἶπεν ὁ Ῥωτόκριτος, ὅταν ἀποχαιρέτα.
 Καὶ κάθε λόγο μέσα της ἐξόμπλιαζε κ' ἐθώρει,
 Κ' ὕπνου ποτὲ στὰ μάτια της δὲν ἔβαλεν ἡ κόρη.
 Στούτην τὴν πέδαν ἦτονε καὶ ὁ Ῥώκριτος ὁ ἀζάπης,
 Θυμῶντάς τα συχνὰ συχνὰ τὰ λόγια τῆς ἀγάπης.
 Καὶ τὰ τοῦ εἶπε ἡ Ἀρετὴ χίλιας φοραῖς λογιάζει,
 Καὶ κάθε λόγο διαμετρά, πῶς πάγει, πῶς τεριάζει.
 Ἄν εἶν' κ' ἡ Ἀρετὴ ἄγρουπινη, καὶ τοῦτος δὲν κοιμάται,
 Καὶ ὁ εἷς, καὶ ὁ ἄλλος σ' μιὰ βεβλή, καὶ ἀνάγκη τυραννᾶται.
 Ἦλθεν ἡ μέρα λαμπυρὴ, κ' οἱ ἄλλοι ὅλοι ξυπνήσαν,
 Μ' αὐτοὶ καὶ οἱ δυὸ τὰ μάτια της ποτὲ δὲν τὰ καμνίσαν.
 Καὶ κατὰ πῶς ἐθέκασιν, ἐδέτζει σηκωθῆκα,
 Καὶ ὁ εἷς, καὶ ὁ ἄλλος στὴν καρδιά ἕνα καῦμόν ἐγροίκα.
 Ἐκείνη ἡ μέρα νὰ διαβῆ, τοὺς φαίνεταιο κ' ἐγένη,
 Χρόνος, κ' ἡ ἔγνωια τῆς φιλιᾶς ὀλημερυνῆς τοὺς κρίνει.
 Μὲ πιθυμιὰ ἀναμένασι τῆς νύκτας τὸ σκοτίδι,
 Κ' ἡ μέρα πάντα βάσανα, καὶ πείραξι τοὺς δίδει.
 Ἦλθε τὸ σκότος κ' ἠῦρε τους, τὴν ὥρα τους κατέχουν,
 Πᾶσι στὸν τόπον τους κ' οἱ δυὸ, χαρὰν μεγάλην ἔχουν.

Ξανακινούν τὰ πάθη τους, καὶ τότε ἡ Ἄρετοῦσα,

Πλειὰ λεύθερα, καὶ σπλαγγνικὰ τὰ χεῖλη της μιλοῦσα .

Ἦρχισε κ' ἐφανερώνε τοῦ Ῥωτόκριτου τὰ μάθη,

Ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρδιάς παραμικρὸ ἀπ' τὰ πάθη .

Νύκτες πολλαῖς τοὺς πόνους τους στὸ παραθύρι λέσι,

Καὶ ὠραις σωπᾶν, ὅταν μιλᾶν, καὶ ὠραις σωπῶντας, κλαῖ-

Εἶχαν τὴν νύκτα λαμπυρῆν, κ' ἡμέρα στὸ σκοτίδι, (σι .

Τὸ παραθύρι μοναχὰ παρηγοριὰ τοὺς δίδει .

Ὀληνυκτῆς ὅπου μιλοῦν τοὺς πόνους ἕναν ἕνα,

Τοὺς φαίνεται καὶ τῶ οὐρανοὺς ἀνοίγασι, κ' ἐμπαῖνα .

Καὶ τὴν ἡμέρα πῶ τὸ φῶς τὰ θέλουν δυσκολεύει,

Τοὺς φαίνεται καὶ ὁ θάνατος, καὶ ὁ χάρος τῶς γυρεύει .

Ἀλλήλους συμβουλευούσι, νὰ μὴν πολυσιμῶνῃ,

Τοῦ παλατιοῦ ὁ Ῥωτόκριτος, καὶ τὰ κρυφὰ νὰ χώνῃ .

Κ' ἡ νύκτα μόνον τῶ ἔσωνε, τὸν πόθεν νὰ μιλοῦσι,

Καὶ αὐτιά νὰ μὴν τῶς ἀγροικᾶν, μάτια νὰ μὴν τῶς δᾶσι .

Μὴν πᾶ νὰ φανερώσουσι τὰναι βαθυὰ χωσμένα,

Καὶ ξαγριέψουν τὸ ζημιὸ πράγματα μερωμένα .

Ἐδέτ' ἐπέρνα ὁ καιρὸς, καὶ ὅταν θαρροῦν, πῶς γιαίουν,

Οἱ πόνοι τους διπλώνουσι, τὰ πάθη τους πληθαίνουν .

Μιὰ νύκτα ὁ Ῥωτόκριτος θέλει νὰ ξεδειλιάσῃ,

Κ' ἐζήτησε τῆς Ἄρετῆς τὸ χέρι της νὰ πιάσῃ .

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Λέγει τῶ, πλειό σου μὴν τὸ πῆς, καὶ μὴν τὸ δευτερώσῃς,

Καὶ μὴ ζητήσῃς, μὴ βαλθῆς, σὸ χέρι μου ν' ἀπλώσῃς .

Σὲ χέρι, ἢ σὲ μάγουλο, ποτὲ δὲν θᾶς μοῦ γγίξει,

Ὅστε νὰ φέρουν οἱ καιροί, γλυκὺς καιρὸς ν' ἀνοίξῃ .

Νὰ τὸ θελήσῃ ἢ μοῖρά μου, καὶ ὁ Κύρις νὰ τ' ὀρίσῃ,

Ἄλλοιῶς ποτὲ δὲν τὸ θωρεῖς, ὁ κόσμος καὶ ἂν βουλίσῃ .

Σώνει σε τοῦτο μοναχὰ, λέγω σου νὰ κατέχῃς,

Ἐσὺ θὲ νᾶσαι ὁ ἄνδρας μῶ, κ' ἔγνωια κάμμιὰ μὴν ἔχῃς .

Καὶ ὁ κόσμος ἂν ξαναγενῆ, ἄλλον δὲν κάνω τέρι,
 Μόνον ἐσέ 'Ρωτόκριτε, καὶ ἄφς το γιά δά τὸ χέρι.
 Καὶ ὁ Κύρις σου τήν προξενιά, κάμε νά τήν μιλήση,
 Τοῦ 'Ρῆγα, καὶ μέ τὸν καιρὸν ἐλπίζω νά νικήση.
 Γιατί πολλά τὸν ἀγαπᾶ, καὶ ὀρέγεται καὶ σένα,
 Ταῖς χάρες σου πολλαῖς φοραῖς ὠμίλειε μετὰ μένα.
 Τήν προξενιά σάν τοῦ τήν πῆ, λογιάζω νά τ' ἀρέση,
 Γιατ' ἤκουσά του ἀπὸ καρδιάς πολλά νά σέ παινεύση.
 Ὀρέγεται ταῖς χάρες σου, καὶ ταῦμορφά σου κάλλη,
 Κ' εἰς τὸ παλάτ' ὅταν σέ δῆ, παίρνει χαρὰν μεγάλη.
 Λοιπὸν προθύμησε καὶ σύ, καὶ τοῦ Κυροῦ σου πέτο,
 Καὶ ἂν τοῦ μιλήση, γίνεται ὁ γάμος, κάτεχέ το.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τέτοιας λογιῆς ἢ πιθυμιά καὶ ὁ πόθος τοὺς πειράζει,
 Ποῦ τ' ἄσπρο, μαῦρο λέσινε, τὸ δροσερὸ πῶς βράζει.
 Δὲν γνῶθουσι τήν διαφορὰν, ὅπουναί πλειά παρ' ἄλλη,
 Ἀπ' ἓνα δουλεντῆν μικρὸν, σέ μιὰν κυρὰν μεγάλη.
 Μὰ λογαριάζουν προξενειὰν τ' Ἀφέντη νά μηνύσουν,
 Νά πᾶν νά ξάψην τήν φωτιὰν, ποῦ πάσχουσι νά σδύσουν.
 Ἡ Ἀρετοῦσα τὸ κινᾶ, καὶ ὁ 'Ρώκριτος τὸ πιάνει,
 Καὶ τῆ Κυροῦ του νά τὸ πῆ στὸν λογισμὸν τς βάνει.
 Τοῦτο ἐδόθη σ' ὅλους μας, ὅτι καὶ ἂν πιθυμοῦμεν,
 Μ' ὅλον ὅπουναί δύσκολον, εὐκολον τὸ κρατοῦμεν.
 Κ' εὐκόλα τὸ πιστεύομεν κεῖνο ποῦ μᾶς ἀρέσει,
 Καὶ κάθε εἰς στοῦτο μπορεῖ νά σφάλῃ, καὶ νά πταίση.
 Κατέχειτα καὶ ὁ φίλος του, τήν νύκτα ὅ, τι κάναν,
 Καὶ εἰς μεγάλον λογισμὸν ἐτοῦτα τὸν ἐθάναν.
 Ὦρεῖ τὸ πρᾶγμα κ' εἶναι ἐμπρὸς, καὶ βῆρος ἀξαμῶνει,
 Νά δυσκολέψῃ δὲν μπορεῖ, δὲν δύνατ' οὐδὲ σώνει.
 Καὶ μέρα νύκτα λόγιαζε τὸ τέλος τοῦ πραγμάτου,
 Καὶ ὁ φίλος πλειὸ τὰ τοῦλεγε, δὲν κάνει, οὐδὲ γροικᾶ τς.

Ε'βάλθηκ' ὁ Ῥωτόκριτος, καὶ ὁ πόθος τὸν βιάζει,
 Καὶ τοῦ Κυροῦ του νὰ τὸ πῆ, ὀγλίγωρα λογιάζει.
 Ἡ προξενεὶά νὰ μιληθῆ, τὸν γάμου νὰ τελειώσουν,
 Καὶ τὰ κρατούσανε κρυφά, νὰ τὰ ξεφανερῶσουν.
 Γυρεύγει τρόπον καὶ καιρὸν, καὶ τόπον νὰ τοῦ σάζει,
 Γιὰ νὰ μιλήσῃ τοῦ Κυροῦ ἐκεῖνα ποῦ λογιάζει.
 Εὐκολ' εὐρέθη ἡ ἀφορμὴ, κ' ἐξεφανέρωσέ τα,
 Κ' ἐκεῖνα, ὅπουγε πιθυμιὰ εἶπε, καὶ ὠμίλησέ τα.
 Ε'στοντας νὰ τονέ Σωρῆ ὁ Κύρις του γνοιασμένον,
 Καὶ ἀδύνατον, πολλὰ χλωμόν, καὶ κατηγορημένον,
 Δίχως φαγι, δίχως πιστό, καὶ νὰ φυρᾷ στὰ κάλλη,
 Εἶχ' ἔγνοιαν διὰ λόγου του, καὶ πεδομὴν μεγάλη.

ΠΕΖΟΣΤΡΑΤΟΣ

Λέγει του μιὰ πὸ ταῖς πολλαῖς, Ῥωτόκριτε παιδί μου,
 Θωρῶ σε, πῶς ἀπόδωκες, καὶ στὴν καρδιάν πονεῖ μου.
 Ἦντ' αὐτοὶ αἱ λογισμοὶ, κ' ἦντ' ἔγνοιαις νὰ σ' εὐρῆκαν;
 Καὶ χολικεύεσαι συχνά, πάντα Σωρῶ ἔχεις πίκραν;
 Πές μου το, ἂν θεὸς νὰ πανδρευθῆς, τὸν γάμου νὰ μιλήσω,
 Καὶ νὰ σὲ πάρω ὅποιαν καὶ ἂν θεὸς, νὰ σὲ καλοκαρδίσω.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Σὰν τῶκουσ' ὁ Ῥωτόκριτος, δὲν θέλει πλεῖο νὰ χῶσῃ,
 Τὰ ἔκρυβε, μὰ μερτικό θεὸ νὰ ξεφανερῶσῃ.
 Λέγει του, κύρι καὶ γονῆ, ἂν θέλεις νὰ μὲ γιάνης,
 Βοήθα μου στὰ σοῦ θελω πῆ, ἢ γλίγωρα μὲ χάνεις.
 Ο'ρέγομαι νὰ πανδρευθῶ μὲ μιὰν ὅπου μ' ἀρέσει,
 Κ' ἡ εὐμορφιαῖς της εἶναι καρδιάν συχνά πολλὰ μὲ καῖσι.
 Φρόνιμα πὲ τὴν προξενεῖαν, σὰν εἶσαι μαθημένος,
 Νὰ μ' ἀναστήσῃς τὸν πτωχόν, ὅπουμαι ποθαμένος.
 Ο' Κύρις του νὰ τὰ γροικᾷ, πολλὰ τὸ καμαρώνει,
 Μὰ δὲν ἐλόγιαζε ποτέ, κ' ἔτζι ψηλά ξαμῶνει.

Καὶ ἀπὸ καιρὸν ὁ πτωχὸς γονῆς ἦτον ἢ πιθυμιά του,
 Νὰ τὸν πάνδρέψῃ, γιὰ νὰ δῆ χαρὰν στὰ γερατιά του.
 Μὰ τοῦτο ὁ Ῥωτόκριτος δὲν ἤθελε ν' ἀκούσῃ,
 Καὶ οὐδὲ ποτὲ γιὰ πανδρεία ἀφῆνε νὰ τοῦ ποῦσι.
 Κ' ἐδὰ ν' ἀκούσῃ ὁ Κύρις του, πῶς τοῦπε μοναχὸς του,
 Ἐχάρη, καὶ ἀναγάλλιασε στὰ μίλησεν ὁ γυιὸς του.

ΠΕΖΟΣΤΡΑΤΟΣ

Ἀπηλογήθη σπλαχνικὰ, λέγ' Ἐρωτόκριτέ μου,
 Τοῦτο, ποῦ μούπες σήμερον, χαρὰν πολλή δωκέ μου.
 Κεῖνο, ποῦ πιθυμούσανε π' αὐτιά νὰ σοῦ γροικήσου,
 Σήμερον μ' ἐφανέρωσες, κ' εἶπες τὴν ὄρεξί σου.
 Πές μου σ' ποιὸν τόπο βέγεσαι συμπεθεριὸ νὰ κάμω,
 Νὰ ξετελειώσω τὸ ζῆμιό τὸν ἐδικό σου γάμο.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Δὲν στέκει πλεῖο ὁ Ῥωτόκριτος, καιρὸν δὲν ἀναμένει,
 Μὰ φανερώνει τοῦ κυροῦ τὸ πρᾶγμα καθὼς πηαίνει.
 Τὰ λόγια τοῦ παραθυριοῦ μόνο ποῦ δὲν τοῦ λέγει,
 Μὰ τὴν ἀγάπη μολογᾷ, καὶ γιαιτρικὸ γυρεύγει.
 Σὰν ἤκουσεν ὁ γέροντας πρᾶγμα ποῦ δὲν λογιᾶζει,
 Τοῦ φάνη μαῦρο νέφαλο, τὸ φῶς του σκοτεινιάζει.
 Τὰ μέλη του τρομάξασι, λίγον αἷμα ἐχάθη,
 Καὶ ὀλότυφλος ἀπέμεινε, τὴν ὄραν κ' ἐβουδάθη.
 Σὰν φρόνιμος ἐλόγιαζε, σὰν γνωστικὸς ἐγροίκα,
 Εἰς ἦντα πάθη Σε νὰ μπῆ, σ' ἦντα καῦμόν καὶ πίκρα.
 Πρᾶγμα μεγάλο καὶ βαρὺ, καὶ ἀμέτροπο τοῦ φάνη,
 Κ' ἐθῶρει μιὰν πληγὴν κακὴν, πῶ δὲν μπορεῖ νὰ γιάνη.
 Καὶ μὲ τρομάρα τοῦ κορμιοῦ, καὶ μὲ μιλιὰ κλαυμένη,
 Στὸ τεκνο πηλογήθηκε, μ' ὄψιν ἀποθαμένη.

ΠΕΖΟΣΤΡΑΤΟΣ

Λέγει του, δὲν ἀνέμενα τοῦ γυιοῦ μου ἡ φρονιμάδα,
 Ἔτοια ζαμάγρα νὰ μού πῆ, μὴδ' ἔτοια κουζουλάδα.
 Ἀλλεῶς σ' ἐκράτουν κ' ἤλιπιζα, πῶς νὰ σέ δῶ μεγάλο,
 Μὰ σὰν θωρῶ, κομπώνουμου, κ' ἔσφαλα δίχως ἄλλο.
 Ἐλεγα νὰσαι φρόνιμος, ἔλεγα νὰ κατέχης,
 Μὰ σὰν θωρῶ, μὴδὲ μυαλὸ καὶ μὴδὲ γνῶσιν ἔχεις.
 Τὸ ροιζικὸ παρακαλῶ σήμερο νὰ βοηθήση,
 Ἐτοῦτα, ποῦ μού μίλησες, ἄλλος νὰ μὴ γροικήση.
 Γιατί σέ θέλουσι κρατεῖ μεγάλον ἀφορμάρη,
 Νὰ θέλ' ὁ φύλλος νὰ βαστᾷ ἐνὸς λιουταριοῦ γομάρι.
 Καὶ θέλουσι σ' ἀναγεῖλᾷ, ὅλοι καὶ ἂν σέ κατέχουν,
 Μὲ δίκαιο νὰ σέ ψέγουν, καὶ πελελὸν νὰ σ' ἔχουν.
 Κ' ἐκεῖνα ποῦ μὲ κούρασες εἰς ἔπαινον σ' ἐφέρα,
 Εἰς τόσους χρόνους καὶ καιρὸς, νὰ χάσης μιὰν ἡμέρα.
 Καὶ ἂν πάγη ὁ λόγος παρεμπρός, καὶ ὁ Βασιλεὶς τ' ἀκέσῃ,
 Μεγάλαις κακοροιζικαῖς ἔχουν νὰ μᾶς εὐροῦσι.
 Διῶξε αὐτοὺς τοὺς λογισμοὺς, γυιέ μου παρακαλῶσε,
 Ἦ πιάσε μὲ τὸ χέρι σου, καὶ θάνατον μού δόσε.
 Για νὰ μὴ ζῶ νὰ σέ θωρῶ, πῶς ἔχεις ν' ἀποδώσης,
 Ἄν δὲν ἀλλάξης λογισμὸν, τᾶπες νὰ μετανοιώσης.
 Μὴ θές νὰ καταφρονηθῶ τώρα στὰ γερατιά μου,
 Νὰ μού φλακιάσουν τὸ κορμί, νὰ χάσω τὴν ἐξά μου.
 Ποιὸς ἔχει στόμα νὰ τὸ πῆ, γλῶσσα νὰ τὸ μιλήσῃ,
 Τοῦ βασιλεῖος πῶς θά φανῆ, ὅταν μού τὸ γροικήσῃ.
 Τὸ τέκνον του, τὰ μάτια του, τὸ μοναχὸ κλονάρι,
 Ποῦ μῆνυσ' ὁ Ῥηγόπουλος γυναῖκα νὰ τὴν πάσῃ,
 Νὰ τὴν ζητήσ' ὁ δουλευτής, γιὰ νὰ τὴν κάμῃ τέρι;
 Λόγιασαι τοῦτ' ἂν γροικηθῆ, ποσᾶχει νὰ μᾶς φέρῃ.
 Παῦσε αὐτὰ, καὶ διῶξέ τα, ξαναπαρακαλῶσε,
 Καὶ ἂν ἔχῃς πόθον μέσα σου, φρόνιμα τότε χῶσε.

Καὶ παῦσεται τὸν λογισμὸν αὐτὸν ὅπου σὲ κρίνει,
 Βάλε νερὸ στὰ κάρβουνα, καὶ σβύσε, τὸ καμῖνι.
 Νὰ μὴν τὸ μάθῃ ὁ Βασιλειὸς, κ' ἐκδικηθῆ τὴν ὥρα,
 Καὶ δώσῃ ξόμπλι μετὰ σὲ πόλλ' ἄσχημο στὴν χώρα.
 Τουτᾶσαν τὰ ἔργα τῆς τιμῆς, ποῦ ξετρεχες, παιδί μου,
 Καὶ ταῦμορφα καμώματα, κ' ἔπαιρνες τὴν εὐχή μου;
 Καὶ ἄνθρωπος δὲν εὐρέθηκε, γιὰ νὰ σοῦ πῆ ψεγάδι,
 Μὴδὲ ποτὲ τῆς νειότης σου ἔκαμες ἄσχημάδι.
 Κ' ἐδὰ πῶς ἐκομπώθηκες, καὶ σ' ἔτοια ἔγνοια μπῆκες,
 Καὶ περπατεῖς δρόμον κακόν, καὶ τὸν καλὸν ἀφήκες;
 Ἄν ἀγαπᾷς μιὰν σου κυράν, ἢ ἀγάπη, ποῦ δὲν μοιάζει,
 Γλίγωρα φέρνει βάρημα, καὶ γλίγωρα κουράζει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐγροῖκα τ' ὁ Ῥωτόκριτος, κί ἔξω λαλιὰ δὲν βγαίνει.
 Βαρυὰ ἦσανε τὰ μάτια του, καὶ ὄψις του ἀλλαμένη.
 Καὶ ὡς εἶδε πῶς ὁ κύρις του τὸ διάταγμα σχολάζει,
 Ἀναδακρυώνει τακτικά, καὶ βαρυναστεναάζει.
 Καὶ ἀπέκ' ἀρχίζει νὰ μιλῆ, καὶ σιγανά νὰ λέγῃ,
 Ἐκεῖνο ποῦχε στὴν καρδιά, κ' ἡ ὀμιλιά του κλαίγει.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Ἐκάτεχά το, Κύρι μου, τὸν πόνον μ' ὡς γροικήσης,
 Πῶς δὲν τὸν θέλεις συδαοθῆ, νὰ μὲ παρηγορήσης.
 Γιατί τὰ τόσα γερατιά τὴν ὄρεξιν μαργώνουν,
 Τὴν δύναμιν λιγαίνουνσι, τὸν φόβον δυναμώνουν.
 Τὸ φλέγμα σὰν ἐπλήθυνε, καὶ σὰν τὸ αἷμα χάσουν,
 Κατ' ἑλαφρὸ τοὺς φαίνεται βαρὺ νὰ δοκιμάσουν.
 Δὲν ἔχουσιν ἀποκοτιά, τὸ φῶς τοὺς ὀλιγαίνει,
 Καὶ τὸ βραστὸ τῆς ζῆσῆς τῆς τὸ σβύνει καὶ κρυγαίνει.
 Ξεραίνεται ἢ ἀνάδοσις τὸ δρόσος τῆς τροφῆς τους,
 Λιγαίνει καὶ κοντεύεται τὸ μάκρος τῆς ζωῆς τους.

Λοιπὸν, γονῆ μου, ἂν δειλιᾷς, δίκαιο μεγάλου ἔχεις.

Τῆς νεότητος τὰ καμώματα στὰ γέρα δὲν κατέχεις.

Καὶ ἂν εἶναι καὶ τὰ λόγια μου σήμερο πείραξά σε,

Λησμόνησαι τὸ σφάλμα μου, καὶ πλεῖο μὴν τὸ θυμάσαι.

Καὶ δὸς μου, σέ παρακαλῶ μὲ σπλάγγνος τὴν εὐχή σου,

Καὶ ἀπέκει μὴ μὲ τάξης πλεῖο γιὰ τέκνον γιὰ παιδί σε.

Καὶ δεῖ νὰ πᾶ νὰ ξωρισθῶ εἰς ἄλλην γῆν, καὶ μέρη,

Καὶ οὐδὲ γιὰ λόγου μου κάνεις μαντάτο μὴ σοῦ φέρη.

Εἴνα μαντάτο μοναχὰ γιὰ μένα δεῖς γροικήσει,

Ὅπου καῦμόν εἰς τὴν καρδιάν πολὺν σοῦ δεῖλ' ἀφήσει.

Μάθης τὸ πῶς ἀπέδ' ἀνα, κ' εἰς τὴν ξενιτιάν μ' ἐθάψαν,

Κ' οἱ ξένοι μαζωχθήκασι, καὶ ὡσαν ξένον μ' ἐκλάψαν.

Εἴδ' ἀ μοῦ δόσε τὸ φάρι, ὅπουναί ἀναβθεφτό μου,

Κ' εἴνα κοντάρι καὶ σπαθὶ μόνον στὸ μισευμό μου.

Τ' ἄλλα φαριά καὶ τ' ἄρματα ἄς εἶν' εἰς τὴν ἐξάσου,

Νὰ τὰ θωρῆς θυμῶντάς μου, νὰ καίουν τὴν καρδιά σε.

Ἡ γλῶσσά σου οὐ Βασιλείου ἂν τῶθελε μιλήσῃ,

Πούρι γιὰ μιὰ δὲν ἔβανε φωτιάν νὰ μᾶς κεντήσῃ.

Λογιάσει τῶθελε καὶ αὐτὸς πῶς ἡ ἀγάπ' ἡ τόση,

Ὅπου βαστά τὸ τέκνον σου, ἐκόμπωσε τὴν γυνῶσι.

Καὶ ἂν τῶθελε φανῆ βαρὺ, νὰ σέ καταδικάσῃ,

Ἦθελες δῆ τὴν μάνιτα μὲ μέραις νὰ περάσῃ.

Καὶ ἐλάφρωνες τὸν λογισμόν, κείνο ποῦ κρίνει μένα.

Σάν εἶχα δῆ καὶ ὅ,τι ἤμπορεῖς, δὲν ἔλειψ' ἀπὸ σενα.

Νὰ βάλῃς νοῦν, καὶ λογισμόν, καὶ τρόπον νὰ γυρέψῃς,

Μὲ τὴν Ἀφεντοπούλά μας νὰ δῆς νὰ μὲ πανδρέψῃς.

Καὶ ὁ Κύρις τ' ἂν δὲν ἤθελε, κ' εὐρέθη μανισμένος,

Ἔτοιμας λογῆς ἀπόμενα, γονῆ μου, ἀναπαυμένος.

Μὰ δίχως νὰ τὸ πῆς ἐσύ, καὶ νὰ τὸ δοκιμάσῃς,

Νὰ δεῖς μὲ τὰ διατάγματα μόνο, νὰ μὲ περάσῃς,

Εἴδ' ἀ μὲ χάνεις, καὶ γοργὸ πάγω νὰ βρῶ τὸν Ἄδῃ,

Καὶ κάθου μὲ τὸν Βασιλεῖο, καὶ συβμουλάτε ὁμάδι.

Καί τήν εὐχήν σου ζήτησα, δός μου την, μὴ ἀργήσης,
 Καί κάμε πέτραν τήν καρδίαν νά μου ξελησιμονήσης.
 Τήν ἀφορμὴν τῆς μάννας μου μὴ τήν εἰπῆς νά μάθῃ,
 Ἦντάχα κ' ἐξωρίσθηκα, κ' ἐτέλειωσα στά πάθη.
 Κύρι μου, στοῦτα ποῦ μιῶ, παρακαλῶ σ', ἂν σφαίλω,
 Συμπάθησέ μου, καί καῦμόν ἔχω πολλὰ μεγάλο.
 Δέν εἶμαι γῶ ποῦ σοῦ μιῶ, ἄλλος μου τάρμηνεύει,
 Ἐκεῖνος ὅπου τήν καρδίαν πληγώνει καί δοξεύει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὡς εἶδεν ὁ Πεζόστρατος πρᾶγμα ποῦ δέν ἐλπίζει,
 Ἐμβαίνει σ' ἄλλον λογισμόν, σ' ἄλλην βουλήν γυρίζει.
 Κ' ἐβάλθη, πρὶν παρά νά δῆ, ὁ γυιός του νά μισέψῃ,
 Τρόπου πιτήδειου κ' εὐμορφου φρόνιμα νά γυρέψῃ.
 Καί νά τὸ πῆ τοῦ Βασιλεῖς, καί ὡς τῆ φανῆ ἄς τὸ πιάσῃ,
 Παρά νά δῆ στά γερατιὰ τέτοιου υἱὸν νά χάσῃ.
 Καί μέ τὸ σπλάχνος σάν γυιός ἤρχισε νά τὸν πιάνῃ,
 Καί νά τονέ παρηγορᾷ γιὰ τὸ γυοιανὸν στεφάνι.

ΠΕΖΟΣΤΡΑΤΟΣ

Λέγει του, γυιέ γιατί θωρῶ, κ' εἶσαι σέ τέτοια κρίσι,
 Καί ὁ λογισμὸς ὀπούβαλες, δέν θέλει νά σ' ἀφήσῃ,
 Εἰβάλθηκα γιὰ λόγου σου, τὸ δέν μπορῶ νά κάμω,
 Καί νά γενῶ προξενητῆς στόν ἄμοιαστόν σου γάμο.
 Καί ἂν μανίσῃ ὁ Βασιλεῖς, ὡς τοῦ φανῆ, ἄς τὸ πιάσῃ,
 Καί τήν ζωὴν δέν τήν ψηφᾷ ἄνθρωπος σάν γεράσῃ.

ΠΟΙΗΤΗΣΒ

Ὁ λόχαρος ἀπέμεινεν ὁ γυιός του νά γροικήσῃ,
 Πῶς τοῦταξεν ὁ κύρις του, τὸν γάμον νά μιλήσῃ.
 Περίσσα τ' εὐχαρίστησε, καί ἀπ' τήν χαράν του κλαίγει,
 Πλειὸ δέν μιλεῖ γιὰ μισευμούς, γιὰ ξενιτιὰν δέν λέγει.

Γουνατιστός τὸν προσκυνᾷ, μὲ φρόνησιν, καὶ τάξι,
 Ἦξευρεν ὄλα τὰ πρεπά, πρὶν ἄλλος τὸν διατάξῃ.
 Ἐκείνη ἡ μέρα πέρασε, κ' ἡ ἄλλη ξημερώνει,
 Καὶ ὁ κύρις τοῦ Ῥωτόκριτου γλυκαίνει, καὶ μερώνει.
 Δὲν θέλει πλεῖο νὰ καρτερῆ, καὶ ὁ γυιός του νᾶχη κρίσι,
 Μὰ βάλθηκε τὴν προξενειὰν ἐστῆτην νὰ μιλήσῃ.
 Ἐπῆγεν εἰς τοῦ Βασιλειοῦ γιὰ νὰ τὸν δοκιμάσῃ,
 Κ' ἐλόγιαζεν ἀπὸ μακρὰ μὲ ξόπλια νὰ τὸν πιάσῃ.
 Ἀγάλια ἀγάλι ἀρχήνισεν ἀποκοσιὰν νὰ πέρνῃ,
 Καὶ μιὰν καὶ ἄλλ' ἀθηβολὴν ἀλλοτινὴν τοῦ φέρνει.

ΠΕΖΟΣΤΡΑΤΟΣ

Λέγει, στοὺς παλαιὸς καιροὺς, ποῦσαν μεγάλ' ἀνθρώποι,
 Τὰ πλούτη καὶ βασιλεία ἐκράζουντάνε κόποι.
 Πειδὴ τιμούσανε πολλὰ τῆς ἀρετῆς τὴν χάρι,
 Παρὰ ταῖς χώραις, τ' ἀφεντιαῖς, τὰ πλούτη, τὸ λογάρι.
 Κ' ἐσιμίγασι τὰ τέκνα τους Ἀφέντες οἱ μεγάλοι,
 Μὲ τοὺς μικρὸς ὀπούχασι γνῶσιν, ἀνδρεία, καὶ κάλλη.
 Ὅλα τὰ πλούτη καὶ ἀφεντιαῖς, ἐσβύνουν καὶ χαλοῦσι,
 Καὶ ὅταν ἀλλάσσουν οἱ καιροί, συγνὰ τὰ καταλοῦσι.
 Μὰ ἡ γνῶσι κεῖ πᾶς βρίσκεται, καὶ τ' ἀρετῆς τὰ δῶρα,
 Ξάζου ἄλλο παρὰ βασιλεία, παρὰ χωριά, καὶ χῶρα.
 Οὐδ' ὁ τροχὸς δὲν ἔχει ἐξάν, ὡς θέλει νὰ γυρίσῃ,
 Τὴν γνῶσιν καὶ τὴν ἀρετὴν ποτὲ νὰ καταλύσῃ.
 Κ' ἤφευρε ξόμπλια ἀπομακρὰ, πράγματα περασμένα,
 Καὶ καταπῶς τοῦ σάζασι, τᾶλεγεν ἕνα ἕνα.
 Μὲ τούταις ταῖς παραθελαῖς ἀγάλια ἀγάλια σώνει,
 Εἰς τὸ σημάδι τὸ μακρὸ, κ' ἤρχισε νὰ ξαμῶνῃ.
 Ἀποκοτᾶ δυὸ τρεῖς φοραῖς νὰ τὸ ξεφανερῶσῃ,
 Καὶ ὀπίσω τὸν ἐγμάγερνε, κ' ἐκράτει τὸν ἡ γνῶσι.
 Στὸ ὕστερον ἐνίκησεν ἡ ἀγάπη τοῦ παιδιοῦ του,
 Καὶ φανερώνει τὰ κρυφὰ καὶ τὰ χωστὰ τοῦ νοῦ του.

ΡΗΓΑΣ

Μὰ ὡς ἐνεχάσκισε νὰ πῆ τὴν προξενεῖαν τοῦ γάμου,
 Τοῦ λέγει ὁ Ῥῆγας, πῆγαινε, καὶ φύγ' ἀπὸ κοντάμου.
 Πῶς ἠβουλήθης, κ' εἶπες το, λωλὲ, μισαφορμάρη,
 Γυναϊκά τ' ὁ Ῥωτόκριτος τὴν Ἀρετὴν νὰ πάρῃ;
 Φύγε τὸ γλιγωρότερον, καὶ πλέου μὴν πατήσης,
 Εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ παλατιοῦ, καὶ κακοθανατίσης.
 Γιατὶ σὲ βλέπ' ἀνήμερον, γιὰύτως δὲν σὲ ξορίζω,
 Μὰ ὁ γυιὸς σε μὴν πατήσῃ πλεὶ ὄσους τόπους ὅπ' ὀρίζω.
 Τέσσαρες μέραις, καὶ ὄχι πλεῖα τοῦ δίδω νὰ μισέψῃ,
 Τόπους μακροῦς, καὶ ἀδιάδατους ἄς πάγῃ νὰ γυρέψῃ.
 Καὶ μὴν πατήσῃ, ὥστε ποῦ ζῶ, σὰ μέρη τὰ δικά μου,
 Ἄλλιῶς τοῦ δίδω θάνατον γιὰ χάρισμα τοῦ γάμου.
 Κ' ἐκεῖνο, π' ἀποκότησες, κ' εἶπες αὐτὴν τὴν ὥρα,
 Μὴ γροικηθῆ μὴν ἀκουσθῆ σ' ἄλλου ἐδῶ στὴν χώρα.
 Καὶ κάμω πρᾶγμα εἰς ἐσέ, ὅπου νὰ μὴν σ' ἀρέσῃ,
 Νὰ τρέμουν ὄσ' τ' ἀκούσσουνε, κ' ἐκεῖνοι ποῦ τὸ λέσι.
 Δὲν θέλω πλεὶ νὰ σοῦ μιλῶ, στὸν Ῥῆγα δὲν τυχαίνει,
 Τὰ τόσα νὰ πολυμιλῇ, καὶ ἀπόβγαλτον, νὰ πηαῖνῃ.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Μὲ φόβον ὁ Πεζόστρατος μισεύγ' ἀπ' τὸ παλάτι,
 Κ' ἐτρέμασι τὰ γόνατα σὰ ζάλα ποῦ περπάτει.
 Ἡ ὀμιλίᾳ του χάθηκεν, ἐλίγανε ἢ πνοή του,
 Κάτω στὸν οὐρανίσκον του ἐσύρθη ἡ φωνή του.
 Καὶ μὲ τρομάρα κ' ἐντροπή σὸ σπῆτί του γιαγέρνει,
 Καὶ τὸ μαντάτο τὸ πικρὸ εἰς τὸν υἱόν τε φέρνει.
 Ε' δέρνετο σὰ γόνατα, κ' ἔσυρνε τὰ μαλιά του,
 Πῶς ἔσφαλε τ' Ἀφέντη του τῶρα σὰ γηρατιά του.

ΠΕΖΟΣΤΡΑΤΟΣ

Λέγει του, δὲν σοῦ τόλμα, υἱέ μου νὰ σχολιάσης,
 Τὸν λογισμὸν, ὁπούθαλες, καὶ ἄλλην βελήν νὰ πιάσης;
 Κ' ἐσύ ξεπάτησες κ' ἐμέ σ' πράγματα κομπωμένα,
 Καὶ ὠργίσθηκέ μ' ὁ Ἀφέντης μου, καὶ χάνωσε κ' ἐσένα.
 Πού μ' εἶχεν ἀκριδὸν πολλὰ, καὶ συμβουλάτουρά του,
 Καὶ ἐδάχασα τὰ δάρρη του, κ' ἔχω τὴν ἔχθριτά του.
 Κ' εἰς τοῦτο τόσον δὲν δωρῶ, μὰ σὺ νὰ μού μακρύνης,
 Νὰ περπατῆς στὴν ξενιτειάν, ὀλότυφλον μ' ἀφίνεις.
 Καὶ πότε νὰ σέ καρτερῶ; πότε νὰ σ' ἀναμένω,
 Ὅπουμαι γέροντας πολλὰ, καὶ γλιγῶρ ἀποθαίνω;
 Πῶς νὰ φανῆ τῆς μάνας σου ἐδᾶ στὰ γερατιάτης,
 Ὡσάν τὴν ἐκατάστησες, υἱέ μου σφάκελλά της.
 Πού τὴν ἐλπίδα της εἰς σέ εἶχεν ἀκουμπισμένη,
 Κ' ἐδᾶ μισεύεις, καὶ βουδῆ, κουφή, ζουγλή πομένει.
 Ἦντάχα καὶ ἀφουκρούμου σου, κ' ἔσφαλα ἔττι περίσσα,
 Πῶς τάλεγγες δὲν ἐδίωξα, μ' ἄφηκαν κ' ἐνικῆσα;
 Καλὰ τὸ λέγ' ὁ φρόνιμος, ὁ λόγος πῶς κομπώνει,
 Καὶ τὸς ἀγάπη τοῦ παιδιοῦ τὸν μυαλὸν ζαβώνει.
 Ἐθώρουντο τὸ βλαίφημο, κ' ἐμπόρουν νὰ τὸ φύγω,
 Κ' ὁ λογισμὸς σου σχολάζεν εἰςέ καιρὸν ὀλίγο.
 Κ' ἐγὼ κομπώθηκ' εὐκόλα, γιὰ νὰ σοῦ ἀφουκροῦμαι,
 Κ' ἐδάχω ζάλαις σκοτειναῖς καὶ δὲν κατέχω πούμαι.
 Εἰς λόγος εἶναι παλαιός, καὶ ἀληθινὸν τὸν κρίνω,
 Ὅποιος φουκράται κοπελιοῦ, γίνεται σάν κ' ἐκεῖνο,
 Ἄς εἶχα κάμ' ἔξω τοῦ νοῦ, καὶ ἄς ἤθελες μανίσει,
 Καὶ ἄς εἶχες κλάψει μιὰ καὶ δυό, καὶ ἄς ἤθελες μανίσει.
 Ἐτοῦτ' ὄλ' ἀπερνούσανε καὶ ὀγλίγωρα διαβαίνα,
 Μὰ δᾶ χαλάσθηκες ἐσὺ, κ' ἐχάλασες κ' ἐμένα.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἔστεκε καὶ ἀφουκράτονε ὁ γυιὸς τ' ὁ πληγωμένος,
 Δὲν ἤξευρεν ἂν ἦτον ζωντανός, ἢ ἦτον πεθαμένος.
 Πολλὰ μεγάλη κατηχνιά, καὶ ἀντάρα τὸν πλακώνει,
 Τὰ μάτια τὰ σκοτείνιασαν, κ' εἰς τὴν καρδίαν τὰ σώνει.
 Ἐτρεμεν ὄλο τὸ κορμὶ, κ' ἡ δύναμις τ' ἐχάθη,
 Τὰ μάτια δὲν ἐβλέπασι, τὸ στόμα ἐβουβάθη.
 Ποτέ του δὲν ἐλόγιαζεν, τέτοιαν φωνὴν ν' ἀκούσῃ,
 Οὐδὲ μαντάτ' ἔτζει πικρὰ, νᾶλθουνε νὰ τοῦ πούσι.
 Ἀνδρειεύετο ὅσο τὸ μπορεῖ διὰ τὸν κακομοίρη,
 Τὸν γέρον τὸν ἀνήμερον, τὸν πικραμένον κύρι.
 Καὶ ἀρχίζει νὰ παρηγορᾷ, μὲ σπλάχνος τὸν γονῆ του,
 Γιὰ τότε δὲν ἐγύρευε, τὴν πέδα τὴν δική του.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Λέγει του, κύρι, μὴ δειλιᾶς, μὴ τρέμης, μὴ φοβᾶσαι,
 Καὶ τὰ σοῦ εἶπε ὁ Βασιλεῖος, μὴ στέκης ν' ἀφουκρᾷσαι.
 Ἦντα μεγάλου ἦτονε στὴν προξενιᾶν ἐτούτη;
 Κάθενας πάντα πιθυμᾷ νὰ χ' ἀφεντιαῖς καὶ πλούτη.
 Ὁ κύρις πάντα καὶ ὁ γυιὸς, μὲ προθυμιά γυρεύει,
 Τὰ τέκνα σ' μεγαλοτήτες, καὶ πλούτη ν' ἀναπεύη.
 Καὶ ἂν εἶν' καὶ τούτη ἡ πιθυμιά ἐκίνησε κ' ἐσένα,
 Κ' ἐξέδραμες ὡσὰν γυιὸς, ναῦρης καλὸ γιὰ μένα,
 Ἦντα μεγάλου ἦτονε, κ' ἦντα κακὸν ἐγίνη,
 Ὁ γυιὸς σου ἂν ἐπεθύμησες, ἀφέντης ν' ἀπομείνη;
 Ἦ μάνιτα τοῦ Βασιλεῖοῦ, εἶναι δίχως Σεμέλιο,
 Μὲ τὸν καιρὸν σχολάζεται, τὸ κλαῦμα φέρνει γέλιο.
 Καὶ κάμε, μὴν πικραίνεσαι, καὶ πάγω νὰ μακρύνω,
 Γιὰ νὰ σχολάσῃ ὁ Βασιλεῖος, τὸν λογισμὸν ἐκεῖνο.
 Καὶ καταπῶς θές δῆ κ' ἐσὺ τὴν ἔχθριτα τοῦ Ῥῆγα,
 Πορεύου, κ' ἡ ἐλπίδες μου ἀκόμη δὲν ἐφύγα.

Καὶ ἄφες τον ποῦρι τον καιρόν, νὰ περπατῆ νὰ πηαίνῃ,
Κ' ἂν ἐκακέργησε ἡ πληγή, καλὸς γιάτρος τὴν γιαιίνει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Δείχνει, πῶς δὲν πικραίνεται, γιὰ νὰ παρηγορήσῃ,
Τὸν κύριον του ποῦ βρίσκεται εἰσὲ μεγάλην κρίσι.
Μὲ ταπεινότητα ζητᾷ, συμπάθειο νὰ τοῦ δώσῃ,
Ἄπῃτις καὶ γιὰ λόγου του ἐκόμπωσε τὴν γνῶσι.
Κ' ἐπῆγε, κ' εἶπε προξενεῖα, κ' ἐμπῆκε σ' ἔτοια βάρη,
Γιὰ νὰ τοῦ δῶσ' ἐλάφρωσι, καλὴν καρδιάν νὰ πάρῃ.
Τούτους γιὰ δ' ἄς τζ' ἀφήσωμεν, τὰ πάθη νὰ μιλοῦσι,
Καὶ ἄς πῶμεν γιὰ τὴν Ἄρετήν, ποῦ κῆγε γιὰ ν' ἀκῆσῃ.
Εἰς τοῦ Κυροῦ τζ' ἀθηβολή στήν προξενεῖαν ἐκείνη,
Καὶ ἔχει μεγάλου λογισμὸν, κ' ἔγνοια, πῶς τήνε κρίνει.
Εὐρίσκει τον, κ' ἐκάθετο, καὶ ἐφαίνεταιο του ἡ ζάλη,
Καὶ ἀκουμπιστὸν στήν χέρα του ἔκλινε τὸ κεφάλι.
Κ' ἡ Ἄρετῆ, ποῦ γινώριζεν, ἦντᾶναι ἡ ἔγνοια κείνη,
Γιὰ κόμπωμα πασίχαρη καὶ σπλαχνικοῦλα γίνῃ.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Λέγει τ' Ἀφέντη, ἦν τᾶναι αὐτῆ καὶ κάθεσαι ἐγνοιασμένος,
Βαρόκαρδος, καὶ μοναχός, καὶ ἀποσυνεφιασμένος;
Ἡ γνῶσίς σου τὰ βάρητα, καὶ λογισμοὺς ἐνίκα,
Κ' ἐδὰ ἦντα πρᾶγμα ἐγνοιανὸ σοῦφερε τόσῃ πίκρα;

ΡΗΓΑΣ

Ὡς ἤκουσε τὰ λόγια της ὁ σπλαγγνικός της Κύρις,
Λέγ', Ἀρετοῦσα κάτεχε, πῶς ἦλθ' ὁ νοικοκύρις.
Ἐκείνος ποῦ ὀρέγομαι, νὰ σοῦ τον κάμω τέρι,
Γιὰ δὲς παιδί μου εἰς κουζουλὸς πόσα μπορεῖ νὰ φέρῃ.
Γροίκτησε μιὰν ἀποκοτιάν, καὶ ἀδιαντροπιὰ μεγάλη,
Τοῦ Πεζοστράτη τοῦ λωλοῦ, ποῦλθε ν' ἀναθηθάλῃ.

Για τὸν υἱὸν τοῦ προξενειᾶν, ἄφοβα νὰ μιλήσῃ,
 Νὰ μὴ δειλιάσῃ νὰ ντραπῇ, μὰ νὰ τ' ἀποκοτήσῃ.
 Εἰς τὰ καλά μου μ' εὔρηκε, νὰ ζήσῃς, Συγατέρα,
 Ἄμῃ κακῇ γιὰ λόγου τοῦ ἦτον ἐτούτῃ ἡμέρα.
 Για δὲ ἓνα γέρον πελελὸν, ποῦ ζέλησε νὰ δράμῃ,
 Νὰ βουληθῇ μὲ Βασιλειᾶ συμπεθεριὸ νὰ κάμῃ.
 Τοῦ εἶπά του μέσ' στὴν Αὐλὴν πλειότου νὰ μὴν πατήσῃ,
 Καὶ ν' ἀποβγάλλῃ τὸν υἱόν, καὶ νὰ τὸν ἐξορίσῃ.
 Γλίγωρα σὲ πανδρεύω γὼ μὲ Ῥῆγα, Συγατέρα,
 Καὶ χθὲς ἀργὰ τὴν προξενειᾶν τὴν νύκτα μᾶς ἐφέρα.
 Τοῦτόναι τ' Ἀφεντόπουλο, ποῦ τὸ Βυζάντιο ὀρίζει,
 Καὶ κάθε εἰς τὸν ἐπαινᾶ, ὅπου τονὲ γνωρίζει.
 Τοῦτος εἶν' ὅπου τοῦδωκεν ἡ Μάννα σου στὴν χέρα,
 Τὸν εὐμορφότατον ἀνθὸν ἐκείνην τὴν ἡμέρα.
 Καὶ ὅπου μὲ τόσαις ἔπαρσες, καὶ μ' ἀφεντειᾶν μεγάλην,
 Στὴν χώραν ἦλθε, κ' ἴσα του δὲν ἦσαν πλέον ἄλλοι.
 Καὶ μὲ αὐτὸν ἐλόγιαζα γάμου νὰ τελειώσω,
 Τέρι του, καὶ γυναῖκά του γλίγωρα νὰ σὲ δώσω.
 Δὲν εἶν' καιρὸς νὰ σὲ κρατῶ, μὰ δὰ ποῦ ζοῦμεν ὅλοι,
 Νὰ τὴν χαρῆμεν, μάτια μου, τοῦ γάμου σε τὴν σχόλη.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἦκουσε ποιᾶν ἀπόφασιν τοῦ Πεζοστράτου δόθη,
 Μεγάλον πρᾶγμα ἦτονε τὸ πῶς δὲν ἐλιγώθη.
 Ἀπλογοιᾶ ἀπ' τὸ στόμα της, οὐδὲ μιλιὰ δὲν βγαίνει,
 Μᾶδειχνε πῶς ἡ ἐντροπή τὴν κάνει καὶ σωπαίνει.
 Καὶ μὴν μπορῶντας νὰ γροικᾶ, ἐπλάνταξ' ἡ καρδιά της,
 Βρίσκ' ἀφορμὴν κ' ἐμίσειψε, πάγει στὴν κάμερά της.
 Ἀγκουσεμένη βρῖσκετο πολλὰ τὴν ὄρα κείνη,
 Παρηγοριᾶν ἀνέμεινε νὰ βρῇ ἀπ' τὴν Φροσύνη.
 Σχύφτει, περιλαμβάνει τὴν κ' ἐστάθηκειν ἐμπρὸς της,
 Καὶ μὲ τὰ δάκρυα τὰ συχνὰ βρέχει τὸ πρόσωπόν της.

Κ' ἐκεῖ ποῦ κατεβαίνασιν, ἦταν ἠλιοῦ ἢ ἀκτῖνα,
 Μαργαριτάρια φαίνονταν ὅλα τὰ δάκρυα κεῖνα.
 Βουλὴν τὴν ἐ παρακαλεῖ γλίγωρα νὰ τῆς δώσῃ,
 Μὴ τὴν ἀφήσῃ νὰ χαθῆ, καὶ ἄδικα τελειώσῃ.
 Τὸν Πεζοστράτη ὁ Κύρις τῆς ἐδίωξε ἀπ' τὸ παλάτι,
 Κ' ἔτοιμο μαντάτο ξαφνικὸ, βλάπτει τὴν καὶ φυρᾷ τη.
 Κ' εἶναι τὸ πλεῖο χειρότερον, καὶ ὅπου βαθυὰ τ' ἐγγίζει,
 Γιατί καὶ τὸν Ἐρωτόκριτον πολλὰ μακρὰ ξορίζει.
 Καὶ ἀπὸ Ῥηγάδων προξενιὰν τοῦλθε τὴν ὥραν τούτη,
 Κ' ἐλήξεψε στὴν Ἀφεντιὰν, καὶ στὰ μεγάλα πλούτη.
 Κ' ἔβαλε μέσ' στὸν λογισμόν, τὸν γάμου νὰ τελειώσῃ,
 Τοῦ Βασιλεῖοῦ τοῦ Βυζαντιοῦ νόμφη νὰ τῆνε δώσῃ.
 Καὶ τὴν βουλὴν τῆς πιθυμᾷ, κ' ἐρμῆνευμα γυρεύει,
 Μ' ὅλου ὅπ' ἡ ἀγάπη τῆς, καὶ ὁ πόθος τ' ἐρμηνεύει.
 Γιατί δὲν θέλει μοναχῆ, νὰ κάμῃ τ' ἄχει ὁ νοῦς τῆς,
 Μὰ γύρευε καὶ ἀλλοῦ βουλὴν σ' ἄκουσε τῆ Κυροῦ τῆς.
 Ἡ Νέννα στοῦτα ποῦ γροικᾷ, χαρὰν καὶ πίκραν ἔχει,
 Κ' ἔδωκε γνωστικὴν βουλὴν, σ' ἐκεῖνο ποῦ κατέχει.
 Εἶχε χαρὰν, γιατί γροικᾷ, κί ὁ Ῥῆγας νὰ ξορίσῃ,
 Ἐβάλλθη τὸν Ἐρωτόκριτον, κ' ἐχ' ἡ φωτιά νὰ σβύσῃ.
 Καὶ πάλιν νὰ τῆνε Σωρῆ σὰν ξεπεριωρισμένη,
 Ἐτούτ' ἡ ἔγνοια τὴν πτωχὴν πολλὰ τῆνε βαραίνει.

NENNA

Λέγει τῆς, Συγατέρα μου, πειθῆ ὁ καιρὸς δὲν σάζει,
 Καὶ ὁ Κύρις σου γιὰ πανδρεία μ' ἄλλον σὲ λογαριάζει.
 Ἄφες τὸν Ἐρωτόκριτον, διῶξε τὴν ἔγνοια τούτη,
 Νάμπῆς κυρὰ στὴν ἀφεντιὰν, κ' εἰς τὰ μεγάλα πλούτη.
 Ὡσὰν σοῦ πρέπει νὰ γενῆς, καὶ πλείοτερα μεγάλη,
 Μὴν πᾶ νὰ χαμοκυλισθοῦν μιᾶς Ῥηγοπούλας κάλλη.
 Τὸ πρᾶγμα, πᾶχει δυσκολιαῖς, τὸ πρᾶγμα, πᾶ δὲν μοιάζει,
 Ὅπᾳχει γινῶσι, ἄς τὸ Σωρῆ, καὶ ἐμπρὸς ἄς τὸ λογιάζῃ.

Όταν σοῦ δίδουν ταῖς βουλαῖς, προθυμερὰ ταῖς πιάνε,

Καὶ ὅποια πληγώθη εἰς τὴν τιμὴν, ποτέτης δὲν ἐγίανε.

Ἀπὸ τὴν πρώτ' ὃ, τ' ἔλεγα, ἄς τῷθελες θυμάσαι,

Καὶ ταῖς βουλαῖς μὲς ταῖς καλάϊς, ἄς εἶχες ἀφουκρᾶσαι.

Μ' ἄς εἶναι ὅ,τι δὲν ἔκαμες, κάμετο ἐδᾶ, παιδί μου,

Ἄφες τὸν Ἐρωτόκριτον, καὶ πιάσε τὴν βουλή μου.

Διῶξέ τὴν ἀγάπην του, δὲν εἶναι αὐτός γιὰ σένα,

Καὶ μὴ θυμάσαι νὰ δειλιᾶς τᾶχετε μιλημένα.

Ἄν εἶν' κ' ὠμίλησες κυρὰ, ποῦρ' ἄλλο δὲν ἐγίνη,

Καὶ ὁ ἄνεμος ἐπῆρέ τὴν τὴν ὠμιλιά ἐκείνη.

Αὐτός δὲν θέλει πῆ ποτέ, γιατί' εἶναι δουλευτής σου,

Λόγον κάνένα ἄσχημον, νὰ βλάβῃ τὴν τιμὴ σου.

Σὰν δούλος θέλει σέ δωρεῖ, καὶ ὅταν σ' ἀναντρανίσῃ,

Δὲν θέλει πὰρ ἀποκοτιά, ποτέ νὰ σοῦ μιλήσῃ.

Σὰν διώξῃς τὴν ἀγάπην του, καὶ ὡσὰν τοῦ λησιμονήσῃς,

Καὶ σὰν φύσῃσῃς τὸ κερὶ, ὀπούψες, νὰ τὸ σβύσῃς,

Καὶ δῆ το, καὶ γνωρίσῃ το, πῶς εἶναι στὸ σκοτιδί,

Χάνει τς' ἐλπίδες ὀπού δᾶ ὁ ἔρωτας τοῦ δίδει.

Καὶ ἀπ' τοὺς κακὲς του λογισμοὺς, καὶ πείραξες εὐγαίνει,

Καὶ ὡσὰν καὶ πρώτα δουλευτής τοῦ παλατιοῦ πομένει.

Καὶ θέλει βρῆ νὰ πανδρευθῆ, στόπου ποῦ νὰ τοῦ μοιάζῃ,

Κ' ἐκεῖνα, ποῦ μιλήσετε, ποτέ νὰ μὴν λογιάζῃ.

Σὰν κοπελιά ἔσφαλες καὶ σὺ, κ' ἐβάλθῃς νὰ μιλήσῃς,

Τοῦ Ἐρωτόκριτου, μὰ σάζεται τὸ σφάλμα σὰν τ' ἀφήσῃς.

Μόνο μὴν πάγῃ παρεμπρός τὸ σφάλμα τὸ δικό σου,

Καὶ ἂν ἔπεσες, παιδάκι μου, γύρου γοργὰ, σηκώσου.

Λίγου ἂν ἐμουρδόθηκε, τὸ ροῦχο πάστρεψέ το,

Τὸ πρᾶγμα ὀπού δάνεισες, γιάγυρε κ' ἔπαρέ το.

Καὶ ἂν σοῦ πονῆ ν' ἀπαρνηθῆς τὸν πόθον καὶ βαραίνεις,

Λόγιασε τὰ καλῆτερα, κυρὰ μου, ποῦ κερδαίνεις.

Διώχνεις τὴν στρατάν τὴν κακὴν, δρόμον καθάριον πιάνεις,

Πολλὰ μεγάλην ἀλλαξιάν, κ' ἐπαινεμένην κάνεις.

Διαλέγεις πλούτη καὶ ἀφεντιαῖς, καὶ δὲν φηῶς τὰ λίγα
 Κ' ἀφίνεις ἓνα δουλευτήν, καὶ πέρνεις ἓνα Ῥῆγα.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τοῦτα ν' ἀκούῃ ἡ Ἀρετὴ, ἔσειε τὴν κεφαλὴ τῆς,
 Καὶ λέγ' ἐκεῖνο ποῦ γροικᾶ, κάνειτο μοναχὴ τῆς.
 Καὶ τῆς Φροσύνης τὴν βουλὴν πλειὸ δὲν τῆνέ γυρεύει,
 Τὸν ἔρωτ' ἔχει δάσκαλον, κ' ἐκεῖνος τ' ἔρμηνεύει.
 Καὶ δίχως ἄλλο βάλθηκε βαθυὰ νὰ Σεμελιώσῃ,
 Τὸν πόθου τῆς, καὶ ὅ, τ' ἔγραψε δὲν Σέλει πλειὸ νὰ λυώσῃ.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Γιατὶ τὸ γράμμα στὴν καρδιὰν εἶναι δίχως μελάνι,
 Καὶ δὲν μπορεῖ πλειὸ νὰ λυθῆ, παρ' ὅταν ἀποθάνῃ.
 Καὶ ἀπόψε ν' ἀρραβωνιασθῶ βούλομαι μετ' ἐκεῖνον,
 Νᾶν' ἄνδρας μὲ, καὶ τέρι μὲ, καὶ ἀλλοιῶς δὲν τὸν ἀφίνω.
 Καὶ ὄρκου φρικτὸν ν' ὀμώσωμεν, καὶ πάντα νὰ κρατοῦμεν,
 Τὸν πόθου μας ἀμάλαγον, ὅσον καιρὸν καὶ ἂν ζοῦμεν.
 Καὶ τοῦ Κυροῦ μου νὰ τὸ πῶ, εἰς πανδρεῖά ἂν μὲ σφίξῃ,
 Πῶς μ' ἄλλον ἄνδρα δὲν Σωρῶ καὶ μοιάζει νὰ μὲ σμίξῃ.
 Γιατ' ἔταξα τοῦ Ῥώκριτου σύντροφον νὰ τὸν κάμω,
 Καὶ χίλιοι χρόνοι ἂν διαβοῦν, μ' ἄλλον δὲν Σέλω γάμο.
 Καὶ ἄς εἶναι κ' εἰς τὴν ξενιτειάν, καὶ ἄς εἶναι κ' εἰς τὰ ξένα,
 Ἐγὼ νᾶμαι γιὰ λόγου του κ' ἐκεῖνος γιὰ ἱμένα.
 Καὶ δὲν λογιᾶζω ἔτοια ἀπονιὰ πῶς ναῦρω τοῦ Κυροῦ μου,
 Νὰ Σὲ νὰ δώσῃ Σάνατον ἄδικα τοῦ κορμιοῦ μου.
 Παλ' ἂν τὸ κάμη ἡ γνώμη του, καὶ Σὲ νὰ μ' ἀποθάνῃ,
 Ἐγὼ καλλιᾶχω Σάνατον, παρὰ στανιὸ στεφάνι.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τοῦτα τὰ λόγια τὰ ἐγνοιανὰ πλειὰ βαρυὰ πὸ τ' ἄλλα,
 Τὴν Νέννα σ' ἄλλους λογισμοὺς βαρύτερους ἐβάλα.

Κ' ἐχάθηκε τὸ αἷμά της, τὸ φῶς τῶν ὀμματιῶν της,
 Καὶ τοῦ νεκροῦ τὸ πάχυνσμα εἶχε τὸ πρόσωπόν της.
 Ἐτρεμεν ὄλο τὸ κορμί, κ' ἡ δύναμις τῆς ἐχάθη,
 Λογιάζοντας τὰ βάσανα, καὶ τῆς Ἀρετῆς τὰ πάθη.

NENNA

Λέγει της, ἤντ' ἄνε τὰ μιλεῖς; σὺ εἶσαι, ἢ τάχα ἄλλη;
 Καὶ πούδρες τὴν ἀδιαντροπιάν, ὁπούχεις τὴν μεγάλην;
 Καὶ μελετᾷς τέτοιας λογιῆς τοῦ Ῥῆγα νὰ μιλήσης;
 Πῶς ἔχεις γλωῦσσα νὰ τὸ πῆς, καρδιάν ν' ἀποκοτήσης;
 Καὶ πούναι ἡ τάξις σου Ἀρετῇ, καὶ ἀφῆκές την, κ' ἐχάθη,
 Καὶ ἐψυχομαραθῆκασι τῆς εὐγενειᾶς σου τ' αὐθη;
 Τόχες γροικῆσαι ἄλλοῦ νὰ πῆ λόγον γιὰ πόθου ὀδύνη,
 Τὸ πρόσωπο κοκκίνιζες, κ' ἤξαφτες σὰν καμίνι.
 Κ' εἶχες τὸν ἔρωτα ἐχθρὸν κ' ἐμίσας του περίσσα,
 Κ' ἐδὰ Ἀρετῇ μου πράγματα ἄφαντα σ' ἐνικῆσα.
 Ἐγὼ βουλή, οὐδὲ θέλημα ποτὲ δέν θέλω δώσει,
 Εἰς τὴν τιμὴ ἐνοῦς Βασιλειῶ εἰς δουλευτῆς ν' ἀπλώση.
 Νὰ δῆ τέτοιο ἀνεπόλπιστον ἐδὰ στά γερατιά του,
 Νὰν ἄνδρας σ' ὁ Ῥωτόκριτος, ὁπούσαι σὺ κυρά του.
 Πῶς νὰ τὸ συδασθῶ Ἀρετῇ, καὶ θέλημα νὰ βάλω,
 Καὶ νὰ σ' ἀμπώσω νὰ γαθῆς σ' ἔτοιο γκρημνὸ μεγάλο;
 Τὰ πάθη σου δὲ νὰν πολλὰ μὲ τὸν καλόν σου Κύρι,
 Ἄν εἰς τέτοιο κάμωμα τὸ ροιζικὸ σὲ σύρη.
 Καὶ ἐπάνω σ' ὄλα κάτεχε, καὶ ὁ Ῥήγας θανατῶνει,
 Αὐτόνον καὶ τὸν κύριν του, σὰν πίβουλον ζυγῶνει.
 Κ' ὅ, τι ἂν ἔχουν χάνουνα, τὸ σπῆτί τους ἐρμίζει,
 Ἄν σὲ γροικῆση νὰ τοῦ πῆς, πρᾶγμα ποῦ δέν ἐλπίζει.
 Καὶ ὅπου καὶ ἂν δὲ νὰ ξορισθῆ, πέμπει νὰ τὸν ξεδράμη,
 Νὰ τὸν εὐρῆ, καὶ ἐπάνω του κρίσιν πικρὰν νὰ κάμη.
 Ἄλλαξε, θυγατέρα μου, τὸν λογισμὸν αὐτῆνον,
 Γῆ ἐγὼ μακραίνω ποδεπά, καὶ μοναχὴν σ' ἀφήνω.

Δὲν θῆλω κ' ἄνθρωπος νὰ πῆ εἰςὲ καιρὸν κἀνένα,
 Πῶς εἰς ἐτοῦτα μιὰ βουλή ἤμουν ἐγὼ μὲ σένα.
 Ἀνάθεμα τὴν ὄρεξι, κακὴ ὦρα τέτοιαν γνώμη,
 Τόσον δὲν ἐδαρέθηκες τὰ βάσανά μ' ἀκόμη;
 Νὰ διώξης τέτοιον λογισμόν, νὰ φύγ' ἀπὸ κοντά σου,
 Καὶ ὁ νοῦς σου νὰ συμμαζωχθῆ, νᾶλθουν τὰ λογικά σε.
 Ἄφες τὸν Ἐρωτόκριτον, μὴν τὸν ἀναθηθάνης,
 Συνήφερε παιδάκι μου, καὶ δὲς καλὰ ἦντα κάνεις.
 Ἡ' ἐλπίδα μ' ἔτοιαν πιθυμιὰν βλέπε μὴ σὲ κομπώση,
 Νὰ γελασθῆς, νὰ ντροπιασθῆς, μ' ἄς σε βοηθήση ἡ γνῶσι.
 Καλὰ τὸ λέν οἱ φρόνιμοι, καὶ ταῖς γυναῖκες ψέγουν,
 Γιατ' ὄλο τὰ χειρότερα, καὶ τὰ κακὰ γυρεύγουν.
 Καὶ δίχως γνῶσι ταῖς κρατοῦν, καὶ πελελαῖς ταῖς κρίνουν,
 Γιατί διαλέγουν τὸ κακόν, καὶ τὸ καλόν ἀφίνουν.
 Καὶ τοῦτο βλέπω φανερά σήμερον εἰς ἐσένα,
 Τὰ τιμημένα δὲν ψηφᾶς, μὰ θῆς τὰ ντροπιασμένα.
 Πρᾶμμα ὁποῦναι ὡσὰν σκιά, καὶ ὡσὰν ἀνθός διαβαίνει,
 Καὶ ὡσὰν τὸν ἄνεμον σκορπᾶ, καὶ ὡσὰν τὰ νέφη πηαίνει.
 Ὁρέχθηκες, κ' ἐδιάλεξες, προσωρινὰ ξετρέχεις,
 Κ' εἰς τὰ παντοτινὰ θωρῶ, καὶ λίγην ἔγνωιαν ἔχεις.
 Καὶ θῆς ν' ἀφήσης ἐντροπήν εἰς τὰ Ῥηγάτα μέσα,
 Σ' ἔτοιαις δουλειαῖς ἀνάθεμα σ' ἐκείνους ὅπ' ἐφταῖσα.
 Παιδάκι μ', ὅποιας στήν τιμὴν τέτοιο ἀσχημάδι βάνου,
 Σαπούνια δὲν τὸ πλύνουσι, μηδὲ νερὰ τὸ βγάνου.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐλεγ' ἡ Νέννα, διάτασσε, λογαριασμόν τζ' ὠμίλει,
 Κ' εἰχέτην στήν ἀγκάλην της, κλαίοντας τὴν ἐφίλει.
 Κ' ἔπασχεν ὅσο τὸ μπορεῖ, τὸν νοῦν της ν' ἀλαφρώση,
 Καὶ ὁ λογισμὸς, ὁποῦβαλε, νὰ μὴν τὴν ἐκομπώση.
 Ὅσο τζ' ὠμίλειε, ἀγρίευε, καὶ λέγει πρὸς τὴν Νέννα:

ΑΡΕΤΟΤΣΑ

Ἐποῦτα δὲν τ' ἀνέμενα, νὰ μοῦ τὰ πῆς ἐμένα.
 Τὰ τόσα κανακίσματα θωρῶ πῶς ἐδιαβῆκαν,
 Κ' ἡ σπλαγνικαῖς ἀναθροφαῖς ἐξελησμονηθῆκαν.
 Ποῦ μ' ἔβλεπες νὰ κοιμηθῶ, καὶ πάλιν νὰ ξυπνήσω,
 Κ' ἐδὰ μοῦ λέγεις, Ἀρετῆ, μισεύγω νὰ σ' ἀφήσω;
 Γιατὶ θωρεῖς κί ἀγάπησα, ὡσὰν τὸ κάμαν κί ἄλλαις,
 Πλειὰ παρὰ μένα φρόνιμαις, πλειᾶ ἄξιαίς, πλειὰ μεγάλαις;
 Θωρεῖς καὶ ὁ πόθος εἶν' πολὺς, κ' ἡ πεδομὴ εἶναι τόση,
 Ποῦ μοῦ σκοτείνιασε τὸν νῆν, καὶ πλειὸ δὲν ἔχω γνωῖσι;
 Καὶ ὡσὰν μοῦ πῆρε τὴν ἐξά, ποιαῖς δύνάμες μποροῦσι,
 Καὶ ποιαῖς γυναῖκας ἢ ἀνδρειαῖς νὰ τότε πολεμοῦσι;
 Εἴγωχα ταῖς ἐλπίδες μου, καὶ θάρρημου σ' ἐσενα,
 Γλυκὰ βοτάνια νὰ μᾶ βρῆς, νὰ μὲ γιατρέψης, Νέννα.
 Κ' ἐσὺ θωρῶ μὲ τὴν φωτιαν, καὶ σίδηρο γυρεύεις,
 Νὰ μᾶ γιατρέψης τὴν πληγὴν, καὶ πλειὰ τὴν ξαγριεύεις.
 Γιατ' εἶναι σάρκα ζωντανή, καὶ ὡς μίξη μετ' αὐτάνα,
 Μὲ θανατώνεις τὴν πτωχὴν, σὰν κ' ἄλλαις π' ἀπεθάνα.
 Πῶς νὰ τὴν διώξω τὴν φιλιὰ, κ' ἐκείνη νὰ μὲ γιάνη,
 Ἄνθρωπος ἀνημπόρετο πρᾶγμα ποτὲ δὲν κάνει.
 Κ' εἰς τὴν φιλιὰν ποῦ βρίσκομαι, καὶ στέκω ν' ἀφορμίσω,
 Δὲν εἶναι τοῦτο γιατρικὸ νὰ λὲς, νὰ τὴν ἀφήσω.
 Θωρῶ σε πῶς πλειὰ παρὰ μὲ, φοβᾶσαι καὶ τρομάσσεις,
 Γιατὶ δειλιᾶς τὸν θάνατον σήμερον νὰ περάσης.
 Τὰ πάθη ποῦ σοῦ μίλησα, σ' φόβον πολὺν σ' ἐβάλα,
 Καὶ ἐχάσα τὴν ἀναθροφήν, καὶ τῶν βυζιῶν τὸ γάλα.
 Καὶ ὅ, τ' ἔλεγες, καὶ ὅ, τ' ἔτασες ἄλλοτε, ἐπεράσα,
 Τζ' ἐλπίδες, ποῦχα πρὸς ἐσέ, ὅλαις ἐδὰ τζ' ἐχάσα.
 Καὶ ἄς εἶχες ἦσαι μετὰ μὲ, καὶ σ' μιὰν βουλὴν ὁμάδι,
 Καὶ ἄς μᾶς ἐδώσεν θάνατον, καὶ ἄς πᾶμεν κ' εἰς τὸν Ἄδη.

Ε'γώμαι νειά και κοπελιά, και πάλιν δὲν φοβοῦμαι,
 Και για θανάτους ἑκατὸ τὸν πόθον δὲν ἀρνοῦμαι.
 Κ' ἐσὺ Φροσύνη, πούσαι γραί, γυναῖκα τοῦ καιροῦ σου,
 Φοβάσαι τόσο και δειλιάς, θάνατου τοῦ κορμιού σου;
 Νὰ μὴν τὸ μάθ' ὁ Κύρις μου, νὰ πᾶ νὰ σοῦ μανίση,
 Ἄν σ' εἶχε δεῖρει μιὰ και δυὸ, πάλ' ἤθελε σ' ἀφήση.
 Μὰ σὰν με χάσης, θέλεις πῆ, ὄφου, για λίγο πρᾶμμα,
 Τὰ λόγια, τὰ διατάγματα πόσο κακὸν ἑκάμα.
 Ε'χάσα την τὴν κορασσιὰν τὴν μονοθυγατέρα,
 Ἡ ἑρμηνευσίς, κ' ἡ μάνιταις εἰς τοῦτο τὴν ἑφέρα.
 Και θές με μυριολυπηθῆς, και θές ἀναστενάξει,
 Τὸ κάρβουνό μου στὴν καρδιάν πάντα σὲ θέλει βράζει.
 Και αὐτὸ τὸ στήθος ποῦ πολλὰ μ' εἶχε κανακεμένη,
 Τὸ θέλεις δέρνει, νὰ πουῆς, Νέννα μωρὴ καυμένη.
 Και τὰ βυζιά ποῦ σπλαγχνικά μου δίδασι τὸ γάλα,
 Θές τζαγκερνίζει σὰν με δῆς, στὸ μνῆμα πῶς μ' ἐβάλα.
 Τὰ μάτια σε ποῦ χαίρουνταν, πολλὰ και ἀναγαλλιούσαν,
 Κ' ἐδείχναν τὴν ἀγάπην τους, πάντ' ὅταν μ' ἐθωροῦσαν,
 Νὰ τρέχουν δάκρυα ποταμὸν, νὰ καίγουν τὴν καρδιά σου,
 Στὸ σ' εὔρεν ἀνεπόλπιστον ἐδὰ στὰ γερατιά σου.
 Και νὰ στραφοῦν νὰ μὴ με δοῦν, και ὁ τοπος ν' ἀπομείνη,
 Ποῦ κοιτομουν, ποῦ κάθουμην, με σὲ μάννα Φροσύνη.
 Πῶς τὸ βαστάς; και πῶς τὸ θές; κ' ἡ φύσου πῶς τὸ κάνει,
 Ν' ἀφήσης τέτοιο σπλαγχνικὸ παιδί σου ν' ἀποθάνη;
 Και τὸς αὐτὴ ἡ ὄρεξις μὴν ἤθελε μανίση,
 Και λόγια τῆς παρηγορίας ἄς μοῦθελε ἀφήσει.
 Και ἄς τὸχες συδασθῆ κ' ἐσὺ, ὅ, τ' ἐβάλα στὸν νοῦ μου,
 Και μὴ σὲ κάμη ἔτς' ἀσπλαχνην ὁ φόθος τοῦ Κυροῦ μ.σ.
 Και ἂν εἶχες μπῆ εἰς κίνδυνον, και πείραξι για μένα,
 Ἄς εἶχες ἔχει πομονήν, ὡσὰν καλήμου Νέννα.
 Φίλος για φίλον εἶδαμεν νὰ πέση ν' ἀποθάνη,
 Κ' ἐτοῦτα εἶν' τὰ πωρικά, ὅπ' ἡ ἀγάπη κάνει.

Κ' ἐγὼ, ποῦ σοῦμαι φίλενα, καὶ τέκνο στὴν ἀγάπην,
 Διὰ τὸν φόβον τῆς ἀσκιᾶς ὁ νοῦς σου παρετράπη;
 Καὶ τάχα ξαναγίνηκεν εἰς κάθε πρᾶγμ' ἡ φύσις,
 Κ' ἐκεῖνα, ποῦ ξετέλειωσε, δεῖ νὰ τὰ καταλύσῃ;
 Ποιὸς εἰς τὸν κόσμον φάνηκε, κ' ἀγάπην δὲν κατέχει;
 Ποιὸς δὲν τὴν ἐδοκίμασε; ποιὸς δὲν τὴν ξετρέχει;
 Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι μοναχὰ, ποῦχουν θωριὰν, καὶ γνῶσι,
 Τρέχουν εἰς τοῦτο τὸ δενδρὸ τῆς ἀγάπης γιὰ νὰ τρωσι.
 Πέτραις, δενδρά, καὶ σίδερα, καὶ ζὰ στὴν οἰκουμένη,
 Ὅλα γνωρίζουν καὶ χροικοῦν τὸν πόθον πῶς τὰ γιαίνει.
 Κ' ἓνα μετ' ἄλλο τὴν φιλιὰν, κ' ἀγάπην λογαριάζει,
 Καὶ ὅλ' ἀγαποῦν καὶ πιθυμῶν τὸ πρᾶγμα ποῦ τεριάζει.
 Μὰ ὅλα γιὰ μένα σφάλασι, καὶ πᾶσιν ἄνω κάτω,
 Γιὰ μὲ ξαναγεννήθηκεν ἡ φύσις τῶν πραγμάτων.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τουτᾶλεγεν ἡ Ἀρετὴ, σὰν ἔξω ἀπ' τὸν νοῦ της,
 Καὶ θάνατον ἐτάζουνο νὰ δώσῃ τοῦ κορμιοῦ της.
 Ἐγνώρισεν ἡ Νέννα της, εἰς τ' ἦτονε φερμένη,
 Τὸ διάταγμα ἐσχόλασε τὸ ἐρμηνεῦμα σωπαίνει.
 Τὰ δυνατὰ ἀπαλύνασι, τ' ἀνήμπορα μπορέσαν,
 Κ' ἐχάσαν οἱ λογαριασμοί, τὰ σφάλματα κερδέσαν.
 Τὴν γνώμην καὶ τὴν ὄρεξιν πάραυτα τὴν ἀλλάσσει,
 Καὶ τὸ παιδί της καὶ κυρὰν δὲν θέλει νὰ τὴν χάσῃ.
 Καλὰ τὸ λέγ' ὁ φρόνιμος, ὅπ' ὅλα τὰ λογιάζει,
 Ὁ πόνοσ ὁ βαρύτερος τὸν ἐλαφρὸν σχυλάζει.
 Τὸν πλειὰ μικρότερον γκρεμνὸν νὰ κατεβῆ γυρεῖ,
 Δὲν θέλει πλειὸ νὰ τῆς μιλή, καὶ νὰ τὴν ἐπαιδεύῃ.
 Θωρεῖ κ' ἐσήκωνεν ὁ νοῦς, κ' ἐθάμπωνε τὸ φῶς της,
 Πολλὰ τὴν ἐφοθήθηκε, μὴν ξεψυχῆσ' ἐμπρός της.
 Λέγει, τὰ πρᾶγματ' ὁ καιρὸς, λιγαίνει κ' ἐλαφραίνει,
 Τὸν θάνατον μὴδὲ γιατρὸς, μὴδὲ χορτᾶρι γιαίνει.

Εκείνος εἶν' ἀγιάτρευτος, καὶ ὁ κύκλος ὡς γυρίση,
 Δὲν ἤμπορεῖ ποτέ νεκρὸν στὸν λάκκον νὰ βοηθήση.
 Σταῖλλα, πῶ φέρουν οἱ καιροὶ, μάχαις, ἢ πόθου ὀδύνην,
 Γυρίζ' ὁ πόθος εἰς ὀργήν, κ' ἡ μάχη εἰς καλωσύνην.
 Συχνὰ ὅλα μεταλλάσσονται, καὶ τὰ βαρὰ λαφραίνουν,
 Ἀμ' ὅταν ἔλθῃ ὁ θάνατος, σκολάζουν, καὶ σωπαίνουν.
 Τουτᾶλεγ' ἀπὸ μέσα της, κ' ἐβάλθη νὰ βοηθήση,
 Τῆς Ἀρετῆς, καὶ ὅσον μπορεῖ νὰ τὴν παρηγορήση.

ΦΡΟΣΤΗΗ

Λέγει της, Συγατέρα μου, παιδιὰ ἔβαλες στὸν νοῦ σου,
 Νὰ κάμῃς τέτοιο βλαΐψιμο, καὶ ἄδικο τοῦ κορμιοῦ σα.
 Κ' ἔτ' εἰ καλὰ θεμελίωσες μέσα στὸν λογισμὸν σου,
 Ἀπόψε ν' ἀρραβωνιασθῆς μ' ἓνα μικρότερόν σου.
 Κ' εἰς ἀφορμὰρα ὁ λογισμὸς σ' ἔφερε Συγατέρα,
 Καὶ πλειὰ παρὰ ποτέ δειλιῶ ἐτούτην τὴν ἡμέρα.
 Μὴν πᾶ νὰ πάρῃς θάνατον, καὶ χάσης τὴν ζωὴ σου,
 Καὶ μ' ἔτοιον τέλος ἀσχημο μαυρίσης τὸ κορμί σου.
 Χάσης τὸν κόσμον ἄδικο μ' ἔτοιαν λογιῆς ψηγάδι,
 Καὶ πάγῃς μὲ πολλὴν ντροπὴν πολλ' ἀσχημη στὸν Ἄδη.
 Δὲν θέλω νὰ σ' ἀπαρνηθῶ, μὰ θεὸς νὰ σοῦ βοηθήσω,
 Καὶ πιθυμῶ πὸ λόγου σου, καὶ πέμου νὰ γροικήσω.
 Μὲ ποῖον τρόπο βούλεσαι, κ' ὁ νοῦς σου πῶς τὸ δίδει,
 Κυρά μου ν' ἀρραβωνιασθῆς, νὰ δώσης δακτυλίδι.
 Βλέπεσαι μὴν βουλευθῆς, βλέπεσαι μὴν θελήσης,
 Πέτραις νὰ βγάλῃς γιὰ νὰ μπῆ, νὰ πᾶ νὰ μ' ἀφορμίσης.
 Δὲν θέλω τοῦτο νὰ γενῆ, καλλιᾶχω νὰ μὲ σφάξῃς,
 Ἄς εἶν' ἀπέξω, μίλιε του τὸ θέλεις νὰ τοῦ τάξης.
 Κ' ἐκεῖνος πάλ' ἄς σοῦ μιλή, καὶ στέκε σὺ ἀπὸ μέσα,
 Καὶ δέσετε τὸν πόθον σας σὰν κ' ἄλλοι τὸν ἐδέσα.
 Καὶ ἄς περπατᾶνε ἡ μέραις σας, καὶ ὁ κύκλος θελ' ἀλλάξει,
 Μὲ τὸν καιρὸ ὅλα τὰ νικᾶ ἢ φρόνησις κ' ἡ τάξι.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ποτέ της μεγαλήτερην χαρὰν ἢ Ἄρετοῦσα,
 Δὲν εἶδε, μηδὲ πλεῖα γλυκεῖαν φωνὴν τ' ἀφτιάτ' ἀκῆσα.
 Καὶ τρέχει, καὶ ἀγκαλιάζεται, γλυκοφιλεῖ τὴν Νέννα,
 Καὶ ἀπ' τὴν χαρὰν εἰς μᾶτια τῆς τὰ δάκρυα κατεβαῖνα.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Λέγ' ἄφες αὐτὰς τὰς λογισμῆς, καὶ ὁ νῦς σου μὴν τὸ βάλῃ,
 Κ' ἐμᾶς ἢ χέρα μας ποτὲ πέτραν κάμμιαν νὰ βγάλῃ.
 Οὐδὲ μεγάλη, οὐδὲ μικρὰν, ἀσδέστην, οὐδὲ χῶμα,
 Μὰ τοῦτο τ' ἀρράδῶνιασμα γίνεται μὲ τὸ στόμα.
 Καὶ δίχως νὰ μού τῶγες πῆ, δὲν τῶκανα ποτέ μου,
 Καλλιᾶπερνα τὸν θάνατον, Νέννα, καὶ πιστεύέ μου.
 Κ' ἐκεῖ θὲς εἶσαι μετὰ μὲ, δῆς θὲς τὸ θὲ νὰ κάμω,
 Σὰν μάννα, καὶ μαρτύρισα νᾶσαι κ' ἐσὺ στὸν γάμο.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Πολλὰ πεθύμα ἢ Ἄρετῆ, ἢ μέρα νὰ περάσῃ,
 Καὶ νᾶλθῃ ἢ νύκτα νὰ τ' εὐρῆ, τὸν γάμον νὰ σὺβάσῃ.
 Ἐδέτ'ε καὶ ὁ Ῥωτόκριτος πληθαίνει ἢ πιθυμιά του,
 Νὰ τῆς μιλήσῃ, νὰ τῆς πῆ γιὰ τὰ ξορίσματά του.
 Μὰ τὴν βουλὴν τῆς Ἄρετῆς ἀκόρη δὲν κατέχει,
 Πολλὰ φοβάται, καὶ δειλιᾶ, κ' ἔγνωια μεγάλην ἔχει.
 Λογιάζει, πῶς σὰν ξορισθῆ, λογιάζει σὰν μακρύνῃ,
 Νὰ πιάσῃ ἢ Ἄρετῆ νερό, νὰ σδύσῃ τὸ καρμίνι.
 Ἐτοῦτο εἶναι φυσικόν, κ' ὅπ' ἀγαπᾶ, φοβάται,
 Γιατ' εἶδαμεν πολλαῖς φοραῖς, καὶ ὁ κόπος λησημονᾶται.
 Κεῖ ποῦναι ἀγάπη καρδιακῆ, εἰς ὅποιον κ' ἂν ἐλάχῃ,
 Πάντα φοβάται, καὶ δειλιᾶ, νὰ μὴν τοῦ φέρῃ μάχη.
 Ἐθράδνασεν, ἐνύκτωσε, λιγοψυχᾶ ἢ καρδιά τους,
 Στὸ παραθύρι νὰ βρεθοῦν, νὰ ποῦν τὰ βάσανά τους.

Ἐφθασε τὸ μεσάνυκτον, ἡ ὄρα π' ἀναμέναν,
 Στὸν τόπον εὐρεθήκασιν, ποῦ κάθε νύκτα πηαῖναν.
 Μιὰν ὄρα κλάψασιν ἐμπρὸς, δρυμιά κ' ἐλουκτουκῆσαν,
 Καὶ ἀπέκει μ' ἀναστεναγμούς τὰ πάθη τους ἀρχῆσαν.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Λέγει τῆς ὁ Ῥωτόκριτος, ἦκουσες τὰ μαντάτα,
 Ἦ ὁ Κύρις σου μ' ἐξώρισε στῆς ξενιτειᾶς τὴν στρατά.
 Κ' ἐφάνη του κ' ἐσφάγηκεν δι' ἀφορμὴ δική μου,
 Σὰν ἔμαθε τὴν προξενιάν, ποῦκουσε τοῦ γονῆ μου.
 Κ' ἔτοιγας λογιῆς ἐμάνισε, τόσον βαρὺ τοῦ φάνη,
 Καὶ ὁ κύρις μ' ἀπ' τὴν πίκραν του λογιᾶζω ν' ἀποθάνη.
 Τέσσαραις μέραις μοναχὰ μοῦδωκε ν' ἀναμένω,
 Καὶ ἀπέκει νὰ ξενιτευθῶ, πολλὰ μακρὰ νὰ πηαῖνω.
 Καὶ πῶς νὰ σ' ἀποχωρισθῶ; καὶ πῶς νὰ σοῦ μακρύνω;
 Καὶ πῶς νὰ ζήσω δίχως σου στὸν χωρισμὸν ἐκεῖνο;
 Ἐσίμωσε τὸ τέλος μου, μάθης τὸ Δὲς κυρά μου,
 Στὰ ξένα πῶς μὲ θάψασιν, κ' ἐκ' εἶν' τὰ κόκκαλά μου.
 Κατέχω το κ' ὁ κύρις σου γλίγωρα σὲ πανδρεύει,
 Ῥηγόπουλο, Ἀφεντόπουλο, σὰν εἶσαι σὺ, γυρεύει.
 Καὶ οὐδὲ μορεῖς ν' ἀντισταθῆς, σὰν θέλουν οἱ γονεῖς σου,
 Νικοῦν αὐτοὶ τὴν γνώμη σ, καὶ ἀλλάσσει ἡ ὄρεξις σου.
 Μιὰ χάριν μόνον σὲ ζητῶ, κ' ἐκείνην θέλω μόνον,
 Καὶ μὲ ἐκεῖν' ὀλόχαρος τὴν ζῆσίν μου τελειώνω.
 Τὴν ὄρα π' ἀρραβωνιασθῆς, νὰ βαρυναστεναῖξης,
 Καὶ ὅταν νύμφη στολισθῆς, σὰν πανδρεμένη ἀλλάξης.
 Νὰ ἀναδακρυσῆς καὶ νὰ πῆς, Ῥωτόκριτε καυμένε,
 Τὰ σοῦταξα, ἀλησιμόνησα, τόθελες πλειὸ δὲν εἶναι.
 Καὶ ὅταν σ' ἀγάπ' ἀλλοῦ γαμπροῦ Δὲς δώσεις τὴν ἐξάσ,σ,
 Καὶ νοικοκύρις νὰ γενῆ στὰ κάλλη τζ' ὠμορφιάς σ.
 Ὅταν μὲ σπλάχνος σὲ φιλεῖ, καὶ σὲ περιλαμβάνει,
 Θυμῆσ' ἐνὸς ὁποῦ γιὰ σὲ ἐθάλλη ν' ἀποθάνη.

Θυμῆσου, πῶς μ' ἐπλήγωσες, καὶ ἔχω θανάτου πόνου,
 Καὶ οὐδὲ ν' ἀπλώσω μᾶθωκες σκιάς τὸ δακτύλι μόνου.
 Καὶ κάθε μῆνα μιὰν φοράν μέσα στὴν κάμερά σου,
 Λόγιασαι τὰ παθα γιὰ σέ, νὰ μὲ πονῆ ἢ καρδιά σου.
 Καὶ πιάνε καὶ τὴν ζωγραφιάν, πούβρες στ' ἀρμάρι μέσα,
 Καὶ τὰ τραγούδια πούλεγα, καὶ ὅπου πολλά σ' ἀρέσα.
 Καὶ διάβαζε τα, θώριετα, καὶ ἀναθυμοῦ κ' ἐμένα,
 Ποῦ μ' ἐξωρίσανε γιὰ σέ πολλά μακρὰ στά ξένα.
 Καὶ ὅταν σοῦ ποῦν καὶ ἀπόθανα, λυπήσουμε, καὶ κλάψε,
 Καὶ τὰ τραγούδια πούδγαλα, μέσ' στὴν φωτιά τὰ κάψε.
 Γιὰ νὰ μὴν ἔχης ἀφορμὴν εἰσὲ καιρὸν κἀνένα,
 Πλειό σου νὰ τ' ἐνθυμηθῆς, μὰ νὰν λησμονημένα.
 Παρακαλῶ, θυμοῦ καλὰ, ὅ,τι σοῦ λέγω τώρα,
 Καὶ γλήγωρα μισεύω σου, κ' εὐγαίνω πὸ τὴν χώρα.
 Καὶ ἄς τάξω ὁ κακοροϊζικος, πῶς δὲν σ' εἶδα ποτέ μου,
 Μὰ ἓνα κερὶ ἀπτούμενον ἐκράτου κ' ἔσβυσέ μου.
 Μὰ ὅπῃ καὶ ἂν πάγω, ὅπου βρεθῶ, καὶ τὸν καιρὸν πού ζήσω,
 Τάσσω σου ἄλλην νὰ μὴν δῶ, μηδὲ ν' ἀναντρανήσω.
 Κἀλλιᾶχ' εἰσὲ μὲ θάνατον, παρ' ἄλλην μὲ ζωὴ μου,
 Γιὰ σένα ἐγεννηθήκε στὸν κόσμον τὸ κορμί μου.
 Ἢ εὐμορφιαῖς σου ἔτοιαις λογιῆς τὸ φῶς μου τριγυρίσαν,
 Κ' ἔτοιαις λογιῆς ἢ ἐρωτιαῖς ἐκεῖ σ' ἐζωγραφίσαν.
 Κ' εἰς ὅποιον τόπον καὶ ἂν σταθῶ, τὰ μάτια ὅπῃ γυρίσου,
 Πρῶγμ' ἄλλο δὲν μπορῶ νὰ δῶ παρά τὴν στόρησί σου.
 Καὶ ἄς εἶσαι εἰς τοῦτο θάρρητή, πῶς ὅταν ἀποθαίνω,
 Χαιρετισμὸν ἂν μοῦπεμπες στὴν ὄρα κείνη, γαίνω.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Δὲν ἤμπορεῖ πλειό ἢ Ἀρετὴ ἐτοῦτα ν' ὑπομένῃ,
 Καὶ ἀγκουσεμένη βρίσκεται, καὶ περιωρισμένη.
 Καὶ λέγει του, νὰ μιλῆ πλειότερα μὴ βαραίνῃ,
 Μιὰν λαδωμένην τζ' ἐρωτιαῖς, τοῦ πῶς ἀρρώστημένη.
 Erotocrito.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Τὰ λόγια σου, Ῥωτόκριτε, φαρμάκι ἔδαστουσαν,
 Καὶ εἰς ἤλπιζα, εἰς ἀνέμενα τ' ἀφτιά μὲ ὅ, τι σ' ἀκῆσαν.
 Ἦντάναι τᾶτα ποῦ μιλεῖς, καὶ ὁ νοῦς σου πῶς τὰ βάνει;
 Ποῦ τὰ βρε αὐτὰ ἢ γλῶσσά σου, ὅπου μ' ἀναθηθάνει;
 Καὶ πῶς μπορεῖ τούτ' ἢ καρδιά, ποῦ μὲ χαρὰ μεγάλη,
 Στὴν μέσσην τῆς ἐφύτευσε τὰ νόστιμά σου κόλλη;
 Καὶ θρέφεται καθημερὸς, στὰ σωθικὰ ριζώνεις,
 Ποτίζει σε τὸ αἷμα τῆς, καὶ ἀνθεῖς, καὶ μεγαλώνεις;
 Καὶ ὡς σ' ἔβαλε, σ' ἐκλείδωσε, δὲν θέλει πλεῖο ν' ἀνοίξη,
 Καὶ τὸ κλειδί ἐτζάκισεν, ἄλλης νὰ μὴ σὲ δείξη.
 Καὶ πῶς μπορεῖ ἄλλο δένδρον, ἄλλοι βλαστοὶ καὶ ἄλλ' ἄνθη,
 Μέσα τῆς πλεῖο νὰ ριζωθοῦν, ποῦ τὸ κλειδί ἐχάθη;
 Ζωγραφιστὴν σ' ὅλον τὸν νοῦν ἔχω τὴν στόρησίν σε,
 Καὶ δὲν μπορῶ ἄλλη πλεῖο νὰ δῶ, παρὰ τὴν ἐδικήν σε.
 Χίλιοι ζωγράφοι νὰ βρεθοῦν μὲ τέχνην μὲ κονδύλι,
 Νὰ δὲ νὰ ζωγραφίσουσι μάτια ἄλλα, καὶ ἄλλα χεῖλη.
 Τὴν στόρησίν σου ὡς τὴν ἰδοῦν, χάνεται ἢ μάθησι τους,
 Γιατὶ κολλῆσαι ἢ τέχνη μου παρὰ ἢ ἐδική τους.
 Ἐγὼ ὅταν σ' ἐζωγράφισα, εὐγάλα ἀπ' τὴν καρδιά μου
 Αἷμα, καὶ μὲ τὸ αἷμά μου ἐγίνη ἢ ζωγραφιά μου.
 Ὅποια μὲ αἷμα τῆς καρδιάς μιὰ ζωγραφιά τελειώση,
 Κάνει τὴν εὐμορφὴν πολλὰ, καὶ οὐδὲ μπορεῖ νὰ λυώση.
 Παντάναι ἢ σάρκα ζωντανή, καταλυμὸν δὲν ἔχει,
 Καὶ ποιὸς νὰ κάμη ζωγραφίαν, πλεῖο σὰν ἐμέ κατέχει;
 Τὰ μάτια, ὁ νοῦς μου, κ' ἢ καρδιά, κ' ἢ ὄρεξις θελήσαν,
 Κ' ἐσμίξαν καὶ τὰ τέσσαρα, ὅταν σ' ἐζωγράφισαν.
 Καὶ πῶς μπορῶ νὰ σ' ἀρνηθῶ; καὶ ἂν θέλω, δὲν μ' ἀφίνει,
 Τούτ' ἢ καρδιά ποῦ ἔβαλες τζ' ἀγάπης τὸ καμῖνι..
 Κ' ἐξαναγίνη εἰς τὴν πυρὰν, τὴν πρώτην φύσι χάσε,
 Ἡ στόρησίς μου χάθηκε, καὶ τὴν δικήν σου πιάσε.

Λοιπὸν μὴν βάλης λογισμὸν σ' ἔτοιαν δουλειάν νά ζήσης,
 Δὲν σ' ἀπαρνούμαι ἴγώ ποτέ, καὶ ἔδὲ κ' ἐσύ μ' ἀφήσης.
 Καὶ ὁ Κύρις μ' ὅταν βουλευθῆ, καὶ δὲ νά μὲ πανδρέψῃ,
 Καὶ δῶ, πῶς γάμου κτάσεται, καὶ τὸν γαμπρὸν γυρέψῃ,
 Καλλιὰ θανάτους ἑκατὸ τὴν ὥραν θέλω πάρει,

"Ἄλλος παρ' ὁ Ῥωτόκριτος γυναῖκα νά μὲ πάρῃ.
 Μὰ γιὰ νά παύσ' ὁ λογισμὸς, αὐτὸς ὅπου σέ κρίνει,
 Κ' ἐλπίδα μιὰ παντοτινὴ στοὺς δυόμας ν' ἀπομείνῃ,
 Τὴν ὥραν τέττην θέλεις δῆ, καὶ ἄς παύσῃ ἡ ἔγνοια ἡ τόση,
 Πράγμα, ὅπου παρηγοριὰν πολλὴν σοῦ θέλει δώσει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Καὶ τὴν Φροσύνην ἔκραξε, καὶ τὴν φωτιὰν τῆς πάγει,
 Καὶ βάνει τὴν σὰν μάννα τῆς εἰς τὸ δεξιότης πλάγι.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Λέγει τῆς, Νέυνα, γροίκησε, καὶ μαρτυριὰν νά δώσης,
 Καὶ ὅπῃ καὶ ἀν' ἀλάχης ὅ, τι θωρεῖς, κάμε νά μὴ τὸ χώσης.
 Εἰν' ἄνδρας μου, ὁ Ῥωτόκριτος, ὅ, τι καιρὸς περάσῃ,
 Ἡ τῶρα στὰ νειάτα στὸν ἀνθὸν, ἢ ὅταν σὰν γεράσῃ.
 Καὶ ὀμνύω εἰς τὸν Οὐρανὸν, στὸν Ἥλιον στὸ Φεγγάρι,
 Ἄλλος διὰ γυναῖκά του ποτέ νά μὴ μὲ πάρῃ.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Κεῖ, ποῦ ποτέ τὸ χέρι τῆς δὲν τοῦδωκε ν' ἀπλώσῃ,
 Τὴν ὥραν κείνην σπλαχνικὰ γιὰ νά ξετελειώσῃ,
 Τὸ τάσιμον τοῦ γάμου τους, καὶ νάχῃ πάντ' ἐλπίδα,
 Ἀρχοντικὰ τὸ πρόβαλε στὴν σιδηρῇ θυρίδα.
 Ἄς πιάσῃ, λέγει, ὁ Ῥώκριτος τὴν χέρα, ποῦ πιθύμα,
 Μὲ τὴν ὁποῖα παρλαμπαστοὶ νά μποῦμε σ' ἓνα μνηῆμα.
 Βγάνει ἀπ' τὸ δακτύλιτῆς εὐμορφο δακτυλίδι,
 Μὲ δάκρυ καὶ ἀναστεναγμοὺς τοῦ Ῥώκριτου τὸ δίδει.

ΑΡΕΤΟΤΣΑ

Λέγει του, νὰ καὶ βάλετο εἰς τὸ δεξιό σου χέρι,
 Σημάδι πῶς, ὥστε νὰ ζῶ, εἶσαι δικό μου τέρι.
 Καὶ μὴν τὸ βγάλης ἀπεκεῖ ὥστε νὰ ζῆς, καὶ νάσαι,
 Φόριετο, καὶ ἐπ' σοῦ τῶδωκε, κάμε νὰ τῆς θυμάσαι.
 Καὶ ὁ Κύρις μ' ἂν τὸ βουλευθῆ, νὰ πάρῃ τὴν ζωὴ μου,
 Καὶ δὲν μ' ἀφήσῃ νὰ χαρῶ, σὰν θέλει ἡ ὄρεξι μου,
 Φύλαξε τὴν ἀγάπην μας, καὶ ἄς εἶσαι πάντ' ὡς ἦσου,
 Καὶ μὲ τὸ δακτυλίδι μου πέρασε τὴν ζωὴν σου.
 Τοῦτο γιὰ νάσαι ὁ γάμος μας, καὶ τοῦτο μᾶς ἐσώνει,
 Κάθε καιρὸ ὃ, τ' ἐτάξαμεν, τοῦτο τὸ φανερώνει.
 Καὶ ἂν δὲν θελήσῃ ἡ μοῖρά μας, νὰ σμιξῶμεν ὁμάδι,
 Ἡ φύσου ἄς ἔλθῃ νὰ μὲ βρῆ χαρούμενη στὸν Ἄδῃ.
 Πάντα σὲ θέλω καρτερεῖ ζῶντας καὶ ἀποθαμένη,
 Γιατί μιὰ ἀγάπη μπιστικὴ στὰ κόκκαλα πομένει.
 Μὴν τὸ λογιάσῃς καὶ ποτὲ σ' ὃ, τι μοῦ κάμη ὁ Κύρις,
 Ἄλλος κάνειῖς μόνον ἐσὺ νὰ μοῦσαι νοικοκύρις.
 Τὴν χέρα κράτουν εἰς τ' ἄλλου, ὅσ' ὦρα τὰ μιλοῦσαν,
 Καὶ ποταμὸν τὰ μάτια τους, καὶ βρῦσιν ἐκινούσαν.
 Στὰ κίνδυνα ὁ Ῥωτόκριτος, ποῦ βρίσκετο καὶ πάθη,
 Παρηγοριὰ τοῦ δώκασι τοῦτ' ὅλα, καὶ ἀνεστάθη.
 Κ' ἐπλήθυν' ἡ ἐλπίδα του, καὶ βέβαιο τὸ ἐθάῖρει,
 Πῶς ἡ Ἀρετὴ ἄλλου παρ' αὐτὸν ἄνδρα δὲν θέλει πάρει.
 Καὶ πρὸς τὴν χέρα της θωρεῖ καὶ βαρυναστενάζει,
 Καὶ ἀπὲξ ἀρχίζει νὰ μιλῆ, καὶ δάκρυα κατεβάζει.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Καλῶς τὸ πιάσε ἡ χέρα μου τὸ μαρμαρένιο χέρι,
 Κεῖνο ποῦ ἐλπίδα μοῦδωκε, τὸ πῶς σὲ κάνω τέρι.
 Σημάδι πιθυμητικὸ τῆς ἀναγάλλιασίς μου,
 Παρηγοριὰ, καὶ θάρρος μου, καὶ μάκρος τῆς ζωῆς μου.

Χέρα, ποῦ δίχως νὰ μιλή, σωπῶντας μου τὸ τάσσει,
 Ἐκεῖνο ποῦ ἐτρόμαξεν ὁ νοῦς μου μὴν τὸ χάσει.
 Χέρα, ποῦ πιάσε τὸ κλειδί, καὶ μ' ὄλο τὸ σκοτίδι,
 Ἦνοιξε τὸν Παράδεισον, καὶ τῷ οὐρανοῦς μου δίδει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὅποιος δουλεύει τῆς φιλιᾶς, κ' ἔχει καῦμόν μεγάλον,
 Ἄς τὸ λογιᾶση ἠντάλεγεν ὁ ἕνας μὲ τὸν ἄλλου.
 Ἄς τὸ λογιᾶση, καὶ ἄς τὸ δῆ, καὶ ἀπ' τῆς καῦμῆς τῆς ἄς κρίνη,
 Ἦντα ποχαιρετήσιμα ἦσαν τὴν ὥρα κείνη.
 Κ' ἦντα καληνυκτίσιμα πικρὰ φαρμακεμένα,
 Λόγια μὲ λακτουκίσματα, καὶ δάκρυα ζυμωμένα.
 Θώρειες μὲ τῷ ἀναστεναγμῆς, καὶ τῆς καρδιᾶς τρομάραις,
 Καὶ συχναναντρανίσματα, ἀγάπης λιγομάραις.
 Μὲ πόνους τὰ κανάκια τους, μὲ δάκρυα ὅ, τι μιλοῦσι,
 Σὰν ὅταν ἡ μάνναις τὰ παιδιὰ νεκρὰ ποχαιρετοῦσι.
 Ὡς τὴν αὐγὴ μιλοῦσανε, ὡς τὴν αὐγὴν ἐκλαίγαν,
 Καὶ ὡς τὴν αὐγὴν τὰ πάθη τῆς καὶ πόνους τῆς ἐλέγαν.
 Σὰν εἶδαν κ' ἐξημέρωνε, τὸ φῶς τοῦ Ἥλιου σιμῶνει,
 Ποῦ μαντατεύει τὰ κρυφὰ, καὶ ὅπου τὰ φανερώνει,
 Εἰμίσεισ' ὁ Ῥωτόκριτος πάλι τὴν ὥραν κείνη,
 Καὶ γιὰ τὴν ἄλλη ἀργατινὴ παραγγελιᾶν ἀφίνει.
 Στὸν ἴδιον τόπον νὰ βρεθοῦν, τὰ πάθη τους νὰ ποῦσι,
 Καλὰ καὶ μιὰν ἀθηβολὴν παντᾶναι ποῦ μιλοῦσι.
 Κεῖναις ταῖς τρεῖς ἀργατιναῖς στὸ παραθύρι πηαίνει,
 Καὶ εἰς τ' ἄλλου παρηγοριαῖς δίδουν οἱ πονεμένοι.
 Ἦλθεν ἡ νύκτα ἡ ὕστερη, ἦλθεν ἐκεῖν' ἡ ὥρα,
 Ποῦ μελετᾷ ὁ Ῥωτόκριτος νὰ βγῆ ὄξω ἀπὸ τὴ χώρα.
 Νὰ πᾶ νὰ βρῆ τὴν ξενιτειᾶν, τὸν Ῥήγα ν' ἀναπάψη,
 Καὶ τὴν καρδιᾶν μὲ τὴν βαφὴν τῷ ὑπομονῆς νὰ βάψη.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Λέγει τῷ ἀφένδρα, καὶ κυρά, τῷ ὄραις Δωρῶ σιμώνεν,
 Καὶ φαίνεται με καὶ ὁ ἔβρανος καὶ τ' ἄστρο με πλακώνεν.
 Τὰ μέλη μου ψυχομαχοῦν, ἢ δύναμεις μου χάθη,
 Καὶ πλειότερα πικραίνομαι γιὰ τὰ δικά σου πάθη.
 Σέ ποιά μεριά νὰ βοηθηθῆς, πῶς νὰ γελαῖς τὸν Κύρι;
 Κ' ἢ νεϊότης σου τὴν πανδρειὰν ὡς ποῦ νὰ τήνε σύρη;
 Ἐκεῖνος με τὸν Βασιλεῖον τοῦ Βυζαντιοῦ κατέχω,
 Νὰ κάμη γάμον κτάσεται, κ' ἔγνωιαν μεγάλην ἔχω.
 Εἰς τοῦτο πῶς νὰ πορευθῆς, κ' ἦντα ν' ἀποφασίσης,
 Κ' ἦντα λογιῆς ν' ἀνδριευθῆς, τὸν Κύριον νὰ νικήσης;
 Παρακαλῶ σε μάτια μου, καλὰ νὰ τὸ λογιῆσης,
 Ποιά ἐράτα μέλλεις νὰ κρατῆς, καὶ ποιάν ὁδὸν νὰ πιάσης.
 Νὰ μὴ σοῦ πάρη τὴν ζωὴν, μηδ' ἄνδρα νὰ σοῦ δώση,
 Τόνα, ἢ τ' ἄλλο ἂν γενῆ, θέλει με θανατώσει.
 Γιὰ νὰ μπορῆς νὰ βοηθηθῆς σ' τόνα κ' εἰς τ' ἄλλο, κόρη,
 Ἐχε τὴν ἔγνωιά σου καλὰ με φρόνησι τὰ θώρει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Με τὴν λαχτάραν στὴν καρδιάν, στὸν νῦν περιορισμένη,
 Στὰ τῷ εἶπε πληρογήθηκε τοῦ πόθου ἢ πληγωμένη.

ΑΡΕΤΟΤΣΑ

Διῶξεαυτὸς τοὺς λογισμὸς, κ' ἔγνωια κάμμιὰ μὴν ἔχης,
 Μὴ θέλης νὰ ξαναρωτᾷς τὸ πρᾶγμα ποῦ κατέχεις.
 Κ' γὰ στὸν νοῦν μου τόβαλα κείνο ποῦ θε νὰ κάμω,
 Θάνατον δὲν μοῦ δίδουσι, μηδ' ἄλλον γάμον κάνω.
 Γιατὶ δὲν εἶν' τοῦτ' ἀφορμὴ, νὰ πάρη τὴν ζωὴ μου,
 Καὶ ἄς βασανίζη μοναχά, καὶ ἄς δέρνη τὸ κορμί μου.
 Σὰν πῶ, δὲν θε νὰ πανδρευθῶ, ὁ Κύρις μου ἂν μανίση,
 Σὰ δοκιμάση μιὰ καὶ δυὸ χρειὰ εἶναι νὰ μ' ἀφήση.

Καὶ τὰ κρυφὰ μας τῶν δυνουῶν ἐκεῖνος δὲν κατέχει,
 Τίποτ' ἂν ἐφωρέθηκε, κακὸν θεμέλιου ἔχει.
 Καὶ γλήγωρα διαβαίνουνσιν ἐκεῖνα ποῦ λογιάζεται,
 Καὶ ἂν τούλθε λογισμὸς κακός, ὀγλήγωρα σχολάζει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὠμίλει κείνη σ' μιὰν μεράν, ὠμίλει αὐτὸς στὴν ἄλλη,
 Μιὰ παίδα τοὺς ἐπαίδευεν, ἕνας καὺμὸς, μιὰ ζάλη.
 Δὲν ἔχην πλεῖο κ' οἱ δυὸ καιρὸν τὰ πάθη νὰ μιλοῦσιν,
 Ἦλθεν ἡ ὥρα ἡ σκοτεινῆ, ποῦ θεὸς νὰ χωρισθοῦσιν.
 Ἐστραψεν ἡ Ἀνατολή, καὶ ἐβρόντησεν ἡ Δύσι,
 Ὅταν τὰ χεῖλη του ἤνοιξε, γιὰ ν' ἀποχαιρετήσῃ.
 Καὶ τὸ παλάτι σείσθηκε στὸν πόνου ποῦ ἐγροίκα,
 Ὅταν τὰ χέρια πιάσασι, καὶ ἀποχαιρετησθῆκα.
 Καὶ τίς μπορεῖ νὰ διηγηθῆ, διὰ τὴν ὥρα κείνη,
 Ἡ κόρη πῶς ἀπόμεινε, καὶ ὁ ἄγγελος πῶς γίνῃ;
 Δὲν ἔχουν γλῶσσαν νὰ τὸ ποῦν, χεῖλη νὰ τὸ μιλήσῃ,
 Καὶ μηδὲ μάτια νὰ τὸ δεῖν, καὶ ἀφτιά νὰ τὸ γροικῆσῃ.
 Ποῦρ' ἐβίαζέν τους, ὁ καιρὸς, κ' ἐσίμωνεν ἡ μέρα,
 Καὶ εἰς τοῦ ἄλλου σπλαχνικά ἐσφίξασι τὴν χέρα.
 Κ' ἕνα μεγάλο θάυμασμα στὸ παραθύρι γίνῃ,
 Ἡ πέτραις, καὶ τὰ σίδηρα κλαῖσι τὴν ὥρα κείνη.
 Κ' ἐπέφτανε ἡ σταλαγματιαῖς τῆς πέτρας τοῦ σιδέρου,
 Κ' ἡ Ἀρετοῦσα τς' ἡρ' ἐκεῖ, κ' ἦσαν αἷμα ταχτερου.
 Ἐμίσεψ' ὁ Ῥωτόκριτος, καὶ βιάζει του ἡ ὥρα,
 Μ' ἕνα πικρὸ ἀναστεναγμὸν, ποῦ σείσθηκεν ἡ χώρα.
 Ἀπόμεινεν ἡ Ἀρετὴ μόνου μὲ τὴν Φροσύνη,
 Πρᾶγμα μεγάλο γίνθηκε σ' αὐτὴν τὴν ὥρα κείνη.
 Εἰς τὴν ποδιάν τῆς Νένας της ἔπεσε κ' ἐλιγώθη,
 Ἡ πέθανε, ἡ ζωντανὴ ἂν ἦναι δὲν τὸ γνώθει.
 Μὴ τὴν καταδικάσετε τὴν πικραμένη κόρη,
 Ἄν ἦναι καὶ νὰ βλεπηθῆ εἰς τοῦτα δὲν ἠμπόρει.

Ἦτον ἀκόμη κοπελιά, καὶ ἀμάθητη στὰ πάθη,
 Καὶ ὡς ἤρχισεν ὁ Ἔρωτας νὰ τὴν πατάξῃ, χάθη.
 Δεῖξε χρυσάφι καὶ φωτιὰν τοῦ κοπελιοῦ νὰ πιάσῃ,
 Νὰ δῆς πῶς τρέχει τὴν φωτιὰν, κ' εἰς τὸ κακὸν τ' ἀράσσει.
 Καὶ πάρε ξόμπλι ἀπ' τὰ μικρὰ, καὶ ἄμε τὰ πλεῖα μεγάλα,
 Κεῖνα, ποῦ ξεβυζάσασι, καὶ πλεῖο δὲν τρῶσι γάλα.
 Νὰ δῆς καὶ αὐτὰ πῶς στὸ κακὸ τρέχου, καὶ δὲν γροικῶσι,
 Ποιὰ πράγματα τὰ βλάπτουσι, ποιᾶναι πῶς τὰ γελοῦσι.
 Τὸ φθάσει δώδεκα χρονῶν, καὶ παραπάνω σώσει,
 Γιατ' ἀκόμη δὲν ἔχουσι Σεμέλιον οὐδὲ γνῶσι.
 Ρ'άσσουσι πάντα στ' ἀφαντα, τ' ἀφήφιστα γυρεύγου,
 Εἰς τὸ κακὸ σιμώνουσι, καὶ ἀπ' τὸ καλότους φεύγου.
 Καὶ τὸ ν' ἀρχίσῃ ταῖς μικραῖς Ἔρωτας νὰ πατάσῃ,
 Δὲν ἔχου γνῶσιν δύναμιν, ν' ἀφίσου νὰ περάσῃ.
 Μὰ εἰν' εὐκόλαις στὸ μπέρδεμα, καὶ ὅταν πιασθῶν τὸ δίκτυ,
 Εἰς ἀφορμάγραν εἶδαμεν ὁ πόθος πῶς ταῖς ρίπτει.
 Δὲν εἶναι τῆτη μοναχὴ, μὰ σφάλασι καὶ ἄλλαις, (λαις.
 Πλεῖα φρόνιμας, καὶ γνωσικαῖς, πλεῖα ἄξαις, πλεῖα μεγά-
 Νειαῖς, καὶ Σεμέναις τῶ καιροῦ, καὶ γραῖς νὰ ξαφορμίσου,
 Κ' ἢ πονηριαῖς τοῦ Ἔρωτος ὄλαις νὰ ταῖς νικήσου.
 Καὶ νάχου γκόνια, καὶ παιδιὰ, καὶ νὰ μὴ δὲν ψηφοῦσι,
 Μὰ νὰ ὀργισθοῦσι ὀλωνῶν, τζ' ἀγάπης ν' ἀκλεθῶσι.
 Κ' ἢ πιθυμιὰ ἢ προσωρινή, ποῦ σὰν ἀνθὸς διαβαίνει,
 Καὶ ὡσὰν τὸν ἀνεμον σκορπᾷ, καὶ ὡσὰν τὰ νέφη πηγαίνει,
 Νὰ βάλου ταῖς ἐλπίδες των εἰς τὸ ἄρροο κομπωμένον,
 Σ' ἕνα ἀφέντην πίβουλον, καὶ καταφρονεμένον.
 Λοιπὸν τὸν Ἔρωτ' ἂν κ' ἢ αὐτὴ νὰ τὴν γελᾷ ἀφῆκε,
 Ποῦναι δεκατριῶν χρονῶν δεκατεσσάρων μπῆκε.
 Καλὰ καὶ νάτου φρόνιμη, πολλὰ γραμματισμένη, (νει.
 Τζ' ἀγάπης ὡς καὶ ἂν χώνεται, πὸ τζ' ἀραμάδαις μπαί-
 Μὴ τὴν καταδικάσωμεν, μὰ ἄς τὴν λυπηθοῦμεν,
 Γιατὶ σὲ νειαῖς, γιατί σὲ γραῖς ξόμπλια πολλὰ τωροῦμεν.

Ε'δέρνεται ἡ Νέννα της, κ' ἔκλαιγε τὸ κακότης,
 Σὰν νὰ τὴν ἔβλεπε νεκρὴν, στέκει ποπανωθιότης.
 Στουῦτα τ' ἀνακατωμάτα ἡ κόρι ξελιγώθη,
 Χαϊμένη, καὶ τρεμάμενη ἀκουμπιστὴ σηκώθη.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Καὶ ζαλισμένη ἀναρωτᾷ καὶ λέγει της, Φροσύνη,
 Νέννα μου, ὁ Ῥωτόκριτος πού πάγει; κ' ἦντα γίνη;
 Στὸ παραθύρι πρόβαλε, μήπως κ' εἶναι στὸ δῶμα,
 Κ' ὠμίλει ἄλλα τῶν ἄλλῶν τὸ πικραμένο στόμα.
 Ἡ Νέννα τὴν παρηγορᾷ, λιγάκι συνηφέρνει,
 Καὶ ὁ νοῦς της πούτ' ἔνευε μακρὰ, πάλι κοντὰ γιαφέρνει.

NENNA

Λέγει της, Συγατέρα μου, μὴν κλαίγης, μὴ θρηναῖσαι,
 Ἵπομονητικὴ πολλὰ, ἐδὰ τυχαίνει νάσαι.
 Ζύγωξε τὰ βαραίνουσι, διῶξε τὴν τόση πίκρα,
 Καὶ ἄφες τὸν καιρὸν νὰ περπατῆ, σὰν καὶ ἄλλαιστὸν ἀφῆκα.
 Καὶ τοῦ Κυροῦ σ' ἡ μάνιτα ἔχει νὰ σιγανέψη,
 Καὶ μ' ὅποιον θές, καὶ ὀρέγεςαι, ἐκεῖ νὰ σὲ πανδρέψη.
 Ἄφες τοὺς μῆνας νὰ διαδοῦν, τὸν χρόνον νὰ περάση,
 Τ' ἄγρια θηριὰ μερώνουσι μὲ τὸν καιρὸν στὰ δάση.
 Μὲ τὸν καιρὸν τὰ δύσκολα, καὶ τὰ βαρῶν λαφραίνουσι,
 Κ' ἡνάγκαις παθητικῶν ἀρρώστιας γιατρεύονται, καὶ γαίνουσι.
 Μὲ τὸν καιρὸν ἡ ἀνεμικαῖς, καὶ παραχαῖς σχολάζουσι,
 Καὶ τὰ ζεστά κρυαίνουσι, τὰ μαργωμένα βράζουσι.
 Μὲ τὸν καιρὸν ἡ συνεφιαῖς παύουσι κ' ἡ ἀντάραις,
 Κ' εὐχαῖς μεγάλαις γίνονται μὲ τὸν καιρὸ ἡ κατάραις.
 Μὴ δείξης κ' ἔχεις λογισμὸν, νὰ ζήσης, Συγατέρα,
 Καὶ ἄμε νὰ δῆς τὸν Κύρι σου, σὰν ξημερώση ἡ μέρα.
 Καὶ μὴ τὸ βουλευθῆς ποτὲ νὰ τὸν κακοκαρδίσης,
 Γιὰ νὰ μπορῆς μὲ τὸν καιρὸν, τὰ θέλεις νὰ νικήσης.

Καὶ ἂν πάη μακρὰ ὁ Ῥωτόκριτος, πάλαι γιαγύρει Δέλει,
Καὶ τὸ εἶναι σήμερο πικρὸν, ταχυῶναι σὰν τὸ μέλι.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ε'τούταις ἡ παρηγοριᾷς, ὁπούλεγ' ἡ Φροσύνη,
Μ' ἄλλαις πολλαῖς τὴν ἔκαμε διὰ τὴν ὥρα κείνη,
Κ' ἐπάφασι παραμικρὸν οἱ λογισμοὶ τῷ οἱ τόσοι,
Πολλὰ μεγάλο χάρισμα στὸν ἄνθρωπον ἡ γυνῶσι.
Στὸ σπῆτι ὁ Ῥωτόκριτος σώνει τὴν ὥρα κείνη,
Καὶ ἀποθαμένος, καὶ νεκρὸς καὶ ἀσούσουμος ἐγίνη.
Ε'κούμπησε τὴν κεφαλὴν εἰς τὸ προσκεφαλάδι,
Καὶ φαίνεται σου ζωντανὸς ἐμπῆκεν εἰς τὸν Ἄδην.
Καὶ συνεφιά καὶ καταχνιά μεγάλη τὸν πλακώνει,
Κάθε χαρὰ πὸ λόγου του ξορίζει καὶ ζυγώνει.
Τὰ μάτια δὲνμποροῦν νὰ δοῦν, ἡ γλῶσσα νὰ μιλήσῃ,
Κρυὸς, χλωμὸς εὐρίσκεται, σὰ νάχε ξεψυχήσῃ.
Μηνᾶ τοῦ φίλου κ' ἔρχεται, νάσαι παρηγοριὰ του,
Καὶ φανερώνει, ὁμολογᾷ ἐτότες τὰ κρυφά του.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Λέγε τ' ἀδελφι, ἀπόμεινε, καὶ ἄφες με μοναχόν μου,
Νὰ περπατῶ στὴν ξενιτεία, νὰ κλαίω τὸ ροιζικόν μου.
Καὶ γράφε μου συχνά συχνά, κλεφτάτα νὰ μαθαίνω,
Ἡ Ἀρετὴ ποῦ βρίσκεται, ὅπου γροικᾷς νὰ πηαίνω.
Καὶ ἂν ἠμπορῆς μὲ πονηριά, κάμε πὸ ξένον στόμα,
Νὰ τὸ γροικᾷ πῶς βρίσκομαι, εἰς ποιά μερὰν σ' ποιὸν χῶμα.
Εἰς τὸ παλάτι σὰν τὸ ποῦν, ἐκείνη τὸ μαθαίνει,
Καὶ τὴν ὑγειάν μου νὰ γροικᾷ, ὁ πόνος της λιγαίνει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὁ φίλος τὸν παρηγορᾷ, δὲν Δέλει νὰ τοῦ δώσῃ,
Ἀνάγκη μεγαλύτερη στὴν πίκραν του τὴν τόση.

ΠΟΛΥΔΩΡΟΣ

Λέγει τ' ἐγὼ δὲ τῶθελα, νὰ πάγης εἰς τὰ ξένα,
 Οὐδὲ μακρὰν νὰ ξορισθῆς ποτὲ δίχως ἐμένα.
 Μ' ὄπισ βρεθῆς νάμαι κ' ἐγὼ, καὶ ὄπισ καὶ ἂν πᾶς νὰ μ' ἔχης
 Σύντροφον, καὶ τὴν γνώμην μου καλὰ τὴν ἐκατέχεις.
 Μὰ ἐπεὶ καὶ ὀρίζεις κ' ἔτζι θεός, στήν χώραν ν' ἀπομείνω,
 Νὰ σ' ἐλαφρώσω μὲ γραφαῖς τὸν λογισμόν αὐτήνω,
 Τάσσω σου καὶ ὄλον τὸν καιρὸν ἄλλο νὰ μὴ γυρέψω,
 Μὰ σ' ὅ, τι μάθω, σ' ὅ, τι δῶ, μαντάτο νὰ σοῦ πέμψω.
 Καὶ καταπῶς τὰ πράγματα ἀλλάσσουν, καὶ περνοῦσι,
 Τὰ γράμματά μου ν' ἄρχονται, νὰ σοῦ τὰ μολογοῦσι.
 Καὶ ἄμε, μὴν πικραίνεσαι, θώριε καλὰ ἦντα κάνεις,
 Μὴ βάνης λογισμοὺς κακῆς, καὶ ἄδικα ν' ἀποθάνης.
 Καὶ μὲ καιρὸν ἢ δυσκολιαῖς ἐλπίζω νὰ τελειώσουν,
 Νὰ πάψουσιν ἢ ταραχαῖς, καὶ τ' ἄγρια νὰ μερώσων.
 Γιατ' εἶδαμεν τὰ βάσανα εἰσὲ πολλοὺς κ' ἐπάψα,
 Τὸ καλοκαῖρι ὀροσερὸ, καὶ τὸν χειμῶνα κάψα.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Σηκώνεται κ' ἡ μάννα του, καὶ ὁ κύρις μετ' ἐκείνη,
 Κλαῦμα μεγάλο καὶ πολὺ εἰς ὄλους τοὺς ἐγίνη.
 Θωροῦσι πῶς ἐμίσησε, καὶ νὰ μακρύνῃ θέλει,
 Κ' ἐκλαίγασι, κ' ἐδέρουνταν, τὸ ἦντα νὰ τοῦ μέλλη.
 Δὲν ἔχουν πόδια νὰ σταθοῦν, γλωῦσαν νὰ τοῦ μιλήσουν,
 Καὶ νὰ τῆ ποῦν τὸ καλῶς πᾶς, καὶ ν' ἀποχαιρετήσουν.
 Πρὶν ξημερώσῃ ὁ Ῥώκριτος μὲ βιὰν πολλήν μισοῦει,
 Μ' ἕνα του δοῦλον, καὶ πολλοὺς γιὰ τότε δὲν γυρεύει.
 Ο' κύρις πῶς ἀπόμεινε, κ' ἡ μάννα τ' ἡ καῦμένη,
 Σήμερ' ἄς τὸ λογιᾶσουσιν, ὅπουναί πονεμένοι.
 Καὶ ὅπουχει τέκνου σπλαχνικόν, καὶ θεὸς νὰ τοῦ μακρύνῃ,
 Ἄς τὸν λογιᾶσῃ τὸν καῦμὸν, ὅπουχασι κ' ἐκεῖνοι.

Τὸν φίλον του παρέδωκε στὴν μάμμα κ' εἰς τὸν κύριον,
 Στὸ πρᾶγμα του τὸν ἄφηκεν ἀφέντην νοικοκύριον.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Καὶ λέγ' ἂν φέρουν οἱ καιροί, πούμαι στὸ ζύγι πᾶνω,
 Καὶ τελειωθοῦν οἱ χρόνοι μου στὰ ξένα καὶ ἀποθάνω,
 Βαλετε στὸ ποδάρι μου, νᾶναι στὴν συντροφιά σας,
 Τὸν φίλον νὰ τὸν ἔχετε θάρρος στὰ γερατιά σας.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τοῦτα τὰ λόγια στοὺς γονιούς τὰ δάκρυα ἐπληθύνει,
 Καὶ πλεία δρυμειά, καὶ πλεία πικρὰ ἐκλάψαν μετὰ κεῖνα.
 Κ' ἐπεὶ κ' ἡ μοῖρα τῶθελε ζῶντα νὰ τόνε κλαῖσι,
 Ἐγωνατίσασι κ' οἱ δύο, χίλιας εὐχαῖς τοῦ λέσι.
 Χαμαὶ φιλοῦσανε τὴν γῆν, τὸν οὐρανὸν θωροῦσαν,
 Μὲ λιγομάραις καὶ δαρμεύς τὸν ἀποχαιρετοῦσαν.
 Πότε νὰ σ' ἀναμείνωμεν, ποιὸν μῆνα, ποιὰν ἡμέρα;
 Πῶς νὰ τελειώσουν δίχως σου τὰ πικραμένα γέρα;
 Θωρῶντας πῶς ὁ κύρις του κ' ἡ μάμμα δὲν ῥηνεύει,
 Τὸ κλαῦμα του βαρέθηκε, καὶ τὸ ζημιὸ μισεύει.
 Τὴν χώραν ἀποχαιρετᾶ, καὶ τὸ παλάτι θῶρει,
 Πέμπει καληνωρίσματα μὲ τὴν καρδιὰ στὴν κόρη.
 Στ' ἄλογο πᾶνω σὰν τυφλός, καὶ σὰν βουβός ἐγίνη,
 Ταῖς σκάλλαις δὲν ταῖς πατεῖ, τὸ χαλιναρ' ἀφίνει.
 Μπαίνει εἰς λαγκάδια, καὶ βουνα, καὶ σὲ μεγάλα δάση,
 Παρακαλεῖ νὰ βγοῦν θηριὰ, νὰ θὲ νὰ τόνε φᾶσι.
 Νὰ πολεμήσῃ, γιὰ νὰ δῆ, τί τοῦ φυλάγει ἡ μοῖρα,
 Ἀπῆτης καὶ τζ' ἐλπίδες του ἄδικα τοῦ τζ' ἐπῆρα.
 Ὅπου καὶ ἂν ἐπερπάτησεν ἐκείνην τὴν ἡμέρα,
 Εὐγανεν ἀναστεναγμούς, ποῦ καίγαν τὸν ἀέρα.
 Τὰ βάσανά του τὰ πολλὰ στὰ δάση τὰ διγαῖτο,
 Καὶ τὸ λαγκάδι, καὶ βουνὶ συχνὰ τοῦ πηλογαῖτο.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Λέγ', Οὐρανὲ, ῥῆξε φωτιά, ὁ κόσμος ν' ἀναλάβῃ,

Καὶ ὅλοι ἄς λαβῶν, καὶ ὅλα ἄς καγῶν, κ' ἡ Ἄρετή μὴ λάβῃ,
Στὴν ἄδικην ἀπόφασιν, ποῦ δόθηκε σ' ἐμένα,

Ν' ἀπαρνηθῶ τὸν τόπον μου, νὰ περπατῶ στὰ ξένα.
Ἄστρον μὴν τὸ βαστάξετε, Ἥλιε σημάδι δεῖξε,

Καὶ στέτοιου Ἄφεντη ἀλύπητου ἀστροπελέκι ῥῆξε.
Καὶ ὅλοι οἱ πλανῆται τ' οὐρανοῦ τὴν ὄρεξι ἄς κινήσων,

Ῥηγάδων νὰ μονοιάσουσι, νὰ τότε πολέμησουν.
Ὅτι νὰ μοῦ ἀναθυμηθῆ, νὰ βαρυναστενάξῃ,

Σπουδακτικὰ ὅπου βρίσκομαι, νὰ πέμψῃ νὰ μὲ κράξῃ.
Καὶ πάλιν ὅταν σώπαινε, μὲ τὴν καρδίαν ὠμίλει,

Κ' ἔσκυψε μὲ τὸν λογισμόν, τὴν Ἄρετὴν κ' ἐφίλει.
Τάπαν καὶ τὰ μιλήσασι παντοτεινὰ θυμάται,

Καὶ μόνος του καὶ μοναχός, σὰν πελελός διγᾶται.
Πολλὰ πικροὶ ἀναστεναγμοὶ ἐσμίγασιν ὁμάδι,

Συχνὰ βροχοῦλα κάμασι, κ' ἔβρεχε στὸ λαγκαδι.
Ἀπὸ τοὺς τόπους τοῦ Ῥηγός ἐβάλλθη νὰ μακρύνῃ,

Νὰ βρῆ ἄλλα μέρη ἀδιάβατα, κ' εἰς κείνα ν' ἀπομείνῃ.
Καὶ ἀγάλια ἀγάλια μὲ καιρὸν καὶ μέραις νὰ σιμώνῃ,

Στόνομα νὰ κρυφεύγεται ποτὸς εἶναι νὰ τὸ χώνῃ.
Λόγια μὲ τὸν πολὺν καῦμόν, καὶ λύπησιν γεμάτα,

Ἔλεγεν ὁ Ῥωτόκριτος πηγαίνωντας στὴν στρατά.
Στὸν Πεζοστράτη ἄς ἔλθωμεν, π' ὡς εἶδε τὸν υἱὸν του,

Κ' ἐμίσησε, σκοτεινίασε τὸ φῶς τῶν ὀμματιῶν του.
Τὰ παραθύρια κάρφωσε, ταῖς πόρταις μανταλώνει,

Ἀπόβγαλε τοὺς φίλους του, τοὺς δούλους του ζυγώνει.
Καὶ τ' ἀλογά τ' ἀπόλυσε, καὶ τὰ γεράκια ἀφίνει,

Σὰν νάχε θάψει τὸν υἱόν, κάνει τὴν ὥρα κείνη.
Καὶ θεληματικὴ φλακὴ, καὶ σκοτεινὴ διαλέγει,

Καὶ οὐδὲ φαητὸ μηδὲ πιστόν, οὐδὲ δουλειὰ γυρεύγει.

Καὶ πλειὸ δὲν εἶχεν ὄρεξιν νὰ βγῆ ἔξω τοῦ σπητιοῦ του,
 Σὰν θάνατος τοῦ φάνηκεν ὁ μισευμὸς τοῦ γιουῦ του.
 Ἄν ἦν' κ' ἡ γνώμῃς τοῦ Κυροῦ τέτοιας λογιῆς ἐκάνα,
 Λόγιασέτε τί ἔκαμεν ἡ κακομοῖρα Μάννα.
 Δὲν θέλει ἡ κακοροίζικη πλειὸν ἄσπρα νὰ φορέση,
 Μὰ θλιφτικὰ παλιὰ, παλιὰ, καὶ ἀπόκοντα ὡς στὴν μέση.
 Κ' εἰς τοῦ σπητιοῦ τῆς τὴν γωνιὰν χαμαὶ στὴν γῆν καθίζει,
 Πότε καὶ λίγο φαγητὸ στασιότης γευματίζει.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Μ Ε Ρ Ο Σ Δ΄.

Ο Ῥήγας τοῦτον ἔβαλε σκοπὸν μέσα στὸν νοῦ του,
 Τέρι τὸ γληγωρότερο νὰ δώσῃ τοῦ παιδιοῦ του.
 Συμβούλιον μὲ τὴν Ῥήγισσαν δίδουν τὴν ὄρα κείνη,
 Καὶ λέγουν γιὰ τὴν Ἀρετὴν, ἦντα λογῆς ἐγίνη.
 Παραφοροῦνταν πομακρά, μὰ δὲν τὸ Σεμελιώνουν,
 Τὰ πράγματα ποῦ μοιάζασι, ἀμίγουσι, καὶ σιμώνου.
 Λογιάζουν τὴν ἀποκοτιὰν ἐμπρὸς τοῦ Πεζοστράτη,
 Νὰ πᾶ νὰ πῆ ἔτοια προξενειὰν τ' Ἀφέντη σὸ παλάτι.

ΡΗΓΑΣ

Λέγει, δὲν ἦτον δυνατὸν ἀτός του νὰ Σελήσῃ,
 Ἐπζι ζαβὰ τὴν προξενειὰν νᾶρθῃ νὰ μοῦ μιλήσῃ.
 Μ' ὁ γυιὸς του ἦτον ἀφορμὴ εἰς τοῦτο δίχως ἄλλο,
 Καὶ βάνει με ἔτοια ἀποκοτιὰ εἰς λογισμὸν μεγάλο.
 Κ' ἐκείνη ἡ τόση ἀδυναμιὰ, ὅπ' ἔχει ἡ Ἀρετοῦσα,
 Τὰ λόγια κείνα ποῦλεγε, ὅταν τὴν ἐρωτοῦσα,
 Οἶλᾳσανε κομπώματα, καθὼς γροικῶ καὶ κρίνω,
 Μὰ λογισμὸν τῆς πεδομῆς ἔβαλε μετ' ἐκεῖνο.
 Τὰ συχναστενάγματα, κ' ἡ ἀγρυπνιὰ ἡ τόση,
 Ἦντα σημάδι αὐτὸ μπορεῖ καλὸ γιὰ νὰ μᾶς δώσῃ;
 Καὶ τὰ συχνὰ ποφτιάσματα τῆς Ἀρετῆς, Ἀρτέμη,
 Δὲν τόχω νάτον γιὰ καλὸ, καὶ ὁ λογισμὸς μου τρέμει.

Τὰ ρούχα, ποῦ ὁ Ῥωτόκριτος ἤλλασσε κάθε μέρα,
 Μιὰ κοπελοῦδα ἀμάθητη σὲ λογισμόν ἔφερα.
 Ὁ Ῥωτόκριτος εἶν' εὐμορφος, ἄξιος, καὶ παλικάρι,
 Κ' ἡ νειτέζικαις ἡ ἀγνωσταῖς πιάνονται σὰν τὸν ψάρι.
 Μὲ λίγον βρωμα καὶ ἄφαντο χάνουσι τὴν ἐξάντους,
 Τὰ ὕστερα δὲν γνῶθουσι, μὰ θέλουν τὴν χαράν τες.
 Αὐτὸς λογιᾶζω νάτονε, φοβοῦμαί το καὶ τοῦτο,
 Ἐκεῖνος, ὅπου κάτ' ἀργὰ ἔπαιζε τὸ λαγοῦτο.
 Καὶ ἂν εἶν' κ' ἡμᾶς τόσ' ἤρεσε τοῦ τραγουδιοῦ ἡ γλυκότη,
 Ἦντα λογιᾶζεις νᾶκαμε στῆς κοπελιάς τὴν νειότη.
 Ἦ νᾶχω λογισμόν καλόν, ἡ πούρι καὶ νὰ σφάλω,
 Τὴν πλειὰ καλῆτερον βουλὴν, ὅπῃ δὲν βλάπτει, πιάνω.
 Καὶ πλειὸ δὲν θε ν' ἀκαρτερω, εἰδὰ πούναι στὰ ξένα,
 Καὶ μηδ' εὐγάλαν τ' Ἄρετῆς πράγμ' ἀπρεπον κάνένα.
 Ὁ γάμος τῆς νὰ μιληθῆ καὶ ὡς μοῦ ξαναμηνύση,
 Ὁ Ῥήγας, ξετελειώνω τα, νὰ βγῶ πὸ τέτοια κρίσι.
 Κ' ἡμεῖς μὴ δεῖξομεν ποτὲ μάνιτα πρὸς ἐκείνη,
 Μ' ἄς τῆς μιλοῦμε σπλαγχνικὰ πάντα μὲ καλωσύνη.
 Ὡς τε νὰ τὴν πανθρέψωμεν καὶ νὰ τῆς κάμω τέρι,
 Καὶ τίς κατέχει τὸν καιρὸν ἦντα μπορεῖ νὰ φερῆ;

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐτοῦτα μιὰν ἀργατινὴ ἔλεγαν ὅλη νύκτα,
 Τὰ σφάλματα τῆ Ῥωτόκριτου, μ' ὄχι κεινῆς τὰ ἐρρήκτα.
 Ὅσάν ὁπούτου πλειὰ καιροῦ, καὶ δοῦλος στὸ παλάτι,
 Κ' ἐκεῖνον, καὶ τὸν κύριον τῆς γιὰ μπιστικὸς τ' ἐκράτει.
 Μ' ἀκόμη δὲν κατέχουσιν ἐκεῖνα ὅπου λογιᾶζουν,
 Ἄν εἶναι πῆρι ἀπαρθητά, μόνον δωρῶν πῶς μοιάζουν.
 Λίγο κοιμᾶται ὁ Κύριος τῆς, λίγο κοιμᾶται ἡ Μάννα,
 Τοῦτα ποῦ τοὺς βαραίνασι, συχνὰ τ' ἀναθηθάνα.
 Μιὰ νύκτα, μιὰ βαθειὰν αὐγὴ τὸν γάμον ὠμιλοῦσα,
 Καὶ τότε ὄνειρον βαρὺ εἶδεν ἡ Ἄρετοῦσα.

Ἐφάνη της κ' ἐθώρει νέφαλον βουρκωμένο,
 Καί μ' ἀσραπαῖς, καί μέ βρονταῖς καιρὸ ἀνακατωμένο.
 Σὰν νάτου μεσοπέλαγα εἰς τ' ὄνειρό τ' ἐφάνη,
 Σ' ἕνα κἀράβι μοναχῆ, καί τὸ τιμῶνι πιάνει.
 Καί ἀνδριεύετο νὰ βοηθηθῆ, κ' ἐκείνη δὲν ἤμπορει,
 Καί τὸν πνιγμὸν της φανερά σὸν ὕπνου της ἐθώρει.
 Κ' ἐφάνη της καί ὁ γιालὸς εἰς ποταμὸς ἐγίνη,
 Πέτραις, χαράκια, καί δενδρά σῦρνει τὴν ὥρα κείνη.
 Καί ὦραις τὸ κῦμα τὴν βουλᾶ, καί ὦραις τὴν φανερώνει,
 Καί ὡς τὰ βυζιάτ' ὁ ποταμὸς, καί παραπάνω σῶνει.
 Τὸ ξύλον, πούτου στὸν γιालὸν ἐβούλησεν ἐμπρός της,
 Πῶς κινδυνεύει μοναχῆ, τῆς φάνη σ' ὄνειρό της.
 Καί σκοτεινιάζει ὁ οὐρανὸς, δὲν ξεύρει ποῦ νὰ δώση,
 Καί κλαίγοντας παρακαλεῖ κοιμῶντας νὰ γλυτώση.
 Λοιπὸν θωρεῖ, πῶς ἔλαμψε στοῦ ποταμοῦ τὴν πλάτη,
 Μιὰ λαμπυρώτατη φωτιά, καί ἀνθρώπος τὴν ἐκράτει.
 Φωνάζει της, μὴ φοβηθῆς, κ' ἐσίμωσε κοντάτης,
 Καί ἀπὸ τὴν χέρα πιάνει τὴν, σῦρνει τὴν, καί βοηθᾶτης.
 Τὴν φέρνει σ' ἀνάβαθα νερά, καί ἀπέκει τὴν ἀφίνει,
 Κ' ἐχάθηκε σὰν στὴν ἀσχιά, δὲν εἶδε ἦντα γίνη.
 Κ' ἐκεῖ ποῦ πρῶτα ὁ ποταμὸς, ὡς τὰ βυζιά τὴν χώνει,
 Ἐφθασεν εἰς τὰ γόνατα, καί ὅσον καί χαμηλώνει.
 Μὰ φαίνεταιό της κ' ἔστεκε, δὲν δὲ νὰ περπατήξῃ,
 Δὲν ξεύροντας τὸ ζάλο της εἰς ποιά μερὰ νὰ ῥίξῃ.
 Μὴν πᾶ νὰ βρῆ βαθυὰ νερά, καί κινδυνέψῃ πάλι,
 Καί ὡς τὴν αὐγὴν παιδεύεται μὲ τ' ὄνειρσ τὴν ζάλῃ.
 Κ' ἐφώναξε στὸν ὕπνου της, κάνεις νὰ τῆς βοηθήξῃ,
 Μὴν τήνε πάρῃ ὁ ποταμὸς, τὸ κῦμα μὴν τὴν πνίξῃ.
 Ἐξύπνησεν ἡ Νέννα της μὲ τὴν φωνὴν ἐκείνη,
 Κλαίγει, καί ἀναθεμάτιζε τ' ἀγάπης τὴν ὀδύνη.
 Καί πάγει κεῖ ποῦ ἡ Ἀρετὴ κοίτεται μοναχῆ της,
 Συργουλιστὰ κανακιστὰ, καί σιγανὰ μιλεῖ της.

Μὴν τὴν ξιππάσῃ μὲ φωνὴν, καὶ πᾶ νὰ ξαφορμίση,
 Ἄνάθεμ' ἔτοια βάσανα, κακὴ ὥρα σ' ἔτοια κρίσι.
 Ἐξύπνησε τρομάμενη, δείχνει πῶς θὲ νὰ φύγη,
 Σύρνει φωνὴ λυπητερὴ ὁ ποταμὸς μὲ πνίγει.
 Ὡσὰν ὅταν ψυχομαγεῖ, ἐκτύπα ἢ καρδιά της,
 Καὶ μὲ τὸ κλαῦμα σιγανὴ ἦτον ἢ ὀμιλιά της.
 Ἦτον καὶ τὸ προσκέφαλον τὰ δάκρυα της γεμάτο,
 Ὅπου φοβᾶτο, κ' ἔκλαιγε, στὸν ὕπνο ποῦ κοιμᾶτο.
 Ἐπασχε ἢ Νέννα ὅ, τι μπορεῖ νὰ τήνε συνηφέρῃ,
 Πιάνει τὴν στήν ἀγκάλῃ της, κρατεῖ τὴν ἀπ' τὸ χέρι.
 Πρωτᾶ, ξαναρωτᾶ τήνε, ἦντάσαν τὰ ὄνειρά της,
 Κ' ἐτρόμαζε ἔτοιμας λογιῆς, κ' ἐρρόαγη ἢ καρδιά της.

NENNA

Καὶ τ' ὄνειροφαντάσματα, τῆς λέγει, θυγατέρα,
 Καὶ πράγματα ψευματινὰ εἰς τοῦτα δὰ σ' ἐφέρα.
 Πέμου κ' ἐμένα τ' ὄνειρο, συνηφέρει Ἀρετοῦσα,
 Πολλᾶδάσι τὰ μάτια μου, πολλὰ τ' αὐτιά μου ἀκοῦσα.
 Κ' ἐγὼ κατέχω νὰ σοῦ πῶ, καὶ νὰ τὸ ξεδιαλύνω,
 Καὶ ὅποιαις πιθεύσῃ σ' ὄνειρα, γιὰ πελελαῖς ταῖς κρίνω.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐξεζαλίσθ' ἢ Ἀρετὴ, καὶ τ' ὄνειρο διγαῖται,
 Τῆς Νέννας της, καὶ λέγει της τὸ πῶς πολλὰ φοβᾶται.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Νέννα μου, τοῦτο τ' ὄνειρον εἶναι κακὸ γιὰ μένα,
 Ἡ σκλάβος εἶν' ὁ Ρώκριτος, ἢ πνίγηκε στὰ ξένα.
 Τούτῃ τ' ἀνέμου ἢ ταραχὴ, τοῦ ποταμοῦ τὰ βᾶθη,
 Δέν εἶναι παρὰ βάσανα καὶ πειρασμοὶ καὶ πάθη.
 Δέν ἦτον τοῦτο ὄνειρο, Νέννα, καὶ φανεράδα,
 Τὸ τέρι μου κινδύνευε σ' κείνη τὴν σκοτεινάδα.

Ε' τοῦτον εἶδα τὴν αὐγὴν δυὸ ὥραις νὰ ξημερώσῃ,
 Καὶ ἀπὸ τότε δὲν μπορεῖ ὁ νοῦς μου νὰ μερώσῃ.
 Εἰς ὥρα ποῦ τὰ ὄνειράτα ὅλα πλεῖα ἀληθεύουν,
 Γιατὶ τὰ βάρητα τοῦ νοῦ τὸ πνεῦμα δὲν παιδεύει.
 Καὶ χωνεμένοι εἰν' οἱ καπνοὶ, κείνοι ὅπου μᾶς βράζουσι,
 Κ' ἢ αἰσθησῆς μας ξυπνηταῖς δὲν εἶναι νὰ πειράζουσι.
 Κ' εἶναι τὸ πνεῦμα λεύθερον, προβλέπει, καὶ κατέχει,
 Καὶ ἀπὸ καπνοῦς τοῦ στομαγιοῦ ἐμπόδιμα δὲν ἔχει.
 Ε' κείνο ὅπου γλήγωρα ἔχ' ἄνθρωπος νὰ πάθῃ,
 Ἡ σὲ καλὸ, ἢ σὲ κακὸ, ἢ σὲ χαρὰ, ἢ σ' πάθῃ.
 Κ' ἔτσι γιατί εἰν' ἀθάνατος, τοῦ δόθῃ ἢ χάρις τούτῃ,
 Κ' εἶναι μεγάλο χάρισμα ἐπάνω σ' ἄλλα πλούτῃ.
 Καὶ τὴν αὐγὴν σὰν ξυπνηταῖς πολλαῖς φοραῖς θωροῦμε,
 Ο', τι καὶ ἂν θεὸς νὰ πάθωμεν, γιὰ κείνο τὸ φοβοῦμαι.
 Δὲν ἦτον τοῦτο ὄνειρον, μὰ εἰν' ὄραμα, Φροσύνη,
 Πολὺ κακὸ μοῦ μέλλεται, γίνεταί, ἂν δὲν γίνῃ.
 Για κείνο, ὅπ' ἔχει νὰ γενῆ, γι' αὐτὸς δειλιῶ περίσσα,
 Πολλοὶ εἶδασι τὸ κάμωμα τὴν ὥρα ποῦ ἐξυπνήσα.
 Καὶ ὅσοι κοιμῶντας τὴν αὐγὴν, εἶδαν φοβέρας πρᾶγμα,
 Ὡς ἐξυπνήσαν πάθαντο, καθὼς μιλεῖ τὸ γράμμα.
 Νέννα μου, τοῦτο τ' ὄραμα, πρὶν δώσει, μοῦ βαρῖσκει,
 Πολὺ κακὸ μοῦ μελετᾶ, καὶ ὀγλήγωρα μὲ βρῖσκει.

NENNA

Λέγει τζ' ἢ Νέννα, τ' ὄνειρο αὐτὸ σοῦ δίδει ζάλη;
 Ποσάδα γὼ στὰ νειάτα μου, πόσα θωρῶ μεγάλη.
 Καὶ ταραχαῖς, καὶ ποταμούς, καὶ σκοτωμούς, καὶ ἄλλα,
 Πλεῖα παρ' αὐτόνο φοβερά, δύσκολα, καὶ μεγάλα.
 Καὶ ἀποσπερναῖς, καὶ ταχυναῖς, κ' εἶδα νὰ ξεδιαλύνῃ,
 Πῶς τὸ κακὸν εἰσὲ καλὸ, καὶ διάφορον ἐγίνῃ.
 Καὶ ἂν τ' ὄνειροφαντάσματα δύναμιν εἶχαν τόση,
 Τί ξάζει τ' αὐτεξούσιον ζὸν ἄνθρωπον κ' ἢ γνῶσι;

Ο ἄνθρωπος κάνει τοῦ κορμιοῦ, ἐκεῖνο ὅπου θέλει,
 Ἐτζί καλὸ, σὰν καὶ κακὸν, ὄχι καὶ νὰ τῷ μέλλῃ.
 Δὲν εἶν' ἐπὰ μελλούμενα, μηδ' ὄνειρα ἔχουν χάρι,
 Νὰ φέρουσι, τὸν ἄνθρωπον εἰς βάσανα καὶ βάρη.
 Ὡς στρώση τὸ κλινάρι του, ὁ κάθε εἰς κοιμάται,
 Καὶ πελελὸν τὸν κράζουσιν, τῷτα ὅποιος τὰ διγᾶται.
 Τὰ σὲ πειράζουν διωξέτα, τὸν νοῦν σου μὴν παιδεύης,
 Καὶ τ' ὄνειροφαντάσματα μὴ στέκης νὰ γυρεύης.
 Πράγμα σωροῦμεν ξυπνηταῖς, καὶ πάλιν μᾶς ἐσφάλει,
 Καὶ σὺ ὅ, τ' εἶδες στὸν ὕπνον σου, ἀπαρθηνὸ σὲ φάνη.
 Μὰ δὲ νὰ πῶ καὶ τ' ὄνειρον, ὀποῦδες, ξεδιαλύνει,
 Καὶ ὅ, τι σοῦ ἐφάνη σ' ὕπνον σου, ἀπαρθηνὸν ἐγίνη.
 Ἦντα δὲν εἶσαι εἰς ταραχαῖς; ἦντα δὲν εἶσαι εἰς βάθη.
 Δὲν ἔχει ὁ νῆς σου βάσανα, καὶ ὁ λογισμὸς σου πάθη;
 Ἀπόσταν ἀποκότῃσες νὰ κάμῃς σὺντροφόν σου,
 Καὶ ἀγάπησες, καὶ ὠρέχθηκες ἕνα μικρότερόν σου;
 Ἐκεῖνα τὰ σοῦ νερὰ, ποῦ ὡς τὰ βυζιά σ' ἐχῶνα,
 Καὶ ὅπῃ σὲ δείχναν ταραχαῖς, βάσανα, καὶ χειμῶνα.
 Εἶναι τὰ δυσκολέματα, ποῦ μπαίνουν εἰς τὴν μέση,
 Καὶ πάσχ' ὄνδρς σε ὅσον μπορεῖ, σὴν μάχην νὰ κερδέσῃ.
 Τὸ ξύλον, ποῦ ἀρμένιζε, καὶ ἐφάνη σου κ' ἐχάθη,
 Σημάδι εἶν' Ἀρετοῦσάμῃς, πῶς σοῦ περνοῦν τὰ πάθη.
 Καὶ τούτα τὰ ξυλώματα, ποῦ ὁ Κύρις ἐμποδίζει,
 Καὶ τὸν Ῥωτόκριτο ἐπεμψε στὰ ξένα νὰ γυρίσῃ.
 Κάτεχε πῶς τελειώνουσι ἂν τ' ὄνειρο ἀληθέςῃ,
 Καὶ γλήγωρα, ὅπου βρίσκειται θέλει τὸν γυρέψῃ.
 Καὶ ἂν εἶδες πῶς ἐβούλησε τὸ ξύλον μέσ' στὰ βάθη,
 Γλήγωρα θέλεις τὸν ἰδῆ, κεῖνον ποῦ λὲς κ' ἐχάθη.
 Τελειώνουν τὰ ξυλώματα, τὸ δυνατὸ παλαίνει,
 Ὅλα μερώνου κάτεχε, καὶ ἄφς τὸν καιρὸ νὰ πιαίνῃ.
 Καὶ κείν' ἢ λαμπυρὴ φωτιά, ποῦφεγγε σὰν ἡμέρα,
 Εἶν' ἢ ἐλπίδα τῆς καρδιάς, ὀποῦχεις, θυγατέρα.

Καὶ κείνο ὅπου σ' εὐγαλεν ἀπὸ τὰ βάθη κείνα,
 Καὶ μέσ' στ' ἀνάβαθα νερά τὰ πόδια σου πομείνα,
 Ἐκείνος εἶν ὁ γάμος σου, καὶ ὡσάν γενῆ, σχολάζει,
 Ὁ λογισμὸς, ὀπούθαλες, ποῦ τόσα σέ πειράζει.
 Κ' ἂν εἶδες, πῶς στ' ἀνάβαθα τὰ πόδια ἦσαν χωσμένα,
 Σημάδι, καὶ ὁ Ῥωτόκριτος ἄξιος δὲν εἶν' γιὰ σένα.
 Γιαύτως μ' ὄλο ποῦ γλύτωσες, κ' εὐγῆκες ἀπ' τὰ βάθη,
 Ἀπόμεινες εἰς τὸ νερὸ, καὶ τὸ κορμί σου ὑγράθη.
 Σχόλασαι, μὴν πικραίνεσαι, τ' ὄνειρο μὴ λογιαῖζης,
 Καὶ μὴ θαραίνης τὴν καρδίαν, τὸν νῦν σε μὴν πειράζης.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐτοῦτα λέγ' ἡ Νέννα της, παρηγοριὰ τῆς δίδει,
 Ἄμ' ἐφοβήθηκε καὶ αὐτὴ τῶ ἀντάραις στὸ σκοτειδί.
 Καὶ κείνα τὰ Σολά νερά, τοῦ ποταμοῦ τὰ βάθη,
 Γιατ' ὄλα φανερώνασι κακομοιριαῖς καὶ πάθη.
 Παρηγοῖται ἡ Ἀρετὴ εἰς τὰ τῶ ὠμίλει ἡ Νέννα,
 Γιατ' εἶχε καὶ προτιτέρα ἀπ' ἄλλαις γροικημένα,
 Τὸ πῶς εἰς ὄνειρα κάνεις δὲν πρέπει νὰ πιστεύη,
 Καὶ τ' ὄνειροφαντάσματα ξύπνου μὴν τὰ γυρεύη.
 Κ' οἱ φρόνιμοι σ' ἔτοια ὄνειρα γελῶν, καὶ δὲν ψηφοῦσι,
 Μὰ οἱ πελελοὶ πιθεύοντα, καὶ ἄλλοι ποῦ δὲν γροικοῦσι.
 Μὲ τ' ὄνειρου τῶ ἀθηβολαῖς ἡμέρα ξημερώνει,
 Σηκώνεται, κ' ἐνδύεται, τὸν λογισμὸν μερώνει.
 Καὶ πρὶν βραδυάση, εἰς τῶ Ῥηγὸς ἤλθ' ἐγνοϊανὸ μαντάτο,
 Ὀπούθαλε τῆς Ἀρετῆς τὸν μυαλὸ ἄνω κάτω.
 Ἀπ' τὸ Βυζάντιο πέμψασι μαντατοφόρους τότες,
 Καὶ μὲ χαρὰ πέξέψασι στοῦ Βασιλειοῦ ταῖς πόρταις.
 Καὶ προξενειὰν τῶ φέρασι, καὶ εἰπάν του νὰ κατέχη,
 Πῶς πιθυμιὰν ὁ Ῥήγας τους πολλὰ μεγάλην ἔχει,
 Συμπεθεριὰ νὰ κάμουςι, καὶ ὀμάδι νὰ πανδρέψουν,
 Καὶ Σέλουσιν ἀπηλογιά γλήγωρα νὰ μισέψουν.

Ο' Βασιλειὸς πασίχαρος, ἐτοῦτα νὰ γροικῆσῃ,
 Τοὺς εἶπε πῶς τ' ἀποταχὰ τοὺς θελ' ἀποφασίσει.
 Σὰν εἶδε κ' ἦλθαν, ἡ Ἀρετὴ ἔγνοια μεγάλην ἔχει,
 Τὸ θελῶν ἐπροφήτεψε, δίχως νὰ τὸ κατέχη.
 Βάρος ἐγροίκα σὴν καρδιάν, δάκρυα κινῶν, καὶ κλαίγει,
 Κ' ἐφαίνεται τῆς καὶ κάνεις τὴν προξενειὰν τῆς λέγει.
 Κράζει τὴν Νένναν τῆς σιμὰ, κ' εἶπέν τῆς τὸ λογιάζει,

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Νέννα με, καταπῶς θωρῶ, πολλὰ τὸ πρᾶγμα μοιάζει.
 Καὶ αὐτοὶ οἱ ἀποστολάτοροι, καὶ αὐτοὶ οἱ μαντατοφόροι,
 Ἦλθασι διὰ λόγου μου τὴν πικραμένη κόρη.
 Κ' ἐγὼ καλλιᾶχῶ θάνατον, καὶ ἄσχημα ν' ἀποθάνω,
 Παρὰ νὰ μὴ ξετελειωθῆ ὁ, τι στὸν νοῦν μου βάνω.
 Ἀνάθεμά το τ' ὄνειρο, σήμερον ξεδιαλύνει,
 Γιὰ μένα ἦτο ὁ ποταμὸς, τ' ἀνέμου ἢ κακωσύνη.
 Βάνει με πάλι ἢ μοῖρά μου σήμερο σ' ἄλλα βάρη,
 Μακάρι ἄς εἶμαι μοναχὴ, καὶ τὸ κορμί μου ἄς πάρη.
 Ο', τι κριτήρια δύναται ἄνθρωπος νὰ βαστάξῃ,
 Καὶ μιὰ σταλαγματιὰ κακὸ στὸν ἀγαπῶ μὴ στάξῃ.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἡ Νέννα νὰ τῆς τὰ γροικᾶ, νὰ τῆς θωρῆ ἦντα κάνει,
 Πολλῶν λογιῶν παρηγοριαῖς μὲ γνώσι ἀναθηθάνει.

NENNA

Ἄν ἦλθαν σὸ παλάτι σας οἱ ξένοι κ' ἐπεζέψαν,
 Καὶ νὰ μιλήσουν τῆ Ῥηγὸς μὲ σπούδαν ἐγυρέψαν,
 Μὴν τῶχης γιὰ παράξενο, νὰ ζήσης, θυγατέρα.
 Κ' εἰς ταῖς αὐλαῖς τῶν Ἀφεντῶν τστᾶναι νύκτα μέρα.
 Τίς γιᾶνα πρᾶγμα ἔρχεται, τίς ἄλλο νὰ ζητήξῃ,
 Τίς ταῖς πληγαῖς ὀπούπαθε, τὴν δουλεψιν νὰ δεῖξῃ.

Διὰ τὴν πᾶρην χάρισμα, καὶ ῥόγα τὴν τοῦ δώση,
 Καὶ πάντα ὁ πλῆσος τοῦ πτωχοῦ εἶναι ψωμί καὶ βρωσί.
 Καὶ ὅς τις δουλέψη μπιστικά, ἀντάμεψιν ξετρέχει,
 Καὶ ἄλλος τὰ νειάτα τὴν ζητᾷ, τὰ γέρα ἄλλος τὴν ἔχει.
 Ἐ'τ'ζι καὶ αὐτοὶ ὀπούλθασι σήμερο στοῦ Κυροῦ σου,
 Ἄλλαις δελειαῖς γυρεύουσιν, ὄχ' ὅ,τι βάνει ὁ νοῦς σου.
 Ἐ'σὺ Σαρρεῖς καὶ προξενειὰν ἤλθασι τὴν τοῦ ποῦσι,
 Καὶ μοιάξεις Ἀρετοῦσά μου, κεινῶν ὀποῦ Σωροῦσι,
 Στὸν ὕπνο ὅ,τι λογιάζουσι, καὶ λέσι τὴν ἡμέρα,
 Σώπασαι, αὐτὰνα μὴν τὰ λές, τὴν ζήσης Συγατέρα.
 Κ' ἐτοῦτοι ποῦλθασιν ἐπὰ, ἄλλαις δουλειαῖς ζητοῦσι,
 Καὶ ὁ Κύρις σου ποβγάνει τες, ὡσάν τοῦτ' ἀποποῦσι.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐ'πῆρε σάν παρηγοριά, γροικῶντας ἦντα λέγει,
 Μ' ἀφῆτέ την, κ' ἔχει καιρὸν τὴν δέρνεται, τὴν κλαίγη.
 Ὁ Κύρις της κ' ἡ Μάννα της τὸν γάμου ὠμιλήσαν,
 Για τὴν γενῆ ἡ συμπεθεριά, ὀποῦ τοὺς ἐμηνύσαν.
 Δίδουν βουλήν τὴν κράξουσι ζημιὸ τὴν Ἀρετοῦσαν,
 Νὰ φανερώσῃ, τὴν τῆς ποῦν, κείνα ποῦ πιθυμοῦσαν.
 Καὶ ὡς τὴν ἐκράξαν, κ' εἶπασι, πῶς δὲ τὴν μιλήσου,

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Σύρνει φωνὴν λυπητερὴν, καὶ λέγει, ὦ γῆ βουλήσου.
 Καὶ χώνεψε τὰ μέλη μου, πριχοῦ ἔλθουσι τὰ γέρα,
 Κ' ἔτοις θανάτους δὲν μπορῶ τὴν παίρνω νύκτα μέρα.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Καὶ ὡς τε τὴν πάγη εἰς τῆ Κυρῆ, καὶ τὰ ἐγνωσαν τὴν μάθη,
 Ἐπεσε κ' ἐλιγώθηκε, κ' ἡ δύναμί τῆς ἔχάθη.
 Ἐτρέμασι τὰ πόδια της, εἰς κάθε ζάλο πιάνε,
 Τὴν Νέννα, κ' ἐβοήθη την, κ' αἱ δύο στοῦ Ῥήγα πάνε.

Πάντα ἡ Φροσύνη τῆς μιλεῖ, μὲ τζ' ὀμιλιαῖς βοηθᾷ της,
 Καὶ λέγει της νὰ πάψῃσι γροίνιας καὶ κλαύματά της.
 Καὶ τοῦ Κυροῦ τζ' ἀπηλογια φρόνιμην ἄς τοῦ δώσῃ,
 Καὶ τὰ χωσμένα τῆς καρδιάς ἄς τὰ σκεπάσῃ ἢ γνωσι.
 Γιατὶ καὶ ὁ κύκλος τοῦ καιροῦ ἀνεβοκατεβαίνει,
 Κ' ἡ φρονημάδα εἰν' γιατρός, καὶ καθ' ἀνάγκην γιάίνει.
 Σὰν ἐπαρᾶσυνήφερε, μέσα της λογαριάζει,
 Κ' ἐκεῖνο, ὅπου δὲ νὰ πῆ, προτῆτερα λογιαίνει.
 Ἐ'δειξε τὴν πασίχαρην, σὴν κάμεράν τους μπαίνει,
 Βρίσκει κοντὰ σὸν Κύριον της τὴν Μάννα καθισμένη.
 Πασίχαρος ὁ Βασιλεὺς ἀρχίζει καὶ μιλεῖ της,
 Μὲ σπλάγγνος καὶ γλυκύτητα νὰ δῆ τὴν ὄρεξί της.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ

Λέγει της, Συγατέρα μου, ἀπὸ τὴν ὦρα κείνη,
 Ποῦ φανερώθηκες στὴν γῆν, ἡ ἔγνοιά σου μὲ κρίνει.
 Καὶ ὁ λογισμὸς σε μάτιά μου παντᾶναι μετ' ἐμένα,
 Νὰ σὲ τιμῶσω, καὶ νὰ δῶ κληρονομιά πὸ σένα.
 Ολίγον κόπο ἔχ' ὁ γουῆς τέκνον νὰ φανερώσῃ,
 Μὰ νὰ τὸ κάμη τζ' ἠλικαῖς, καὶ πρᾶξες νὰ τῆ δώσῃ,
 Στόπον μεγάλον καὶ ψηλὸν καὶ πλοῦσον νὰ τὸ βάλῃ,
 Εἶναι, ποῦ φέρνουν τοῦ Κυροῦ κόπον πολὺν καὶ ζάλη.
 Καὶ μέρα νύκτα ὁ λογισμὸς ἐτοῦτος τότε κρίνει,
 Τὸ τέκνον νὰναι φρόνιμον, καὶ πλοῦσο ν' ἀπομείνῃ.
 Καὶ ἀπάνω σ' ὄλα τὴν τιμὴν νὰ μὴν τὴν ἐδολώσῃ,
 Καὶ τῶν γουέων μαχαιριάν ἀγιάτρευτην νὰ δώσῃ.
 Σήμερον μὲ τὴν Μάννα σου πολλὴν χαρὰν ἐπῆρα,
 Γιατὶ δωροῦμέντο κ' οἱ δυὸ πῶς εἶσαι καλομοῖρα.
 Πειδὴ καὶ ἀπ' τοῦ Βυζάντιου τὸν Ῥήγα τὸν μεγάλο,
 Συμπεθεριὸ μὴνύθη μου, νὰ κάμω δίχως ἄλλο.
 Νὰ πάρῃς, Συγατέρα μου, ἄνδρα σου τὸν υἱόν του,
 Νὰ αὐθεντεύετε κ' οἱ δυὸ τὰ πλούτη καὶ τὸν βιόν του.

Ἐκείνον τὸν χρυσὸν αἰτὸν, ποῦ βρέθηκε καλὴ ὥρα,
 Ὅταν μὲ τόσαις ἀφεντιαῖς ἐμπῆκε μέσ' στὴν χώρα.
 Καὶ ἀκόμη τότε μέσ' στὸν νοῦν τόβαλα γιὰ τὸν γάμο,
 Καὶ νὰ γυρέψω, καὶ νὰ δῶ γαμπρὸν γιὰ νὰ τὸν κάμω.
 Ἐκείνος εἶναι ὁποῦ τρεξε πλειᾶμορφα τὸ κοντάρι,
 Καὶ τὸν ἀνθὸν ἐκέρδησε μὲ τῆς ἀνδρείας τὴν χάρι.
 Δὲν λέγω τῶν ἄλλαις τ' εὐμορφιαῖς, ὅπῃ γιὰ δὰ τῶν ἀφίνω,
 Ποῦ ὅλα τὰ μάτια τοῦ λαοῦ ἔσυρε μετὰ κείνο.
 Θυμήσου πόσην εὐμορφίαν εἶχε, καὶ πόσα κάλλη,
 Κ' ἦντα ἔπαινον τοῦδ' ὡκασι ὅλοι μικροὶ μεγάλοι.
 Κάμε λοιπὸν καλὴ καρδιάν, καὶ μετὰ μᾶς τὸ χαίρου,
 Καὶ τοῦ Ῥηγὸς ἀπέφασιν νὰ δώσω ταχύτερου.
 Γιὰ ν' ἀλθη ὁ νιὸς του νὰ σὲ δῆ, σὰν θέλει νὰ σὲ πάρη,
 Νὰ σμιξέτε, γιὰτ' εἰς ἐσὲ εἶν' ὅλα μας τὰ θάρρη.
 Τὸν κύριν, καὶ τὴν μάννα σου μὲ τέκνα ν' ἀναστήσης,
 Μὲ τὴν εὐχὴν μὲ ὅ, τι κοπιῶ, καὶ κάνω, νὰ κερδήσης.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τὴν ὥραν ὁποῦ τῆς μιλεῖ, Κύρις καὶ Μάννα ἀντάμη,
 Τὸ πρόσωπο ἀπογλώμνιανε, κ' ἔτρεμε σὰν καλάμι.
 Κ' ἐγροῖκα μιὰ χέρα κρυαρὴ νὰ σφίγγῃ τὴν καρδιάν της,
 Ὅσ' ὥραν τῆς ὠμίλειεν ὁ κύρις τὴν πανδρειάν της.
 Ἐκείνος ὡσὰν φρόνιμος ἐξόμπλιαζε, κ' ἐθῶρει,
 Μέσα του λέγει λογισμὸν κακὸν θὲ ν' ἀχῆ ἡ κόρη.
 Ποῦρ' ἔστεκε καὶ ἀνέμενε, ἀπηλογιά νὰ δώση,
 Στὸν γάμον, ὁποῦ τῶν ἔλεγε, πῶς θὲ νὰ ξετελειώση.

ΑΡΕΤΟΤΥΣΑ

Ὅσ' ἀν τῶν ἀπομιλήσασιν, ἐμπρὸς τοὺς γονατίζει,
 Μὲ τάξιν, καὶ κλιτότητα, καὶ ἔτοιμας λογῆς ἀρχίζει.
 Γονεῖς μου ποῦ μ' ἐσπείρετε, καὶ ἀπὸ τὰ κόκκαλά σας,
 Ἐπῆρα καὶ ἀπ' τὸ αἷμά σας, καὶ ἀπὸ τὴν ἀναπνοιά σας,

Ἐγὼ κανάκια σπλαχνικά, Κύρι μου, καὶ Μητέρα,
 Ὅπου λυώνομαι νὰ δῶ, νὰ ξημερώσῃ ἡ μέρα.
 Νάλθω νὰ σᾶς ἀγκαλιασθῶ, νὰ βρίσκωμαι κοντάσας,
 Νὰ σᾶς βοηθῶ εἰς ἀνημποριαῖς, κ' ἐδὰ εἰς γερατιάσας.
 Καὶ ὦρα λιγάκι ἂν διαβῆ, λιγάκι ἂν περάσῃ,
 Νὰ μὴ σᾶς δῶ, τρέμ' ἡ καρδιά, καὶ τὸ κορμὶ σπαράσσει.
 Καὶ πρᾶγμα ἀνημπόρετο, καὶ πῶς νὰ τὸ Δελήσω,
 Ἐτοιους Γονέους ἀκριβούς ὀπίσω μου ν' ἀφήσω;
 Μὰ Δέλω νάμαι μετὰ σᾶς χειμῶνα καλοκαῖρι,
 Ποτὲ νὰ μὴ ξενιτευτῶ, νὰ πάγω σ' ἄλλα μέρη.
 Κ' ἐρρίζωσεν ὁ λογισμὸς ἐτούτος στήν καρδιά μου,
 Νὰ μὴ σᾶς ἀποχωρισθῶ, κομμάτια καὶ ἂν μὲ κάμου.
 Τὰ τέκν' ὅταν φανερωθῶν, Σαράπαφιν κ' ἐλπίδα,
 Παίρνῃ οἱ γονεῖς, καὶ χαίρονται, κληρονομιά πῶς εἶδα.
 Τούτῃ ἡ ἐλπίδα κ' ἡ χαρὰ ἀπ' ἄλλο δὲν κινᾶται,
 Παρ' ἀπὸ μιὰν παρηγοριά, πού ὁ γονῆς θυμάται.
 Πῶς νύρεν εἰς τὰ γερατιά Σάρρος καὶ ἀκουμπιστῆρι,
 Βλεπάτορα τῆς ἀνημποριαῖς, σὸ πρᾶγμα νοικοκύρι.
 Κ' ἐσεῖς Σωρῶ ἀπονην βουλὴν ἐδώκετε σὲ μένα,
 Νὰ μὲ ξορίσετε ἀποπὰ, νὰ κάθωμαι στὰ ξένα.
 Περίσσα τὸ πικραίνομαι, πῶς τὸ βαστᾷ ἡ καρδιά σας,
 Καὶ Δὲ νὰ μὲ μακρύνετε ἀπὸ τὴν συντροφιά σας;
 Ἡ γλῶσσά μου πῶς νὰ τὸ πῆ τὸ ναι, νὰ μὲ πανδρέψῃς,
 Καὶ νὰ μὲ βγάλῃς ἀποπὰ, καὶ νὰ μὲ ξενιτέψῃς;
 Καὶ ἂς εἶμαι πάντα μετὰ σᾶς, Κύρι μου, ἕως νὰ ζῆτε,
 Μὴν τὸ βαλθῆτε ζωντανοί, νὰ μ' ἀποχωρισθῆτε.
 Ὄφου, μὲ ποιὰν ὑπομονὴ τὸ Δέλημα νὰ δώσω,
 Καὶ πῶς νὰ πιάσῃ ἡ χέρα μου τὸ δὲν μπορῶ νὰ σώσω;
 Κύρι μου, ἂν τὸ μπορῆς ἐσὺ, καὶ Δέλεις νὰ τὸ κάμω,
 Καὶ βάνῃ κ' ἡ Μητέρα μου Δέλημα σ' ἔτοιο γάμο,
 Ἐγὼ δὲν Δέλω πῆ τὸ ναι, κάλλια νὰ ξεψυχήσω,
 Παρὰ τοῦ κόσμου Ῥήγισσα, καὶ σᾶς γονεῖς ν' ἀφήσω.

Καὶ φαίνεται μου καὶ ἂν τὸ πῶ, ψεύματα σὰν παιγνίδι,
 Ἐχετε ὑγεία, μισεύω σας, λιγοθυμιὰ μου δίδει.
 Κ' ἂν ἦν καὶ τὸ ψευματινὸ νεκρώνει μου τὰ μέλη,
 Πῶς νὰ τὸ πῶ τ' ἀπαρθηνοῦ; κ' ἡ γλῶσσά μου δὲν δέλει.
 Δότε μου ἔμπρὸς τὸν θάνατον, συμβουλευθῆτε ὁμάδι,
 Καὶ κάμετέ μου ξορισμὸν στὸν μαυρισμένον Ἄδη.
 Νὰ μὴ θωρῶ, νὰ μὴ γροικῶ, πόνος νὰ μὴ μὲ κρίνη,
 Καὶ ὁ χάρος ἀπὸ λόγου σας μόνου νὰ μὲ μακρύνῃ.
 Μὰ ζωντανὴ ἂν μ' ἀφήσετε, καὶ νὰ σᾶς πομακραίνω,
 Χίλιαις, καὶ πλείοτεραις φοραῖς τὴν ὥραν ἀποθαίνω.
 Καὶ ὁ θάνατος ὁ ζωντανὸς μεγάλου πόνου δίδει,
 Μὰ ὁ ἄλλος πόνου δὲν γροικᾷ σοῦ Ἄδου τὰ σκοτεῖδι.
 Λοιπὸν ἀποφασίσετε τὸν Ῥήγαν νὰ κατέχη,
 Τὸ πῶς ἡ θυγατέρα σας στοῦτ' ὄρεξιν δὲν ἔχει.
 Καὶ μηδὲ θεὸς νὰ πανόρευθῆ, ἂν δὲν περάσουν χρόνοι,
 Τοῦτος ὁ λόγος μοναχὰ, γιὰ πάντα τότε σώνει.
 Ἡ σμίξις πούναί στανικῶς, οἱ φρόνιμοι λογιάζουν,
 Μάχην κρυφὴν, βάρος πολὺ, καὶ ἔχθριτα τήνε κράζον.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τὴν ὥραν ποῦ ἡ Ἄρετὴ ὠμίλει τοῦ Κυροῦ της,
 Λογιάζοντας ταῖς πονηριαῖς, ὁποῦθάνεν ὁ νοῦ της,
 Σὰν τὸ θερμὸ σταὶ κάρβουνα, ποῦ ὁ χόχλος τὸ φασκώνει,
 Καὶ παίρνει το ἀπ' τὰ βαθυὰ, καὶ ἐπάνω τὸ σηκώνει.
 Καὶ πάλι ἡ λάβρα τῆς φωτιᾶς τὸ ξανακατεβάζει,
 Καὶ δὲν εὐρίσκει ἀνάπαψιν ποτὲ ὅσπιν ὥρα βράζει.
 Ἐτ' ἔτι τοῦ Βασιλεῖθ ἡ καρδιά, καὶ ὁ λογισμὸς του κάνει,
 Ὅσ' ὥρα τοῦτα ἡ Ἄρετὴ πίβουλα ἀναθηδάνει.
 Καὶ οὐδ' ἄφηκε νὰ τ' ἀποπῆ, γιὰτὶ ἡ καρδιά του σφάγη,
 Σηκώνεται ἀπ' τὸ θρονί, καὶ πρὸς ἐκείνην πάγει.
 Μὲ μάχην καὶ μὲ μάνιτα τὴν πιάνει ἀπ' τὴν χέρα,

ΡΗΓΑΣ

Λέγει τζ', ἦντ' ἄναι τὰ μιλεῖς, πίβουλη θυγατέρα;
 Τόσον ἐγίνης σπλαχνική στὸν Κύριον κ' εἰς τὴν Μάννα,
 Ἦντα παραμυθίσματα, κακὸ παιδί, εἶν' αὐτάνα;
 Ἦντα διγᾶσαι; ἦντα μιλεῖς; ἦντ' ἄναι αὐτὰ τὰ γέλοια;
 Ἄμ' εὔρει, νὰ τὰ λές ζαβή, εἰς τὰ μικρὰ κοπέλια.
 Μὰ ὁ Κύρις σου κ' ἡ Μάννα σου, εὐκολὰ δὲν γελοῦνται,
 Κατέχου ποῦ ξαμώνουσι ταῦτα ποῦ σ' ἀφουκροῦνται.
 Μὴν ἐφοβούμεον τζ' οὐρανοῦς τὴν σήμερον ἡμέρα,
 Νὰ σοῦχα δώσει θάνατον, κακὴ μου θυγατέρα.
 Διῶξε αὐτοὺς τοὺς λογισμοὺς, μὴ σὲ κακοποδώσου,
 Κάμετο θεληματικὴ τὸ γίνεται στανειόσου.
 Ἐγὼ μὴνῶ τοῦ Βασιλειοῦ ὁ γάμος πῶς ἐγίνη,
 Καὶ νὰ μὲ πέμπη τὸν γαμπρὸν, καὶ μετὰ σὲ νὰ μείνῃ.
 Ὁ γάμος νὰ ξετελειωθῆ, καὶ ἂν μελετᾷς σὺ ἄλλα,
 Ἦ καὶ ἄλλα ἐκαρδίγιασες, κάτεχε πῶς σοῦ σφάλα.
 Καὶ μὴ μὲ κάμης νὰ μιλῶ, κ' ἡ γλῶσσα νὰ ξεχύσῃ,
 Καὶ ἀποθαμμένη καὶ ἄσχημη ἡ χέρα μου σ' ἀφήσῃ.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἡ Ἄρετοῦσα κλαίοντας πρὸς τὸν Γονῆν ὠμίλει,
 Γονατιστὴ τρεμάμενη στὰ πόδια τὸν ἐφίλει.
 Μὲ τ' ἄρματα τῆς λύπησις τότε τὸν ἐπολέμα,
 Καὶ μὲ τὴν ταπεινότητα τὰ μέλη τζ' ὄλα τρέμα.
 Κλιτὰ τὸν ἀναντρανίζε, σὰν Κύριον τὸν ἐθώρει,
 Μὲ θλιβερὸν ἀνάδλεμμα ἢ πικραμένη κόρη.
 Τὰ μάτια τῆς τριγύριζε κλιτὰ τῆς ταπεινότης,
 Καθὼς τῆς τὸ ἐρμηνεύασιν ἢ λύπησις κ' ἡ νειότης.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Λέγει, Γονῆ, δὲν ἔβαλα στὸν νοῦν πρᾶγμα κάνένα,
 Μὴδ' ἄπρεπον, μὴδ' ἄμοιαστον, νὰ μὴ σ' ἀρέσῃ σένα.

Πράγματα πάντα τῆς τιμῆς ἐλόγιασα, Γουῆ μου,
 Καλά καὶ νάμου κοπελιά, ἀφορμαρὰ δὲν ἤμου.
 Κ' ἐκεῖνα, ποῦ χεῖς ὄρεξιν, Κύρι, καὶ σὺ Μητέρα,
 Ἐκεῖνα πάντα λόγιαζα νύκτα καὶ τὴν ἡμέρα.
 Θωρῶ, τὸ σπλάγγνος ἄλλαξε, κ' εἰς ἐχθριτὰ γυρίζει,
 Ποιὸς λογισμὸς ψευματινὸς τὰ μοῦπετε θυμίζει;
 Τὰ λόγια σὰς θανατερά, καὶ ἀλύπητα πληγώνουν,
 Γιατὶ γροικῶ σὰν πελελή στόπον κακὸν ξαμώνουν.
 Πολλὰ μ' ἐπαραπόνεσες, Κύρι νὰ τὸ κατέχης,
 Κ' εἰς κείνα ποῦ μοῦ μίλησες, κρῖμα μεγάλου ἔχεις.
 Ἀκόμη μέσ' στό στόμα μου εἶν τῶν βυζῶν τὸ γάλα,
 Καὶ λογισμὸν δὲν ἔβαλα σὲ πράγματα μεγάλα.
 Σὰν κοπελιά στὰ χαμηλὰ πάντα τὸν νοῦν μου βάνω,
 Παίζω μὲ τὰ κουτζουνικά στὰ γόνατά μου ἐπάνω.
 Καὶ σὺ Γουῆ μου σπλαγγνικέ, ἠντᾶχεις μετὰ μένα;
 Καὶ ποῦρ' ἐγὼ δὲν σοῦκαμα σφάλμα ποτὲ κάνένα.
 Θωρῶ, μὲ δίχως ἀφορμὴν ἀγριεύεις, καὶ μανίζεις,
 Παιδί σὲ εἶμαι καὶ σκλάβασ, καὶ τὴν ζωὴν μ' ὀρίζεις.
 Μπορεῖς νὰ κάμης εἰς ἐμὲ τὸ βούλετ' ἢ καρδιά σου,
 Ὁ θάνατος καὶ ἡ ζῆσί μου βρίσκεται στὴν ἑξά σου.
 Εἰς ἓνα πρᾶγμα μοναχὰ μηδὲν ἀποφασίσσης,
 Παρὰ νὰ πῶ κ' ἐγὼ τὸ ναί, γιατί' ἐτζι θελ' ἡ φύσις.
 Πληγαῖς, θανάτους, βάσανα, πάθη, κριτήρια δός μου,
 Μὰ γάμον δὲν μπορεῖς ποτὲ νὰ κάμης στανικῶς μου.
 Ἐγὼ δὲν θελῶ πῆ τὸ ναί, ἂν ζήσω χίλιους χρόνους,
 Νὰ πανδρευθῶ στὴν ξενιτειάν καὶ ἄς πολεμῶ εἰς πόνος.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Γροικῶντας ὁ Πατέρας τῆς τὰ τοῦλεγεν ἡ κόρη,
 Γνωρίζοντας καὶ ἀπαρθητὰ εἶν' κείνα ποῦ προθῶρει,
 Δὲν εἶχε πλεῖο ὑπομονή, νὰ στέκη νὰ τζ' ἀκούγη,
 Ῥίχνει τὴν, κολοσύρει τὴν, καὶ δυνατὰ τῆς κρούγει.

ΡΗΓΑΣ

Ἦντα λογιάζεις σήμερον, τέκνον κακόν, νὰ κάμω,
 Ὅπῃ θωρῶ ταῖς δυσκολιαῖς ποῦ βάνεις σ' ἔτοιο γάμο;
 Τέκνον κακόν, κ' ἐπίβουλον, καί πονηριαῖς γεμάτο,
 Γροίκησαι, καί ἀφγκροῦ καλά τὸ σημερινόν μαντάτο.
 Ἦ διῶξέ τους τοὺς λογισμοὺς κείνους ποῦ σὲ προδίδουν,
 Ἦ θάνατον τὰ χέρια μου ἀλύπητον σοῦ δίδουν.
 Κάμ' ὅλημέρα σήμερον νὰ τὸ καλολογιάσης,
 Ν' ἀλλάξ' αὐτὸς ὁ λογισμὸς, καί ἄλλη βεβλή νὰ πιάσης.
 Καί ἄμε νὰ κάτσης μοναχῆ, δέτο, καί κολοδέτο,
 Καί τὸ καλό σου φρόνημα κάτζε καί λόγιασέ το.
 Μὴ θέλῃς διὰ πράγματα ἄφαντα ν' ἀποθάνῃς,
 Γνώρισε ἂν πᾶσινε καλά, τούτα ὅπου μᾶς κάνεις.
 Ἄν εἶδες ὄνειρον κακόν, ἄφες το νὰ περάσῃ,
 Ἦ χάνεις τὴν τὴν νειότη σου, πρὶν παρὰ νὰ γεράσῃ.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὁμίλει της καὶ ὁ Κύρις της, ὠμίλει της κ' ἡ Μάννα,
 Ἀμ' εὐκαιρα κουράζονται, τὸν κόπον τους ἐχάνα.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Λέγει τους, χίλια νὰ τὸ δῶ, χίλια νὰ τὸ λογιᾶσω,
 Κάλλιᾶχω τέτην τὴν ζωὴν, πλειὰ γλήγωρα νὰ χάσω,
 Παρὰ νὰ σᾶς ἀπαρνηθῶ, παρὰ νὰ σᾶς ἀφήσω,
 Παρὰ ἔτοια προξενεῖαν μακράν, πλέου νὰ τὴν γροικήσω.
 Ὁϊμέ, πῶς εἶναι μπορετὸ, καὶ δὲν γροικᾶτε πόνου;
 Πῶς τὸν ἀλησημονήσετε, κ' ἐγὼ τὸν ἔχω μόνου;
 Λέτε το ποῦρι, λέτε το, νὰ μ' ἀποχωρισθῆτε,
 Πῶς νάχετε ἔτοια ὑπομονή, καὶ μάτια νὰ τὸ δῆτε;
 Τὰ λόγιασ' ἀπολόγιασα, τάθειλα, τὰδ' ἀπόδα,
 Στὸ ζάλον ὅπου στάθηκα, πλειὸ δὲν σαλεύω πόδα.

Μηνύσετε τοῦ Βασιλείου, ποῦ νύμφην του ποθεῖ με,
Γιὰ τὸν Υἱόν του πέτε του, τὸ πῶς ἐγὼ δὲν εἶμαι .

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἄν ἦτον τίποτ' ἡμερον εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Ῥήγα,
Ἐδὰ ὅλα ξαγριέψασι, τὰ μερωμένα φύγα .
Πάγ' ἔξω, καὶ μὲ φρόνησιν τοὺς ξένους ἀποβάνει,
Καὶ πιάνει τὸ ζημιό χαρτί, κονδύλι, καὶ μελάνι .
Κ' ἔγραψε, πῶς δὲν ἤμπορεῖ γιὰ δὰ ν' ἀποφασίσῃ,
Τὴν πανδρειαν, καὶ ἄλλον κáιρον θέλῃσαι τὴν μιλήσει .
Γιατὶ εἶναι ἡ Ἀρετὴ κακὰ, καὶ ὅλοι οἱ γιατροὶ τοῦ λέσι,
Πῶς εἶναι τὸ κακὸ χτικιό, καὶ ζωντανὴν τὴν κλαῖσι .
Τὸ πρᾶγμα δείχνει δύσκολον, καὶ ὡσάν συμπαθεῖο παίρνει,
Καὶ ὡς ἐμισέψασι ζημιό, στὴν κάμεραν γιαγέρνει .
Καὶ μ' ἀπονιά, οὐδέ λύπησιν στοῦ δεξιόν του χέρι,
Τυλίσσει ταῖς πλεξούδαις της, κρατῶντας τὸ μαχαῖρι .
Καὶ κόβεταις, καὶ ρίχνει ταις, σύγκραταις δίχως πόνον,
Ἡ ρίζαις τῶν χρυσῶν μαλιῶν τῆς ἀπομείναν μόνον .
Μαλιὰ, πῆ ρίχταν σαῖτιαῖς, καὶ τὴν καρδιά πληγῶναν,
Στὴν γῆν ἐσκορπισθήκασι, κ' ἡ σκόναῖς τὰ κουκλῶναν .
Μαλιὰ, ποῦ λάμπαν πλειότερα παρὰ τοῦ ἡλιοῦ ἀκτῖνες,
Λύπησιν δὲν τοὺς εἶχασιν ἡ μάνιταις ἐκείναις .
Κ' ἡ κεφαλὴ, ποῦ σ' εὐμορφιά ποτὲ δὲν εἶχε τέρι,
Κουτρολευτὴν τὴν ἄφηκε τ' ἀλύπητο μαχαῖρι .
Μεγάλον πρᾶγμα ἦτονε τότε τὴν ὦρα κείνη,
Τὸ σίδηρον ἀποκόπησε, καὶ κόφτερον ἐγένη .
Καὶ πῶς δὲν ἐστομώθηκε, νὰ μὴν τὴν ἀσχημίση,
Ναλυπηθῆ ἔτοιαν εὐμορφιάν, νὰ κάμη δίκαιαν κρίσι .
Μὰ σάν ἀρχίσῃ τὸ κακόν, ὑπομονὴν δὲν ἔχει,
Μὰ πάντα στοῦ χειρότερο γλακᾶ, καὶ πάντα τρέχει .
Κλοτζᾶ την, κολοσύρνει την, στὴν φυλακὴν τὴν βάνει,
Ἵσάν θηριὸν ἀλύπητου, ὄχι σάν Κύρις κάνει .

Θωρῶντας τόσα βάσανα ἢ Ἀρετῇ, καὶ πάθῃ,
 Ἡ τάξις γίνῃ ἀποκοτιά, κ' ἡ ταπεινότης χάθῃ.
 Τῆς γλώσσης τὰ μποδίσματα, τὸ δειλιασμα τοῦ νῆ της,
 Ἐπάψαν, καὶ μ' ἀποκοτιὰν ὠμίλει τοῦ Κυροῦ της.

ΑΡΕΤΟΤΣΑ

Γουῆ μῆ, στούτην τὴν φλακὴν, πῆ μπαίνεν ὅσοι φταῖσα,
 Ἄν ἦναι καὶ πλεῖα σκοτεινὴ βάλῃ με παραμέσα.
 Οὐδὲ φλακὴ, οὐδὲ σίδηρα, οὐδ' ἑκατὸν θανάτοι,
 Θέλουσι κάμει νὰ μὲ πᾶς σὰν νύμφῃ στὸ παλάτι.
 Καὶ ὁ, τι κριτήρια βρίσκονται, δόσετα στὸ κορμί μου,
 Καὶ ἄς τάξω, πῶς δὲν μ' ἔσπειρες καὶ τέκνον σα δὲν ἦμα.
 Ποιὸς ἄλλος ἔκαμε παιδί, κ' εἶδε το κ' ἐγεννήθη,
 Κ' εἰσὲ κακὸ ποῦ τῶβρηκε, δὲν τὸ μυρολογήθη;
 Ὡς καὶ τὰ ζᾶ, ποῦ δὲν νοοῦν, λογαριασμὸν δὲν ἔχουν,
 Ἠντᾶνα! ὁ πόνος τῆ παιδιοῦ, γροικῶντο καὶ κατέχουν.
 Καὶ τὴν ζωὴν των δὲν ψηφοῦν, βοήθεια νὰ τῆς δώσουν,
 Καὶ παίρνουσι τὸν θάνατον, διὰ νὰ τὰ γλυτώσουν.
 Ὡς κ' εἰς τὰ δάση, τὰ θηρία, ποῦ λύπησιν δὲν ἔχουν,
 Καὶ ζῶσι μὲ τὴν ἀποναίαν, καὶ ἀγάπην δὲν κατέχουν.
 Καλὰ καὶ θρέφονται μὲ κρᾶς ἀπ' ἄλλα ζᾶ στὰ δάση,
 Πάντα τῆς σάρκα ζωτανὴ συγκαίνευνται νὰ φᾶσι.
 Ἐμπρὸς σκοτώνουσι τὸ ζῶ, καὶ τὴν ζωὴν του παίρνουν,
 Καὶ ἀπέχει ἀπ' τὰ μέλη του τρώγῃσι καὶ χορταίνουσι.
 Καὶ σὺ μὲ σάρκα ζωτανὴ, ὁποῦναι καὶ δική σου,
 Θρέφουσαι, καὶ οὐδὲ λύπησιν γροικᾶς οὐδὲ πονεῖ σου;
 Θωρῶ γιὰ μένα ἢ ἀποναίαν σήμερο φανερώθη,
 Κύρις ποτὲ δὲν μ' ἔπρεπε, Μάννα δὲν μ' ἐγγαστρώθη.
 Ἡ φύσις ξαναγίνηκε, καὶ ὅλοι παραστρατήσα,
 Καὶ ὅλα στραβῶσαν διὰ μέ, ἐκεῖνα ποῦσαν ἴσα.
 Καὶ τυραννᾶς μ' ἔτ' ἄδικα, καὶ θῆς νὰ μ' ἀποθάνης,
 Καὶ δὲν γροικᾶς τῆς πόνους μῆ σ' ἐτοῦτα πῆ μοῦ κάνεις;

Ἄν καὶ βαρῆς στήν χέρα σου, στόνα δακτύλι μόνον,
 Γροικᾶς εἰς ὄλο τὸ κορμί τὸ βάρος καὶ τὸν πόνον.
 Κ' ἐγὼ πούμ' ὄλη σάοκα σου, μὲ δέρνεις, καὶ σκοτώνεις,
 Κάνενα πόνον δὲν γροικᾶς, μὰ πλειότερα δρυμῶνεις;
 Στὸν κόσμον ἄς γροικήσουσιν, ἀλύπητε Γουῆ μου,
 Γιατὶ δὲν δεῖ νὰ πανδρευθῶ, μοῦ παίρνεις τὴν ζωὴν με.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὁ Κύρις στοῦτα πού μιλεῖ, δὲν στέκει ν' ἀφουκράται,
 Πλειὸ δὲν τὴν τάσσει γιὰ παιδί, πλειὸ δὲν τὴν λυπᾶται.
 Καὶ βάνει τὴν στήν φυλακὴν μὲ τὴν καῦμένη Νέννα,
 Καὶ λέγει, αὐτοῦ πληρώσατε τάχετε λογιασμένα.
 Κλαίγει ἡ Φροσύνη, δέρνεται, τὸν Ῥῆγα παρεκάλει,
 Τὴν θυγατέρα στήν φλακὴν, ἄδικα μὲν τὴν βάλει.
 Γουατιστὴ φιλεῖ τὴν γῆν, κ' ἔτοιμας λογιῆς ἀρχίζει,
 Καὶ ἀφοβα ἐμίλει τοῦ Ῥηγὸς μ' ὄλου ὅπου μαυίζει.

NENNA

Τὰ δάκρυα ἂν ἔχουν λύπησιν, τὰ παρακάλια τόπον,
 Καὶ ἂν ἀφκρῶνται οἱ Βασιλεῖς καὶ τῶν μικρῶν ἀνθρώπων,
 Λυπήσου, καὶ ἀφουκράσου με τῆς σκλάβας τοῦ σπητιῶ σου,
 Κ' ἐμπιστικῆς βλεπώτορας καὶ Νέννας τοῦ παιδιῶ σου.
 Χάριν ζητῶ, ὄχ' γιὰ νὰ ζῶ, κ' ἐγὼ δὲν δεῖλω ζῆσι,
 Γιατ' ἄδικον ὅπουκαμε τῆς μάνιτάς σου ἡ κρίσι.
 Ἦ ἀπονιά σου, Ἀφέντη μου, μ' ἐμένα ἄς ξεθυμάνη,
 Δὸς τὸ κορμί με τῶν σκυλιῶν, καὶ ἄσχημα ἄς ποθάνη.
 Μὲ τὸν δικόν μου θάνατον ἡ ὄργιτά σ' ἄς πάψη,
 Συμπάθησε τῆς Ἀρετῆς, κακὸ νὰ μὲν τὴν βλάψη.
 Ὁ πούναὶ νεῖα καὶ δροσερὴ καὶ ἀκριθαναθρεμμένη,
 Πῶς νὰ πομένη τῆς φλακῆς τὸν βρωμον ἡ καῦμένη;
 Ῥῆγά μου, καλολόγησα, ἡντάν' αὐτὰ πού κάνεις,
 Ἐτῷ ἄδικα τὸ τέκνο σου μὴ δεῖς νὰ τ' ἀποθάνης.

Καὶ ὡς εἶναι μετὰ λόγου σας, καὶ μὲ καιρὸν μπορούσι,
 Ἡ συργουλιαῖς νὰ κάμουνι στὰ θελεῖ νὰ πακούση.
 Γιατ' ὁ καιρὸς τὰ πράγματα χίλιας φοραῖς τ' ἀλλάσσει,
 Καὶ χίλιας γνώμαις ὁ ἄνθρωπος ἔχ' ὥστε νὰ γεράσει.
 Τούτ' εἶν' περίσσα σπλαγχνική, δὲν θε νὰ σᾶς μακρύνῃ,
 Ὅχι γιὰ νᾶχη λογισμοῦ, γιὰ πρᾶγμα ἄλλο κείνη.
 Ἐγὼ ποῦ τὴν ἀνέβρεφα, ταῖς γνώμαις της κατέχω,
 Καὶ ὅπου καὶ ἂν λάχη μοναχῆ, ἔγνωια ποτέ δὲν ἔχω.
 Καὶ μέρα νύκτα καὶ τῶς αὐγαῖς εἴμεθα πάντα ὁμάδι,
 Ποτέ μου ἀπ' τὰ χεῖλη της δὲν ἤκουσ' ἄσχημάδι.
 Καὶ μηδε λόγου ἄφαντο, ὅπου νὰ μὴν μ' ἀρέσει,
 Καὶ ὡς ἔχουν καταδίκασες ἐκείναις ὅπου φταῖσι.
 Στούς χρόνους εἶναι κοπελιά, μεγάλη εἶν' στὴν γνώσι,
 Πολλὰ τῶς ἀρέσουν τὰ πρεπά, καὶ τῆς τιμῆς ἡ βρωσι.
 Κ' ἐδᾶ ποῦ θεμελιώθηκεν, Ἀφέντη, ἡ μάνιτά σου,
 Κ' ἐπλήγησες ἐτῶς ἄσχημα τὰ φύλλα τῆς καρδιάς σου;

ΡΗΓΑΣ

Ο' Βασιλεὺς μ' ἀγριότητα λέγει, κατὰραμένη,
 Ἡ θυγατέρα ἀπὸ σέ εἶναι δασκαλεμένη.
 Η' μιὰ σας κόβει, σὰν θωρῶ, κ' ἡ ἄλλη τὰ τροπώνει,
 Ἡ μιὰ τὰ κάνει τὰ κακὰ, κ' ἡ ἄλλη τῆς τὰ χώνει.
 Μὴ μοῦ μιλής, καὶ σώπασε, κ' ἐμπάτε μέσα ἀντάμη,
 Μὴν ὅ, τι πρέπει εἰς ἐσᾶς ἡ χέρα τούτη κάμη.
 Μέσα ἔμπα γλήγωρα καὶ σὺ, νὰ στέκης μετὰ τούτη,
 Καὶ δίδωσας νὰ ὀρίζετε τῆς φυλακῆς τὰ πλούτη.
 Τὰ ψεύματα καὶ τῶν δουρῶν γνωρίζω καὶ κατέχω,
 Καὶ σεῖς δὲν μὲ κομπώνετε στὸν λογισμὸν τὸν ἔχω.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Βάνει ταῖς μέσ' στὴν φυλακὴν ὁ Κύρις μὲ τὴν Μάννα,
 Σὰν ξένοι, καὶ ὡσὰν ἐχθροὶ εἰς τὸ παιδί τους κάνα.

Στὴν Μάνναν ἤτονέ πολὺ, ἔτοια ἀπονιά νὰ δείξη,
 Τὴν ἄρπαξ' ἐμὲ τὰ χερίά της, κ' ἤθελε νὰ τὴν πνίξη.
 Ἐγὼ μεγάλο τὸ κρατῶ σὰν τὸ κρατοῦν κ' οἱ ἄλλοι,
 Νὰ δείξη ἡ Μάννα στὸ παιδί ἔτοια ἀπονιά μεγάλη.
 Μόνον γιὰ κάποια ἀφόρεσι, πούβαλε ὁ λογισμὸς της,
 Ἀντίδικός της νὰ γενῆ, μεγάλος καὶ ἐχθρὸς της.
 Ὄρισε ὁ Ῥήγας τὸ ζῆμιό, κάνουν καὶ φέρουσί του,
 Ροῦχα ἀποφόρια καὶ παλιά, κ' ἐντύνει τὸ παιδί του.
 Καὶ κόβει τα ὡς τὰ γόνατα, καὶ κούντουρα τ' ἀφίνει,
 Καὶ ἀσούσουμη, καὶ ἀνέγνωρη ἡ Ἀρετοῦσα γίνη.
 Μὲ τὸ παλίτζι τὸ χουτρό, καὶ μ' ἄχερα τῆς κάνει,
 Στρῶμα, καὶ μέσα στὸ σακκί, πέτρας καὶ ἀγκάβαις βάνει.
 Δίχως σεντόνια καὶ φτερά, δίχως προσκεφαλάδι,
 Ὄρισε νὰ πορευέται μὲ τὴν Φροσύνη ομάδαι.
 Στὴν πλειὰ χειρότερη φλακὴ, στὴν πλειὰ σκοτεινιασμένη,
 Ὅπουσαν βούρκα καὶ τῆλα, τὴν ἔκαμεν κ' ἐμπαίνει.
 Καὶ βιγλατώρους μπιστικούς, νὰ βλέπουν πῆξω βάνει,
 Μ' ὄγκια ψωμί καὶ ὄγκια νερόν, ὡς τε ποῦ ν' ἀποθάνη.
 Τὸ εἶδε ἡ καυμένη ἡ Ἀρετὴ τὴν ἀπονιάν τὴν τόση,
 Ἐλόγιαζε, πῶς στὴν φλακὴν τῆς ἔμελλε νὰ τελειώση.
 Τὴν Νέννα τῆς ἀγκαλιάσθηκε, καὶ λέγει της μὲ πόνου.

ΑΡΕΤΟΣΑ

Καὶ τίς μᾶς τόθελεν εἰπεῖ τὸν περασμένον χρόνον;
 Ὅταν μ' ἀποκαμάρωνεν ὁ Κύρις μὲ τὴν Μάννα;
 Καὶ ὅταν μὲ σπλαγγικὰ φιλιὰ τῆς ἀγκάλαιστρος μ' ἐβάνα;
 Καὶ ὅταν μοῦ, λέγαν τὴν γουλιὰ πῶς νὰ τὴν καταπίνω,
 Καὶ ποῖο κρασί εἶναι γιὰτρικόν, καὶ ποῖο νερό νὰ πίνω.
 Τὸν ἥλιον δὲν μ' ἀφίνασι ποτὲ νὰ μὲ καψώσῃ,
 Καὶ ἀπάγη βλέπασι κ' οἱ οὐδὲ ἑξάφνου μὴ μοῦ δώσῃ.
 Πότε νὰ πᾶ νὰ κοιμηθῶ, ποιὰν ὥρα νὰ ξυπνήσω,
 Ἀνάθεμα τὸ φύλαγε, Νέννα μου, ἡ μοῖρα πίσω.

Οἷοις ταῖς μεγαλότητες ζητᾷ τούτου τοῦ κόσμου,
 Καὶ δὲν γνωρίζει, πῶς ἐπὰ διαβάτης εἶν' τοῦ δρόμου.
 Μὰ ρέμπεται σταῖς ἀφενταῖς, στὰ πλούτη του καυχᾶται,
 Ἐγὼ ἄγνωστον τὸν θεωρῶ, καὶ πελελὸς λογαῖται.
 Ταῦτ' ἀναὶ ἀνθοὶ καὶ λούλουδα, διαβαίνουν καὶ περνοῦσι,
 Καὶ μεταλλάσσονται οἱ καιροὶ, συχνὰ τὰ καταλοῦσι.
 Σὰν τὸ γυαλί ραγίζονται, σὰν τὸν καπνὸν διαβαίνουν,
 Ποτὲ δὲν στέκουσ' σταθερὰ, μὰ πηλαλοῦν, καὶ ππαινῦν.
 Καὶ ὅσον ἡ μοῖρα στὰ ψηλά τὸν ἄνθρωπον καθίζει,
 Τόσον καὶ πλειότερα ποιεῖ, ὅταν τὸν ἐγκρεμνίζει.
 Κ' ἐκεῖνα ποῦ τὸν κάνουν συχνὰ ν' ἀναγαλλιάσῃ,
 Μεγάλοι ἐχθροὶ τοῦ γίνονται, τὴν ὥρα ποῦ τὰ χάσῃ.
 Καὶ ὅσον πλεῖα ἀφέντης κραζέται, καὶ βασιλεὺς λογαῖται,
 Τόσον πλεῖα πρέπει νὰ δειλιά, πλειότερα νὰ φοβάται.
 Γιατ' ἔτσι τόχει φυσικὸ τῆς μοίρας τὸ παιγνίδι,
 Νὰ παίρῃ ἀπὸ τὴν μιὰν μερὰν, στὴν ἄλλην νὰ τὰ δίδῃ.
 Ἀμ' ὅποιος πτωχὸς ἀναθραφῆ, κ' εἰς τὰ ψηλά δὲν γγίξει,
 Τοῦ κύκλου τὰ στρατεύματα, ὡς δέλει, τὰ γυρίζει.
 Μὰ πάντ' ἀνέγνωτος περπατεῖ, καὶ ἂν τρώγῃ καὶ ἂν κοιμᾶται,
 Τοῦ ροιζικοῦ τὴν ὄργιτα ποτὲ δὲν τὴν φοβάται.
 Καὶ ἂν εἰς ἀγάπη μπερδευθῆ, μιὰν σὰν καὶ αὐτὸν γυρεύει,
 Καὶ οὐδὲ τὰ μέλη τυραννᾷ οὐδὲ τὸν νοῦν παιδεύει.
 Ἐχαίρουμουν, πῶς ἤμουνα νὸς Ῥήγα θυγατέρα,
 Κ' εὐχαριστιαῖς τῆς μοίρας μου ἔδίδα νύκτα μέρα.
 Καὶ οὐδὲ στραβά, οὐδὲ κουτζὰ τὰ μέλη γεννηθῆκαν,
 Ἄμῃ σωστὰ καὶ νόστιμα στὸν κόσμον ἐφανῆκαν.
 Παντᾶμουν στῶν Γονέων μου ταῖς δροσεραῖς ἀγκάλαις,
 Παντᾶμουν σὲ ξεφάντωσες, καὶ σὲ χαραῖς μεγάλαις.
 Καὶ οὐδ' ἀδελφόν, οὐδ' ἀδελφὴν δὲν εἶχα νᾶμπη εἰς μάχη,
 Γιατ' ὁ Ῥηγάτος τοῦ Κυροῦ τίνος παιδιστὴν νᾶ λάχῃ.
 Μὰ ὅλα πετάξαυ σὰν πουλιά, ἐφύγαν, κ' ἐμισέψαν,
 Κ' εἰς τὴν χειρότερην φλακὴν, καὶ σκοτεινὴν μ' ἐπέμψαν.

Κ' ἐκείνη ἢ βρῦσι ποῦ ἤλπιζα νὰ πιῶ νὰ μὲ δροσίση,
 Ἐγὼνη ποταμὸς Δολὸς, καὶ πλειὸ δὲν εἶναι βρῦσι.

Κ' ἔχει νερά φαρμακερά, κύματα τοῦ θανάτου,
 Βράζουν, ὅχ' νὰ δροσίξουσιν σήμερον τὰ νερά του.

Κ' ἢ λάμπεις κείνη ὁποῦφεγγεν, ἐδά μὲ σκοτεινιάζει,
 Καὶ ὁ ἀέρας ποῦ μ' ἐδροσίξεν, ἐδά κεντᾶ, καὶ βράζει.

Σὰν ποιάν ἐλπίδα νάχω πλειὸ καὶ ὄλαις θωρῶ μὲ φύγαν,
 Καὶ ὡσάν καπνοὶ σκορπίσασιν, στὸν ἀνεμὸν κ' ἐπήγαν.

Ἐσβύσαν τὰ Ῥηγᾶτα μου, ἐχάθηκα τὰ πλούτη,
 Τὸ τέλος μ' ἔχει νὰ γενῆ στὴν φυλακὴν ἐτούτη.

Καὶ μόνου μιὰ παρηγοριὰ μ' ἀπόμεινε μεγάλη,
 Πῶς στοῦτ' ὄλα μ' ἐφέρασι τοῦ Ῥώκριτου τὰ κάλλη.

Καὶ μετὰ τοῦτα λάφρωσιν γροικοῦν τὰ σωθικά μου,
 Κ' εἶναι μεγάλο γιατρικὸ στὴν κακοροζικιά μου.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὁμίλει, καὶ μ' ὑπομονὴ θωρεῖ τὰ δὲν ἐλπίζει,

Συχνὰ τὸ κλαῦμα τὸ πολὺ τὴν ὀμιλίᾳ μ' ἀποδίξει.
 Στὰ ρόδα, στὰ τραυτάφυλλα, τὰ δάκρυα περπατοῦσαν,

Στὰ στήθη κατεβαίνασι, στὰ μάρμαρα κτυποῦσαν.
 Ὅσαν τὸν ναύτην ὅταν ἰδῆ κακὸν καιρὸν, καὶ ἀρχίσῃ,

Ἡ θάλασσα ν' ἀρματωθῆ νὰ τότε πολεμήσῃ.
 Κ' ἔχ' ἀνεμὸν εἰς τ' ἄρμενα ἄγριον καὶ θυμωμένον,

Καὶ τὸν γιालὸν πολλὰ θολὸν, βαθυὰ ἀνακατωμένον.
 Καὶ πολεμοῦν τὰ κύματα καὶ δίδουσίν του ζάλη,

Μπαίνοντας ἀπ' τὴν μιὰν μερὰν, σκορποῦντας εἰς τὴν ἄλλη.
 Καὶ ὄραις στὸ νέφος τ' οὐρανοῦ μὲ τὸ κατάρτι γιγίξῃ,

Καὶ ὄραις στὰ βάθη τῆς ὀ γιालὸς νὰ θῆ νὰ τὸ ρουφιῆ.
 Νὰ χαμηλώνη ἢ συνεφιά, νὰ βρέχῃ, νὰ χιονίξῃ,

Νὰ σπράφτῃ νὰ βροντᾶ ὁ ἄραυός, καὶ ὁ κόσμος νὰ μεγκρί-
 Κ' ἐκεῖνος ν' ἀρματώνεται, βλέπωντας τέτοια μάχη, (ζη-

Καὶ τὸ τιμῶνι μοναχὰ, ὅχ' ἄλλ' ἐλπίδα νάχη.

Ἐπάνω κάτω νὰ βοηθᾷ, σὰν ἄνδρας νὰ μαλώνῃ,
 Καὶ νᾶλθῃ κῦμα μὲ βροντὴ νὰ πάρῃ τὸ τιμῶνι.
 Ν' ἀπορρήκτῃ καὶ ἐλπίδα πλειὸ, κάμμιαν νὰ μηδὲν ἔχῃ,
 Νὰ χάσῃ ὅ, τι καὶ ἂν ἔμαθε, κ' ἐκεῖνα ποῦ κατέχει.
 Ἐτῆσι καὶ ὅ, τ' εἶπε ἡ Ἀρετὴ στὴν σιδερῆ θυρίδα,
 Ὅσῶν ἐμπῆκε στὴν φλακὴν ἔχασε τὴν ἐλπίδα.
 Παρηγορᾷ τὴν ἡ Νέννα τῆς, καὶ ὅ, τι μπορεῖ τῆς κάνει,
 Κ' εἰς τὰ πονεῖ, παραμικρὸν γυρεύει νὰ τὴν γιάνῃ.

NENNA

Παιδάκι μ', ἡ ὑπομονὴ εἶν' γιαντρικὸ μεγάλο,
 Σ' κάθε πληγῆν, κ' ὡσὰν αὐτὴ δὲν εἶν' βοτάνι ἄλλο.
 Καὶ δροσερεύει τὸν καῦμόν, τὸν πόνον ἐλαφρώνει,
 Καὶ μετ' αὐτὴν γιαντρεύονται, παιδάκι μ' ὅλοι οἱ πόνοι.
 Μαγὰρι, θυγατέρα μου, μὴν εἶχα προφητέψει,
 Καὶ τὸ κακὸν εἰς τὴν ἀρχὴν νὰ τῷθελες γιαντρέψει.
 Μὰ δὰ ποῦ ρίζαις ἔκαμε, κ' ἐκάρπισε περίσσα,
 Καὶ τὰ λαφρὰ βαρύνουσι, στραβάναι πάσαν ἴσα.
 Τυχαίνει σου ν' ἀνδριευθῆς, στὸν πόλεμο ποῦ μπῆκες,
 Νὰ μὴν νικῆσουσιν σήμερον τὰ βάσανα κ' ἡ πίκραις.
 Σὰν ἡ ἐλπίδες ἢ πολλαῖς τὸν ἄνθρωπον κομπώνουν,
 Ἐκείναις ποῦ στὰ νέφαλα κτίζουν, καὶ Σεμελιώνουν,
 Καὶ δείχνουν ἐλαφρὸν πολλὰ κ' εὐκόλου κάθε κόπον,
 Γίνονται μὲ καιρὸν ἐχθροὶ μεγάλοι τῶν ἀνθρώπων.
 Κομπώνουσιν στὰ ὕστερα, καὶ τὸ λογιάζουν χάνουν,
 Γιατὶ στὰ νέφη τοῦ οὐρανοῦ τὰ χέρια τους δὲν φθάνουν.
 Ἐτῆς ὅταν φοβηθῆ κανεῖς, καὶ χάσῃ τὸ κατέχει,
 Καὶ ἀπορρήκτῃ στὰ βάσανα, καὶ ἐλπίδα πλειὸ δὲν ἔχει.
 Εἶν' ἄπρεπον, κ' οἱ ἄγνωστοι, χάνονται δὲν φελοῦσι,
 Μὰ οἱ φρόνιμοι πολλαῖς φοραῖς τὰ δύσκολα νικοῦσι.
 Καὶ ὅπου κατέχει καὶ γροικᾷ, εἰς ἔτοια πάθη ἂν λάχῃ,
 Ἀνδριεύει καὶ κερδαίνει τὴν τοῦ ροιζικοῦ τὴν μάχῃ.

Δὲν πρέπει ν' ἀπορρήκτουνται, οὐδὲ πολλὰ νὰ ἐλπίζουν,
 Μὰ μὲ λογαριασμόν περνοῦν, ἐκεῖνο ποῦ γνωρίζουν.
 Μὴ δὲν ἀπορρήκτῆς καὶ σὺ, μὰ ὡς φρόνημη ἀνδριέψου,
 Καὶ βάνε λογισμοὺς καλοὺς, ἂν Δὲς νὰ σὲ γιατρέψῃ.
 Βλέπεσαι καὶ ἂν ἀπελπισθῆς, καὶ δὲν βοηθήσῃ ἡ γνῶσι,
 Ἐσὺ τὸ Δέλεις βαρεθῆ, καὶ Δὲς τὸ μετανοιώσει.
 Καὶ ὅταν μανίζῃ ἡ Σάλασσα, καὶ τὸ καράβι τρέχει,
 Καὶ ἀγριεύσῃ τὰ κύματα, στράφτει, βροντᾶ, καὶ βρέχει,
 Ο' ναύτης ἂν Δὲ φοβηθῆ, καὶ τὸ τιμῶν ἀφήσῃ,
 Καὶ δὲν ποθήσῃ ν' ἀνδριευθῆ, κ' ἡ τέχνη νὰ βοηθήσῃ,
 Ἢ' σὲ χαράκια ῥήξιμιὰ ἀνέμοι τὸ σκαρποῦσι,
 Ἢ' στὸν βυθὸν τῆς Σάλασσας κύματα τὸ ῥουφοῦσι.
 Μὰ ἂν ἦν ὁ ναύκληρος καλός, κ' οἱ ναῦταις δὲν φοβῶνται,
 Μὰ στὸ τιμῶνι στέκουσι, κ' εἰς τ' ἄρμενα βοηθῶνται,
 Τὴν Σάλασσαν, τὸν ἀνεμον, τὴν παραχτὴν νικοῦσι,
 Τὸ ξύλον τους φυλάσσουνι πλεῖο φόβον δὲν γροικοῦσι.
 Γλυτώνουν καὶ ἀναπεύουν, ποῦ ἂν τ' ὄθελαν ἀφήσῃ,
 Κεῖναις τ' ἀνέμου ἡ μάνιταις ἠθέλαν τὸ βουλήσει.
 Γιαύτως καὶ σὺ μὴ δὲν χαθῆς, μὴν εἶσαι ἀπηλπισμένη,
 Καὶ ὁ ἄρρωστος σὰν πορρήχθῃ, γιατρός δὲν τὸν ὑγιαίνῃ.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τῆς Νέυνας ἡ παρηγοριὰ ὀλίγον τὴν δροσίζει,
 Γιατὶ στὰ πάθη πῶτονε, καὶ βρίσκεται γνωρίζει.
 Στὸ ροιζικὸν ἐμάχετο, τῆς μοίρας ἀπονάται,
 Κ' εἰς τὴν φλακὴ πῶ βρίσκεται, τρομάσσει καὶ φοβάται.

ΑΡΕΤΟΤΣΛ

Ὡ' ροιζικὸ ἀκατάστατον, ἀναπαῦμόν δὲν ἔχεις,
 Μὰ δῶ κ' ἐκεῖ σὰν πελελὸν περιπατεῖς, καὶ τρέχεις.
 Ὅταν στὰ ὕψη μᾶς πετᾶς, τὰ χαμηλὰ γυρεύεις,
 Καὶ ὅταν μᾶς δείχνῃς τὸ γλυκὺ, τότε μᾶς φαρμακεύεις.

Ρήγισσας τέκνον μ' ἔκαμες, νὰ κρίνω, νὰ ὀρίζω,
 Καὶ κακομοῖρα σὰν ἐμέ κάμμιὰ ἄλλην δὲν γνωρίζω.
 Καὶ ἄς εἶχα γεννηθῆ φτωχή, φτωχὸ ἄς εἶχ' ἀγαπήσει,
 "Ὅχι σὲ τόσα κίνδυνα νάμαι κ' εἰς τόση κρίσι.
 Φτωχὴ φτωχὸν ἀγάπησε, καὶ πόνον δὲν ἐγροίκαν,
 Μὰ φτωχικὰ περάσασι, τὸν πόνον ἐχαρῆκαν.
 Δίχως κάμμιαν ἀντίρρῃσι, ἢ φόβον νὰ τοὺς κρίνη,
 Ἄεραν εἶχαν, καὶ δροσὰν στ' ἀγάπης τὸ καμῖνι.
 Κ' ἐγὼ, γιὰτ' εἶμαι Βασιλειοῦ καὶ Ρῆγα θυγατέρα,
 Χίλοι καῦμοὶ καὶ βάσανα μὲ βρίσκου νύκτα μέρα.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐκούμπησε τὴν κεφαλὴν στὴν χέρα τ' ἢ καῦμένη,
 Καὶ μὲ τοὺς ἀναστεναγμοὺς δάκρυα συχνὰ τὴν γράεινε.
 Τὰ μάτια τ' ἔχαμήλωσε, χαμαὶ στὴν γῆν συντήρα,
 Ἐβάραινε στὸ ροιζικόν, καὶ στὴν πικρὰν τῆς μοῖρα.
 Ἐφαίνεται τῆς κλαίουσας τὸν πόνον ἀναπεύει,
 Φαπτό νὰ φάγη δὲν ζητᾷ, μηδὲ πιστὸ γυρεύει.
 Πόση πολλὴ θαρσάπενσις, παρηγοριὰ μεγάλη,
 Εἶναι στὸν κακοροϊζικόν, τὰ δάκρυα ὅταν τὰ βγάλῃ.
 Καὶ ἄς τάχε πάντα συντροφιά στα πάθη ἢ Ἀρετοῦσα,
 Κ' ἐκεῖνα δίχως νὰ μιλοῦν, τὴν ἐπαρηγοροῦσαν.
 Μ' ὄγκιὰ ψωμί, καὶ ὄγκιὰ νερὸν ἐπέρνα ἢ ζωὴ τῆς,
 Δὲν ἦσαν πλειὰ γονεοὶ τῆς, μάσαν μεγάλοι ἐχθροὶ τῆς.
 Ἡ Μάννα τῆς χειρώτερη ἦτον παρὰ τοῦ Κυρίου,
 Καὶ ὁποῦχε δεῖ λινοξυλα, καὶ ἔβανε τ' ἀπυρι.
 Τόθελε δεῖ τὸν Βασιλεῖον μὲ λογισμὸν νὰ κατῆ,
 Τὴν θυγατέρα τ' ἔψεγε, καὶ τὰ καμῖμάτά τ' ἔζη.
 Καὶ κάθε μῆνα μιὰ φορὰ ἐπέμπαν κ' ἐρωτοῦσα,
 Ἄν ἤλλαξεν ὁ λογισμὸς, ποῦχεν ἢ Ἀρετοῦσα.
 Κεῖνα, ποῦ τὴν παιδεύουσιν, ἂν εὐγαλε ἀπ' τὸν νῆ τῆς,
 Ἄν δεῖ νὰ πάψῃ ἢ ὀργίτα καὶ μάχη τοῦ Κυροῦ τῆς.

Καὶ αὐτὴ ἐμίγη τοῦ Κυροῦ πῶς σ' ἓνα ζάλο στέκει,
 Καὶ μηδ' ἐμετασάλεψε, νὰ πάγη πλειὰ παρέκει.
 Κ' οἱ λογισμοὶ τζ' εἶναι καλοὶ, ποτέ της δὲν τζ' ἀφίνει,
 Κάλλιᾶχει μέσ' στήν φυλακὴν, παρὰ νὰ τοὺς μακρύνῃ.
 Τοῦτα τὰ πράγματα κρυφὰ λίγου καιρὸν περνοῦσαν,
 Μ' ἀρχῆσαν κ' ἐξαπλώνασι, κ' ἐπὰ κ' ἐκεῖ τ' ἀκοῦσαν.
 Τῆς Ἀρετῆς τὸ φλάκισμα, καὶ τοῦ Κυροῦ τὴν μάχη,
 Ἐράθαν, μὰ δὲν ξεύρουσι τὴν ἀφορμὴν ἠντᾶχει.
 Γιατὶ κρυφὰ τῆς πανδρειᾶς τὴν δυσκολιὰ κρατοῦσαν,
 Οἱ ἐδικοὶ κατέχαντο, μὰ οἱ ξένοι δὲν τ' ἀκοῦσαν.
 Κ' ἐπερπατοῦσαν οἱ καιροὶ, κ' ἐξάπλωνε τὸ πρᾶγμα,
 Πολλὰ τὴν ἐλυποῦντανε στ' ἄδικο πού τζ' ἐκάμα.
 Ἀμ' ἄλλο δὲν λογιᾶζουσιν, οἱ ξένοι οὐδὲ κατέχουν,
 Τούτην τὴν ἔγνοια ἡ μάννα της καὶ ὁ Κύρις της τὴν ἔχεν.
 Ἄν ἦναι μέσ' στήν φυλακὴν μὲ πάθη ἡ Ἀρετοῦσα,
 Πλειὰ λάβραις τὸν Ρωτόκριτον καὶ πλειὰ καῦμοι κεντᾶσα.
 Στὴν ξευτειά, πού γύριζεν, ἔτοιās λογῆς ἐγίνη,
 Κ' ἔτοιās λογῆς ὁ λογισμὸς τῆς Ἀρετῆς τὸν κρίνει.
 Ο' πού δὲν εἶχε γνωριμιὰ, ζαβὰ, τυφλά περπάτει,
 Παντᾶχεν ἓνα λογισμὸν, καὶ μιὰν βουλήν ἐκράτει.
 Ἄν ἔστεκ' ἂν ἐκάθετο, ξύπνου, καὶ ὅταν κοιμᾶται,
 Τὴν Ἀρετὴν ἀναζητᾶ, τὴν Ἀρετὴν θυμᾶται.
 Στὴν Εὐριπο κατοίκησε, καὶ ἀποδεκεῖ λογιᾶζει,
 Νὰ πέμπη φίλον μὲ γραφαῖς τὸν φίλον ν' ἀναμνιάζῃ.
 Γιὰ νὰ μαθαίνῃ πῶς περνοῦν, τὰ πράγματα πῶς πᾶσι,
 Μήπως περάσῃ τοῦ Ῥηγὸς ἡ ὄργιτα, καὶ παύσῃ.
 Εἶχ' ἓναν δούλον μπιστικόν, κ' ἐλέγαντον Πιστέντη,
 Καὶ δὲν ἐφήφα θάνατον γιὰ τὸν καλόν τ' ἀφέντη.
 Καταρδιναῖζει μιὰν αὐγὴν, κρυφὴν γραφὴν τοῦ κάνει,
 Καὶ κάτω στὸ στιβάλι του εἰς ταῖς ραφαῖς τὴν βάνει.
 Καὶ λέγει του, ὅσον τὸ μπορεῖ σπουδαστικὰ νὰ σώσῃ,
 Εἰς τὰς Ἀθήνας, τὴν γραφὴν τοῦ φίλου του νὰ δώσῃ.

Καὶ ὅταν τὴν δίδῃ μὴ τὴν δῆ, κάνεις νὰ τὸ κατέχη,

Καὶ βιαστικά νὰ πηλαλῆ μὲ τ' ἄλογο νὰ τρέχη.

Ἐμίσειψεν ὁ δοῦλός του, καὶ μετὰ μέραις σώνει,

Στὴν χώραν, καὶ τ' Ἀφέντη του τὸν ὀρισμὸν πληρώνει.

Θαράπειον ὁ Πολύδωρος παίρνει τὴν ὥρα κείνη,

Νὰ δῆ τοῦ φίλου του γραφὴν, καὶ ὀλόχαρος ἐγίνη.

Τὰ γραφεν ὁ Ῥωτόκριτος, μπορεῖ νὰ τὸ λογιᾶσῃ,

Ὅπουχαι γνῶσιν, καὶ γροικᾶ, δίχως γραφὴν νὰ πιάσῃ.

Πέμπει καὶ χώρα τοῦ Κυροῦ ἄλλην γραφὴν, νὰ μάθῃ,

Πῶς εἶν' καλά, πῶ βρίσκεται, καὶ σὲ ποιά χώρα στάθῃ.

Κ' ἐβάστα τήνε φανερά, διὰ νὰ τὴν ἰδοῦσι,

Πῶς ἦλθε γιὰ τὸν κύριον του, καὶ μάννα του νὰ ποῦσι.

Μὲ πουηριὰν τὰ πράγματα ἐτοῦτα περπατοῦσα,

Καθημερὸν γιὰ λόγου του μαθαίνει ἢ Ἀρετοῦσα.

Τὴν μιὰν ἡμέρα στάθῃκε, τὴν ἄλλην ἡμέρα πηαίνει,

Ὅσῃν ἐπήρε τὴν γραφὴν, δὲν στέκει ἢ ἀναμένη.

Ἐῶσε πάλι τὴν γραφὴν σὰν ἔκαμε στὴν πρώτην,

Καὶ εἶχεν τὸν ὁ Ῥωτόκριτος πολλὰ κρυφὸν προδότην.

Ἐγραφεν ὁ Πολύδωρος μαντάτα πικραμένα,

Ποῦ βρίσκετον ἢ Ἀρετὴ μὲ τὴν καυμένη Νέννα.

Καὶ τὰ κάμεν ὁ Κύρις της, ὅλα τ' ἀναθηθάνει,

Ὅλα τοῦ τάπε στὴν γραφὴν μὲ πέννα καὶ μελάνι.

Σὲ λίγαις μέραις ἔφθασε στὴν Εὐριπον ὁ δοῦλος,

Κ' εἶδεν τὸν ὁ Ῥωτόκριτος, καὶ ἀναγαλλιάσεν οὐλος.

Μὰ σὰν ἐπιάσε τὴν γραφὴν, καὶ τὰ κρυφὰ διαβάζει,

Χίλιας φοραῖς καὶ πλειότεραις τὴν ὥρα ἀναστεναίξει.

Ἐτρέχασι τὰ μάτια του, ποτάμι ἐκινουῦσα,

Θωρωντας σ' ἦντα βάσανα βρίσκει ἢ Ἀρετοῦσα.

Λόγια πολλὰ λυπητερά λέγει τὴν ὥρα κείνη.

Κ' εἰς τὴν καρδίαν ἐσφάγηκε, σ' ἄδικον ὅπου γίνη.

Μὰ συγκερνᾶ τοὺς πόνους του, λογιᾶζοντας μὲ γνῶσι,

Εἰς τὰ διαξεν ἢ Ἀρετὴ μ' ἐμπιστοσύνη τόση.

Καὶ πῶς πουργᾶ γιὰ λόγου του τόσους καῦμούς καὶ πάθη,
 Κ' ἐμπῆκε σ' ἔτοιο πέλαγος, καὶ πάλιν δὲν ἐγάθη.
 Κ' ἐγνώρισέν το φανερά, πῶς δὲν τὸν ἀπαρναῖται,
 Ἐόμπλι: μέγαλον ἔδειξεν ἐκεῖ ποῦ τυραννᾶται.
 Πολλαῖς φοραῖς τὸν δούλόν του ἔστελνε νὰ μανθάνη,
 Καὶ πάντα τὴν κρυφὴν γραφὴν ἔβανε στὸ στιβάλι.
 Ἐμάθαινε κ' ἡ Ἀρετὴ ἢ σφυκτοκλειδωμένη,
 Ποῦ βρίσκειτ' ὁ Ῥωτόκριτος, ποῦ περπατεῖ, ποῦ πηγαίνει.
 Ποτέ της δὲν ἐρώτησεν ἐκείνη, νὰ τῆς ποῦσιν,
 Ἄμ' ἡ Φροσύνη πονηρὰ ἐκεῖ ὅπου τῆς μιλοῦσι,
 Οἱ φλακατῶροι, μάνθανε μὲ φρόνησιν καὶ γνῶσιν,
 Ὅπου κἀνεὶς δὲν ἠμπορεῖ ποτέ νὰ τῆνε νοιώσῃ.
 Μὲ τέχνην ὁ Πολύδωρος ἔκανε κ' ἐγροικοῦνταν,
 Καὶ ἀξαργητῶ τὰ ξάπλωνε τὰ λόγια κ' ἐσκορπίονταν.
 Μόνον πῶς βρίσκεται καλά, σ' ποταῖς χώραις ἐπερπάτει,
 Τὰ ἀπρμεινάρια τῆς γραφῆς πάντα κρυφὰ τὰ κράτει.
 Εὐρίσκειτ' ὁ Ῥωτόκριτος σὲ πλειὰ μεγάλη ἀγκοῦσα,
 Σὲ πλειὰ χειρότερη φλακὴ, παρὰ τὴν Ἀρετοῦσα.
 Καὶ τὴν καρδίαν καὶ τὴν πνοήν, τὰ μέλη, καὶ τὸ φῶς τῆς,
 Σ' μιὰν Σεληματικὴν φλακὴν τὰ βανε μοναχός του.
 Δὲν ἔτρωγε, δὲν ἔπινεν, οὐδὲ ποτέ κοιμάτο,
 Στὸν λογισμὸν ἐκρίνετο, στὸν νοῦν ἔτυραννᾶτο.
 Συχνά, συχνά ἀνεστέναζε, τὰ μέλη του κρυαίαν,
 Βοτάνια δὲν τὸν ὠφελοῦν, γιатροὶ δὲν τὸν ὑγιάιναν.
 Οἴλοτελα ἀπορρήκτικε, τὴν νεϊότην ἀπαρνήθη,
 Μίαν ὄραν εἰς ἀνάπαψιν ποτέ δὲν ἐγροικῆθη.
 Μακραίνουν γένετα καὶ μαλιὰ, ἀλλάσσει ἢ στόρησί τῆς,
 Κάνει ἄλλην ὄψιν ἀσούσουμη, καὶ λυώνει ἢ ἐδική του.
 Ἐμαύρισεν, ἀσχήμεσε, στὰ ξένα ποῦ γυρίζει,
 Καὶ ὅποιος καὶ ἂν τὸν ἐκάτεχε, πλειὸ δὲν τὸν ἐγνωρίζει.
 Οἱ τρεῖς χρόνοι περάσασιν, κ' οἱ τέσσαρες ἐμπαίνα,
 Πῶς ἡ Ἀρετὴ ἠτυρῆν φυλακὴν, καὶ ὁ Ῥωτόκριτος σὰ ξένα.

Μακρᾶσαν, μακρὰ βρίσκετον ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλο,
 Μᾶσαν κ' οἱ δυὸ σὲ μιὰν βελήν, κ' ἔστέκαν σ' ἕνα ζάλο.
 Σμιὰν βράσιν ἐκεντούσασι, τὰ ξύλα ἔτζ' ἐσυμπαίνα,
 Πούφθανεν ἡ ἀναλαμπή, στοὺς δυὸ, καὶ ὄχι στὸν ἕνα.
 Φέρνουν, οἱ χρόνοι κ' οἱ καιροί, ποῦ κατατάσσου ὀλίγα,
 Σμάχην ἐπιάσθη ὁ Βασιλεῖος μὲ τῆς Βλαχιάς τὸν Ῥήγα.
 Γιὰ μιὰν χώρα ἔχουν διαφορὰν, κ' εἰς ἔχθριταν ἐμπήκα,
 Καὶ ὁ εἰς τοῦ ἄλλου λογαριασμὸν σὲ τοῦτο δὲν ἐγροῖκα.
 Καθημερνὸν ἐπλήθαινεν ἡ ἔχθριτα κ' ἡ μάχη,
 Καὶ ὁ εἰς καὶ ὁ ἄλλος ἤθελε σ' νῆκος τὴν χώραν νᾶχη.
 Ἐμπαίνουσιν εἰς τὰ βαθυὰ, κ' εἰς τὰ κακὰ μαντάτα,
 Καταρδιναῖζουσιν πόλεμον, μαζώνουν τὰ φουσατά.
 Ὁ Βασιλέας τῆς Βλαχιάς δὲν στέκει ν' ἀναμένη,
 Λαὸν ἐμαζώξε πολὺν, κ' εἰς τὴν Ἀθήναν πηαίνει.
 Τεντώνει ἀπ' ἔξω στὰ τειχιὰ, τὴν χώραν φοβερίζει,
 Μὲ καβαλλάρους καὶ πῆζους τοὺς κάμπους τριγυρίζει.
 Ἐκαφε δάση καὶ χωριά, καὶ ἀνθρώπους χμαλωτίζει,
 Κ' οἱ σκοτωμοί, καὶ ὁ πόλεμος ὁ φοβερὸς ἀρχίζει.
 Βλαντίστρατον τὸν λέγασι τοῦτον τὸν ξένον Ῥήγα,
 Παλλὰ τὸν ἐπαινούσανε κείνοι ποῦ τὸν ἐσμίγα.
 Ἦτον φουσατά δυνατὰ σὲ μιὰ μερὰ κ' εἰς ἄλλη,
 Γιατί κ' οἱ δυὸ ἦσαν δυνατοί, καὶ Βασιλεῖς μεγάλοι.
 Στόνα φουσατόν ἦσανε, κ' εἰς τ' ἄλλο ἀνδρειωμένοι,
 Καὶ ὁποῦχε χάσει σήμερον, τοδεταχυὰς κερδαίνει.
 Πᾶν τὰ μαντάτα δῶ κ' ἐκεῖ, παντοῦθε τὰ μαθαίνουν,
 Πολλοὶ κινοῦν τοῦ ροιζικᾶ, κ' εἰς τὰ Φουσατά πηαίνου.
 Γροικᾶτο καὶ ὁ Ῥωτόκριτος, καὶ στέκει καὶ λογιάζει,
 Ἡ ἀγάπη ποῦχε τῆς Ἀρετῆς νὰ πάγη τότε βιάζει.
 Καὶ μπιστικά σὰν δουλευτῆς τῆς χώρας νὰ βοηθήση,
 Καὶ ἂν ἤμπορῆ, τὸν Ῥήγα του νὰ κάμη νὰ νικήση.
 Μ' ὄλου ὁποῦ τὸν εἰώξε κατέχει καὶ γνωρίζει,
 Πῶς εἶναι Κύρις ἐκείνης, ποῦ τὴν καρδίαν τε ὀρίζει.

Μὲ κάποια ἐλπίδα κίνησε, στὸν λογισμὸν τοῦ βάνει,
Μὲνα τὴ ἀφέντην καὶ ὄχ' ἐχθρὸν φιλιὰν καὶ ἀγάπην πιάνει.

Ἀποφασίζει νὰ σταθῆ ἀπέξω τοῦ φουσατοῦ,
Καὶ ὡσὰν ἰδῆ τὸν Ῥήγα τὴ νὰ βγῆ μὲ τ' ἀλογά τὴ,

Εἰς τὸ φουσατο τὸ ζημιὸ ὡσὰν πουλί νὰ δώσῃ,
Καὶ ὅσους μπορεῖ ἀπ' τὴς ἐχθρὸς νὰ ρίξῃ, νὰ σκοτώσῃ.

Καὶ ὄλημερυνὴς νὰ πολεμᾷ, καὶ ἀπέκισ νὰ μισεύῃ,
Καὶ ρόγα μὴδὲ πλέρωμα ποτὲ νὰ μὴ γυρεύῃ.

Μήπως καὶ πάψῃ ἢ ἀπονιὰ, ὕστερα σὰν τὸ μάθῃ,
Πῶς εἶν' ἐκεῖνος πούδιωξῃ, κ' εἶπαι πῶς ἐχάθῃ.

Τοῦτον τὸν λογισμὸ βάλῃ, μὰ μπρὸς θεῖ νὰ μαυρίσῃ,
Τὸ πρόσωπον, καὶ οὐδὲ κἀνεὶς νὰ μὴ τοῦ γνωρίσῃ.

Ἦτον μιὰ γρά στήν Ἐυριπον, ἀλλοτινὴ βυζάστρα,
Μαῖισσα, ποῦ κατέβαζε τὸν οὐρανὸν μὲ τ' ἀστρα.

Μὲ τὰ χορτάρια κάτεχε, σὰν τὰ θελε μαλάξῃ,
Νὰ κάμῃ τ' ἄσπρο μελανό, ταῖς πρόσωφες ν' ἀλλάξῃ.

Ἐπῆγεν ὁ Ῥωτόκριτος, τὴν μαῖισσαν καὶ βρίσκει,
Μὲ δόσιν καὶ μὲ πλέρωμα, καὶ μὲ καλὸ κανίσκι,

Ζητᾷ, καὶ κἀνεὶ τοῦ νεροῦ τὸ πρόσωπόν του πλύνει,
Μαυρίζει, καὶ μελαχρινὸς βαθειᾶς βαφῆς ἐγίνῃ.

Κ' ἔτοιμας λογιῆς ἀσχημήσεν, ἔτοιμας λογιῆς μαυρίζει,
Πῆ ἢ ἴδια μάννα ἂν τότε θεῖ ποιοῦς εἶναι δὲν γνωρίζει.

Γίνεται μελανόμαυρος, ποῦτον ξανθὸς περίσσα,
Καὶ τὸ νεροῦ τὰ κάλλη τοῦ ἔκαμε καὶ ἀσχημίσα.

Σ' ἓνα φλασκάκι ἄλλο νεροῦ τοῦ δίδει νὰ φυλάξῃ,
Καὶ λέγει τ' ὅταν τοῦ φανῆ, τὴν στόρισιν ν' ἀλλάξῃ.

Νᾶλθη στήν πρώτην τοῦ ἀσπριά, νᾶλθη στά πρώτα κάλλη,
Ἐκεῖνο τῶστερο νεροῦ στό πρόσωπόν του ἄς βάλλῃ.

Καὶ πρὶν μισέψῃ, τὰ νερά ἔτοῦτα δοκιμάζει,
Καὶ ὄραις τὸ πρόσωπο ἔλαμπε, καὶ ὄραις τὸ σκοτινειάζει.

Ὅσων τὰ καταρδίνιασε, πλεῖο ἄλλο δὲν γυρεύει,
Καβαλλικεύει μιὰν ἀγῆ, καὶ μοναχὸς μισεύει.

Σὲ λίγαις μέραις ἔφθασεν ἀπέξω στήν Ἀθήνα,
 Κ' ἔστεκε κ' ἔστογάζετο τὰ δυὸ φουσατά κείνα.
 Καὶ καβαλλάρης τὰ Ἰωρεῖ, κοντήτερα σιμώνει,
 Καὶ τὸ φουσατό τῆς Ἀρετῆς Ἰωρεῖ, καὶ ἀναδακρυώνει.
 Παραμιλεῖ ὀλομόναχος, καὶ λέγει, ποῦρ' ἐτοῦτοι,
 Εἶν' ἄνδρες, ὅπῃ βλέπουναι τῆς ἀφέντρας μου τὰ πλούτη.
 Τὴν χώρα στρέφεται Ἰωρεῖ, καὶ λαχταρεῖ ἡ καρδιά του,
 Κατέχοντας πῶς βρίσκεται μέσ' στήν φλακὴ ἡ κυρά τσ.
 Καὶ λέγ' ἄς ἤμουνε πουλί, νὰ πέταξα τὴν ὥρα,
 Καὶ νὰ περάσω τὰ τειχιά, νὰ μπῶ μέσα στήν χώρα.
 Νὰ βρῶ τὴν πόρταν τῆς φλακῆς, κρυφὰ νὰ κατακρούσω,
 Τὴν ὀμιλιά, ποῦ πιθυμῶ, καὶ βέγομαι ν' ἀκούσω.
 Νὰ πάρω τὴν παρηγοριά, κείνη ποῦ παίρνει ἡ Μάννα,
 Σὰν ζωντανέψῃ τὸ παιδί, ὅπου νεκρὸ τὸ εὐγάνα.
 Τουτᾶθανεν ὁ λογισμὸς, τουτᾶλειγεν ἡ γλῶσσα,
 Ἄναθηθάνοντας συχνὰ τὸν ὄρκο ποῦ ὀμῶσα.
 Βρίσκ' ἕναν τόπου πόκρυφον σ' ἕνα δένδρὸ ποκάτω,
 Κεῖ ἦτον, κεῖ ἀρματώνετο, τὴν νύκτα κεῖ κοιμάτο.
 Κάθε ταχὺ σηκώνετο, καὶ ὡς ἤθελε γροικῆσει,
 Ν' ἀντιλαλήσῃ ἡ σάλπιγγα, βούκινον νὰ κτυπήσῃ.
 Ἐκαβαλλίκευε ὡς ἀετός, σπουδαζοντας τὴν στρατά,
 Καὶ μὲ τὴν ὥραν ἔφθανε, ποῦ σμίγαν τὰ φουσατά.
 Κ' ἔκανε ἀνεμοστρόβιλα, καὶ παραχὴ μεγάλη,
 Κ' ἐβόηθα πάντα μιᾶς μερᾶς, κ' ἐπλήγωνε τὴν ἄλλη.
 Σὰν ὀράκος ἐφοβέριζε, σὰν λιόντας τῆς ἐπολέμα,
 Κ' οἱ Βλάχοι νὰ τονὲ Ἰωροῦν, ἀπομακρὰν ἐτρέμα.
 Ἐρρίκτε, παραστόλιαζεν, ἐσκότωνε ἀπ' αὐτήνους,
 Πολλὰ μεγάλος τους ἐχθρὸς ἐφαίνετο σὲ κείνους.
 Δὲν τὸν ἐγνώριζε κανεὶς, οὐδ' ἐδικοί οὐδὲ φίλοι,
 Καὶ ὁ τόπος ὅπου χώνετο, ἦτον μακρὰ ἕνα μίλι.
 Καὶ ὡς ἐβλεπε κ' ἐβράδυναζε, καὶ πῶς ὁ Ἥλιος κλίνει,
 Ἐμίσειε σπουδαστικὰ καὶ αὐτὸς τὴν ὥρα κείνη.

Καὶ τὸ ταχὺ σηκώνετο, κ' ἤρχετο μὲ τὴν ὥραν,
 Πολλὴν βοήθειαν ἔδωκε στήν πικραμένην χώραν.
 Εἰς τὰ φουσαῖα καὶ τὰ δυὸ ἔγνοια μεγάλη μπαίνει,
 Ποιὸς νῦν αὐτὸς ποῦ ἔτ' ἐστι συγγνώσων δράκος κατεβαίνει.
 Κάθε ταχὺ καὶ πολεμᾷ, καὶ κάτ' ἀργά μισεύει,
 Καὶ μηδὲ φίλος τοῦ ἀκλουθᾷ, οὐδὲ σύντροφον γυρεύει.
 Πάνε οἱ μεγάλοι στοῦ Ῥηγός, κ' οἱ πρῶτοι ἀπ' τὸ φουσαίτο,
 Καὶ λέγουν του μὲ τὴν χαρὰν ἐτοῦτο τὸ μαντάτο.
 Ἀφέντη ἕνα θηριόπεμψε τὸ δίκαιο τῷ Ἀφεντιάς σου,
 Γιατ' ἄδικα σέ πολεμοῦν, καὶ θεὸς νὰ σέ χαλάσου.
 Καὶ πολεμᾷ γιὰ λόγου σου, καὶ ἀλύπητα βαρίσκει,
 Καὶ δὲν γυρεύει πληρωμὴν, μηδὲ ζητᾷ κανίσκι.
 Ἐρπαίν' εἰς χίλιους λογισμὸς, καὶ ὁ Ῥήγας δὲν κινᾶται,
 Νὰ πῆ γιὰ τὸν Ῥωτόκριτου, περὶ καὶ ἐχθρὸς λογαῖται.
 Καὶ οὐδ' ὁ Πολύδωρος ποτὲ ἐτοῦτο δὲν λογαίζει,
 Καὶ τόσον πλεῖα ποῦ τοῦπασι, Σαρακηνὸς πῶς μοιάζει.
 Κ' οἱ στρατιῶται τῆς Βλαχιάς παίνεματα τοῦ κύνου.
 Καὶ τρέμουν, ὅταν τὰ μιλοῦν, καὶ ὅταν τ' ἀναθηθάνουν,
 Καὶ λέσινε τοῦ Βασιλειοῦ, δὲν ξεύρομεν νὰ ποῦμε,
 Ἄνθρωπος εἶναι ἢ θηριὸν ἐκεῖ ποῦ πολεμοῦμε.
 Καὶ ἄλλοι δυὸ νᾶλθαν μοναχὰ, νᾶναι σὺν εἶναι τοῦτος,
 Ἡ βασιλεία σου ἔσθυνε, κ' ἐχάνετο τὸ πλουτός.
 Ὁ Ῥήγας ὁ Βλαντίστρατος γροικῶντας ἦντα λέσι,
 Ἐβάλλθηκε μὲ τοῦ λαοῦ τὸ πλῆθος νὰ κερδέση.
 Γιατ' ἔβλεπε κ' ἐχάνονταν οἱ ἄνδρες κ' ἐφυροῦσαν,
 Μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ θηριοῦ οἱ λίγοι τῷ ἐνικοῦσαν.
 Κ' ἔστοντας νᾶχη πλεῖα λαόν, ἐβάλλθη μιὰν ἡμέρα,
 Ν' ἀρματωθῆ νὰ ὀρδινιασθῆ τὴν νύκτα ἀποσπέρα.
 Νὰ μὴν ἀφήσῃ πίσω του στρατιώτην ν' ἀπομείνη,
 Μ' ἀρματωμένοι νὰ βρεθοῦν ὅλοι τὴν ὥρα κείνη.
 Καὶ τὴν βαθειὰν βαθειὰν ἀνγὴν εἰς τὰ γλυκὰ τοῦ ὕπνου,
 Ὅπουν' ἀκόμη ἀχώνευτοι πολλοὶ καπνοὶ τοῦ δείπνου,

Ἐξαφνα μὲ πολλαῖς φωναῖς, καὶ ταραχὴν ἀρμάτων,
 Νὰ δώσουν φόβον τοῦ λαοῦ, νὰ φεύγη πάνω κάτω.
 Κ' ἔστουτας νάχη πλειά λαόν, καὶ ὅλοι καλοὶ ἀνδρειωμένοι,
 Ἄσφαλτα κείνην τὴν φορὰν τὸ νῆκος ἀναμένει.
 Καὶ λέγει, ὥστε νὰ πέμπωμεν λίγους νὰ πολεμοῦσι,
 Νῆκος ποτὲ μ' ἔτοιο θηριὸ δὲν ἤμποροῦν νὰ δοῦσι.
 Μὰ σὰν σμιχθῆ ὅλος ὁ λαός, τὸ πλῆθος τὸ περίσσο,
 Μὲ θέλει κάμει σήμερον ἄσφαλτα νὰ νικήσω.
 Κ' ἦντα μπορεῖ ἓνας μοναχὸς σὲ τόσους νὰ βοηθήσῃ;
 Τοὺς λίγους, ὄχι, τοὺς πολλοὺς μπορεῖ νὰ πολεμήσῃ.
 Ἐκαμεν ὁ, τι λογιαζε, βαθειὰν αὐγὴ ἀρματώνει,
 Μὲ σιγανάδα τὸν λαόν, καὶ τοῦ ἐχθροῦ σιμῶνει.
 Μὲ σάλπιγγες, μὲ βούκινα, μὲ κτύπους τῶν ἀρμάτων,
 Τὸ ἄλλο φουσατο ξύπνησε, πῶ ὅλου τὸ πλειά κοιμᾶτον.
 Καὶ ὥστε νὰ καταρδινιασθοῦν ὁ, τι τοὺς κάνει χρεία,
 Ἐχάσασι τὴν δύναμιν, τέχνην, καὶ τὴν ἀνδρεία.
 Πᾶν τὰ μαντάτα τὰ πικρὰ εἰς τοῦ Ῥηγὸς τὴν χώρα,
 Ἀφέντη, βόηθα γλήγωρα, γιατί μᾶς βιάζει ἡ ὥρα.
 Ὁ Βασιλεῖος ὀπούττουε στὸ στρῶμα κουμπισμένους,
 Πάραυτα ἐσηκώθηκε σὰν ξεπεριωρισμένος.
 Σπουδαστικὰ ἀρματώνεται, τῆ' ἀπομονάρους κράζει,
 Ν' ἀρματωθῆν, νὰ τ' ἀκλεθῆν, στὸν πόλεμον τῆς βιάζει.
 Γέρου καρδιά δὲν ἔδειξε, μὰ νειότη κοπελάρη,
 Καὶ δὲν δειλιᾷ τὸν θάνατον, καὶ ἂν ἤθελε τὸν πάρη.
 Βγαίνει ἀπ' τὴν χώραν καὶ ἀκλουθοῦν ὅλοι ἀρματωμένοι,
 Πᾶσιν ἐκεῖ, ποῦ ὁ θάνατος, καὶ ὁ χάρος τῆ' ἀναμένει.
 Ἀνακατώνει ὁ λαός, καὶ τὰ φουσατὰ σμίγουν,
 Μᾶτου ἀκόμη σκοτεινά καὶ δὲν καλοξανοίγουν.
 Δίδουν ἀναπνοιά στὰ βούκινα, ταῖς σάλπιγγαῖς φουσαῖσι,
 Πάγει ἡ λαλιὰ στὸν οὐρανόν, τὰ νέφη ἀντιλαλοῦσι.
 Μὲ τὴν βαβούρα τὴν πολλήν, καὶ κτύπους τῶν ἀρμάτων,
 Ἐγροίκησ' ὁ Ῥωτόκρίτος, γιατί δὲν ἐκοιμᾶτο.

Καὶ ὁ λογισμὸς τῆς Ἀρετῆς ὀλίγον τὸν ἀφίνει,
 Νὰ κοιμηθῆ, γιὰτ' ἀγρυπνᾷ τ' ἀγάπης τὴν ὀδύνη.
 Ἄλλο μαντάτο νὰ τοῦ ποῦν, δὲν στεκεὶ ν' ἀναμένη,
 Μὲ σπούδα καβαλλίκεψε, στὸν κάμπου κατεβαίνει.
 Σὰν ὅταν εἶν' καλοκαιρία, μέρα σιγανεμένη,
 Καὶ ἔξαφνα ἀνεμοστρόβιλος ἀπὸ τὴν γῆν εὐγαίνει.
 Μὲ βροντισμὸν καὶ ταραχὴν τὴν σκόνη ἀνεσηκώση,
 Καὶ πάγει τὴν τόσου ψηλά, ὅπου στὰ νέφη σώση.
 Ἐτ'ζὶ καὶ ὅταν ἐκίνησε μὲ τέτοια ἀνδρείαά περπάτει,
 Ὅπου βρονταῖς καὶ σκονισμοὺς κάνει στὸ μονοπάτι.
 Μ' ἔτοια μεγάλη μάνιταν ἔσωσε στὸ φουσατό,
 Ὅπ' ὅποιος καὶ ἂν ἐγλύτωσε, μὲ φόβον τὸ διγατό.
 Εἰς καιρὸν ὁ Ῥωτόκριτος ἔσωσε στὸν λιμιῶνα,
 Ποῦ οἱ Ἀθηναῖοι φεύγασι, κ' οἱ Βλάχοι τοὺς ζυγῶνα.
 Μὲ φόβον ἐγλακούσανε, βοήθειαν δὲν βρίσκαν,
 Κ' οἱ ἐχθροὶ τοὺς τὲς ἐδιώχνασι, καὶ αἰλύπητα βαρίσκαν.
 Καὶ ὡσὰν λιοντάρη ὅταν πεινᾷ, καὶ ἀπὸ μακρὰ γροικήση,
 Κ' ἔρχεται βρῶμα, ὅπουπασχε νὰ βρῆ νὰ κυνηγήση.
 Κ' εἰς τὴν καρδιαὴν κινᾷ, ὡς τὸ δῆ, ἢ πιθυμιὰ τὴν μάχη,
 Τρέχει ζημιὸν ἐπάνω του, καὶ ἀγριεύει σὰν τοῦ λάχη.
 Φωτιά πυρὴ στὰ μάτια του ἀνεδοκατεβαίνει,
 Καπνὸς ἀπ' τὰ ρουθούνια του μαῦρος βραστός εὐγαίνει,
 Ἀφροκοπᾷ τὸ στόμα του, τὸ κοῦφός του μουγκρίζει,
 Ἀνασηκώνει τὴν οὐρὰν, τὸν κόσμον φοβερίζει.
 Κατακτυποῦν τὰ δόντια του, καὶ τὸ κορμὶ σπαράσσει,
 Ἀναχεντρώνουν τὰ μαλιαῖ, καὶ τρέχει νὰ τὸ πιάση.
 Ἐδέτ'ζι ξογριεύθηκε γιὰ τὰ κακὰ μαντάτα,
 Καὶ ὡσὰν ἀετὸς ἐπέταξε, κ' ἐμπῆκε στὰ φουσατά.
 Βλάχοι, κακὸν τὸ πάθετε, εἰς τὰ σᾶς ἡῦρε φνίδια,
 Ἐδάλλθασι τ' ἀπαρθηνῶ, κ' ἐπάψαν τὰ παιγνίδια.
 Ὅπουῖλαχε νὰ δῆ ποτὲ σύγλυσιν νὰ φουσκώση,
 Νὰ πνίξῃ ἀνθρώπους καὶ θηρία, δεινὰ νὰ ξεριζώση.

Καὶ νὰ μουγκρίζουν οἱ ποταμοὶ, καὶ ὁ κόσμος ν' ἀγριέψη,
 Καὶ ἀστροπελέκια ὁ ἔρανος χαμαὶ στὴν γῆν νὰ πέμψη.
 Νὰ πρέμουν ὅσοι τὰ θωροῦν, τὸ πνεῦμα τους νὰ χάνουν,
 Νὰ ξεφυγοῦν ἀπ' τὸν φόβου τους, πρὶν παρὰ ν' ἀποθάνουν.
 Ἐδέτζη καὶ ὁ Ῥωτόκριτος κάνει τὴν ᾠρα κείνη,
 Πολλὰ μεγάλη σύγχυσις εἰς τὸ φουσατό γίνη.
 Τίνος τὸν πόδαυ ἔκοφτε, τίνος τὴν χέρα ρίχτει,
 Τίνος ἐκόπη ἡ κεφαλὴ, τίνος τὸ στῆθι ἀνοίχτη.
 Ποιὸν ἀπ' τὴν μέση χωρίζε, τίνος κοιλιὰν ἐτρύπα,
 Πάντα κάνει αἷμα ἢ κοπανιὰ, ἐκεῖ ποῦ τὴν ἐκτύπα.
 Σὰν κάνει ὁ λύκος εἰς τ' ἀρνιά, ὅταν πεινᾷ, καὶ ράσσει,
 Καὶ πνίγει τὰ ὄψα καὶ ἂν τὰ βροῖ, καὶ φθάνει ὅσα πᾶσι.
 Ἐτῷ ἔκανε ὁ Ῥωτόκριτος, ξετρεχοντας τὸ νῆκος,
 Οἱ Βλάχοι τρέχουν σὰν τ' ἀρνιά, κ' ἐκεῖνος εἶναι λύκος.
 Ζερβά, δεξιά τους πολεμᾷ ἀλύπητα σκοτώνει,
 Καὶ σὰν θηριὸ τῷ ἀπογλαῖ, σὰν δράκος τοὺς ζυγώνει.
 Ἐκοδε μέσαις καὶ μεριά, κορμιὰ ἀπὸ πάνω ὡς κάτω,
 Ἐκλαιγ' ἐκεῖνος ὁ λαός, κ' ἔτρεμε τὸ φουσατό.
 Πέφτει ἀπ' τὴν χέρα τὸ σπαθί, χάνουσι τὸ χαλινάρι,
 Τὸ δέλαν δὴ ἀπὸ μακρὰ τοῦτο τὸ παλικάρι.
 Ἀποκρυγαῖναν ἡ καρδιαῖς, τὴν ἀνδρείαν ἐχάναν,
 Ἐφεύγαν, κ' ἐγλακούσανε, τὰ μονοπάτια πιάναν.
 Παίρνει ψυχὴν καὶ δύναμιν τῷ Ἀθήνας τὸ φουσατό,
 Ποῦ τὸ θρεν ὀλοσκορπιστον, κ' ἐγλάκα πάνω κάτω.
 Τὸ πρόσωπον γυρίζασι, ποῦ δείχνασι τὴν ῥάχη,
 Καὶ ὅσον ματώνουν τὰ σπαθιά, τόσον πληθαίν' ἡ μάχη.
 Τίς πέφτει καὶ ψυχομαχεῖ, τίς πέφτει ποθαμμένος,
 Καὶ τίς ὀλίγα, τίς πολλὰ βρίσκειται λαθωμένος.
 Μεγάλος καλοροίζικος ἐκράζουτον ἐτότες,
 Ἐκεῖνος, ὅπ' ἀπέθνησκε μὲ ταῖς πληγαῖς ταῖς πρώταις.
 Καὶ ὡς εἶχε πέση ἀπ' τὸ φαρί, τὴν ζῆσι νὰ τελειωσῃ,
 Καὶ οὐδ' ἄλλο πόνο ὁ πόλεμος, κ' ἡ μάχη νὰ τῷ ὀδώσῃ.

Μὰ οἱ ἄλλοι, πῆ γκρεμνίζονταν, κ' εἶχαν πνοήν κ' ἐξῆσαν,
 Οἱ καβαλλάροι κ' οἱ πεζοὶ τοὺς ἐκλοτίζοπατοῦσαν.
 Κ' ἐπάνω σταῖς λαβωματιαῖς τὰ πέταλα βουλοῦσαν,
 Καὶ τὴν πληγὴν ξεσχίζασι, καὶ πόνους ἐγροικοῦσαν.
 Καὶ μὲ τζινιαῖς, δαγκαματιαῖς, κριτήργια πῆ τοὺς δίδα,
 Πελλ' ἄσχημα τελειώνασι δίχως ζωῆς ἐλπίδα.
 Κοίτεται τ' ἄλογο ψοφᾷ στ' ἀφέντη του τὸ πλάγι,
 Στρέφεται ὁ φίλος καὶ θωρεῖ τὸν φίλον πῶς ἐσφάγη.
 Σύντροφος μὲ τὸν σύντροφον νὰ ξεψυχοῦν ὁμάδι,
 Τὸ αἷμα εἶναι ἡ κλίνη τους, κ' ἡ γῆ προσκεφαλάδι.
 Κοίτεται πάνω στὸν νεκρὸν ὁ ζωντανὸς καὶ ἀκόμη,
 Δὲν ἤλθαν τοῦ ξεψυχημοῦ οἱ ἰδρωτὲς κ' οἱ τρόμοι.
 Ἐπεφτεν ἔτζ' ὀποῦχανεν, ὡσάν καὶ ὀποῦ κερδαίνει,
 Καὶ ὅταν ὁ εἰς ψυχομαχεῖ, ὁ ἄλλος ἀποθαίνει.
 Βαβούρα κακοροζικιάς λόγια θανατωμένα,
 Ἐσουντυχαῖναν τὰ κορμιά τὰ κακαποδομένα.
 Λυπητερά καὶ θλιβερά τὸν πόνοντους ἐλέγαν,
 Θάνατον γληγωρότερον καὶ πλειαῦκολο ἐγυρεύαν.
 Πολλοὶ ἀφοῦ σκοτώσασι μ' ἀνδρείαν τὸν ἐχθρόντους,
 Τότε καὶ αὐτοὶ κρυγοὶ νεκροὶ πέφταν ἀπ' τ' ἄλογόν τους.
 Οἱ Καβαλλάροι πᾶν πεζοί, τ' ἄλογα σκοτωμένα,
 Καὶ ἄλλα γλακοῦσι μοναχὰ στὸν κάμπον σκορπισμένα.
 Τὰ αἵματα κινούσανε, κ' ἐβρέχαν σάν ποτάμι,
 Τῶν σκοτωμένων τὰ κορμιά, ποῦ κοίτουταν ἀντάμι.
 Τάρφους ἐκάναν καὶ βουνα, καὶ ὁ Ρώκριτος στήν μεση,
 Ἀλύπητα τοὺς πολεμᾷ, καὶ πάσχει νὰ κερδέσῃ.
 Κ' ὅπου καὶ ἂν ἐπερπάτηξεν ἐκείνη τὴν ἡμέρα,
 Ἦτονε χάρος τὸ σπαθί, καὶ θάνατος ἡ χέρα.
 Ἡ γῆ ὀπούτουν πράσινη, μὲ χόρτα στολισμένη,
 Ἐγίνη ὀλοκόκκινη μὲ αἵματα βαμμένη.
 Ὁ πόλεμος ἐπλήθαινε μὲ ταραχὴ μεγάλη,
 Καὶ ὦραις ἐνίκα ἡ μιὰ μεριά, καὶ ὦραις ἐνίκα ἡ ἄλλη.

Σάν τοῦ γιγαλοῦ τὰ κύματα, σ' καιροῦ ἀνακατωμένου,
 Ὅπῃ οἱ ἀνέμοι τὰ φυσῶν, καὶ πρὸς τὴν γῆν τὰ πηαίνας.
 Καὶ ὄραις ἀφρίζουν καὶ σκορποῦν ἔξω στὸ περιγιαλί,
 Καὶ ὄραις στὸ βάθος τοῦ γιγαλοῦ ξαναγιαγέρνουν πάλι.
 Ἐτῆσι καὶ τὰ φουσατά αὐτὰ τ' ἄγρια τὰ θυμωμένα,
 Ὅραις ὀπίσω σύρουνταν, καὶ ὄραις ἐμπρὸς πηαίνας.
 Γίνοντ' αἱματοκυλισαῖς, πολλῶν λογιῶν θανάτοι,
 Καὶ τὸν Ἡράκλη ὀλημερνής τρομάρα τὸν ἐκράτει.
 Μὴ χάσῃ τὸ φουσατόν του, κ' εἰς τὴν καρδιάν τὸν πιάνει,
 Καὶ σκλαβωθῆ, κ' εἰς τὴν σκλαβιά σάν σκλάβος ν' ἀποθάνῃ.
 Δὲν ἤμπορεῖ ὁ Ῥωτόκριτος νάναί εἰς κάθε τόπον,
 Μὰ ὅπουχε σώσει, θάνατον ἔδιδε τῶν ἀνθρώπων.
 Πλειό τὴν ζωὴν του δὲν ψηφᾶ, πολλᾶ βράζειν τὸ αἷμα,
 Σάν εἶδε τὸν Ἀφέντην του μὲ τῶν ἄλλους κ' ἐπολέμα.
 Ἡ ἀγριότης τῆς καρδιάς, καὶ ὁ φόβος τοῦ θανάτου,
 Που τῶν ἐχθρῶν του ἔδιδε μὲ τὰ καμώματά του.
 Παρὰ τὸν ἴδιον θάνατον πλειὰ φόβον τοὺς ἐβάνει,
 Καὶ τὸ καρμὶ ἄφινε ἢ ψυχὴ, πρὶν παρὰ ν' ἀποθάνῃ.
 Ἐπίσασιν ἀρίθμητοι δίχως ψυχὴ στὸ χῶμα,
 Τῶν λύκων ἐγενήκασιν, καὶ τῶν κορακῶν βρωῖμα.
 Εἰς τούτους τῶν ἀνακατωμῶν εἰκοσιδυὸ ἀνδρειωμένοι,
 Εἶχαν ἀπ' τὸν Βλαντίστοατον μιὰν ὀρδινιά παρμένη.
 Νὰ βροῦν τὸν ἄλλον Βασιλεῖον, νὰ τότε πολεμήσουν,
 Καὶ ἂν δὲν τὸν πιάσῃ ζωντανόν, νεκρὸν νὰ τὸν ἀφήσῃν.
 Καὶ συντροφιᾶζει τοὺς καὶ αὐτὸς, καὶ ὁμάδι συνοδεύαν,
 Καὶ ἐπάνω κάτω σάν θηριὰ τὸν Ῥήγαν ἐγυρεύαν.
 Εὐρήκασιν τὸν γέροντα καὶ ὡς λιόντας ἐπολέμα,
 Κ' εἰν' τὸ σπαθὶ ὀλοκόκκινον ἀπὸ τὸ τόσου αἷμα.
 Ἐκ' ἦτον καὶ ὁ Πολύδωρος, στήν συντροφιάν τῶν καὶ ἄλλοι,
 Τὸν Ῥήγα τοὺς προσέχασιν εἰς ἔτοια χρειά μεγάλη.
 Ὡς ἔσωσε ὁ Βλαντίστοατος, ὡσάν λιονταρὶ τρέχει,
 Ἐπάνω του μὲ τ' ἄλογο, καὶ ὑπομονὴ δὲν ἔχει.

Καὶ ὀπίσω τ' ἄλλοι κοσιδύο, καὶ ὡς δράκοντες ἐράσσαν,

Καὶ ὀκτώ κοντάρια τοῦ Ῥήγος τὸ κούτελον ἐσπίασαν.

Ἐΐπεν ἀπ' τὸ ἄλογο, ὁ Ἡράκλης κ' ἐξάλισθη,

Χαμαὶ στὴν γῆν ξαπλώθηκε, σὰν αἵματα κυλίσθη.

Πεζὸς εἶν' καὶ ὁ Πολύδωρος, μάκαμε σὰν λιοντάρι,

Ἐβλεπε τὸν Ἀφέντην του κάνεις νὰ μὴν τὸν πάρη.

Ἐξεζάλισθη ὁ Βασιλείος, καὶ ὀγλήγωρα σηκώθη,

Κ' ἔκραξε τὸν Πολύδωρον, καὶ σ' κεῖνον παρεδόθη.

Μὲ τὸ σπαθὶ στὴν χέραν τους σὰν λιόντες πολεμοῦσι,

Καὶ ἀπὸ τῆς Βλάχου ζωντανοὶ δὲν θέλει νὰ πιασθοῦσι.

Μάσανε τόσοι οἱ ἐχθροί, ὅπου τοὺς τριγυρίζου,

Ὅπου κάνένα γλυτωμὸν γιὰ τότε δὲν ἐλπίζουν.

Μὲ δυὸ κακαῖς λαβωματιαῖς στὴν κεφαλὴν, στὴν χέρα,

Εὐρίσκειτ' ὁ Πολύδωρος ἐκείνην τὴν ἡμέρα.

Ὁ Ἀφέντης μὲ τὸν δουλευτὴν τὸν θάνατον γνωρίσαν,

Ὅταν φωνὴν καὶ ταραχὴν παλικαριοῦ χροικίησαν.

Τούτ' ἢ φωνὴ κ' ἢ ταραχὴ, τῆς μάχης τὸ σημάδι,

Ἦσανε τοῦ Ῥωτόκριτου, ποῦ ὡς εἶδε κ' εἶναι ὀμάδι,

Ὁ Ἀφέντης μὲ τὸν φίλον του εἰς κίνδυνον θανάτου,

Ταῖς σκάλλαις ἀντιπάτησε, καὶ σφίγγει τ' ἄρματα τῆς.

Ὁ πρῶτος ποῦ τοῦ ἀπάντησε, ἦτον δικὸς τοῦ Ῥήγα,

Τοῦ Βλάχου, καὶ καθημερὸν εἰς μιὰν βουλήν ἐσμίγα.

Καὶ δίδει του μιὰ κοντάρια, καὶ τὸ κοντάρι μπήχτει,

Εἰς τὸν λαιμὸ ποκατωθιὸ, καὶ χάμαί τότε ρίχτει.

Κρυὸν, νεκρὸν, καὶ ἀσάλευτον, καὶ καταματωμένον,

Τὰ μαθημένα του ἔκαμε τὸ χέρι τὸ ἀνδρειωμένον.

Σκοτώνει καὶ τὸν δεῦτερον, τὸν τρίτον ξεσελλώνει,

Καὶ τὸ κοντάρι τζάκισε, μὲ τὸ σπαθὶ σιμώνει,

Κ' ἔκαμεν πράγματα φρικτὰ, καμώματα μεγάλα,

Θάνατον τὸν ἐλέγασι, Χάρο ὄνομα τοῦ βγάλα.

Σὰν τὸ γεράκι ὅταν δῆ στὴν λίμνην καθισμένον,

Πλῆθος πουλιῶν, κ' ἐκεῖ χυθῆ ἄγριον καὶ θυρωμένον,

Καὶ ἀπὸ τὰ ὕψη τοῦ οὐρανοῦ τὴν ταραχὴν ἀρχίσῃ,
 Γριλλώσουσι τὰ μάτια του, καὶ τὰ φτερά κτυπήσῃ,
 Δώσῃ στήν μέσην τῶν πουλιῶν, κ' ἐκεῖνα τρομασμένα,
 Νὰ ξορισθοῦν, καὶ νὰ χαθοῦν, καὶ νὰ χωσθοῦν, καθένα.
 Εἰς τὸ νερὸ ἄλλα νὰ βουτοῦν, στὰ ὕψη ἄλλα νὰ πᾶσι,
 Για νὰ γλυτώσῃ τὴν ζωὴν κάθε πουλι νὰ ράσῃ.
 Νὰ φεύγουν ὅσο τὸ μποροῦν τὴν μάστιγαν ἐκείνη,
 Καὶ τὸ γεράκι μοναχὸν ν' ἀφήσουν ν' ἀπομείνῃ.
 Ἐδέτξῃ γίνῃ κ' εἰς αὐτοὺς ἐκείνην τὴν ἡμέρα,
 Πολλὰ τὴν ἐτρομάξασι τοῦ Ῥωτόκριτου τὴν χέρα.
 Τόσους νὰ δῆ νὰ πολεμοῦν τὸν φίλον, καὶ τὸν Ῥήγα,
 Ὡσάν γεράκι χύθηκε, καὶ ὡσάν πουλιά τοῦ φύγα.
 Γλυτώνει, ξεγκουσεύει τους, ἄλογα τοὺς γυρεύει,
 Εὐρίσκει τας, καὶ δίδει τους, καὶ ὁ Ῥήγας καθαλκεύει.
 Καὶ τῆς Βλαχιάς ὁ Βασιλεῖος Σωρῶντας ἦντα κάνει,
 Φεύγει ἀποκεῖ, γιατί Σωρεῖ, πῶς ἔχει ν' ἀποθάνῃ.
 Δὲν θέλει πλεῖο ὁ Ῥωτόκριτος, τ' Ἀφέντη νὰ μακρύνῃ,
 Πάντα κοντὰ του πολεμᾶ, καὶ σπλαγχχνικὸς ἐγίνῃ.
 Ἐμίσεψε ὁ Πολύδωρος, δὲν στέκει ν' ἀναμένῃ,
 Γιατ' εἶχε δυὸ πληγαῖς κακαῖς, καὶ μέσ' εἰς τὴν χώρα μπαίνει.
 Βαρυὰ πολλὰ γροικᾶτονε, λαβωματιαῖα μεγάλη,
 Εἶχε σιμὰ στὸ κούτελο, καὶ ἐμπρὸς στὸ στήθος ἄλλη.
 Ὀλημερυνῆς ὁ πόλεμος πολλοὺς θανάτους κάνει,
 Κ' ἐκεῖνος ὅπου ἐκέρδαινε τὴν μίαν, τὴν ἄλλην χάνει.
 Ἐβράδυσσε, κ' ἡ σάλπιγγες ἐπαῖξαν νὰ σχολάσουν,
 Οἱ σκοτωμοὶ νὰ πάψουσι, γιὰ τότε νὰ περάσουν.
 Κάθε φουσαπὸ σύρθηκε στὰ μέρη τὰ δικά του,
 Κάδ' ἕνας στέκει, ὀληνυκτῆς ζωσμένος τ' ἄρματά του.
 Σάν ἐσχολάσα οἱ σκοτωμοὶ, καὶ γιὰ τὴν ὥρα κείνη,
 Καὶ τὸν ἐχθρὸν του κάθε εἰς σ' ἀνάπαυσιν ἀφίνει.
 Ἐκραξε τὸν Ῥωτόκριτον ὁ Ῥήγας καὶ σιμῶνει,
 Καὶ σπλαγχχνικὰ τοῦ μίλησε, μιλῶντ' ἀναδακρύνει.

ΡΗΓΑΣ

Λέγει του, σὺ μ' ἐγλύτωσες, πῶς ποθαμμένος ἤμου,

Καὶ σὺ μοῦ τὴν ἐχάρισες σήμερον τὴν ζωὴ μου.

Κ' ἐπεὶ ἔτοιο πρᾶγμα ἀπὸ σέ, τέτοιο καλὸ γνωρίζω,

Θέλω καὶ νὰ μοιράσωμεν ταῖς χώραις πῶς ὀρίζω.

Καὶ νᾶσαι πάντα μετὰ μέ, καὶ ἀπῆτις ξεψυχήσω,

Τέκνον καὶ κληρονόμου μου εἰς ὅλα νὰ σ' ἀφήσω.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὡς ἤκουσ' ὁ Ῥωτόκριτος, μὲ τάξιν γονατίζει,

Καὶ γνωστικά, καὶ φρόνιμα τέτοιας λογιῆς ἀρχίζει.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Ἀφέντη, τὰ Ῥηγᾶτα σου κράτειτα διὰ σένα,

Καὶ χρέος κανέν σήμερον δὲν ἔχεις μετ' ἐμένα.

Ἄν ἦλθα κ' ἐπολέμησα γιὰ σέ, καὶ γιὰ τὴν χώρα,

Τόχαμα γιὰ τὸ δίκιο σου, ὄχι νὰ δέλω δῶρα.

Γιὰ τοῦτο ἀνεθράφηκα, κ' ἐπίασα τὸ κοντάρι,

Πάντα τὸ δίκιον ἀγαπῶ, καὶ μὴ μοῦ τῶχης χάρι.

Καὶ τ' ἄδικο τοῦ Βασιλείου τῶν Βλάχων εἶναι τόσο,

Πῶς ἂν μπορέσω, θάνατον ξετρέχω νὰ τοῦ δώσω.

Καὶ τὴν ζωὴν προθυμὸς στὴν ζυγαριὰν τὴν βάνω,

Χαρούμενος κάθε καιρὸν στὸ δίκιο ν' ἀποθάνω.

Ἐκράτει του ὁ Βασιλεὺς, τῆς ἀγκάλαις του τὸν ἔχει,

Ἐθώρειτον στὸ πρόσωπον, ποῖος εἶναι δὲν κατέχει.

Τὰ σίδερα τῆς κεφαλῆς ἔχουσιν εὐγαλμένα,

Καὶ τὰ φουσατά καὶ τὰ δυὸ στέκου ἀναπαυμένα.

Ἐσκοτωθήκασιν πολλοὶ ἐκείνην τὴν ἡμέραν,

Καὶ ποῖος τῆ ἐνῆ, κ' ἄλλῃ Ῥηγὸς κακὰ μαντάτα φέραν.

Ὄκτῳ χιλιάδες κ' ἑκατὸ λείπουν ἀπ' τὰ φουσατά

Τῆς Ἀθήνας, κ' ἔχουν λείψανα κάμπους βουνα γειμάτα.

Λείπουν τοῦ Ῥήγα τῆς Βλαχιάς ἄλλαις χιλιάδες δέκα,
 Κ' οἱ Βασιλεῖς μὲ λογισμόν πολλά βαρὺν ἔστεκα.
 Ἐπικραθήκασιν πολλά οἱ Βασιλειαῖδες τοῦτοι,
 Γιατὶ ποῦ ἔχασε τὸν λαόν, ἔχασε καὶ τὰ πλούτη.
 Δέν ἦτον διαφορὰ κάμμιὰ στὸν ἕνα πὸ τὸν ἄλλο,
 Μ' ὄλον ὁπούτεν τῆς Βλαχιάς φουσάτο πλειὰ μεγάλο.
 Καὶ ὁ εἰς τοῦ ἄλλου γαπητικὰ ἐπέμψαν νὰ μηνύσουν,
 Νὰ κάμουν μέραις δώδεκα, δίχως νὰ πολεμήσουν.
 Για νὰ ξεκουρασθῇ ὁ λαός, νὰ γιάνουν οἱ πληγωμένοι,
 Νὰ θάψουν τὰ νεκρὰ κορμιὰ, πούν' τόσοι σκοτωμένοι.
 Ἐκάμασι τὴν σύβασιν, ἐπούτην καὶ ἀναμένουν,
 Ταῖς μέραις, καὶ ὥστε νὰ διαδῶν, σ' ἀγάπην ὕ ἀπομένουν.
 Ἀπὸ τὴν πρώτη ἀργατινὴν ὁ Ῥώτοκριτος μισεύει,
 Πάγει καὶ ξαρματώνεται, καὶ τὸ κορμὶ ἀναπεύει.
 Κ' εὐχαριστᾷ τῆς μοῖρας του στὴν χάρι τῆς τὴν τόση,
 Ποῦφερε τέτοιαν ἀφορμὴν, τὸν Ῥήγα νὰ γλυτώσῃ.
 Κ' ἤλπιζε καὶ μὲ τὸν καιρὸν ἡ ὄργητα νὰ περάσῃ,
 Νὰ δῆ καὶ αὐτὸς τὸ πειθυμᾷ, πρὶν παρὰ νὰ γεράσῃ.
 Τοῦτον ἄς τὸν ἀφήσωμεν νὰ συχναναστεναῖζῃ,
 Καὶ ἄς ἔλθωμεν στὸν Βασιλεῖο, πῶ στέκει καὶ λογιᾶζει,
 Ποιὸς νᾶναι, ποῦ τοῦ βοήθησε μὲ τῆς ἀνδρείας τὴν χάρι,
 Σποιὸν τόπον ἐγεννήθηκε τέτοιο ἄξιον παλικᾶρι;
 Κ' εἶδεν του κ' εἰς τὸ πρόσωπον, ποιὸς εἶναι δὲν κατέχει,
 Γιατὶ κάμμιαν γνωριμιάν, οὐδὲ σουσοῦμιν ἔχει.
 Μέσα σὲ τοῦτον τὸν καιρὸν μιὰ σάλπιγγα γροικαῦσι,
 Πρὶν νὰ περάσουν ἢ δώδεκα μέραις, καὶ νὰ διαδῶσι.
 Εἰς τὸ φουσάτον τοῦ Ῥηγὸς τοῦ Βλάχη εἶδαν κ' ἐμπαίνει,
 Εἰς καβαλλάρηθ Σαυμαστός σ' ὄλην τὴν οἰκουμένην.
 Ἀριστον τὸν ἐλέγασιν, ἀνίκητον λιοντᾶρι,
 Τὸν θάνατο εἶχε στὸ σπαθί, τὸν χάρον στὸ κοντᾶρι.
 Ἐτοῦτος ἦτον ἀνεφὸς ἀπὸ γυναίκειον αἷμα,
 Τοῦ Βλαντιστρατοῦ τῆς Ῥηγὸς, στὸν κόσμον τὸν ἐτρέμα.

Καὶ ἀπ' τὴν Φραγγιὰν ἐμίσησε, κ' ἦλθε νὰ τοῦ βοηθήσῃ,
 Κ' εἰς τέτοιαν χρεῖαν μοναχὸν δὲν δὲ νὰ τὸν ἀφήσῃ.
 Πεζεύει, πάει στοῦ Μπάρμπα του, φιλεῖτον εἰς τὴν χέρα,
 Χαράν μεγάλην τοῦδωκεν ἐκείνην τὴν ἡμέρα.
 Ἐχάρηκεν ὁ Βασιλεὺς, χαίρονται καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι,
 Κάνει ὁ λαὸς ἀπ' ταῖς φωναῖς παρατροπὴ μεγάλη.
 Ὁ Ῥήγας βάνει λογισμὸν, νὰ πάψουν οἱ πολέμοι,
 Τὰ αἵματα, κ' οἱ σκοτωμοὶ, ποῦ ὅλος ὁ κόσμος τρέμει.
 Καὶ νὰ γενῆ μιὰ σύβασις ποῦρι καὶ νὰ Σελήσῃ,
 Τῶν Ἀθηνῶν ὁ Βασιλεὺς ἐτοῦτο νὰ γροικῆσῃ.
 Νὰ βρῆ ἓνα τὸν καλῆτερον ἀπ' ὅλο τὸ φουσατό,
 Ν' ἀρματωθῆ, νὰ ὀρδινιασθῆ, ν' αἰθῆ στὸν κάμπου κάτω.
 Νὰ πολεμήσῃ μὲ σπαθί, νὰ τρέξῃ μὲ κοντάρι,
 Ὅμαδι μὲ τὸν Ἄριστον τ' ἀγέγειο παλικάρι.
 Κ' εἰς τὰ κορμιά τους ἐτοουῶν νὰ στέκη ἡ διαφορὰ τους,
 Νὰ τὰ ξεκαθαρίσουσιν οἱ δυὸ μὲ τ' ἄρματά τους.
 Νὰ πάψουσιν οἱ σκοτωμοὶ οἱ τάσοι ἀπ' τὰ φουσατά,
 Ὅπουναί οἱ κάμπου λείψανα, καὶ τὰ βουνα γεμάτα.
 Μὰ μπρὸς τὸ λέγει τοῦ Ἄριστου, νὰ δῆ τὴν ὀρεξί του,
 Σὰν κείνον, ποῦ στὸν κίνδυνον δὲ νάμπῃ τὸ κορμί τσ.
 Τοῦτος ζημιὸν ὡς τόκουσε, τοῦ λέγει, Βασιλεῖά μου,
 Ἀκόμη πλειὰ γλυκεῖα φωνή δὲν ἦλθεν εἰς τ' ἀφτιά μου.
 Δὲν ἦλθα ἐπὰ νὰ τραγουδῶ καὶ νὰ περιδιαβάσω,
 Μάλθα Σηριά νὰ πολεμῶ, ἄνδρας νὰ δοκιμάσω.
 Καὶ νὰ ματώνω τὸ σπαθί εἰς τῶν ἐχθρῶν τὰ στήθη,
 Καὶ ὁ Ἄριστος, γιὰ πόλεμον ποτὲ δὲν ἐφοβήθη.
 Καὶ μὴν ἀργήσῃς, Βασιλεῖε, μαντατοφόροι ἄς πᾶσι,
 Χίλοι χρόνοι μοῦ φαίνονται, ἡμέρα νὰ περάσῃ.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὁ λόγαρος ἀπόμεινεν ὁ Μπάρμπας νὰ τ' ἀκούσῃ.
 Πέμπει τοὺς φρονιμώτερος, τοῦ Ῥήγα νὰ τὸ ποῦσι.

Ἀπ' τὸ φουσατόν τ' ἔλειπεν αὐτὸς τὴν ὄραν κείνη,
 Στὴν χώραν ἦτον γιὰ δαλείαν, κ' ἐπήγασι καὶ αὐτῆνοι.
 Εὐρίσκουντον εἰς τὸ θρονὶ καὶ ὡς τὸν ἐπροσκυνῆσαν,
 Τὰ δέλαν, τοῦ γυρεύσασι, μὲ τάξιν ὠμιλῆσαν.
 Ὁ Βασιλεὺς τέτοιο βαρὺ μαντάτο νὰ γροικήσῃ,
 Ἐστάθηκε μὲ λογισμόν, δὲν δὲ ν' ἀποφασίσῃ.
 Λέγει τους, πέτε τοῦ Ῥηγὸς, σὰν σμίξῃ μετὰ μένα,
 Θέλω τοῦ δώσει πηλογιαὺν στᾶχετε μιλημένα.
 Κ' ἐκεῖνο, ποῦ ἐλόγιασεν αὐτὸς σ' καιρὸν περίσσο,
 Δὲν ἤμπορῶ ἐτζί τὸ ζημιὸ ἐγὼ ν' ἀποφασίσω.
 Καί, ὅτι καὶ ἂν ἀφεντεύσμεν, χώραις, χωριά, καὶ πλούτη,
 Θὲ νᾶμπουν εἰς τὴν ζυγαριάν, θῶρῶ τὴν ὄρα τούτη.
 Κ' εἰς μιὰ βαμπακερὴ κλωστή νὰ κρεμασθῆ τυχαίνει,
 Ἡ βασιλεία μας καὶ τῶν δυὸ, κ' εἰν' πράγμα πᾶ βαραίνει.
 Καὶ ἀπόψε δέλω νὰ τὸ δῶ, νὰ τὸ καλολογιάσω,
 Τὴν φρονιμώτερην βελήν καὶ πλειὰ καλὴν νὰ πιάσω.
 Καὶ δίχως ἄλλο ὡς αὔριο ἀργά, ἀπηλογιαὺ νὰ δώσω,
 Στὸ πρᾶγμα, ἐτζί γλήγωρα δὲν ἤμπορῶ νὰ σώσω.
 Καὶ μ' ἔτοια λόγια γνωστικὰ τούτους ἀπηλογιαίξει,
 Καὶ ὡς ἐμισέφαν τὸ ζημιὸ τοὺς φρόνιμους τοῦ κράξει.
 Εἰς τὸ παλάτι ἦλθασι, τριγύρου τοὺς καθίζει,
 Καὶ ἀπέκει δυὸ καὶ τρεῖς φοραῖς τὴς συγχαναυτρανίζει.
 Στὸ πρόσωπόν τους ὀλωνῶν τ' ἀνάβλεμμα περπάτει,
 Μὲ τὴν Ῥηγατικὴν ἐξάν, ποῦτρεμε τὸ παλάτι,
 Ἐδειχνε, πῶς τὴν σιωπὴν δέλει τὴν ὄρα κείνη,
 Καὶ ὄλοι νὰ στέκου νὰ γροικῆν, ἦντάναι, κ' ἦντα γίνη.
 Ὡς εἶδε, πῶς τὴν ἀναπνοιαὺν κρατίζου, καὶ σωπαίνου,
 Καὶ τᾶθελε νὰ τοὺς εἰπῆ, μὲ φόβον ἀναμένου.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ

Λέγει τους, Συμβουλάτωροι ἐτούτην τὴν ἡμέραν,
 Μαντάτα ἀπ' τὸν Βασιλεῖο πολλὰ γνοιανὰ μοῦ φέραν,

Ὅπως μὲ βάν' εἰς λογισμὸν, καὶ εἰς περίσση ζάλη,

Γιατ' εἶναι τούτῃ μιὰ δουλειὰ παρὰ ποτὲ μεγάλη.

Στὴν διαφορὰν ὀπούχομεν, νὰ μὴ γενῆ ἄλλη κρίσι,

Μὰ ἓνα κορμὶ νὰ βάλωμεν νὰ τὴν ἀποφασίσῃ.

Ἐνα νὰ βάλωμεν γιὰ μᾶς, κ' ἐκεῖνος ἄλλον πάλιν,

Τὴν διαφορὰν νὰ κρίνουςι, πούχομεν τὴν μεγάλην.

Μὲ τὸ κοντάρι, καὶ σπαθὶ καὶ σιδερόν σκουτάρι,

Καὶ νὰ γενῆ ἡ ἀπόφασι, καὶ δίκαιο, ποῦ τοκάρει.

Ἐγώ'χω βάρος στὴν καρδιάν, καὶ λογισμὸν μεγάλο,

Ἄριστος ἦλθε ἀπ' τὴν Φραγκιάν, κ' ἐπάναι δίχως ἄλλο.

Καὶ τοῦτον ὅλον τὸν καιρὸν, ὀπού μᾶς πολεμοῦσι,

Λογιάζω ὁ Μπάρμπας τοῦπεμψε, νὰ πᾶν νὰ τὸν εὐοῶσι.

Ἐτοῦτος λείπει ἀπὸ καιρὸν, κ' εἰς ἄλλα μέρη ἐκράτει,

Κ' εἰς ἄλλαις χώραις, ἦτονε, στὴν ξενιτειάν περπάτει.

Κεῖνη ἡ χαρὰ πού'χεν ὀφές τοῦ Βλάχου τὸ φουσατο,

Κατέχετε, πῶς ἦτονε γιὰ τοῦτο τὸ μαντάτο.

Καὶ δίχως ἄλλο ξεύρετε, καὶ Ἄριστος ἦλθε τώρα,

Διὰ νὰ δώσῃ βάσανο καὶ φόβον εἰς τὴν χώρα.

Ἐτοῦτος εἶναι Σαυμαστός, ὅλοι τὸν ἐπαινοῦσι,

Φοβοῦνται, τρέμουν, χάνονται, ὅσοι καὶ ἂν τὸν δοῦσι.

Καὶ ἀπὸ πολλοὺς ἀγροικησα, εἶναι καιρὸς, κ' ἐλέγα,

Πῶς σ' τὴν καρδιάν τε βρίσκεται τῆς ἀνδρείας ἡ φλέβα.

Καὶ ὡς ἤκουσα κ' ἐλέγασιν, ἄλλοι ποῦ τὸν ἐτρέμα,

Δεκατριῶν χρονῶν ἦτονε, π' ἄρχισε κ' ἐπολέμα.

Κ' ἐδὰ δὲ νᾶν' εἰκοσιδυὸ, λογιᾶσεται ἦντα ξάζει,

Καὶ ἡμεῖς ἐπὰ ποιὸν ἔχομεν στ' ἄρματα νὰ τοῦ μοιάζῃ;

Γιὰ τοῦτον ἀποκότησεν ὁ Βλάχος νὰ μηνύσῃ,

Πῶς πλειὸ δὲν δέλει μὲ πολλοὺς γιὰ νὰ μᾶς πολεμήσῃ.

Μὰ νὰ διαλέξω ἀπ' τὸν λαὸν ἓνα, καὶ κείνος ἄλλο,

Κ' εἶναι δικός του ὁ Ἄριστος ἐκεῖνος δίχως ἄλλο.

Καὶ ὅποιος σκοτώσῃ ἀπὸ τοὺς δυὸ, τὸν ἄλλον καὶ νικήσῃ,

Ὁ Ῥήγας πού'χει τὸν χαῖμόν, τὸν πόλεμον ν' ἀφήσῃ.

Νά βάνη αὐτὸς τὴν μοῖράν του, κ' ἐγὼ τὸ ροιζικό μου,
 Στὸ ζύγι νά καρπανισθοῦν, μὲ φόβου, καὶ μὲ τρόμου.
 Στὴν χέραν τ' ἔχει τὸ Σηριό, σὰν Ῥήγας τὸν ὀρίζει,
 Γιὰ κείνο τοῦτα μᾶς μηνᾶ, γιὰ κείνο φοβερίζει.
 Καὶ εἰς ἡμᾶς ποιὸς βρίσκεται, ποιὸν ἔχομεν ἐλπίδα;
 Ποῦρι προχθὲς στὸν πόλεμον μικρὸς, μεγάλους τ' εἶδα.
 Μόνον εἰς τὸν Πολύδωρον εἶχ' ὄλον μου τὸ θάρρος,
 Κ' ἐδὰ φοβοῦμαι μὴ χαθῆ, μὴ τότε πάρῃ ὁ χάρος.
 Γιατ' ἔχει δυὸ λαθωματιαῖς, καὶ στέκει ν' ἀποθάνῃ,
 Καὶ ὅλοι οἱ γιατροὶ τὸ λέγσαι πῶς δὲν μπορῆ νά γιάνῃ.
 Μὰ πάλι ἂν ἦτον καὶ καλά, δειλιᾶ πολλὰ ἡ καρδιά μου,
 Στὴν δύναμίν του νά δεθοῦν τὰ πλούτη κ' ἡ ἀξιά μου.
 Γιατὶ τ' Ἀρίστου τ' ὄνομα εἶναι πολλὰ μεγάλο,
 Καὶ βρίσκω διαφορὰν πολλὴν στὸν ἕνα πὸ τὸν ἄλλο.
 Καὶ δὲν κατέχω τί νά πῶ, καὶ τί ν' ἀποφασίσω,
 Καὶ τί μαντάτο τοῦ Ῥηγῶς εἰς τοῦτο νά μηνύσω.
 Ἐδὰ πληθαίνει ὁ φόβος μου, ἐδὰ πληθαίνει ἡ ζᾶλη,
 Ἀπόφασις δὲ νά γενῆ παρὰ ποτὲ μεγάλη.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Στέκουν οἱ φρόνιμοι βουβοί, καὶ εἰς τὸν ἄλλο θώρει,
 Κάνεις νά δώσ' ἀπόκρισιν σέ τοῦτα δὲν ἠμπόρει.
 Ποῦρ ἕνας, ὅπου λέγετο Φρονίστας, δὲν φοβάται,
 Μὰ λόρθος ἐσηκώθηκε, τοῦ Ῥήγα ἀπηλογαῖται.

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ἀφέντη, λαμπυρὴ γιὰ μᾶς κράζεται τούτη ἡ μέρα,
 Ἀπῆτις κ' ἔτοιον εὐμορφο μαντάτο μᾶς ἐφέρα.
 Νᾶμπου ἔλαις μας ἡ διαφοραῖς σέ δυὸ καρδιαῖς ἀνθρώπων,
 Καὶ ναῦγη ἡ μάχη ἀπὸ πολλῆς καὶ νᾶλθηεῖς λίγου τόπου.
 Καὶ γιὰ ἀνδρειωμένον γνοιάζεσαι, καὶ δέχεις, καὶ λογιαζεῖς;
 Συμπάθησέ μου, Ῥήγα μου, κατέχεις τίνος μοιάζεις;

Κεινοῦ, ποῦ στήν καλομοιριάν χάνεται, δὲν κατέχει,
 Καί μῆς' στήν βρύσιν κολυμπᾶ, λέγει νερόν δὲν ἔχει.
 Ποῦ ναῦρης τόσῃ δύναμιν, τόσῃ ἀνδρείαν, καί χάρι,
 Ὡσάν τὸν λιόντα, τὸ θηριό, τὸ ξένο παλικάρι;
 Ποῦ πολεμεῖ γιὰ λόγου σου, τὸ δίκιον σου γυρεύει,
 Καί ὥστε νὰ κάμη κοπανιά μεγάλη, δὲν μισεύει;
 Τοῦ Βλάχς μάχην, καί κακίαν, καί ἔχθραν μεγάλην ἔχει,
 Καί ἐπάνω του νὰ ἐκδικηθῆ, γυρεύει καί ξετρέχει.
 Ἐτοῦτον ἔχεις μετὰ σέ, κ' εἶπε, νὰ τὸν ὀρίζης,
 Καί ἀπέκει στέκεις καί θωρεῖς, καί δὲν ἀποφασίζεις;
 Εἶπέ ἄς καθαλκέψωμεν, κ' εἰς τὰ φουσάτα ἄς πάμε,
 Κ' ἐκεῖνο ὁποῦ δὲ νὰ δῆς, ὀγλήγωρα τὸ κάμε.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ο' Ῥήγας σὰν ἐγροίκησε τὰ λόγια τοῦ Φρονίστα,

ΒΑΣΙΛΕΥΣ

Τοῦ λέγει, τῆτα πῶ θάρρεις, πῶς τᾶχεις, καί κρατεῖς τα;
 Εἶναι μακρὰ πὸ λόγου σου, καί σφίγγε ποῦρι κράτει,
 Ὡσάν ἀνοίξη ἡ χέρα σου, ἄνεμος εἰν' γεμάτη.
 Δὲν σώνει ὅ, τι μᾶς ἔκαμε τοῦτο τὸ παλικάρι,
 Δίχως νὰ δῆ πὸ λόγου μας τῆ ἀνταμοιβῆς τὴν χάρι;
 Δὲν σώνει, ποῦ μ' ἐγλύτωσε, ποῦχάνα τὴν ζωὴ μου,
 Καί ἂν εἶχε λείπη ἐπροχθές, σὸν κόσμον πλεῖο δὲν ἦμας;
 Δὲν σώνουν τοῦτα, Φρονίστε, ποῦ πληρωμὴν δὲν ἔχουν,
 Μὰ λές, νὰ πέμψω σήμερο, νὰ πᾶν νὰ τὸν ξετρέχου;
 Νᾶλθη νὰ βάλῃ τὸ κορμί εἰς κίνδυνον μεγάλου,
 Διὰ νὰ μὲ γλυτώσῃ ἐμέ, κ' ἐσένα, καί τὸν ἄλλον;
 Ποιὸς ἔχει γλώσσα νὰ τὸ πῆ ἐτοῦτο τὸ μαντάτο,
 Ποῦναι θανάτῃς, καί πληγαῖς, καί ὄλ' αἵματα γεμάτο;
 Καί ὅ, τι καί ἂν ἔκαμε γιὰ μᾶς τοῦτο τὸ παλικάρι,
 Μ' ἀνταμοιβὴν πολλὰ χονδρὴν τὴν πληρωμὴν νὰ πάρῃ;

Καλλιᾶ'γω θάνατον ἐγὼ, καὶ ὄλα μου τὰ φουσαάτα,
 Παρὰ νὰ μῶ στὰ γέρα με τζ' ἀνεγνωριάς τὴν στρατά.
 Λοιπὸν, ἐτοῦτο ποῦ θάρρῆεις, καὶ ὅπου εὐκόλου τὸ κρίνεις,
 Εἶναι βαρὺ καὶ δύσκολον, καὶ τὸ πρεπὸν ἀφίνεις.
 Ἄς καβαλλεψῶμεν ἡμεῖς, καὶ ἄς πᾶμε τὸ φουσαάτο,
 Νὰ συνηφέρῃ ὁ λογισμός ποῦ βρίσκειτ' ἄνω κάτω.
 Καὶ ἄς τὸ καλολογιάσωμεν, μὲ φρόνησ' ἄς τὸ δοῦμεν,
 Κ' εἰς τέτοια δύσκολην δαλειάν δὲν πρέπει νὰ γλακῶμεν.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Μὲ τοὺς φρονίμους σήμερον γοργὸ καβαλλικεύει,
 Καὶ οὐδὲ φαίτῳ, μηδὲ ποιότῳ, δὲν θέλει, οὐδὲ γυρεύει.
 Πολλῶν λογιῶν ἀθηβολαῖς ἀλλήλους τοὺς ἐλέγαν,
 Καὶ τὸν μικρότερον γκρεμνὸν καὶ ἀνάβαθο διαλέγαν.
 Ἐ'γροίκησε κ' ἡ Ἄρετὴ τὴν πέδαυ τὴν μεγάλην,
 Ποῦ βρίσκετο ὁ Κύρις της, μὲ τὸ μαντατο πάλι.
 Βαρυὰ, βαρὺ ἀνεστέναζε, φαρμακεμένα κλαίγει,
 Λόγια παραπονετικά μὲ τὴν Φροσύνην λέγει.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Ἐ'δὰ γνωρίζ' ὁ Κύρις μου, θωρεῖ, κ' ἐδὰ κατέχει,
 Ἦντᾶξαζε ὁ Ῥωτόκριτος στὴν χώραν νὰ τὸν ἔχη.
 Οἰοῦνται ἀνθρώποι καὶ φελῶν, κ' ἔχην ἀνδρείαν καὶ γνῶσι,
 Μὴν τοὺς ξορίζουν, γιὰτ' αὐτοὶ τὸ θέλουν μετανοιώσει.
 Ἄν ἦτον ὁ Ῥωτόκριτος ἐδὰ στὴν χώρα τούτη,
 Πὸς ἄξιζε περισσότερα, παρ' ἀφεντιαῖς καὶ πλούτη;
 Τοῦτ' ἔλεγεν ἡ Ἄρετὴ, τοῦτ' ἔβανε στὸν νοῦτης,
 Μᾶς τὴν ἀφήσωμεν γιὰ δὰ, καὶ ἄς πᾶμε στῆ Κυρῆ της,
 Ποῦ στὰ φουσαάτα του ἔσωσε, πεζεύει, καὶ καθίζει,
 Τριγύρου στέκουν οἱ φρόνιμοι, νὰ τοὺς μιλήσῃ ἀρχίζει,
 Ἦντα νὰ κάμη, ἦντα νὰ πῆ, κ' ἦντα βουλή νὰ πιάσῃ,
 Κ' ἀπηλογιά τοῦ Βασιλειοῦ νὰ δώσῃ πρὶν βραδυάσῃ.

Δὲν ἔχει ἔγνοια γιὰ φαῖτό, κ' ἡ ζάλη τὸν ταγίζει,
 Ὁ πόνος εἶν' στὰ σωθικά, κ' εἰς τὴν καρδίαν τῆ γγίζει.
 Τὸ μεσημέρι πέρασε, καὶ μέσα ποῦ μιλοῦσαι,
 Παρέκει σὰν χαλικισμόν, καὶ ἀνδρὸς φωνὴν γροικοῦσι.
 Τοῦτος εἶν' ὁ Ῥωτόκριτος, κ' ἔγνοιαν μεγάλην ἔχει,
 Γιὰ νὰ ρωτήσῃ, ἂν πολεμοῦν ταχυὰ νὰ τὸ κατέχῃ.
 Βρίσκει τὸν Ῥήγα κ' ἔστεκε μὲ λογισμόν μεγάλον,
 Κ' οἱ φρόνιμοι κ' ἐκάθηνταν, καὶ ἐθώρει ὁ εἰς τὸν ἄλλον.
 Σὰν ἔμαθε τὴν ἀφορμὴν, ὅπου τὸν Ῥήγα κρίνει,
 Ἐφάνη του, κ' ἐπέταξε, καὶ ὀλόχαρος ἐγένη.
 Ἐπῆγ' ἐμπρὸς τοῦ Βασιλείου, σὰν δούλος προσκυῖα του,
 Τὰ βάσανα, τὸν ξορισμόν πλειὸ ἀνὸν ἐνθυμῖα του.
 Μὰ πόνεσε νὰ τὸν ἰδῇ γνοιασμένον μὲ τὴν ζάλην,
 Καὶ ἀρχήνισε νὰ τοῦ μιλῇ μὲ φρόνησιν μεγάλην.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Ῥήγα ἄξιε, Ῥήγα ξακουστὲ παρ' ἄλλον πλειὰ μεγάλη,
 Αὐτὰ ποῦ σὲ βαραίνουσι, παράμερα τὰ βάλε.
 Καὶ τοῦτο ὅπου γροίκησα, ὁ Βλάχος καὶ ἀναμένει,
 Παρακαλέσει τόθελες, ὄχι νὰ σὲ βαραίνῃ.
 Ποιὸς ἄλλος ἔχει σὰν ἐσέ στρατιώτας ἀνδρειωμένους,
 Σ' ὅλον τὸν κόσμον φανεροῦς, καλὰ μαστορεμένους;
 Ὁ πλειὰ μικρότερος σ' αὐτοῦς ξάζει τὸν πλειὰ μεγάλο,
 Ἐάζει τὸν πλειὰ καλῆτερον ἀπ' τὸ φουσατό τ' ἄλλο.
 Ἐγὼ θωρῶ καθημερνὸ ποιὸς ξάζει, ποιὸς ἀνδριεύει,
 Ποιὸς πολεμᾷ καλῆτερα, καὶ τὴν τιμὴν γυρεύει.
 Μὰ ἀπ' ὅλους ἓνα στρατηγόν, πῶχεις τιμῆς μεγάλης,
 Καὶ ἀντίρρητα τοῦτον μπορεῖς στὸν πόλεμον νὰ βάλῃς.
 Καλὰ καὶ ὡς εἶδα ἀντιπροχθὲς στὸν πόλεμον ἐκεῖνο,
 Πῶς εἶχε μιὰν λαβωματιὰν, μικρὴν δὲ νᾶναι κρίνω.
 Καὶ ἂν εἶν' μικρὴ καὶ ἀψήφιστη, δὴ μὴν τὸν ἐμποδίζῃ,
 Διὰ θανάτους ἑκατὸν ὀπίσω δὲν γυρίζει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Διὰ τὸν φίλον του ῥωτᾶ, καὶ πιθυμᾶ νὰ μάθῃ,
 Πῶς βρίσκεται, καὶ πῶς περνᾶ γιὰτ' εἶχε ἔγνοιᾳς πάθῃ.
 Καὶ λογισμὸς τὸν ἔκρινε γιὰ τὴν λαβωματιᾶν του,
 Γιὰ κείνο πονηρὰ μιλεῖ, νὰ μάθῃ τὴν ὑγειᾶν του.
 Ὁ Ῥήγας τ' ἀφουκράτουε, κ' εὐχαριστιᾶν τοῦ κάνει,
 Καὶ σπλαγγχνικὰ τὸν ἔκραξε, κοντά του τότε βάνει.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ

Λέγει του, γυιέ μου, σήμερον ἦλθεν ἐκείνη ἡ ὥρα,
 Νὰ μᾶς σκλαβώσῃν τὸ κορμί, καὶ νὰ χαθῆ κ' ἡ χώρα.
 Ἄν βουληθῶ σὲ δυὸ κορμιά, ὡσάν τὸ λεγουν οἱ Βλάχοι,
 Νὰ μὲ ὀλαισμας ἢ διαφοραῖς, νὰ μπῆ ὀλημας ἢ μάχη.
 Γιατὶ γνωρίζω, καὶ θεωρῶ τὸ πῶς ἐγὼ δὲν ἔχω,
 Στρατιωτῆ γ' ἔτοια ἀπόφασι, καὶ ἀσφαλτα τὸ κατέχω.
 Κ' ἐκείνο τὸ προχθεσινόν, γυιέ μου, τὸ παλικάρι,
 Ὅπου κρινᾶς τόσον πολλὰ εἰς τὴν ἀνδρείαν καὶ χάρι,
 Κοίτεται μὲ λαβωματιᾶν στὴν κεφαλᾶν μεγάλην,
 Καὶ ψὲς ἐλέγαν οἱ γυατροί, πῶς πλήθυνέ του ἡ ζάλη.
 Καὶ ἀποφασίσαν ὅλοι τους, πῶς ἔχει ν' ἀποθάνῃ,
 Καὶ πλειὸ κοντάρι, οὐδὲ σπαθί, οὐδ' ἄρματα δὲν πιάνει.
 Γιαυτόσ δὲν θέλω, καὶ δειλιῶ τὸ σημερνὸ μαντάτο,
 Κάλλιᾶχω νὰ τὸν πολεμῶ μ' ὅλο μου τὸ φουσατό.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Μέσ' στὴν καρδιά ὁ Ῥωτόκριτος κλαίει, ἀναδακρυώνει,
 Ἡ ὀμιλιὰ κρατήθηκε, κ' ἡ ὄψι ἀπονεκρώνει.
 Σὰν ἤκουσε, πῶς εἶν' κακὰ ὁ φίλος ὁ καλὸς του,
 Καὶ βρίσκεται εἰς κίνδυνον στὸ στρώμα μοναχός τῃ.
 Καὶ δὲν μπορεῖ, σὰν πιθυμᾶ, βοήθεια νὰ τοῦ δώσῃ,
 Ποῦ ὅλα τοῦτα σκέπαζε, κ' ἔχωνε μὲ τὴν γυῶσι.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Ἀπηλογάται τοῦ Ῥηγός, Ἀφέντη, μὴν φοβᾶσαι,
 Εἰς τὸ μαυτάτο τὸ ἐγνοϊανὸ, καὶ τὴν βουλὴν μὴ πιάσει.
 Καὶ ἀπόφασιν τοῦ Βασιλείου δόσει, καὶ μὴν ἀργήσης,
 Καὶ νὰ περάση ἡ μέρα πλεῖο σήμερον μὴν ἀφήσης.
 Πῶς θεὸς καὶ σὺ, νὰ βάλετε, κ' ἔχεις το σ' ὄρεξί σου,
 Ταῖς διαφοραῖς, ὁποῦχετε, δυὸ νὰ τς' ἀποφασίσου.
 Καὶ ἂν μὲ κρατῆς γιὰ δελευτὴν καλὸν, τὴν ἐγνοϊαν δός μου,
 Κ' ἐτούτην τὴν ἀπόφασιν νὰ κάμω μοναχός μου.
 Καλὰ καὶ σφαίνω νὰ τὸ πῶ, σέ τόσα παλικάρια,
 Τόσας φρατιώτας δυνατῆς, κ' εἰς τὴν καρδιὰν λιοντάρια,
 Ὅπου μποροῦν πλεῖα παρὰ μὲ, σέ δύναμιν καὶ γνῶσι,
 Μὰ ἡ πιθυμιά κ' ἡ ὄρεξις, νὰ σέ δουλέψω εἶν' τόση,
 Ὅπου μὲ κάνει καὶ μιλῶ, γνωρίζω το πῶς σφάνω,
 Λοιπὸν συμπάθειο ἀπ' ὅλους σας ζητῶ στ' ἀναθηθάνω.
 Καὶ ἂν θέλῃς ποῦρι, Βασιλεῖ, κ' ἐλπίζεις εἰς ἐμένα,
 Δός μου τὴν ἐγνοϊαν ἀποδὰ στὰ σοῦχω μιλημένα.
 Καὶ ἐλπίζω ὄχι εἶν' ἀνδρείαν, μὰ εὖ δίκιο τς' ἀφεντιάς σε,
 Νὰ μὴν ἀφήσω ἀκόδικητα τ' ἄδικα νὰ περάσου.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Δὲν ἄφηκεν ὁ Βασιλεὺς πλεῖο νὰ τοῦ ἀναθηθάνη,
 Σκύφτει παραλαμβάνει του, στς' ἀγκάλαις τὸν βάνει.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Λέγει του, γιέ μου σήμερον ὃ, τ' ἔχεις μιλημένα,
 Ἐπλήρωσε, ἐβεθαίωσεν ὅλα τὰ περασμένα.
 Ἐγλύτωσές με ἀπ' τὴν σκλαβιὰν μὲ τὴν παλικαριά σου,
 Ὅταν οἱ Βλάχοι θέλασι σκλάβου τους νὰ μὲ πιάσου.
 Ἐκαμῆς στὸ φουσατό μου ἐκείνην τὴν ἡμέρα,
 Καὶ ὁποῦφευγεν, ἐστάθηκε μὲ τὸ σπαθὶ στὴν χέρα.
 Erotocrito.

Δὲν ἔλειψες καθημερνὸ νὰ μοῦ βοηθᾷς, στρατιώτῃ,
 Πολλὴν βοήθειαν μοῦδωκες ζημιὸ ἀπὸ τὴν πρώτη.
 Μὰ σήμερον παρὰ ποτὲ μοῦδωκες τὸ πεθύμου,
 Καὶ ἀπὸ τὴν σήμερον καὶ ἐμπρὸς εἰς εἶσαι τὸ παιδί μου.
 Καὶ λέγω σοῦτὸ κάτεχε, γιὰ Κύρι σου μὲ κράτει,
 Κ' ἐγὼ ὡς παιδί μου καρδιακὸν νὰ σ' ἔχω στὸ παλάτι.
 Καὶ ἂν κερδήσω μετὰ σὲ ἐκεῖνο ποῦ γυρεύω,
 Ἐσ' εἶσαι ὁ κληρονόμος μου σ' ὅ, τι καὶ ἂν ἀφεντεύω.
 Διάλεξε ἀπ' ὅλα τ' ἄρματα, ἄλογα, καὶ κοντάρι,
 Γιὰτὶ μοῦ λείπει τὸν ἐχθρὸν μεγάλο παλικάρι.
 Καλὰ καὶ μὲ τοῦ λόγου σου, σταῖδα, καὶ σταῖ κατέχω,
 Χάνει, κ' εἰς τέτοιον πόλεμον ἔγνωσαν κάμμιάν δὲν ἔχω.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Πάλι εἶπέν του ὁ Ῥωτόκριτος, Ἀφέντῃ μὴν ἀργήσης,
 Ἀπόφασιν τοῦ ἀλλοῦ Ῥηγὸς γλήγωρα νὰ μὴνύσης.
 Δὲν εἶν' καλὴ ἢ παραθεσμιὰ σ' ἔτοια δουλειὰ μεγάλη,
 Μήνυσαι, τοὺς στρατιώτας του εἰς ὄρδινιαν νὰ βάλῃ.
 Καὶ τὴν ἡμέραν τῆς μαλιας νὰ πῆ, νὰ τὴν κατέχω,
 Καὶ πεθυμῶ τῆνε πολλὰ, καὶ ὑπόμονῃ δὲν ἔχω.
 Μέσα ἢ καρδιά μου χαίρεται καὶ δυνατεύει ἢ χέρα,
 Κ' εἰς τὸ κορμὶ γροικῶ ἀνδρείαν ἐτούτην τὴν ἡμέρα.
 Καὶ φαίνεται μου καὶ θωρῶ τὸ νῆκος ἀπὸ τώρα,
 Καὶ ἐλευθερῶνεται γοργὸ ἀπὸ τὰ πάθη ἢ Χώρα.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὡ κ' Ἀρετὴ νὰ τῷ ξευρες, τί μέρα ξημερώνει,
 Πολλὰ εὐμορφῆ, καὶ λαμπυρῆ, καὶ ὁ Κύρις σε μερώνει.
 Ἐσ' εἶσαι μέσα στὴν φυλακὴν, καὶ μέρα νύκτα κλαίγεις,
 Καὶ γιὰ πολέμους δὲν ῥωτᾷς, ταῖς μάχαις δὲν γυρεύγεις.
 Καὶ ὁ Κύρις σου, καὶ ὁ Ῥωτόκριτος ἔχουν φιλιὰν μεγάλη,
 Καὶ γλήγωρ ἀπ' τὴν φυλακὴν κτάσσειται νὰ σὲ βγάλῃ.

Καὶ σὺ πτωχὲ Πεζόστρατε, νὰ σοῦπαν τὸ μαντάτο,
 Νὰ πᾶς νὰ τὸν ἀγκαλιασθῆς εἰς τὸ δένδρο ἀποκάτω.
 Νὰ πάψουσιν οἱ πόνοι σου, νὰ γιάνουσι τὰ πάθη,
 Σὰν εἶχες δῆ τέτοιου υἱόν, ὅπου θάρρεις κ' ἐχάθη.
 Πολύδωρε, καὶ ἄς τῶξευρες, καὶ ἄς τῶχε πῆ ἓνα στόμα,
 Νὰ γιάνουν ἡ λαβωμάτιαῖς, καὶ ν' ἄφινες τὸ στρῶμα.
 Στὴν μιὰ μεράσας εἶν' ὁ γιατρὸς, καὶ ἄλλες γιατρὸς γυρεύεις,
 Γιατὶ δὲν πᾶς νὰ τότε βρῆς; γιὰ κεῖνο κινδυνεύεις.
 Μ' ἂν θέλουσιν οἱ οὐρανοὶ κ' ἡ μοῖρα νὰ βοηθήσῃ,
 Θέλει ἔλθει νὰ σᾶς βρῆ γοργό, νὰ σᾶς καλοκαρδίση.
 Τοῦτα σωπαίνωτα γιὰδὲ, κ' ἔρχομαι πάλ' εἰς ἄλλα,
 Κεῖνα τὰ πλεῖά βαρύτερα, κεῖνα τὰ πλεῖά μεγάλα.
 Ἐδόθηκ' ἡ ἀπόφασις κ' ἤλθασι τὰ μαντάτα,
 Χαρὰν πολλὴν καὶ ἀμέτρητην γροικῶν τὰ δυὸ φασάτα.
 Τρεῖς μέραις ἀπεράσασι, τὴν τέταρτην ἡμέρα,
 Καὶ οἱ δυὸ καταρδιναῖζονται τὴν νύκταν ἀποσπέρα.
 Ὀλονυκτὴς ὁ Βασιλεῖος τοῦ Ῥώκριτου ἐρμηνεύει,
 Κ' εἰς τῆ πολέμῃ ταῖς δελειαῖς μιλεῖ, καὶ δασκαλεύει.
 Πότε νὰ βάνῃ τὸ σπαθί, καὶ πότε τὸ σκουτάρι,
 Καὶ νὰ θωρῆ τὴν κοπανιὰ ποῦ θὲ νὰ τήνε πάρῃ.
 Καὶ ποιαῖς σπαθιαῖς πληγῶνσιν, ποιαῖς πάλι φοβερίζουν,
 Καὶ ποιαῖς γελῶν τὸν ἄνθρωπον, καὶ ποιαῖς τονὲ ζαλίζου.
 Ἐνα τοῦ λέγει ὁ Βασιλεῖος, καὶ τέσσαρα κατέχει,
 Καὶ ἀπ' τὸ βυζὶ τῆς μάννας τὸ ἀνδρειῶν καὶ χάριν ἔχει.
 Ἐτῆζι καὶ ὁ Βλάχος τ' ἀνιψοῦ, σὲ κεῖνον ὅπου φθάνει,
 Λέγει τὸ, καὶ ἐρμηνεύει τὸ, καὶ ὅ, τι μπορεῖ τοῦ κάνει.
 Ποιαῖς κοπανιαῖς κομπῶνσιν, ποιαῖς καπανιαῖς καρπίζου,
 Καὶ ποιαῖς μὲ δίχως νὰ βαρῶν, γελῶν, καὶ φοβερίζου.
 Μὰ λίγη χρειὰ εἶχεν ἀπ' αὐτὰ Ἄριστος νὰ τ' ἀκούῃ,
 Κατέχει κεῖνος ποῦ κτυπᾷ, τὴν κοπανιὰ ὅταν κρῆῃ.
 Σηκώνονται βαθειῶν αὐγὴν οἱ ἀνδρειωμένοι ἐκεῖνοι,
 Κ' εἰς τὰ φουσατά, στὸν λαόν, κλαῦμα μεγάλο γίνῃ.

Κάθ' ἕνασ τὸν στρατιώτην του μὲ πόθον ἀρματώνει,
 Καὶ κάθε Ῥήγας τὴν καρδίαν πονεῖ, καὶ ἀναδακρυώνει.
 Θωρῶντας πῶς στὴν ζυγαριὰν κρέμεται ἡ βασιλεία τους,
 Κ' εἰς δυὸ σπαθιάχην νὰ κριθῶν τὰ πλούτη, καὶ καλὰ τες.
 Ο' Ῥήγας τὸν Ῥωτόκριτον μὲ πόθον ἀρματώνει,
 Τὸ κράς, ὁποῦθελε νεκρὸν μὲ σίδερα κουκλώνει.
 Για νὰ μὴν πάγη νὰ βλαφθῆ (δέτε μεγάλο πρᾶγμα,
 Καὶ πόσα φέρουν οἱ καιροί, καὶ κάνουνσι, κ' ἐκάμα).
 Ζώνει του τ' ὠμορφο σπαθί, δίδει του τὸ κοντάρι,
 Καὶ ἀποκαμάρωνέ τονε στ' ἄλογο καβαλλάρη.
 Τῆς χώρας οἱ καλῆτεροι, τῆς χώρας οἱ μεγάλοι,
 Τοῦ παραστέκου δῶ, κ' ἐκεῖ, σὲ μιὰ μεριά, κ' εἰς ἄλλη.
 Καὶ τίς τοῦ κράτει τὸ φαρί, τίς τοῦσαζε τὴν σκάλα,
 Γιατ' ὅλαις ταῖς ἐλπίδες τους εἰς τὸ κορμί του βάλα.
 Καὶ πάλιν καὶ τὸν Ἄριστον ὁ Μπαρμπας δὲν ἀφίνει,
 Ἄλλος νὰ τοῦ παρασταθῆ διὰ τὴν ὥρα κείνη.
 Ζώνει του κείνος τὸ σπαθί, δίδει του τὸ κοντάρι,
 Παντάλιζε κ' ἐλόγιαζε, τὸ νίκος νὰ τοῦ πάρη.
 Τὸν τόπον ἐδιαλέξασι, ποῦ δὲ νὰ πολεμήσουν,
 Νὰ τρέξην τὰ κοντάρια τες, καὶ τὰ σπαθιά νὰ γδύσουν.
 Καὶ νὰ πληγώσουν, τὰ κορμιά, τ' ἄρματα νὰ ματώσουν,
 Μᾶτονε χρειὰ πρὶ ἀρχίσουσιν, οἱ Βασιλεῖς νὰ ὀμώσουν.
 Ο, τι γενῆ σ' αὐτοὺς τοὺς δυὸ, βέβαιον νὰ τὸ κρατοῦσι,
 Καὶ πλεῖον νὰ μηδὲν μάχωνται, μηδὲ νὰ πολεμοῦσι.
 Ἦλθεν ἐκεῖνος ὁ καιρὸς, καὶ ἡ ὥρα ποῦ ἀναμένα,
 Νὰ γράψουν μὲ τὴν χέραν τους τᾶχασι μιλημένα.
 Ὡς ἐκαλοξημέρωσεν, εἰς ὀρδινιὰν ἐμπαίνουν,
 Μὲ τὰ φουσάτα τες κ' οἱ δυὸ στὸν κάμπον κατεβαίνουν.
 Κάνουν, καὶ φέρουν τους ἐκεῖ πένναν, χαρτί, μελάνι,
 Καὶ κάθε εἰς τὴν χέραν του εἰς τὸν σασμὸν τους βάνει.
 Κ' ἐκείνην τὴν ἀπόφασιν πάραυτα διαλαλήσαν,
 Πλούσιοι, πτωχοί, καλοὶ, κακοί, ὅλοι τὴν ἐγροικῆσαν.

Ἐτοῦτος εἶναι ὁ σασμὸς, ποῦ θέλετε γροικῆσαι,
 Ὅποιος στρατιώτης σήμερον κερδήσῃ καὶ νικήσῃ.
 Ἀπὸ τοὺς δυὸ, πῶς δὲ νὰ μποῦν στὸν κάμπου μοναχοί τες,
 Νὰ βλάψῃ τὸ κοντάρι τους, νὰ κόψῃ τὸ σπαθί τους,
 Καὶ νὰ σκοτώσῃ τὸν ἐχθρὸν μὲ νῆκος ἢ ἀπομείνῃ,
 Τοῦ ἀποθαμμένου ὁ Βασιλεὺς τὸν πόλεμον ἢ ἀφίνῃ,
 Καὶ νὰ χρωστῇ παντοσινὰ κείνος, κ' οἱ κληρονόμοι
 Χαράτζί τοῦ ἄλλου τοῦ Ῥηγός, ἔτζι μιλοῦν οἱ νόμοι.
 Κ' εἰς ὅποιον τόπον λάχουσι, νάσαι ποκατωθιό του,
 Νὰ ὀρίξῃ τὸ φουσατοῦ του, ὡσάν καὶ τὸ δικό του.
 Ὅλα τὰ διαλαλήσανε, καὶ ἀπέκει γρονατίζου,
 Κ' οἱ δυὸ Ῥηγάδες κλαίοντες, ἢ ὁμώσουσιν ἀρχίζου.

ΡΗΓΑΔΕΣ

Μὰ τ' ἄστρη, μὰ τὸν οὐρανὸν, μ' Ἀνατολὴ καὶ Δύσι,
 Καὶ μὰ τὴν γῆν, ποῦ τὰ κορμιὰ δὲ νὰ μᾶς καταλύσῃ,
 Καὶ μὰ τὸν ἥλιον τὸν ζεστόν, μὰ φέγγος, μὰ Σελήνη,
 Ποτὲ νὰ μὴ δολώσωμεν ἐτοῦτο ὅπου γίνῃ,
 Κ' ἐκεῖνο, ποῦ ἐγράψαμεν πάντα νὰ τὸ κρατοῦμεν.
 Βέβαιον καὶ ἀκατάλυτον, ὅ, τι καιρὸν καὶ ἂν ζοῦμεν.
 Καὶ πάλ' ἂν ἀποθάνωμεν, πάντα ἢ κληρονομιὰ μας,
 Νὰ κἀνῃ ὅ, τι εἶναι στὸ χαρτί, καὶ λέν τὰ γράμματά μας,

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὅσάν ἀμνώξασι, κ' οἱ δυὸ, φιλευτικά μιλοῦσι,
 Πιάνονται, καὶ ἀγκαλιάζονται, καὶ κλαίοντας φιλοῦσι,
 Καὶ δίδουσι τὸ φοβερὸν θέλημα τοῦ πολέμου,
 Τὸνα φουσατο χλώμνιανε, σ' ἄλλου δειλιούν, καὶ τρέμει.
 Στέκνυ οἱ Ῥηγάδες, καὶ Σωρῆν, βαρᾶν' πολλὰ ἢ καρδιά τες,
 Βλέποντας, πῶς σὲ δυὸ κορμιὰ κρέμαται ἢ βασιλεία τες.
 Ἀριστος εἶχε δυνατὸν ἄλογον καὶ μεγάλο,
 Καὶ στά φουσατά κ' εἰς τὰ δυὸ σάν κείνο δὲν εἶν' ἄλλο.

Τοῦ Μπάρμπα τ' ἦτον τὸ ἄλογον, πάντα τὸ καθαλκεύει,
 Δὲν εἶχε χροιά νὰ τὸ κεντᾶ καὶ νὰ τὸ δασκαλεύη.
 Δὲν ἦτον ἄλλο σὰν αὐτὸ σ' ὅλην τὴν οἰκουμένη,
 Ὡσὰν Ξηριὸ στὸν πόλεμον, καὶ ὡσὰν λιουτᾶρι μπαίνη.
 Δὲν ἤθελε ὁ Ῥωτόκριτος ν' ἀλλάξη τὸ ἄλογόν του,
 Μὰ διάλεξε στὸν πόλεμον, νὰ πάρη τὸ δικόν του.
 Φοροῦσιν ἄρματα διπλᾶ, σκουτάρια σιδηρένια,
 Καὶ τὸ σημάδι τῆς μαλιαῆς ἐστέκαν καὶ ἀναμένα.
 Ἐτρεμε ὁ κάμπος τ' ἄλογα, τῷ ἄνδρας, καὶ τὰ κοντάρια,
 Θωρῶ, ποκαμαρῶνουςι τούτα τὰ δυὸ λιουτάρια.
 Σήμερον πολεμοῦσινε, σήμερον καλεσθῆκαν
 Δυὸ παλικάρια, ποῦ στήν γῆν τέρι τους δὲν ἀφῆκαν.
 Καὶ ὡς ἐγροικῆσαν κ' ἐπαιξεν ἡ σάλπιγγα ἡ πρώτη,
 Ἐσείσθη, κ' ἐλιγύσθηκεν ἡ ὠμορφότης νεϊότη.
 Στήν μιὰν μερὰν ἐστεκε ὁ εἶς, στήν ἄλλη ἄλλος τῷ κάμπω,
 Χειλιμυτρίζου τὰ φαριά, καὶ τ' ἄρματά τους λάμπου.
 Κτυποῦν τὰ πόδια τῆς στήν γῆν, τὴν σκόνη ἀνασηκῶνεν,
 Τὸ τρέξιμον ἀναζητοῦν, ἀφρίζουν, καὶ δριμύωνεν.
 Ἡ γλῶσσα μὲ τὸ στόματους παίζει τὸ χαλινᾶρι,
 Τῶνα καὶ τ' ἄλλο ἀγριεύετο, σὰν κἀνὴ τὸ λιουτᾶρι.
 Τάρθούνια τους καπνίζουσι, συγνὰ τ' ἀφτιά σαλεύουν,
 Καὶ νὰ κινήσουν βιάζονται, νὰ τρέξουσι γυρεύουν.
 Ἡ σάλπιγγα δευτέρωσεν τῆς μάχης τὸ σημάδι,
 Κ' ἐφανίσθη σου ὁ θάνατος τινὲ φυσᾶ στὸν Ἄδην.
 Κ' ἦτονε χάρος ἡ λαλιά, ἀντιλαλιά ὅλον αἶμα,
 Ποῦ ἀναδακρυῶσαν οἱ Βασιλεῖς, καὶ τὰ φεσάτα τρέμα.
 Ἐΐταν καιρὸν τὰ δυὸ Ξηριά μὲ μάνιτα κινήσαν,
 Ποῦ φοβηθήκασιν πολλὰ στὸ κάμπω ὅσοι καὶ ἂν ἦσαν.
 Ἡ σκόνη πᾶσι στα νέφαλα ψηλά, κ' ἡ γῆ ἐσείσθη,
 Κ' ἐφῶναξε ὅλος ὁ λαὸς, κ' ἐκλαψε, κ' ἐθρηνήσθη.
 Καὶ τῶν Ῥηγάδων ἡ καρδιά, ὡσὰν γυαλί ἐρράγη,
 Δὲν ξεύροντας εἰς τὴν μαλιαὴν τὸ πρᾶγμα πῶς θὰ πάγη.

Θωροῦσι δυὸ χρυσοῦς ἀετοὺς πρὲπὰ στήν οἰκουμένην,
 Κατέχουν κ' ἕνας ἀπ' αὐτοὺς σήμερον ἀπαθαίνει.
 Καὶ κάθε εἰς παρακαλεῖ συχνὰ τὸ ροιζικόν του,
 Νὰ τοῦ βοηθήσουν οἱ οὐρανοὶ διὰ τὸν ἐδικόν του.
 Σὰν ὅταν μεσοπέλαγα δυὸ ἀνέμοι σηκωθοῦσι,
 Ἐξάφνου, καὶ μὲ τὴν βροντὴν φυσῶντας πολεμοῦσι,
 Μάχονται μὲ τὴν θάλασσαν, μανίζουσι, καὶ φουσκώνουσι,
 Ταῖς ψιγαλίδες τοῦ γιγαλοῦ στὰ νέφαλα σηκώνουσι.
 Ἐνας φουσᾷ ἀπ' Ἀνατολήν, καὶ ἄλλος ἀπὸ τὴν Δύσι,
 Πάσχει ὁ Βορρῶς, καὶ μάχεται τὸν Νότον νὰ νικήσῃ.
 Ὁ κάμπος ἔττι βρόντησε, καὶ στὰ βουνα γροικήθη,
 Ὅταν ταῖς πρώταις κονταριαῖς ἐδῶκαν εἰς τὰ στήθη.
 Ἐσπᾶσαν τὰ κοντάρια τους, εἰς ἑκατὸ γενῆκαν,
 Καὶ τὰ κομμάτια τῶν οὐρανῶν ἐφθάσαν, κ' ἐκαῆκαν.
 Καὶ ὅταν εὐγάλαν τὰ σπαθιά, στήν χέρα ὅταν τὰ σφίξαν,
 Τὰ ξάζαν, τὰ μπορούσινε, καὶ τὰ κατέχουσι δεῖξαν.
 Ὡς ἂν τὴν πέτρα τῶν ἀστραπῆς, πᾶς μπρὸς στὰ νέφη ξάπτει,
 Καὶ ἀπέκει ἔρχεται στήν γῆν, πύργους, χαράκια βλάπτει.
 Καὶ μὲ βροντὴ ἀπ' τὰ νέφαλα, καὶ μὲ φωτιά κινήσῃ,
 Κάμη τὰ δένδρα κάρβουνα, τὰ μάρμαρα τρυπήσῃ.
 Ἐττι κ' ἐκεῖνα τὰ σπαθιά, βράζουσι, κεντοῦν περίσσα,
 Βροντῶσι, καὶ εὐράπτουσι, καὶ τρυπῶσι, καὶ ἀσπροπελέκια ἦσα.
 Ἄπονα πολεμοῦσινε, καὶ ἀλύπητα βαρίσκουσι, (σκουσι.
 Πηδοῦν, μουγκρίζουσι τ' ἄλογα, καὶ ἀναπαυμὸν δὲν βρί-
 Ψηλὰ σηκώνουσι τὸ σπαθί, στήν κεφαλὴν ξαμῶνει
 Ὁ Ῥώκριτος, καὶ μὲ πολλὴν ἀνδρείαν τὸ χαμηλώνει.
 Ἄριστος, πούτον γλήγωρος κ' εἰς τ' ἄρματα τεχνίτης,
 Σὰν εἶδε, κ' ἐκατέβαινε πρὸς τὴν μεριάν τῆς μύτης.
 Ἐβαλε τὸ σκουτάρι του, διὰ νὰ τὴν βλεπήσῃ,
 Μὰ ἡ κοπανιά ἔττι ἀλάδωτον δὲν δὲ νὰ τὸν ἀφήσῃ.
 Καὶ τὸ σκουτάρι ἐκοψε, καὶ ὡς τὰ μισὰ τ' ἀνοίγει,
 Καὶ κάνει του στήν μύτην του λαβωματιά ὀλίγη.

Κ' ἔφαν' ὅτ' ἤστραψε ὁ οὐρανός, κ' ἡ γῆ στα βάθη ἀνοίκτη,
 Ὅταν μὲ τόσῃν ἀνδρείῃν, καὶ μάνιταν τὸν ῥήκτει.
 Ἐἴταν καιρὸν ὀγλήγῳρος τὴν ἄλλην δευτερώνει,
 Μὰ σάν τὸν εἶδε ὁ Ἄριστος, τὴν χέρα πῶς σηκώνει,
 Τὸ κοφτερόν του τὸ σπαθὶ ἀμπῶθει ὅσον μπόρει,
 Καὶ βρίσκειται πολλ' ἀνοικτὸν στὸν τόπον, ὅπου θῶρει.
 Καὶ τ' ἄρματά του πέρασε εἰς τοῦ βυζοῦ τὸ πλάγι,
 Κ' ἐδοθήθησεν ἡ μοῖρά του καὶ ξώφαρσα τοῦ πάγει.
 Λιγάκι τὸν ἐλάβωσε, μὰ πόνον δὲν ἐγροίκα,
 Καὶ πληγωμένοι βρίσκονταν κ' οἱ δυὸ, κ' αἱματωθῆκα.
 Ἐτρέμασιν οἱ Βασιλεῖς, κ' ἐτρέμαν τὰ φουσαῖτα,
 Καὶ ὥραις τῆ ἐνθ', καὶ ὥραις τ' ἄλλῃς πᾶν τὰ κακὰ μαντάτα.
 Στίκουν μὲ πόνου καὶ θωροῦν ὅλοι μικροὶ μεγάλοι,
 Καὶ κάθε εἰς στὸν ἀγαπᾶ νῆκος ἐπαρακαλεῖ.
 Τ' ἄλογα πάνε ἐδῶ κ' ἐκεῖ, κηδοῦν καὶ σταματίζουν,
 Καθῶς τοὺς ἐρμηνεύουσιν ἐκαῖνοι ποῦ τὰ ὀρίζουν.
 Καὶ ὥραις δείχνει ὁ Ῥώκριτος, τὸ πῶς νικᾷ τὸν ἄλλον,
 Καὶ ὥραις τὸν Ἄριστον κρατῶν τ' ἄρματα πλειὸν μεγάλον.
 Καὶ ὡσάν τ' ἀνέμῃς, πῆ στῆς γῆς τὸ βάθος εἴν' χωσμένοι,
 Καὶ πάσχουν ναύγουν ἀπεκαί, φυσῶντας θυμωμένοι,
 Κ' ἡ γῆ κρατεῖ τῆς σφαλισθῆς, ναύγῃ ὄξω δὲν τ' ἀφίνει, (νοι,
 Καὶ πλειὰ μανίζου, πλειὰ φυσῶν, καὶ πλειὰ δριμύνης κεί.
 Καὶ γὰρ ναύγῃ ἀπ' τὰ βαθυὰ, τὴν δυναμίν τους βάνουν,
 Κεῖς τὸ εὐγαν τῆς πολλαῖς φοραῖς σεισμὸν μεγάλον κάου.
 Ἐτῆζι καὶ αὐτῆνοι πολεμοῦν σὲ μιὰ μεριά, κ' εἰς ἄλλη,
 Καὶ νὰ νικήσουν πάσχουσι μὲ μάνιτα μεγάλη.
 Κάουσι τὴν γῆν, σιγοτρομᾶ, τὰ νέφη καὶ βροντοῦσι,
 Κ' εἶναι μεγάλη ταραχή, ἐκεῖ ποῦ πολεμοῦσι.
 Καὶ κάθε ὥρα ὁ πόλεμος ἀγριεύει, δυναμώνει,
 Καὶ τῶν Ῥηγάδων ἡ καρδιά, κλαίει καὶ ἀναδακρυώνει.
 Πλειὸν ἀργὸς φαίνεται ὁ Ῥώκριτος εἰς τὰ καμώματά του,
 Δείχνει ὁ Ἄριστος πλειὰ γλήγῳρος, καὶ τ' ἄλογο βοθηᾶ του.

Κάνεις δὲν ξεύρει ἀπὸ τούσ δυὸ τὸν κάλλιον νὰ διαλέγη,
 Τ' ἄλογο τοῦ Ῥωτόκριτου τὸ παραζυγανεύει.
 Καλὰ καὶ νάτον δυνατὸν, καὶ ὀγλήγηρον κ' ἐκεῖνο,
 Σ' ὅλα δὲν ἤτονε σωστὸν, ὡσαν τὸ Ἀριστίνο.
 Μὰ πάλιν τοῦ Ῥωτόκριτου ἡ ἀνδρεία τῆς χάρις,
 Ἀπόσωνε σ' ὅ, τ' ἔλειπε τ' ἀλόγου ὁ καβαλλάρης.
 Ἀρχῆσαν κ' αἱματώνουνταν σ' ἕναν κ' εἰς ἄλλον τόπον,
 Μ' αὐτῆνοι πόνον δὲν γροικῶν, οὐδὲ φόβο, οὐδὲ κόπον.
 Ἔνας τὸν ἄλλον τρεσ παινᾶ ἐκεῖ ποῦ πολεμοῦσι,
 Τίς νὰ νικήσῃ ἀπ' τούσ δυὸ, δὲν ξεύρουσι νὰ ποῦσι.
 Μέσα του λέγει ὁ Ἄριστος, ἡ μοῖρα νὰ βοηθήσῃ,
 Καὶ ζωντανὸν ἀπ' τοῦ ἐχθροῦ τὰ χέρια νὰ μ' ἀφήσῃ.
 Ἐδέτζι καὶ ὁ Ῥωτόκριτος ἐτοῦτα παρεκαλεῖ,
 Γιατί σ' μαλιὰν εὐρίσκειτο παρὰ ποτὲ μεγάλη.
 Καὶ μ' ὅλο ποῦσαν ἄφοβοι, καὶ φόβου δὲν κατέχουν,
 Ποιὸς νὰ νικήσ' ἀπὸ τούσ δυὸ μεγάλην ἔγγοιαν ἔχουν.
 Κεῖνοι, ποῦ στέκουν καὶ θωροῦν, τὴν ἀναπνοιὰν κρατίζεν,
 Τὸ στόμα εἶναι σωπαστὸν, τὰ μάτια δὲν σφαλίζουν.
 Δὲν στρέφονται νὰ δοῦν ἀλλοῦ, τούτ' ἡ δουλειὰ ἡ μεγάλη,
 Δὲν τούσ ἀρίνει νὰ θωρῶν εἰς μιὰ μεριά, οὐδ' εἰς ἄλλη.
 Μόνον ἐκεῖ ποῦ πολεμοῦν οἱ δράκοντες αὐτῆνοι,
 Στὸν κόσμον ἄλλος πόλεμος σάν τούτου δὲν ἐγίνη.
 Ἄριστος, ποῦχε πιθυμιὰν, τέλος νὰ δῆ στὴν μάχη,
 Κ' εἰς ἔτοιον κίνδυνον βαρὺν δὲν τὸλπιζε νὰ λάχῃ,
 Ἐρρίξε τὸ σκουτάρι του, καὶ μ' ἕνα καὶ ἄλλο χέρι,
 Σφίγγει, σηκώνει τὸ σπαθὶ τὸ κοφτερὸ μαχαῖρι.
 Καὶ κατεβάξει κοπανιὰ, στὴν κεφαλὴν ξαμῶνει,
 Σ' δυὸ μέσα κόψειν ἤθελε τὸ σιδερὸν ἀμῶνι.
 Ἐσύρθη κ' ὁ Ῥωτόκριτος, καὶ βάνει μπρὸς νὰ δώσῃ,
 Εἰς τὸ σκουτάρι ἡ κοπανιὰ, νὰ μὴν τονέ λαβώσῃ.
 Σάν νάχε εἶναι μὲ κερὶ, τέτοιας λογιῆς διαβαίνει,
 Στὸν κάμπου πέφτει τὸ μισὸ, τ' ἄλλο μισὸ πομένει.

Καὶ καταβαίνει στὸν λαιμὸν τ' ἀλόγου, εἰς δυὸ τὸ κόβγει,
 Πλειὸ δὲν γυρεύει οὐδ' ἄγερα, οὐδὲ ταγὴν νὰ τρώγη.
 Ὁ Ῥώκριτος σὰν ἀετὸς ἀπὸ τὴν σέλλα βγαίνει,
 Πεζεύει, καὶ τὸν Ἄριστου ἔστεκε καὶ ἀναμένει.
 Ἐκείνος πάλιν νὰ ῥωρῆ πεζὸν ἔτοιον ἐχθρόν του,
 Για τὰ πρεπὰ τῆς ἀνδρείας πεζεύει ἀπ' τ' ἀλόγου του.
 Ἐμόνισε παρὰ ποτὲ, καὶ ὡς λιόντας ἀγριεύει,

ΑΡΙΣΤΟΣ

Καὶ λέγει τοῦ Ῥωτόκριτου, ἡ μέρα μᾶς μισεύει,
 Καὶ γιὰ ντροπὴν μου τὸ κρατῶ, νὰ σοῦ τ' ὁμολογήσω,
 Τόσ' ὥρα νὰ σέ πολεμῶ, καὶ νὰ μὴ σέ νικήσω.
 Περμαζῶξε τὴν ἀνδρείαν, βάλε τὴν δύναμί σου,
 Λέγω σου ἐδᾶ παρὰ ποτε βαρίσκω, καὶ βλεπτή σου.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Μὴ βιασθῆς, λέγ' ὁ Ῥώκριτος, κ' ἡμέρα πρὶν βραδυάσῃ,
 Ἔνας μας δὲ νὰ σκοτωθῆ, καὶ ὁ Ῥήγας του δὲ χάσῃ.
 Καὶ ἀκόμη ὁ ἥλιος εἶν' ψηλὰ, καὶ πρὶν νὰ χαμηλώσῃ,
 Ἡ αὐτὸ, ἢ τοῦτο τὸ σπαθὶ τὸ τέλος δέλει δώσει.

ΠΟΙΗΤΗΣ.

Τοῦτα τὰ λόγια μοναχὰ εἶπασιν ὅλη μέρα,
 Καὶ ἀπέκει ἀρχίζε ἄλλην μαλιὰν μὲ τὸ σπαθὶ στὴ χέρα.
 Φόβον θανάτου δίδασι σ' ὅσους καὶ ἂν τοὺς ῥωροῦσαν,
 Τόσον ποῦ ἀγριεύουνταν, ἐκεῖ ποῦ πολεμοῦσαν.
 Ἦ ἀναπνοιά στὸ στόμα τους ἔβραζε σὰν καμῖνι,
 Σπίθαις ἀπὸ τὰ μάτια τους εὐγαῖναν μετὰ κείνη.
 Καρδιά δὲν ἔχει δύναμιν, αἷμα δὲν ἔχει βράσι,
 Νὰ τοὺς ῥωρῆ, νὰ μὴ δειλιᾷ, νὰ μὴ σιγοτρομάσῃ.
 Γυμνὰ τὰ λαμπυρὰ σπαθιά ἀνεβοκατεβαίνουν,
 Καὶ σπίθαις ἀπὸ τ' ἄρματα σὰν ἀστραπαῖς εὐγαῖναν.

Τριγύρου λάμπουν, στράφτουςι, καὶ ἀνοίγουν τὸν ἀέρα,
 Καὶ ἀντιλαλεῖ τὸ σίδηρον στήν δυνατὴν τους χέρα.
 Μακρὰ γροικοῦνται ἡ κοπανιαῖς, καὶ κτύποι τῶν ἀρμάτων,
 Καὶ ὡς ἀστραπὴ τὸ σίδηρον στρατεύει πάνω κάτω.
 Ἄς κόπτη πῆρι, καὶ ἄς τρυπᾷ, καὶ ἄς βλάβπη, καὶ ἄς Δερίζη,
 Κεῖνοι ποσῶς δὲν δειλιοῦν μὰ τῶ ἄλλους φοβερίζει.
 Στὰ μάτια ἀνάδια τὸ κρατοῦν, καὶ εἰς τ' ἄλλου ξαμώνει,
 Ἡ κοπανιὰ ὄραις μελανιᾷ, καὶ ὄραις βαθυὰ πληγώνει.
 Πόλλ' ἄπονα, καὶ ἀλύπητα, κρούσινε καὶ βαρίσκουν,
 Κ' ἐπὰ κ' ἐκεῖ πηδᾷ ὡς ἀέτοι, καὶ ἀναπαυμὸν δὲν βρίσκουν.
 Τὰ σίδηρα τῶ ἀρματωσιᾶς κόβγουν, καὶ ξεκαρφώνουν,
 Τὴν σάρκα ξαρματώνουσι, καὶ τὰ κορμιά ματώνουν.
 Τὸ αἷμα ὅσον πλειᾷτρεχε, καὶ ὅσο ἡ πληγὴ τὸ βγάνει,
 Τόσον πληθαίνει ἡ δύναμις καὶ πλειὰ καρδιὰν τὸς κάνει.
 Ὄραις ἐσμίγαν τὰ σπαθιά, καὶ ὄραις τὴν ἄδεια βρίσκαν,
 Καὶ ὄραις τὸς σφαίνει ἡ κοπανιὰ, καὶ ὄραις τὴν ἐβαρίσκαν.
 Ποσῶς δὲν ἔχου ἀνάπασιν, δεξιά, ζερβά πηδοῦσαν,
 Καὶ ὅταν ἐδεῖχταν χαμηλά, στήν κεφαλὴν κτυποῦσαν.
 Χαμαὶ κορμιάτια σκορπιστὰ ἐπέφταν τ' ἄρματα τους,
 Τὰ αἵματα τῆς σάρκας τους ἐδάφαν τὰ σπαθιά τους.
 Οἱ ἄλλοι δὲν γνωρίζουσι, μηδὲμποροῦν νὰ ποῦσι,
 Ποιὸς νᾶναι δυνατώτερος, ἐκεῖ ποῦ πολεμοῦσι.
 Τὰ χέρια, καὶ τὰ πόδια τους σάν ἄνεμος πετοῦσι,
 Καὶ ὡς ὅταν βροντᾷ ὁ οὐρανὸς ἡ κοπανιαῖς κτυπᾷσι.
 Πονοῦσι τὸν Ῥωτόκριτον τῶ Ἀθήνας τὰ φουσατά,
 Μὲ φόβον ἀναμένουσι τὰ θλιβερά μαυτάτα.
 Πάντα φοβάται ὅπ' ἀγαπᾷ, πάντα δειλιᾷ, μὴ χάσῃ,
 Γιατὶ συχνὰ τὸ ροιζικὸν τὴν γνώμην μεταλλάσει.
 Πονεῖ καὶ ὁ Ῥήγας τῆς Βλαχιάς μ' ὅλον τοῦ τὸ φουσατόν,
 Τὸν Ἀνιφόν του βλέποντας στὰ αἵματα γεμάτον.
 Εἴμαζωχθήκασι πολλαῖς γυναῖκες νὰ θωροῦσι,
 Τοὺς ἀνδρειωμένους καὶ τοὺς δυὸ, ἐκεῖ ποῦ πολεμοῦσι.

Φοβῶνται, τρέμν, δέρνννται, κλαίν, καὶ ἀναδακρυώνουν,
 Βλέποντας πῶς λαδώνονται, καὶ ἀλύπητα πληγώνν.
 Σὰν περιστέραις ὅταν δοῦν τὴν θάλασσ' ἀγριεμένην,
 Καὶ τὴν Ἀνατολὴν θαρπήν, τὴν Δύσιν γροινιασμένην.
 Καὶ κάμη ἀντάρα καὶ βροχή, καὶ ὁ οὐρανὸς μαυρίση,
 Καὶ ἀπὸ φωλιαῖς, καὶ κοίταις τοὺς ἄνεμος ταῖς ξορίση.
 Καὶ τὰ στοιχεῖα ἀνακατωθοῦν, καὶ τ' ἀστρικά μανίσουν,
 Κ' ἐκεῖ πᾶν νὰ φυλαχθοῦν, τρέμουν, καὶ κουκουδίσουν.
 Ἐτῆ καὶ αὐταῖς ἐστέκασι μὲ φόβον, καὶ τρομάρα,
 Εἰς τῶν ἀρμάτων τὴν κακίαν, στῆς μάχης τὴν ἀντάρα.
 Τὸ τέλος τὸ λυπητερόν ἄρχισε νὰ σιμώνη,
 Κ' ἐφαίνετό σου καὶ ὁ οὐρανὸς, κ' ἡ γῆ ἀναδακρυώνει.
 Σὰν εἶδασι κ' ἐβράδναζε, καὶ ὁ ἥλιος τοὺς μισεύει,
 Ὁ ἕνας καὶ ὁ ἄλλος τὸ σπαθὶ ρήκτει, δὲν τὸ γυρεύει.
 Κ' ἀράσσουν, καὶ ἀγκαλιάζονται κρατῶντας τὰ πουνιάλα,
 Ἐπιάσαν τὰ κοντ' ἄρματα, καὶ ἀφῆκαν τὰ μεγάλα.
 Κάνεις δὲν τοὺς ἐσίμωσε, νὰ τοὺς ἐξεμιστέψη,
 Γιατὶ μὲ θάνατο ἢ μαλιά ἔχει νὰ ξετελέψη.
 Τὸ γράμμα ἔτῆ τῶλεγε, κ' οἱ φοβεροὶ ὄρκοι τότες,
 Νὰ πάγη ὁ ἕνας τῆς νὰ βρῆ τῆς ἀραχνιασμέναις πόρταις.
 Σφίγγονται, καὶ ἀγκαλιάζονται, μὲ τὴν ζερβὴν παλεύουν,
 Μὲ τὴν δεξιὰν βαρίσκουσι, τόπο ἀκριδὸν γυρεύουν.
 Εἰς τὸν λαιμὸν, στὸ πρόσωπον, στὸ στῆθος, στὸ στομάχι,
 Ἀνάθεμα ἔτοια μάνιτα, κακὴ ὥρα σ' ἔτοιαν μάχη.
 Ἐρρίξεν ὁ Ῥωτόκριτος μ' ὄλην τὴν δύναμί του,
 Τοῦ Ἀρίστου κοπανιὰ μπηκτῆ, καὶ πάει στὸ βυζίτου.
 Κ' ἦτον θαμάκι ξώφαρσα, κ' ἡ χέρα του ὡς ξεσφάλει,
 Ἄριστος τοῦ τὴν ἔσφιξε ποκάτω στὴν μασκάλη.
 Μηδὲ στροφίδι μάγκανου ἔτοιον σφιγμὸν δὲν κάνει,
 Ὡσὰν τὴν ἔσφιγγεν αὐτὸς ἐκεῖ ὅπου τὴν πιάνει.
 Ἡ χέρα του σκλαδῶθηκε στοῦ ἐχθροῦ του τὴν μασκάλη,
 Κ' ἔβανεν ὅσον τὸ μπορεῖ δύναμιν, νὰ τὴν βγάλη.

Καί μὲ τὸν πόδα τὸν ζερβὸν τ' ἄλλου τὸν πόδα κράτει,
 Μὲ τὸν δεξιὸν ἀνδριεύετο, χαμαὶ τὸν ἀντιπάτει.
 Καί μὲ τὴν χέρα, πούτουμε λεύθερη τὸν ἀμδῶθει,
 Καί μὲ τὴν ἀμποσιᾶκαμε, κ' ἡ ἄλλη ξεσκλαδῶθη.
 Ρᾶσσουν, ξεναγκαλιάζονται, ξανακτυποῦσι πάλι,
 Καί εἰς τὸν ἄλλον ἐπάσχε χαμαὶ στήν γῆν νὰ βάλῃ.
 Κατακτυποῦν τὰ σίδερά, ταῖς σάρκες τους πληγώνουν,
 Στέκῃ οἱ Ῥηγάδες καὶ Σωρῆν, πονῆν, καὶ ἀναδακρῶνεν.
 Ἐσυρεν ὁ Ῥωτόκριτος τὸν Ἄριστον ἐμπρός του,
 Κ' ἐκεῖνος θεληματικῶς σιμώνει μοναχός του.
 Καί μὲ τὸ τραβοπαλεμα, ἀγκαλιασμένοι πέσα,
 Τρέχει τὸ αἷμα ποταμὸς ἀπ' ταῖς πληγαῖς τους μέσα.
 Παραγλυστῶ ὁ Ῥωτόκριτος, πέτρα τὸν πεδουκλώνει,
 Καὶ ὁ Ἄριστος ποπάνω του βαρίσκει, καὶ λαδώνει.
 Παρὰ ποτὲ ὁ Ῥωτόκριτος τὴν δύναμιν μαζώνει,
 Τ' Ἄριστου δίδει κοπανιά, γιὰ πάντα τότε σώνει.
 Στὸ κούτελο ποκατωθιὸ, εἰς τὸ ζερβό του μάτι,
 Τὸν εὐρηκεν ἡ πουνιαλιά, ἐκεῖ ποῦ τὸν ἐκράτει,
 Ὅλα τὰ σίδερα περνᾷ καὶ σώνει στὰ μυαλά του,
 Ἡ δύναμὶς του τέλειωσε, κ' ἐχάθηκε ἡ ἀνδρεία του.
 Δὲν ἀπομένει ἀκδίκητος, (μ' ἀκούσετε ἦντα γίνῃ),
 Τοῦ Ῥωτόκριτου μιὰν κοπανιὰν δίδει τὴν ὥρα κείνη.
 Περνᾷ τ' ἀτζαλί ἀπεμπρός τὸ σιδερό ζιπῶνι,
 Ανοίγει του ὅλα τ' ἄρματα, στήν σάρκα τότε σώνει.
 Εἰς τὸ βυζὶ ποκατωθιὸ, εἰς τῆς καρδιάς τὸν τόπον,
 Ἐκεῖ ποῦ βρίσκεται ἡ πνοή, κ' ἡ ζῆσι τῶν ἀνθρώπων.
 Μέσα στήν σάρκα κάμποσον τὸ σίδερον ἐμπήκε,
 Πλειά παρὰ ζωντανὸν νεκρὸν ἐτότες τὸν ἀφῆκε.
 Καὶ ὀλίγον λίγον ἔλειψε νὰ τότε πάρῃ ὁ χάρος,
 Μᾶζησε, κ' ἐγιατρεύθηκε μὲ πάθη, καὶ μὲ βάρος.
 Τρέγου οἱ Ῥηγάδες νὰ τοὺς δοῦν, τρομάρα τοὺς ἐπιάσε,
 Καὶ ὅλοι τοὺς τὸν Ῥωτόκριτον λογιαίζουν πῶς ἐχάσε.

Εὐγάνουσιν τους τ' ἄρματα, καὶ τὸ ζημιὸν ἐφάνη,
 Ποιὸς εἶναι, πῶ ψυχομαχεῖ, καὶ ποιὸς μπορεῖ νὰ γιάνη.
 Ὄσαν ἀνθὸς, καὶ λουλουδὸν, πῶχει ὠμορφιά καὶ κάλλη,
 Κ' εἶναι στὸν κάμπου δροσερὸν μὲ μυρωδιὰ μεγάλη,
 Κ' ἔλθη τ' ἀλέτρι ἀλύπητα, βαθυὰ τὸ ξεριζώση,
 Ψυγῆ ζημιό, καὶ μαρασθῆ, κ' ἡ ὠμορφιά του λυώση.
 Χλωμαίνει ἂν ἦναι κόκκινον, καὶ ἄσπρον ἂν εἶν' μαυρίζει,
 Καὶ μπλάβο ἂν εἶναι, λυώνεται, ζημιό καὶ κυτρινίζει.
 Χάνει εὐμορφιά καὶ μυρωδιὰ, κάλλη καὶ δροσερότη,
 Γερά ζημιό καὶ φύγεται, καὶ πλειὸ δὲν ἔχει νειότη.
 Ε' τ' ἦτον καὶ στὸν Ἄριστον, ὅταν ἡ φύτου εὐγῆκε,
 Μὲ δίχως αἶμ', ἄσπρον, γλωμὸν, ψυμμένον τὸν ἀφῆκε.
 Ε' ζηνε, ὅταν σῶσασιν, ἀμὴ μιλιὰ δὲν βγάνει,
 Γιατὶ ἡ φωνή του χάθηκε, πρὶν κείνος ν' ἀποθάνη.
 Εἶχε πνοήν, ἐσπρέφετο, τὸν Βασιλεῖον ἐθώρει,
 Μὰ νὰ μιλήση, καὶ νὰ πῆ, τὰθελε δὲν ἐμπόρει.
 Ε' σήκωσε τὴν χέραν του, τὸν Μπάρμπα του ἀγκαλιάσθη,
 Κ' ἤυγαλεν ἀναστεναγμὸν, ὅτι τὸν ἐδυνάσθη.
 Ε' κλαιγ' ὁ Βλάχος νὰ δωρῆ τέτοιον ἀετὸν σφαγμένον,
 Ἄσουςουμον καὶ ἀνέγνωρον, κ' αἱματοκυλισμένον.
 Στ' ἀγκάλαις του τὸν κρατεῖ, φιλεῖ του εἰς τὰ χεῖλη,
 Στέκει, ἀναμένει, νὰ τοῦ πῆ, καὶ νὰ τοῦ παραγγεῖλη.
 Μὰ κεῖ δὲν ἦτον δύναμις, οὐδὲ φωνὴ στὸ στόμα,
 Ἦλθεν ἡ ὄρα νὰ γενῆ ἡ σάρκα πάλι χῶμα.
 Καὶ μ' ἓνα μόνον τρανίσμα σὰν παραπονεμένον,
 Εἶπ' ἓνα λόγον σιγανόν, Μπάρμπαμου ἀποθαίνω.
 Καὶ πάραυτα ξεψύχησε, τὰ μάτια του σφαλίσαν,
 Τὰ μέλη του νεκρώσαι, πλειὸ ζωντανὰ δὲν ἦσαν.
 Καὶ ὅταν ἐμίσηψε ἡ ψυχὴ, καὶ τὸ κορμὶ ἀφῆκε,
 Ἕνας μεγάλος βροντισμὸς στὸν οὐρανὸν εὐγῆκε.
 Κ' ἓναν ἀνεμοστρόβιλον δωροῦν σκοτεινιασμένον,
 Καὶ τριγυρίζει τὸ κορμὶ τοῦ νειοῦ τὸ ἀποθαμμένον.

Οἱ Βλάγοι κλαίουν, δέρνονται, τὸν πόνον φανεροῦναν,
 Κ' ἐκεῖ ποῦ τοῦ σιμώνασι, δάκρυα τὸν ἐκουκλῶναν.
 Πλειότερα ἀπ' ὅλους τῆ Ῥηγὸς τὸ πρόσωπο εἶν' ἑλιμμένον,
 Καὶ ἀπὸ μεγάλην συνεφίαν, καὶ νέφη πλακωμένον.
 Τὴν κεφαλὴν, καὶ τὸ κορμὶ ζημιὸ τοῦ ξαρματώνει,
 Τὸ στόμα εἰς τὸ στόμα του λυπητερά σιμώνει.
 Φιλεῖ, καὶ κανακίζει τον, παρηγοριὰν δὲν ἔχει.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ

Λέγει του, κανακάρη μου, καὶ ἄς τῶθελα κατέχη,
 Πῶς ἔμελλε νὰ σκοτωθῆς γιὰ ὄνομά μου ἐμένα,
 Νάθελε δώση τοῦ Ῥηγὸς τὰ μοῦχε ζητημένα.
 Κ' ἐκεῖνα καὶ ἄλλα πλειότερα, καὶ ὅ, τι καὶ ἂν ἀφεντεύω,
 Παρὰ νὰ χάσω τέτοιον γυιόν, ὅπου ἂν τὸν γυρεύω,
 Ο' ποῦναι ὁ Νότος, καὶ ὁ Βορρῶς, ἡ Ἀνατολή, καὶ Δύσι,
 Δὲν τὸν εὐρίσκω καὶ ἄλλον πλειὸ, δὲν ἔκαμεν ἡ φύσι.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Θωρεῖ τὴν ὄψιν ἃ ἄσπριζε, τὰ μάτια σφαλισμένα,
 Ο' λόκρα τὰ μέλη του, τάρθούνια παχνιασμένα.
 Κ' ἡ κεφαλὴ ἡ ξανθόσγουρη, αἱματοκυλισμένη,
 Καὶ οὐδὲ λαλιὰν, οὐδὲ μιλιὰν ἀπὸ τὰ χεῖλη βγαίνει.
 Ε' συρνε, γένεια, καὶ μαλιά, λυπητερά τὸν κλαίγει,
 Καὶ δὲν χορταίνει τέτοιου νειοῦ παινέματα νὰ λέγη.
 Δὲν ἐλυπᾶτο τὴν ἐξάν, ποῦχασε καὶ λογάρι,
 Μὰ πόνει τέτοιον ἄγγουρον, καὶ τέτοιο παλικάρι.
 Σηκώνουν τον μὲ κλαῦματα, εἰς τὸ παδιῶνι πᾶσι,
 Κ' ἐδέρνετο ὁ Βασιλεῖος, τέτοιο κορμὶ νὰ χάση.
 Ὡς τὸν ἐπῆγα ὀρδίνιασε, νὰ κάμη τὴν ταφὴν του,
 Κ' εἰς σέ κηβούρι ὀλάργουρον ἔβαλε τὸ κορμὶ του.
 Μαστόροι τὸ ἐκάμασι ζημιὸ ἀπὸ τὴν χώρα.
 Κ' ἐξετελειώθη βιαστικά εἰσὲ λιγάκην ὄρα.

Γράμματα κάνει σκοτεινά στοῦ κηβουριού τὴν μέση,
 Καὶ τὴν ἡμέραν, καὶ καιρὸν τοῦ σκοτωμοῦ του λέσι.
 » Τοῦ κόσμου ὁ δυνατώτερος βρῖσκεται δῶ θαμμένος,
 » Σήμερον τὸν ἐσκοτώσεν ἄλλος ἀποθαμμένος.
 » Τοῦτο τὸνε τοῦ ροιζικοῦ, ἀμ' ὄχι ἀπ' τὴν ἀνδρεία του,
 » Ἐδιάβηκε, καὶ ὀπίσω του δὲν ἄφηκε καλλιὰ του.
 Τὰ γράμματα ὡς τὰ γράψασι, πάραυτα τὸ κουκλώνουν
 Μαῦρα μὲ κεφαλαῖς νεκραῖς, καὶ ἀπέκει τὸ σηκώνουν.
 Καὶ τὸ κορμί του μ' ἄρματα ὀλόχρυσα τὸ ντύνουν,
 Στεφάνι στά χρυσᾶ μαλιὰ ὀλόχρυσον τ' ἀφίνουν.
 Ἐμαζώχθησαν κ' ἦλθασιν τοῦ Ῥήγα τὰ φουσατά,
 Κ' ἐσυντροφιάσαν τὸν νεκρὸν κλαίοντας εἰς τὴν στράτα.
 Καὶ ὀπίσω τὰ κοντάρια τους κολοσυρτὰ τ' ἀφίνα,
 Τὴν θλίψιν καὶ τὸν πόνον τους εἰδείχναν μετὰ κεῖνα.
 Καὶ ὁ Ῥήγας μὲ τὰ θλιφτικά, μὲ δίχως τὴν κορώναν,
 Τὸ λείψανον συντρόφιαζεν ἐκεῖ ποῦ τὸ σηκώναν.
 Εἴκοσι οἱ φρονιμώτεροι, καὶ οἱ πλεία του τιμημένοι,
 Σηκώνουσίνε τὸν νεκρὸν, τὰ μαῦρα φορεμένοι.
 Ἐμεταλλάσσουνταν συχνὰ, κ' ἐκλαίγαν σ' κάθε ζάλλον,
 Καὶ ἀπομακρᾶς εἰδείχνασι τὸν πόνον τὸν μεγάλον.
 Καὶ δυὸ χιλιάδες θρατήγοι, πλεία ἄξιοι πλεία ἀνδρειωμένοι
 Τὸν Ῥήγα συντροφιάζασι ὀλόμαυρα ντυμένοι,
 Ἐκεῖ ὅπου γίνη ὁ πόλεμος, γύρου τριγύρου πηαῖνα,
 Μὲ σάλπιγγες μσγκαῖς μσγκαῖς καὶ τύμπανα σπασμένα.
 Καὶ τὰ καῦμένα τ' ἄρματα, ὡς ἦσαν ματωμένα,
 Εἰς τ' ἄλογόν του τᾶχασιν, καὶ πάντα ὀμπρὸς πηαῖνα.
 Καὶ ὀκτὼ τὰ παραβλέπασιν, καὶ ὀλόμαυρα φοροῦσαν,
 Πᾶ δίδαν πόνον καὶ καῦμόν σ' ὅσας καὶ ἂν τὲς θωρᾶσαν.
 Τοῦ Βασιλειοῦ ὅλα τ' ἄλογα θλιμμένα περπατοῦσαν,
 Κ' ἐκεῖνοι, ποῦ τὰ σύρνασι τὰ θλιφτικά φοροῦσαν.
 Χώρια εἶχαν τέσσαρα ἄλογα, κ' ἐσύρνασιν ἀμάξι,
 Καὶ ξαργητοῦ τὰ βρίκασι, νὰ περπατοῦν μὲ τάξι.

Στ' ἀμάξι πάνω κάθουνταν δυὸ μαυροφόρεμένοι,
 Πλειὰ παρὰ τῶν ἄλλων ταπεινοί, καὶ πλειὰ βαρὰ ἔλιμμένοι.
 Καὶ μὲ φωνὴν λυπητερὴν ἐκείνοι τὸν ἐκλαΐγαν,
 Ταῖς χάρες, ταῖς παλικαριαῖς, καὶ τῶν ὠμορφιαῖς τὰ λέγαν.
 Κ' ἦσαν ἐμπρὸς τοῦ κηβουριοῦ, καὶ ἑλευθέρᾳ μιλοῦσαν,
 Λόγια πᾶς κλαίγασι δριμεῖα, ὅσοι καὶ ἂν τὰ γροικοῦσαν.
 Ἐστρέφοντ' ὅλοι πρὸς τὴν γῆν, τὰ αἵματα θωροῦσαν,
 Κ' ἐμακαρίζαν τὸν νεκρὸν, πολλὰ τὸν ἐπαινοῦσαν.
 Καὶ αὐτὸς κρυγὸς, καὶ ἀνέγνωρος, παντοτεινὰ κοιμᾶται,
 Κ' ἐφαίνεται σου καὶ ὁ οὐρανὸς κ' ἡ γῆ νὰ τὸν λυπᾶται.
 Ἐκλαίγασι, κ' ἐρνεύγασι ὅλοι τὴν ὥρα κείνη,
 Ἄμῃ στοῦ Μπάρμπα τὸν καῦμὸν πρᾶγμα πολὺ ἐγίνη.
 Τὰ μάτια πάντα τρέχασιν, ἡ γλῶσσα πάντα μίλει,
 Κ' εἰς κάθε ζάλα σίμωνε, καὶ τὸ κηβουρι φίλει.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ

Καὶ μὲ φωνὴν λυπητερὴν, ἔλεγε καλογοιέ μου,
 Ἄνασηκώσου ἀποδαυτοῦ, ἔλα καὶ βοήθησέ μου.
 Διάλεξε ἀπ' ὅλα τ' ἄρματα, ἄλογον, καὶ κοντάρι,
 Πολέμησε τὸν θάνατον, ἀνδρειέφου, μὴ σὲ πάρῃ.
 Ἄριστε πῶς τὸν ἄφηκες τὸν χάρου νὰ νικήσῃ;
 Ἡ ὠμορφιά σου πῶς νὰ μπῆ στὸν Ἄδην ν' ἀσχημίσῃ;
 Μηδὲ μοῦ παραπονεθῆς, καὶ μὴ βαραίνῃ ἡ φύσου,
 Ἄν εἰς τοσοῦτον κίνδυνον ἔβαλα τὸ κορμί σου.
 Καὶ τὰ θωρῶ δὲν τᾶλπιζα, μάλεγα νὰ νικήσῃς,
 Γιατ' ἦσουν ἄξιος μοναχὸς χίλιους νὰ πολεμήσῃς.
 Καὶ ἂν τόχα ξεύρει τὸ γυοιανό, ποῦ μὲ κινᾷ καὶ κλαίγω,
 Ταῖς χώραις μὲ ὅλαις ἔδιδα, καὶ ὅ, τι καὶ ἂν ἀφεντεύγω.
 Καὶ γιὰ νὰ μὴ βλαθῆς ποτὲ, μᾶλπιζα σέτοια κάλλη,
 Νάχωμεν καὶ τὰ κέρδητα, καὶ μιὰ τιμὴ μεγάλη.
 Μὰ ἐπεὶ κ' ἡ μοῖρα τόθελε, κ' ἔτοιας λογιῆς ἐσφάγης,
 Μηδὲ μοῦ παραπονεθῆς στὸν Ἄδην ὅπου πάγεις.

Ἀνάθεμά τινι τὴν βουλὴν, ποῦκαμα νὰ κινήσω,
 Μὲ τὰ φεσάτα ἀπ' τὴν Βλαχίαν, νᾶλθω, νὰ πολεμήσω.
 Ἐχασα χώραις καὶ χωριά, καὶ σὲ σκλαβιανὸν λογοῦμαι,
 Τοῦτα δὲν μὲ βαραίνουσι, τοῦτα δὲν τὰ λυποῦμαι.
 Ὅλα τὰ φτιάουσι οἱ καιροὶ, καὶ ὅλα τὰ κατατάσσουσι,
 Ταχὺὰ κερδαίνουσι πολλοὶ, σήμερον ὅ, τι χάσουσι.
 Μὰ ὁ μισευμὸς σου, καλογοιῖ, πόνου πολὺν μοῦ φέρνει,
 Καὶ ὅ, τι μᾶ πῆρε ὁ θάνατος, πλειὰ δὲν μᾶ τὸ γιαγέρνει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐστυρε γένεια καὶ μαλιὰ, δέρνει τὰ γόνατά του,
 Πόνου εἰς φίλκας καὶ σ' ἐχθροὺς δίδου τὰ κλάυματά του.
 Στὸν κάμπου τέσσαρες φοραῖς τοῦ κάμασι τὴν γύραν,
 Καὶ ἀργὰ μισέψαν ὅλοι τους, καὶ τὸν νεκρὸν ἐπῆραν.
 Δίδου βελὴν, εἰς τὴν Βλαχίαν νὰ πᾶν νὰ τόνε θάψουσι,
 Γιὰ νᾶλθουσι τὰ περίχωρα κ' ἡ χώραις νὰ τὸν κλάψουσι.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

ΜΕΡΟΣ Ε΄.

Ἄς ἔλθωμεν στ' ἄλλου Ῥηγός Ἡράκλη, ὁποῦ στήν μάχη,
 Τόν Βλαντιστράτη νίκησε, δίχως ἐλπίδα νᾶχη.
 Ἄς ποῦμεν τήν ἀγκούσαν του, τήν πίκρα, καί τὰ βάρη,
 Ποῦ τόν Ῥωτόκριτον νεκρόν, καί ἀποθαμένον θάρρει.
 Γιατί τὸ αἷμα στήν καρδίαν ἔτρεξε νά βοηθήση,
 Κ' ἦτονε χρειά τ' ἄλλο κορμί χλωμόν, κρυόν ν' ἀφήση.
 Καί ὡσάν τόν λίθου πόμεινε, κ' οὐδ' ἀναπνοιά γροικᾶται,
 Κεῖνην τήν ὄραν σάν νεκρός καθολικά λογᾶται.
 Θωροῦν του ὀλομάτωτον, κρυγιόν, καί χλωμιασμιμένον,
 Ὅσάν νεκρόν τόν κλαίουσι, καί ὡσάν ἀποθαμένον.
 Δέν τόν ἐκράτει ζωντανόν ὁ Ῥηγας, μηδέ οἱ ἄλλοι,
 Κ' ἦτον ὁ πόνος του πολὺς, κ' ἡ πίκρα του μεγάλη.
 Κρατεῖτον στήν ἀγκάλην του, μέ δάκρυα τόν ἐφίλει,
 Λόγια πολλά λυπητέρᾳ, καί θλιβερά τοῦ μίλει.

ΡΗΓΑΣ

Ἄχ! τί κακόν σοῦ ἔκαμα, δράκοντα, καί στρατιώτη,
 Κ' ἦντα ἄδικα γιά λόγου μου ἐχάθη τέτοια νειότη.
 Καί ἄς ἤξευρα τόν τόπον σου, καί πούναι οἱ ἐδικοί σου,
 Νά σ' ἐσυντρόφιαζα ὡς ἐκεῖ, νᾶκανα τήν ταφήν σου.
 Για μένα εἰς τὰ βάσανα, κ' εἰς θάνατον ἐμπήκες,
 Καί μιάν πληγὴν παντοτεινὴν στα σωθικά μ' ἀφήκες.

Καὶ ἄς εἶχες εἶσται ζωντανός, τὸ χρεός μου νὰ πληρώσω,
Ταῖς χώραις, καὶ τὰ πλάστημ, καὶ ὅ, τ' ἔχω νὰ σὲ δώσω.

Εὐφίλει τότε σπλαχνικά, στὰ χέρια του τὸν ἔχει,

Καὶ μὲ τὸ κλαῦμα τὸ συχνὸ τὸ πρόσωπόν του βρέχει.

Στοῦτα τ' ἀνακατώματα δαμάκι συνηφέρνει,

Στὴν στόρισιν τὴν ζωντανὴν ὁ Ῥώκριτος γιαγέρνει.

Γιατὶ τὸ αἷμα ἀπ' ταῖς πληγαῖς τόσον πολὺ εὐγῆκε,

Ποῦ λιγομάρα τοῦδωκε, καὶ ὀλόκρουν τὸν ἀφῆκε.

Κ' τ' ἄλλο αἷμα τοῦ κορμιοῦ, πούτου ἀπομεινάρει,

Ἦτον τριγύρου τῆς καρδιάς, νὰ τῆς πληθαίνει χάρι.

Σὰν ἐπαρασυνήφερε, τὰ μάτια ἀνανδρανίζει,

Καὶ πρὸς τὸν Ῥήγα σπλαγγχνικά τὸ πρόσωπον γυρίζει.

Μιλεῖ, καὶ τὸν παρηγορᾷ, κ' ἐφίλει του τὸ χέρι,

Λέγει του, γλήγωρα γιατρον νὰ πέμψη νὰ τοῦ φέρη.

Πολλὴν χαρὰν ὁ Βασιλεὺς ἐπῆρε, καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι,

Πέμπει στὴν χώραν, καὶ γιατροὶ ἦλθαν οἱ πλειὸ μεγάλοι.

Καὶ πρὶν νὰ τὸν σηκώσουσι, στὴν χώραν νὰ τὸν πᾶσι,

Τοῦ ξαρματῶσαν τὸ κορμὶ, γὰ νὰ τὸ ξεκουράσῃ.

Βρίσκουν ἐπτὰ λαβωματιαῖς, καὶ τῷ ἔξῃ δὲν ψηφοῦσι,

Μὰ κείνη, ὁπούτου στὸ βυζί, φοβοῦνται καὶ δειλιοῦσι.

Κράζεν τὸν Ῥήγα σ' μιὰ μερὰ, καὶ ὅλοι οἱ γιατροὶ τῆ λέσι,

Πῶς τὸ πενήντα νὰ χαθῆ, κ' εἰς τὸνα νὰ κερδέσῃ.

Ὁ τόπος ἦτον ἀκριβός, κ' ἔχουν ὀλίγη ἐλπίδα,

Γιατ' ἔσωνε ἡ λαβωματιαῖ, κ' ἐτύπα τὴν παγίδα.

Χώνει τὴν πίκρα ὁ Βασιλεὺς, διὰ νὰ μὴ δειλιάσῃ,

Ὁ λαβωμένος νὰ πονῆ, πῶς θέλει νὰ τὸν χάσῃ.

Σμίγουσι ξύλα μὲ καρφιά, καὶ ἐπάνω τότε βάνουν,

Καὶ μὲ μεγάλην μαστοριὰν ἀνάπαυσιν τοῦ κάνουν.

Νὰ μὴ σαλέψῃ, νὰ πονῆ, τὸν πᾶν εἰς τὸ παλάτι,

Καὶ ὅλη τὴν φράτα ὁ Βασιλεὺς τὴν μιάντου χέρα κράτει.

Στὴν κάμερα τὴν πλειῶμορφην, τὴν παραχρυσωμένην,

Κ' εἰς τὸ κλινάρι τῷ Ἀρετῆς τὸν ἔβαλε νὰ μένη.

Ἐκάτεχε τὴν κάμεραν, καὶ ὡς τὸν ἐβάλα μέσα,
 Γροικᾶ τὰ φύλλα τῆς καρδιάς χαίροντας κ' ἐπονέσα.
 Εἶχε χαρὰν πῶς βρίσκεται στὴν μυρισμένην κλίνη,
 Ἡὐ μεροξήμερώνετο ἡ κόρη, ποῦ τὸν κρίνει.
 Μὰ πάλι ὡς εἶχ' ἐνθυμηθῆ, ποῦ γέρνεται, ποῦ μένει,
 Γιὰ λόγου του μιά του κυρὰ ἀκριβαναθρεμμένη,
 Ἐγροίκα μέσα στὴν καρδιὰν μαχαίρι, καὶ πληγώνει,
 Μ' ἀπέξω δὲν τοῦ φαίνεται μὰ μέσα του τὸ χώνει.
 Ποῦρ' ἐπαρηγορᾶτονε, καὶ γιὰ καλὸ σημάδι,
 Τῶχε, καὶ ἐλπίζει γλήγωρα, νὰ σμίξουσιν ὁμάδι.
 Ἐμπαινοβγαῖναν οἱ γιατροί, καὶ ἀνεδοκατεδαῖνα,
 Καὶ ἀρχίσαν κ' ἡ λαβωματιᾶς καλῆτερα καὶ πηγαῖνα.
 Ἐγροίκησε καὶ ἡ Ἀρετὴ, κ' ἔμαθε τὰ μαντάτα,
 Τὸ πῶς ὁ ἐχθρὸς ἐμίσεψε μ' ὅλα του τὰ φουσατά.
 Κ' ἐνίκησεν ὁ Κύρις τῆς, κ' ἡ χώρα ξεσπλαθώθη,
 Καὶ ἀπὸ τοὺς τόσους σκοτωμοὺς, κ' ἔξοδα ἐλυτρώθη.
 Κ' ἕνας στρατιώτης δυνατὸς, ἀνέγνωρος, καὶ ξένος,
 Ἐμάλωσε γιὰ λόγου τους, κ' εὐγῆκε κερδεμένος.
 Γροικῶντας ἀνεδάκρυνσε, λίγην χαρὰν τζ' ἐδίδα,
 Ἄλλοῦτονε τὸ θάρρος τῆς, ἀλλοῦχε τὴν ἐλπίδα.
 Μὲ τὴν Φροσύνην ὁμιλεῖ ἐτοῦτο τὸ μαντάτο,
 Πῶς μ' ἐντροπήν ἐμίσεψε τοῦ Βλάχου τὸ φουσατό.

ΑΡΕΤΟΤΣΑ

Μὰ ποιὰν χαρὰν μπορῶ νὰ δῶ, ἔλεγε πρὸς τὴν Νέννα;
 Σὰν βρίσκεται ὁ Ῥωτόκριτος πολλὰ μακρὰ στὰ ξένα;
 Καὶ ἄς εἶχεν εἶσται μπορετὸ, κ' ἡ τύχη ἄς τῶχε φέρη,
 Νᾶθελε λάχη ἐδεπὰ τὸ σπλαγγνικόν μου τέρι.
 Νᾶθελε μπῆ στὸν πόλεμον, καὶ νᾶθελε νικήση,
 Νᾶθελε παύσῃ τὸ κακὸ, καὶ τὸ καλὸ ν' ἀρχίσῃ.
 Καὶ τοῦ Κυροῦ μου ἡ ὄργητα σὲ σπλάχνος νὰ γυρίσῃ,
 Καὶ νὰ τελειώσῃ ἡ κάκιτα, καὶ νὰ τὸν ἀγαπήσῃ.

Μάλαχεν ἄλλος, καὶ ἀκριβὸν ὡσάν παιδὶ τὸν ἔχει,
 Ὄφου ξενιτεμένε μου, καὶ ἄς τόθελες κατέχει.

Νᾶχες πετάξει σάν πουλὶ νᾶλθης νὰ πολεμήσης,
 Νὰ λυτρωθῆς ἀπ' τὴν ξενειτιάν, κ' ἐμένα νὰ βοηθήσης.

Ἀμὴ τῆς Χώρας ἡ χαραῖς ἦντα καλὸν μοῦ κάνουν ;

Πλειὰ γληγωρότερα πουῶ, κ' εἰς πάθη πλειὰ με βάνουν,
 Στὴν φυλακὴν ποῦ βρίσκομαι, κ' ἐπὰ ποῦ κινδυνεύω,

Τὰ κέρδητά μας δὲν ψηφῶ, οὐδὲ χαραῖς γυρεύω.

Μακρὰ πὸ πὰ ἔχω ταῖς χαραῖς, καὶ τίς νὰ μοῦ ταῖς φέρη,
 Ὅ,τι καὶ ἂν ἔχω βρίσκειται στοῦ Ῥώκριτου τὸ χέρι.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Καῦμένη, καὶ ἄς τὸ κάτεχες, πῶς εἰς τὴν κάμερά σου,
 Εὐρίσκειται ἡ ἀγάπη σου, ἡ ζῆσι, κ' ἡ χαρά σου.

Καὶ πῶς ἐκεῖ ποῦ κοίτουσου, στὸ στρῶμα ποῦ κοιμοῦσου,
 Γιατρεύουν κεῖνον, ποῦ ποτὲ δὲν βγαίνει πὸ τὸν νοῦ σθ.

Μ' ἄς περπατοῦσιν οἱ καιροὶ, τὰ πράγματα σιμώνουν,
 Κ' ἡ μέραις με σιγανεμιάν, καὶ λάμψιν ξημερώνουν.

Ἡ σκοτεινάδα πέρασε, ἡ συνεφιά σχολάζει,
 Κ' οἱ ἀνέμοι κατατάσσουν, καλοκαιράκι βράζει.

Καὶ τοῦ Κυροῦ σου ἡ ὄργητα, κ' ἡ κάκητα μερώνει,
 Κ' ἐδὰ π' ἀρχίζει τὸ καλὸν, σ' χαραῖς τὸ ξετελειώνει.

Ἐμπαινοδγαῖναν οἱ γιατροὶ δέκα φοραῖς τὴν ὄραν,
 Κ' ἔπεμψε ὁ Ῥήγας κ' ἔφερε πρώτῃς καὶ ἀπ' ἄλλην Χώραν.

Ἐγίανε καὶ ὁ Πολύδωρος, καὶ ἀγάλια ὅσον μπόρει,
 Ἐπήγαινε συχνὰ συχνὰ τὸν πληγωμένον Δώρει.

Κ' ἐκείνος ἀναγάλλιασιν μέσ' στὴν καρδιὰν ἐγροίκα,
 Κρυφὴν χαρὰν ἐχαίρετο στοῦτα ποῦ τὸν εὐρῆκα.

Πολλῶν λογιῶν ἀθηβολαῖς ὀμάδι συντυχαῖναν,
 Μὲ τῆταις ταῖς παρηγοριαῖς, πληγαῖς, καὶ πόνοι γυαῖναν,

Μεγάλον πρᾶγμα ἦτονε, νὰ μὴν τοῦ μολογήση,
 Τοῦ φίλου του, ποιὸς ἦτονε, νὰ τὸν παρηγορήση.

Μιά κάποια ἀγάπη κίνησε μὲ τρόπο κρυφομένον,
 Στὸ στῆθος τοῦ Πολύδωρου πρὸς τὸν ἀρρώστημένον.
 Κ' ὠρέγετο νὰ τοῦ γροικᾶ, κ' ἐσύχναζε νὰ πιαίνει,
 Εἰς τὸ παλάτι νὰ δωρῆ, πῶς πάει, καὶ πότε γιαίνει.
 Κ' ἐφαίνετό του ὁ Ῥώκριτος ἦτον, ὅταν τοῦ μίλει,
 Καὶ σπλαχνικὰ συχνὰ συχνὰ στὸ στόμα τὸν ἐφίλει.
 Καὶ σὰν νὰ τοῦθελε γροικᾶ, πῶς εἶν' ὁ σύντροφός του,
 Τέτοιας λογῆς ὠρέγετο, νὰ στέκη πάντα μπρὸς του.
 Συχνὰ συχνὰ ἀνεστέναζε, καὶ κρυφαναδακρυώνει,
 Τοῦ Ῥώκριτου θυμᾶτονε, καὶ στὴν καρδιάν ἐπόνει.
 Ο' πληγωμένος γιὰ νὰ δῆ, ἦντα καὶ ἀναδακρυώνει,
 Τὸν ἐρωτᾶ νὰ τοῦ τὸ πῆ, κ' ἐκεῖνος τοῦ τὸ χώνει.

ΠΟΛΥΔΩΡΟΣ

Λέγει του, φίλου καὶ ἀδελφὸν ἔχω μακρὰ στὰ ξένα,
 Θωρῶ κ' εἰς πράγματα πολλὰ μοιότη ἔχει μετὰ σένα.
 Τὸ πρόσωπόν σου μοναχὰ δὲν μοιάζει μετ' αὐτῆνον,
 Στ' ἀπομονάρια, ὅταν σὲ δῶ, σὰν νὰ δωρῶ κ' ἐκεῖνον.
 Κ' ἐμίσησεν, ἀποδεπὰ, καὶ ἄλλ' ἀφορμὴν δὲν ἔχει,
 Μόνο ποῦ δὲ νὰ πᾶ νὰ δῆ τόπους, ποῦ δὲν κατέχει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ο' Ῥώκριτος νὰ τῆ γροικᾶ τὰ πράγματα πῶς πηαίνουν,
 Μέσα ἢ καρδιά του ἀκρογελαῖ, τὰ χεῖλη του σωπαινούν.
 Δὲν ἤθελε καὶ ἄλλος κάνεις, ποιὸς εἶναι, νὰ κατέχη,
 Μὰ νᾶναι πρώτη ἢ Ἀρετὴ, κ' εἰς τοῦτο δίκαιον ἔχει.
 Καὶ σὰν τὸ μάθη ἐκείνη ἐμπρὸς, σὰν τῆς τ' ὁμολογήσῃ,
 Στους ἄλλους νὰ μαθητευθῆ, καὶ τὸ καλὸν ν' ἀρχίσῃ.
 Λιγαίνει ὁ φόβος τῶν γιατρῶν, καθημερνὸ γνωρίζαν,
 Καλοσυνάταις ταῖς πληγαῖς, καὶ τὴν ὑγείαν ἐλπίζαν.
 Κ' εἰς λίγαις μέραις μιὰν βουλήν δίδου, νὰ τὸν πασχάσου,
 Καὶ πλεῖο δὲν ἐφοβοῦντανε τοὺς κόπους τοὺς νὰ χάσου.

Πολὺ Ξεράπειον, καὶ χαρὰν ἑτοῦτα τὰ μαντάτα,
 Ἐδίδασι τοῦ Βασιλείου, χαρούμενος γροικᾷ τα.
 Ὀλημερνῆς καὶ ὀληνυκτῆς καθόλου δὲν ἀφίνει,
 Δίχως του τὸν Ῥωτόκριτον μιὰν ὄραν ὕ ἀπομείνη.
 Παντᾶναι μὲ τοῦ λόγου του, καλὴν καρδιάν τοῦ κάνει,
 Τοῦτο μὲ τ' ἄλλα γιαιτρικὰ Ξέλουσι τότε γιάνει.
 Ἡ κάμερα τζ' ἀφένδρας του, καὶ τῆς κυρᾶς του ἡ κλίση,
 Καὶ ὁ Βασιλεῖος, καὶ ὁ φίλος του τὸ γιαιτρικὸ του γίνη.
 Γιατροὶ, μηδὲ βοτανικὰ νὰ γιάνουν δὲν μποροῦσι,
 Ὡσὰν τὸ στόμα ἑτουνηῶν, ὅσ' ὦρα τὰ μιλοῦσι.
 Ὡσὰν ἔκαλητέρεψε, κ' ἐνδύθη καὶ ἐπερπάτει,
 Ὁ Βασιλεῖος ἀγκαλιαστὸν μὲ σπλάγγος τὸν ἐκράτει.
 Καὶ τότε τὸν ἐρώτησε, σὰν εἶδε τὴν ὑγείᾳ του,
 Κ' εἶπέν του κ' ἔχει πιθυμιάν, νὰ μαθη τ' ὄνομά του.
 Κ' ἦντα ἀφορμὴ τὸν ἔκαμε, κ' ἦλθεν εἰς τὴν Ἀθήνα,
 Σ' ἓνα καιρὸν ποῦ δυνατὸς πόλεμος τὴν ἔκίνα.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Λέγει του, Ἀφέντη ποῦ ῥωτᾶς, κάτεχε, πῶς μὲ λέσι,
 Κριτίδην, καὶ ἀπ' τὸ σπῆτί μου ἀπὸ καιρὸν μὲ κλαῖσι.
 Μικρὸς ἐξενιτεύθηκα, ἀπ' τὰ δικά μου μέρη,
 Καὶ περπατῶ στήν ξενιτεῖά, χειμῶνα καλοκαῖρι.
 Μάννα καὶ κύριν ἄφηκα, καὶ ἀδέλφια δυὸ μεγάλα,
 Καὶ ὅταν ἐκεῖθεν μίσησα, μαῦρα, θλιμμένα βάλα.
 Μαντάτο δὲν τοὺς ἔπεμψα, ποῦ βρίσκομαι, νὰ μάθου.
 Καὶ πάνω κάτω περπατῶ τοῦ ὕψου καὶ τοῦ βάθου.
 Γιὰ μιὰν κόρη ποῦ ἀγάπησα, καὶ αἰφνίδια τὴν ἐχάσα,
 Κ' ἀπέθανε γιὰ λόγου μου, τὴν ξενιτεῖάν ἐπιάσα.
 Καὶ μέρα νύκτα περπατῶ, κλαίγω, καὶ ἀναδακρυώνω,
 Καὶ ὦραις ἀνθρώπως πολεμῶ, καὶ ὦραις θηριὰ σκοτώνω.
 Καὶ τὸ κορμί μου κούρασι σ' βάσανα πλειὰ παρ' ἄλλον,
 Μὰ ἐδάλαχα σὲ κίνδυνον παρὰ ποτὲ μεγάλον.

Δὲν εἶχα γιὰ τὴν ζῆσίν μου, γιὰτὶ ψηφῶ τὴν λίγα,
 Μᾶχα γιὰ σένα Βασιλειέ, γιὰ σὲ μεγάλε Ῥήγα.
 Μὴν πάρουσι ταῖς Χώραις σου, καὶ τὴν ἐξάν σου χάσης,
 Καὶ δοῦν τὰ μάτια σου πολλὰ, πρὶν παρὰ νὰ γεράσης.
 Μὰ ἀπῆτις καὶ τὰ πράγματα τέτοιας λογῆς ἐπῆγαν,
 Καὶ τὸν ἐχθρὸν σκοτώσαμεν, καὶ τὰ φουσαῖτα φύγαν,
 Πολλὴν χαρὰν καὶ ἀμέτρητην γροικῶ στὰ σωθικά μου,
 Ὅχι γιὰτὶ σηκώθηκα, κ' ἐδάχω τὴν ὑγείά μου,
 Μὰ τόχω, γιὰτὶ τὸν ἐχθρὸν σου διώξα τὸν μεγάλο,
 Καὶ τοῦτο μὲ παρηγορᾷ στὸν κόσμον πλειά παρ' ἄλλο.
 Μὰ σ' τοῦτο ὅπου μὲ ρώτᾳς, καὶ λέγει ἡ Ἀφεντιά σου,
 Ἦντ' ἀφορμὴ μ' ἐπρόβαλε στὰ μέρη τὰ δικά σου,
 Δὲν εἶν' καιρὸς νὰ σοῦ τὸ πῶ γιὰ δά, μὰ σ' ἄλλην ὥρα,
 Θέλω σὲ πῆ καὶ ποῦμουνε, ποῦ φάνηκα, σποιάν χώρα.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἀφίν' ὁ Ῥήγας καὶ μιλεῖ, σὰν εἶδε, πῶς σωπαίνει,
 Ἀρχίζει μ' ὄφι ὀλόχαρη, καὶ παρηγορημένη.

ΡΗΓΑΣ

Λέγει του, σένα πρέπουσιν ἡ Χώραις, ποῦ ὀρίζω,
 Γιὰτὶ καὶ πράγμα καὶ ζωὴ πὸ λόγου σου γνωρίζω.
 Καὶ ἀπὸ τὴν σήμερον καὶ ἐμπρὸς, καὶ ἀπὸ τὴν ὥρα τούτη,
 Δικαῖς σε νάναι ἡ Ἀφεντιαῖς, ἡ Χώραις καὶ τὰ πλούτη.
 Καὶ ἂν ἔχω καὶ ἄλλο τίποτε στὸν κόσμον νὰ σ' ἀρέσῃ,
 Πέτο, καὶ τάσσω νὰ γενῆ τὰ χεῖλη σου ὅ, τι λέσι.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τὴν ὥραν ὅπου τὰ μιλεῖ, στὰ χέρια τὸν ἐκράτει,
 Καὶ ἐφαίνετό σου ἐχαίρετο, κ' ἐγέλα τὸ παλάτι.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Λέγει τς, ἀφέντη ἢ Χώραις σς, τὰ πλῆστη κ' ἢ ἀφεντιαῖς σς,
 Ὡς ἦσαν πρῶτα καὶ ὠρίζες, ἄς εἶν' ἄλλιν δικαῖς σου.
 Ἐγὼ πὸ τοῦτα δὲν ζητῶ, μιᾶν χάριν θελω μόνο,
 Καὶ ὥστε νὰ ζῶ, καὶ ἐμπορῶ, νὰ σοῦ τὴν ἐπλερώνω.
 Μεγάλου πράγμα σοῦ ζητῶ, καὶ μὴν τὸ πάρης βάρος,
 Κ' εἰς τοῦτο μ' ἐξεκίνησε τὸ σπλάχνος, καὶ τὸ θάρρος.
 Κατέχω, πῶς στήν φυλακὴν βρίσκεται τὸ παιδί σου,
 Δὲν τὴν πονεῖς, δὲν τὴν ψυφᾷς, δὲν τὴν κρατεῖς δική σς.
 Ἐτοῦτο εἶναι, ποῦ ζητῶ, καὶ κάμε μου τὴν χάρι,
 Τῆς φλακομένης μῆνυσε, ἄνδρα τῆς νὰ μὲ πάρῃ.
 Λογιαῶ, νὰ τὸ συδασθῇ, σὰν τῆς τὸ καλοποῦσι,
 Τὴν δουλευσιν ὀποῦκαμα, γιὰ λόγου σας ν' ἀκούσῃ.
 Γιὰ τούτην ἦλθα πὸ μακρὰ, γιὰ ἀγάπη τζ' ἐπολέμου,
 Γιὰ λόγου τῆς, ὡς κ' οἱ ἐχθροὶ δειλιῖν, καὶ ἀκόμη τρέμν.
 Ἐδάμαθες τὴν ἀφορμὴν, κ' εἶδες τὸ ζήτημά σου,
 Ἦντάτον ὀποῦ μ' ἔφερε στὰ μέρη τὰ δικά σου.
 Καὶ ἂν ρέγειςαι νὰ μὲ θωρῆς πάντα στήν συντροφιάν σς,
 Καὶ νὰ μὲ κάμης τέκνου σς, νὰ σώγειςαι στήν χρειάν σς.
 Κάμετην νὰ τὸ συδασθῇ, νὰ τὸ θεληματέψῃ,
 Ἐμὲ νὰ κάμη τέρι τῆς, καὶ ἄλλου νὰ μὴν γυρέψῃ.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὡς τῶκουσεν ὁ Βασιλεῖός, σ' ἔγνωσαν μεγάλη μπῆκε,
 Καὶ νὰ τελειώσῃ ὁ Ῥώκριτος τὰ λόγια δὲν ἀφῆκε.

ΡΗΓΑΣ

Λέγει του μὲ σπλαχνότητα, κρατῶντάς του τὴν χέρα,
 Εἰς ἔγνωσαν, γιὰ μὲ, μ' ἔβαλες ἐτούτην τὴν ἡμέρα.
 Γιατὶ φοβοῦμαι, ὅ, τι ζητᾷς, νὰ μὴ μπορῶ νὰ κάμω,
 Κ' ἢ φλακομένη δυσκολιαῖς μοῦ βάνει εἰς κάθε γάμο.

Κ' ἡ ἀφορμὴ, ποῦ στήν φλακὴν τόσου καιρὸν τὴν ἔχω,
 Καὶ ἀγρίεψα τέτοιας λογῆς, καὶ μερωμὸν δὲν ἔχω,
 Εἶναι γιατίι δὲν ἤθελε στᾶθελαι ν' ἀπακούσῃ,

Κ' ἔδιωχε κάθε προξενειάν, νὰ μὴν τῆς τήνε ποῦσι.
 Καὶ πάντα στέκει εἰς μιὰν βελήν, ποτὲ δὲν τὴν ἀλλάσσει,
 Μηνᾶ μου πῶς στήν φυλακὴν ἐβάλθη νὰ γεράσῃ.

Μαγὰρι δὰ νὰ συβασθῆ, μαγὰρι νὰ τὸ δέλῃ,
 Μαγὰρι σένα ὄχ' ἀλλουνοῦ γυναῖκα νὰ σοῦ μέλλῃ.
 Στὸν οὐρανὸν παρακαλῶ, ὅ, τι ζητᾶς νὰ γίνῃ,

Καὶ τ' ἄγρια νὰ μερώσουσι, τὸ βάρος νὰ λαφρύνῃ.
 Ο' ποῦ κάμμιαν κληρονομίαν δὲν ἔχω παρὰ τούτῃ,
 Καὶ ὄλα δικάτῃ ἐμεῖλλονταν, ἡ χῶραις καὶ τὰ πλούτῃ.

Ἄν ἦναι νὰ τὸ συβασθῆ, τὸ πιθυμῶ νὰ γίνῃ,
 Ἄλλοιῶς ἐσὺ τὸ πρᾶγμα μου, καὶ στήν φλακὴν ἐκείνῃ.
 Μὰ λέσι μου, πῶς ἄσχημα εἶναι καταστεμμένη,

Ἄσουσουμη, καὶ ἀνέγνωρη, ἄτζαλη, βρωμεσμένη.
 Κ' ἤθελα μπρὸς στήν φυλακὴν νὰ κόπιαζες, νὰ πῆγες,
 Νὰ τὴν ἰδῆς γιατίι ἤκουσα, συγκαίνυνται τῇ ἡ μύγαις.

Καὶ ἂν ἦν καὶ ὁ γάμος μιληθῆ, κάμωμεν καὶ προσπέσῃ,
 Καὶ ἀπέκει γιατίι με νὰ τὴν δῆς, καὶ νὰ μὴ δὲν σὲ ἀρέσῃ,
 Καὶ ὀπίσω νὰ συρθῆς ἐσὺ, καὶ νὰ τὰ δυσκολέψῃς,

Καὶ νὰ ντραπῆς, κ' ἀποδεπὰ νὰ γέρθῃς νὰ μισέψῃς.
 Μὲ ἀφίνεις βάρος στήν καρδιάν, πληγὴν πολλὰ μεγάλην,
 Ἄν τὴν ἀφήσῃς, σὰν τὴν δῆς, νὰ πᾶς νὰ πάσῃς ἄλλην.

Λοιπὸν ἄμε ἐμπρὸς, καὶ δὲς τήνε, καὶ ἀπέκει μίλησέ μου,
 Καὶ ὅ, τι μπορῶ γιὰ λόγου σου, ἐγὼ νὰ κάμω γιατίι μου,
 Καὶ ἂν τὴν ρεχθῆς, καὶ δέλῃς τὴν, ζημιὸ νὰ τῆς μηνύσω,

Καὶ ἂν δυσκολέψῃ, ζωντανὴν δὲν δὲ νὰ τὴν ἀφήσω.
 Κ' ἐσὺ νᾶσαι τὸ τέκνον μου εἰς ὅ, τι καὶ ἂν ὀρίζω,
 Γιατίι ζωνῆ, καὶ λευθεριάν πὸ λόγου σου γνωρίζω.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἀπηλογαῖται ὁ Ῥώκριτος, καὶ πρὸς τὸν Ῥήγα λέγει,
 Κ' ἦσαν τὰ μάτια τε στεγνά, ἀμ' ἡ καρδιά τε κλαίγει .

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Ἀφέντη, σ' ὅ, τι μίλησες, σ' ὅ, τι ἔχω γροικημένα,
 Εἰσὲ σκλαδιὰν παντοτεινὴν δὲ νᾶμπω μετὰ σένα .
 Δὲν ἔχω παρὰ μιὰν ζωὴν καὶ ὡς δέλεις αὐτὴν κάμε,
 Καὶ ὥστε πῶ νᾶχω τὴν πνοὴν, σκλάβος σε δέλω νᾶμαι .
 Τὰ λόγια τὰ βασιλικά τέτοιας λογῆς μ' ἐπιάσαν,
 Ὅπου μ' ἐγράψαν δουλευτὴν, καὶ τὴν ἐξάν μου χάσαν .
 Δὲν δὲ νὰ πάγω στὴν φλακὴν, καὶ ἄς τάξω καὶ δωρῶ τὴν,
 Ὡς εἶναι ρέγομαί τὴνε ὡς εἶναι πιθυμῶ τὴν .
 Ἄν ἦτονε καὶ ὀλότυφλη, κουτζίη, καὶ ζουγλοχέρα,
 Ταῖς ἄλλαις κράζω σκοτειναῖς, κ' ἐκείνην κράζω μέρα .
 Στὴν ξενιτειὰν, ποῦ γύριζα, ὅπου καὶ ἂν εἶχα λάχη,
 Ἐγροίκουν, πῶς τὰ κάλλη της ἄλλη κάμμιὰ δὲν τᾶχει .
 Καὶ σκλάβος της ἐγράφηκα, τὰ περασμένα ἀφῆκα,
 Κ' οἱ πόνοι, ποῦ μ' ἐκρίνασιν, ἐξελησμονηθῆκα .
 Καὶ τόσον μέσα στὴν καρδιάν τούτην τὴν ἔγνοια πιάσα,
 Ποῦ ξελησμόνησα κεινῆς, ποῦ ἐτ' αἰφνίδια χάσα .
 Καὶ ἦτονε θαύμασμα πολὺ, κ' ἦτον δουλειὰ μεγάλη,
 Νὰ τὴν ρεχθῶ τόσα πολλὰ, μὲ λόγια ποῦπαν ἄλλοι .
 Τὴν δύναμίν μου γνώρισα, καὶ τὴν ἠμπόρεσί μου,
 Κ' ἐθώρουντο, κ' ἐγρίκουντο, ἄξιος γι' αὐτὴν δὲν ἦμου .
 Καὶ οὐδὲ ποτὲ στὰ μέρη σου δὲν ἦλθα νὰ ξεδράμω,
 Γιατὶ δὲν ἦμου ἄξιος νὰ κάμω τέτοιον γάμο .
 Μὰ ἐπεὶ κ' ἡ τύχη δέλησε ξύλα ξηρὰ ν' ἀνθήσου,
 Καὶ ἀγάπησές με Βασιλειέ, κ' ἔχεις με σὰν παιδί σου,
 Καὶ διαλεκτὴν μὲ ἔβαλες εἰς ὅ, τι ἂν ὀρίζης,
 Γιὰ λίγην, καὶ οὐδὲ τίποτε, χάριν ποῦ μοῦ γνωρίζεις,

Ἐδιάλεξα ὅ, τι μούρσε, κ' ἢ μοῖρα ἄς τὸ Δελήση,
 Ὀλογισμὸς ὀπούδαλα, σήμερον νὰ νικήση.
 Καὶ ὁ γάμος ἂν ξετελευθῆ, καὶ δῶ τὴν πιθυριά μου,
 Τότε νὰ πῶ τὴν χώραν μου, καὶ αὐτὰ τὰ γονικά μου.
 Ἄλλην μιὰν χάριν σου ζητῶ, καὶ Δέλω νὰ μοῦ τάξης,
 Τὴν ὄρεξιν καὶ τὴν καρδίαν τὴν ἔβαλες, ν' ἀλλάξῃς.
 Καὶ ἂν ἦν καὶ δὲν τὸ συβασθῆ, δὲν Δέλω νὰ μανίσῃς,
 Καὶ ὅ, τι καὶ ἂν σοῦ ἔσφαλε, νὰ τῆς τὰ συμπαθήσης.
 Καὶ ἀπ' τῆ φλακῆ, ποῦ βρίσκεται, νὰ τὴν ἐλευθερώσης,
 Καὶ τὴν εὐχὴν σου σπλαχνικά σήμερον νὰ τῆς δώσης.
 Καὶ καθὼς ἤκουσα προχθές, γιὰ πόθεις ὀλίγη,
 Τὴν ἔχεις μέσ' στήν φυλακὴν, τέτατα ἀφορμὴ ἄς σὲ φύγη.
 Καὶ ἄς εἶναι μετὰ λόγου σας, κ' ἐγῶμαι ἀναπαυμένος,
 Ἡ Δέλει με, ἢ διώξει με, κράζομαι πληρωμένος.
 Καὶ ἂν εἶναι καὶ νὰ πανθρευθῆ, ὅποιον τζ' ἀρέσει ἄς πάρῃ,
 Ἡ ποῦρι καὶ δὲν δύναται, δὲν Δέλει ἀνδρὸς γομάρι.
 Ὅπῃδαμεν καὶ ἄλλαις, πολλαῖς καὶ ἀρίθμηταις κ' ἐκάμα,
 Μὴν τὸ κρατῆς τόσο βαρὺ, τόσο μεγάλον πρᾶγμα.
 Λοιπὸν ἄς πᾶν νὰ τῆς τὸ ποῦν γοργὸ οἱ μαντατοφόροι,
 Ν' ἀκούσωμεν τί Δέλει πεῖ ἢ φλακομένη κόρη.

ΗΟΙΗΤΗΣ

Ὁ Ῥήγας ἀνεδάκρωσεν, ἐτοῦτα γιὰ νὰ ἀκούσῃ,
 Κ' ἔπαυσ' ἢ μάχη του ἢ πολλή, τὰ σωθικά πονοῦσι.
 Γιὰ τὴν φτωγὴν τὴν Ἀρετὴν, γιὰτ' ἦσαν πέντε χρόνοι,
 Ποῦ δὲν τὴν εἶχε γιὰ παιδί, καὶ οὐδὲ ἔκλαιε, ἔδ' ἐπόνει.
 Κ' ἐγνώρισε τὴν ἀποιαν, ποῦδειξε πρὸς ἐκείνη,
 Γιὰ μιὰν μικρὴν ἀφόρεσιν, πολλὰ κακὸς ἐγίνη.
 Τὸ ροιζικὸν παρακαλεῖ, ἐδᾶ νὰ τοῦ βοηθήσῃ,
 Κ' ἢ Ἀρετοῦσα γι' ἄνδρα τῆς τὰν ξένον νὰ Δελήσῃ,
 Νὰ παύσουν τὰ φλακιάσματα, κ' ἢ ὄργητα ἢ μεγάλη,
 Καὶ μέσα σταῖς ἀγκάλαις του νὰ τήνε βάλῃ πάλι.

Ἐκραξε δὺς Πρωτόγερους ἀπὸ τοὺς πλειὰ μεγάλους,
 Ὅπουσανε τοῦ παλατιοῦ πλειὰ φρόνιμοι παρ' ἄλλους.
 Καὶ δίδει τοὺς παραγγελιὰν, τὶ ἔχουσι νὰ κάμω,
 Καὶ μὲ ποιὸν τρόπον νὰ τῆς πᾶν τὴν προξενεῖαν τῆ γάμῃ.
 Ἐπήγασι στήν φυλακὴν, τὴν Ἀρετοῦσα κράξαν,
 Καὶ ὡσάν εἶδαν κλάψασι, κ' ἔδαρυναστενάξαν.
 Μιάντους κυράν, ἄνὸς Βασιλειοῦ μοναχοθυγατέρα,
 Νὰ τὴν ἰδοῦν πῶς βρίσκεται ἐκείνην τὴν ἡμέρα.
 Δὲν εἶχε γνωριμιὰν, κάμμιαν, νὰ ποῦν, πῶς εἶναι κείνη,
 Πολλὰ χλωμὴ, καὶ ἀδύνατη, καὶ βρωμεσμένη γίνη.
 Ὅσάν κυράν τὴν προσκουοῦν, μὲ φόβου τῆς μιλοῦσι,
 Λογιάζουσι γιὰ τὴν προξενεῖαν τὸ πῶς νὰ τὴν εἰποῦσι.

ΠΡΩΤΟΓΕΡΟΙ

Καὶ ἀρχίζουσι ἀπομακρὰ, φρόνιμα λόγια σμίγα,
 Λέγοντες, τὸ πῶς βρίσκετο ἡ Χώρα μὲ τὸν Ῥήγα.
 Καὶ πῶς ὀλίγον ἔλειψεν ὅλοι νὰ σκλαβωθοῦσι,
 Νὰ πᾶσι μέσα στήν φλακὴν οἱ Βλάχοι νὰ τὴν βροῦσι.
 Σκλάβαν νὰ τήνε πιάσουσι, καὶ νὰ τὴν ἀσχημίσουν,
 Καὶ κουρσεμένην, κ' ἔρημην, τὴν Χώραν τῆς ν' ἀφήσεν.
 Μὰ βοήθησε τὸ ροιζικόν, κ' ἔλαχε ξένη γέννα,
 Κ' ἐγλύτωσε τὸν Βασιλεῖον, τὴν Χώραν μας, καὶ σένα.
 Ἐγλύτωσεν ὁ Βασιλεὺς, κ' ἡ Χώρα ξεσκλαβώθη,
 Καὶ τὸ καρμὶ σου ἀπὸ ντροπῆς κάμωμα ἐλυτρώθη.
 Ἐτοῦτα ἀναθηδάλασι ἐμπρὸς, καὶ ἀπέκει σῶνουν,
 Στὸν τόπο, πῶ ξαμώσασι, τὴν προξενεῖαν σιμώνουν.
 Καὶ μιὰ, καὶ δὺς, καὶ τρεῖς φοραῖς μὲ γνωῶσι τήνε λέσι,
 Πάσχουν νὰ τήνε σύρουσι, νὰ πῆ τὸ πῶς τῆς ἀρέσει.
 Σάν τῆς τ' ἀπομιλήσασιν, ἡ κόρη ἀναδακρυώνει.
 Καὶ πρὸς αὐτοὺς λυπητερά τ' ἀνάβλεμμα σηκώνει.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Λέγει τους, δὲν βαρέθηκεν ὁ Κύρις νὰ πειράζῃ,
 Μιὰ διπλοκακοροϊζικην, μὰ δὲ νὰ δοκιμάζῃ.
 Ἐτῆσι συχνὰ γιὰ πανδρειῖαν, ὅπου καλά κατέχει,
 Ὅσαις φοραῖς καὶ ἂν τὸ μὴνᾶ χαϊμένον κόπον ἔχει ;
 Κ' ἐγὼ καλλιᾶχῶ οἱ πλειᾶσχημοὶ θάνατοι νὰ μὲ βροῦσι,
 Παρὰ γιὰ πανδρειῖαν ποτὲ μαντάτο νὰ μοῦ ποῦσι.
 Καὶ ἂν ἦλθε ξένος ἐδεπᾶ, τὴν χώραν νὰ γλυτώσῃ,
 Τὸ πρᾶγμα ποῦμελλεν ἐμὲ, πετε νὰ τοῦ τὸ δώσῃ.
 Καὶ ἄς τότε βάλῃ καὶ ἀποδᾶ εἰς τὸ θρανίτου πάνω,
 Κ' ἐμὲ ἄς ἀφήσῃ στὴν φλακὴν σὰν σκλάβο ν' ἀποθάνω.
 Καὶ μὴ μοῦ τὸ μὴνύσῃ πλειῶ, καὶ σώνει, ὅ, τι μοῦ κάνει,
 Μὴ δέλῃ εἰς πλειᾶ χειρότερα βάσανα νὰ μὲ βάνῃ.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ξαναμιλοῦν διατάσσουν τὴν, καὶ λείαν τῆς μὲ γνῶσι,
 Μὴ δέλῃ μέσα στὴν φλακὴν ἄδικα νὰ τελειώσῃ.
 Καὶ ἂν ἀποθάνῃ ἔτ' ἄσχημα μὲ βάρος τοῦ Κυροῦ τῆς,
 Τὰ κάνει ἂν πᾶσνε καλά, νὰ βάλῃ μέσ' στὸν νοῦ τῆς.
 Καὶ ἄς ὑπακούσῃ σήμερον στοῦτα ποῦ τῆς μιλοῦσι,
 Καὶ νὰ μὴ δείχνῃ, ἔτ' ἄγρια, εἰς ὅ, τι τῆς τὸ ποῦσι.
 Ν' ἀναγαλλιᾶσου ἢ γειτόνειαῖς, νὰ λάμψῃ τὸ παλάτι,
 Πῶ ἢ Χώρα εἶναι γιὰ λόγῃς τῆς δάκρυα, καὶ μούσους γεμάτη.
 Νὰ ξαναειώσῃ ὁ Κύρις τῆς, νὰ ξαναειώσῃ ἢ Μάννα,
 Ὅπου τὲς κρίνει ὁ λογισμὸς, καὶ ζωντανοὶ ποθᾶνα.
 Ἀπόβγαλέ τῆς ἢ Ἀρετῆ, δὲν δὲ νὰ τοὺς ἀκούσῃ,
 Λέγει τους, νὰ μὴν ἔλθουσι πλειῶ ταῦτα νὰ τῆς ποῦσι.
 Νὰ μὴ τὴν ἀναγκάσουσι, κ' ἕνα μαχαῖρι πιάσει,
 Καὶ μπήξῃ το μέσ' στὴν καρδίαν, ὅλα νὰ τὰ σχολάσῃ.
 Ἐπύγασιν οἱ φρόνιμοὶ, τοῦ Βασιλείου τὰ λείσι,
 Ὅλοι τὸ πικραθήκασιν, καὶ μετ' ἐκεῖνον κλαῖσι.

Ἐπιθυμούσανε καὶ αὐτοὶ διὰ νὰ ξετελειώσουν,
 Τὸν γάμον, καὶ τὴν Ἀρετὴν τέτοιου γαμπρῶ νὰ δώσουν.
 Γιὰ νὰ ναι πάντα Ἀφέντης τους, στὴν χώραν ν' ἀπομείνη,
 Καὶ ὅλοι τὸν ὠρεχθήκασι στὸν πόλεμον ποῦ γίνη.
 Ὁ Ῥήγας δὲν κατέχει πλειὸ ἦντα βουλή νὰ δώση,
 Κ' ἐλόγιασε, κ' ἐβάλλθηκε γιὰ νὰ τὴν θανατώση.
 Ἄν ἦν καὶ τῶ ἄλλους ἔδιωξε, γιὰ τόσο δὲν τὸ πιάνει,
 Μὰ τοῦτος, ὅπου βάλθηκε γιὰ κεῖνον ν' ἀποθάνη.
 Νὰ τότε διώχνη ἔτοιμας λογιῆς, νὰ μὴ δὲ νὰ γροικήση,
 Τὴν προξενειὰν γιὰ τὸν γαμπρὸν, κάνεις νὰ τῆς μιλήση.
 Στουτο δὲν ἔχει πομονή, μὰ δὲ νὰ τὴν τελειώση,
 Καὶ ὁμάδι μὲ τὴν Νέννα της θάνατον νὰ ταῖς δώση.
 Καὶ μὲ τὰ χεῖλη τὰ πικρά, μὲ γλωῖσσαν μπερδεμένη,
 Εἶπασι τοῦ Ῥωτόκριτου τὰ πεν ἢ φλακομένη.
 Χαράν μεγάλην μέσα του ἐγροῖκ' ὅταν τοῦ λέσι,
 Μὰ ἔξω δὲν φανέρωνεν ἐκεῖνο ποῦ τ' ἀρέσει.
 Ἐγνώρισε τῆς Ἀρετῆς τὴν τόση μπιστοσύνη,
 Κρυφὰ παρηγοράτονε καὶ ὀλόχαρος ἐγίνη.
 Κ' ἐζήτησε τοῦ Βασιλειοῦ δέλημα, νὰ τοῦ ὀρίση,
 Νὰ πάη καὶ αὐτὸς στὴν φυλακὴν, τὸ γάμον νὰ μιλήση.
 Καὶ ἂν τότε διώξη ἡ Ἀρετὴ, σὲ βάρος δὲν τὸ παίρνει,
 Μὰ ὡς πάρη τὴν ἀπόφασιν, χαρούμενος γιαγέρνει.
 Σὰν τῆς μιλήση μιὰν φορὰν, πολλὰῖς δὲν τὴν παιδεύει,
 Καὶ ὡς δῆ καὶ δὲν τὸ συβασθῆ, πλειὸν ἄλλο δὲν γυρεύει.
 Κυρά του νὰ τινε κρατῆ, σ' ὅ, τι καιρὸν καὶ ἂν ζήση,
 Καὶ ὁ Κύρις της γι' ἀγάπην του λευθερᾶς τὴν ἀφήση.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Ἀπηλογαῖται ὁ Βασιλεῖός, λέγει του, καλογυιέ μου,
 Μαγὰρι μὲ τὴν γλωῖσσά σου σήμερον βαθῆθασέ μου.
 Κάμε τὴν νὰ τὸ συβασθῆ, κάμε τὴν νὰ δελήση,
 Νὰ πῆ τὸ ναι στὸν γάμον σας, τὴν ὄργητα νὰ σθύση.

Στὸν πόλεμον μοῦ βοήθησες, καὶ ἂν μοῦ βοηθήσῃς πάλι,
Χάρις πολλή καὶ ἀρίθμητη εἶναι κ' ἐμιά, κ' ἡ ἄλλη.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐκίνησε ὁ Ῥωτόκριτος, καὶ ὀπ' ἀγαπᾶ, ἄς λογιᾶσῃ,
Τὰ πόδια του πῶς περπατῶν, τὰ ζάλα του πῶς πᾶσι.
Ξομπλιάζει πῶς νὰ τῆς τὸ πῆ, πῶς νὰ τὴν ἐκομπώσῃ,
Πῶς νὰ μπορῆ νὰ κρυφευθῆ, καὶ πῶς νὰ τῆς τὸ χῶσῃ.
Νὰ μὴν μπερδεύσῃ ἢ γλωσσά του νὰ βαρυναστενάξῃ,
Κ' ἡ ὄψις τὴν ἑκατὸν φοραῖς, καὶ πλειότεραις ν' ἀλλάξῃ.
Καλὰ καὶ νᾶν' μελαχρινὸς, γιὰτ' ἦτονε βαμμένος,
Μὰ νόστιμος ἐφαίνετο γλυκὺς, καὶ ζαχαρένιος.
Μ' ὄλου π' ἀφήκε τὰ μαλιά, τόσον κ' ἐμεγαλῶσαν,
Ταῖς νοσιμάδαις καὶ εὐμορφιαῖς ποτὲ δὲν τὴν ταῖς λυῶσαν.
Ἦλλαξε καὶ τὴν ὀμιλίαν, κ' ὀμίλει μπουκωμένα,
Κ' ἐτράβλιζεν ἢ γλωσσά του, κ' ἐγέλα κάθε ἕνα.
Σήμερα καλαροῖζικα, καὶ δροσισιμένα ζάλα,
Πᾶτε νὰ βρῆτε στὴν φλακὴν τὸ μέλι, καὶ τὸ γάλα.
Στὸν τόπον ὅπῃ κρύβετο τῶν ὀμματιῶν του ἢ λάμψι,
Κερί σβυστὸν ἐφύλαγε, καὶ πάγει ἐδᾶ νὰ ν' ἄψῃ.
Ἦσαν καὶ οἱ Πρωτόγεροι, στὴν στρατά καὶ ἀκλεθῶσαν,
Μὰ τάχε αὐτὸς εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῖ δὲν τὰ γροικῶσαν.
Πᾶσιν ἐκεῖνοι παρεμπρός, κράζου τὴν Ἀρετοῦσα,
Κεῖνο ποῦ δέλασ' ἀπ' αὐτὴν, τρομάμενοι μιλοῦσαν.
Γιὰτ' εἶχανε προτιτέρα ἐτοῦτοι μιλημένα,
Κ' εἶδασι πῶς ἢ Ἀρετὴ δὲν ἠθέλε κανένα.
Μὰ ποῦρ ἀποκοτήσασι νὰ τῆς μιλήσουν πάλι,
Τ' ἀπόβγαλμα ἀναμένουσι κ' ἐδᾶ σὰν καὶ τὴν ἄλλη.
Λέει, Κυρά, τούτ' ἢ φορὰ νὰ μᾶς ἀποφασίσῃ,
Ὁ ξένος δέλει μετὰ σὲ σήμερον νὰ μιλήσῃ.
Τὴν ὄρεξίν σε δὲ νὰ δῆ, καὶ λογιᾶσαι ἦντα κάνεις,
Καὶ κρίμα εἶν' ἐπὶ φυλακὴν, καὶ βρώμαις ν' ἀποθαῖνης.

Ἐκείνη σὰν ἐγροίκησε κείνο ποῦ θέλειαν πάλι,
 Ἄνέμενε μὲ μάνιτα τὸν ξένον νὰ προβάλη.
 Νὰ τοῦ μιλήσῃ νὰ τοῦ πῆ, νὰ πάῃ στὴν ὁδόν του,
 Καὶ εἰς ποτέ της νὰ στραφῆ νὰ δῆ τὸ πρόσωπόν του.
 Νὰ παύσουσιν ἢ προξενεῖαις, κ' ἢ πείραξις ἢ τόση,
 Σήμερον μίαν ἀπόφασιν γιὰ πάντα νὰ τοῦ δώσῃ.
 Ἐσίμωσ' ὁ Ῥωτόκριτος στὴν κακοποδομένη,
 Καὶ ὡσὰν τὴν εἶδε ὡς τοῦ νεκροῦ ἢ ὄψις τ' ἀπομένει.
 Τὸ φῶς του πλεῖο δὲν ἔβλεπε, τὰ μάτια του θάμπῳσα,
 Τὸ στόμα του βεβαίηθη, καὶ πλεῖο δὲν ἔχει γλῶσσα.
 Στὸ παραθύρι τῆς φλακῆς, στὰ σιῶηρα ἀκουμπίζει,
 Καὶ λιγομάραις τοῦρχονταν, νὰ τὴν ἀναυτρανίξῃ.
 Ὁ Κύρις της προτιήτερα πέμπει τὴν φορεσιά της,
 Νὰ στολισθῆ, νὰ μορφοισθῆ, καὶ νὰ πλυθῆ μηνῶ της.
 Καὶ δὲν τοῦ φαίνεται πρεπὸν, τοῦ ξένου νὰ μιλήσῃ,
 Τέτοιας λογῆς ἀσούσουμη, ὅπου δὲν εἶχε χρῆσι.
 Κ' ἐκείνη κλοτσοπάτησε, μέσ' στὰ πηλά τὰ ρούχα,
 Λέγει, ἐγὼ θέλω νὰ φορῶ, κείνα ποῦ πάντα μούχα.
 Κείνα ποῦ φέρε ξέσχισε, τζαμαρδαρὰ πομένει,
 Βάνει πηλά στὸ πρόσωπον, καὶ μέσ' στὰ βῆρα μπαίνει.
 Ὅσον ἠμπόρει ἀσχίμισε, καὶ μέσα της λογιάζει,
 Νὰ τῆ ἀνοστήσῃ τῆ γαμπρῶ, γιὰ νὰ μὴν τὴν πειράξῃ.
 Κἄμποσῃν ὥρα ἀκουμπιστὸς στέκει στὸ παραθύρι,
 Σ' τοῦτα τὰ πράγματ' ἦσαν οἱ Γέροντες μαρτύροι.
 Κρυφᾶκλαιγε, κρυφὰ πονεῖ, κανεῖς δὲν τότε νοιώνει,
 Μὲ φρόνησ' ὅλα τὰ περνᾶ, μὲ γνῶσ' ὅλα τὰ χώνει.
 Μέσα ἢ καρδιάτου σφάζετο, τὰ μέλητου ὅλα τρέμα,
 Τὸ πρόσωπόν του χλώμιανε, καὶ πλεῖο δὲν ἔχει αἷμα.
 Τέτοιας λογῆς νὰ τὴν θωρῆ, πῶς εἶν' καὶ νὰ κατέχη,
 Τὸ πῶς περγᾶ γιὰ λόγου τε, ὅτι καῦμῆς καὶ ἂν ἔχη.
 Ἀποκοτᾶ δυὸ τρεῖς φοραῖς καὶ θὲ νὰ τῆς μιλήσῃ,
 Δὲν ἤξευρε, πῶς νὰ τὸ πῆ, κ' ἦντα λογῆς ν' ἀρχίσῃ.

Καὶ μ' ἔτοισαν ὄψιν ἔμεινε, ποῦ ἢ πέννα, τὸ μελάνι,
 Ἡ γλῶσσα, ἡ χέρα, τὸ χαρτί, νὰ σᾶς τὸ πῆ δὲν φθάνει.
 Μὰ μὲ τὴν ὥρα ποκοτᾶ, καὶ ἀγάλι ἀγάλι ἀρχίζει,
 Νὰ τῆς μιλή, νὰ τὴν θωρῆ, νὰ τὴν ἀναντρανίζει.
 Λέγει, Κυρὰ κατέχεις το, ἡντάκαμα γιὰ σένα;
 Καὶ ὅσοι καὶ ἂν ἦλθαν νὰ σὲ δῶν, σὲ τᾶχσοι πομένα.
 Τὸν Κύριν σε, τὴν χώραν σου, καὶ τὸν λαὸν τὸν ἄλλον,
 Ἐγλύτωσα, κ' εἰς κίνδυνον ἐβάλθηκα μέγαλον.
 Κ' εἰς μιὰν βαμπακερὴ κλωστήν ἐκρέμασα τὴν ζῆσι,
 Διὰ νὰ κάμω τὸν ἐχθρὸν, γιὰ νὰ μὴ μᾶς νικήσῃ.
 Καὶ ἀκόμη ταῖς λαθωματιαῖς ἔχω στὴν σάρκα μέσα,
 Κ' ἀπὸ τὸν Ἄδην οἱ γιατροί, κάτεχε, μ' ἀναστέσα.
 Καὶ μὴ θαρρόῃς γιὰ πληρωμὴν ἐπάτησα στὸν Ἄδην,
 Μόνον γιὰ σὲ, ποῦ πιθυμῶ νὰ σμιξῶμεν ὁμάδι.
 Εἰς ἔσμιξιν παντοτεινὴν, καὶ τέρι νὰ σὲ κάμω,
 Καὶ δὲν λογιαῖζω δυσκολιὰν νὰ βάλῃς σ' ἔτοιον γάμο.
 Καὶ ὡς εἶσαι, καὶ ὡς εὐρίσκεσαι, θέλω καὶ πιθυμῶ σε,
 Καὶ σπλαγχνικὰ ἀγαπητερά ἀπόφασιν μου δόσε.
 Νὰ βγῆς καὶ σὺ ἀπ' τὰ πηλά καὶ ἀπ' τὴν φλακὴν ἐτῆτη,
 Νὰ πᾶς νὰ βρῆς ταῖς ἀφεντιαῖς, καὶ τὰ μεγάλα πλᾶστη.
 Νὰ ξημερώσῃ καὶ γιὰ σὲ μέρα σιγανεμένη,
 Νὰ δῶν οἱ Γονεοὶ σου χαρὰν οἱ πολυπικραμένοι.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἡ Ἄρετοῦσα χαμηλὰ εἶχε τὸ πρόσωπόν της,
 Καὶ πάντα μέσα στὰ πηλά ἐξάνοιγε τὸ φῶς της.
 Καὶ δίχως νὰ τὸν θεωρῆ, νὰ τὸν ἀναντρανίξῃ,
 Ἡ γλῶσσά της μανιστικὰ τέτοιας λογιῆς ἀρχίζει.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Σχόλασε, Ἀφέντη, τὰ μιλεῖς, παῦσε τ' ἀναθηδαίνεις,
 Γιατ' εὐκαιρα κουράζεσαι, μόνον τὸν κόπον χάνεις.

Η΄λιος πλειὰ γληγωρότερα μὲ δίχως λάμφες χάρι,
 Καὶ δάση δίχως τὰ κλαδιά, κάμπος δίχως χορτάρι.
 Η΄ θάλασσα δίχως νερά, γιалός μὲ δίχως ἄμμο,
 Παρὰ νὰ πῶ ποτὲ τὸ ναί, καὶ πανδρεία νὰ κάμω.
 Πήγαινε, μὴν πειράζεσαι, καὶ πέτο τοῦ Κυροῦ μου,
 Πῶς κεῖνα πῆ τῆ μίλησα, παντᾶχω μὲς' στὸν νοῦ μου.
 Καὶ ἂν ᾔν' κ' εἰς ἔτοιον πόλεμον ἤθελε νὰ σὲ βάλῃ,
 Ἄς κάμῃ πλοῦς' ἀνταμοιβὴν, καὶ πληρωμὴν μεγάλην.
 Κ' ἐμένα, ἐπὰ ποῦ βρίσκομαι, μὴ πέμπῃ νὰ πειράζῃ,
 Γιὰ γάμψ, καὶ γιὰ πανδρείαν ἄς μὴ με δοκιμάζῃ.
 Κ' ἐγὼ θανάτους ἑκατὸν πλειαῦκολα θέλω πάρει,
 Παρὰ νὰ βάλω πάνω μου ποτέ μου ἀνδρὸς γομάρι.
 Η΄ πανδρεία μου εἶν' ἡ φλακῆ, χειμῶνα, καλοκαίρι,
 Ἡ σκοτεινάγρα εἶν' ἀνδρας μς, τὸν βρώμον ἔχω τέρι.
 Τὸ παραθύρι τῆς φλακῆς, χώρα μου καὶ ἀφεντιά μου,
 Τὰ βῆρα γιὰ παρηγοριά, τῶ ἀράχλαις συντροφιά μου.
 Τὴν ζῆτιν μου χαρούμενη τέτοιας λογιῆς τελειῶνω,
 Κ' εἰς ὅ, τι καὶ ἂν μ' εὐρήκασι, γελῶ, καὶ καμαρώνω.
 Καὶ χίλοι χρόνοι ἂν διαβοῦν, καὶ χίλοι ἂν περάσουν,
 Παντᾶναι σ' ἔνα οἱ λογισμοί, δὲν ἔρψην, μηδ' ἀλλάσσω.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Λογιάσετε, ὁ Ῥωτόκριτος μὲ τί καρδιά σωπαίνει,
 Νὰ δῆ μιὰ ἀφένδραν καὶ κυράν τόσον ἐμπιστευμένη.
 Πλειὸ δὲν μπορεῖ νὰ τῆς μιλήῃ, καὶ δύναμιν δὲν ἔχει,
 Ὁ πόνος κ' ἡ πολλὴ χάρά ὡσαν ζαβὸν τὸν ἔχει.
 Μεγάλον εἶναι, καὶ πολὺ, καὶ πῶς νὰ τὸ πιστέψουν,
 Σ' χαρὰν, καὶ πίκρα ἔνα καιρὸν κ' οἱ δυὸ νὰ συνοδέψουν;
 Μὰ τοῦτο εἶναι φανερόν, καὶ ἀπαρθητὸν ἐγένη,
 Χαρὰν, καὶ πίκρα ὁ Ῥωτόκριτος εἶχε τὴν ὥρα κείνη.
 Εἶχε χαρὰν νὰ τὴν γροικᾶ, πῶς δὲν τὸν ἀπαρναῖται,
 Κ' εἶχε τὴν πίκρα νὰ θωρῆ, ποῦ θέτει, ποῦ κοιμάται.

Σ' ποίαν κατοικίαν πορεύεται ἀπ' ἀτζαλιαῖς γεμάτη,
 Καὶ τῷ ἀφεντιαῖς ἀρνήθηκε, κ' ἔδιωξε τὸ παλάτι.
 Πλειὸ δὲν μπορεῖ νὰ τῆς μιλήῃ διὰ τὴν ὥρα κείνη,
 Ἐποχαιρέτησεν αὐτὴν, καὶ κράζει τὴν Φροσύνη.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Στὸ παραθύρι εἰσέμωσε, καὶ λέγει τῷ, ἀφουκράσθαι,
 Τὴν ὥρα τούτη ὅ, τι σοῦ πῶ, πές το καὶ τῆς κυρᾶσθαι.
 Μὰ πρὶν μιλήσῃ, πόκρυφα βγαίνει τὸ δακτυλίδι,
 Μὲ πουηριὰν καταχωστὰ στὴν χέραν τῆς τὸ δίδει.
 Λέγει τῷ, ἐγὼ δὲν θέλω πλειὸ νὰ στέκω νὰ πειράζω,
 Μιὰν πικραμένην σὰν αὐτὴν, μὲ λόγια νὰ κουράζω.
 Τὸ δακτυλίδι σου ὄσωκα, δὲς τῆς νὰ τὸ πιάσῃ,
 Καὶ ἄς δῆ ὀλημέρα σήμερον, καὶ ἄς τὸ καλολογιάσῃ.
 Καὶ ἂν μὲ θέλῃ, ἄς τὸ κρατῇ, ἀλλιῶς ἄς τὸ γυαγύρῃ,
 Πέμπω ἄνθρωπον καὶ δὲς τετὸ ταχυὰ στὸ παραθύρι.
 Μὲ τὸ σταυρὸ δὲν τὴν ζητῶ, κ' ἡ φύσις τὸ μανίζει,
 Ταῖς ἐσμιξῆς ταῖς σανικαῖς συχνὰ ταῖς ἐμποδίζει.
 Λοιπὸν μιλήσετε κ' ἡ δυὸ, καὶ δότε το ὀλημέρα,
 Καὶ ἄς λογιᾶσῃ, ἢ γνώμαις τῆς εἰς ἦντα τὴν ἐφέρα.
 Κ' ἦντ' ὄργητα αἱ Γουέοι τῆς, καὶ μάχη τῆς βαστοῦσι,
 Γιατὶ δὲ θέλει πανδρειᾶς λόγον ποτὲ ν' ἀκούσῃ.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τὸ δακτυλίδι μὲ σταυρὸ πῶπιασεν ἡ Φροσύνη,
 Μαντατοφόρος ἐγνοϊανός, καὶ προξενήπρα γίνῃ.
 Ὡς μίσησε ὁ Ἐρωτόκριτος, πάγει στὴν Ἀρετοῦσαν,
 Εἰπέν τῆς τὴν παραγγελιὰν, ὅπῃ τ' ἀφτιά τῷ ἀκῆσαν.
 Τὸ δακτυλίδι τ' ὤμορφον ἐκράτει εἰς τὴν χέρα,
 Καὶ συντηρῶντάς το καλά, τῆς λέγει, θυγατέρα.

ΦΡΟΣΥΝΗ

Ἄν δὲν κομπῶναι σήμερον ὁ νοῦς μου στα λογιάζει,
 Γιατ' ἄνθρωπος μὲ ἄνθρωπον, πρᾶγμα μὲ πρᾶγμα μοιά-
 Το δακτυλίδι βάνει με σὲ λογισμόν μεγάλο, (ζει.
 Τοῦτο εἶναι τῷ Ῥωτόκριτου, κυράμου, δίχως ἄλλο.
 Ἐκείνο, ὅπου τοῦδωκες, ὅταν σ' ἀποχαιρέτα,
 Ἐπᾶναι τὰ σσούμια του, στράφου καὶ σὺ καὶ δέτα.
 Πιάσε το πούρι, μὴ δειλιάς, δέτο καὶ ξαναδέτο,
 Κεῖνο, πού τοῦ Ῥωτόκριτου ἔδωκες, κάτεχέ το.
 Καὶ νὰ λογιᾶσω δὲν μπορῶ, πού τοῦλαχε τοῦ ξένου,
 Καὶ εἰδὲ νὰ πῶ τὰ πράγματα ἐτοῦτα πῶς πηαίνου.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐτρόμαξεν ἡ Ἀρετὴ τέτοιο γνοιανὸ ν' ἀκούση,
 Καὶ πιάνετο στὸ χέρι της, τὰ μάτια της δωροῦσι.
 Πῶς εἶν' τὸ δακτυλίδι της μὲ τ' ἀκριβὸ ζαφύρι,
 Πεῦδωκε τοῦ Ῥωτόκριτου ἀπὸ τὸ παραθύρι.
 Τὰ μάτια σταματήξασι καλά νὰ τὸ δωροῦσι,
 Καὶ ἄλλῃ δὲν ἐστραφήκασι πρᾶγμ' ἄλλο πλειὸ νὰ εἶσι.
 Ἀσπρίσασι τὰ χεῖλη της, ἡ ἀναπνοιά τ' ἐχάθη,
 Καὶ τὸ κορμί τ' ἐκρύγανε, τὸ στόμα τ' ἐβουβάθη.
 Ἐβανε χίλιους λογισμούς, καὶ ὁ νοῦς τ' ἀνακατώνει,
 Πολλῶν λογιῶν καμώματα πικρὰ τῆς φανερώνει.
 Ὠραὶς τὰ δάκρυα χώνονταν, καὶ ὦραις ἀπέξω βγαῖναν,
 Καὶ ὦραις τὰ μέλη ἦσαν ζεσά, καὶ ὦραις ἀποκρυγαῖναν.
 Ἐβανε χίλιους λογισμούς πολλὰ κακοὺς γιὰ κείνη,
 Ἀνέγνωρη, καὶ ἀσούσουμη παρὰ ποτέ της γίνη.
 Ἐφαίνετό της νὰ δωρῇ σὲ κίνδυνου μεγάλο,
 Κεῖνον, ὅπουχεν ἀκριβόν, παρὰ κένεναν ἄλλο.
 Μέσα της τὸν ἐλόγιαζε στα αἵματα γεμάτο,
 Καὶ τὸ κορμί λαδωματιαῖς ὄλο πὸ πάνω ὡς κάτω.

Ὡραιοὶ σὲ σκοτεινὴν φλακὴν, τῆς φαίνεται κρατεῖτο,
 Καὶ ὦραιοὶ πῶς ἐξεψύχησε, καὶ ζωντανὸς δὲν ἦτο.
 Ὡραιοὶ πῶς τὸν εὐρήκασι σφαγμένου μέσ' στὰ δάση,
 Κ' ἐμαζωχθῆκαν τὰ θηρία, καὶ θέλουν νὰ τὸν φάσι.
 Ἐτῆτα, καὶ ἄλλα πλειᾶσχημα στὸν νῦν τῆς ζωγραφίζει,
 Ὡσάν τὸ κἀνὴ στὴν ἀρχὴν, ἕνας ποῦ ἀφορμίζει.
 Πολλὰ φοβᾶται καὶ δειλιᾶ, καὶ τόσο πλειᾶ τρομάσει,
 Καὶ τόσο θανατώνεται, μόνον νὰ τὸ λογιᾶση.
 Γιατὶ καιρὸς ἀπέρασε, χρόνος ἐπάνω κάτω,
 Ποῦ ὁ Ῥώκριτος δὲν ἐπεμψε τοῦ φίλου του μαντάτο.
 Τοῦτο τὸ μᾶκρος τοῦ καιροῦ σιμὰ στὸ δακτυλίδι,
 Τὸνα καὶ τ' ἄλλο σφάζει τὴν, καὶ θάνατον τῆς δίδει.
 Τὴν Νέννα δὲν γυρεῦει πλειό, παρηγοριαῖς δὲν θέλει,
 Ἐδέρευετο, κ' ἐφώναζεν, τί μέλλει νὰ τὴν εὐρη.

ΑΡΕΤΟΤΣΑ

Τί μοῦ φυλάγει ἡ μοῖρά μου ποῦ ἂν τὸ λογιᾶσω μόνο,
 Τὴν ὦραν τούτην ξεψυχῶ, πολλ' ἄσχημα τελειώνω.
 Ἐγὼ δὲν ἔχω πομονὴν, καὶ μὴνυσε, Φροσύνη,
 Τοῦ ξένου, ν' ἀλλθῆ στὴν φλακὴν, νὰ μάθω τὸ τί γίνῃ.
 Ὁ Ῥώκριτος, γιατί γροικῶ λιγοθυμιά μου δίδει,
 Ὡστε ν' ἀκούσω ποῦδρηκε, τοῦτος, τὸ δακτυλίδι.
 Γιατ' ὁ Ῥωτόκριτος ποτὲ δὲν ἤθελε τὸδώση,
 Μόνον νὰ πάρῃ θάνατον, μόνον νὰ παραδώση.
 Ζωή μου κακοροίζικη πολλὰ τυραννισμένη,
 Κ' ἦντα μαντάτου ἐγνοιανὸν εἶναι, ποῦ σ' ἀναμένει;
 Καὶ ὅ, τι δὲν θέλω βιάζει με σήμερο ὁ λογισμὸς μου,
 Για νὰ γροικῆσω νὰ μὲ πῶν, ὅτ' εἶναι ἀντιδικός μου.
 Ἡ πονεμένη μου καρδιά φοβᾶται νὰ τ' ἀκούση,
 Καὶ ὁ λογισμὸς μου βιάζει με, πότε νὰ μοῦ τὸ ποῦσι.
 Εἰς τὸ μὲ βλάπτει προθυμῶ, τὸ μ' ἀλαφρώνει φεύγω,
 Καὶ τὸ δὲν θέλω νὰ μοῦ πῶν, μὲ σπούδα τὸ γυρεύγω.

Νέννα, δὲν ἔχω πομονήν, καὶ σπούδαξε νὰ ζήσης,
Κάμει τὸ γληγωρότερον, τοῦ ξένου νὰ μνηύσης.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἡ Νέννα μέσα τὴν καρδιάν κλαίγει καὶ ἀναδακρυώνει,
Λογιάζει, πῶς τῆς Ἀρετῆς τὸ τέλος της σιμώνει.
Κρατεῖ πῶς ὁ Ῥωτόκριτος ἀπέθανε στὰ ξένα,
Καὶ νὰ βοηθήσῃ δὲν μπορεῖ ἡ πικραμένη Νέννα.

ΦΡΟΣΤΗ

Λέγει της, θυγατέρα μου, ἄφες, καὶ μὴ σπουδαίσης,
Ὁ ξένος ν'ἀλθῃ ἐπ'αὐτὴν γὰρ δὲν, καὶ μὴ κακολογιάσης.
Δὲν εἶναι κείνο πᾶ δειλιάς, καὶ ἄφες τὴν βίαν τὴν τόση,
Καὶ ποῦρ' αὐτὴν ἦναι τίποτε, δὲν θέλει μᾶς τὸ χῶσει.
Κ' ἔχομεν μέραις καὶ καιρὸν καὶ ἄφες ἐδᾶ τὸν ξένο,
Κ' ἀπὸ τοὺς φλακατόρους μας γλήγωρα τὸ μαθαίνω.

ΑΡΕΤΟΤΣΑ

Νέννα, τῆς λέγει ἡ Ἀρετὴ, τὸ γίνηκεν ἐγίνη,
Καὶ δὲν μπορεῖ ποτέ του πλεῖο ἀκόμματος νὰ μείνη.
Καὶ παντησιμῆ, ὄντες τὸ κακὸ γενῆ, κ' οἱ πονεμένοι,
Ἀργήσουν νὰ τὸ μάθουσι, λιγώτερο πομένει.
Μὰ γλήγωρα, ἢ καὶ πλεῖα ἀργά, αὐτὸν εἶν' ἐγὼ τὸ μάθω,
Τὸ κάρωμα ἐγίνηκε, κείνο ποῦ δὲ νὰ πάθω.
Βιάζομαι, καὶ δὲν εἶναι πλεῖο ὑπομονὴ σὲ μένα,
Καὶ μὴνυσαί του γλήγωρα, παρακαλῶ σε Νέννα,
Κ' ἐγὼ δὲν δὲ νὰ καρτερῶ, ἡ μέρα νὰ περάσῃ.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Πέμπει ἡ Φροσύνη τὸ ζημιό, καὶ τὸ μαντάτο πᾶσι.
Κ' ἔλαχε κ' ἦτον σοῦ Ῥηγός, καὶ ὁ Ἀφέντης ὡς τ' ἀκούσῃ,
Χαραὶν πολλήν σ' ἔτοιο γυοιανὸ τὰ μέλη του γροικᾷσι.

ΡΗΓΑΣ

Καὶ λέγει τοῦ Ῥωτόκριτου, πειδὴ καὶ αὐτὴ σπουδαίξει,
 Νὰ πάγῃς πάλι νὰ σοῦ πῆ, ἐδὰ κολολογιάζει.
 Ἐκεῖνα ποῦ τζ' ὠμίλησες, κ' ἐγὼ ὅ, τι καὶ ἂν τζ' ἐμήνυς,
 Κ' εἰσὲ καλὸ τὰ πράγματα λογιάζω ν' ἀπομείνουν.
 Κ' εἰς τὸ ζητοῦμε ὑπάκουσε, καὶ γλήγωρα ἄμε δέτην,
 Καὶ τὴν δουλειὰν μὲ φρόνησιν τούτην ξετέλεψέτην.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὁ Ῥώκριτος ποῦ κάτεχε τὴν ἀφορμὴν ποῦ κίνα,
 Τὴν Ἀρετὴν, καὶ βιαστικὰ νὰ πάγῃ κεῖ τοῦ μήνα,
 Δὲν δὲ νὰ πάρῃ σὺντροφον, μὰ μοναχὸς του πηαίνει,
 Καὶ ὡς ἔσωσε, τὴν εὔρηκε σὰν ξεπεριωρισμένη.
 Στὸ παραθύρι σίμωσε, κ' ἡ Ἀρετὴ ἀρχινίζει,
 Ἀπόκοτα νὰ τοῦ μιλή, νὰ τὸν ἀναντρανίζει.
 Δὲν ἔχει πλεὶὸ τὴν κράτηξιν, δὲν ντρέπεται, μὰ οἱ πόνοι,
 Τὴν ἐντροπὴν ἐδιώξασι, τᾶχωνε φανερώνει.
 Καὶ λιγομάρα τζ' εἶδεδε, τὸ γλήγωρα νὰ μάθῃ,
 Ἄν ἦν' καὶ ζῆ ὁ Ῥωτόκριτος, ἢ πέθανε, κ' ἐχάθῃ.
 Καὶ ἀρχίζει με τὴν πονηριὰν γιὰ νὰ τὸν ἐξεκινήσῃ,
 Πῆ βρίσκεται ὁ Ῥωτόκριτος, καὶ πούναι νὰ γροικήσῃ.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Λέγει, μιὰν χάριν σοῦ ζητῶ, πριχοῦ νὰ σοῦ μιλήσω,
 Καὶ πρὶν γιὰ γάμους καὶ χαραῖς ἄλλο ν' ἀποφασίσω.
 Τὸ δακτυλίδι ὀποῦφηκες, καὶ ἐκράτειτο ἡ Φροσύνη,
 Ποῦ σοῦλαγε; τίς στόδωκε; σ' ποῖόν χρυσοχόν ἐγίνη;
 Μὴ σοῦ φανῆ παράξενον, ἂν σ' ἐρωτῶ ἔτιοιο πρᾶγμα,
 Διατὶ κατέχω νὰ σοῦ πῶ, πούτον, καὶ ποῦ τὸ κάμα.
 Ἐτοῦτο εἶναι γνωριστὸ στόνα κ' εἰς τ' ἄλλο πλάγι,
 Καιρὸς εἶναι ποῦ τόχασα, καὶ νὰ σοῦ πῶ πῶς πάγει.

Σὲ περιβόλι ἔλαχα καὶ μ' ἄλλαις μιὰν ἡμέρα,
 Χορὸς πολλοὺς ἐκάμαμεν κρατῶντάς με ἀπ' τὴν χέρα.
 Κ' εἰς κείνην τὴν ξεφάντωσιν, κ' εἰς κείνα τὰ παιγνίδια,
 Ἐχάσαμεν ἀλλήλως μας τέσσαρα δακτυλίδια.
 Καὶ δίχως ἄλλο κάτεχε, τοῦτο εἶναι τὸ δικό μου,
 Καὶ ἀπομακρᾶς γνωρίζεται, πῶς εἶν' τῶν δακτυλιῶν μὲ.
 Γιὰ τοῦτο σὲ παρακαλῶ, νὰ μοῦ τὸ πῆς καὶ μένα,
 Ποῦ τῶδες, τίς σου τῶδωκε, πῶς σου λαχεν ἐμένα ;

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐγροίκησε ὁ Ἐρωτόκριτος ἐκεῖνα, ποῦ τοῦ λάλει,
 Μέσα στὰ φύλλα τῆς καρδιάς μιὰν ταραχὴν μεγάλη.
 Γνωρίζοντας τὸν πόθον της, θωρῶντας τὸν καῦμόν της,
 Γιατὶ μὲ κλαῦμα τᾶλεγε πολὺ τῶν ὀμματιῶν της.
 Μὰ στέκ' ἀκόμη δυνατός, καὶ θέλει νὰ τὰ χῶσῃ,
 Τὸ δὲ ταχὺς ἀνέμενε νὰ τὰ ξεφανερῶσῃ.
 Μ' ὅλα τὰ ξόμπλια τὰ πολλὰ, ποῦδειξεν ἢ καῦμένη,
 Στὸν πόθον της τὸν μπισικόν, καὶ μ' ἄλλα πᾶ ἀναμένει.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Λέγει, κυρά, νὰ σοῦ τὸ πῶ, ποῦ τῶδρα νὰ κατέχης,
 Πειθὴ θωρῶ τὴν ὄρεξιν, καὶ πιθυμιὰν τὴν ἔχεις.
 Μ' ἀπόψε σὲ παρακαλῶ, νὰ μοῦ τὸ συμπαθήσης,
 Καὶ ὅ, τι μπορῶ νὰ σὲ εἰπῶ, ταχὺά θές τὸ γροικήσεις.
 Γιατ' ἔχω μέσ' στὴν κεφαλὴν βᾶρος πολλὰ μεγάλο,
 Ἄμῃ ταχὺά ὅ, τι μοῦ ζητᾶς, θὰ μάθης δίχως ἄλλο.
 Ἀνάμενέ με ἔπο νωρίς, πρὶν καλοξημερῶσῃ,
 Καὶ ἀληθινὴν ἀπηλογιά στὰ μούπεθ θέλω δώσει.
 Ταχὺά, ποῦ τῶδρα νὰ σοῦ πῶ, ποῦ μούλαχε νὰ μάθης,
 Μὰ δὲς καὶ σὺ, ποφάσισαι, σύρσου ἄπεκεί ποῦ στάθης.
 Τὸν Κύριον καλοκάρδισε, τὴν Μάννα σου, κ' ἐμένα,
 Ὅπου γιὰ τὴν ἀγάπην σου ἦλθα δεπὰ στὰ ξένα.

Ἐκείνη τὸν παρακαλεῖ, ἐτοῦτο γιὰ ν' ἀφήσῃ,
 Κ' εἰς κείνο, ποῦ τὸν ἐρωτᾷ, μόνον νὰ τῆς μιλήσῃ.
 Καὶ ἂν ἦναι μπορετὸ, ἄς τὸ πῆ, ταχυὰ μὴν ἀναμένῃ,
 Κ' ἡ ἔγνοια τούτη, πούβαλε, πολλὰ τὴν ἐβαραίνει.
 Καὶ δίχως ἄλλο γλήγωρα τὸν κλέφτην δε νὰ μάθῃ,
 Πούκαμε, καὶ ἀπ' τὴν χέραν τῆς τὸ δακτυλίδι χάθη.
 Ἐθώριεν ὁ Ῥωτόκριτος κ' ἐπλήθαινε ἡ χαρά του,
 Εἰς τὸς ἀγάπην πρὸς αὐτὸν νὰ βρίσκητ' ἡ κυρά τῃς.
 Ξαναμιλεῖ τῆς, λέγει τῆς, τὸν πόνον ν' ἀλαφρώσῃ,
 Καὶ ὡς ξημερώσῃ, ὅ, τι ζητᾷ νὰ τῆς τὰ φανερώσῃ.
 Μισεῦει καὶ ἀποχαιρετᾷ, κ' ἡ Ἀρετὴ πομένει,
 Ἄπο τὴν ἔγνοια πούβαλεν, ὡσαν ἀποθαιμένη.
 Ἀγκουσεμένη βρίσκητο εἰς τὴν φλακὴν ὄλη νύκτα,
 Κ' εἰς ἀφορμάγρα οἱ λογισμοί, κ' οἱ πόνοι τὴν ἐρρήκτα.
 Ἐκίνα ἀπὸ τὴν μιὰ μερὰ, κ' ἐπήγαινε στὴν ἄλλη,
 Καὶ τ' ἄστρα, καὶ τὸν οὐρανὸν, τὸν Ἥλιο παρεκάλει.
 Ὁ ξένος γιὰ νὰ μὴ τῆς πῆ, ἐκείνο ποῦ λογιᾶζει,
 Κ' ἐκείνο, πᾶ ὅσον τὸ μπορεῖ, γιὰ νὰ τὸ μάθῃ, βιάζει.
 Καὶ τὴν Φροσύνη ὀληνυκτῆς ῥωτᾷ, ξαναρωτᾷ τῃ,
 Κ' ἐκείνη μέσ' στὰ χέρια τῆς καὶ ἀγκαλαῖς τὴν ἐκράτει.
 Ὁρᾷς ἐξελιγώνετο, καὶ ὦραις νεκρὴ πομένει,
 Καὶ ὦραις ἦτον ζωντανή, καὶ ὦραις ἀποθαιμένη.
 Ἐκείνη ἡ νύκτα πρὶν διαβῆ, χρόνος μακρὸς τῆς ἐφάνη,
 Καὶ χίλις μύρις λογισμὸς κακὸς εὖν τῆς βάνει.
 Πολὺ ἦτον, οἱ ἀναστεναγμοὶ πῶς δὲν τὴν ἐκεντῆσαν,
 Γιὰτ' ἀρτυμένοι μὲ φωτιά, καὶ μὲ τὴν λάδραν ἦσαν.
 Κεῖνην τὴν νύκτα ὁ Ῥώκριτος ποσῶς δὲν ἐκοιμήθη,
 Καὶ ὡς ξημερώσῃ, νὰ τὸ πῆ τῆς ἀφένδρας τῆς βελήθη.
 Πῶς εἶναι κείνος ὁ πιστὸς σκλάβος καὶ δουλευτῆς τῆς,
 Νὰ πάψουσιν οἱ πόνοι τῆς, κ' οἱ ἀναστεναγμοὶ τῆς.
 Μάθελε πρὶν φανερωθῆ, πάλι νὰ τὴν πειράξῃ,
 Νὰ δῆ καὶ ἂν τότε λυπηθῆ, καὶ βαρυνασταῖξῃ.

Νὰ βεβαιώσῃ πλειότερα τὴν πίστιν τῆς τὴν τόσῃ,
 Κ' ἀνέμενέ μὲ πιθυμιά, πότε νὰ ξημερώσῃ.
 Μεγάλου ἦτον νὰ δωρῇ, πῶς ἦτον μπιστεμένη,
 Γιὰ λόγου του, κ' ἔτοιαι λογῆς ἦτον ἀποδομένη.
 Καὶ ἀκόμη δὲν ἐχόρτασε, μὰ δὲ νὰ τῆς τὸ χῶσῃ,
 Τὸν θάνατόν τῃ νὰ τῆς πῆ, νὰ δῆ, ἂν ἀναδακρυώσῃ.
 Τουτᾶν τῷ ἀγάπης πωρικᾶ, τουτᾶν τοῦ πόθου ὀδύνη,
 Τέτοιαι λογῆς, μ' ἔτοιαι καῦμας τῷ ἀγαπημένους κρίνει.
 Ποσᾶδεν ὁ Ῥωτόκριτος, καὶ παλι δὲν χορταίνει,
 Εἰς τὴν πτωγὴν τὴν Ἀρετὴν, πῶς ἦτον μπιστεμένη.
 Καὶ παλι δὲ νὰ καλοδῆ, καὶ δὲ νὰ τὴν πειράξῃ,
 Ἄν ἦναι καὶ ἀγαπᾶ τονε, ἢ λογισμὸ ἂν ἀλλάξῃ.
 Ἄδικον εἶναι Ῥωτόκριτε, ἐτοῦτα νὰ τὰ κάνῃς,
 Βλέπε μ' αὐτὰ ἐτῷ ἄδικα νὰ μὴν τὴν ἀποθάνῃς.
 Θωρεῖς τὴν πῶς εὐρίσκειται, καὶ ἀκόμη δὲν πιστεύεις;
 Ἦντ' ἄλλα μεγαλότερα σημάδια τῆς γυρεύεις;
 Τὰ πλούτη καὶ τὴν ἀφεντιὰν ἀρνῆθηκε γιὰ σένα,
 Παντᾶν τὰ χεῖλη τῆς πικρᾶ, τὰ μάτια τῆς κλαμένα.
 Ζῆ μὲ ταῖς καχοροῖξικαῖς, θρέφεται μὲ τοὺς πόνους,
 Καὶ μέσ' στὴν βρωμερὴ φλακὴν ἐδάχει πέντε χρόνους.
 Ταῖς προξενιαῖς τῶν Βασιλειῶν ἀρνῆθη καὶ τὰ πλούτη,
 Καὶ ὁ Κύρις τῆς τῷ ὠργίσθηκε στὴν ἀφορμὴν ἐτῷτη.
 Καὶ ἀκόμη δὲ νὰ τὴν ἰδῆς, καὶ δὲν τὴν ἐκατέχεις;
 Ἄν τὴν πειράξῃς πλειότερα, κρίμα μεγάλου ἔχεις.
 Καλὰ τὸ λέν οἱ φρόνιμοι, ἢ ἀγάπη φόβον φέρνει,
 Κ' εἰς ἓνα πρᾶγμα, πᾶ ἀγαπᾶ, λίγαις φοραῖς γιαγέρνει.
 Χίλια σημάδια νὰ δωρῇ ἄνθρωπος, νὰ κατέχη,
 Ἄδολα πῶς τὸν ἀγαπᾶ, ἀναπαυμὸν δὲν ἔχει.
 Μὰ λέγει, καὶ ξαναρωτᾶ. καὶ ξαναδοκιμάζει,
 Τὴν ἀγαπᾶ, ἂν τὸν ἀγαπᾶ, καὶ πάντα του λογιᾶζει.
 Ὀληνυκτῆς τῷ ἀγκάλαις τῆς νὰ μένῃ μετὰ κείνη,
 Τὸ σηκωθῆ, τὸ βάσανον τοῦ πόθου τότε κρίνει.

Καί φαίνεται του χάνει την, καί πῶς τὸν ἀπαρναῖται,
 Καί ὀλημερνῆς, καί ὀληνυκτῆς τρομάσει καί φοβᾶται.
 Καί πάντα ξόμπλιν ἐγνοιαυὸ στήν ἀγαπᾶ γυρεύει,
 Κ' ἐτούτ' ἡ ἐγνοια ἡ πελελή συχνά τουὲ παιδεύει.
 Ἐκάτεχε ὁ Ῥωτόκριτος, καί φανερά τὸ θῶρει,
 Τὸν πόθον τὸν ἐμπιστικόν, ποῦ τοῦ βαστᾶ ἡ κόρη.
 Ἦντ' ἄλλο μεγαλῆτερο σημάδι πλειὸ ἀναμένει;
 Τοσάδε, τόσ' ἐγνώρισε, καί ἀκόμη δὲν χορταίνει;
 Ἐτοῦτο μόνο ἐλείπετο, καί μέσ' στὸν νοῦν του βάνει,
 Νὰ πῆ τὸ πῶς ἀπέθανε, γιὰ νὰ θωρῆ τί κάνει.
 Λίγη ὥρα θὲ νὰ τὴν κρατῆ στ' ἀποθαμένα πάθη,
 Καί ἀπέκει ὅλος χαρούμενος νὰ πῆ, πῶς ἀνεστάθη.
 Μᾶλαχε τοῦτο γιατρικὸν μὲ τὴν χαρὰν ἡ πίκρα,
 Τὰ δυὸ συγκερασθήκασιν, ὁμάδι κ' ἐσμιχθῆκα.
 Καί ἂν ἤθελε φανερωθῆ ὡς ἦλθεν εἰς τὴν χώρα,
 Ἄπ' τὴν χαρὰν τῆς ἡ Ἀρετῆ δὲν ἔζη πλειὸ μιὰ ὥρα.
 Τοῦτο ἐγένη σὲ πολλοὺς, στήν πίκραν ἐγλυτώσαν,
 Μὰ στήν χαρὰ ποθάνασιν, καί ξάφνου παραδῶσαν.
 Τοῦτο βοήθησε πολλὰ καί πρὸς τὴν Ἀρετοῦσαν,
 Τὸν θάνατον τοῦ Ῥωίκριτε τ' αὐτὰ τῆς ἐμπρὸς ἀκῆσαν.
 Καί ἀπέκει τὸν ἐγνώρισε, κ' ἐφάνη τῆς ἡ ἀνεστάθη,
 Κ' ἡ πίκρα τῆς βοήθησε, καί ξάφνου δὲν ἐχάθη.
 Λοιπὸν βοήθεια βρέθηκεν ἡ πείραξι, κ' ἐγένη,
 Ἐνα μεγάλο γιατρικὸν εἰς τὴν δουλειὰν ἐκείνη.
 Ἦλθεν ἡ ὥρα καί ὁ καιρὸς, κ' ἡ μέρα ἔημερώνει,
 Νὰ φανερώσῃ ὁ Ῥωίκριτος τὸ πρόσωπο, ποῦ χώνει.
 Ἐφάνη ὀλόχαρη ἡ αὐγῆ, καί τὴν ὀροσοῦλαν ρίχνει,
 Σημάδια τῆς ξεφάντωσις κείνη τὴν ὥρα δείχνει.
 Χορτάρια βγῆκαν εἰς τὴν γῆν, τὰ δενδραλᾶκια ἀνθῆσα,
 Καί ἀπὸ τῆς ἀγκάλαις τῆ οὐρανοῦ γλυκὺς βορρᾶς ἐφύσα.
 Τὰ περιγιᾶλια λάμπασιν, κ' ἡ θάλασσα κοιμᾶτο,
 Γλυκὺς σκοπὸς εἰς τὰ δενδρά, κ' εἰς τὰ νερά ἐγροικᾶτο.

Ο'λόχαρη, καὶ λαμπυρὴ ἡμέρα ξημερώνει,
 Ἐγέλα ἢ Ἀνατολή, κ' ἢ Δύσι καμαρώνει.
 Ο' Ἥλιος ταῖς ἀκτῖνές του παράποτε στολίζει,
 Μὲ λάμπην καὶ ὄλα τὰ βενά, καὶ κάμπους εὐμορφίζει.
 Χαμοπετώντας τὰ πουλιά ἐγλυκοκοιλαδοῦσαν,
 Στὰ κλοναράκια τῶν δεινῶν ἐσμίγαν, κ' ἐγελοῦσαν.
 Δυὸ δυὸ ἐξευγαρώνοντο, ζεστός καιρὸς ἐκίνα,
 Σμίξιν, καὶ γάμους, καὶ χαραῖς, ἐδείχνασι κ' ἐκείνα.
 Ἐσχόρπισεν ἢ συνεφιά, ἀντάραις ἐγαθῆκαν,
 Πολλὰ σημάδια τῆς χαρᾶς στὸν οὐρανὸν φανῆκαν.
 Παραποτέ τους λαμπυρά, τριγύρου στολισμένα,
 Στὸν οὐρανὸ εἶν' τὰ νέφαλα, σὰν παραχρυσωμένα.
 Τὰ πάθη πλείο δὲν κοιλαδεῖ τὸ πικραμένο ἀηδόνι,
 Ἀμὴ πετᾷ πασίχαρον, μ' ἄλλα πουλιά σιμώνει.
 Γελοῦν τῆς Χώρας τὰ στενά, κ' ἢ στραταῖς καμαρώνει,
 Ὅλα γροικῆν κρυφαῖς χαραῖς, καὶ ὄλα ταῖς φανερώνει.
 Καὶ μέσ' στὴν σκοτεινὴν φλακὴν, ὀπούτου ἢ Ἀρετοῦσα,
 Ἐμπῆκαν δύομερφα πουλιά, κ' ἐγλυκοκοιλαδοῦσα.
 Στὴν κεφαλὴν τῆς Ἀρετῆς συχνά χαμοπετοῦσι,
 Καὶ φαίνεται σου καὶ χαραῖς μεγάλαις προμνηοῦσι.
 Πάλιν μὲ τὸν κοιλαδισμόν ἀπ' τὴν φλακὴν ἐφύγαν,
 Ἀγκαλιαστά, περιπλεκτά, ταῖς μούραις τους ἐσμίγαν.
 Ἡ Νύνα, ὀπούτου φρόνιμη, γυναῖκα τοῦ καιροῦ της,
 Ἦκουσε, κ' εἶδε, καὶ πολλὰ ἔβαλε μέσ' στὸν νοῦ της.
 Τὸ πῶς ἐτοῦτα τὰ πουλιά, ποῦ σμίξαν ἔτ' ὀμάδι,
 Χαρὰν μεγάλην προμνηοῦν, καὶ γάμου εἶν' σημάδι.

ΦΡΟΣΤΗΗ

Λίγει, Ἀρετοῦσα, κάτεχε, σ' καλὸν πολὺ τὸ πιάνω,
 Τοῦτο, ὀπούλθαν τὰ πουλιά στὴν κεφαλὴν σου πάνω.
 Σημάδι εἶν' τοῦ γάμου σου, ὦρα καλὴ νᾶναι,
 Γιὰ δὲς, καὶ ὅ, τι εἶναι γιὰ καλὸ σὸν λογισμόν σε βάνει.

Ὡς πότε θὲ νὰ κάθῃσαι στὸν βρῶμον, θυγατέρα,

Νὰ διώχνῃς τόσαις προξενεῖαις, πᾶ τῷ Κυροῦ σε φέρα;

Καὶ ὡς πότε τὸν Ῥωτόκριτον νὰ στέκῃς ν' ἀναμένῃς;

Ἐσὺ' πὸ τρίτην τὴν φλακὴν, ὥστε νὰ ζῆς, δὲν βγαίνεις.

Παρά στα θέλει ὁ Κύρις σου, νὰ τοῦ θεληματέψῃς,

Μὴ βούλεσ' ἀνημπόρετα πράγματα νὰ γυρέψῃς.

Καὶ χίλοι χρόνοι ἂν διαβοῦν δὲν θὰ τὸν κάμῃς τέρι,

Καὶ ὥστε νὰ ζῆ, δὲν ἔρχεται πρὸς τὰ δικά σας μέρη.

Καὶ ἂν ἀποθάνῃ ὁ Κύρις σου, παραγγελιὰν ἀφίνει,

Κ' ἐκεῖνοι ποῦ πομένουσι, ξορίζουντον καὶ αὐτήνοι.

Λοιπὸν, κυρά μου, σκόλασε τὸν λογισμὸν ποῦ ἔχεις,

Καὶ ὁ ξένος γίνεται ἄνδρας σου, κάμῃ νὰ τὸ κατέχῃς.

Αὐτὸς, ὅπου πολέμησε, κ' ἐγλύτωσε τὴν χώρα,

Πῆς το καὶ σὺ πῶς τότε θὲς, καὶ νὰ βρεθῇ καλὴ ὥρα.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ν' ἀκούσῃ τοῦτα ἡ Ἀρετὴ, ἐδάρθηκεν ἐμπρὸς της,

Κ' ἐξανακαινουργώθηκε πόνος ὁ παλαιὸς της.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Λέγει τῷ, ἀκόμη δὲν μπορεῖς, Νέννα, νὰ τὰ σωπάσῃς,

Μὰ ξαναλέστα, καὶ ὡς θωρῶ, βούλεσαι νὰ μὲ χάσῃς.

Νὰ σμιξοῦν ὅλα τὰ στοιχιά, νὰ συμβουλέψῃς ὁμάδι,

Νὰ κάμουν ἓνα, ποῦ κάνεις νὰ μὴν τοῦ βρῆ ψεγάδι.

Καὶ νὰναι Ῥήγας μοναχὸς, τὸν κόσμον ν' ἀφεντεύῃ,

Γυναῖκά του νὰ μὲ ζητᾶ, τέρι νὰ μὲ γυρεύῃ.

Καὶ νὰ μηνύσῃ ὁ Κύρις μου τὴν προξενεῖαν ἐτούτη,

Καὶ νὰ μοῦ δίδῃ καὶ ἀποδά ταῖς χώραις καὶ τὰ πλῆστη,

Καλλιᾶχῳ τοῦ Ῥωτόκριτου λιγάκι ἐλπίδα μόνο,

Παρά στὸν κόσμον Ῥήγισσα, καὶ ἄλλον νὰ καμαρώνῳ.

Πικραίνεις καὶ ἀναγκάζεις με, μ' αὐτὰ καὶ σὺ Φροσύνη,

Καὶ δὲν μὲ σώνει ὁ λογισμὸς, κ' ἡ παῖδα πᾶ μὲ κρίνει.

Σήμερον θέλωμεν τὸ δῆ, σὰν καλοξημερώση,
 Ἦντα μαντάτο καὶ φωνὴν ὁ ξένος θὰ μοῦ δώση.
 Καὶ ἂν ἦν κ' ἐχάθη ὁ Ῥωτόκριτος, δῆς θές τὸ θὲ νὰ κάμω,
 Ἔνα μαχαῖρι στὴν καρδίαν βάνω γαμπρὸν στὸν γάμο.
 Καὶ τὰ πουλακία πούλθασι συντροφιασμένα ὁμάδι,
 Σημάδι εἰν' πῶς γλήγωρα πανδρεύομαι στὸν Ἄδη.
 Λογιαῶ, καὶ ὁ Ῥωτόκριτος ἀπέθανε στὰ ξένα,
 Κ' ἦλθε ἡ ψυχὴ τς νὰ μὲ βρῆ, νὰ σμίξη μετὰ μένα.
 Κ' ἐκεῖνο, ποῦ ἐτάξαμεν στὸ παραθύρι ὁμάδι,
 Θυμᾶται το, καὶ θέλει το, μ' ὄλου ὀπού ν' στὸν Ἄδη.
 Γλήγωρα σμίγομεν κ' οἱ δύο, κ' ἐτοῦτο ἐδηλοῦσαν,
 Τὰ δύο πουλάκια πούλθασι, κ' ἐγλυκοκοιλαδοῦσαν.
 Τὸ μάθω, πῶς ἀπέθανε, ζημιὸ τὴν ὥρα κείνη,
 Πιάνω μαχαῖρι νὰ σφαγῶ, καὶ ὁ γάμος μας ἐγίνη.
 Τοῦτο ὀπούλθαν τὰ πουλιά τὴν νύκτα εἰς ἐμένα,
 Ὁ γάμος ἔχει νὰ γενῆ εἰς σπήλια ἀραχνιασμένα.
 Κ' ἐσὺ ἄλλα τῶν ἄλλῶν μὲ λές, γαμπροῦς μ' ἀναθηθάνεις,
 Καὶ σὰν θωρῶ τὰ πράγματα, ξανάστροφα τὰ πιάνεις.
 Ἡμέρα τούτη πρὶν διαβῆ, κ' ἡ ἄλλη πρὶν περάση,
 Δῆς θές αὐταῖς ταῖς προξενιαῖς, πῶς ἔχσει νὰ πᾶσι.
 Δῆς θέλεις ἦντα λόγιασα, κ' ἦντάδαλα στὸν νοῦ μου,
 Καὶ ὁ γάμος μς πῶς γίνεται μακρὰ ἀπ' τοῦ Κυροῦ μς.
 Στὸν Ἄδη στεφανώνομαι, μάρτυρας νᾶναι ὁ χάρος,
 Σκουλήκια νᾶναι τὰ προικιά, καὶ ὁ τάφος μς Νοδάρος.
 Ἡ ἀράχλαις τὰ στολίδια μου, κ' ἡ μαύρη γῆ παλάτι,
 Κ' οἱ βρωμεσμένοι κορνιακτοὶ τὸ νυμφικὸ κρεβάτι.
 Σὰν Κύρις, καὶ σὰν Μάννα μς σ' τόπον σκοτεινιασμένον,
 Θέλουν μοῦ δώσει τὴν εὐχὴν ἀσκιαῖς ἀποθαμμένων.
 Κ' ἡ ψύμου νᾶν' χαρούμενη πασίχαρη στὸν Ἄδη,
 Νὰ σμίξη τὸν Ῥωτόκριτον, καὶ νᾶναι πάντ' ὁμάδι.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐπέρασεν ἡ νύκτα τῆς μέσα σταῖς ζάλαις κείναις,
 Κ' ἡμέρα ποδιαφώτιζε, κ' ἦλθαν τοῦ Ἡλιοῦ ἡ ἀκτῖνες.
 Δὲν θέλει πλεῖο ὁ Ῥωτόκριτος, δὲν στέκει ν' ἀναμένη,
 Μὰ κίνησέ σπουδαστικά πάγει στήν φλακομένη.
 Πιάνει καὶ ἀνοίγει τὴν φλακὴν, καὶ τὸ κλειδί ἐκράτει,
 Βρίσκει τὴν βρώμικε, καὶ ἀτζαλιαῖς καὶ ὅλο πηλά γεμάτη.
 Ἐπόνεσε, λυπήθηκε, καὶ ὡς τὸν νεκρὸν πομένει,
 Νὰ δῆ γιὰ κείνον μιὰν κυρὰν πῶς εἶν' ἀποδομένη.
 Μ' ἀκόμη τὸ κρατεῖ κρυφὸ, δὲν δὰ τὸ φανερώση,
 "Ἄλλην λιγάκι πείραξιν βούλεται νὰ τῆς δώση.
 Ἦσανε μὲ τοῦ λόγου του τῆς Χώρας οἱ μεγάλοι,
 Μὰ τότε μέσα στήν φλακὴν δὲν θέλει νὰ τοὺς βάλῃ.
 Ἐρπαίνει δίχως σύντροφον, διὰ νὰ μὴ γροικουῖσι,
 Κεῖνα, ποῦ μὲ τὴν Ἀρετὴν δὲ νὰ συμβουλευθοῦσι.
 Νὰ περπατῆ ἡ δουλειὰ κρυφά, κάνεις νὰ μὴ γροικήση,
 "Ὡστε νὰ πᾶνε στοῦ Ῥηγός, γιὰ νὰ τοὺς συμπαθήση.
 Καὶ τὴν εὐχὴν του σὰν καλὰ παιδιὰ νὰ τοῦ ζητήξουν,
 Γιὰ νὰ τοὺς δώσῃ δέλημα σ' ἀνδρόγυνον νὰ σμίξουν.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Ὡς μπῆκεν ὁ Ῥωτόκριτος εἰς τὴν φλακὴν, ἀρχίζει,
 Νὰ τῆς μιλή, καὶ σπλαγχνικά νὰ τὴν ἀναντρανίζῃ.
 Λέγει τῆς, τὸ μ' ἐρώτηξες νὰ σοῦ τὸ πῶ, καὶ γροῖκα,
 Πῶ τόβρηκα τὸ χάρισμα, πῶ στήν φλακὴν σου ἀφῆκα,
 Εἶναι δυὸ μῆνες σήμερον, ποῦλαχα σ' κάποια δάση,
 Εἰς τὴν μερὰν τῆς Εὐριπος, κ' εὐγῆκαν νὰ μέ φασι.
 Ἀγρία θηριά, κ' ἐμάλωσα, κ' ἐσκότωσα πὸ κείνα,
 Καὶ ἀπὸ τὰ χέρια μου νεκρὰ ὅλα τὰ πλεῖα πομείνα.
 Μὲ κίνδυνον ἐγλύτωσα, καὶ ὅσ' ὄραν ἐπολέμου,
 Νὰ λυτρωθῶ ἀπὸ αὐτὰ δὲν τ' ὀλπιζα ποτέ μου.

Μὰ βόηθησε τὸ ριζικόν, τ' ἄστρο μ' ἔλυπηθῆκα,

Κ' ἐσκότωσα, κ' ἐζήγωζα, καὶ ἀλάβωτον μ' ἀφήκαν.

Δίψαν μεγάλην γροίκησα στὸν πόλεμον ἐκείνου,

Γυρεύοντας νὰ βρῶ δροσιάν, ἔσωσα σ' ἓνα πρίνον.

Καὶ παρεμπρὸς ἐφάνη μου, κουτζουναράκι κτύπα,

Σιμώνω, βρίσκω τὸ νερὸ τοῦ χαρακιῦ τὴν τρύπα.

Ἡπιά το, κ' ἐδροσίσθηκα, κ' ἐπέρασέ μου ἡ δίψα,

Μὰ ποῦρι καὶ ἄλλα βάσανα ἐτότες δὲν μοῦ λείψα.

Κάθησα νὰ ξεκουρασθῶ σιμὰ στὸ κουτζουναρί,

Ὅταν γροικῶ ἀναστεναγμὸν καὶ μίσμα τῆ ἀρρώστιάρη.

Καὶ μπαίνω μέσα στὰ δένδρα, πῆσαν κοντὰ στὴν βρύσι,

Διὰ νὰ βρῶ, καὶ γιὰ νὰ δῶ ἐκείνου, ὅπου μίσει.

Βρίσκω ἓνα νεῖον ὠραιοπλουμον, πῆλαμπε σὰν τὸν Ἥλιο,

Κ' ἐκείτετο ὀλομάτωτος ἐμπρὸς εἰς ἓνα σπήλιο.

Σγουρά, ξαυθάγει τὰ μαλιά, κ' εἰς τὰ σωθέματά του,

Μ' ὅλου ὀπούτον σὰν νεκρὸς ἔδειχνε ἡ ὀμορφιά του.

Καὶ δυὸ Σηριά στὸ πλάγι του ἦσανε σκοτωμένα,

Καὶ τὸ σπαθὶ καὶ τ' ἄρματα ὅλα του ματωμένα.

Σιμώνω, χαιρετῶ τανε, λέγω του, ἀδελφι γειά σου,

Ἠντᾶχεις καὶ ἀπονέκρωσες; πῆναι ἡ λαβωματιά σου;

Τὰ μάτιά του εἶχε σφαιλιστὰ, τότε τ' ἀναντρανίζει,

Κ' ἐθώριε, δίχως νὰ μιλή, καὶ στὸν λαιμὸν του γγίζει.

Μὲ τὸ δακτύλι δυὸ φοραῖς ἔδειχνε νὰ γνωρίσω,

Πῶς εἶναι ἐκεῖ ἡ λαβωματιά, νὰ δῶ νὰ βοηθῆσω.

Τὸ στῆθός του ξαρμάτωσα, καὶ μιὰ πληγὴ τοῦ βρίσκω,

Δαμάκιν ἀποκατωθιὸ ἀπὸ τὸν οὐρανίσκο.

Ὀλίγο καὶ οὐδὲ τίποτε τὸν εἶχε δαγκαμένον,

Μᾶθελεν ἔχει τὸ Σηριὸ δόντι φαρμακεμένον.

Κ' ἐπῆρέν του τὴν δύναμιν, καὶ τὴν πνοήν του ἐχάσε,

Καὶ τὸ φαρμάκι πέρασε, καὶ μέσα τὸν ἐπιάσε.

Καὶ ἀγάγια ἀγάγια γάνετο, σὰν τὸ κερί ὅταν σβύνει,

Ἐκλαψα, κ' ἔλυπηθῆκα πολλὰ τὴν ὥρα κείνη.

Σάν ἀδελφόν μου καρδιακόν τόν ἔκλαιγα, κ' ἐπόνουν,
 Οἱ πόνοι, δάκρυα, κλαῦματα ἄνθρωπον δέν γλυτώνουν.
 Ἐψυχομάχει, κ' ἔδειχνε, νά στέκω μὴ μισέσω,
 Κ' ἐθάρρει, πῶς ἔτοια πληγὴ ἐμπόρου νά γιатρέψω.
 Εἰς τούτα τὰ βαρέματα, πούτου νά ξεφυγίστη,
 Μοῦδειχνε, πῶς ἐκεῖ κοντὰ θέλει νά μοῦ μιλήσῃ.
 Σιμώνω, καὶ φιλῶ τονε, Σωρῶ καὶ ἀναδακρυώνει,
 Τὸ στόμα μὲ τὸ στόμα μου περιλαμπαστὰ σιμώνει.
 Κ' ἔπασχε καὶ ἀνδριεύετο διὰ νά μοῦ μιλήσῃ,
 Μὰ τὸ φαρμάκι τῆς πληγῆς δέν δὲ νά τὸν ἀφήσῃ.
 Δείχνει μου τὸ δακτύλι του, πούχε τὸ δακτυλίδι,
 Κ' ἐγνώρισα πῶς χάρισμα σάν φίλος μοῦ τὸ δίδει.
 Μὰ δέν τὸν βιάστα ἡ καρδιά, νά δὲ νά τοῦ τὸ βγάλω,
 Μὰ μετὰ κείνο ἤθελε στὸ μνηῆμα νά τὸν βάλω.
 Λέγω του, ν᾿ ἄχῃ ὑπομονή, νά τὸ φορῆ στὴν χέρα,
 Καὶ νά μὴθὲν πικραίνεται εἰς ὃ, τι τ' ἄστρο φέρα.
 Ὡς μ' ἄκουσε, μαζώχθηκε, κ' ἔδειξε νά μανίσῃ,
 Καὶ νά μακρύνω ποδεκεῖ δέν θέλει νά μ' ἀφήσῃ.
 Ἐκλαιγε, καὶ ἀνεστέναζε μὲ κουρασά μεγάλη,
 Ἐπασχε, κ' ἐδοκίμαζεν ἐκεῖνος νά τὸ βγάλῃ.
 Σάν εἶδε πῶς δέν ἤμπορεῖ, μοῦ ξαναδείχνει πάλι,
 Κ' ἐπιάσε τὸ δακτύλι μου, πούθελε νά τὸ βάλῃ.
 Βγάνωτο μὲ τὰ κλαῦματα ἀπ' τ' ἀργυρὸ δακτύλι,
 Καὶ δίδωτούτο, πιάνειτο, σιμώνειτο στὰ χεῖλη.
 Φιλεῖτο μ' ἀναστεναγμούς, καὶ ἀπέκει μοῦ τὸ δίδει,
 Καὶ τῶπιασα ἀπ' τὸ χέρι του κ' ἐγὼ τὸ δακτυλίδι.
 Τότε μιὰ σιγανὴ φωνὴ μόνου τ' αὐτιά μου ἀκούσα,
 Καὶ εἶπασιν τὰ χεῖλη του, σὲ ἔχασα Ἀρετοῦσα.
 Ἄλλα δυὸ λόγια μίλησε, εἰς ὄρκον ποῦ ἐμῶσα,
 Μὰ δέν τὰ ξεκαθάρισα, κ' ἐμπέρδευέ του ἡ γλῶσσα.
 Ἐτοῦτο εἶπε μοναχά, κ' ἐτέλειωσε ἡ ζωὴ του,
 Καὶ μὲ πικρὸ ἀναστεναγμὸν εὐγῆκεν ἡ ψυχὴ του.

Τοῦτα τὰ χέρια ποῦ σωρεῖς, λάκκον ζημιῶ τοῦ σκάψαν,
 Τοῦτα τὸν ἐσηκώσασι, καὶ τοῦτα τὸν ἐθάψαν.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὡς τ' ἄκουσεν ἡ Ἀρετὴ, ὦρα λιγάκι στάθη,
 Ἀμίλητη, καὶ ὁ πόνος τῆς τὴν ἔκαμε κ' ἐχάθη.
 Κ' ἔτοιμας λογιῆς εἰς τῆς καρδιᾶς τὰ βάθη τὴν ἐπιάσε,
 Ποῦ πόμεινε σὰν τὴν νεκρὴν, τὴν ἀναπνοϊάν τῆς ἐχάσε.
 Ἀσάλευτη στοχάζετο, μὰ δίχως νὰ μιλήσῃ,
 Καὶ ὁποῦ τὴν ἤθελεν ἰδῆ, δὲν ἤθελε γνωρίσῃ,
 Ἡ ἄνθρωπος εἶν', ἢ ζωγραφιά, ἢ ξύλο εἶν', ἢ λίθος,
 Τόσα πολλὰ ἐχάθηκε στοῦ πόνου τῆς τὸ βύθος.
 Τὰ δάκρυά τῆς ἀποφρίξασι, κ' ἡ πίκρα τῆς τὰ χώνει,
 Καὶ τοῦτο ἔχουν φυσικὸν πάντα οἱ μεγάλοι πόνου.
 Ἡ γλῶσσά τῆς εἶναι ἀσάλευτη, τὰ χεῖλη δὲν μιλοῦσι,
 Τὰ μάτια θαμπωθῆκασι, δὲν βλέπουν πλεῖο νὰ δοῦσι.
 Σὰν ἔταν κἀνὴ τὴν πληγὴν στὴν σάρκα τὸ μαχαῖρι,
 Ποῦ μπρὸς τὸ αἷμα σύρνεται εἰς τῆς καρδιᾶς τὰ μέρη.
 Καὶ ἀπέκει τρέχει στὴν πληγὴν, σὰν τὴν καρδιάν βλέπῃσῃ,
 Κ' εὐγαίνει ἀπέξω, καὶ κινᾷ, σὰν τὸ ἐρμηνεύει ἡ φύσις.
 Ἐτῆ καὶ αὐτῆς πρὸς τὴν καρδιάν τὰ δάκρυά τῆς ἐσυρθηῖκαν,
 Καὶ ἀπέκει ἀπ' τὰ μάτια τῆς σὰν ποταμὸς εὐγῆκαν.
 Ὡσὰν ἀφορμαρὰ σωρεῖ σὲ μιὰ μεριά κ' εἰς ἄλλη,
 Ὡσὰν ἔταν ξυπνᾷ κἀνεῖς, κ' ἔχει τοῦ ὕπνου ζάλη.
 Ἐπάνω κάτω συντηρᾷ, δεξιὰ ζερβά γυρίζει,
 Καὶ ἀπέκει μὲ τὰ κλαύματα ἔτοιμας λογιῆς ἀρχίζει.
 Ἐπλήθυνε ἡ ἀποκοτιά, κ' ἐχάθηκεν ἡ τάξις,
 Τὸν νοῦν τῆς ἐγραῖκα σὰν πουλὶ νὰ φύγῃ νὰ πετάξῃ.
 Κἀνεῖνα πλεῖο δὲν ντρέπεται, κἀνεῖνα δὲν φοβᾷται,
 Καὶ μὲ τοὺς ἀναστεναγμοὺς τὰ πάθη τῆς διγᾷται.

ΑΡΕΤΟΤΣΑ

Ρ'ωτόκριτε, τί δέλω πλειὸ τὴν ζῆσιν νὰ μακραίνω,
 Ποιά ἐλπίδα πλειὸ μου πόμεινε, καὶ δέλω ν' ἀναμένω ;
 Δίχως σου πῶς εἶν' ἔμπορετό, στὸν κόσμον πλειὸ νὰ ζήσω ;
 Ἀνάθεμα τὸ ροιζικὸν στὰ φύλαγεν ὀπίσω .
 Μὲ τὴν ζωὴν σου εἶχα ζωὴν, καὶ μὲ τὸ φῶς σου θάουρου,
 Τὰ πάθη μου θυμῶντάς σου ἐπέρουου σὰν ἡμπόρου .
 Τὸν ἑαυτὸν μ' ἀρνήθηκα, καὶ μετὰ σένα ἤμου,
 Στὸ δέλημά σου βρῖσκετο θάνατος καὶ ζωὴ μου .
 Εὐπυς μὲ σ' εἶχα μὲς στὸν νῦν, κοιμῶντας, σ' ὄνειρό μου,
 Κ' ἐτούτη ἡ θύμησι ἦτονε πάντα τὸ γιαιτρικὸ μου .
 Ἀρνήθηκα τὰ πλοῦτη μου, τὸν Κύριον, καὶ τὴν Μάννα,
 Ποτὲ δὲν ἐβαρέθηκα τὰ πάθη, ποῦ μου κάνα .
 Θυμῶντάς σε, Ρ'ωτόκριτε, πῶς μούσαι νοικοκύρις,
 Ἐγίνουσουν καὶ μάννα μου, ἐγίνουσουν καὶ κύρις .
 Μὲ τὸ παλέτζι ἐντύθηκα, κ' εἰς τ' ἄχρα κοιμοῦμαι,
 Καὶ τὴν φτωχίαν δὲν τὴν ψηφῶ, τὲς πόνους δὲν βαριῶμαι .
 Γιὰ σένα ἀφῆκα τ' ἀφεντιαῖς, κ' ἐμίσησα τὰ πλοῦτη,
 Γιὰ σένα μὲ σφαλίσασιν εἰς τὴν φλακὴν ἐτούτη .
 Γιὰ σένα ἀνεστέναζα, γιὰ σένα εἶχα πόνους,
 Διὰ σένα βασανίζομαι σήμερον πέντε χρόνους .
 Ταῖς πίκραις δὲν ἐγύρευα, τοὺς πόνους δὲν ἐγροίκουν,
 Μὲ τὴν δικὴν σου θύμησιν τὸ ροιζικὸν ἐνίκουν .
 Μοῖρά μου κ' ἦντα λείπεσαι, νὰ κάμης πλειὸ σ' ἐμένα ;
 Τὴν σήμερον μ' ἐνίκησες, ὄχι στὰ περασμένα .
 Οὔ, τι καὶ ἂν εἶχα πῆρες τα, ἦντ' ἄλλο σου πομένει .
 Κ' ἦντ' ἀναμένει πλειὸ νὰ θῆ, ἕνας ὅπου κερδαίνει ;
 Ἐνίκησες τὸν πόλεμον, ὅπουγες μετὰ μένα,
 Καὶ δὲν σ' ἐψήφουν ὡς ἐδῶ σὰ μουγες κατωμένα .
 Πάντα πολέμου δυνατὰ, καὶ ἤλπιζα νὰ νικήσω,
 Μὰ σήμερον μ' ἐνίκησες στὰ φύλαγες ὀπίσω .

Καὶ ἀκόμη θέλεις με νὰ ζῶ, ὄχι γιὰ νὰχω ζῆσι,
 Μὰ γιὰ νὰ βασανίζωμαι σ' ἔτοια μεγάλη κρίσι.
 Ἐγὼ δὲν σὲ φοβοῦμαι πλεῖο, οὐδ' ὁ νοῦς μου σὲ λογιάζει,
 Ἐπειὴ ἡ ἐλπίδα ὅπου βρεθῆ, τὸν φόβον συντροφιάζει.
 Μὰ δὲ πῶς κείνη μίσησε, καὶ ἀπ' τὴν καρδιάν μου χάθη,
 Ἐγὼ δὲν τὰ φοβοῦμαι πλεῖο τοῦ ροιζικοῦ τὰ πάθη.
 Σήμερον ἔμειν' ἄφοβη, δὲν ἔχω πλεῖο ἢντ' ἐλπίζει,
 Τὸ ροιζικὸν δὲν τὸ ψηφῶ, ἡ μοῖρα δὲν μ' ὀρίζει.
 Μοῖρα, δὲν σὲ φοδῶμαι πλεῖο, καὶ ὅ, τι καὶ ἂν θέλῃς κάμε,
 Καὶ ἂν μὲ γυρεύῃς, νὰ μὲ βρῆς, λέγω σοι, πῶς ἐπάμαι.
 Καὶ δὲ νὰ παρῶ θάνατον, καὶ ἀπήτης ἀποθάνω,
 Κάμε τὸ πλεῖα χειρότερον εἰς τὸ κορμὶ μου πάνω.
 Εἰς τὰ βουνα ἄς μὲ ρήξουσι, καὶ τὰ θηρία ἄς μὲ φᾶσι,
 Ἡ ἀπονιά σου νὰ γασῆ, κ' ἡ γνώμη νὰ χορτάσῃ.
 Ζῶντά μου μ' ἐδυσκόλευες τὸν ἀγαπῶ ν' ἀφήσω,
 Μάλπιζα μὲ τὸν θάνατον κ' ἐγὼ νὰ σὲ νικήσω.
 Νὰ πάγῃ ἡ ψυχὴ νὰ τότε βρῆ, μ' ὅλον πῶς μὲ κατέχεις,
 Ἐπειὴ εἰς τὴν ψυχὴν μας δύναμιν καὶ μπόρῃσιν δὲν ἔχεις.
 Δὲν εἶν' στὸν Ἄδην ροιζικά, δὲν εἶν' στὸν Ἄδην μοίραις,
 Δὲν εἶν' στὸν Ἄδην κέρδητα, καὶ σώνει σε ὅτ' ἐπήρες.
 Ῥωτόκριτε, ξεψύχησες κ' ἀπέθανες στὰ ξένα,
 Ἦντ' ἄλλο πλεῖο μοῦ πόμεινε, ὡσὰν ἐχάσα ἐσένα;
 Καὶ ἄς ἤθελα βρεθῆ κ' ἐγὼ στὸν τόπον τοῦ πολέμου,
 Νὰ μοῦ φωνάξῃς, Ἀρετή, ἔλα καὶ βόηθησέ μου.
 Νὰ τρέξω μὲ τὰ τέσσαρα, καὶ ὡς ἀστραπὴ νὰ σώσω,
 Καὶ μὲ τὰ μέλη μου, ὄχ' ἀλλοιῶς, βοήθειάν νὰ σὲ δώσω.
 Καὶ ὡς ἀνοιξε τὸ στόμα του τ' ἄγριο θηριὸν ν' ἀράσῃ,
 Νὰ βάλω γὰρ τὸ χέρι μου, κ' ἐσὲ νὰ μὴ δαγκάσῃ.
 Μάτογε κρίμα καὶ ἀδικιὰ, Ῥωτόκριτε, μεγάλη,
 Μέσα στὰ δάση νὰ χαθοῦν, νὰ νεκρωθοῦ ἔτοια κάλλι.
 Καὶ ἄς ἤθελάμαι ἡ πτωχὴ εἰς τὰ προσκέφαλά σου,
 Νὰ σ' ἀκλουθῶ πραήτερα στ' ἀπομυσιέματά σου.

Γιὰ νὰ σοῦ κάμω συντροφιά, νὰ πηαίνωμεν ὁμάδι,
Τὸ δὲν ἐκάμαν τὰ κορμιά, νὰ κάμῃ ἡψαῖς στὸν Ἄδη.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἦθελε καὶ ἄλλα νὰ τοῦ πῆ, μὰ ἡ ὁμιλιά δὲν σώνει,
Πέφτει στὴν γῆ ἄσπρη κρυγιά, πλειὰ παρ' ἀπὸ τὸ χιόνι.
Καὶ πλειὸ δὲν εἶχεν ἀναπνοϊάν, κ' ἡ αἴσθησί τ' ἔζη ἐχάθη,
Καὶ ὅλο τὸ αἷμα σύρθηκε πρὸς τῆς καρδιάς τὰ βάθη.
Τ' ἄλλα τῆς μέλ' ἦσαν νεκρά, μόνο ἡ καρδιά σπαράσσει,
'Ετρόμαξ' ὁ Ῥωτόκριτος μὴν πᾶ καὶ τήνε χάσῃ.
Ε' συρρε γένεια καὶ μαλιά, τὰ βαλε ὁ νοῦς του φέγει,
Πειδὴ καὶ τέτοια πράγματα ἤθελε νὰ τῆς λέγῃ.
Ε' δέρνετο κ' ἡ Νέυνα τῆς, στὰ χέρια τὴν ἐκράτει,
Λογιάζοντας πῶς εἶν' νεκρή, φιλεῖ, ἀποχαιρετᾶ τῆ,
Καὶ μοιρολόγι θλιβερόν τ' ἔλεγε νῆ καυμένη,
'Ελόγιασε, κ' ἐθάύρει το, πῶς νᾶναι ποθαμένη.
Πῆρ' ἄπλωσε στὸ στήθος τῆς, κ' ἐσπάρασσε ἡ καρδιά τῆς,
Μ' ἀκόμη ἀπὸ τὸ στόμα τῆς μακροῖτο ἡ ὁμιλιά τῆς.
Ὡ' πόσον εἶναι βαρετὸν καὶ δυνατὸν περίσσα,
Καὶ πῶς κατέχουν νὰ τὸ παῦν ἐκεῖνοι π' ἀγαπήσα.
Νᾶλθη φωτιά στὰ μέλη τους, πόσον καυμὸν ἀφίνει,
Καὶ νὰ μιλήσῃ δὲν μποροῦν, καὶ γινῶσις νὰ τὸ κρίνῃ.
Δὲν ἦτονε παράξενον, ἂν εἶν' κ' ἡ Ἀρετοῦσα,
Τέτοιας λογῆς ἀπέμεινε σ' ὅ, τι τὰ αὐτιά τ' ἔζη ἀκοῦσα.
Ε' ξελιγώθη, στρέφεται, λέγει ἡ γλυκειά τῆς γλῶσσα,
' Ἀληθεῖα, Ἐρωτόκριτε, θηριὰ σὲ θανατῶσα;
Τὰ δάκρυα ὀπούσαν ἄλλη μιὰ εἰς τὰ βαθυὰ χωσμένα,
Τόπον εὐρίκασιν ἐδὰ κ' ἐτρέχασιν κ' εὐγαῖνα.
Καὶ σιγανὰ κινήσασιν, καὶ ἀρχῆσαν κ' ἐπληθαῖναν,
Σὰν νερουλάκι λαμπυρὸν ἐτῆ καθαρία βγαῖναν.
Ἀπὸ τὴν ἄλλη ὁ Ῥώκριτος πάραυτα ἀνεστάθη,
Καὶ δὲν τοῦ φαίνεται καιρὸς, νὰ τὴν κρατῆ στὰ πάθη.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Λέγει, Ἄρετή, τὰ μούτσασες ἐξελησημονηθῆκα,
 Γιατ' ἦλθα ἀπὸ τὴν ξενιτειάν, ἐπῆρες τόση πίκρα;
 Ἄλλοίμονο ὅποιος γελασθῆ, νά'χη εἰς γυναῖκα ἐλπίδα,
 Καὶ πούναι τὰ ὅσα μούταξες στὴν σιδηρὴν θυρίδα;

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὡς τ' ἄκουσεν ἡ Ἄρετή, σκολάζει, πλειὸ δὲν κλαίγει
 Καὶ ὡσάν ἀφορμαρὰ ῥωτᾷ, ἦντάναι ποῦ τῆς λέγει;
 Ἐλαμψεν ὁ Ῥωτόκριτος, βγάνωντας τὸ μελάνι,
 Πάλι τὴν πρώτην ὠμορφίαν τὸ πρόσωπόν του πιάνει.
 Χρυσᾷ γενῆκαν τὰ μαλιά, τὰ χέρια μαρμαρένια,
 Κ' ἡ ὄψι του ἀσπροκόκκινη, τὰ κάλλη ζαχαρένια.
 Γνωρίζει τον ἡ Ἄρετή, καλὰ τὸν ἐνθυμᾶται,
 Μὰ δὲν κατέγει, ξυπνητὴ εἶναι, ἢ νὰ κοιμᾶται.
 Ξαναλιγώνεται ἡ πτωχὴ ἀπ' τὴν χαρὰν τὴν τόση,
 Κ' ἔκλινε μιὰ καὶ δύο φοραῖς χαμαὶ στὴν γῆν νὰ δώση.
 Ἀγκαλιαστὴν τὴν ἔπιασεν ἡ Νέννα τζ' ἡ Φροσύνη,
 Κρατεῖ τὴν νὰ τζ' ἀποδιαβῆ ἡ λιγομάρα κείνη.
 Ἐστεκεν ὁ Ῥωτόκριτος, δὲν θέλει νὰ σιμώση,
 Καὶ ἀνέμενε τὴν Ἄρετὴν, θέλημα νὰ τοῦ δώση.
 Ἐξελιγώθη, στρέφεται, μὲ σπλάγγνος τὸν ἐθώρει,
 Καὶ νὰ μιλήσῃ ἀπ' τὴν χαρὰν ἀκόμη δὲν ἐμπόρει.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Σὰν ἐπαρασυνήφερε, ἐς εἶσαι ποῦρε, λέγει;
 Ἄπαρθηνὰ πῶς σὲ θωρῶ; ἢ ὄνειρο μὲ παιδεύει;
 Ἢ κομπωμένος λογισμὸς σήμερον μὲ πειράζει;
 Ἢ φαντασιὰ φαντάζει με, καὶ δείχνει πῶς σοῦ μοιάζει;

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τὰ μάτια τζη ἀπὸ τὴν χαρὰν ποτάμι κατεβάζαν,
 Καὶ μὲ τὰ δάκρυα ποῦδ' ἄνευ τὴν πρώτην δὲν ὁμοιάζαν.
 Τὰ πρῶτα βγάζαν σὰν θερμὸ πικρὰ φαρμακεμένα,
 Καὶ τοῦτα τρέχαν ὀροσερὰ, γλυκὰ καὶ ζαχαρένια.
 Σὰν τὸ λουλουῖδι, τὸ μορφο παρ' ἄλλο ἢ φύσις κάνει,
 Κ' ἔλθη ἄνεμος μὲ τὴν χιονιά νὰ τὸ ψυχομαράνη,
 Κ' ἡ ὀμορφιά του χάνεται, τὴν μυρωδιὰν δὲν ἔχει,
 Ὅσ' ὄραν εἶναι ἀνεμικὴ, καὶ ὅσ' ὄρα χιόνι βρέχει.
 Μὰ τὸ βγῆ ὁ ἥλιος νὰ τὸ δῆ, κ' ἡ ζέστη νὰ τοῦ δώσῃ,
 Καὶ νὰ ὀμορφῆσῃ τὸ ζημιό, τὰ φύλλα νὰ ξαπλώσῃ,
 Τὸ χιόνι, ποῦ τριγύρου του χαμαὶ νερὸ τοῦ ρίχνει,
 Τὴν μυρωδιὰν, τὴν ὀμορφιάν ὡσὰν καὶ πρῶτα δείχνει.
 Ὅλαις ταῖς χάρες ὡσὰν βγῆ ὁ ἥλιος τοῦ ταῖς δίδει,
 Ποῦ τὸ χεν ἄσχημο ἢ χιονιά στῆς νύκτας τὸ σκοτιδί.
 Ἐτ' εἶχαν καὶ τὴν Ἀρετὴν τὰ πάθη μαραμμένα,
 Κ' ἀσούσουμη, καὶ ἀνέγνωρη, κακὰ καταστεμμένα.
 Κ' ἡ σκοτεινιάγρα τῆς φλακῆς, τοῦ λογισμοῦ ἢ κρούτη,
 Πολλ' ἄσχημην ἐκάμασι τὴν ὀμορφὴν τῆς νειότη.
 Μὰ σὰν εἶδε τὸν ἥλιον τῆς μὲσ' στὴν φλακὴν κ' ἐμπῆκε,
 Ἐξαναγίνη τὸ ζημιό, τὴν ἀσχημιὰν ἀφῆκε.
 Ἐγιάγυρεν ἡ ὀμορφιά, ποῦ τ' ἦτον μακρεμμένα,
 Ἐβρασε πάλι, ἀνέζησε, ὀπουτὸν χιονισμένα.
 Ἐκλαιγε, δὲν ἐχόρταινε, νὰ τοῦ μιλή τὸς πόνους,
 Ποῦ βάστα διὰ λόγος τὸς τὸς καιροὺς καὶ χρόνους.
 Ἐκλαιγε καὶ ὁ Ῥωτόκριτος τὰ πάθη τῶν κινδύνων,
 Βλέπωντας, πῶς εὐρίσκετο μιά του κυρὰ γιὰ κεῖνον.
 Κ' ἦντ' ἀσχημιὰγε καὶ ἀτζαλιὰ τὸ ρούχον ὀπού φορεῖ,
 Καὶ ἀπὸ τὰ νύχια ὡς τὴν κορφὴν κλαίωντας τὴν ἐθώρει.
 Ἐπάψασι τὰ κλαῦματα, καὶ τῆς χαρᾶς ἡ ζάλη,
 Ταῖς πρώταις τοὺς ἀθηβολαῖς ξαναμιλοῦσι πάλι.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Ἄ'με πῆς, λέγει ἡ Ἀρετῆ, γλήγωρα τοῦ Κυροῦ μου,
 Πῶς νὰ σέ πάρω γι' ἄνδρα μου ἔβαλα ἔδὰ στὸν νῆ μου.
 Καὶ ἄς πέμψη νά'λθῃ συντροφιά, καὶ τ' ἀκριδιά μου ῥῆχα,
 Πῆ πάντα γιὰ ξεφάντωσες, καὶ γιὰ ταῖς σκόλαις μῆχα.
 Νὰ στολισθῶ, καὶ νὰ πλυθῶ, καὶ νά'λθω στὸ παλάτι,
 Γιατ' εἶμαι βῆρκα καὶ πηλά καὶ ὄλο ἀτζαλιαῖς γεμάτη.
 Μὰ νὰ μοῦ γγιῆξῃς, κάτεχε, ἀκόμη δὲν σ' ἀφίνω,
 Ὅστε νὰ δώσῃ ὁ Κύρις μου τὸ Δέλημα ἐκεῖνο.
 Νὰ συμπαθήσῃ σέ, κ' ἐμέ, τὸ βάρος του νὰ λυώσῃ,
 Κ' ἡ ὄργιτα τῆς μάννας μου κ' ἡ μάχη νὰ τελειώσῃ.
 Μαύρισε πάλι, ἀσχήμισε, κάνεις μὴ σέ γνωρίσῃ,
 Κ' ἐκεῖνα, ποῦ περνοῦν κρυφά, πάγει καὶ μολογήσῃ.
 Καὶ ἐμπρὸς στὸν Κύριον μου ὕστερα νὰ ξεμολογηθοῦσι,
 Ποιὸς εἶσαι νὰ γνωρίσουσι, καὶ τότε νὰ σέ δοῦσι.
 Νὰ τοὺς φανῆ παραξενου, νὰ τὸ θαυμάσουν ὅλοι,
 Νὰ ξετελειώσῃς μὲ τιμαῖς τοῦ γάμου μας τὴν σκόλη.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐπιασεν ὁ Ῥωτόκριτος, τ' ἄλλο φλασκί, καὶ βάνει,
 Εἰς τὰ μαλιά, καὶ πρόσωπο, σὰν πρῶτα τὸ μελάει.
 Ἐγίνῃ πάλ' ἀνέγνωρος, κ' οἱ ἀπέξω δὲν γροικοῦσι,
 Ἐκεῖνα ποῦ γενήκασι, κ' ἐκεῖνα ποῦ μιλοῦσι.
 Κρυφῆ χαρᾶχει ἡ Ἀρετῆ, κρυφῆ χαρὰ ἡ Φροσύνη,
 Τὸ πεθυμοῦσαν τ'ς οὐρανοῦς, χαμαὶ στὴν γῆν ἐγίνῃ.
 Σὰν βγῆκεν ἔξω, ἀπ' τὴν φλακὴν ὁ Ῥώκριτος εὕρισκει,
 Τοὺς φρόνιμους τοὺς Γέροντας, δίδει τοὺς τὸ κανίσκι.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Λέγει τοὺς, ἐσθυβάσθηκε τοῦ Ῥήγα ἡ θυγατέρα,
 Ὁ γάμος νὰ ξετελειωθῇ ἐτούτην τὴν ἡμέρα.

Τὰ δύσκολα, καὶ τὰ βαρῦνὰ ἐδᾶναι ἀναπαύμενα,
Καὶ ἀνδρατρὸς Βελημητικὰ θέλει νὰ πάρῃ μένα.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Χαράν μεγάλην καὶ πολλήν οἱ Γέροντες ἐπῆραν,
Καὶ κράζουσι τὴν Ἀρετὴν μεγάλην καλομοῖραν.
Πάγει ἡ λαλιὰ τοῦ Βασιλείου, σκορπᾷ σ' ὅλην τὴν χώρα,
Ὡς εἰς τὸν γάμον τῆς Ἀρετῆς ἐδάλθει ἡ καλὴ ὄρα.
Τίς πληλαεῖ τὴν μίαν μεριά, καὶ τίς γλακᾷ στήν ἄλλη,
Ὅλοι περιωρισθήκασιν μὲ τῆς χαρᾶς τὴν ζάλη.
Γροικᾶτο καὶ ὁ Πολύδωρος, παράξενο τοῦ φάνη,
Ὡς μ' ἄλλον ἄνδρα ἢ Ἀρετὴ ἔσμιξεν γάμου κάνει.
Ἐκλαψε, κ' ἀνεδάκρυωσε, καὶ βαρυναστενάζει,
Καὶ οὐδὲ γελᾷ ἔδὲ χαίρεται, μὰ σὰν θλιμμένος μοιάζει.
Καὶ πρᾶγμα ποῦ δὲν ἤλπιζε, γροικᾷ τὴν ὄρα κείνη,
Καὶ γιὰ τὸ φίλο λόγιαζε, ποῦ νᾶναι, κ' ἦντα γίνη.
Δυὸ μῆνες ἀπεράσασιν, ὁποῦ τὸν στρατηλάτη,
Στὴν Εὐρίπω ὁ Ρωτόκριτος χωσμένος τὸν ἐκράτει.
Καὶ οὐδὲ μαντάτο, οὐδὲ γραφὴ δὲν ἐπεμψε νὰ μάθῃ,
Κ' ἐλόγιαζε καθημερῶν, κ' ἐθάρρει, πῶς ἐχάθη.
Κ' ἦτον θανάτου μαχαιριά ἢ παῖδα ποῦ τὸν κρίνει,
Μὴν ξεύρωντας, ὁ φίλος του ποῦ νᾶναι, κ' ἦντα γίνη.
Ὅλοι στήν χώραν χαίρονται, κ' ἐτοῦτος εἶν' θλιμμένος,
Ἐτοῦτος, καὶ ὁ Πεζόστρατος ὁ κατασφαλισμένος.
Κ' οἱ δυὸ γροικῶσαν ταῖς χαραῖς τῆς γάμου, καὶ ὅ,τι κάνουν,
Καὶ μαχαιριαῖς ἀγιάτρευταις εἰς τὴν καρδίαν ἐδᾶναν.
Κρατοῦν τὴν πίκραν τῆς χωστὴν, κάνεις δὲν τῆς γνωρίζει,
Γιατὶ φοβοῦντονε πολλὰ τὸν Ρῆγα, ποῦ τῆς ὀρίζει.
Ἐπῆγεν ὁ Ρωτόκριτος τοῦ Ἀφέντη τὰ μαντάτα,
Σκύπτει περιλαμβάνει τον, καὶ ὀλόχαρος γροικᾷ τα.
Ἡ ἀγριοσύνη ἡμέρωσε, δὲν στραφτεῖ πλειό, δὲν βρέχει,
Τὴν Ἀρετοῦσα ὁ Κύρις τῆς καλὸ παιδὶ τὴν ἔχει.

Ε'πάψασιν οί λογισμοί, ποῦ τὸν ἐτυραννοῦσα,
 Πάλι στὰ φύλλα τῆς καρδιάς ἐμπῆκε ἡ Ἀρετοῦσα.
 Εὐκόλον εἶναι στὸ παιδί, μὲ τὸν γονὴν του ἂν σφάλῃ,
 Καὶ τῆ ὀργισθῆ, στὸ σπλάγγνος τὸ νὰ τὸ γιαγύρῃ πάλι.
 Τουτᾶν' τῆς φύσις τὰ κρυφά, βρίσκειται ὅπ' τὰ γυρεύει,
 Καὶ ἂν εἶν' καὶ ὁ Κύρις τὸ παιδί κάμμιὰ φορὰ παιδεύει.
 Μὲ τὸν καιρὸν σχολάζεται ἡ μάχη, καὶ τελειώνει,
 Καὶ τὸ κακὸν ὁποῦ γραψε, μ' ἄλλο καλὸ τὸ λυώνει.
 Εἰς ἓνα πρᾶγμα μοναχὰ συμπάθειο δὲν εὐρίσκει,
 Ὅταν τὸ σφάλμα στὴν τιμὴν πληγώνει, καὶ βαρῖσκει.
 Τοῦτο δὲν ἔχει γιατρικά, γιατί πολλά πληγώνει,
 Οὐδὲ παστρεύεται ποτὲ, ἐκεῖ ποῦ ἀναμουρδώνει.
 Τὴν Ἀρετοῦσα στὴν φλακὴν ὁ Κύρις τῆς τὴν ἔχει,
 Γιατί δὲν δὲ νὰ πανδρευθῆ, ἀμ' ἄλλο δὲν κατέχει.
 Καὶ ἂν εἶχε κακοφόρεςες, δίχως Σεμέλιον ἦσαν,
 Ἐύλα δὲν εἶχαν ἡ φωτιαῖς, καὶ πάραυτας ἐσβύσαν.
 Μὰ δὰ ποῦ τοὺς ἐμήνυσε, νὰ πανδρευθῆ πῶς δέλει,
 Ὅλα γενῆκαν ζάχαρη, ὅλα γενῆκαν μέλι.
 Κ' ἐλάφρυνε τὸ βάρος τους κ' οἱ πόνοι τους ἐγιάνα,
 Κ' ἐλακταρίζαν νὰ τὴν δοῦν ὁ Κύρις μὲ τὴν Μάιννα.
 Πέμπουν τὸ γληγωρότερον στολίστραν νὰ τὴν ντύσῃ,
 Νὰ τῆς στολίσῃ τὸ κορμί, νὰ λάμπῃ, νὰ πλουμίσῃ.
 Καὶ συντροφίαν ἀρχοντικὴν, νὰ τήνε συντροφιάσῃ,
 Καὶ ὄλαις ἡ καλοπίχραις, καὶ ὄλαις ἡ πλούσαις πᾶσι.
 Ἐντύσαν τὴν στὴν φλακὴν, τὰ τζατζαλάτζη ἀφῆκε,
 Ἐλαμψε ὁ κόσμος κ' ἔστραψε, τὴν ὄραν ὁποῦ βγῆκε.
 Φωναῖς, χαραῖς εἰς τὰ στενά τῆς χώρας ἐγροικούνταν,
 Ποῦ πρῶτα τὴν ἐκλαίγασι, καὶ ὅλοι τὴν ἐλυποῦνταν.
 Παρακρατεῖ τὴν ἡ Νέννα τῆς, στολίζεται κ' ἐκείνη,
 Παντᾶναι μὲ τοῦ λόγους τῆς, ποτὲ δὲν τὴν ἀφίνει.
 Ὁ Κύρις τῆς, κ' ἡ Μάιννα τῆς τόσῃν χαρὰν γροικοῦσι.
 Ποῦ ξεπεριωρισθήκασιν, ὥστε νὰ τὴν ἰδοῦσι.

Πάλι στα φύλλα τῆς καρδιάς ἐμπῆκε ἡ Ἀρετοῦσα,
 Σὰν τοὺς ἐβελημάτεψε σ' ἐκεῖνο ποῦ ποθοῦσαν.
 Ἐ΄στεκεν ὁ Ῥωτόκριτος πάντα σιμὰ στοῦ Ῥήγα,
 Κ' ἢ ὄργιταις ἐπάψασι, κ' ἢ μάνιταις ἐφύγα.
 Ἐσίμωσεν ἡ Ἀρετὴ, καὶ μπαίνει στοὶ παλάτι,
 Κ' ἦτον ἡ Νέννα τῆς κοντὰ, κ' ἐκείνη τὴν ἐκράτει.
 Πολὺς λαὸς καὶ ἀρίθμητος, ἦλθε τὴν ὦρα κείνη,
 Πολλὴ βαβοῦρα καὶ χαρὰ εἰς ὄλους τοὺς ἐγένη.
 Γονατιστοὶ τὴν προσκυνοῦν, σὰν ἄστρον τὴν δοξάζουν,
 Χαραῖς καὶ γάμους κ' ἔσιμιξες λέσινε, καὶ φωνάζουν.
 Ἐμπῆκε στοὶ παλάτι τῆς, καὶ ὅλα τὰ πάθη γιάννα,
 Κλαῖσι, καὶ δὲν ῥηνεύουσιν ὁ Κύρις μὲ τὴν Μάννα.
 Θυμῶντας, πῶς τὴν εἶχασι, καὶ πῶς τὴν λησιμονῆσαν,
 Καὶ τῶρα ὁποῦ τὴν ἔρωρουν, τὸν πόνου ἀγροικῆσαν.
 Σὰν ὅταν μαῦρον νέφαλον ἄγριον καὶ θυμωμένον,
 Ἔχει τὸν ἥλιον μ' ἔχθητα στὸ σκότος του χωσμένον,
 Καὶ μὲ τὴν σκοτεινάδα του τὴν λάμπην του μποδίζει,
 Καὶ μὲ βρονταῖς καὶ μ' ἀστραπαῖς τὸν κόσμον φοβερίζει.
 Καὶ ὅταν λογιάζουν καὶ θαρροῦν, νὰ βρέξη, νὰ χιονίση,
 Δοῦσιν ἐξάφνου καὶ χαθῆ τὸ νέφος καὶ σκορπίση,
 Καὶ λαμπυρὸς παρὰ ποτὲ ὁ ἥλιος φανερώση,
 Ξαπλώση ταῖς ἀκτῖνές του, λάμπην καὶ βράσιν δώση.
 Ἐ΄τ' ἦτον καὶ στὴν Ἀρετὴν, τὸ βγῆκεν ἀπ' τὰ πάθη,
 Ἡ καταγκιὰ τοῦ παλατιοῦ ἐσκορπίσε, κ' ἐχάθη.
 Ἐμπῆκε μέσα, κ' ἔλαμψε, κ' ἡ χώρα ἀναγαλλιάσε,
 Ἐνίκησε, κ' ἐκέρδεσε κείνο ποῦ πρῶτα χάσε.
 Σιμώνει στοὺς Γονέους τῆς, καὶ ἐμπρός τους γονατίζει,
 Κλαίει, καὶ ἀναστενάζοντας, τέτοιας λογιῆς ἀρχίζει.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Κύρι, καὶ Μάννα, ἂν ἔσφαλα εἰσὲ καιρὸν κἀνένα,
 Καὶ ἂν σὰς ἐκακοκάρδια, δὲν ἦτον ἀπὸ μένα.

Η' ἀγάπη, ποῦ ἔχω ἐδᾶ σὲ σᾶς, καὶ τὸν καιρὸν ἐκεῖνο,
 Μ' ἔκανε καὶ δὲν ἤθελα ποτὲ νὰ σᾶς μακρύνω.
 Καὶ τῶν Ῥηγάδων ἢ προξενεῖαις πάντα μᾶ δίδαν πίκρα,
 Ἡ ἀγάπη, καὶ τὸ σπλάχνος σας κάθε καιρὸν μ' ἐνίκα.
 Καλλιᾶγα μέσα στὴν φλακὴν νὰ βρίσκωμαι κοντάσας,
 Παρὰ μεγάλη Ῥήγισσα μακρὰ ἀπ' τὴν συντροφιά σας.
 Παντάλπιζα καὶ νὰ βρεθῆ κάνεις στοῦτα τὰ μέρη,
 Μὲ τὴν εὐχὴν σας, καὶ ὄχι ἀλλοιῶς, νὰ τότε κάμω τέρι.
 Καὶ τότε νὰ τὸ πῶ τὸ ναι, νὰ σᾶς καλοκαρδίσω,
 Καὶ πάντα νᾶμαι μετὰ σᾶς, ὄχι νὰ σᾶς ἀφήσω.
 Κ' ἐδᾶ ποῦ ἢ τύχη τόφερε, κ' ἢ δυσκολιᾶς ἐπάψαν,
 Τὰ σωθικά μου γιάνασι, ποῦ ἢ πίκραις μου τὰ κάψαν.
 Πειδὴ κ' εὐρέθη ἄνθρωπος, κ' ἐγλύτωση ἐσένα,
 Τὴν χώραν, καὶ ὅλον τὸν λαόν, καὶ ἀπ' τὴν φλακὴν καὶ μένα.
 Κ' ἔκαμε καὶ τὸν Βασιλεῖο Βλάχο ὅπου καὶ ἂν λάχη,
 Πάντοτε νὰ σὲ προσκυᾶ, νὰ μὴ σοῦ κάνη μάχη.
 Καὶ αὐτὸς, κ' οἱ κληρονόμοι του χαράτζί νὰ πληρώνου,
 Στους τόπους μας διὰ κακὸ ποτὲ νὰ μὴ σιμώνου.
 Κ' ἔβαλε καὶ εἰς κίνδυνον μεγάλον τὴν ζωὴν του,
 Κ' ἐτάξετέ με τέρι τοῦ διὰ τὴν πληρωμὴν του.
 Καὶ θέλει μετὰ λόγουσας νὰ ζήση, ν' ἀποθάνη,
 Ἐβελημάτεψα κ' ἐγὼ σὲ τοῦτο τὸ στεφάνι.
 Κ' εἶδα, καὶ ἐκαλόγησα, πῶς εἶν' πρεπὸ νὰ κάμω,
 Τὸ θέλημά σου Κυρι μου στὸν ἐγνοϊανό μου γάμο.
 Κ' ἐπειδὴ θέλει μετὰ σᾶς νὰ ζήση, ν' ἀποθάνη,
 Συγκλίνομαι, Γουῆ, κ' ἐγὼ σὲ τοῦτο τὸ στεφάνι.
 Καὶ ἂν ἦτον καὶ μικρότερος, τὴν γνώμην μου ἀναπεύω,
 Σὰν θέλει νᾶναι μετὰ σᾶς, ἐγὼ ἄλλο δὲν γυρεύω.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἀγκαλιαστὴν τὴν ἐκρατοῦν ὁ Κύρις μὲ τὴν Μάννα,
 Τὴν ὦρα ποῦ τὰ χεῖλη της ἐτοῦτα ἀναθηθάνα.

Μὲ σπλάγχχνος τὴν γλυκοφιλῶν μὲ σπλάγχχνος τὴν εὐχῶνται,
 Τὴν περασμένην μάνιτα πλειὸ δὲν τὴν ἐνθυμοῦνται .
 Πρὶν γουατίση ὁ Ῥώκριτος, καὶ πρίγου νὰ μιλήση,
 Ἐθέλησε στὸν Κύριν του, καὶ Μάννα νὰ μηνύση .
 Μὲ Δέλημα τοῦ Βασιλειοῦ ἔπεμψε νὰ τοὺς ποῦσι,
 Εἰς τὸ παλάτι τοῦ Ἄφεντὸς ὀγλήγωρα νάλθοῦσι .
 Τὴν ἀφορμὴν δὲν ξεύρουσιν ὁ Ῥήγας, μηδ' οἱ ἄλλοι,
 Ἦντᾶναι καὶ μηνοῦσιν τοὺς μὲ τόσῃ βιὰ μεγάλη .
 Λογιάζουν, πῶς γιὰτ' ἦτονε πρῶτος εἰς τὸ παλάτι,
 Καὶ ὁ Ῥήγας συμβουλάτωρα ἀπ' ὅλους τὸν ἐκράτει .
 Μὰ ἀπόταν ἀποκότησε προξεντηῆς νὰ γίνη,
 Στὸ σπῆτι τοῦ ἦτον σφαλιστὸς ἀπὸ τὴν ὄρα κείνη .
 Μὰ τοῦτον πλειὸν ὁ Βασιλεὺς δὲν στέκει νὰ γυρεύῃ,
 Τὸν λογιισμόν εἶχ' ἐλεύθερον, πλειὸ δὲν τονὲ παιδεύει .
 Ὅλοι τῆς χώρας γυοιάζονται, καὶ πυθιμοῦν νὰ δοῦσι,
 Τὸν κύριν τοῦ Ῥωτόκριτου, κείνο ποῦ δὲ τοῦ ποῦσι .
 Ποτὲ δὲν τὸ λογιάζασι, ὅσοι ἦσαν στὸ παλάτι,
 Πῶς ἦτον τοῦτο τὸ παιδί τοῦ γέρου Πεζοστράτη .
 Αἰμὴ Σαρρόουσαν ὄλοι τοὺς, τὸ πῶς αὐτὸς μηνᾶ του,
 Σὰν γέροντα, καὶ φρόνιμου Δέλει τὴν μαρτυριά του .
 Ἐπῆγαν κ' εἶπασίντουτο, εἰς τοῦ Ῥηγὸς νὰ πάγη,
 Καὶ ὡς τ' ἄκασε ποχλώμιανε μέσα ἢ καρδιά τς σφάγη .
 Κ' ἐλόγιαζε, γιὰ πλείοτερα βάσανα νὰ τοῦ δώση,
 Τοῦ μὴνυσεν ὁ Βασιλεὺς, νὰ πᾶ νὰ ξεφαντώση .
 Ἐκλαψε, καὶ ἀνυστέναξε, καὶ τὴν γυνὴν του κράζει,
 Κ' εἰς τὸ γυοιανὸ ποῦ γροίκησε, χίλια κακὰ λογιάζει .
 Μὰ δὲν μπορεῖ ν' ἀντισταθῆ, ὁ Ῥήγας τὸν ὀρίζει,
 Μ' ὅλον ὅποῦ τὴν ἔχθηρτα καὶ μάχητα γνωρίζει .
 Μὲ τὰ καυμένα σωθικά, μ' ὄψιν ἀποθαμμένη,
 Καταρδινιάζονται κ' οἱ δυὸ, οἱ πολυπικραμένοι .
 Τὰ μαῦρα ροῦγα βγάλασι, μὴν πᾶ οἱ κακοὶ νὰ ποῦσι,
 Τῆ Βασιλειοῦ πῶς στὴν χαρὰν Δλίψιν τοῦ προμηνοῦσι .

Μὲ τὰ κομμένα γόνατα, μὲ τρομασμένα μέλη,
 Ἐπήγασι τοῦ Βασιλείου, νὰ δοῦσι ἦντα τοὺς Δέλει.
 Πολλὰ κλιτὰ τὸν προσκυνοῦν, τὰ πόδια του φιλοῦσι,
 Καὶ σὰν βουβοὶ σταθήκασι, κλαῖσι, μὴ δὲν μιλοῦσι.
 Ὡς τῷ εἶδεν ὁ Ῥωτόκριτος, τρομάρα τότε πιάνει,
 Μέσα ἢ καρδιά του κἀήκε, μὴ ἀπ' ἔξω δὲν τοῦ φάνη.
 Ἐμάθαινε καθημερνὸ, πῶς εἶναι, πῶς περνοῦσι,
 Κ' ἐρώτα μὲ τὴν πονηριὰν συχνὰ νὰ τοῦ τὸ ποῦσι.
 Καὶ γνωστικὰ πορευέτο, διὰ νὰ μὴν γροικήσουν,
 "Ἄλλοι, καὶ δοῦσι τὰ κρυφὰ, καὶ τὰ χωστὰ γνωρίσουν.
 Ἀσφαλτα δίχως σκόνταμμα ἔρριχνε κάθε ζάλο,
 Καὶ πάντα μὲ τὴν φρόνησιν ἔδειχνεν ἓνα γι' ἄλλο.
 Ἐμάθαινε στὸν κύριον του, καὶ μάνναν του ἦντα γίνη,
 Μὰ δὲν ἠμπόρει νὰ τοὺς δῆ, μόνου τὴν ὥρα κείνη.
 Ἀδύναμοι ἦσαν, καὶ χλωμοὶ, καὶ κατηγορημένοι,
 Τότε ποῦ ἐφάνη νὰν καιρὸς, δὲν στέκει ν' ἀναμμένη.
 Καὶ γονατίζει νὰ μιλή κλιτὰ με ταπεινότη,
 Στὴν γλῶσσάν τε τὴν φυσικὴν, στὴν ὁμιλίαν τὴν πρώτη.
 Τὴν μπουκωτὴν καὶ τὴν τρευλὴν, καὶ τὴν τῆσυδὴν ἀφίνει,
 Στὴν ὁμιλιά του τὴν καλὴν, σὰν ἦτον πρῶτα, γίνη.
 Συμπάθειο ζήτησεν ἔμπρὸς στὰ Δέλει νὰ μιλήσῃ,
 Καὶ ὁ Ῥήγας εἶχε πιθυμιά πολλὴν νὰ τοῦ γροικήσῃ.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Λέγει, μεγάλε Βασιλεῖ, θρονὶ τῆς δικαιοσύνης,
 Ἦντ' ἄχες μὲ τοῦ λόγου μου, καὶ ἀλύπητος ἐγίνης;
 Ἦντ' ἄφταισα; κ' ἦντ' ἄκαμα κ' ἦντ' ἄχες μετὰ μένα;
 Καὶ μὲ μεγάλην ἀπονιαὶν μὴ ἐξώρισες στὰ ξένα;
 Ἦντα κακὸ σοῦ κάμαμεν, κ' ἦντ' ἄβαλες σὸ νοῦ σου,
 Κ' ἐξύγωξες τὸν κύριον μου, ποῦτον τοῦ παλατιοῦ σου;
 Καὶ πέντε χρόνοι σήμερον, ποῦ ἡ ὄργιτά σου κράτει,
 Κάνεις μας δὲν ἐπάτησε εἰς τοῦτο τὸ παλάτι.

Μὰ μ' ὄλο ποῦ μ' ἐξώρισες, τ' αὐτιά μου ὅταν τ' ἀκοῦσαν,
 Οἱ Βλάχοι πῶς σέ ἐχθρέψανε, καὶ πῶς σέ πολεμοῦσαν,
 Πόνου μεγάλου στήν καρδιάν ἀγροίκησα καὶ πίκρα,
 Καὶ βάσανα μοῦ δώκασι τὰ πάθη ποῦ σ' εὕρηκα.
 Καὶ δὲν ἐμπόρουν νὰ γροικῶ, πῶς εἶσαι σ' τόση μάχη,
 Καὶ πῶς θεὸς νὰ σοῦ πάρουσι τὴν ἀφεντιάν οἱ Βλάχοι.
 Κ' ἐγὼ νᾶμαι στήν ξενιτειάν κ' ἐγὼ νᾶμαι στὰ ξένα,
 Κ' ἐξελησμονήσα ζημιὸ τὰ μούχες καμωμένα.
 Κ' ἦλθα τὸ γληγωρότερον, σ' βοήθειάν σου ἐπολέμου,
 Καὶ νὰ γλυτώσω οὐδ' ἐλπίζα, οὐδ' ἐθάρρουντο ποτέ μου.
 Εἶδες ἐκεῖνα ποῦκαμα, ποῦ ἄλλος δὲν τὰ δυνάσθη,
 Κ' εἰς μιὰ βαμπακερὴ κλωστήν ἢ ζῆσι μου κρεμάσθη.
 Ὅ, τ' ἔκαμα γιὰ λόγου σου, χάριν σέ μὲ μὴν ἔχης,
 Γιατὶ σκλάβος, καὶ δούλος σου εἶμαι, νὰ τὸ κατέχης.
 Τὸν περαζόμενον καιρὸν στήν Χώραν σου κατοίκουν,
 Κ' ἤρχουμον στὸ παλάτι σ, τὴν ἐμιλιάν σου γροίκουν.
 Καὶ μὲ τὸν κύριν μου συχνὰ ὠμίλει ἡ ἀφεντιά σου,
 Γιατ' ἦτον πάντα μπιστικὸς, καὶ συμβουλάτωρά σ.
 Κ' ἡ ἔχθρητά σου ἂν κρατῆ ἀκόμη Βασιλείά μου,
 Πέμου το, νὰ ξενιτευτῶ, νὰ μὴ φανῆ ἡ φανειά μου.
 Καὶ ἂν εἶν', καὶ κείνη ἡ προξενειά, πῶς σὲ πειν ὁ γοντὸς μ,ς,
 Ἀκόμη σκανδαλίζει σε, θάνατον πιάσε δὸς μου.
 Καὶ ἂν εἶν' κ' ἡ θυγατέρα σου, ποῦ ἀκόμη δὲν κατέχει,
 Ποιὸς εἶμαι, σὰν μαθητευθῶ, εἰς ἔχθρητά της μ' ἔχει.
 Θέλω νὰ ξερισθῶ μακρὰ, ὅπου θωροῦν τὰ μάτια,
 Καὶ ἄς τάξω δὲν ἐδούλεψα σέ τοῦτα τὰ παλάτια.
 Ἀνέγνωρος ἐγίνηκα, μὰ τῶρα νὰ μὲ δῆτε,
 Ποιὸς εἶμαι νὰ γνωρίσετε, καὶ ἀλλήλους νὰ τὸ πῆτε.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τὴν ὄραν κείνη, ποῦ μιλεῖ, καὶ ὅπου τ' ἀναθηθάνει,
 Παντᾶχεν εἰς τὸ πρόσωπον τὸ μαγικὸν μελάνι.

Κί ὁ Βασιλεῖος, κ' ἡ Ῥήγισσα, καὶ ὅλοι ποῦ τὸ γροικοῦσαν,
 Κοιμοῦνται τοὺς ἐφαίνετο, καὶ ἕνειρο τὸ θάρροῦσαν.
 Κρατοῦσί το γιά θάυμασμα, πράγμα πολλά μεγάλο,
 Κ' εἰς κάθε λόγον σρέφντο, κ' ἐθώριεν εἰς τὸν ἄλλο.
 Λογιαῶν καὶ ὁ Ῥωτόκριτος πῶς βρίσκεται στὰ ξένα,
 Καὶ τούτα, ὅπου τοὺς ὀμιλεῖ, τοῦ τάχε κεῖ πομένα.
 Μὰ σὰν ἐπιάσε τὸ νερό, τὸ πρόσωπόν του πλύνει,
 Τὰ ἀπαρθηνά φανέρωσε, καὶ ὁ Ῥώκριτος ἐγίνη.
 Ὅλοι πομένα ἀσάλευτοι, ἔτ'ζι νὰ τὸν ἰδοῦσι,
 Δὲν ξεύρουν ἢ ψωματινά, ἢ ἀλήθεια τὸ θωροῦσι.
 Δὲν ἔχει ὁ κύρις κρατημέν, μηδὲ ἢ καυμένη μάννα,
 Τρέχουσι καὶ μὲ κλάυματα τὸν ἐπεριλαμβάνα.
 Δὲν ἐχορταῖναν οἱ φτωχοὶ τὸ σπλάγγνος νὰ τοῦ δείξουν,
 Δὲν τὸ λογιαῶσασινε πλειὸ μ' ἔτοιον υἱὸν νὰ σμίξουν.
 Φωναῖς μεγάλαις στὸν λαὸν χαραῖς ἀγροικητῆκα,
 Ἡ Χωρὸς ἔλη ἀνεγάλλιασε, ποτὲ δὲν εἶχε πίκρα.
 Ὁ Ῥήγας κάνει καὶ σωποῦν, καὶ ἀπέκει ἀρχινίζει,
 Κ' ἡ ἔχθρητα, κ' ἡ ὄργιτα εἰς σπλάγγνος πολὺ γυρίζει.

ΡΗΓΑΣ

Λέγει του, Γυιέ μου, ἄς πάψουσιν ὅλα τὰ περασμένα,
 Ἡ ἐγῶσφαλα, ἢ ἐς ἡσφαλες, ἄς εἶν συμπαθησμένα.
 Κ' ἐπειδὴ οἱ χρόνοι κ' οἱ καιροὶ τέλος καλὸν ἐφέραν,
 Ἄς τὴν χαροῦμεν ὅλοι μας τὴν σημερινὴν ἡμέραν.
 Κ' ἐπειδὴ ἐμέλλετο σ' ἐσὲ ἢ Ἀρετῇ, ὄχ' εἰς ἄλλο,
 Εἰς τὸ θρονί μου σήμερον σὰν Ῥήγαν νὰ σὲ βάλω.
 Νὰ ὀρίξης, σὰν σοῦ φαίνεται, ταῖς Χωραῖς καὶ τὰ πλούτη,
 Γυναῖκά σου καὶ τέρι σου σοῦ δίδω νὰν καὶ τούτη.
 Ε' γὼ κατέχεις, καλογυιέ, γέροντας εἶμαι τώρα,
 Καὶ δὲν μπορῶ νὰ γυιιάζωμαι κείνο πῶς θέλει ἡ Χώρα.
 Καὶ τὰ Ῥηγάτα, κ' ἡ Ἀφεντιαῖς ἐσένα πρέπουν Γυιέ μου,
 Καὶ ἄς τάξω πῶς δὲν ὠρίζα, μηδ' εἰδὰ τα ποτὲ μου.

Μέ τήν εὐχήν μας ὀλωνῶν, ὡσάν τὸ πιθυμοῦμεν,
Νά κάμετε κληρονομιάν, καί τέκνα σας νά δοῦμεν.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τοῦτα τὰ λόγια ὁ Βασιλεῖός με κλάῦματα τὰ μίλει,
Εἶχέ του στήν ἀγκαλίην του, μέ σπλάγγνος τόν ἐφίλει.

ΡΗΓΑΣ

Εἴ κ' κραξε καί τήν Ἀρετήν, λέγει της, θυγατέρα,
Τόν γάμον σου ξετέλειωσα ἐτούτην τήν ἡμέρα.
Σὺ ἐμελλες τοῦ Ῥώκριτου, στὸν οὐρανὸν ἐγράφηθι,
Γιὰ κείνο ἡ γνώμη σου εὐκολὰ σέ τοῦτον ἀνεπαύθη.
Κ' ἐδιώξεις τὸς Ῥηγόπουλους, κ' ἔγνοια ἀπ' αὐτὸς δὲν ἔχεις,
Κ' εἰς τοῦτο θελημάτεψες, δίχως νά τόν κατέχης.
Ξένον τόν ἐλογιάζαμεν, καί ξένον τόν ἐλέγα,
Κ' ἐτούτος εἶν' ὁ Ῥώκριτος τῆς ἀνδρείας ἡ φλέγα.
Πειδὴ καί μαῦρος σουρέσει, σάν ὅλοι μοῦ τὸ λέσι,
Ἐδὰ πούν' ἄσπρος καί ξανθός, καλιτέρα σοῦ ἀρέσει.
Εὐχήν τ' εὐχῆς μου νάχετε, καί ὅ, τι κατηγορήθης,
Χαραῖς νά σοῦ γυρίσουσιν, εἰς ὅ, τι ἐδὰ βουλήθης.
Κ' ἔκαμες κείνο πούθελα, κ' ἔγινες τήν πληγή μου,
Ποῦ ἂν εἶχες πῆ τ' ὄχι κ' ἐδὰ, ἄνθρωπος πλεῖσ δὲν ἦμε.
Γιατ' ἔκαμε γιά λόγου μας θαυμάσματα μεγάλα,
Κ' ἡ χάρες τς μεσ' στήν καρδιάν, καί νῦν με τὸν ἐβάλα.
Δὲν εἶναι Ῥήγας σάν ἐμας, μὰ ἡ χάρι του εἶναι τόση,
Ποῦ Ῥήγα τότε κράζουσι σέ δύναμιν καί γνώσι.
Κ' ἐκεῖνα ποῦ ἀφεντεύομεν, ταῖς χώραις, καί ὅλα τ' ἄλλα,
Αὐτὸς μᾶς τὰ ἐκέρδεσε μέ κίνδυνα μεγάλα.
Εὐχαριστῶ τοῦ ροιζικῶ, ποῦ σοῦδωκε ἔτοιαν γνώμη,
Ποῦλεγες, πῶς δὲν ἤθελες νά πανδρευθῆς ἀκόμη.
Κ' ἐφύλαγες ὡς τῶστερον κανίσκι νά μοῦ φέρη,
Ἐναν, ὅπου μ' ἐγλύτωσε, νά σοῦ τόν κάμω τέρι.

Χαίρου λοιπόν, παιδάκι μου, σάν χαιρομέσθεν ὄλοι,
 Καί σάν μᾶς ἀνεγάλλιασε τοῦ γάμου σας ἡ σκόλη.
 Κ' ἔπαρε μὲ καλὴν καρδιάν τὰ κανισκεύει ἡ μοῖρα,
 Κ' ἐγὼ ποτέ μου ἔτοιαν χαρὰν σάν τούτη δὲν ἐπῆρα.
 Ἄς εἴστε πάντα μιὰ βουλή, καὶ πάντα συβασμένοι,
 Γιατί τῶ' ἀνάγκαις καὶ κακὰ, ἡ σύβασις τὰ γιάνει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Μὲ πονηριὰν ἡ Ἀρετὴ κάνει πῶς δὲν κατέχει,
 Προτιήτερα, ὅ, τι θωρεῖ, κ' εἰς τοῦτο γινώσιν ἔχει.
 Τὰ φρονιά τῶ' ἀνεσήκωσε μὲ μαστοριὰν ἡ κόρη,
 Δείχνει, πῶς τὸ θαυμάζεται, σὸν οὐρανὸν ἐθώρει.
 Δείχνει, πῶς ἀνεπέλιπτον, εἰν' κείνο ὅπου βλέπει,
 Κ' ἐδάγκανε τὰ χεῖλά της, στυτ' ἔπαινος τῆς πρέπει.
 Ἐκόμπωσ ὄλου τὸν λαόν, καὶ κάνει καὶ λογιάζουν,
 Τὰ ψεύματα γι' ἀπαρθητὰ, γιατί τῶ' ἀλήθειας μοιάζουν.
 Μὲ λίγα λόγια φρόνιμα τὸν Κύρι ἀποφασίζει,
 Νὰ κάμη κείνο ὅπου γροικᾶ, καὶ κείνο ποῦ ὀρίζει.
 Δὲν θέλει νὰ πολυμιλῇ, μὴ λάχη καὶ μπερδέση,
 Καὶ θέλοντας νὰ βοηθηθῇ, πεδοκλωθῇ καὶ πέση.
 Ἐθώρει καὶ ὁ Πολυθώρος, καὶ ἀκόμη δὲν κατέχει,
 Ἄν εἶναι κεῖ ὁ Ῥωτόκριτος, καὶ ἀλήθειαν δὲν τὴν ἔχει.
 Τόσον πολὺ τοῦ φάνηκε, ποῦ ἀκόμη δὲν πιστεύει,
 Τὸν ἥλιον βλέπει καὶ φωτιάν, γιὰ νὰ θωρῇ γυρεύει.
 Μὰ τούτη δυσκολιὰ τοῦ νοῦ λίγη ὥρα τὸν ἐκράτει,
 Κ' εἶδε καὶ αὐτὸς κ' ἐπίστεψε, σάν τῶ' ἄλλης τὸ παλάτι.
 Περιλαμβάνει, καὶ φιλεῖ, καὶ δὲν τονέ χορταίνει,
 Τὸν φίλου του τὸν ἀκριβόν, καὶ δάκρυα τότε ραίνει.
 Λογιάσετε πόσαις χαραῖς ἦσαν τὴν ὥρα κείνη,
 Καὶ πόση περιδιάβασι σ' ὄλην τὴν χῶρα γίνη.
 Τίς τόλεγε γιὰ θαύμασμα, τίς ὄνειρον τὸ κάνει,
 Τόσον μεγάλο, καὶ πολὺ, ἐξάφνου τοὺς ἐφάνη.

Ὁ Πεζοστράτης τοῦ Ῥηγὸς γονατιστὸς σιμώνει,
 Καὶ ὅτι καὶ ἂν εἶχε στὴν καρδιάν τότε τοῦ φανερώνει.

ΠΕΖΟΣΤΡΑΤΟΣ

Λέγει του, Ἀφέντη, ἂν σοῦφταιξα εἰς τὸν καιρὸν ἐκεῖνο,
 Ποῦ σοῦφερα τὴν προξενειάν, κ' εἶπές μου νὰ μακρύνω,
 Τὸ τέκνον μου ἀπ' τὴν χώραν σου, κ' ἐγὼ στὸ σπῆτι μέσα,
 Νὰ κάθωμαι, νὰ μὴν εὐγῶ, καὶ ὅτι εἶπα δὲν σῆ ἀρέσα.
 Συμπάθησέ μου, Βασιλειέ, ἂν λάχη χρεία ἄλλη,
 Μὴν πιάνης μὲ τοὺς δούλους σου τόση κακιά μεγάλη.
 Θωρεῖς τα δὰ τὰ λόγια μου τὸ πῶς ἐβεβαιῶσα,
 Θαρρῶ νὰ τὰ μετάνιωσες τὰ μούπε αὐτὴ ἡ γλῶσσα.
 Πολλὰ μ' ἐκατηγόρησες, κ' ἔκρινες τὴν ζωὴ μου,
 Γιατί σ' ὠμίλησα ὁ φτωχὸς καλὸ γιὰ τὸ παιδί μου.
 Κάθε γονὴς παρακαλεῖ, κάθε γονὴς ξετρέχει,
 Νὰ κάμη πλοῦσο τὸ παιδί, καὶ οὐδ' ἄλλην ἔγνωσαν ἔχει.
 Καὶ ἂν ἐπιθύμησα κ' ἐγὼ, τὰ πεθυμήσαν καὶ ἄλλοι,
 Δὲν ἦτον σφάλμα ἔτζι πολὺ, νὰ μ' εὖρη τόση ζάλη.
 Νᾶν' πέντε χρόνοι σήμερον, ποῦ τέτοιον γυιὸν δὲν εἶδα,
 Ὅπου τὸν εἶχα θάρρος μου, ἀπαντοχή, κ' ἐλπίδα.
 Μὰ τοῦτ' ὅλα περάσασι, καὶ ἄς τάξω πῶς δὲν ἦσαν,
 Ὅπου θωρῶ καὶ τὰ κακὰ στόσα καλὰ γυρίσαν.
 Κ' ἡ μάνιταις ἐπάψασι, κ' ἡ ἔχθρητα τελειώθη,
 Καὶ τὸ μαντάτο τὸ πικρὸ μ' ἄλλο γλυκὺν ἐλυώθη.
 Λοιπὸν ἂν σ' ἐδάρινα κ' ἐγὼ εἰσὲ καιρὸν κάνένα,
 Ὅ, τι καὶ ἂν μιληθήκασι, ἄς εἶν' συμπαθησμένα.
 Καὶ τὴν εὐχὴν μου νᾶχουσι, παιδιὰ καὶ τῶν παιδιῶν τους,
 Καὶ νὰ πληθαίνει ὁ ἔρανος τὸ πρᾶγμα, καὶ τὸν βιὸν τες.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Μιλῶντας, ἐσηκώθηκε, στὴν Ἀρετὴν σιμώνει,
 Φιλῆ τὴν, καὶ ὡσὰν νύμφην του τὴν ἀποκαμαρώνει.

Ἐκεῖνος κ' ἢ γυναῖκά του τὸ κλαῦμα δὲν σκολάζουν.

Ἄπ' τὴν χαρὰν τὴν εἶχασι, πλείο πάθη δὲν λογιάζου.

Γέμου ἢ αὐλαῖς ἀπ' ἄρχοντες, γεμίζει τὸ παλάτι,

Ἀρχίζου τὴν ξεφάντωσιν, καὶ ὀλημερυνὴς ἐκράτει.

Καὶ ἀργᾶμεινε τὸ ἀνδρόγυνο στὴν κάμεραν ἐκείνη,

Πούτου ἀρχὴ κ' ἐμπήκασι τῷ ἀγάπης τὴν ὀδύνη.

Σήμερον ὡς λογιᾶσουσιν, ὅσοι καὶ ἂν ἔχουν γνῶσι,

Ἐκεῖνα ποῦ γενήκασι, ὥστε νὰ ξημερώσῃ.

Ἐγὼ δὲν θέλω, καὶ δειλῶ, νὰ σᾶς εἰπῶ μὲ γράμμα,

Τὴν νύκτα πῶς ἀπέρασαν, ἦντάπαν, κ' ἦντα κάμα.

Μπορεῖτε τὸ τὰ παρεμπρὸς, ποῦχετε γροικημένα,

Ἐσεῖς νὰ τὰ λογιᾶσετε, καὶ μὴ ρωτᾶτε μένα.

Τᾶπασι, τὰ μιλῆσασι κ' εἰς ὃ, τι καὶ ἂν ἐγίνῃ,

Κάνεις δὲν ξεύρει νὰ τὸ πῆ, μόνον οἱ δυότους κείνοι.

Ἦλθεν ἡμέρα ἢ λαμπυρὴ, γλυκὺς καιρὸς ἀρχίζει,

Κ' ἐκάθισ' ὁ Ῥωτόκριτος εἰς τὸ θρονὸν καὶ ὀρίζει.

Μὲ φρόνησιν πορεύεται, μὲ γνῶσιν ὀρδινιάζει,

Πριχοῦ ἔλθουσι τὰ πράγματα, προβλέπει, καὶ λογιάζει.

Ὅλοι τὸν ἀγαπήσασι κ' εἰς τ' ὄνομά του ὀμνέγαν,

Καὶ ἀπὸ τοὺς πρώτους Βασιλεῖς, πρῶτον τὸν ἐδιαλέγαν.

Καὶ τῶν Ῥηγάδων ἢ διαφοραῖς σὲ πράγματα μεγάλα,

Κριτὴν τὸν εἶχαν, καὶ ποτὲ τᾶλεγε δὲν ἐσφάλα.

Ἀγαπημένο ἀνδρόγυνο σὰν τοῦτο δὲν ἐφάνῃ,

Μηδ' ἔτοιο καλοροίζικον χαρούμενον στεφάνι.

Πλειὰ ὀρίζασι καὶ γέροντες, παρὰ ποῦ δίδει ἢ φύσι,

Καλὴ καρδιά τοὺς ἔθρεφε σὰν τὸ δένδρον ἢ βρύσι.

Ἐκάμασι παιδοτέκνα, καὶ ὅλα γενῆκα πλοῦσα,

Καὶ μάννα, καὶ κυρὰ Λαλὰ ἐγίνῃ ἢ Ἀρετοῦσα.

Γιὰ τὸ τοῦτο ὀποῦναι φρόνιμος, μὴ δὲ χαθῆ στα πάθη,

Τὸ ρόδον, καὶ ὠμορφος ἀνθὸς γεννᾶται μὲς σ' ἀγκάθι.

Ἐτούτ' ἢ ἀγάπη ἢ μπιστικὴ μὲ τὴν χαρὰ τελειώθη,

Καὶ πληρωμὴ στα βάσανα μεγάλη τοὺς ἐδόθη.

- Καὶ κάθε εἷς ποῦ διάβασεν, ἐδὰ καὶ ἄς τὸ κατέχη,
 Μὴν χάνεται στὰ κίνδυνα, μὰ πάντα ἐλπίδα ἄς ἔχη.
- Κ' ἐκείνον, ποῦ κοπίασεν, ἄς τὸν καλῆνωρίζουν,
 Καὶ ἄς συμπαθοῦν τὰ σφάλματα, ἐκεῖνα ποῦ γνωρίζουν.
- Εἰσίμωσε τὸ ξύλον μου, τὸ ράξιμο γυρεύει,
 Ἦλθε σ' ἀνάβαθα νερά, καὶ πλειὸ δὲν κινδυνεύει.
- Θωρεῖ τὸν οὐρανὸν, γελᾷ τὴν γῆν, καὶ καμαρώνει,
 Κ' εἰσὲ λειμιῶνα ἀνάπαψιν ἄραξε τὸ τιμῶνι.
- Σ' βάθη πελάγου ἀρμένιζα, μὰ ἐδάλλα στὸν λειμιῶνα,
 Πλειὸ δὲ θυμοῦμαι ταραχαῖς, μάνιταις, καὶ χειμῶνα.
- Θωρῶντας ἐχαρήκασι, κ' ἐκρυφοκαμαρῶσαν,
 Καὶ ὅσοι κλουθοῦσα πὸ μακρὰν, ἐδὰ κοντὰ σιμῶσαν.
- Η' γῆ εὐγάνει τὴν βοήν, ὁ ἀέρας καὶ μουγκρίζει,
 Καὶ μιὰ βροντὴ στὸν οὐρανὸν τζ' ἐχθρούς με φοβερίζει.
- Εἰκείνους τοὺς κακόγλωσσους, ποῦ ψέγουν ὅτι δοῦσι,
 Καὶ ἀπέκει δὲν κατέχουσι τὴν Ἄλφα καὶ νὰ ποῦσι.
- Θωρῶ πολλοὺς, καὶ πιθυμοῦ, κ' ἔχω τὸ γροικημένα,
 Νὰ μάθουν τίς ἐκοπίασεν εἰς τ' ἀπάνωγραμμένα.
- Κ' ἐγὼ δὲν δεῖ νὰ κρυφευθῶ, καὶ ἀγνώριστον νὰ μ' ἔχουν,
 Μὰ δεῖλω νὰ φανερωθῶ, ὅλοι νὰ με κατέχουν.
- Βιτζέντζος εἶν' ὁ Ποιητῆς, καὶ στήν γενιὰν Κορνάρου,
 Ποῦ νὰ βρεθῆ ἀκριμάτιστος, σὰν δεῖ τὸν πάρη ὁ χάρος.
- Στὴν Στίαν ἐγεννήθηκε, στήν Στίαν ἀνεθράφη,
 Ἐκεῖ ἔκαμε, κ' ἐκόπιασε ἐτοῦτα ποῦ σὰς γράφει.
- Στὸ Κάστρον ἐπανδρεύθηκε, σὰν ἐρμηνεύει ἡ φύσι,
 Τὸ τέλος του ἔχει νὰ γενῆ, ὅπου ὁ Θεὸς ὀρίσει.
- Οἱ στίχοι δεῖλουν διόρθωσιν, καὶ σάσμα ὅσο μποροῦσι.
 Γί' αὐτοὺς ποῦ τοὺς διαβάζουσι, καλὰ νὰ τὲς γροικῆσι.